॥ श्री ॥

अध्यात्मप्रकरण

संग्रह

श्री हुकममुनीजी महाराजकृत

केटलाक ग्रंथोनो संग्रह करीने

जिनधर्मि सज्जनोने सारु

कर्त्तानी आज्ञाथी

शा. हीराचंद वजेचंदे

छपावी प्रसिद्ध कर्यो.

अमदावादमां

मामानी हवेली मध्ये अमदावाद युनाइटेड प्रिंटिंग अने

जनरल एजन्सि कंपनी "लिमिटेड"ना प्रेसमां

रणछोडलाल गंगारामे छाप्यो.

संवत् १९३६ सने १८८०.

६२५४

प्रस्तावना.

हाल थोडा वरसथी जिन धर्मनां पुस्तको छपाववा संबंधी तजवीज थवालागी जोवामां आवेछे. प्रथमतो ज्यारे तिर्थंकर विचरता हता अने केवली समुदाय साधुना विहार चालु हता, त्यारे तमाम प्रकारनी देशना माहोम्हेथी देवामां आवती हती; छेवट छेल्ला तिर्थंकर श्री महाविर स्वामीना निर्वाण पछी केटलाक वरस सुधी पुस्तको थयां जणातां नथी. ज्यारे माणसनी बुद्धिमंद थती चाली, अने ते समयना आचार्योना विचारमां आव्युं के पुस्तको वगर आगल उपर धर्मनी वातनो आधार रहेशे नहीं, ते उपरथी पुस्तको लखवानुं चाल्युं. अने ते ताड पत्र आदि वस्तुउ उपर घणी ज महेनतथी लखवामां आवतां; तेम टकवामां पण ते पुस्तको घणा कालसुधी चालतां; तेमांना कोइ पुस्तको अद्यापिसुधी पण हशे. हाल केटलाक वरसोथी छापवानी कला प्रसिद्ध थएली, पण तेनो लाभ लेवामां जिन धर्मवाला एकदम आगल पडेला जोवामां आवता नथी. तेनु कारण के तेउ धर्म पुस्तको अत्यंत मानमां गणेछे, अने ते पुस्तको ज्यांहां त्यांहां जेवी तेवी जगाउमां अथडाय तथा बीजी केटलीक आशातना लागे तेथी ज्ञाननी विराधना थाय अने ज्ञानावर्णी कर्म बंधाय एवा हेतुथी पुस्तको छपावता नोहोता. पण घणा लाभमां

थोडी खोट गणवामां आवती नथी. तेम समजी आ पुस्तक में छपाव्युंछे, एटले धर्म पुस्तकथी धर्मनो बोध थवाथी सुलभ बोधीजीवने अति गुण प्रगट थशे, ते कांइ तुछो लाभ नथी, एम माहारी अल्पबुद्धि प्रमाणे हूं समजुंछुं--

धर्म-वस्तु समजवी बहू कठणछे; तेम ते वस्तु समजावनारा पण विरला छे. आ पुस्तकमां समावेला केटलाक ग्रंथो महारा वांचवामां आवेला ते उपरथी महारा समजवामां आव्युं के, आ ग्रंथो आत्मार्थी पुरुषोने बहू गुणकारीछे तथा ते छपायतो तेमां घणाने बहू लाभ थाय. केमके आ ग्रंथोमां व्यवहार तथा निश्चय बन्ने बतावीने आत्म धर्म दरशाव्युंछे. प्रथम व्यवहारनी पुष्टी करीछे अने छेवट धर्म शुंछे ते बताव्युंछे. कर्त्ता पुरुष विद्यमान होवाथी तेमना मोहोथी केटलोक काल धर्म सांभलवामां आव्युं. तेमनुं ज्ञान अगाध जोइने आ पुस्तक छपाववाने मने उत्कंठा थइ, तेथी तेमनी आज्ञा लेइने आ पुस्तक में छपाव्युंछे. कदापि आ ग्रंथोमां कांइ अशुद्ध भासन थाय तो बहु श्रुत आत्मार्थि स्वउपयोगि गीतार्थ पासे सुधारी लेजो. तेमज छपतां कांइ भुल चुक थइ होय तो ते वांचनारा सज्जनो सुधारीने वांचजो अने मने क्षमा करजो एवी माहारी विनंतीछे.

संवत १९३६ ना फागण वदी १ हि. व.

अनुक्रमणिका.

१२ श्रीआत्मचिंतामणी.

१३ श्रीचिदानंदबत्रीसी.

१४ श्रीसिद्धनापंदरभेदनीढालो.

९मा पानानी १०मी लीटीमां 'फल'ने ठेकाणे 'कुल' वांचवुं.
४२२मा पानानी १५मी लीटीमां'एजीव'ने बदले'अजिव' वांचवुं

श्रीवास्तुकपुजा.

श्रीगुरुभ्योनमः

श्री शांतीजीनेश्वर समरिये ॥ पंचमा चक्री जेह ॥ तीर्थंकर सोलमा नमुं॥शांतीकरण गुण गेह॥१॥ श्रीस्नात्र पुजा भली ॥ करुं स्तवना सार ॥ वास्तुक पुजा घरतणी ॥ करतां हरख अपार ॥२॥ प्रथम घर प्रवेशमां ॥ पुजा भणावो उदार ॥ अवर वास्तुक दुर करो ॥ जे मीथ्या उपचार ॥३॥ पुजा पुजादीक प्रते ॥ जल कलसा सुखकार॥पांच भरीनवराविए॥श्रीजीन अंगे धार॥४॥ फल फुल नैवेद तेम ॥ वास दीप धुप जेह ॥ प्रभु आगल ते धोइए ॥ शांती होए संत तेह ॥५॥

अथः ढाल १ ली श्री अरीहंत पद ध्याइए॥ए देसी॥ शांतीजीनेश्वर पुजतां॥ होवे शांती अपाररे ॥ वास्तुक घर मांहे कीजीए ॥ ए पुजा मनुहाररे ॥ शांतीजीनेश्वर पुजीए॥१॥ वास्तुक दोय प्रकारनुं ॥ द्रव्य भाव ते जाणोरे ॥ द्रव्य वास्तुक दोय भेदथी ॥ शुभ अशुभ कहाणोरे ॥शांती० २॥ होमादीक घरमां करे ॥ ब्राह्मण भोजन जासरे ॥ कोला प्रमुख वीदारतो॥मनुष घात होय तासरे ॥ शांती० ३ ॥ श्रीफल प्रमुख होमता ॥ पंचेंद्री ठरावी तासरे ॥ ए अपसंगलीक जाणीए ॥ जीहां जीव

९मा पानानी १०मी लीटीमां 'फल'ने ठेकाणे 'कुल' वांचवुं.
४२२मा पानानी १५मी लीटीमां 'एजीव'ने बदले 'अजिव' वांचवुं.

श्रीवास्तुकपुजा.

श्रीगुरुभ्योनमः

श्री शांतीजीनेश्वर समरिये ॥ पंचमा चक्री जेह ॥ तीर्थंकर सोलमा नमुं॥शांतीकरण गुण गेह॥१॥ श्रीस्नात्र पुजा भली ॥ करुं स्तवना सार ॥ वास्तुक पुजा घरतणी ॥ करतां हरख अपार ॥२॥ प्रथम घर प्रवेशमां ॥ पुजा भणावो उदार ॥ अवर वास्तुक दुर करो ॥ जे मीथ्या उपचार ॥३॥ पुजा पुजादीक प्रते ॥ जल कलसा सुखकार॥पांच भरी नवरावीए॥श्रीजीन अंगे धार॥४॥ फल फुल नैवेद तेम ॥ वास दीप धुप जेह ॥ प्रभु आगल ते धोइए ॥ शांती होए संत तेह ॥५॥

अथः ढाल १ ली श्री अरीहंत पद ध्याइए॥ए देसी॥ शांतीजीनेश्वर पुजतां॥ होवे शांती अपाररे ॥ वास्तुक घर मांहे कीजीए ॥ ए पुजा मनुहाररे ॥ शांतीजीनेश्वर पुजीए॥१॥ वास्तुक दोय प्रकारनुं ॥ द्रव्य भाव ते जाणोरे ॥ द्रव्य वास्तुक दोय भेदथी ॥ शुभ अशुभ कहाणोरे ॥शांती० २॥ होमादीक घरमां करे ॥ ब्राह्मण भोजन जासरे ॥ कोला प्रमुख वीदारतो॥मनुप घात होय तासरे ॥ शांती० ३ ॥ श्रीफल प्रमुख होमता ॥ पंचेंद्री टरावी तासरे ॥ ए अपसंगलीक जाणीए॥ जीहां जीव

काव्य प्रथम प्रमाणे ॥ पुजा बीजी संपूर्ण ॥

पुजा त्रिजी ॥ दुहा ॥ वास्तुक पुजा भावथी ॥ भाव मांही ते सार ॥ ते अधिकार ते वस्तुनो ॥ मनजी जेजो विचार ॥ १ ॥

ढाल ३ जी ॥ थनथन ते जग प्राणीश्रा मन मोहन मेरे ॥ ए देशी ॥ शान्त वसो स्वभाववसां मन मोहन मेरे ॥ नजो तुमे पर दुरा ॥ मन मोहन मेरे ॥ काल अनादि अनंतनी ॥ मन मोहन मेरे ॥ मोहदशाना पुर ॥ मन मोहन मेरे ॥ १ ॥ तेहथी नव वनमा कर्युं ॥ मन० ॥ चौगती संसार ॥ मन० ॥ लाख चोराशी योनी विषे ॥ मन० ॥ नाव्यो दुःखनो पार ॥ म० २ ॥ असं व्यवहार नीगोदमे ॥ मन० ॥ काल अनादि संत ॥ मन० ॥ पुनरपी पुनरपी उपन्यो ॥ मन० ॥ भोगव तो दुःख अनंत ॥ मन० ३ ॥ कोइक कर्म विवर थको ॥ म न० ॥ अकाम निर्जरा जाग ॥ मन० ॥ व्यवहार राशीमां आवियो ॥ मन० ॥ थावरादि वस्ताण ॥ मन० ४ ॥ बे ती चोरे द्रीमां मन्यो ॥ मन० ॥ तेम असंज्ञी विचार ॥ मन० ॥ ज लचर थलचर खेचरा ॥ मन० ॥ उरपरीभुज परीधार ॥ म न० ५ ॥ संज्ञी पंचेंद्रीने विषे ॥ मन० ॥ नरक अजिव धार

टीएरे ॥ तेम तेंम पाप पलाय सलुणा ए देशी॥ स्नात्र न्नणावी प्रभु तणुरे ॥ पुजा रचो मनुहार सलुणा ॥ आंगी रचो नव नव पेरेरे॥दीपक झाक झमाल सलुणा ॥ श्रीशांतीजीन पुजीएरे॥तेम तेम मंगलीक थायसलुणा॥ ए आंकणी॥ १ ॥ गर्न्न थकां मरगी हरेरे ॥ हेवो गुण छे जास सलुणा॥सर्व उपद्रव हरे सहीरे ॥ याधी व्याधी नही तास सलुणा ॥श्री शांती० २॥ द्रव्य वास्तुक पुजा वीशेरे ॥ पुजा भणावो एह सलुणा ॥ जथा शक्ती तुमे वावरोरे ॥ स्वामीवछल गुण गेह सलुणा॥श्रीशांती३॥ एम वास्तुक पुजा करोरे ॥ तजी अवर पक्ष सलुणा ॥ अन्य मती कह्युं नवी करोरे ॥ समजी ज्ञान दक्ष सलुणा ॥श्री शांती०४॥ द्रव्य वास्तुक एम न्नाखीयुरे ॥ माहामंगलीकनुं घर सलुणा ॥ एणी वीधी वास्तुक कीजीएरे ॥ होवे वंछीत सर सलुणा ॥श्री शांती०५॥ हवे भाव वास्तुक दाखवुंरे॥ आगमने अनुसार सलुणा॥ समजी लेजो प्राणीआरे ॥ ज्ञानी वचन सुखकार सलुणा ॥श्री शांती०६॥ न्नाव वास्तुक जे करेरे ॥ तेह लहे भव पार सलुणा ॥ संक्षेपे ते वरणवुंरे ॥ ते सुणजो अधीकार सलुणा ॥श्री शांती० ७॥ न्नाव वास्तुक श्री शांतीजीरे ॥ करी पाम्या सीव वास सलुणा ॥ मुनी हुकम वास्तुक करेरे ॥ अक्षय पद उलास सलुणा॥ श्री शांती० ८ ॥

काव्य प्रथम प्रमाणे ॥ पुजा बीजी संपूर्ण ॥

पुजा त्रिजी ॥ दुहा ॥ वास्तुक पुजा भावथी ॥ भाव मांही तेसार ॥ ते अधिकार ते वरणवुं ॥ समजी लेजो विचार ॥ १ ॥ ढाल ३जी ॥ धनधन ते जग प्राणीआ मन मोहन मेरे ॥ ए देशी ॥ वास वसो स्वन्नावमां मन मोहन मेरे ॥ तजी तुमे पर दुर ॥ मन मोहन मेरे ॥ काल अनादी अनंतनी ॥ मन मोहन मेरे ॥ मोहदशामां पुर ॥ मन मोहन मेरे ॥ १ ॥ तेहथी भव भ्रमण कर्युं ॥ मन० ॥ चौगती संसार ॥ मन० ॥ लाख चोराशी योनी विशे ॥ मन० ॥ नाठ्यो दुःखनो पार ॥ म० २ ॥ असं व्यवहार नीगोदमे ॥ मन० ॥ काल अनादी संत ॥ मन० ॥ पुनरपी पुनरपी उपन्यो ॥ मन० ॥ न्नोगवतो दुःख अनंत ॥ मन० ३ ॥ कोइक कर्म विवर थकी ॥ मन० ॥ अकाम निर्जरा जाण ॥ मन० ॥ व्यवहार रासीमां आवियो ॥ मन० ॥ थावरादी वखाण ॥ मन० ४ ॥ बे ती चोरें द्रीमां न्नम्यो ॥ मन० ॥ तेम असंज्ञी विचार ॥ मन० ॥ जलचर थलचर खेचरा ॥ मन० ॥ उरपरीभुज परीधार ॥ मन० ५ ॥ संज्ञी पंचेंद्रीने विषे ॥ मन० ॥ नरक त्रीजंच धार ॥ मन० ॥ देव मनुष पण तेम थयो ॥ मन० ॥ पण नही वास्तु उदार ॥ मन० ६ ॥ जेह जेह वास्तु जीहां करयुं ॥ मन० ॥ ते ते पाप उपचार ॥ मन० ॥ जीवहंसाथी सुख नही ॥ मन० ॥ समजो सवी संसार ॥ मन० ७ ॥ ते कारण होम यज्ञ

तजो ॥मन०॥ तजो ब्रह्मभोज मुख ॥मन०॥ वीजे अंगे भाखीयुं ॥मन०॥ सातमी नरकनुं सुख॥मन०८॥ वास्तु करो तुमे ज्ञानमां ॥मन०॥ स्व स्वभाव धार ॥मन०॥ जन्म मरण जेहथी टले ॥मन०॥ पामे सुख उदार॥ मन०९॥श्री शांती बींब पधरावीने॥मन०॥ वास्तुक करो उदार॥मन०॥ मुनी हुकम ए वास्तुथी॥मन०॥ होवे मंगलमाल॥मन०॥पुजा त्रीजी संपूर्ण काव्य प्रथम प्रमाणे॥

पुजा चोथी ॥ दुहा ॥ एम भव भव हुं भम्यो ॥ अशुध वास्तुक कीध॥ हवे सुध वास्तुक आदरुं ॥ सदगुरु वचनथी लीध ॥१॥ ढाल ४ थी ॥ ए गिरीवर दरसन जेह ॥ ए देशी ॥ सदगुरु मलीआरे ज्यारे ॥ पाम्यो वंछीत हूं त्यारे ॥ उपदेश सुण्यो जब जास ॥ पाम्यो हुं ज्ञान उलास ॥ सदगुरु मलीआरे ज्यारे ॥ पाम्यो वंछीत हूं त्यारे॥१॥ ए आंकणी॥ जाण्यो जब शत्रु जेह ॥ राग द्वेष मोह तेह ॥ अंतरमांथी ते खसीयुं ॥ तब वेरागे मन ते वसीयुं ॥सद० २॥ समकीत तब ते पाम्यो ॥ मिथ्यात्व ते दुरे वाम्यो ॥ गुणठाणुं चोथुं ते सार ॥ बीज चंद्रसम उदार ॥सद० ३॥ सुमती तब घरमां आवी ॥ कुमती तब दुरेरे जावी ॥ तब दीपक थयो घरमांही ॥ दीठी वस्तु पोतानी त्यांही ॥सद० ४॥ ज्ञानादीक गुण ते दीठा ॥ मुज मन लागे ते मीठा ॥ अ

वरती नारी ते देखी॥ताकीदथी दूर उवेखी ॥सद० ५॥ सुपने बुद्धी तव आवे ॥ चोकडी दोय दूरे जावे ॥ पापनो खजानो खुट्यो॥ मोहनो परीवल लुट्यो॥सद० ६॥प्रदेश असंख्यनी रचना॥ निर्मल करवा थइ जचना॥संजम श्री वेगे आवी॥ कारक समेत ते लावी॥ सद० ७॥ गुणठाणुं सातमुं तेह ॥ फरसतां हूवो गुण गेह ॥ छठे सातमे रमता ॥ हीचोलाकारे करता॥सद० ८॥ प्रमत अप्रमत जाण॥ सिद्धांतमांही वखाण॥ एम वास्तुक ज्यारे कीधो ॥ सदगुरु वचनथी लीधो ॥सद० ९॥ अपमंगलीक सरवे नाठां ॥ करमदल पण थाठां॥ सरव मंगलिक मांही एह ॥ दसवीकालक भाखे तेह ॥सद० १०॥ ए वास्तुक पुजा कीजे॥ मनवंछीत फल तो लीजे॥मुनी हूकम वास्तुक कीधुं॥ मनवंछीत कारज सीधुं॥सद०११॥काव्य प्रथम प्रमाणे पुजा चोथी संपूर्ण

पुजा पांचमी ॥दुहा॥ वास्तुकपुजा स्वयहे ॥ करतां नवनीध थाय ॥ पर वास्तुक दूरे करो ॥ सहेज शीवपुर जाय ॥१॥ ढाल ५ मी ॥ सोना रुपाके सोगटे सांही खेलत बाजी ॥ए देशी ॥ वास्तुकपुजा घरतणी॥ स्वस्वरुपमां लीजे ॥ असंख परदेशछे आतमा॥ तिहां कने कीजे ॥स्वपर तो तेने कह्युं ॥ खेत्रथी जाण ॥ द्रव्यथी चेतन भाखीयो ॥ एम चीत्तमां आण ॥गा० १ ॥

कालथी अगरुलघु कह्यो ॥ तुमे समजोभाइ ॥ छठांण वडीआ तांहां कने ॥ एम चीत्तमे लाइ ॥ भावथकी ते जाणीए ॥ ज्ञानादीक गुण ॥ सदगुरु हेते भाखीआ॥ एम वास्तुक सुण ॥ गा० २ ॥ वास्तुक पुजा तुमे करो ॥ श्री सांतनु नाम॥ संतपणुं तुमे पांमशो ॥ भाख्युं शास्त्रे ते ताम॥वास वसो तुमे ते विषे॥ जे गुणनुं गेह॥ अव्या बाध सुख तीहां कने॥पामशो तुमे तेह॥ ३॥ अवेदी अछेदी सदा॥ अभेदी कहीए॥ अखेदी ए आतमा॥एम समजी लहिए॥असंख्य प्रदेश ते देखता निर्मल ते भासे॥ सीद्धतणा ए साधरमी॥ अक्षय सुख वासे ॥४॥ संभावे तीहांकने॥नही रागने द्वेश॥ए भाव चितमे धरो॥पेहेरो अक्षय वेश॥ वाहाज्य द्रष्टि मत दियो॥ दियो अंतरमांही ॥ तव पियो सुमता सुधा॥ संतरस ज्यांही॥५॥ सरव जीव ते सारीखा॥ सत्ता ए देखो॥ राग द्वेष की नसे करो॥कोण परायो पेखो॥ज्ञानादिक गुण अनंतनो॥ स्वामी ते कहीए॥ आतम सीद्ध ते सारीखा॥भेद तेहमां ना लहीए ॥६॥ विभाव सर्व दूरे करो ॥ दुखदाइ जाणी ॥ स्वभावमांही खेलीए॥शुद्ध भाव चीत आणी ॥ ज्ञान दरसन चरण ते॥आतमने कहीए॥ अभेद ज्ञान ते आदरो॥ केवल तिहां लहिए॥७॥जथा ख्यायक जाणीए॥ चारित्र तेह॥ ते गुण तिहां प्रगटे॥ अनंत विरज एह॥

सलेशीकरण तिहां करो॥ प्रकृती बोंतेर टाली॥ प्रकृती तेरने टालतो॥निजगुण अजुआली॥८॥बंधन छेदी स रवथी॥शीवपंथे चालो॥ दोय भाग अवगाहना॥ ते वास मां मालो॥ एक समे थीती तेहनी॥ शीवपुर ते पोचो॥ वास्तुक पुजा तिहां करो॥ अक्षय पद राचो॥९॥ एम वा स्तुक जे करे॥ पछे वासमां वशीए॥ ते सुख पामे शास्व तां शीवरमणी रशीये ॥ मुनी हूकम वास्तुकतणो॥ एम करे उमेद ॥ जीनवाणी रुदीए धरी॥टाली मननो खेद ॥१०॥काव्य प्रथम प्रमाणे पुजा पांचमी संपुर्ण ॥

॥कलस॥ गायो गायो रे श्री सांतीजीनेश्वर गायो॥सं तरुवरुप देखी अनोपम॥वास्तुकपुजा मेलायोरे॥श्रीशांती जीनेश्वर गायो॥१॥एम समजी जे वास्तुक करशे॥तस भव दुख ते जायो ॥ शांतीजीनेश्वर शांतीकारण ॥ वास्तुक पुजाए गायोरे ॥ श्री शां०२॥ संवत ओगणी स सतावीस वरसे॥ फागणमास कहायो॥ सुद चोथने गुरुवारे॥ ए पुजा रचायोरे ॥श्री शां०३॥श्रद्धावान सु श्रावक ॥ नेमाज्ञाती कहायो ॥ मोदी गीरधरे पुजा र चावी ॥ बहू द्रव्य खरचायोरे ॥श्री शां० ४॥ गोधरपु रे श्री शांतीजीनेश्वर ॥ परसाद सुंदर सोहायो ॥ सं घ आग्रहथी रचना कीधी ॥ मुनी हुकम सुख पायोरे ॥श्री शां० ५॥ इतिश्री वास्तुक पुजा संपूर्ण.

श्रीसम्यक्द्वार.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहा॥ श्रीसंखेश्वरसाहेबा॥प्रणमिपासजिणंद॥ तेहतणेपसायथकी॥ करुंशुद्धप्रबंध ॥१॥ सदगुरुनेचरणेनमी॥ समरीसरस्वतिसार॥ग्रंथरचूंव्यवहारमां॥ नामेसम्यकद्वार ॥२॥ भव्यजीवनाहितभणी॥करुंग्रंथरसाल॥ भणतलओलखावसुं॥संक्षेपेसुखसार ॥३॥ मूढमतिसमझेनहि॥ तेमांनहिकोयदोष॥कुगुरुआदिकभरमावियो॥करेकर्मकोपोष॥४॥ सुलभबोधिजीवहशे॥तेसद्दहशेएह॥तेहसुखलेशेतुरत॥टालिकर्मनेतेह ॥५॥ संप्रतिजेहनुंफलछे॥देवलोकनरलोकधार॥ अनुक्रमेफलतेलहे॥ परमपरमोक्षसार ॥६॥ करुंबालावोधमय॥सोरठभाषामोझार॥बालजीवनेकारणे॥समझतांनहिवार ॥७॥

अत्रभाषालिख्यते ॥ हवेइहांसमकितनेवास्तेभणतलओलखावेछेपरंतुव्यवहारनिओलखाणविनासमकितनिमालमपडेनहिं तेवास्तेप्रथमव्यवहारनिओलखाणकरावेछे तेश्रीजिनमार्गनेविषेतोस्यादवादमतछे इहांतोव्यवहारनोपूछथायछे त्यारेवादिएतर्ककरीजे श्रीजिनराजनोमार्गतोएकांतछेनहि तुमतोएकांतेव्यवहारनेपोषोछो श्रीगुणठाणमांचेतेकह्यूंछेजे॥एकांतहोइमिच्छाओ इतिवचना

तू॥तेनुंकेमतेनोउत्तरजेतेंप्रश्नकर्युं तेस्वरुपणानिश्चेतोप्रणा
मनीधाराएछेबाह्यथकितोव्यवहारजोयामांआवेछे श्रीम
हाविरस्वामीनेकेवलज्ञानउपन्युंत्यारेतोएकलाहतात्यार
पछी इंद्रादिकसुरमलीनेसमोवसरणादिकानिरचनाकरी
त्यारेइंद्रभूतिप्रमुखेजाण्युंकोइकइंद्रजालीयोआव्योछेएवुं
जाणीनेवादकरवागयो भगवानेएहनासंदेहकाढ्याएणे
चारित्रलीधूं तेसर्वव्यवहारहतोतोबनिआव्युं एकलाहो
ततोकुणजाणता तथावलिजेसाधुतथाश्रावकनो प्रावर्तन
सर्वव्यवहारमेंदिसेछेकिमजेसाधू जेसाधुनामानोपेतवस्त्र
पात्ररावेछे अनेसूधपरंपरागतआचारेवर्तेछे तेहनेसाधु
करीनेवांदेतो समकितनिर्मलथाय जेतेहसाधुकरीजाणि
नेसाधूनेव्यवहारेवांदेछेजिमश्रीप्रश्नचंदराजरूषिकाउस
गकरीनेउभारह्याहतादूर्ध्यानध्यातांथकां श्रेणिकराजाए
तेहसाधूजाणिनेव्यवहारेवांद्याछे साधूकरीनेवांद्यापणामि
थ्यात्वकिधूंनथि तेवास्तेजिनसासननेविषेचतुरविधसंघ
निभक्तिबहूमानकरवूं तेव्यवहारनेजोइनेकरवूंजोव्यवहा
रनेमानेनहितोतिर्थनोउछेदथाय॥

यदुक्तं॥श्रीआवशकनिर्युक्ति॥चौमत्छसमयंचजा॥व्यव
हारनयांणूंसारणिसवा॥तंजहा॥सामायरंजो॥सूझईसवो
वीसुधमणों॥१॥संविवहारोविबलि॥ जिनशुद्धपीगीहियं॥
सुवाविहिए॥कोवईनसवांणूं॥ वंदइयकयाइंछउमत्छं॥२॥

निश्चयव्यवहारनो॥वणियसिहसासणं॥जीणीदांणंए॥गय रपरीवाश्रो॥मीथसंकादउजेयया॥३॥ जईजीएनईयंपव जहंतो॥ मावववहारनयमयंमुयह॥विवहारपरीवाए॥तित्छू छेश्रोजउवसं॥४॥हवेचारगायानोअर्थकाहिएछिये॥छउम थसमयंके० छदमस्थनोकाल॥चपुन्यजाके०जिहांसुधीछे एटलेजिहांसुधि छदमस्थपणुंछे केवलज्ञांनउपन्यूंनथि त्यांसूधि॥व्यवहारनियाणूंसारणीसूवाके०॥सरवेकिरीया जेव्यवहारनयअनूंसारणीकहिछे श्रीतीर्थंकरदेवे ततहस मीयरंतोके०॥तेआचरतोथको अंगीकारकरतोथको जि वासिज्झिइके०॥सिधिथाए कर्मरहितथाए सवोविके०॥ स र्वेभव्यजीव विसूधमणोके०॥जेभव्यजिवकपटपणेरहित व्यवहारनयनिकिरीयाकरतोथकोकर्मरहितथाएएप्रथम गाथानोअर्थ॥१॥ एगाथामांहेविसूधमणोंएपदेकरीनेनि श्चेपणकह्यो हवेविजीगाथामांहेनिश्चेथकिव्यवहारवलि ष्टछेतदेखाडेछे॥संव्यवहारोवीवलिके०॥समेक्यविवहार तेजेउनोउक्त सूधव्यवहारछेतेवलिष्टछे तेसालाटेजे सम सुयंयेगहिअंसूपवहिएज्यंके०॥ एतएशुधंआधाकर्मादि दोष दूष्टआहारादिककगहियंके०॥पहवोसूरावहीयंके०॥ स्नुतंनिविधिकरीने एटलेछदमस्थे पोतानाजांणपणा थि सूधमांनजांणीनेवोहरे अनेनिश्चेथकितोकेवलआधा कर्मादिकसहितआहारछे तोहिपणकांई नसमपणोके०॥

नेकोईजातिप्रमाणकरेपणानिषेधनकरे सर्वस्यके०॥केवल
ज्ञांनिपणआधाकरमादिक आहारछद्मस्तेंसूधमांनजां
णीनेंआण्योहोयते आहारकेवालिपणसूंनकरे वांदिइंकया
थनउमत्छंके० ॥ कदाचितूकोईदने चउमत्छंवंदियके०॥
छद्मस्तप्रतेवांदेकेवल्ली एटलेसिष्यनेकेवलज्ञांनउपन्यूंछे
अनेगुरुतोछद्मस्तछे तोहिपणजिहांसुधिकेवलज्ञांनउ
न्युंजांण्यूंनथित्यांसूधिसिष्यनोव्यवहारवंदणादिकनोहो
यतेजालवे एगाथामांहेनिश्चेथकीव्यवहारनयबलवांनदे
खाड्यो एबिजीगाथानोअर्थकह्यो॥२॥हवेंत्रीजीगाथामां
हेंनिश्चेनयव्यवहारनयसहितजिनसासनतोहिपणएकन
यत्यागकरेतोमिथ्यात्वथाय तेकहेछे नाथिव्यवहारनउवां
णियमेहसासण जिणंदाणंके०॥निश्चेव्यवहारसहितछे इ
हके०॥इहलोकनेविषे जिणंदाणंके०॥ जिनेंद्रनूंसासनछे
तेनिश्चेव्यवहारसहितछे॥एगयरपरीइओके०॥एकत्वनय
नोपरीत्यागकरेएटलेनिश्चेनयतथाव्यवहारनयएबेहूमधे
थीएकनयनेमांनेतेहतोमीत्छं मांकाढियोजेयेके०तेहनेमि
थ्यात्वथाये संस्थादिकउपजे तेपणइहांमिथ्यात्वजछे ए
त्रीजीगाथानोअर्थकह्यो॥३॥हवेचोथिगाथानोअर्थकहियेछि
ये जोव्यवहारनयनेतजेतोतिर्थनोउछेदथाये॥जीणंइजण
मयंपवजहके०॥जोजिनमतनेविषेपवजयके०परवरजाअं
गीकारकरवि व्यवहारनयमयंमुईहिके०तोव्यवहारनयना

मतनेसुकसोमां व्यवहारपरीचाश्रोके०जोव्यवहारनयनो परीत्यागकरसे अनेसांनसोनाहितो तछछेओजउवसं के०॥तिर्थनोउछेदथाएअवसके०।तेनिश्चेकरीनेजांणजो एचोथीगाथानोअर्थकह्यो॥४॥ एविरीतेव्यवहारछेतेबली छे वास्तेव्यवहारनेविसेपेकरीनेदेपाडयोछेअनेनिश्चेछे तेतोकेवलगम्यछेव्यवहारछेतेप्रतक्षदीठासांआवेछेवास्ते व्यवहारनोउपदेशविशेपेदेतांकोईदोपणनाहि। इतिउत्तर पूर्णः॥ इतिश्रीसमेक्यद्वारग्रंथोमुनिश्रीहूकमचंदजी विर चित्तेप्रथमोध्यायसमाप्तं:

हवे व्यवहार जे धणी आदरे तेथापिप्रथमसिथ्या तनोत्यागकरे ॥ शामाटेजे मिथ्यात्वथकि समकित होय नहि मिथ्यात्वगये समकितथाय हवेइहां मिथ्यात्वनो सरूपसंक्षेपथाकि देखाडेछे ॥ मिथ्यातना पांचभेदछे ॥ यदूक्तं ॥ अभिगहीय॥१॥ मणाभिगहीया॥२॥अभी निवेसिय ॥३॥ संसय ॥४॥ मणाभोग ॥५॥ पण मिछ वार१२॥अविराइ॥मण१॥ करण॥५॥ नियसूछजीयवहो ॥६॥ एगाथा॥५१॥ चोथाकर्मग्रंथनी तेहनोअर्थ अभिग हिअके०॥ अभिग्रहित्तमिथ्यात्व ॥१॥ जेजीवकुगुरुकुदे वकुधर्मनेसत्यकरीनेग्रह्या तेमूकेनहि तेहलोहवांणीयानो द्रष्टांत एअभिग्रहीतमिथ्यात्वनोपेहेलोभेद॥१॥अनाभिग्र हीयके०॥अनभिग्रहीतमिथ्यात्वजेकरे सर्वदेवासर्वगुरुस

त्यछे तथाखराखोटादेवगुरुनिखबरनथि तेहनेतोमिथ्या
त्व एबिजोभेदमिथ्यात्वनो॥२॥ अभिनिवेसियके०॥अभि
निवेसीकमिथ्यात्वकाहिये अभिनिवेसीके०॥ खोटोहठक
दाग्रहकहिये तेजीवएकवारअजांणतांजूठूंबोलेपछेतेहने
थापवानेकाजे घणाउपायकरे पछेजाणिनेखोटिजूक्तिए
करीनेजूठूंबोले तेअभिनिवेसिमिथ्यात्वकहिए तथापूर्वे
श्रीमहाविरस्वामिनासासननेविषे जंम्मालीप्रमूखनिनव
नेअभिनिविसमिथ्यात्वकाहिए प्रथमतोअजांणतांजूठूंबो
ल्या पछेतोजांणीनेकदाग्रहनेवसेकरीनेपोतानूंवचनराख
वानेकाजेजूठूंबोल्यातेनेअभिनिविसीमिथ्यातकाहिएइहां
आचोविसिमध्येहूंडाअवसरपणीनेजोरेकरीनेदसतोअछें
रांथयांछे वर्त्तमानघणाजीवबहूलकर्मीकृष्णपक्षादिसेछे
सूकलपक्षीलघूकर्मी जिवथोडादिसेछे तेहथिइहांएकपू
द्गलपरावर्त्तनमांहेमोक्षेजावूंहोय तेशुक्लपक्षीजीवकहिए
जेकृष्णपक्षीजिवहोय तेहनेमतकदाग्रहघणोहोय तथा
शुक्लपक्षीजीवहोय तेमध्येपणभारेकर्मिजिवहोय तेहनेम
तकदाग्रहघणोहोय हठवादघणोहोय जेश्रीमहाविरस्वा
मिनासासनमध्ये सातनिनवथया तेश्रीठाणंगसूत्रना ७
मेठांणेकिधूंछे तेअलावोलखिएछे ॥ समणभगवउ महा
विर सतथमी सतपवयणननंपनंता तंजहा जहाबहूरी
या॥१॥जीवपयासिया॥२॥अवतवा॥३॥समछइया॥४॥दो

करीया॥५॥तेरासीया॥६॥अवठियाए॥७॥ एएसणंसत्त नंपवयण निहूगाणं सततधम्माअरीयाहोत्छ तंजहाजंमा लीजमाल॥१॥सीतगूतोअसाढे॥३॥आसीमिति॥४॥गंगे या॥५॥छलूए॥६॥गूठामाहेले॥७॥एएसिणंसत्तन पवयण नीनगाणं सतउप्पत्तिनगरेहोथा॥सावथि॥१॥उसभरं॥२॥ सियविया॥३॥महिल॥४॥ उलगातिरं॥५॥ पुरमंसरंजी॥६॥दसपूरनिनगाउपतिनगराइ॥हवेएहनोअर्थलिखीए छीये श्रीमहाविरस्वांमिनेकेवलज्ञांनउपन्यापछिचउदव रसथयापछीवहूमतमतिजंमालीनांमानीनवथयो॥ वहूर तके०॥वहूसमयेकारजपूरुंथाएवहूके०॥घणासमयकरीने कारजपूरुंथायछे तेकिमतंजहा कूंभारमाटिलाविनेपांणी सूंभेजंविनेपछेघडोकरे तेघडोज्यारेपूरोथछे तारेघडोक हिएएटलेघणेसमयेकार्यपुरुंथायतेहनेविषे॥ रतके०॥आ सक्तवहूसूसर्मीये॥सूरतआसक्त॥इतिवहूरतअनसमय॥प दलोमात्तमव्ययपदहलोपसमासएहवेनांमे काढ्योजमा लिनांमानिनवथयो श्रीमहाविरस्वांमिजीतोकरेमांणेक रजेकारजकरवामांडयूंतेकारजकर्यूंनाहि॥एवचनउथापी नेपोतानो मतपरुपवालाग्यो श्रीसावथी नगरीमांहिथ यो इतिप्रथमनिन्हवथयो॥१॥बिजोनिनवजिवपरदेशिक मनिके०॥चरमप्रदेशीजीवनिप्ररुपणानोकरनारो तिष्यगू प्तनांमा॥श्रीभगवंतश्रीमहाविरस्वांमिनेकेवलज्ञांनउप

न्यापछि सोलेवरसेथयोनिनव॥२॥ श्रीमहाविरस्वांमिद्द
तांउतसूत्रनिपरुपणाकरताहूवा श्रीमहाविरस्वांमितो
असंख्यातपरदेशलोकाकास परदेशसमापतसंपूर्णनेजी
वकहेछे तेतोछेलापरदेशमांजीवमांनेछे इतिद्वितीयनिन
व॥२॥हवेत्रिजोनिनवआसाढसूतिआचार्यतेनासिष्य श्री
अवक्तनांमामतपरुपकथयो तेकेम श्रीमहावीरस्वांमिनि
रवांणथयापछिवसेनेचउदेवरसेथयोर१४॥श्रीआचार्यपा
सेघणासिष्यजोगवहेछे श्रीसिद्धांतनाजोगबे प्रकारेछे
एकअगाढ बिजोअनागाढ हवेतेअगाढजोगहोयतेमध्ये
थीकारणेनिकलेतो तेजोगफरीवेहवोपडे तेजोगअगाढ
कहिए तेजोगमाहेकारणेनिकलेतो जेटलोअधुरोहोय
तेटलोजोगवहिनेपूर्णकरे तेजोगअनागाढ कहिए ॥
तेसिष्ये अगाढजोग वेहवामांड्यो तेहिजादिवसे कोई
कर्मनेउदयेकरीने आचारजकालकरीने सुधर्मदेवलोके
नलनिगुलमविमांने उपन्या ॥ पछे अवधिज्ञांने करीने
जोयुं तारेएटलामांलामध्ये कोइजोगपुरोकरावें एहवो
आचारनादिठोनहि तारेसाधुनिअनुंकंपाएकरीने तेहिज
पोतानासरीरमध्येआविने देवतानिशक्तिएकरीनेकोईजा
णेनहि तेहिजरात्रेउठिनेवृत्तिकालग्रहणलेइने जोगक्रि
याउदेस समउदेस अनुग्यांनीतकरावे अनेसाधुनाव्यव
हारआचारनेप्रवर्त्तेछे॥गाथा॥आलियविहारसमिसूयो॥हू

तोगूतोविर्योसमणद्दमे॥पढमपईमणूरपेविरीयामोपाईवा याश्रो॥१॥इत्यादिकव्यवहारप्रवर्त्ततांथकाजोगशिष्यनेसं पूर्णकराव्यो पछेतेदेवतासाधूखमाविनेठेकाणेगयो तेवा रेतेहिज शिष्यनेशंकापडि जेवाळिएमकोईकेकाळकर्यो होय अनेबीजोपणपोतानाशरीरमांहीपेठोहोय कोइदेव ताआविने तोकूणजांणेजेसाधूछेकेदेवताछे एवूंविचारी कोइकोइनेवांदेनहि कोइजोवांदिएतोआपणनेदोपणला गे तेजोदेवताहोयतो अव्रत्तिअपच्छपांणीहोयतेहनेसाधू करीवांदिएतोमिथ्यात्वथाय अनेमृपावादपणलागे एट लावास्तेकोईसाधूमांहोमांहिवांदेनहि श्रीअपाढाचार्यना शिष्यअवक्तव्यनांमामत्तनिपरुपणाकरताथकाविचरे ह वेतेकाळेगीतार्थ बहुश्रुतमहापूरुपहता तेहनेघणीचरचा करी जेएकांएदेवताहोए अनेसाधूनोवेपधरीतेसाधूनेआ चारे मुळगूंणपंच महाव्रतना ७ आचारपाळतो होय ते नेसाधूकरीनेवांदेतोमिथ्यात्वनथायअनेमृपावादपणनला गे जेजिनसासननेविपेतोवाह्यथिव्यवहारबळिष्टछेइत्या दिकबीजीपणघणीकजूक्तिएकरीसमजाव्योपणसमजेन हि तारेतेअपाढाचार्यनाशिप्यने संघवहारकर्या तोएक दायहमुंकेनहि एवाअवसरेश्रीराजग्रहिनगरीमांहे श्री बळभद्रराजाराज्यकरेछे सूर्यवंशिनेजैनधर्मिछे तिहांते शिप्यआव्या त्यारे तेनेप्रतिबोधवानेकाजेराजाएएकदी

मगाठ्यातेनेमारवामांड्यातारेतेसाधुकेवाल्लाग्याहेराजन तुंश्रावकथइनेअमनेकेममारेछेतारेकेवाल्लाग्याजेकुंणजांणे जेतमेसाधुछो केचोरछो केदेवताछो अमेपण श्रावकछूंके देवताछूंतेकुंणजांणे तारेतेप्रतिबोधपांम्या पछेथिवरसा धुनेपगेल्लाग्यापोतानोमतकदाग्रहमूक्यो आलोइने पछे शुधथयाएतृतीय अवतठ्यनांमांश्रीआषाढाचार्यनाशि ष्यनोअधिकारपूर्णम् ॥ इतितृतीयनिनव ॥ ३ ॥

हवे चोथानिन्हवनो अधिकारकहेछे ते श्रीमथु रांनगरीने विषेथयो श्रीमत् महावीरस्वांमिना निर्वां णपछी बसेंनेविसवर्षे श्रीआर्यमहागीरीना शिष्य को डननामा तेनाशिष्य अश्वमित्रनामा एकज विद्यानुं परवाद दसमूं पूरवनिपूणनांमा वस्तु भणतांथकां एवो आलावो आठ्यो जेपडिपुंन्यसमयनोरायासवे ॥ २ ॥ विल्छिजस्सतिएवंजाववमाणांआति॥एवंआतिताए ॥समये सुविल्वठ्यं॥एहनोअर्थः॥पडिपुन्यके० ॥वर्त्तमानकालहोय एटलेंवर्त्तमांनकालसमयनाजेनारकिछेतेविजेसमे॥ वुछेद के० ॥ विनाशथाएछे एटल्लेप्रथमसमयेवसष्टजेनारकिह ता तेहिजनारकिविजासमयनेविषेविजेसमेविसिष्टथाय तेनेतेसमजणपाडिनहीं मिथ्यात्वनाउदयथाकिगूरुआदिकें घणीपरेसमजाठ्योतोएसमजेनहि तारेसंघबाहरकाढ्यो तेनामतमांहीजे जीवपापकरेछे तेनाशपामेछे जेजीवपून्य

करेछेतेपणनाशपामेछेसमयेर तेअश्वमित्रविहारकरतोश्री
राजग्रहीनगरीएआव्यो तिहांपडरस्याविद्वांनसांत्तकछे
तेदरबारनोचाकरछे मांडविनोदांणीछे एहनेप्रतिबोधवा
नेकाजे पकडीने मारवालाग्यो तारेतेने कहेवालाग्यो
जेहूंसाधूछूं तमोश्रावकछो तोमूंनेकेममारोछो त्यारेदां
णिबोल्योजेसाधूहतातेतोनाशपाम्या हवेंतूंमनेकोणजाणे
छे जेसाधूछोकेचोरछो तारेतेप्रतिबोधपांम्यो गूरुनेआवि
नेपगेलाग्योखमाविनेशुद्धथयो एचोथोनिनवकह्यो ॥४॥
हवेपांचमोनिनवकाहियेछे द्विक्रियावादिगंगनामाआचार्य
श्रीमहाविरस्वांमिना निर्वांणथकिबसेंनेअठ्याविसवरसे
श्रीआचार्यमहागिरिनाशिष्य श्रीधनुंपूरपत्यतेहनाशिष्य
गंगनामाएकदाउल्टनदि तीरेपूर्वतटे श्रीधनगुप्तआचार्य
चोमासुंरह्याछे पश्चिमतटनेविषे गंगनामाशिष्यचोमासुं
रह्याछे तिहांथकिशर्दरुतुयेश्रीगुरुनेवांदवाआवतांमार्गने
विषेनदिउतरतां माथेटालहतितेउपरेतडकोघणोलाग्यो
अनेपगेनदिनूंपांणीटाढुंवणुलाग्यु तेमांमिथ्यात्वनोउद
यथयो तारेमनमांहेचिंतववालाग्यो जेएकसमेश्रीसिद्धां
तमांहेबेहूकिरियानो उपयोगानिषेधकह्योछेतेखरुंछे जे
हुंसाक्षातूएककालेबेहूकीरीयानो उपयोगअनुंभवूछुं आ
तोनथवेदनाअनुंभवूछुं पछीगुरुआगलचेष्टाकरी तारेगु
रुकेहेवालाग्या जेएकसमये एकजक्रियानो उपयोग

होय एकसमेदोमुपेखातोहोय नेबोलतोहोय पगेहिंडतो होयएटलेक्रियातोएकसमेघणीकरतोथकोपणएकजक्रि यानोउपयोगहोय समयनोकालसुक्षमछे एमघणुकह्युं पणमान्युंनहिं तारेंगुरुयेसंघबाहरकाढ्यो पछेतेगंगशि प्यश्रीराजगृहिनगरीएआव्योतिहांमातंप्रस्तरप्रभावना नुंदेहेरुंछे तिहांमणिनागनांमेजक्षनुंदेहरुंछे तेपासेखोटि परुपणाकरतोदेखीनेतेजक्षकेहेवालाग्यो श्रीवर्द्धमानस्वां मीयेंएकसमेएकजक्रियानोउपयोगकह्योछेरेपापीष्टदुष्टतुं एकसमेबेक्रियानोउपयोगकेमकेहेछेएवाघणाककठणवच नेकरीनेकह्युं तेसांभलीनेंमनमांभयपामतोथकोगुरुपासें आव्योमिथ्यात्वमूक्युंगुरुनेखमाव्या इतिपांचमोनिनवक ह्यो॥५॥हवेछठोनिनवत्रिरासिकनोअधिकारकहेछे श्रीव र्द्धमानस्वामिनानिर्वाणथकि पांचसेनेंचुमालीसवर्षेंअनि जकानगरीनेविषे बलश्रीनामाराजाराज्यकरेछे तिहांलो हपटसालनांमापरीव्राजक लोहपटबांध्युछे हस्तनेंविषे जंबुवृक्षनुंडालुंराखेछे लोकपूछेतारेएमकहे जेमारापेटमां विद्यारहितेणेंकरीनेंफाटेछे वास्तेलोहपटबांध्युं नेकोइ प्रतीवादिजंबूद्विपमांहिदिठोनहिं तेहजणाववानेकाजेजंबू वृक्षनुंडालुंछेतेलेइनेफरुंछुं तिहांतेकालेश्रीगुप्ताचार्यवि चरेछे तेहनाशिष्यरोहगुप्तनामागांमतरेछे तिहांथकीगु रुनेंवांदवाआवतांवाटे. राजाचरचानेंकाजेपडहोवजडावे

मातजेहनिपरमश्राविकाहोति तेमातापूत्रप्रते कहेहेपूत्र माहरोजेपुत्रहोयतो दृष्टिवादपूर्वजाणिने आवेतो हूंराजी थाउ एवचनेकरीने तेतलीपूत्रआचार्यपासेदिक्षालिधी श्रीवेरस्वामि पासेदेशेउणा दशपूरवजाण्या तेश्रीआर्य रक्षितनाच्यारशिष्यमुख्यछेएकदूरवलिकापुफमित्रजुगप्र धान॥१॥बिजाश्रीश्रावधयमांनामासाधु ॥२॥ त्रिजाश्री फालुरक्षित ॥३॥ चोथाश्रीगोष्टमालि ॥४॥ फालुरक्षित श्रीआर्यरक्षितानालघूभाईछे अनेगोष्टमालीमामोछे सि दूरवलिकापूफ मित्रनामासाधुनवपूर्वसूधिजाण्या दसमु पूर्वभणे पणविसरीजाय तारेश्रीआर्यरक्षिते जांण्युंहवे आजथाकिदिवशेदिवशे घटतिरवुधिथशे तेवास्तेश्रीआ चारंगादिकसिधांतनाजेअनुजोगके० ॥ वाख्यान टिका निर्युक्तियादिकजे सिधांतथकिजुदिकरीने पूस्तकपदेल खि एटले जेटिकानिर्युक्तियादिकतेआचारंगादिकथकि वेहेलांलिख्यांछेआचारंगादिकतोनवसेंनेएसिवर्षेलख्यां दिसेछे जेनिगम॥१॥संग्रे॥२॥व्यवहार॥३॥रजूसूत्र॥४॥ शब्द॥५॥संभीरुढ॥६॥ एवंभूत॥७॥ एसातनुंवाख्यान सूत्रमाहे विस्तारेहतुंतेसूत्रमाहेगोपव्युं अनेनिर्युक्तिया दिकनेविषेविस्तारीने किधां तेसाक्षत्रणप्रकारे कहिछे तेएकप्रणीत॥१॥ अतिप्रणीत ॥२॥ प्रणीता ॥३॥ प्रणीत तेजेनिखेपासमजे नहिअगीतारथ॥१॥ अतिपरणीततेए

कनेसांभलिने एकांतद्वारे स्यादवादतुरत जांणेसमजे नहि जांणेजेहूंसमजणोछुं तेनेलोकमांहेदाधारंगोकहेछे तेनेपरणीताशिष्यकाहिए॥१॥हवेजेपरणीता शिष्यतेनिश्चे व्यवहारउत्सर्ग अपवादमार्गसर्वसमजे॥३॥ पणबुधि नाथोडापणामाटे कलिकालेविस्तारीनेवाख्यानकरीशके नहि तेवास्तेसिधांतमांहेगोपव्यापछे आर्यरक्षिते दूब लिकापूफामित्रने जोग्यउत्तमजुगप्रधानजांणिने आचा रजपदविथापिनेस्वर्गेपधास्या पछेगोष्टमालीसांभलिखे द्घणोपांम्योथको श्रीदसपूरनगरीनेविषे श्रीदूबलिका पूफमित्रथकिजूदेउपाश्रयेआविनेउतरेतिहांश्रीवृधनामा साधूनेपासे करमपरवादनामा आठमुंपूर्वसांभल्युंछे ते नेविषेकह्युंछेजे आत्मानेविषेकर्म रह्यांछे जिमदूधमांहे पाणीनाखीए तेपाणिनेदूधएकमेकथायछे वलिलोहने अग्नीमांहेतपावीए तारेलोढुंलालचोलमयथैजायछे ते मआत्मानेकर्मएकमेकप्रणमेछे तेगोष्टमालिकहेवालाग्यो जेआत्मानेविषेकर्मछे तेकंचूकनेन्याएरह्यां जिमपूरुषजां मोपेरे तेमएहवेआकारे कर्मरह्यांछे तेवंदासाधूएकह्युंजे एहवुंसांभल्युंछे वलिप्रत्याख्यानपरवादनवमुपूर्वसांभल तायकांपचखाणनोअधिकारआव्यो जेसाधूदिक्षालेतारे॥ करेमीभंत्तेसमायं सावजजोगंपचखामी ॥ जावजीवाए॥ तेवीहं॥तीविहेण॥मुणेण॥वायाए॥काएणं॥नकरेमी॥ इति

पाठः॥इहांजावजीव॥एपदकेहवोनहि ॥एपदकेहतां ॥ सा
धूनेदोपलागेछे॥जेजीवुत्यांसुधी॥सावज्यजोगनुपछखांण
साधूनेछे॥मुवापछीपछखाणमोकल्लुं॥तारेत्र्प्रासंसाकेहतां॥
वंछानोदोपलागेछे॥ जेपरभवेजाइश॥ तारेभोगविशतेवा
स्तेजावजीवएवा पदकेहवोनहि एवुसांभलिने श्रीवृध
साधूएमान्युंनहि पछेत्र्प्राविनेश्रीदुवलिकाजिनेकह्युं जेगो
ष्टमालीएविपरुपणाकरेछे करमत्र्प्रासरीतथापचखाणत्र्प्रा
सरी तेसांभालिनेदुवलिकापुफमित्रे कह्युंजे. गोष्टमालि
उतसूत्रनीपरुपणाकरेछे तेखोटुबोलेछे तारेसंघनेसंदे
हपडयो श्रीदुवलीकाचार्यकहेछेएखरुके गोष्टमालिक
हेछेएखरुछे तारेसंघेसासनदेवीनेसमरीने श्रीश्रीमंधर
स्वामिपासेमोकली तेदेवित्यांजइने श्रीमंधरस्वामिनेपू
छ्युंत्यारेश्रीमंधरस्वामिएकहयुंजेएगोष्टमाली सातमोनि
नवछेतेउतसूत्रभांखेछे श्रीदूवलिकापूफमित्रतोजुगप्रधा
नछेसत्यवादिछे एवचनसांभालिने सासनदेवीएइहांत्र्प्रा
वीनेकहयुंपण भारेकरमीजीवहता तेकह्युंपणमान्युंनहि
जेएदेवीखोटुंबोलेछे श्रीमंधरस्वामीपासे जइशकेनाहि
त्र्प्रबंधकमतपरुपक गोष्टमालीसातमोनीनवसमाप्त॥७॥
एसातनीनवकह्या तेमध्येबीजोनीनव तीक्षगुप्तनामा च
रमप्रदेशजीवमानता॥१॥ त्रीजोनीनव त्र्प्रापाडाचार्यनो
शीष्य साधूछेकेदेवताछे एत्र्प्रवक्तव्यमत ॥२॥ चोथोनी

नवअश्वमीत्रनामा वर्तमानकालना नारकीदेवताउछेद पामेछे तेसमुछेदिकक्रिया॥३॥वादिएगंगनामानीनवपांच मो एकसमेवेक्रियावादि॥४॥एच्यारेनीनवपाछावलापेहे लोनीनवजमाली बहूसतवादीघणेसमे कारजपूरुंथाय ॥१॥ हवेछठोनीनवरोहगुप्तनामा त्रीयराशीकमतवादी ॥२॥ सातमोनीनवगोष्ठमाली अवंधककरमवादी॥३॥ए त्रणनीनववलानहि आठमोनीनवडीगंवरथयो सरवव स्तवादी तेआवशगनिरयुक्तिमध्येकह्युंछे अनेवेतोश्रीम हावीरस्वामीथकी छसेंनेनववरसेसेसमलथकी तेतोप्रसि द्धछे अनेवेतो श्रीमहावीरस्वामीथकांज निकल्याछे श्रीमहावीरस्वामी पछीथया कालानुभावेकरीने त्यार पछी मतीकेवाणा ते प्रवचनप्रक्षामांहे दसमति कहीने बोलाव्याछे अनेश्रीआवसगनिरयुक्ति मध्येतो निन वकहीनेबोलाव्याछे जदपिनिनवनेमतीतेएकजछे पण निनवपदतेभारेछे अनेमतिपदहलवोछे जेआगमधरकेव लज्ञांनी तथाचउदपूरवधरादिकअतिशेग्यांनी आगम वालाहोयतेजाणे जेउतूसूत्रजाणीनेबोलेछे तेहनेनिनव कहीए अनेजेमूरखपणाथीतयायथाछंदापणाथाकि पोता नीमतिकलपनायेकरीने उतूसूत्रपरुपणाकरे तेहनेवस्तु गतानिनवकहिए जेसाक्षातसिद्धांतमध्ये अक्षरदेखे अने मानेनहि अनेवलिजीतमरजादाविना अनेसूधश्रीगण

धरनीपरंपराविना नवीजपोतानीमति परुपणाये करीने परुपे जेजाणीनेपरुपेते निनवकहिए पणआजनागीता रथते पापथकिडरतायकाजाणेछेजे अमने तेवुज्ञांननथि जेउत्सूत्रबोले जेजाणीने बोलेछेके अजाणेबोलेछेपण मतकदाग्रहमुकतानथि तारेमतीकहि बोलाव्या अने प्रवचनपरीक्षा धरमपरीक्षाछे नमवुंजावुंएआभिनीवेशि कमिथ्यात्व कहिए ॥ एत्रिजोभेदमिथ्यात्वनो कह्यो ॥३॥

हवेचोथोभेद मिथ्यात्वनोकहीएछे एसंसेके०॥मिथ्यात कहिए तेकेमजेवासीरोटली खीचडी वाशीशीरो लाबसि ठोठडी कालपोतानीसूखडीलेवुं केरीकेरां इत्यादिकनो बोलोलुंणपाडयापाछि त्रणादिवशउपरांतरहेतो वेरंद्री जीवअसंख्यातउपजेनेमरे तेहमांनेनहि तेतोजीवअप वेशनारुपमिथ्यात्वथाए अनेवलीएमजांणेजे एमांजीव हशेकेनहिहोय एवोसंदेहहोयतेनेसंसइकमिथ्यात्वथाए वलीउनुंपाणीकरयापछी शीयालेच्यारपोहरपछि हूना लेपांचपोहरथकिकाचुपाणी थाए अनेवली काचुदाहिं काचीछासकाचुंदूधतेसंघातेविदलभखे ॥ विदलतेमगचो लाआलरअडदचण्या इत्यादिककठोलजेटलुंधानहोयते विदलकहिए तेकाचीछासादिकमां भलतांअसंख्यातवेरं द्रिजीवउपजेछे तेपणमानेनहि अथवासंदेहराखे तेने पुर्वेचतमिथ्यातलागे एअधिकारश्रीप्रवचनचुरणी तथा

प्रवचनसारोद्धारादिकग्रंथोनोविषेछे हवे कोईक कहेजे अमेतो ग्रंथमानतानथि कांएसिद्धांतमाहिहोयतोकहोते हनेकहिए जेसिद्धांतमाहेघणेठेकाणेअक्षरादिसेछे पणजे हनेमिथ्यात्वनोउदयहोय तेसिद्धांतनेमानेनहि तोएपण भव्यजीवनाउपगारनेअर्थे सिद्धांतनाअक्षर देखाडीयेछे जेत्रसजीवनी आठखाणश्रीदशवैकालिकसूत्रमध्येकही छे यदुक्तंइंडया॥१॥पोइया॥ २ ॥उटाउवा॥ ३ ॥रासिया ॥४॥संसमि॥५॥समुछमा॥६॥अजिया॥७॥वारया॥ ८ ॥ हवेएइंडियाइहजडजापक्षाताहकोकालादि एटलेएजीव इंडुजणेछेपछिसंपूरणशरीरपांषप्रमुखउपजेछे तेहजग र्भपंचेंद्रीजीव तेपंखीतथागरोलिजेजीवने इंडजकहिए ए प्रथमखाण ॥१॥ पोताजायते ॥ इतिपोताजाके० ॥ जेगर्भजणेतारे ॥ पोता कहेता०॥ चामडीनी चादर पछेडीकहिए तेसहीतगर्भजणे तेने पोताजाकहिए हा थिप्रमुषएबिजीखाण॥२॥ जराउइयाके०॥ जराउवेष्टि ताजायते इतिजराउजामनुष तथागायभेंसजाणवि ए त्रीजीखाण॥३॥ रसीयाइतिरसजायंतेभ्नंतरज्यएहनोअर्थ रसियाके०॥ पाणीकहीए तेहथकीजेउपन्युं एटलेपाणी एरांध्युं धानजेटलुंहोय तथापाणीनोभाग जेहमांरह्यो होय तेसुखडीनीलीहोयसीरालावसीतथापूरी तेमांहेपा णीनोभागरहे तेवासीथाय बीजेदीनेबेरंद्रीजीव असं

स्याताउपजे तथाउष्णकालेतो दालप्रमुखतेहीजदीने वीणसेसुखडीतथारांध्युधानज्यारेविणसे वरण गंध रस फरसबदलाए त्यारेजीवउपज्यानुंसदहवुं त्यारेइहांकोइ ककहेशेजे घीपणखोरुंदीसेछे तेमध्येतमेजीवसदहोछो तेनेउत्तरदेवो जेघृतकाचूंतावणनुंहोय तरततावीमूक्युंहो य पछीएकवेदीनमेवीणसे तेघृतमध्येजीवक्यारेकसदही ए तेघृतअलपजाणवूं तिहांजघृतउष्णकर्युं अग्नीनेजोगे पछीतेघृतखोरुंदीसेतोएजीवनसदहीए तेहिजपुदगलनो स्वभावछे।भगवतीमां। पुदगलतिविहापनंता तंजहा।पयो गसा॥१॥विशेसा॥२॥मीश्रसा॥३इत्यादिक।पयोगसाके० जीवप्रयोगके०॥वेपारजीवनिमतनोजीवनेवेपारेकरीनेपू दगलनागंधादिकफरेतेप्रियोगसापुदगलकहीए जिमउ दारीकादिकव्यवहारतेनीपरे॥६॥हवेविशेसाके०।स्वभावे जेपुदगलनागंधरसादिकफरेतेपणविशेसापूदगलकहीए पणतेमध्येजीवसदहतानथीतेघृतपाकीतावणीनूंछे तेघणे दिवसेखोरुंथायछे एविश्रसापूदगलसंभवेछे परंपराए पणएहवूंसांभल्यूंछे भगवतीप्रमूखसीद्धांतमांहे अक्षरप णदीसेछे एबीजोभेद॥२॥हवेमीश्रसाके०॥ जीवनेवेपारे पूदगलनेस्वभावे वरणगंधादिकफिरे तेमीश्रसापूदगल कहीए जेमम्रूवृंकलेवरफूलेछे मोटुंथयेछे तेममीश्रसापू दगलकहीए एत्रीजोभेदपरीपूर्णम॥३॥ रसियाएहपद

प्रवचनसारोद्धारादिकग्रंथोनेविषेछे हवे कोईक कहेजे
असेतो ग्रंथमानतानथि कांएसिद्धांतमांहिहोयतोकहोते
हनेकहिए जेसिद्धांतमांहेघणेठेकाणेअक्षरादिसेछे पणजे
हनेमिथ्यात्वनोउदयहोय तेसिद्धांतनेमानेनहि तोएपण
भव्यजीवनाउपगारनेअर्थे सिद्धांतनाअक्षर देखाडीयेछे
जेत्रसजीवनी आठखाणश्रीदशवैकालिकसूत्रमध्येकही
छे यदुकंइंडया॥१॥पोइया॥ २ ॥उटाउवा॥ ३ ॥रासिया
॥४॥संसासि॥५॥समुछमा॥६॥अजिया॥७॥वारया॥ ८ ॥
हवेएइंडियाइहजडजापक्षाताहकोकालादि एटलेएजीव
इंडुजणेछेपछिसंपूरणशरीरपांपप्रमुखउपजेछे तेहजग
भेपंचेंद्रीजीव तेपंखीतथागरोलिजेजीवने इंडजकहिए ए
प्रथमखाण ॥१॥ पोताजायते॥ इतिपोताजाके० ॥
जेगर्भजणेतारे ॥ पोता कहेता०॥ चामडीनी चादर
पछेडीकहिए तेसहीतगर्भजणे तेने पोताजाकहिए हा
थिप्रमुखएविजीखाण॥२॥ जराउइयाके०॥ जराउवेष्टि
ताजायते इतिजराउजांमनुष तथागायभेंसजाणवि ए
त्रीजीखाण॥३॥ रसीयाइतिरसजायंतेमंतरज्यएहनोअर्थ
रसियाके०॥ पाणीकहीए तेहथकीजेउपन्युं एटलेपाणी
एरांध्युं धानजेटलुंहोय तथापाणीनोभाग जेहमांरह्यो
होय तेमुखडीनीजीहोयसीरालावसीतथापूरी तेमांहेपा
णीनोभागरहे तेवासीथाय बीजेदीनेबेरंद्रीजीव अस

स्यातातउपजे तथाउप्नकालेतो दालप्रमुखतेहीजदीने वीणसेसुखडीतथारांध्युधानज्यारेविणसे वरण गंध रस फरसबदलाए त्यारेजीवउपज्यानुंसदहवुं त्यारेइहांकोइ ककहेशेजे घीपणखोरुंदीसेछे तेमध्येतमेजीवसदहोछो तेनेउत्तरदेवो जेघृतकाचूंतावणनुंहोय तरततावीमूक्युंहो य पछीएकवेदीनमेवीणसे तेघृतमध्येजीवक्यारेकसदही ए तेघृतअलपजाणवूं तिहांजघृतउणाकर्यु अग्नीनेजोगे पछीतेघृतखोरुंदीसेतोएजीवनसदहीए तेहिजपुदगलनो स्वभावछोभगवतीमां। पुदगलतिविहापनंता तंजहा।पयो गसा॥१॥विशेसा॥२॥मीश्रसा।३।इत्यादिका।पयोगसाके० जीवप्रयोगके०॥वेपारजीवनिमतनोजीवनेवेपारेकरीनेपू दगलनागंधादिकफरेतेप्रियोगसापुदगलकहीए जिमउ दारीकादिकव्यवहारतेनीपरे॥६॥हवेविशेसाके०स्वभावे जेपुदगलनागंधरसादिकफरेतेपणविशेसापूदगलकहीए पणतेमध्येजीवसदहतानर्थीतेघृतपाकीतावणीनूंछे तेघणे दिवसेखोरुंथायछे एविश्रसापूदगलसंभवेछे परंपराए पणएहवूंसांभल्यूंछे भगवतीप्रमूखसीद्धांतमांहे अक्षरप णदीसेछे एबीजोभेद॥२॥हवेमीश्रसाके०॥ जीवनेवेपारे पूदगलनेस्वभावे वरणगंधादिकफिरे तेमीश्रसापूदगल कहीए जेमम्रृूकलेवरफूलेछे मोटुंथयेछे तेममीश्रसापू दगलकहीए एत्रीजोभेदपरीपूर्णम्॥३॥ रसियाएहपद

नीटीकामांहेकहयुंजे आलनालदधितिमनादिषू खाटवि
त्तम्याकृतयोत्यतसूक्षाभतिति आलनालके०॥ कांजीक
हीए मारुआडमध्ये कांजीतेअडदनांवडां अनेकाचूंदधि
नेलुकरयेथकेएवेविदलकहीए तेमध्येवेरंद्रीजीवपडे तेके
वापडे पेटमांहेसगवगीया एहवेआकारेअत्यंतसूक्ष्मजी
व. असंख्याताउपजे इतिरसचोथीखाण॥४॥ संसेइमां
सरवेदाजाता संखेदजामक्कणउकादय संखेदके०॥ परसे
वोसरीरनापरवापरसंगे माकणतथाजुलीख तेरंद्रीजीव
उपजे संसइमां एहपांचमीखाण॥५॥ समुर्छिमासमूर्छना
जाता इतिसमूर्छिनजा सलन्नपीपालीकामक्षिकासालू
रादय समूर्छिमके०॥ पोतानीमेलेमाटीमांही तथाकादव
मांहेउपजे तेसमूर्छिमकहीए सलन्नके०॥ दीवामांहीपतं
गीयापडेछे तेहनेकहीए पिपालिकाके०॥ कीडीप्रमूख
संखीकाके०॥ मांखीप्रमूख सालुरके०॥ डेडकाप्रमूख त
थासमूर्छिममनुष्यपंचांद्रि तेहचौदठेकाणेउपजेछे तेश्रीप
नवणासूत्रनेचोथेउपांगेतेहनाप्रथमपदनेविषेकहयुंछे॥तं
जहा॥आलापकश्चायसै॥कंतमणूसाहूविहापनंता॥तंजहा
समुर्छिमामणुसाय॥गन्नवकंतियमणुसाय॥सेकंतसमूर्छिम
मणुसा॥कहाणंन्नंतेसमूर्छिममणुसा॥ समूछितिगोयमाअ
नोमणुसा॥खितेपणयालियाए॥जोयणसतसहतेजु॥अढा
इजेसुदासमूदेसू॥पनरसकमन्नोमीसु॥तिसाएअकमन्नोमी

सु॥पनतंअंतरादिवएसु॥गभवकंतियसू॥ मणूसाणचेव॥उ चारेसुवा॥१॥ पासवणेसुवा॥२॥ खेलेसुवा॥३॥ सि घाणंएसुवा॥४॥ वंतसूवा॥५॥ पितेसुवा॥६॥ पुसएसु वा॥७॥ सोणियेसुवा॥८॥ शुकेसुवा॥९॥ शुकपुंगलपरी साडेसुवा॥१०॥विगयकलेवरेसुव॥११। थिपुरीसर्संजोएसु वा॥१२॥नगरानिधमणेसुवा॥१३॥सेवेसुचेव॥ अशुचेएसुधां णेसुवा॥१४॥इत्थणंसमुर्छिमम णुसासमुछंति॥ अंगुलसअ संखिजइभागमेताए॥ऊगहणाय॥असणी॥मिछदाधि॥सवा हिपजताहिअपजतगायतो॥मुहूत्ताउयाचेवकालकरंति॥से तंसमुर्छिममणुंसा॥इतितद्वाति।अप्रातिमनुष्यानभिधिशुराह सेकितंमित्यादि।अत्रापिसमुछिममनुष्यममनुष्यविसये।प्र वचनवहुमांनंतं॥सिष्याणांसाक्षातदगवते।तदमुक्तमिति॥ वहूमांनोत्यादनार्थं॥मतर्गतमाखापके।पद्वातिकहिणंभंते। इत्यादिसुगमनवरसवे॥सुचेवअसूईधांणेसुवी॥अन्यायपि यांनकानिचिन्मनूष्य॥ संसगावसादसुचिभूतितिनिस्थांना नितोपु॥सवेवितिउक्ता॥समूर्छिममनुंष्या॥हवेजेचौदठेका णे॥ समूर्छिममनुंष्यउपजेछै॥ तेहश्रीपनवणासुत्रनोपाठ तेनोअर्थलखिएछै॥सेकतंके०॥ अथकंके०॥ शुनकंके०॥ तेहमनुंष्यवेहूप्रकारेछे एकगर्भजमनुंष्य॥१॥ बिजोस मुर्छिममनुंष्य॥२॥ सेकंतं समुछिममनुंसाके०॥ अथस मुर्छिममनुष्यनुं स्वरूपपूछेछे॥केहिणंभंते॥ समुर्छिममनुं

पयकेहणंभंतेके०॥हेभगवान्कुंणकुंणठेकांणेतमेकह्युंछे॥ते
तूंसांभळ॥अंतोमणूंसषितेके०॥ मनूष्यक्षेत्रनेअंतेके०॥म
ध्यपीस्ताळिसलाखजोजनप्रमाणे मनूष्यक्षेत्रछे अढीद्वि
पके०॥१॥ जबूद्विप॥२॥ धातकिखंड०॥ आधोपुखरद्विप
तेअढीद्विपमांहेबेसमुद्र एकलवणसमूद्र॥१॥ विजोका
लोदधि॥२॥ पनरसकमभोमीसुक०॥ पांचभरत॥ पांच
एवर्त॥पांचमहाविदेह॥जंबूद्विपमधेत्रणखेत्रछेधातकिखं
डमध्येछक्षेत्रछे पूखरार्धमध्येपणछछे एवंपंन्नरतिसएअक
मभोमिएशुके०॥त्रिसअकमभोमीजूगळियानांक्षेत्रजाण
वां तेकयांजंबूद्विपमध्येदक्षणादिसेएकहेमंत विजोहरिव
र्ष त्रिजोदेवकरु उत्तरदिसेएत्रणनांनांमउत्तरकरु॥१॥अ
र्णकवास॥२॥ रमणीकवास॥३॥ एवंछक्षेत्रजंबूद्विपमध्ये
धातकिखंडेबार पूखरार्धेबार एनांएछनामजाणवां ए
वंत्रिसखेत्रजुगळीयानांजाणवां छपनअंतरद्विवेसुके०॥
छपनअंतरद्विपतेकिया जंबूधिपनेविषेलघूहेमवंत पर्वतथ
किलवणसमुद्रमध्ये पुरवनीदिसेबेदाढायोनिकळिछे एक
दाढउपरसातक्षेत्रएवंपूर्वेबेदाढायोनां॥१४॥क्षेत्र एमपश्चि
मदिसे बेदाढाना॥१४॥ क्षेत्रछे एवंहेमंतनीदाढाऊपरअ
ठाविसक्षेत्रथया इणिपेरेउत्तरदिसे सखरीपर्वतनीचारदा
ढातेउपरअठाविसक्षेत्रजाणवां एवंछपनअंतरद्विपजाण
वां गर्भीयके०॥ मोटामकातियेमणूसांणचैवके०॥ निश्चेक

रीनेजांणवा एटलेत्रिजंचपंचंद्रिनां छांणतथामुत्रादिकने विषे समूर्छिममनूष्यउपजेनाहिं एटलेगायनांमूत्रनोचोविसपोरनोकालकह्योछे त्यारपछिवेरंद्रियादिकजीवउपजेपणसमुर्छिममनुंष्यउपजेनाहिं एमनिश्चेजाणवुं हवेगर्भजमनुष्यसंबंधिचउदरुस्थानकदेखाडेछे उचारेसुवाके०॥ मनुष्यसंबंधिविष्टानेविषेसमुर्छिममनुंष्यउपजे॥वाके०॥बिजेपणथानकेजाणवानेकाजे॥वाशब्दजाणवो॥१॥पासवणेसूवाके०॥लघूनित्यनेविषे॥२॥वतसूवाके०॥ वमननेविषे॥३॥पतेसूवाके०॥ मुखेकरीनेपीतनाखेछेतेनेविषे॥४॥पूयेसूवाके०॥परुकहिएजेलोहीपाचतेनेविषे॥५॥श्रोणियेसुवाके०॥ मनुष्यसंबंधिरुधिरनेविषे॥६॥शुकेसूवाके०॥ जेमनुष्यनेतिर्यंचनेविषे॥७॥ शुकपूगलेपरीसाडेसूयाके०॥तिर्यंचनापुदगलनेविषेके०॥छांटाकहिए परीसाडेसूवाके०॥ जुदाजुदापडचातेनेविषे॥८॥विगीयेकलेवरेसूवाके०॥ मनुष्यनेविगीयेके०॥ जीवगयापछिकलेवरमुवूंतेशरीरने विषे॥ ९ ॥ थिपूरीसासियोयेसूयाके०॥ स्त्रिपुरुषनेसंजोगनेविषे॥१०॥वलखानेविषे॥११॥शलेखमनेविषे॥१२॥ नगरनिधमणेसूवाके०॥ नगरनिखालनेविषेजेमनुष्यसंबंधिलघुनित्यवडिनित्यएठवांणि प्रमुखवहेतुरहे तेहनेविषेसमूर्छिमउपजे ॥१३॥ सवेसुचेवअशुचेसुधाणेसुवाके०॥ सर्वमचलामनुष्यसंबंधीअशुचीथानकनेविषे एटलेमनु

प्यनुंथूंक तथापरशेवोतथाएठवांणी अथवाअंनपाणीज
मनाएठुंनुकेने अथवामुखेमुहपतिबांधिराखे तेह
मुहपतिथूंकेकरीने भीजीजाए तेहनेविषे समूर्छिममनु
ष्यअसंख्यातउपजे इत्यादिकसमूर्छिमउपजवानाथान
कयणांछे तेमतगुरूसेवनाथकि मालमपडे एचौदस्थान
कियाजीव ॥१४॥ अगुलअसंखिजेभागमतिये ऊगा
हणायेके०॥एकआंगुलनोअसंख्यातमोभागमात्र ऊगह
णायेके०॥शरीरनुंपरमाण एटलेएपदेकरीने असंख्यात
जीवकहिए असंनियेके०॥असंनिया मिछदिठियेके०॥
मिथ्यात्विनहोए अपजातोअंतोमुहूताये केहतां अंतर
मुहूर्तनुंआउखुंपुरूंकरीनेकालकरे चेयअपचेयथाए पूर्व
नीपरेंनवाऊपजे केटलाएक थानकनेविषे जिवसदहता
नथि तेहनेजिवे शुयजीवसनारुपमिथ्यात्वथाए कोइक
जिवसंदेहकरे जेएहमध्ये ऊपजताहशेकेनहि उपज्यानो
संशय संशयकके०॥तेहनेसंशइकमिथ्यात्वकाहिए एहस
मूर्छिममनुष्यनीरवाण॥६॥नरुहेदाजन्मयेपतिइतिउरुहेद
जापतंगरवंजारीउपरेश्रवादिय उभेदके०॥ भोमिफोडीने
बाहेरनिकले एटलेवरसाद्आदिकत्रसजीवउपजेछे भोमि
फोडिनेबाहेरप्रगटथाए तेहउभेदजाभेदकाहिए जिमसु
कानलावमध्येजिवउपजे पछेबाहेरानिकलेछे तेपतंगखं
जारी उपरम्लवादिकजिव विशेषजिवनानांमजाणवा

कपल्योपमनोऋसंख्यातमोभागअधिक एटलिस्थितिख पावे तथामोहनिकर्मनिसितेरकोडाकोडीसागरोपमनि स्थितिछे तेमध्येथिउगणोत्तेरकोडाकोडीसागरोपम तथा पल्योपमनोऋसंख्यातमो भागअधिकएटलाखपावे त थानामकर्म ॥६॥ गोत्रकर्म ॥७॥ एवेकर्मनिविसकोडाको डिसागरोपमनिस्थितिछेतेंमध्येथकिओगणीसकोडाकोडि सागरोपम तथापल्योपमनोऋसंख्यातमोभागअधिक एटलिस्थितिखपावे सेपथाकतिएककोडाकोडीसागरो पममध्येथी एकपल्योपमनोऋसंख्यातमोभागओछीएट लिस्थिति आयूवर्जिनेसातेकर्मनिराखे एहवाजउदासि प्रणाम संसारथिउदवेगतापामे संसारनेअनित्यजाण तोथको संसारथिमहाभयभ्रांतथातोथकोएमप्रणांमनि धारायेचढत्तोथको एकअंतरमूहूर्त्तमांहे सातेकर्मनिउत् कृष्टिस्थितिजिमपूर्वेकहितिमखपावे तेनेजथाप्रवर्त्तिकर्ण कहिए तेजथाप्रवर्त्तिज्ञांनविनाचणाजिवकरेछे एकजीव अनंतिवारकरे अभव्यपणकरे माटेएकरणकिधांकांइसी धिथइनहिंहवेएकर्णरहेतोअंतरमूहूर्त्तरहेचडेतोअपूर्वकर्ण जाए पडेतोपाछोठेकांणेआवे मार्गनेदृष्टांत्ते जेमत्रणपूर्ष नेजाथइनेमार्गेचाल्याजायछे आगेजातांमहाअटविमां पोहोंतात्यांभयघणोजाण्यो त्यारेएकजणपाछोवल्यो ए कजणोत्यांउभोरह्योतेनेचोरपकड्यो एकजणोहिंमतकरी

कपल्योपमनोअसंख्यातमोभागअधिक एटलिस्थितिख
पावे तथामोहनिकर्मनिसितेरकोडाकोडीसागरोपमनि
स्थितिछे तेमद्धेथिउगणोत्तेरकोडाकोडीसागरोपम तथा
पल्योपमनोअसंख्यातमो भागअधिकएटलाखपावे त
थानामकर्म ॥६॥ गोत्रकर्म ॥७॥ एवेकर्मनिविसकोडाको
डिसागरोपमानिस्थितिछेतेमद्धेथकिओगणीसकोडाकोडि
सागरोपम तथापल्योपमनोअसंख्यातमोभागअधिक
एटलिस्थितिखपावे सेपथाकतिएककोडाकोडीसागरो
पममध्येथी एकपल्योपमनोअसंख्यातमोभागओछीएट
लिस्थिति आयूवर्जिनेसातेकर्मानिराखे एहवाजउदासि
प्रणाम संसारथिउदवेगतापामे संसारनेअनित्यजाण
तोथको संसारथिमहाभयभ्रांतथातोथकोएमप्रणामनि
धारायेचढतोथको एकअंतरमूहूर्त्तमांहे सातेकर्मनिउत्
कृष्टिस्थितिजिमपूर्वकहितिमखपावे तेनेजथाप्रवर्त्तिकर्ण
कहिए तेजथाप्रवार्त्तिज्ञांनविनाघणाजिवकरेछे एकजीव
अनंतिवारकरे अभव्यपणकरे माटेएकरणकिधांकांइसी
धिथइनहिंहवेएकर्णरहेतोअंतरमूहूर्तरहेचढतोअपूर्वकर्ण
जाए पडेतोपाछोठेकांणेआवे मार्गनेदृष्टांत्ते जेमत्रणपूर्ष
भेलाथइनेमार्गेचाल्याजायछे आगेजातांमहाअटविमां
पोहोंताल्यांभयघणोजाण्यो त्यारेएकजणोपाछोवल्यो ए
कजणोत्यांउभोरह्योतेनेचोरपकड्यो एकजणोहिंमतकरी

नेआगळजगयोतेवंछितपूरेंगयो तेसूखपाम्यो एदृष्टांत्तेउ
पनयजोडियेंछे त्रणजिवसंसारीसंसाररुपअटविमांभम
तांयथाप्रवर्त्तिकर्णस्थानकेपोत्या तेमध्येथिएकाजिवपाछो
वल्यो तेहनेरागद्वेषचोरेपकड्यो बिजोजिवत्यांरह्योतेमि
थ्यात्वकर्मनेउदयेकरीने उत्सूत्रपरुपवाळाग्यो अभिनि
वेसिक मिथ्यात्वनाजोगथी कुदेवकुगुरुकुधर्मने अंगी
कारकरीनेरह्यो मनथकिखोटुंजाणेपणकदाग्रहनाळिधो
तेमेळेनहि हवेत्रीजोजीवअपूर्वकर्णकरीने समकितपांमे
सुखिथाए इतिउपनयसंपू०॥ इतिप्रथमकर्णपूर्णः॥ १ ॥
हवेबिजोअपूर्वकर्णनोस्वरुपदेखाडेछे ॥ अपूर्वके०॥ पूर्वे
एवाभावकोइकाळेआव्यानथि विषेशानिर्मळभावेहोय
स्यामाटेजेजेजीवने समकितपामवूंहोय तेजिवनेएवाभा
वहोयतेप्रथमयथाप्रवर्त्तिकर्णथकि अपूर्वकर्णसुधिजातां
रस्तामांअसंख्यातियोकाष्टियोछेपरंतुकमपेडीटिकामधेत्रि
सगवेखिछे तेकाष्टियूंके०॥ पावडियूंकहिए तेटलांअधवी
सायनांठेकाणांछे इहांविचारघणोछे परंतुआग्रंथनेविसे
विवहारनयनोपूष्टताविशेषछे माटेइहांवातवर्णविनथीवि
षेशजोविहोयतो श्रीकमपेडीनीटिकाथकिजोजो हवेजे
यथाप्रवर्त्तिकर्णनेविषेजेसातकर्मनिस्थितिएककोडाकोड
सागरोपम तेमधेएकपल्योपमनोअसंख्यातमोभागओ
छिरहिहति तेमधेथकिएकमूहूर्तखपावे तारेअपूर्वकर्णथा

य तारेअपूर्वनामविर्यउदेरे पछेइहांथकिऽपूर्वनामामोघ रलेइनेअगाडिगंठीउपरजाए तिहांजईनेगांठीनेविदारे गंठिभेदतिहांअनिवृती कर्णथाए तिहांपूर्वेरहेलाकर्मते मांथकि एकमूहूर्त्तस्थितिखपावे तिहांअनंतानुबंधि चो कडीतथामिथ्यात्वमोहनी एपांचप्रकृतिउदीयेआविरुंधे विपाकेतथापरदेसे अंतरमूहूर्त्तमात्रपंचप्रकृतिउपसमावे तेमाटेएहनेउपसमसमकितकहिये तेउपरदृष्टांतदेखा डेछे जेमकोइखारीभोमिनादावानलनिपरेके० ॥ जेम कोईकदावानलबलतो २ आवे एमकरतांआगेखारीभो मिआवितेखारीभोमिनेविषे त्रखलाप्रमुखकांईछेनाहिं जे तेनेबाले तेमइहांखारीभोमसमानसमकितभोमिकहिये अनेदावानलसमान मिथ्यात्वकहिये तेजेमदावानलनी अग्नीखारीभोमीएआवतांरोकांणी॥आपसुंआपउपसमी

ननात्रणपूंजकरीए एकछोतरांकाढीनेपूंजकरे बीजोपूंज खांडीनेएननोएमसूक्यो त्रीजोपूंजअशुधके०॥ कोद्रराव पखांड्या अेमजणनोद्दष्टांत एकजळनिरमळकयूं बीजूं थोडुंनिरमळ त्रीजुंदुरगंधव्यापी एद्दष्टांतेशुधजळते सम कीतमोहनी अर्धशुधतेमीश्रमोहनी अशुधतेमिथ्यात्वमो हनीजाणवी हवेउपसमसमकीतआदि देइने समकीत नायणाभेदछे पणउपसमअधिकारसमाप्त॥३॥ हवेक्षयो पसमकहेछे तेक्षयोपसमविचित्रप्रकारनुंछे तेकर्मनाक्षयो पसमनायणाभेदछे ज्ञानावर्णिकर्म॥१॥ दर्शनावर्णि॥२॥ मोहनी॥३॥ अंतराय॥४॥ एच्यारकर्मनोक्षयोपसमथाय छे पणइहांमोहनीकर्मनोअधिकारछे जेदर्शनमोहनीकर्म नाक्षयोपसमथकी जीवसमकीतपामे तेमाटेविचित्रपणुंछे बहुविधजनागमेके०॥ जिननाआगमसिद्धांतनेविषे बहु विधके०॥ घणाभेदकीधाछे एटलेचोथागुणठाणानुं सम कीतजुदूं अनेपांचमागुणठाणानूंपण समकीतजुदूं तथा छठासातमागुणठाणानूं समकीतजुदूजाणवूं जदपिसम कीतनी रूचीजोनांतोएकजभेदछे तोहेपणकर्मक्षोउप समादिभेदकरीने समकीतनायणाभेदथायछे तेकिया ए कप्रकारेसमकीतने श्रीअरीहंतभगवाननावचनपररुची जेअरीहंतभगवंतकह्यूं तेसत्यछे एवूंएकाश्रितते तत्वरु चीकहीए एचोथागूणठाणाथीमांडीने संग्रहनयनेमते ए

कप्रकारेसमकीतकहीए हवेकेटलेप्रकारे समकीतकही
एतेकहेछे एकद्रव्यसमकीत॥१॥ बीजूंभावसमकीत॥२॥
जेद्रव्यसमकीत जेजीवादिनवपदार्थने सम्यक्प्रकारेजा
णीजाणीनेसद्दहे तेद्रव्यसमकीतकहीए ॥यदुक्तं॥ जीवा
इनवपयथे ॥ जोजाणेइतसहोइसमत्तं॥ भावेणसद्दहंतो ॥
अयाणमाणेविसमत्तं॥१॥ जीवादिकनवतत्वनेजाणे तेने
समकीतकहीए भावेणके०॥ भावेकरीनेसद्दहतोथकोजे
जीव अयाणमाणेके०॥ नवतत्वनेनयनिक्षेपेकरीनेनजाण
तो पणसमकीतछे एगाथाऽर्थः ॥ जेभावसमकीतते न
वतत्वनाभेद नयनिक्षेपेकरीने सम्यक्प्रकारेजाणीनेसद
हे॥ तेभावसमकीतकहीए॥२॥ वलीनिश्चेव्यवहारेकरीने
बेप्रकारेसमकीतजाणवूं तेजीवनूंज्ञान॥१॥दर्शन॥२॥ चा
रित्र॥३॥तेमांशुभपरीणामतेनिश्चेसमकीतकहीएइत्यादि
कसमकीतकेवलीगम्यजाणवूं छद्मस्थजाणीशकेनहीअ
रुपीपणामाटे हवेव्यवहारसमकितते संवेगादिकनाआचा
रेकरीओलखायतेव्यहारसमकितकहियेतेनुंस्वरुपआ
गलकहिशुं ॥२॥ वलीनिसर्गनेउपदेश एवेप्रकारेजाणवुं
तेहनीसर्गके० ॥ स्वभावकहिये गुरुनाउपदेस विनाजे
जीवपोतानीमेलेउपदेशपामे॥तेनिसर्गसमकितकहिये ते
उपर मार्गनो दृष्टांतजाणवो जेमकोइक मारगभूल्यो
होय तेपोतानीमेलेजमार्गजाणे बिजोपुरुषकोइनाकोधा

थिमार्गजाणे।तेमइहांगुरुनाउपदेशविनासमकितपामेतेने निसर्गसमकितकहिये बिजोगुरुना उपदेशेसमकितपामे तेनेउपदेशसमकितकहिये वलित्रणप्रकारेसमकित कह्युंछेएककारकसमकित ॥१॥ बिजुंरोचकसमकित॥२॥ त्रिजुंदिपकसमकित॥३॥ कारकसमकितसिद्धांतमांहिभावकह्योछे तेभावनेअनुसारेक्रियाकरे जेमसर्वप्राण॥१॥ सर्वभूत॥२॥सर्वजीव॥३॥सर्वसत्वनहणे॥एटलेछकायनाजीवनेहणेनाहिहणावेनाहिहणतानेभलोजाणेनाहि॥मनवचनकायायेकरीने एहवानवकोटिनापछखांणपालनारसाधूने कारकसमकितहोय।जसुमतिपासाहितंमुणातिइतिवचनात् ॥१॥ हवेबिजुंरोचकसमकितते जिवादिपदार्थजाणीनेनिरापराधनिरपेक्षपणेसंकल्पीने त्रसादिक जिवनेहणेनहि जथाजोगचोथे पांचमेगुंणठांणेरोचकसमकितकहियेए बिजुंसमकित॥२॥ हवे त्रिजुंदीपकसमकित पोतेमिथ्यादृष्टिथकोपरजीवनेजीवादिपदार्थनुंस्वरुप सिद्धांतनेअनुसारेसमझावे समकितादिगुणपमाडे तेहनाप्रतिबोध्यामोक्षपणजाय तेवारेवादिबोल्यो जेनेदिपकसमकितते नेशोगुणथाय तेनो उत्तरदेछे जेदिपकसमकितनोपणएटलोगुणछे जेउत्कृष्टिपुन्यप्रकृतिबांधेतोनवग्रेवीकसुधिनीबांधेशामाटेजेउतसुत्रनिपरुपणानकरेपोतेमिथ्यादृष्टि होय पणपरनेमिथ्यात्वपमाडेनाहि अनेनवनिनवादिक

पूर्वेएवि क्रियाअनुष्टानआकरुं करेतोपणकुलविपियोदेव
ताथाय एउतसुत्रनिपरुपणाकरीनेपोतानाआत्माने तथा
परनाआत्माने दूरगतियेघाले एउतसूत्रनी परुपणानो
करनारो महापापीजाणवो तेनीअपेक्षाये दिपकसमकि
तवालोघणोजरुडोजाणवो पोतेमिथ्यात्वथको परनेमि
थ्यात्वपमाडेनाहि एतेजगुणेकरीनेनवग्रैविकेजाय ॥ य
दुक्तं॥ जइलगमीत्छादिठि॥ गेविजाजावजंतीमो॥ कोसं
पयमविअसदहंते॥सूत्रतंमिछिदिधिओ॥१॥ जद्यापिहाद
शांगीसदहे ॥ एकपदमात्रनसदहेतोसुत्रमांमिथ्यादृष्टि
कह्यो॥ साधुमूलगुणेशुधहोयएटलेसाधुनीक्रियाशुद्धपा
ले पणजोउतसूत्रनिपरुपणानकरे तोनवग्रैविकेजाय ते
श्रीभगवतिसूत्रमांकह्युंछेप्रथमसतकेबिजेउदेसे॥तंजहा॥
अहंभंते॥अहंजयभावियदवदेवाणं॥१॥अविराहियसंजमा
णं॥२॥विराहियसंजमाणं॥३॥अविराहीयसंजमासंजमाणं
॥४॥विराहियसंजमासंजमाणं॥५॥असणीणं॥६॥घतावसा
णं॥७॥कंदर्पीयाणं॥८॥चरगपरीवायगाणं॥९॥किलविसि
याणं॥१०॥तिरीछीयाणं॥११॥आजिवीयाणं॥१२॥अभी
योगीयाणं॥१३॥सलिंगीणंदंसणवावलगाणं॥१४॥ एए
सिणंदेवलोगेसु॥उववजमाणाणं॥ कस्सकहिउववाएणोय
म॥असंजयभावियदवदेवाणं॥जुहणेणं॥ भवणवासिसु
वोकोसेणं॥उवरीमगेविजयेसु॥ अविराहियसंजमाणंजे

णीजघन्यभ्भवनपति उत्कृष्टोसौधर्मदेवे॥ ३ ॥अविराहि यसंजमासंजमाणंके०॥अखंडश्रावकनाव्रतपालिने जघ न्यसौधर्मदेवे उत्कृष्टोअचूक ॥ एकप्पेके०॥ बारमुंदेव लोक॥ ४ ॥विराहियके०॥ श्रावकव्रतधारीनेजघन्यभ्भव नपति॥उत्कृष्टोजोतषी॥ ५ ॥ असाणिके०॥ असंनियापंचं द्रियकोइकअकांमनिर्जराएकरीने जघन्यभुवनपति॥उत् कृष्टोव्यंतर॥६॥ धतावसांणंके०॥ भुमीएपडयांपांदडाना खानारतपश्विजघन्यभुवनपति॥उत्कृष्टोजोतषी ॥ ७ ॥ कंदपियाणंके०॥ कंदर्पके०॥ परहास्येतेहनेकरीनेनिर्म्मे॥ तेकंदर्पिककहिए ॥ एटलेजेव्यवहारथकिचारीत्रपाले ॥ पणपरनिहास्यमशकरीविपेशेकरे तेजघन्यभवनपति उ त्कृष्टोसौधर्मदेव॥८॥चरगपरीवयगाणंके०॥चरकत्रिदंडी परीव्राजकके०कापिलशिष्याजघन्यभुवनपतिउत्कृष्टोब्रह्म देवलोकपांचमु॥तेत्रसाजेवानिदयाविपेशेपालेछे॥९॥किविसि याणंके०किल्विषंपापंउत्सूत्ररुपंजेपांतेकुलविपिका॥एटले विवहारथकिचारित्रवंतज्ञानादिकना आवर्णवादनोबोल नारा ॥यदुक्तं॥ नाणस्सकेवलिणं॥ धम्मायरीयंससंघसा हूणं॥ मायंअवणवाए॥ किविसियंभावणंकुणइ॥१॥जेज घन्यभुवनपतिउत्कृष्टुंलंतकदेवलोक ॥१० ॥ तिरीछि याणंके०॥ त्रिजंचगायभ्भेंसप्रमुख देसविरतिआदेइने अकांमनिर्जरानाधणिजघन्यभुवनपति उत्कृष्टोसहस्रा

रश्राठमूंदेवलोक॥११॥ श्रजिवियाणंके०॥ पाखंडीवेप धारीणं॥गोसालासिष्याणांमित्यने॥कोइकगोसालीयाने पणश्राजिवकारेछे तथापाखंडीवेषधारीने श्राजीवकाक हिये तेजघन्यभुवनपति उत्कृष्टुंश्रच्युतबारमुंदेवलोक॥ ॥ १२ ॥ श्रनीयोगीयाणंके० ॥ श्रनीयोगकहिए ॥ विद्यामंत्रादीक ॥ यदूक्तं ॥ दूविहापलुयानियो गे ॥ दवेन्नावेयहोइनायव्वो ॥ दवंमिहोइजोगा ॥ विजामंतायभावमिति ॥ १ ॥ जोगचर्णादितंत्रविद्यामं त्र ॥ विद्याश्रक्षरानुयोग॥ एटलेंविवहारथकिचारीत्रपा ले पणमंत्रजंत्रादिकप्रवर्त्ते तेश्रभीयोगीकाकहिये तेजघ न्यन्नुवनपति।उत्कृष्टोबारमुदेवलोक।१३।सलिंगीणंदंसणं वावगाणके०॥ सलिंगीणके०॥ साधुनोवेषधरनारा॥दंस णावावणगाणंके० ॥ दर्शनसम्यक्तव्यापत्रंश्रष्टं॥ जेखांते दर्शनव्यापनासम्यक्तरहितातेजघन्यभुवनपति ॥ उत्कृ ष्टुनवग्रेविकजाय॥१४॥ एटलेंदिपकसम्यक्तनोएहगुण॥ जेइंद्रियजघन्यसुखपांमे उत्सूत्रनिरुपणानकरे तेमाटे एहदिपकसम्यक्तनोगुणछे एत्रिजुंसम्यक्त॥३॥ एटलेक्ष यउपसमनाश्रनेकभेदकह्याहवेक्षायकसमकितनान्नेदकहे छेएटलेश्रनुतांनवंधियोक्रोध॥१॥ मान॥२॥ माया ॥३॥ लोन्न॥४॥ मिथ्यात्वमोहनि॥५॥ समकितमोहनि ॥६॥ मिश्रमोहनी॥७॥एसातेप्रकारतिक्षयकरीनेक्षपकश्रेणिमां

डे त्यारेक्षायकशमाकितकहिये आगलकेदिकसातप्रकृति खपावे पेहेलांआवपुवांध्युंहोय पछिसातप्रकृतिखपावेते नेखंडश्रेणिक्षायककहिये एटलेउपशमत्तेसातप्रकृत्तिउप समावेतेनेउपसमकहिए ॥१॥ अनेक्षयोपशमतेजेसमकि तमोहनीरुपपूंजनोउदयथायसमाकितपामेतेक्षयोपसमस मकितकहिए॥२॥ सातप्रकृतिखपावेतेनेक्षायकसमकित कहिए॥३॥एत्रणसमकितकह्यां वलिच्यारभेदेसमकित कहिए त्यारेसास्वादनसमकितमेलवीए तेजेमकोइकपु रुपखिरखांडनुंभोजनकरीतुरतवमेतेधणिनेशोसवादआ वे तेमजिवपणउपसमसमकितथाकि पडेतोबीजेगुणठांणे आवे तेहनेसास्वादनसमकितकहिए तेहनोकालउत्कृ ष्टोपटआवलीनो जघन्यएकसमयनोजाणवो॥४॥ वली समकितपांचभेदेकाहिये त्यारेवेदकसमकितमेलवीये तेवे दसमकितजेसमकितमोहनिक्षयकरवानोएकसमयबाकी रहेअने क्षायक समकित पांमवानो पेलोसमय तेवेदक समकितजाणवुं ॥५॥ हवेएसमकित रहेवानि स्थीति नोकालकहेछे उपसमसमकितनोअंतर्मुहूर्तकाल॥१॥सा स्वादननोछआवलीकाल॥२॥वेदकनोएकसमयनोकाल ॥३॥क्षयोपसमनो छासठसागरोपम आझेरानोकाल॥४॥ क्षायकसमकितनो एकसागरोपम आझेरानोकाल॥५॥ हवेसंसारनेविषे परिभ्रमणकरतां एकजीवने एवाजेसम

कीतनाभेद तेकेटलीकवारआवे ॥उपशम॥१॥ तथासा
स्वादन॥२॥ एबेसमकित उत्कृष्टंआवेतो पांचवारआवे
क्षायक॥१॥ तथावेदक॥२॥ एबेसंसारमांएकवारआवे ह
वेएहनोविरहकालकहेछे॥उपशम ॥१॥ ॥सास्वादन॥२॥
क्षायोपसम॥३॥एत्रणनोविरहकाल उत्कृष्टोअर्धपूदगल
परावर्तनहोय जघन्यथीअंतरमूहूर्तजाणवूं क्षायकतथावे
दक॥२॥ एबेसमकीतनो विरहकालहोयनहि शामाटेजे
वेदकसमकीतनीरहेवानीस्थितीएकसमानीछेअनेसंसार
मांभ्रमतां एकजीवएकवार वेदकसमकीतपामे बीजीवार
पामेनहीत्यारेकेनीसाथेविरहकालमेलवीएमाटेएहनेवि
रहकालहोयनहि तथाक्षायकसमकीत आव्यापछीजाय
नहि अनेआव्याविना विरहकालथायनहि एटलामाटेवे
दकतथाक्षायक एबेनेविरहकालहोयनहि एटलेसमकीत
ना स्वरुपनाभेदकीधा पणहेभव्यप्राणी जेनेजेवाप्रकार
नोक्षयोपसमहोयएटलेजेवोक्षयोपसमतेभेदधिरजराषी
ने अंगीकारकरवो हेभव्यप्राणियो पोतानीबुद्धि निरमल
राखो शुद्धउपियोगेकरीने समकीतनीरुचि आचारप्रमा
णेपालवी हवेजेसमकीतछे तेबीजाजीवने ओलख्यामांके
मआवे तेनुंस्वरुपकहेछे जेलींगलक्षण इत्यादिकजोया
थकी मालमपडेतेकेहेछे सदहणाचार॥४॥ लींग॥३॥ वि
नय॥१०॥शुद्धी॥३॥ दोष॥५॥ प्रभाविक॥८॥भूषण॥५॥

लक्षण॥५॥ जत्ना॥६॥ आगार॥६॥ भावना॥६॥ स्थान
क॥६॥ एवंसडसठबोल समकीतना॥हवेएनो ऽर्थ संक्षेपे
देखाडेछे प्रथमच्यारसदहणाकहेछे जीवादिकनवप
दार्थनुं जथारथपणे नयनिक्षेपादिकेकरीनेअर्थ सम्यक्प्र
कारेधारवूं एवीजिवनेशुभप्रणाति तेप्रथमसदहणाकही
॥ १ ॥हवेज्ञान क्रियाशुधवितरागभापितकरवानीखप
विशेपेराखे कदापिकोईकालनेयोगे तथाशरीरनायोग
थकिकोइदोपणलागे तेनीआलोववानी खपकरे तेवा
साधूनीभक्तिबहूमानकरवूं तेबीजीसदहणा ॥२॥ उसन्ना
॥ १॥पासथा॥२॥कुशिलिया ॥३॥कुलिंगीया॥४॥सेसदा
॥५॥एपांचनीसंगतीतजवि॥एनुस्वरुपआगलकहीशुंएत्रि
जीसदहणा॥३॥कुदर्शनीयोगी सन्याशिप्रमुखनीसंगति
तजवि एचोथिसदहणा॥४॥

हवेसमकितना त्रण्यलिंगकहेछे जेसिद्धांतादिकाजि
नागम तेसांभलवानोअभिलाख एप्रथमलिंग ॥ १ ॥
स्त्रीभरतारनासुख देवतादिकनासुख तेनीरीतीएधर्मसां
भलवानोराग एबीजोलिंग ॥२॥ देवगुरुनोविनयवियाव
च॥बहूमानता ॥ आलस्यमुकिनेविशेपकरे एत्रिजोलिंग
॥३॥ जेमधुम्रेकरीने अग्नीनुं उनमानथाय॥तेमएहत्रण
लिंगकरीनेअन्यपिसमकितनूमानथाय॥

हवेदशप्रकारेविनयकहेछे॥यदुक्तं॥अरिहंतासिद्धचेइय॥

यद्वतिकें०॥ जेमनुष्य ॥ तथातिर्जंचपंचेंद्रिय ॥ एवेगति मांहियकि॥जेदेवताथनारहोय तेनेद्रव्यदेवकाहिए तेनि स्थितिजघन्य अंतरमूहूर्त उत्कृष्टितिनपल्योपमनी स्थिति एटलेमनुष्यातिर्जंचनु तिनपल्योपमनुं आयखुं त्यांसुधिद्रव्यदेवकहिए नरदेवतेचक्रवर्ति काहिए तेआ वखापर्यंतनरदेवकहिए धर्मदेवतेसाधुकहिए तेजघन्य अंतरमूहूर्तऊत्कृष्टो देशेउणुंपर्वकोडनिस्थिति ज्यांथ किचारीत्रलिधुं त्यांथकिधर्मदेवकहिए देवाधिदेवअरी हंतभगवंतकहिए तेहनिस्थितिजघन्य ७२ वर्षनि उत् कृष्टिचोरासिलाखपूर्वनि स्थिति एटलेआवखा पर्यंत अरीहंतभगवंतकहिए त्यांसुधिपुजनिककाहिए॥एटलेको इककेछेजे अरीहंतभगवंतनेकेवलज्ञान उपजे तथाचा रीत्रलिधुंत्यारपछि पूजानिक काहिए॥ तेजुठुं ॥जेदिवशे मातानीकुखेअवतर्याउपन्या त्यांथकिपूजनिकअरीहंत भगवंतविचरता काहिए वलिकोइवादीबोल्यो जेअरीहंत भगवंत गृहस्थावस्तानेविषे होय त्यारेसाधुनिग्रंथपंच महाव्रतनापालनारा वांदेनमस्कारकरे के नकरे एवादि नुवचन एनोउत्तर ॥ जेवांदवूंनमस्कारकरवो तेनाप्रका रबे एकद्रव्यथकि बिजोभावथकि एवेप्रकारछे जेद्रव्यथ कीवांदवुं तेपंचांगिप्रणाम तथाद्वादशवर्त्यादिकवांदवुं॥१॥ जेभावथकिवांदवुं तेमननाशुभप्रणामेकरीने तथानमोत्थु

रीहंताणंइत्यादिकनोकारगणवेकरीनेवांदवूंतेभाववंदनक हिए तेज्यांसुधिअरीहंतभगवंतगृहस्थावस्तामांहोयत्यांसु धिसाधुभगवंतनेवांदे जेमगुरुशिष्यने नमोलोएसवसाहू णं इत्यादिकपदगणवेकरीने भगवंततनेवांदेछे पणखमा श्रमणद्वादशवर्त्त्यादिकवंदणेकरीने द्रव्यवंदनथिनथिवां दतातथातेमजव्यवहारजाणवोनमोअरीहंताणं एहपदे अतितअनागतवर्त्तमानकालनासर्वे अरीहंतभगवंतने स दासाधुवांदेछे पणजेदिवसेमातानिकुक्षेआविनेअरीहंत भगवंतअवतरचा त्यांथकिचवनकल्याणकादिकेकरीनेपू जनिकविशेषप्रकारे चोसठइंद्रमालिनेपूजेछे तेकारणमा टेमातानीकुक्षेअवतरचा एटलेमनुष्यपणामाटे श्रीअरी हंतभगवंतविचरताकहिए त्यांथिजथाजोगेविनयकरवो घटे मोक्षनेऽर्थे ॥१॥ सिद्धकहेतां॥ आठकर्मनेक्षयकरीने मोक्षेपोहोच्या॥ तेसिद्धकहिए ॥२॥ चेइय॥ श्रीअरीहंत भगवंतनिप्रतिमा ॥३॥ श्रूतकहेतां॥ समायकादिकसिद्धां त॥ तेहनोविनयकरवो ॥४॥ धर्मके०॥ चारीत्रधर्मक्षांता दिकजाणवूं ॥५॥ तेधर्मनोअधि०॥२॥ साधुवर्गपंचमहा व्रतनापालनार॥६॥ आचार्यछत्रिसगुणेविराजमान॥७॥ उपाध्यायपचविसगुणेकरीनेसहित ॥८॥ प्रवचनके०॥ संघकहिए ॥९॥ दंसणके०॥ सम्यक्तकहिए ॥१०॥ एद शनोविनयकरवो॥ तेविनयपंचप्रकारेजांणवो॥भक्ति॥१॥

वहुमान ॥२॥ गुणस्तुति ॥३॥ अवर्णवादनोनाश ॥४॥ आशातनापरीहार ॥५॥ भक्तितेवाह्यद्रव्येंकरीने ॥ तेंथ नखरचवेकरीने॥ पातिके०॥ सेवाकरेतेभक्तिरुपविनयक हिए॥ जेमउदायनादिके ॥ श्रीअरीहंतभगवंतनीविश्राम णिनासाडिवारलाखसोनइयानुदानआप्यूतेभक्ति ॥१॥ वहुमानतेहृदयनेविपेघणोप्रेम ॥ तेवहुमानकहिए ॥२॥ गुणस्तुतितेछतागुणनुंप्रगटकरवूं ॥ जेमश्रीअरीहंतनाजे गुणहता॥ पणश्रीअरीहंतनुं क्यां ठेकांणुं होए ॥ तेथी श्रीअरीहंतभगवंतनिप्रतिमा तथादेहरांकरावीनेअरीहं तभगवंतनोगुणप्रगटकरवो॥श्रीअरीहंतनिप्रतिमादेखि नेविजादेवनिमूर्त्तिआंखिदीसेछे॥वलिसाधूमहापूरुपएक लाजताहोए त्यारेकोइकजांणेजेएमहापूरुपछे अनेघणा कजीवतोजाणेनहि घणाश्रावकश्रावीकासाथेहोय त्यारे जाणेजेकोइकमोटापूरुपछे एमअनेकप्रकारेगुणीनागुण प्रगटकरवाएगुणस्तुतिरुपविनयजाणवोसहि ॥३॥ कोइ आवर्णवादवोलतोहोयतोतेनुंनिवारणकरवुं तेआवर्णवा दनोनाशरुपविनय॥४॥असातनातेतांवूलमैथुनादिकवर्ज वुं तेअसातनापरीहाररूपविनयकहिए ॥५॥एअरीहंता दिकदशनोपांचप्रकारेविनयकरवो ॥१०॥

हवेशुद्धिके०॥ सम्यक्तनित्रण्यशुद्धि ॥ एकमननीशुद्धि ॥१॥ वीजीवचननीशुद्धि ॥२॥ त्रिजीकायानीशुद्धि ॥३॥

जेजिनतथाजिननासिद्धांतादिक विनाविजुंसर्वेजुठुंएवूंम नमांचिंतववूं तेमनशुद्धि ॥ १ ॥ जेश्रीतिर्थंकरनिभक्तिवि नयेथाए ॥ विजानिभक्तिएशुंथाएएवूंमुखेकहेवूंतेवचनशु द्धि ॥ २ ॥ जो छेद्योभेद्योशरीरदूखपामे तोपणाविजादे वनेननमेतेकायशुद्धि ॥ ३ ॥

पंचगयदोसके०।सम्यक्तनांपांचशंकादिकदूषणटालवां आठप्रभावके०।आठप्रभावकपूरुषाजेनसासननादिपावना रजाणवा॥यदुक्तं॥पावयणी॥१॥धम्मकहि॥२॥वाई॥३॥ने मितिउ॥४॥ तवसीय॥५॥विद्या॥६॥सिद्धायं॥७॥कइ॥८॥ अठेवप्रभावग्गभणीय॥१॥प्रवचनिके०॥वर्त्तमानकालेजे सिद्धांतादिकनो यथार्थऽर्थजाणवो॥ तेप्रवचनीप्रथमप्र भावक॥१॥ धर्मकथानंदिषेणनिपरे॥ बिजोप्रभावक॥२॥ वादकरीनेजथार्थपणेजीनसासनथाये॥ तेवादित्रीजोप्र भावक॥३॥ जीनसासननेनिमितेनिमितकहे॥ तेभद्रबाहू निपेरेनिमित्तकचोथोप्रभावक ॥ ४॥ क्षमासहिततपश्वीपं चमोप्रभावक॥५॥ विद्याके०॥ मंत्रनेजोगेजिनसासनने दिपावे जेमवेरस्वामीछठाविद्यापूरुषप्रभावक॥६ ॥ सि द्धके०॥ अंजनादिकप्रयोगेकरीने॥ जिनसासनादिपावे ॥ कालकाचार्यनिपेरे तेसिद्धपूरुपप्रभावकसातमा॥७॥ क इके०॥ कविश्वरजेनवनवाकाव्यकरीराजादिकरीझवे ध र्मदिपावेतेआठमाकविप्रभावक ॥८॥ एआठप्रभावकजा

णवाएमतिर्थजात्राकल्याणमहोत्वछ दिक्षामहोत्छवप्रमु
खकरीनेजिनसासनदिपावे तेपणप्रभावककहिए

भूपणके०॥सम्यक्तनां पांचभूपणजाणवांतेवंदनपचखाण
प्रमुखजैनक्रियाविपेडाह्यापणुं॥ तथाकुशलपणु॥तेप्रथम
भूपण॥१॥ बहूश्रुतगीतार्थादिकनुंसेववूंतेतीर्थसेवारुपवि
जुभूपण॥२॥ जेगुरुदेवानेभक्तिकरेतेभक्तिरुपत्रिजुभूपण
॥ ३॥ जेदेवतादिकनोचलाव्योचलेनहि एअचलरुपचो
थुंभूपण ॥४॥ तेथकिचणाजिवधर्मनिअनुमोदनाकरे ते
प्रभावनारुपपांचमुंभूपण ॥५॥

लक्षणके० ॥ सम्यक्तनां पांच लक्षण जेणेकरीस
म्यक्तओलखाय तेलक्षणकहिए जेमअग्नीनु लक्षण
न्यायशास्त्रने मतेउष्नस्पर्शत्वं ॥ अग्नीत्वं धुम्रलिंगत्वं
अग्नीनुं लक्षणते उष्णस्पर्श जाणवो नेअग्निनुंलींग
ते धुम्रजाणवो तेमसम्यक्तनुं लक्षण तेसमसंवेगादि
कपंचजाणवाने कहेछे उपशमजे पोताना वेरीउपर
पणप्रतिकुलपणुं चिंतवेनहि तेउपशमएवुंलक्षणकहिए
कोइकवादिकेहेछे श्रीभगवती सुत्रना सातमासतके ॥
नवमाउद्देसानेविपेवारुणनामावर्णागनटु॥ श्रीचेडामहा
राजनाभेवककुणिकनिलडाइमधे॥ आगुर्तजावमंस्मी
मांग्मांमाणिके०॥कोपकरीनेवेरीनेहण्यादिसेछे॥ सम्यक्द
ष्टिश्रावकचारव्रतधारी छठ२नेपारणोकरनांपण समकप

लक्षणतोजणातुंनथी जोअंतरंगउपशमहोततोपंचेंद्रिय मनुष्यने हणतानहि तेने सिद्धांतिकउत्तरदेछे जेतेंकह्युं तेसाचुं पणसांभलजो वारुणनामावरणांगनटुआने अंतरंग उपशमनहोततो एकअवतारीपणेसौधर्मदेवलो केउपजतानहि जेपंचेंद्रियनो घातकरचोतेतो अनुतानबंधि क्रोधादिकपणेनथिकरचो जोअनुतानबंधिक्रोधादिकपणेकरचोहोततो एकाअवतारीपणे सौधर्म देवलोके उपजतानहि एहकालेकरीने निश्चयअंतरंगे उपसमरुपलक्षणछे जद्यपिसम्यक्तदृष्टि तथा मिथ्याद्रष्टी एबेजणा सरखीक्रियाकरेतोपण सम्यक्तद्रष्टी शुभफलपामे मिथ्याद्रष्टी अशुभफलपामे जुओनेएठेकाणे वरुणांगनटुओ मनुष्यनोघातकरीने एकावतारी सौधर्मदेवलोकेपहोतो अनेतहनोवयरी मनुष्यनोघातकरी नरकादिकनेविषेपहोतो इहांपरिणामनो भेदजाणवो जेवो २ परिणामहोय तेवो २ कर्मनोबंधपडे एसम्यक्तनुंजअंतरंगउपशमरुपलक्षणजाणवुं॥१॥ हवेबीजुंलक्षणसंवेगरुप ॥संवेगं०॥ मोक्षनोअभिलाष इच्छा कहीए।संवेगत्वनामकिंशाअभिलापत्वं ॥मितिवचनात्॥ वलिश्रीउतराध्ययनसूत्रना ओगणत्रीसमा अध्ययनने विषे प्रथमएहपुछ्युं ॥ संवेगेणंभंते॥ जीवेकिंजणइय इ संवेगेणं॥ अणुत्तर॥ धम्मस॥ धंजणायइअणुत्तराए ध

म्मसधाये ॥ संवेगहवामागच्छ ॥ इयनंताणं ॥ वंधिकोह
मानमायालोभे ॥ पवेईनवत्लकम्मनवंधई ॥ तपवइपंच
णामिच्छत विसेहिकाउणंदंसणाराहरो ॥ नवेदंसणविसु
द्धाए ॥ अत्थेगइएतिणेवभवगाहणेणं सिझ्झईवुझ्झई दं
सणसोहिएअविसुधाए तंचंगुणो ॥ नवगहणंनाईकस्ले
॥१॥ संवेगेणंके० ॥ संवेगमोक्षाभिलापरुप॥ सम्यक्तनुं
लक्षणते अंगीकारकरीनेजीवशुं ॥ किंजणइके० ॥ सोगु
णप्रगटकरे॥एप्रश्न ॥ एनोउत्तरदेछे॥ संवेगेणंअणुत्तरं
॥ धम्मसद्धंजणअइके० ॥जेनीउपमानहोय॥ अणुत्तरंए
हविधर्मके० ॥श्रुतधर्मतथाचारीत्रधर्मनेविपे श्रधातेधर्म
करवानेविपे अत्यंतअभिलापउपजावे अणुतराएह ध
म्मसधाए संवेगहवासांगछइके०॥उत्कृष्टि सुतचारीत्र
धर्मनासंवेगहवंके०॥सिघ्रआगच्छतीके० ॥ उत्कृष्टोसंवे
गमोक्षाभिलापप्रतेपामे त्यारेउत्कृष्टिदर्शननि आरा
धनाकरे देवगुरुनीभक्तिअत्यंतकरे जेश्रीअरीहंतभगवं
तनी वधामणीलाव्यो तेनेसाडिवारलाखसोनइयाआ
प्या श्रीअरीहंतजीननेवणादिठेएटलुं धनखर्च्युं तोश्री
अरीहंतजिननेदिठेनोकेटलुंकधन खर्च्युंहशे जेमकोइक
देशमुलकजमाडे तेमश्वेशाकमांहि १०१ एकसोनेएक
रुपीयानांमरचानुं खरचथाय तोत्यांमुखडीनोशोगुनार
रुह्यो तेमत्यांसाडिवारलाखसोनइया वधामणीआपीतो

करेमांणे ॥ संसारमगावुछुदइसिद्धमगोपडीवनेपन्नवइ॥ जिवनेनिर्वेदगुणतेदेवादिकभोगनोत्यागकरीने संसार मार्गनाउदेवधकरीने सिद्धमार्गनेअंगीकारकरे एहसम्य क्तनुंलक्षणात्रिजुंनिर्वेद ॥३॥ सम्यक्तनुंचोथुंलक्षण अनुकं पाद्रव्यथकि आत्मानिपरानिएमच्यारभेदथाय तेकेम॥ आत्मानिद्रव्यअनुकंपा॥ १ ॥ पोतानाआत्मानिभावअनु कंपा ॥२ ॥ परआत्मानिद्रव्यअनुंकंपा॥३॥परआत्मानि भावअनुकंपा॥ ४॥ पोतानाआत्मानेक्रोधादिकेकरीने वि षयादिकनेप्रयोगेकरीने आपघातेमरे तेद्रव्यअनुकंपापो तानाआत्मानीनकरी।पणपोतानाआत्मानिद्रव्यहिंसाकरी। वस्तुगतेतोक्रोधेकरीनेमरे तेणेपोतानाआत्मानिद्रव्यअ नेभावअनुकंपानकरी केवल पोतानाआत्मानिद्रव्यभा ववेभेदेहिंसाकरी।जेकोइकजीवव्रतपचखांणराखवानेकाजे आपघातकरीने मरेतो व्यवहारनयनेमत्ते द्रव्यहिंसापो तानाआत्मानिकहि निश्चेनयेतोपोतानाआत्मानिद्रव्य भावे अनुकंपाजकरी वलीजेकोइलोकविरुद्धकामकरे ए लोकनेविषे अपजसनिंदादिक तथाताडनादिकपणपामे तेणेपोतानी द्रव्यअनुकंपानकरी जेभयपामिने लोक विरुधादिककामनकरे तेणेपोतानीद्रव्यअनुकंपाकरी ए द्रव्यअनुकंपानोप्रथमभेद॥ १ ॥ पोतानिभावअनुकंपाने देवगुरुधर्मनिपरीक्षाकरीने साचोधर्मअंगीकारकरे सो

टोधर्मछांडे जेमशुकदेवपरीव्राजक सुदर्शनादिकनिपरें वलिपोतानाव्रतपचखांण श्रीअरिहंतभगवंतनिआज्ञाए पाले तथाकष्टपडेपणमुकेनहिं तनेपोतानीभावअनुकंपा कहिये एबिजोभेद २ हवेपरजिवनीद्रव्यअनुकंपाकहे छे जेछकायनाजिवना बाह्यप्रांणउगारवा तेद्रव्यअनुकंपाकहीये॥३॥ जेसाधुमहापुरुषछे तेतोपोतानाआत्मासरीखा छकायनाजीवनेजाणेछे तेनेउपगारवानिघणी जत्नपकरेछे तेनेद्रव्यपरदयाकहिये तथाभावपरदयाते जेपरजिवने समकितादिकधर्मपमाडिने मोक्षेपोचाडुं एवा जेअध्यवसाय तेनेभावअनुकंपाकहिये॥४॥एचोथुअनुकंपा लक्षणजाणवुं॥४॥हवेआस्तालक्षणपांचमुं जेवर्त्तमानकाले पंचांगीभाव सम्यक्प्रकारेसदहे जेअरीहंतभगवंतेभाव प्रकाश्यो तेसर्वप्रमाणछे एवुंमनवचनकायायेकरीनेसदहवुं तेहनेअनुसारेप्रवर्त्तवुं एहपांचमुंलक्षण॥५॥ एटलेसमकितनापांचलक्षणकह्यां तथालिंगपणपूर्वेकह्यांछे सिद्धांतनुसांभलवुं अतिघेरागेतेनेलिंगकहिए एलिंगलक्षणनोभेदजाणवो ॥

छविहाजयणाके० ॥ अरीहंतभगवंतनी प्रतिमा मिथ्यात्वीएग्रही होय तेने वंदनादिकनकरवुं एजतनाकहिए तेहनाछप्रकारछे तेकिया॥वंदन॥१॥ नमण ॥ २ ॥ दान ॥३॥ अनुप्रदान॥४॥ आलाप ॥५॥ संलाप ॥६॥ए

नामेछजतनाजाणवि वंदनते बे हाथजोडवा तेवंदनक हिए ते न करवुं ॥ १ ॥ नमणतेअन्यातिर्थादिकने ॥ धर्म बूद्धिदेखिनेमस्तकननमाववूं॥ तेनमण ॥२॥दानतेअस्ति एकरीनेदानदेवूंनही ॥ ३ ॥ वार२अन्यतीर्थादिकने धर्म बुद्धिसुपात्रजाणीनेदानदेवूं तेअनुप्रदानकहिएते नकरवुं ॥४॥ अनुकंपादिकनेहेतुयेदानदेवूंनिषेधनथि ॥४॥ मि ध्यादृष्टिनेकारणविनाअणबोलावेबोलाववुं तेएकवारबो लाववूं तेआलापकहिए ॥५॥वार२बोलाववुंतेसंलापक हिए ॥६॥ एछजतनाकहि ॥

नसेवे एछआगारेसम्यक्तजागेनहि नगरनेरखोपाकाजे कोटसरिखाआगारछजाणवा ॥६॥

हवेसम्यक्तनिछभावनाकेछे मूलभूत ॥ १ ॥ द्वारभूत ॥ २ ॥ प्रतिष्टाभूत ॥ ३ ॥ निधिभूत ॥ ४ ॥ आहारभूत ॥ ५ ॥ भावभूत ॥ ६ ॥ चारीत्ररुपधर्मस्याके० ॥ चारीत्रधर्मरुपवृक्षनुंमूलतेसम्यक्तछे ॥१॥ धर्मरुपनगरनुंबारणासरिखुंसम्यक्तजाणवूं ॥२॥ धर्मरुपमंदिरनुंपायासरिखूंतेसम्यक्तजाणवूंतेप्रतिष्टाभूततती य ॥३॥ जेमचक्रवर्त्तिनानिधानमांहे सर्वेजातनांरत्नछूटां होय तेसर्वेरत्ननिजात्तनिद्धानमांहेसमाय तेममूलगुण उत्तरगुणरुपछुटांरत्नसरिखागुण तेसम्यक्ततेनिद्धिसरीखुंमननेविषेभावबूं ॥४॥ जेमसर्ववस्तुनो आधारप्रथविहोए तेमसर्वगूणनो आधारएकसम्यक्तछे आधारभूत ॥ ५ ॥जेमअमृतादिकरसनोआधारतेकलसादिक भाजनहोय तेशुतशिलादिकनो रसतेसम्यक्तमां रहेएम एछभावनाएकरीनेनित्येसम्यक्तनिभावनाभावे ॥ ६ ॥

हवेआत्मानास्थानककहेछे प्रथमस्थानकजेआत्मा छे शरिरथकिभिन्नअसंख्यातप्रदेशिज्ञानदर्शनचारीत्रविषमय ॥ आकारअनाकाररूपउपयोगमयएवोआत्मा तेशरीरथिभिन एवाअनंताआत्मा व्यक्तिभेदेताजिए सिद्धसंसारीरुपएकजआत्मातेकारणासाटे श्रीठाणांगे॥ एगे

आय॥इतिवचनप्रमाणात्एप्रथमस्थानक॥१।विजुंस्थान
कनित्यके०॥ आत्मानित्यछे॥ द्रव्यार्थिकनये ॥ अतित
अनागत्त ॥ वर्त्तमानकालेअविनासीछे पर्यायार्थिकनये
तोदेवतामनुष्यादिकपर्यायनो अनित्यपणेअनित्यछे वि
जुंस्थानक॥२॥ त्रिजुंस्थानकएआत्माकर्त्ताछेस्वकृतकर्म
णाके० ॥ पोतानासुखदुःखरुपकर्मनोकर्त्ता एआत्माछे
॥ ३ ॥ तथापोतानाकरयाकर्मनोभोक्ताछेके० ॥ भोग
वनारोपणएजआत्माछे॥ ४ ॥ पांचमुंस्थानकमुक्तिछे ते
आठकर्मरहितथायाजिवत्यारेमुक्तिकहिए॥५॥वठूस्थानते
मुक्तिनुंसारतेज्ञानदर्शनचारित्रछे तेने आधारेआठकर्म
क्षयकरीनेमोक्षजाय॥६॥ एछस्थानकमूक्तिनांजाणवां.

मंडलं॥१७॥मंडलप्पवेसो॥१८॥विद्याचरणविणछीत्रो ॥१९॥गणिविद्या॥२०॥झांणविभत्ति॥२१॥ मरणविभत्ती आयविसोहि॥ २३ ॥वियरायसुयं॥ २४ ॥ सलेहणासुयं ॥२५॥ व्यवहारकप्पो॥ २६ ॥चरणविसोहि॥ २७ ॥आ उरपचखाणं ॥ २८ ॥ महापचखाणं॥ २९ ॥एवमाइशेकिं तंकालिअं॥तंजहा॥उत्तरज्झयणाइं॥१॥दस्याकल्पो ॥ २ ॥ व्यवहारो ॥३॥ नीसिहं॥ ४ ॥महानीसिहं॥ ५ ॥इसिभा सियाइं ॥६ ॥जंबुद्विपपन्नति ॥७॥ दिवसागरपन्नति॥८॥ सुरपन्नत्तीचंदपन्नत्ती॥९॥खुडीयावीमाणपवीभत्ती॥१०॥मह ल्लीयाविमाणपवीभत्ती॥११॥अंगचूलिया॥१२॥वंगचूलिया ॥१३॥व्यवहारचूलिया॥१४॥अरणोववाए॥१५॥वरणोववा ए॥१६॥गरुलोववाए॥ १७॥धरणोववाए॥१८॥ वेंसमणो ववाए॥१९॥वेलंधरोववाए॥ २० ॥देविंदोववाए ॥ २१ ॥ उठाणसूए॥२२॥समुठाणसूए॥२३॥ नागपरीयावलिआ णं॥२४॥नीरयावलीओ॥२५॥ कप्पियाओ ॥२६॥कप्पव डींसियाओ॥२७॥पुप्फियाओ॥२८॥पुप्फचूलीयाओ॥२९॥ वंन्हिदसाओ॥३०॥ एवमाइतछंअंगपवीवं दुवालसवीहं तंजहा आयारो ॥१॥सुयगडो॥२॥ठाणं॥ ३ ॥समवाओ ॥४॥विवाहपन्नति॥ ५॥ नायाधम्मकहाओ॥६॥ उपासक दशाओ ॥७ ॥अंतगडदशाओ॥८॥अणुतरोववाईदशाओ ॥९॥वीयागसुय॥ १० ॥पन्नावागरणाणं॥११॥दीठीवाओ

यन॥३॥ओघनीर्युक्ति॥४॥वेचुर्णीकासुत्रनंदि॥१॥अनुजोग द्वार॥२॥एआगमसर्वनाजोगछेअनेबीजानाजोगनीविधि नर्थादिस्तीजेएवाजोगमध्येआव्याछेतेमाटेआगमसूत्रनि र्युक्तिभाष्यचुरणीटिकाएपंचांगीनांवचनमानेआगमसुणवा भणवानिइछाहोयतेसूत्ररुचिजाणवि॥४॥इहांश्रीभगवति नंदिसूत्रमधेगाथाछे जेसूतथोखलो पढिमोवियोनिजुति मिसीओ॥तइयोयनीखसेसो॥एसविहिहोईअणुउगो॥१॥ तथाअनुयोगमध्ये नियूक्तोअनुगमकह्योछे॥ समवायां गे॥ सानियूताए॥ इत्यादिकघणीसीखछे॥ तेमाटेपंचांगी नीश्रद्धाराखे तेनेआराधनाछे॥ तेमाटेपंचांगीनिश्रद्धारा खवी हवेबिजरुचिकहेछे ॥ जेजिवगुरुमुखे ॥ एक पदनो अर्थसुणी अनेकपदसदहे ते बिजरुचिजाणवी ॥ ५ ॥ हवेअभीगमरुचिकहेछे जेजीवगुरुमुखे सुत्र सिद्धांतअर्थशुंजाणे अनेअर्थशुंविचारसुणवानी भणवानि जेनेघणीचाहनाहोय तेअभिगमरुचिजाणवी ॥६॥ हवे विस्ताररुचिकहेछे छद्रव्यजाणेछद्रव्यनागुणपर्यायचारे प्रमाण॥ सर्वनयजाणे॥ एनयप्रमाणशुंछद्रव्यसदहे ॥ तेविस्ताररुचिजाणवी॥७॥हवेक्रियारुचिकहेछे दर्शनज्ञा नचारीत्र तपविनयसुमतिगुप्ति ब्रह्मक्रीयासहित आ त्मधर्मशुंजनेरुचिघणीहोय तेक्रियारुचिजाणवी॥८॥ हवे संक्षेपरुचिकहेछे अर्थमांज्ञानमांथोडोकहे घणोजाणेकुम

तमांनथके जिनमतमांप्रतितमाने तेसंक्षेपरुचिजाणवी ॥१९॥ हवेधर्मरुचिकहेछे जेपंचास्तिकायनोस्वरूपजाणे श्रुतज्ञाननेस्वभावेअंतरंगसत्तासद्दहेतेधर्मरुचिजाणवी ॥१०॥ एदसरुचिकहि इत्यादिकसमकितनाघणाबोलछे माटेसडसठबोलोनियमरह्योनहिवलीसमकितनाबोलघणा छेआगलकेटलाएककेवाशे॥इतिश्रीसमकितद्वारग्रंथे मुनिश्रीहूकमचंदजिविरचितेतृतीयोध्यायपरीपूर्णम्॥३॥

एटलेत्रिजाअधिकारमां समकितनुंस्वरूपदेखाड्युं हवेचोथाअधिकारेदेवतत्वओलखावेछे शामाटेजेशुद्धदे व॥१॥ शुद्धगुरु॥२॥ शुद्धधर्म॥३॥ एत्रणतत्वनीसद्दहणा होय तेनेसमकितकहिए माटेप्रथमदेवतत्वओलखावेछे देवतेअरीहंतनेकहिए एटलेअरीहंतके०॥ आठकर्मरूप शत्रुनेहण्यातेअरीहंतकहियेत्यारेशिष्येप्रश्नकर्युं जेअरी नामशत्रुनेहणेतेनेअरीहंतकोछो त्यारे राजाप्रमुखघणा लोकशत्रुनेहणेछेतेनेअरीहंतकहीएएवुंप्रश्नकर्युंहेशिष्य प्रश्नतेंभलुंकर्युं परंतुतारीसरतस्वजातिविजातिमांपुगी नहि शामाटेजेतेशत्रुनेहणेछे तेकांइशत्रुनथीकेमजेशत्रुतो विजातीहोय पणस्वजातिहोयनहि माटेएतोमूर्खछे जेस्व जातिनोघातकरेछे अरीहंतप्रमात्माएविजातीनोघातक र्योछेत्यारेफरीशिष्यवलिबोल्योहेस्वामीस्वजातिविजा तिनीवेहेचणकरीपणअमेस्वजातिविजातिजाणतानथीमा

टेश्रमाराउपरकृपाकरीस्वजातिविजातिनुंस्वरूपश्रोळखावो त्यारेगुरुश्रोळखावेछे जोशिष्यस्वजातिके०॥जेपोतानिजातिके०॥ जेनेविषेसरखागुणछे सरखालक्षणछेसरखोस्वभावछेतेनेस्वजातिकहिए श्रनेविजातिके०॥ द्रव्यपणबीजो गुणलक्षणस्वभावपणबीजो तेनेविजातिकहिए इहांस्वजातीविजातीनीचोभंगीलगावीनेदेखाडेछे स्वजातीनेहणेतेपहेलोभांगो॥१॥ स्वजातीविजातीनेहणे॥२॥ विजातीस्वजातीनेहणे॥ ३॥ श्रनेविजातीविजातीनेहणे॥ ४॥एनोश्रर्थः॥हवेस्वजातीस्वजातीनेहणेके०॥जेममोटोमछनानामछनेगळे तेमछेमछजोतांतो ॥ स्वजातीछे पणशाथकिहणेछे जेक्षुधावेदनिछे जेपुद्गलनावरनीछे तेविजातिनेऽर्थस्वजातिनेहणेछे तेकेमजेकोइराजाविजाराजा

णुए असंख्यात्तखंधथाय अनंतापरमाणुंये अनंताणुखंध
थायएसर्वजिवनेग्रहेवायोग्यनथि अनेअभव्यथकिअनंत
गुणाअधिकपरमाणुंमेलाथाय त्यारे एकउदारिकानिवर्ग
णालेवायोग्यथाय॥ एटलेएकएकथिअनंतगुणिअधिक॥
एकथकि बिजीबिजीथकित्रिजीएमअनुंक्रमेसातमाथकि
आठमिवर्गणाकार्मणनांमेवर्गणाअनंतगुणीअधीकमल्या
थीजिवनेग्रेहेवाजोगथाय उदारीक ॥१॥ वैक्रय ॥२॥
आहारक ॥३॥ तेजस ॥४॥ एचारवर्गणाबादरछे
एमांपांचवर्ण ॥५॥ बेगंध२॥ पांचरस ॥५॥ आठफर
स ॥८॥ एविसगुंणछे भाषा॥१॥ स्वास॥२॥ मन॥३॥
कार्मण ॥४॥ एच्यारवर्गणासुक्षमछे एनेविषेसोलगुणछे
केमकेफरसनाएनेच्यारहोयएटलामाटे तथाएकपरमा

अनंतुचारीत्र॥ ४ ॥अटलअवगाहना॥ ५ ॥अरुपीगुण ॥६॥अगुरुलघू॥७॥अनंतुविर्य॥८॥एआठगुणहण्या एटले विजातीयेस्वजातीने हण्यो एत्रिजोभांगो॥३॥ हवेचोथो भांगोविजातीविजातीनेहणे एटलेजेमकोइकपथ्थरप्रमू खभिंतादिकउपरछेउपरथकी स्वभावेरडीपड्यों निचेमा टिनांवासणप्रमूख पड्यां हतां तेनीघातथई एटलेपथ्थर पणपूदगलछे माटीनाभाजनपणपूदगलछे एटलेविजा तीविजातीनेहण्यो एचोथोभांगो॥ ४ ॥एचोभंगी कही हवेएच्यारभंगमांहेथी जेबिजोभांगोछे तेभांगोहोयते अरीहंतप्रमात्माकहिए इहांविचारघणोछे पणग्रंथगौर वथाय माटेलख्योनथि हवेएवाजेअरीहंतदेव जेअढारे दोषणेकरीरहीत तेनेजिनेश्वर देवकहिए तथाजिनचैत्या णंके०॥ श्रीजिनराजरागद्वेषरहीतते जिनकहिए तत्स बंधिचैत्यानिके०॥ प्रतिमाश्रीवितरागदेवनीप्रतिमानेचै त्यकहिए तथानीग्रंथाके०॥ बाह्यअभ्यंतरगांठरहीतसा धूकहिए तेनीथापनानेनिर्ग्रंथकहिए थापनाचार्यनेपणनि ग्रंथकहिए तथासमायकादिकआगमतथा आदिशब्दथ की संघसाधर्मिकादिकनीभक्ति बहुमानकरवु इषूके०॥ एहजेकह्या अरहचैत्यादिकजेनेविषे शंकाकंक्षादिक रहित आठआचारतेसम्यक्तनुंसाधन जाणवुं. जेजिव भाद्रिकादिकगूणसाहितअरीहंतभगवंतनीप्रतिमानादर्शन

शिष्यतेंसाचूंकह्युं तेंभलुंप्रश्नपूछ्युं अभिप्रायजाण्या
विनाशंकाउपजे तेमाटेतुंएवात्तना अभीप्रायमांसम
ज्योनहि जेअमेकह्युंजेकशोअंत्तरभेदनथि तेअभिप्राय
सांभल॥ जेचोत्रिसअतिशयादिगुणतो ॥ भावनिक्षेपामां
होय तेजगुणप्रतिमामांहोयतो भावनिक्षेपोजकेहे
त प्रतिमाकहेतनहि कशोअंत्तरभेदनथिएजेकह्युं तेजे
कोईभव्याजिवभद्रिकसम्यक्तदृष्टिदेववृत्ती तथासाधुनिग्रं
थहोय जेकह्युंतेजेपोतानेघटमांउचित्त ॥ मन ॥ वचन ॥
कायानिशक्ति वालविर्य॥१॥ वालपंडितविर्य ॥२॥ पंडि
तविर्यरुपशक्तितथातेविपुन्यप्रकृतिने अनुसारे विद्यमां
न श्रीअरीहंतभगवंतनिप्रतिमानि शेवाभक्तिविनयवहू
मानकरे पुन्यानुवंधिपुन्यप्रकृतिवांधेतेविजमहानिर्जराए
करीने उतकृष्टपदेवर्त्ततोजिव सिद्धिपामे त्यांश्रीवितरा
गनिप्रतिमामां कशोअंतर भेदनथि एअभिप्रायव
चनकह्युंछे वलिजेसरखोगुणने सरखापणुनहि एवूंजो
एकांतेकहेतोमिथ्यात्वथाय तेतोपूर्वेश्रीसुगडांगनिसाखे
कह्युंजछे तोइहांकशुंकहेवानुकामरह्युंनथि वलिजोतमे
कह्युं जेअतिसयादिकगुणमाहेलोएकेगुणदिसतोनथि ते
वगरसमज्योबोल्यो श्रीतिर्थंकरभगवंतनिप्रतिमामांतो
निर्विकारनेत्रप्रमुखसंस्थानादिकेशैलेसिमोक्षजावानिअ
वस्था तेनिमूद्रापरमउपसमरसनोआकार श्रीतिर्थंकरभ

कहिएद्रव्यस्तवतेद्रव्यधनादिकेसंपदाएकरीने स्तवके० श्रीवितरागनाछतागुणप्रगटकरवा तेद्रव्यस्तवगृहस्थने दानपूजादी दिक्षामहोछवादीकसर्वेद्रव्यस्तवकहिएश्रुत अध्यवसायेकरीने क्रियाअनुष्ठानकरे तेभावस्तवकहिए वलीतेपूजाकेवीछे नवविधधनधान्यापितवस्तु इत्यादि कतेणेकरीने आर्तके०॥आर्तध्यान॥रौद्रकके०॥रौद्रध्यान हंसानुवंधी॥ १ ॥मोसानुवंधी॥ २ ॥चोरानुवंधी॥३॥परी ग्रहरक्षानुवंधी ॥४॥ इत्यादिकरौद्रध्यानरुपेजे याधीम ननीपीडा तेरुपबाह्यअभ्यंतररुपरोगंतके० ॥ हरतिते छूतएटलेपरीहरवु आर्तध्यानरौद्रध्यान रोगनीटालण हारीपूजाछे॥ २५ ॥भेषजमिवके०॥ जेम रोगने भेखज के० ॥ वहुविधउषधनिपेरे सतरभेदिपूजातथा अष्टप्रका रीपूजा सदिष्टाके० ॥प्रकासिवीधिवत्के० ॥ विधिसहि तदशत्रिकादिकेकरीने प्रकाशिपरमेश्वरे अनंततीर्थंकरे पूजाप्रकाशिछेआभरणोपमात्के० ॥अलंकारानिउपमाछे

वलीविधिसहितपूजाकरवीतेमांदशत्रिकनांनामक हेछे॥तिन्निनिसीहि॥तिन्नितिन्नियपयाहिणा ॥२॥ तिन्निचे वयपणामा॥३॥तीविहापूयायतहा॥४॥अवयातियभावणंचे वा॥५॥तिदिसिनिरखणाविरइ॥६॥तिविहंभुमिपमज्जणंचे वा॥७॥वन्नाइतिअं॥८॥मुद्दातीयंच॥९॥ तिविहंचपणीहाणं ॥१०॥ पूजायात्रानेविषे पेहेलीनिसिहिके०॥ देहराने

होय त्रिभुवनमांकोइतिर्थंकरसरीखोनहोय ॥ जेलोगत माएं ॥ इत्यादिकस्तुतिलायकएहजपूरुषहोय एहपूर्पो त्तमनागुणकोणवर्णविशके तेकारणमाटेसंसारमांपूजनि कछे ॥ जेनिशेवाभक्तिजन्माभिपेकादिके इंद्रादिककरे छे पोतानाआत्मानेउधरवानेवास्तेंजाणवुं तेजभावना ए सम्यगूदृष्टिजीवश्रीतिर्थंकरभगवंतनी प्रतिमानोअभि पेककरतांबाल्यावस्थाभावे घरेणुंपेहेरावतां राज्याव स्थाभावे घरेणुंउतारतांचारीत्रावस्थाभावेछत्रचामरादि कअष्टमहाप्रतिहार्यनीअपेक्षाएकैवल्यावस्थाभावेपर्यंका सनकाउत्सर्गमुद्रानिअपेक्षाए सिद्धावस्थाभावे एपांचमुं त्रिक ॥५॥ श्रीतिर्थंकरभगवंतनेदेहेरे जात्राएजायत्यारे उचुंनिचुंत्रिछुंजोवूंनहीं अथवापूंठेजिमणीडाभि दिशे जोवुनहि एकजवितरागउपरदृष्टिथाय त्रिदशानिरखण विरतिरुपछठुंत्रिक ॥ ६ ॥ प्रभुनेखमासणदेतांत्रणवार भोमिपूजवि ॥एसातमुंत्रिक ॥७॥ देववांदतांसूत्रनाअक्ष रनुंआलंबन ॥१॥ अर्थालंबन ॥२॥ वितरागनीप्रतिमा लंबन ॥३॥ वर्णादियालंबन ॥४॥ एआठमुंत्रिक ॥८॥ चैत्यवंदनकरतांयोगमुद्रा ॥१॥ उभारहिनेदेववांदतांजि नमुद्रा॥१॥जयविरायअर्धकेहेतां॥ निलाडेदेशेहाथकरीने मुक्तासुक्तिमुद्रा॥एनवमुंत्रिक ॥९॥ जावंतीचइयाइं ॥१॥ जावंतिकेविसाहू॥२॥जयविराय ॥३॥ एत्रणनेप्रणीधान

कार॥२॥ उजंतसियलसिहरे ॥१०॥ चतारीअठदशदोय वंदिया ॥११॥ एत्रणपरंपरागतजाणवि एटलेएवारअधिकारकह्या

वली श्रीतिर्थंकरभगवंतनेदेहेरे चोरासीआसातनाटालवि तेग्रंथांतरथकीजाणवुं हवेमुलगजारेदश आसातनाटालवि तेकहेछे॥तंजथा॥तंबोल॥१॥पांण॥२॥ भोयण॥३॥वाहण॥४॥मेहूण॥५॥सुयण॥६॥निठ्ठवणं॥७॥ मुत्रु ॥८॥ चार ॥९॥ जुय ॥१०॥वज्जेजिणनाहजगइए ॥ ६१ ॥ तंबोल पानसोपारी देहेरामध्ये खावुनहि ॥१॥ पाणीनपीवुं ॥२॥ भोजननकरवुं ॥३॥ पगरखांपेरीनेदेहेरामध्येनजवूं ॥४॥ देहेरामध्येमैथुननसेववुं ॥५॥ देहेरामांहेसूवुंनाहिं ॥६॥ देहेरामांहेथुंकवूं नाहिं ॥७॥ देहेरामांहेलघुनितकरवूंनाहिं ॥८॥ देहेरामांहेवडिनितकरवूनाहिं॥९॥ देहेरामांहेजुगटूप्रमुखरमवूंनाहि॥१०॥ एदस जगनाथनीनित्येआशातनावर्जवी॥१॥ इत्यादिकपूजानिविधिकहिछे तेग्रंथांतरथकिजाणवि.

वलिइहांशिष्यबोल्यो श्रीतिर्थंकरभगवंतनी प्रतमाकेवेआकारेछे ॥ १ ॥ केनिप्रतमाप्रतिष्टीतवांदवि पूजावियटित ॥ २ ॥ प्रतमानुंपरीमाणकेटलुंहोय ॥ ३ ॥ प्रतिमानाभरावनार देहेरानाकरनारकोणअधिकारीहोय एचारप्रश्न ॥ ४ ॥ हवेएचारनोउत्तरकहेछे प्रतिमा

ता तेमांहेअवयवआवेनहि जेकोइआत्माआर्थिडाह्यो होयतेविचारीजोजोइहांमतनुकामनथि जेप्रतिमावज्रकछो टासहितदेखेछे तेतोमाहाशिलवंतनुंचिन्हमहाप्रगटादिसे छे तेकारणमाटेजेवज्रकछोटासहितजेप्रतिमा तेतोतिर्थंक रनिस्तुतिरुपभासेजोकोइडाह्योहोयतेइहांपणविचारीजो जो एतोप्रवचनपरिक्षानेअनुसारेकह्युंतलतोकेवलिगम्य जाणवुंएप्रश्ननोउत्तर॥१॥विजुप्रश्नजेकेनिप्रतिष्टितवांदवी पूजवीघटे तेनोउत्तरजेकोइजातिवेषधारीप्रतिमाभरावे दे हेरुंकरावेप्रतिष्टाकरावे पोतानुंद्रव्यखरचिनेकरावे तेप्र तिमावांदविघटेनहि जेजतिनेविषेद्रव्यस्तवसर्वथानिषे धछे श्रीमहानिशिथसूत्रमांहेविस्तारीनेकह्यूंछे तेमा टेनिषेधजद्यपिश्रीतिर्थंकरनिप्रतिमा पूजनिकछे तोयप णवेषधारीनिकरावी सत्तमस्लयमाचारो छमप्रभाव नामय आचारथकिताअष्टो सम्यक्तसेवनिर्मलाप्रतिमा निपूजादिकनिआज्ञा श्रीतिर्थंकरभगवंतआपेतोबिजाप णसाधुजाणेजेसाधुनेपणद्रव्यस्तवनोजोगछे तेसाधूपणुं मुकीनेभ्रष्टथाय तेमाटेनिषेधकर्योछे गृहस्थनेसम्यक्तनु कारणछे विजुस्वहस्तेप्रतिष्ठाकरीहोय तेप्रतिमानीत्रण नोकारगणीनेथापीनेपूजादिकघटे तेकोइ ठेकाणेकरयुं सभवेछे जे ‾‾गंवरनीभराविप्रतिमा पणश्रीरुषभदेवादि कतिर्थं ‾ तेकारणेसाधर्मिपणछे एमसर्वथा

जथाजोग्यमाचारासकलाअपिदछे जेतेसोगतादिकनामे
सातातिर्थंकरकहेछे बिजोपणलिंगादिकनो भेदघणोछेते
माटेपूजवाजोग्यनहींजोसाक्षाततिर्थंकरभगवंतनीप्रतिमा
होय अनेअनदर्शनीयेग्रहिहोयतोवांदवी पूजवीनिषेधछे
एतोसाक्षातअनदर्शनीनांप्रतिमाछे भेदजांणवानेकाजेज
नोईकरीछे जेमहिंदूमुसलमानअोलखवानेकाजेडावा
जमणाजांमेबंधकरावेछे तेमइहांपण भेदजांणवानेकाजे
जनोइजाणवी तेमाटेजैननेबोधनीप्रतिमामानवीनहि.

श्रीतिर्थंकरभगवंतने देहेरेजात्रादिकजायत्यांपंच
अभिगमनसाचवे ॥ यदुक्तं ॥ सचितद्रव्यभूपण स
चितपणुझांणमणेगतं ॥ एकसाडिउतरासणं ॥ अंजली
सिरीभिजिणदिठे॥१॥जेसचितवस्तुफूलफलादिकपोताने
भोगववानेहोय तेनोत्यागकरवो जेसचितवस्तुनेअभय
दानदेवानुंहोयतथाप्रभुनीभाक्तिनेकाजेलाव्याहोय तेनेत
जवुनहिएप्रथमअभीगमन॥१॥अचितवस्तुआभर्णादिक
सारवस्त्रादिकनेतजवुंनहि॥एबिजोअभिगमन॥२॥ मणे
गतंके०॥मननुंएकाग्रतापणुंकरे॥एत्रिजोअभिगमन॥३॥
एगसाडिके०॥एकपटनिपछेडीनुंउत्तरासनकरे एचोथोअ
भिगमन ॥४॥ अंजलिके०॥ बेहुहाथजोडिनेमाथेचडावे
प्रभुजिनराजनेदिठथके एपांचमोअभीगमन ॥५॥एपांच
अभिगमन सर्वनेसाधारणजाणवा हवेपंचराजानाअभि

गमनकहेछे एकखडगतरवार॥१॥छत्र ॥२॥ वाहनके० ॥ पगनिपावडी ॥३॥ सनद्धके०॥ माथानोमुगट ॥४॥ चांमर॥५॥ एपंचचिन्हराजानांमुकिनेप्रभुपासेआवे एअभिगमन॥५॥ साधुतथाश्रावकनेदिनप्रतेउत्कृष्टुसातवारचैत्यवंदनकरवूंसम्यक्तनिर्मलनेकाजे तथापडिकमणे ॥१॥ चेइय ॥२॥ भोयण ॥३॥ चरीम ॥४॥ पडिकमण॥५॥सुयण ॥६॥ पडिबोहेचेइयवंदण साहूणसत्तवाराहोइअहोरत्त ॥१॥ प्रभातकालेविसाललोचनरुप चैत्यवंदनकरवूं एप्रथम ॥१॥ चईयके०॥ श्रीतिर्थंकरभगवंतनेदेहरेजइनेनित्यैचैत्यवंदनकरवूं तेजोगवाईनहोयतोइशानखुणेश्रीश्रीमंधरस्वामिनेसनमुखेचैत्यवंदनकरवूं॥२॥ भोयणके० पचखाणपारतिवेलाएचैत्यवंदनकरीने सज्झायकरीनेपचखाणपालवूं पछेआहारलेवो ॥३॥ चरीमके०॥ आहारलेइनेपछेचैत्यवंदनकरीनेपाणीपीवूं॥॥४।पडिकमणके०। संध्यायेपडिकमणुंकर्त्ती तथानमोस्तुवर्द्धमांनाय एवेहुनुंएकपडिकमणानुंचैत्यवंदनगणवूं॥५॥ सुयणके०॥ पोरसीरात्रीनिवेलाए चउकसायकेहेवो एछठुंचैत्यवंदन ॥६॥पडिबोहेके० ॥ पाछलीरात्रीएजागीनेकुसुमिणनोकाउत्सर्गकरीनेचैत्यवंदनजगचिंतामणिनुंकरवूं ॥७॥ एहचैत्यवंदन साहूणके०॥ जतिनेसाधुनेअहोरात्रीमांहेकरवूं जेसम्यक्द्दष्टिजिवश्रावकजघन्यत्रणकालेपुजाकरेत्रणकालेचै

त्यवंदनकरे एकवारपडिकमणुकरे तेपंचाचारचैत्यवंदनक
रे जेबेटंकपडिकमणुंकरे तेनेसातवारचैत्यवंदनथायएगृ
हस्थनिविधि जेदेहरेचैत्यवंदनकरवूं तेपूरुषहोय तेप्रभु
जिनेजमणिदिसेजमणिवाजुयेरहिनेचैत्यवंदनकरे स्त्री
होयतेडाविवाजुएरहिनेचैत्यवंदनकरे श्रीतिर्थंकरभगवंत
नोमहामोटोप्रसादहोयतो पोतानासाठहाथवेगलारहिने
चैत्यवंदनकरेजेसाठहाथथकिओछोनवहाथथकिअधिकते
सर्वमध्यम अवग्रहमांहिजाणवूं नानुंदेहरुंतथाघरनुंदेह
रुंहोय त्यांउत्कृष्टाएकहाथ॥ १ ॥ वेगलांजघन्यअर्द्धहा
थवेगलांरहिनेचैत्यवंदनकरेभखजमीवंसंदिठा विधिवत्प
रमैश्वरे प्राज्ञोषधोपवासादेरासरणोपमात्युरएमअनेक
विधिसहितश्रीदेवाधिदेवनिपूजाश्रावकनेकहिछे तंजथा
वरपुप्फ ॥१॥ गंध ॥२॥ अरकय ॥३॥ पइवो ॥४॥
फुल ॥५॥ धुव ॥६॥ निरपतेहैं ॥७॥ नेवजवीहांणेहिय
जिणपुयाअठहाभाणिया ॥१॥ वरकउत्तमजातिनाफूल
जाइजुइप्रमुखनांफुल॥१॥गंधके०॥बरासकपूरप्रमुख॥२॥
अख्यके०॥अक्षतचोखा॥३॥पइवोके०॥दिवो ॥४॥फलक
के०॥नालिएरप्रमुख॥५॥अगरप्रमुखनोधूप॥६॥निरप
तिहके०॥ जलनाभरचाकलसेकरीनेपूजाकरे ॥७॥ नैव
जविहांणेहियके०॥ नैवेद्यसुखडीप्रमुखेपूजाकरे॥८॥ जि
णपूजाअठहिभणीया एअष्टप्रकारीपूजा जीनके०॥ श्री

वितरागनीपूजाआठप्रकारे ज्ञानावर्णादिककर्मनेक्षयकर
वानेकाजेश्रावकएविन्नावनाकरे एमसत्तरन्नेदेसंजमआ
राधवानेऽर्थे सत्तरन्नेदिपूजाकरे॥ तंजथा॥ नवणं॥१॥ वि
लेपणं॥२॥ चखुजुअलंच॥३॥ पूफारोहणं॥४॥मालारोह
णं॥५॥ वणयारोहणं॥६॥ चूंणारोहणं॥७॥ जिणपूगवाणं
पूरस्ताधजप्रगटनमित्याध्याहार्य॥८॥ आहारणारोहणं॥
९॥ पूष्पगेहं॥१०॥पूष्फपगरो॥११॥ आर्त्तिमंगलपइवो॥
दिंवो॥१२॥ धुवरकेवानेवजूफलविहाणं॥ ढोवणय॥१४॥
गोयं।१५।नटं।१६।वज।१७।पुयाभयाइमेसेनं।२३।प्रथमपू
जानवणकजलेकरीनेअन्नीषेककरवो।१॥विलेवणअंगामि
के०।अंगनेविषेकेसरचंदनेपूजाकरे एबिजोन्नेद॥२॥चखू
जुअलंके०।त्रिजीपूजाचक्षुनितथाअंगलूणा३त्रिजोभेद।३।
चोथोवासपूजा॥४॥ पूफारोहणंके०॥ वर्णकहणंके०॥ छूटां
फुलनिआरोहणंके०॥ चढाववूंपूजवूं॥५॥ मालारोहणंके०।
फुलनीमालानीपूजा॥६॥ वणियारोहणंके०॥ वर्णके०॥
पंचवर्णआंगीनीपूजा॥७॥ चूणारोहणंके०॥वरासादिकनि
पूजा॥८॥ जिणपूगवाणं॥ श्रीतीर्थंकरन्नगवंतनेआगलद्ध
जानिपूजानवमि॥९॥ आहारणीरोहणंके०॥ आन्नर्णनीपू
जामूगटप्रमूखनुंचडाववूं॥१०॥ पूष्फगेहेके०॥ फुलनुंघर॥
११॥पूष्फपगरोहके०॥ फुलनोप्रकारसमूहजेमश्रीतीर्थंक
रनासमोवसरणनेविषे॥ देवतापंचवर्णफुलनोवरसातवर

तेनूंस्वरुपदेखाडेछे हवेछठंगुणठांणुप्रमतनामा तथासात
मुगुणठाणु अप्रमतनामे एबेनुंस्वरुपन्नेगु देखाडेछे जे
प्रत्याखानानिचोकडीनोउदयटल्यो सर्वविरतिप्रगटि सं
यमसाधनमाटेपुदगलिकलेवे अवलंबिपणेग्रहे पणपुद
गलनेभोगीपणेपुदगलीकग्रहेनहीं स्वरुपरमणिआत्मध
र्मथिरतारुप सर्वविभावपर अग्राहकतारुप एवोचारी
त्रधर्मप्रगटयोछे तेसाधुउछरंगअपवादमार्गे पंचमहाव्र
तपाले त्यांद्रव्यभावपंचमहाव्रतसहित पांचसुमति तिन
गुप्ति दशयतिधर्मनेपात्रथकानिरासीसएकआत्मद्रव्यना
रसिया एकआत्मानिर्मलकरवाना उद्यमिथकाविचरे ते
पंचमहाव्रतपाले त्यांपेहेलुमहाव्रत सवाओपाणाएवा
याओविरमण व्यवहारेछकायनाजिवनाद्रव्यप्राण॥१०॥ह
णेनहींहणावेनहींहणतांअनुमोदेनहींमनवचनकायाएकरी
ने निर्ग्रंथअनेनिश्चयथीज्ञानदर्शनचारीत्रसुखप्रमुखभाव
प्राणपोतानापरना कर्मआवर्णपणेहणेनहिंहणावेनहिहण
तांप्रमुखअनुमोदेनहिं तथाविजेमहाव्रतेसवाओमुसावाया
ओविरमणं॥द्रव्यतेक्रोधे॥माने॥ भये॥लोभेसूक्ष्मबादर॥
लोकिकतथालोकोत्तर जुठुपोतेबोलेनहिं बोलावेनहिं बो
लतांअनुमोदेनहिं मनवचनकायाएकरीनेभावथिसर्वद्रव्य
पर्याय नयनिक्षेपायथार्थजाणपणो सत्यभाषणरुपज्ञान
यथाशक्तिसाधेज्ञानसत्यपणेपालेतथावितरागनाआगमप्र

वांछानकरे नकरावेकर्त्तानेअनुमोदेनाहि नेनावथिजेआ
त्मद्रव्यआत्मगुणनोनोगीछे तेपरन्नावनोनोगग्रहे तेन्ना
वमैथुनतेसर्वपरन्नावन्नोगिपणेन्नोगवेनहिंतेआत्मनिकक
र्मकरवामाटेपरभावसाधनपणेग्रहेपणअन्नोगीअग्राहकप
णेअरमाणिकमाने जेआत्मानीभुलछे एमआत्मानंदतोथ
कोजेमाहरोआत्मा चिदानंदनोन्नोगीतेपरन्नाव अनंतजी
वेअनंतिवारतेलेइभोगव्यो तेमुनेग्रहवोभोगववोघटेनाहिं
एअनंतजीवे अनंतवारभोगविनेछांडयो एएठुचलुजलते
हनेहूंनन्नोगवुं एमसर्वपरन्नावन्नोगीपणेतजी स्वभावभो
क्तापणेरहेवु तेद्रव्यमैथुंन तेकर्णिरुपतथारुपिषंध मि
ल्याजीवनेआणंदउपजे हवेक्षेत्रथीमैथुनतेत्रणलोकनेवि
षे इंद्रिनास्वादनिइछा नेकालथीमैथुन दिवसतथारात्री
न्नावथी मैथुनरागथीतथाद्वेषथी सरवथिशेववोनहिं ते
नीवाडनवेपालविपेंहेलीवाडेजेस्थानकेस्त्रिपशुपंडकरहेते
स्थानके ब्रह्मचार्येसुवुंनाहिं बिजीवाडेस्त्रीसाथेहांसितथा
कामकथाकरवीनाहिं ॥२॥ त्रिजीवाडेजेपीठपाटलेस्त्रीबेठी
होय तेपाटलेबेघडीलगीब्रह्मचारीपूरुषनेबेसवुनहिस्त्रिने
तिनप्रहरलगीबेसवुनाहिं॥३॥चोथिवाडेस्त्रिनारुपनीजरजो
इनेजोइरहेवुंनाहिं ॥४॥ पांचमीवाडेज्यांस्त्रीन्नरथारकांम
भोगभोगवताहोयत्यांन्नेंतनेआंतरेब्रह्मचार्यनेरातरहेवुंनाहिं
तेशब्दकानेपडवादेवानाहिं॥५॥छठीवाडेग्रहस्थपणेजेन्नो

णामतेसमायककहिए तथाजेसमायकमध्येसंजना तिव्रो
दयेजेआकरेअतिचारे अथवा१२ कखायनेउदयेसंजमप
रीणामफरसे तेपूर्वपर्यायेछेदिने अभिनवपर्यायनिर्मल
पर्यायनोअंगीकारकरवो तेछेदोपस्थापनिकहिए तेभरत
॥ तथा ॥५॥एवरत॥ ५ ॥मध्ये प्रथम चर्मतिर्थंकरना
साधूजीनेहोय ॥ अथवातिर्थंकरअथवा गणधरजी
नाशिष्य नवपूर्वथिउपरांत श्रुतवंत ॥ मध्यमवयना॥
प्रथमसंघयणी अढारमासनोउग्रतपतपता अप्रमादिनिं
द्रारहितनवजणांगछथकीबाहेरनीकलीनेतपकरेतेपरीहा
रविशूद्धचारीत्रकहिये दसमेगुणठाणे शूक्लध्यानीसूक्ष्म
लोभनोउदयछे तेसूक्ष्मसंपरायचारीत्रकहिए तथासर्वथा
कखायनोउदयनथितेयथाख्यातचारीत्रकहियेतेमधे११मे
गुणठाणे उपसंतयथाख्यातछे॥१२॥१३॥१४॥ मेगुणठा
णेक्षायकयथाख्यातछे हवेसातमुअप्रमतगुणठाणु लि
खीएछेछठेगुणठाणेजेभावसाधुजीनाकह्यातेसर्वेहोय पण
पांचप्रमादनहोय तेमाटेअप्रमादिकएछठेगुणठाणेवर्त्ततो
साधुजिनसासननेकामेलब्धीफोरवेपणसातमेगुणठाणेव
र्त्ततोसाधुलब्धीनफोरवे एहनिस्थितिजघन्यएकसमे उत्
कृष्टेअंतरमूहूर्त्तनिछे छठेतथासातमेगुणठाणेमलिनेदेशे
उणापूर्वकोडिरहे श्रीभगवतिसूत्रे एवेगुणठाणानिदेशेउ
णिपूर्वकोडिस्थितिजुदिरकहिछेतेव्यवहारनयछे समयत

थावेसमयवचेगुणठाणूपलटे तेगवेख्योनथितेमाटेअंतर
मूहूर्त्तनीस्थितिकहि छठेसातमेगुणठाणे समायकतथाछे
दोपस्थापन तथापरीहारविशुद्धचारीत्रछेतथासातमेगुण
ठाणेसाधुजीलब्धीफोरवेनाहिं अनेछठागुणठाणानासाधु
जिनसासननेकाजेलब्धीफोरवेतेनुसाधुपणुजायनहिंअने
उसथ्थादिकपांचप्रकारसेवेतोसाधुपणुजाए केमतोकेश्री
आचारंगादिकमध्येकह्युंछे जेहेसाधुतुंपासथ्थादिकनोसं
गकरीशनहिंएनिसाथेअष्टाचारपणकरवोनहिं तथासंस
र्गकरवोनहिं तथातेनिसाथेगोचरीतथाविहारपणकरवोन
हिंएटलेसर्वथाप्रकारेएनिसंगतकरवीनहींतथासंबोधशि
त्रिमयेआवशकानिर्युक्तीमधे उक्तंच॥उसथा ॥१॥ पासथा
॥२॥कुसेलिय॥३॥कुलिंगीया॥४॥सेसदा॥५॥ जिनमार्गे
अवंदणिज्जा॥१॥एटलेएगाथामधेजिनसासननेविषेवांदवा
पूजवायोग्यनाहिं तथाश्रीउपदेशमालानेविषेकह्युंछेजेएह
नेवंदितोसमकितनोनाशथाय मिथ्यात्वलागे एटलेउस
थ्थादिकपांचप्रकारनाहोयतेहनेसाधुकरीनेसदहवूंनहिंत
थावांदवापूजवानाहिंत्यारेशिष्येप्रश्नकरयुं जेस्वामिअम
नेउसथ्थादिकपांचभेदजेकह्यातेअमेजाणतानथि तेओल
खावोतेओलखावेछेहवेप्रथमउसथ्थानोभेदकहेछेजेश्रीति
र्थंकरदेवे नवकालिपवीहारकह्योछे तेआठमासनाआठवि
हार चतुर्मासानोएकविहार एटलेत्रीसरात्रउपर एकात्रि

समिरात्नरहेतेनेउसथ्थोकहिए तेवारेवलिशिष्यबोल्योहे
स्वामितमेतोत्रिसउपर एकत्रिसमिरातरहेतेनेउसल्छो
कहिबोलावोछो त्यारेकदापिकोइग्लानतथा थीवरहोय
तेवारे तेहथकि विहारकेमकरीनेथाय तेनोउत्तरदेछे हे
शिष्यश्रीअरिहंतप्रमात्मासर्वज्ञहतातेनिपरुपणामां को
इवातनोसंदेहरहेनाहिं सर्वनोमार्गदेखाड्योछे एटलेजे
ग्लांनतथाथिवरहोयनेविहारकरवानिसक्तिहोयनहीजद
पि एकनगरमधेनवउपासराहोय तेमासे २ उपासरेउ
पासरेफरे॥एटलेपेहेलेउपासरेउतर्याहोयत्यांहांमास॥१॥
मासकल्परहेउपरांतरहेनाहि बिजेमासकल्पेबिजेउपाश्रे
रहे एमअनुक्रमे आठमासकल्प आठमाउपाश्रेकरे
अनेनवमोकल्पचारमासनोनवमेउपाश्रेकरे ॥ एमनवक
ल्पीविहारसदायेकरे पणकल्पलोपेनहिं तथाएटलीश
क्तिजोनहोयजेगाममध्येफरवुंतेपणथायनाहिंतोएकउपाश्रे
नानवभागकल्पे एकेकेकल्पेएकेकीभागभोगवे एमनव
भागनवकल्पेकरीनेभोगवे जेमअरणकाआचारजनोअ
धिकार संथारापयन्नामध्येकह्योछे तेमइहांजाणवूं एटले
कल्पलोपेनहि जेकल्पलोपेतेनेउसथोकहिए ॥एपेहेलो
भेद॥१॥हवेबीजोपासथ्थानोभेददेखाडेछे॥पासथ्थोके०॥
जेआचारेढीलो॥जेपांचसुमतित्रणगुप्ति इत्यादिकअने
कप्रकारनोआचारछेतेथकीढीलोचालेतेनेपासथ्थोकहिए

॥केम॥श्रीज्ञातासूत्रमध्ये बिजास्कंधनेविषे श्रीपार्श्वना
थजीनीचेलीयोविषे हाथपादकुक्षादिकपखाल्या तेथकी
पासथ्थिकहेवाणीअनेचारीत्रविराधीनेभुवनपतिआदीग
तिनेविषेगइ कालिदेविप्रमुखइंद्राणीयोथइ तथाश्रीमहा
निशिथमध्येनागिलनेसोमिलनामाबेमित्रछे एकदिनबे
मित्रेविचारकर्योजेसंसारमहाअनित्यछे माटेआपणेचा
रीत्रअंगीकारकरीनेआपणाआत्मानुंकल्याणकरीए एवुं
विचारीनेबेजणाघरथकिनिकल्या साधूनिघणीखपकरेप
णसास्त्रप्रमाणेसाधूकोइहइएवेसेनहि एमकरतांएकसा
धूनोसंघाडोमल्योतेसाधूकेवाछे ॥ निरालंबी॥निरपरीग्र
हि॥विषयकषायेकरीनेरहित महासुमतानासमुद्र इत्या
दिकगूणेकरीनेसहित ॥ तेनीसंगतेकेटलाएकदिनरहिने
तेनोआचारविचारसर्वजोयो तेवारेसोमिलरहिनेनागिल
प्रत्येकहेछे जेहेभाईआसाधूठीकछे आपणेएनीपासेचा
रीत्रलइये तेवारेनागिलबोल्योजेएसाधुवांदवापूजवाजो
ग्यनथी तोएनिपासेचारीत्रकेमलइये ॥ तेवारेसोमलबो
ल्यो जेएवासाधूनीग्रंथछे एनेविषेएवडोबधोदोषएकेम
काढोछोतेवारेनागिलबोल्यो॥जेएनापंचेमहाव्रतभागेलां
छेजेपेहेलुंव्रतहरीकायनासंगटाथिभाग्युंतेनुंकह्युंत्यारेना
पाडी॥२॥ त्रिजुंउकयह्वाथकिराखनीचपटीलिधी॥३॥ चो
थूंग्रहस्थिनाघरनीखालमध्येजोयुं॥४॥पांचमेबेमुहपतिरा

खेछे॥८॥एविरीतेव्रतपांचभागयांछे तेवारेसोमजेमांन्युंन
हि चारीत्रएसाधूपासेलीधूं अनेनागीलनेसाधूनीजोग
वाइमलीनहि अनेकालपोतानो नजिकआव्योजाणीने
एकांतेजइनेसंथारोकरयोतेकालतेसमयनेविषे भगवंत
श्रीमहाविरस्वामि गामाणुगामविहारकरतांत्यांनजीकव
नछेतेनेविषेसमोसरया तेवारेभगवंतसाधूनेकहेछे हेसाधु
इहांवननेविषेनागिलनामाश्रावकेसंथारोकरयोछे एनेचा
रीत्रलेवुंहतुपणसाधूनीजोगवाइमलीनहिं नेकालनजीक
आव्योजाणीनेसंथारोकरयोछे माटेतमेजइनेनिजमणाक
रावोपछिसाधूयेजइनेनिजमणाकरावितेश्रावककालकरीने
देवलोकेगयो तोहवेडाह्याहोयतोविचारीजोजो जेएवासा
धुनिग्रंथहता तेनेसूक्ष्मदोषणमाटेनिषेध्याअनेश्रावकनो
संथारोभगवंतेगणतिमांआण्योमाटेएवूंविचारीनेपासथ्था
नोसंगकरवोनहिएबिजोभेद ॥२॥ हवेत्रिजोकुसेलियो
कुसेलियोके०॥ सिलनामजेआचारकुकके०॥ माठोहि
णाचारी तेनेकुसिलकहिए एटलेभगवंतपरुप्यो जेआ
चार तेथकीवीप्रीततेनेहिणाचारीकहिएएटलेभगवानेजे
साधुनोआचारपरुप्योछे जेसाधुगृहस्थिनि संगातिकरेन
हिं तथामंत्रजंत्रजोतिष्यवैद्यकादिककरेनहि करेतेनेपा
पश्रमणकरीनेवोलाव्याछे गृहस्थियादिकनि संगतव
र्जितोविजुंतेशुंकहेवूं एटलेभगवंतेतोनापाडिछेनेपोतेएवां

कामकरेजायछे तेनेकुसेलियोकहिए एत्रिजोभेद ॥३॥
हवेचोथोभेदकुलीगीयानोकहेछे एटलेकुलिगीयातेके॰॥
भगवंतनोपरुप्योजेलिंगतेथकिविप्रीत तेनेकुलिंगीयाक
हिए एटलेभगवंतेजेपरुप्युं जेनरंगेजानधोयेजा एवोपा
ठछे अनेजेमिणगलिम्रमुखेजेकपडारंगेछे तथामुखेमुहप
तिबांधेछे तेमहाविदपदिशेछे अनेजानवरकरतांपणअव
लीरीतदीसेछे जेघोडातिर्जंचपंचेंद्रिछे तेनेखातातांवरोच
डेछेनेपछिउतरेछे अनेजेदूर्बुद्धिछेतेनेखातांउतरेछे पछिच
डेछे एविअवलिचालछे तेनेकुलिंगीयाकहिएतेवारेवादि
वोल्योजेएतोतमेद्वेषकरीनेबोलोछो अनेएतोमुखेमुहपति
बांधेछे तेवायुकायानहणाय तेवास्तेबांधिराखेछे तेनोउ
त्तरजेतमेद्वेषथकिकोछोपणसाधुनेरागद्वेपहोयनहींजद्यपि
आजसरागसंजमछे वितरागसंजमछेनहि अनेसरागसं
जमछे तेनेविषेप्रशस्थरागद्वेपथाय तेश्रावकनेतोअप्रश
स्थरागद्वेषनिआलवणाकिधिछे पणप्रशस्थनिआलवण
किधीनथी एवुंश्रावकोनाप्रतिक्रमणमधेदिसेछे अनेसाधु
तेअप्रमादिगुणस्थानकनेविषेतोरागद्वेषकरेनहीं अनेपर
मादिगुणठाणेप्रशस्थरागद्वेषकरेतेइरीयावइ पडिकमेनि
वारणथवानुंछे तेश्रीभगवतीमध्येजोजोनेइहांतोजथार्थप
रुपणाकरवि तेमांकांइरागद्वेषनुंकारणनाथि जेमश्रीज्ञाता
जिमध्येनागिलाब्राह्मणीनि अपहेरणा उदघोषणाकरा

वितेमां इरीयावईनिश्राळवणश्राविनहितो इहांतोएक साधुनेकडवुतुंबडुंवोहरावितेमारयोहतो तेनोपणएटलो फजेतोकरयो तोश्रातोदूर्बूद्धिपणे संख्याताजिवने धर्मथ किभ्रष्टकरीनेमिथ्यात्वनेविषेपमाडेछेतेअनंताभवभ्रमणक रशे तेमाटेजेवुंस्वरुपहोयएवूंवर्णविएतो विजालोककोइ कुमत्तमांपडेनाहिं नेपडयाहोयतेपणसुलभबोधिहोय ते संतसांभलीने पाछावले माटेजथारथपरुपणाकर्त्ता को इदोषणछेनहि जेदूर्लभ बोधिहसे तेनेतोरागद्वेषजभा सशे हवेजेउघाडा मूखेबोलतां वायुकायाजिव हणायते कहेछे शामाटेजेवायु कायाजीवने श्राठफरसछे अनेभा षावर्गणाना फरसच्यारछे माटेकांइच्यार फरसीयाथी श्राठफरसीयो हणायनाहिं किलामणाउपजेपण हणाय नहि त्यारेवादिबोल्यो जेभगवतीमांकह्युंछेजेउघाडेमोढे बोलेतेनेसावद्यभाषाकहिएतेनोउत्तरजेअमेक्यांकहीयेछे जेउघाडेमोढेबोलवूंपणहणावानुंकोछोतेखोटुंछेतथाजेमुहप तिबांधिराखेछेतोकियासूत्रमांकहयुंछेश्रीश्राचारंगजीमधे तोकह्युंछेजेहेसाधुभगासुश्रावेतथाछिंकअवेतोमोढाश्राडो हाथदेजेतलेखेपणमुहपतिबांधविसंभवातिनथीतथाश्रीविपा कसूत्रमधेश्रीपूज्यगौतमस्वामिमहाराजमृगालोढानेजो वानेगयात्यांमृगावतीराणीएकह्युंजेमुखेचोपडोबांधोतेवा रेजोमुखेमुहपतिबांधिहोततोशावास्तेकहेत त्यारेवादिबो

त्यो दूर्गंधआवेतेवास्तेनाकेदेवावास्तेकह्युं त्यारेतेनोउ त्तरदेछे जेविपाकजिमधेतोनाकबोलतुंनथीमुखजबोलेछे तमेखोटिजुक्तिशावास्तेकरोछो कोइकहेशेनेफलाणानुंमु खतोगोलछेमोढुंतहोठनेकहिए तेकपालसुधीकहिए तोहो ठनोआकारजोइएतोलांबोहोय पणगोलहोयनहि ज्यारे कपालसुधीले त्यारेमोढुंगोलबने॥ तेमाटेमुखेचोपडानुं कह्युं त्यारेनाकनेगुआव्युं॥ तथा परंपरापणएमजदीसे छेजेमुहपतिमुखआडिदेतेवारेनाकउपरचढावेएवूंआजदि नसुधिदिसेछेतो खोटीकल्पना शावास्तेकरोछो॥ वली जे साधुनुलिंगछे तेजुडुछे॥ तेदेखाडिएछे॥ एटलेजेओ घोबत्रीसआंगुलनोराखे॥ तेमधेचोवीसआंगलनीडांडी॥ दशआंगलनीदशीअनेअष्टमंगलआलेख्यो॥ एवोवना तनोपाटो तेथकिगुंथी दशीतेप्रमाणेवस्त्रनोखंडते श्रीनि शिथनिभाष्यमद्ेकह्युंछे तेउपरकांबलियू॥ तेउपरदोरो॥ दोरानात्रणआंटाबांधवा एवोबत्रिसआंगुलनोओघोअने मुखप्रमाणेमुहपतिपोतानी एकेंवतछआंगुलप्रमाणेचोखूं णेसरखी एविमूहपतितयाढिंचणप्रमाणेचोलपटो तेउप रसूतरनोकंदोरो॥ तेउपरकपडो जेवोदातारेदीधोहोयतें वो जेतेनेरंगवोनाहिंतथाधोवोपणनहिंतेनाउपरडाभेखभे कांबलि नेडाभेहाथेडंडो तथाडाबाहाथेझोलिराखवि इ त्यादिकमानुंपेतजोलिंग तेसाधुनुंकहिएतेथकिविप्रीततेकु

लिंगीयाकहिएतेकुलिंगीयाजाणीने एथाकिखेटेरेहवूंकदा
पिकुलींगीयानेसाधुजाणीआहारपाणीआपेतो एकांतपा
पकर्मबांधे एवूंश्रीभगवतिना आठमासतकेकह्युंछे एअ
धिकारचोथोसमाप्तं॥४॥ हवेपांचमोसेसदोदेखाडेछेएटले
सेसदोके०॥ जहांजेवोतांहांतेवोथायके०॥ साधुमलेतांहां
साधुजेवोथाय नेपासथादीकमलेतांहातेवोथाय तथाआ
हाछंदोके०॥ स्वइछाचारीजेभगवाननिआज्ञाप्रमाणेनचा
लेकेमजेभगवंतेकह्युंजे साधुनिमिततथासाधविनिमितक
रीविहितिके०॥उपाश्रेयतथाआहारतथावस्त्रपात्र अथवा
उपदेशीनेजेकह्युंहोयतेसाधुनेखपलागेनहि एविजेभगवं
तनिआज्ञालोपिने पोतानीइछाएचाले पोतानीइछाएउ
पाश्रेयप्रमुखकराविनेभोगवे॥ तेस्वइछाचारीजाणीए इ
त्यादिकअनेकभेदडाह्याहोयतेसमजे एपांचमोभेद ॥५॥
एउसथ्थादिकपांचभेदजेकह्या तेवांदवापूजवायोग्यनाहिं
तारेअजाणरहिनेबोलयो जेरोजसाधुक्यांथकिलाावियेअ
मनेतोधर्मशास्त्रनासंभलावनाराएजछे ॥ तेनोउत्तर ॥ ए
नुंसंभलावेलुंशास्त्रपणखपलागेनाहिं अनेउसत्थादिकने
वांदतांपूजतांमोक्षपणमलेनाहिं जेमकोइकबालकनीमा
तामरीगइ अगरपरदेशगइ नेबालकनेहीजडानेसूंपे त
हीजडानेधावणआवे तेबालकजीवतोरहे कदापिनाहिंपण
बालकनिमातामलेतोजिवतोरहे केदुधादिकपायतो जि

वतोरहे तेमइहांउपनयमेलवेछे जेवाळकप्राय:संसारी जीव अनेमातातेमइहांसुद्धसाधु त्यांहीजडोतेमइहांउस त्छादिकसाधु ॥ जेमदुध ॥ तेमइहांधर्म॥ जेबाळकनेही जडानेधवरावेजीवतुंरहेनहिं तेमइहांउसत्छादिकपासेध र्मसांभ्नल्याथकिमुक्तिमलेनाहिं वलिजोतमेकहयुंजे साधु निजोगवाइक्यांथकिअमनेमळे॥तेनोउत्तर ॥ साधुनीजो गवाइचोथेआरेपणघणिदुर्लभ्नहातितेपासथ्थानाअधिका रमधेनागिलनाअधिकारमांकहिछे त्यांहांथकिजाणजो तोजुवोतदाकाळेपणसाधुनि जोगवाइघणीमुश्कलहति अनेश्रुसाधुपणतदाकाळेघणादिसेछे तेमाटेरत्नसाटेकां कराखेंडवांधे तेनादामवटेनहींलोकोमांमूर्खकेहेवाय वा स्तेजोसाधूनीगुरुनिजोगवाइमलेतोवांदवूंपूजवूं निकर पोतानेघेरबेठांशास्त्रसिद्धांतनूं वांचवूंभ्नणवूं धर्मध्यांननूंक रवूंतेजश्रेयछे माटेसास्त्रभ्नणवूंअने उसत्छादिकपांचना मत्तनेदुरकरीनेसूसाधूनिसदहणाराखवि तेसूसाधूनूंस्व रुपप्रथमपणकहयुंछे वलिसंक्षेपमात्रदेखाडेछेएकाविध संजमत्यागीके०॥ एकाविधअव्रत ॥ तेनूंलक्षणतेजअग्रा जम तेनोत्यागकह्योछे द्विविधबंधण रागअनेस्नेहनूंल क्षण ॥ द्वेषतेअप्रतिनूंलक्षण ॥ तेबेबंधणथाकिवेगलों छे त्रिविधडंडेणं॥ एटलेमनथाकिडंडायनाहि॥ वचनथकि डंडायनहीं ॥ कायाथकिडंडायनाहिं ॥ त्रिविधगूत्तेणंके०॥

मन ॥१॥ वचन ॥२॥ काया ॥ ३ ॥ एत्रणनेअशुभमाठा वेपारथकिगोपवेछे तेमसलेणंके० ॥ जेमातिरादिकनोघा तछातिनेविषेसाले तेमजअनाचारहइएसाले तेनेसल्या काहिये तेसल्यनात्रणप्रकार एकमायाके०॥ कपटरुपी योसल्य ॥१॥ नियांणसलके० ॥ परभवनिइछावंछारुप ॥२॥ अनेमिथ्यात्वसल्यअज्ञांनपणे॥३॥तेहंगारवेणंके०॥ गारवके० ॥ अभिमान ॥ एटलेरिद्धिपामिने ॥ रिद्धिनो गारवकरवो ॥ एरिद्धिगारव ॥१॥ रसगारवषटाविधर सनूपामिनेअभिमानकरवोएरसगारव॥२॥ शातागारव मनवचनकायायेशातापामे ॥ तेमसंथारेसज्यासत्कार सन्मांनपामीनेशातानोगारवकरे॥ तेनेशातागर्वकहीए॥ ॥३ ॥ एटलेत्रण्येगर्वथकिविरम्याछे ॥ तेहंविराणंके० ॥ ज्ञाननिविराधनाके०॥ जेज्ञानीबेअक्षरवधताभण्योहोय तेनिआशातनाकरे॥तथाकोइभणतोहोयतेनेउवेखे॥तथा पोथिपांनूतेनीआशातनाकरीहोय ॥ तेनेज्ञांनविराधना कहिये ॥१॥ तथादर्शनविराधनाके०॥ साधूसाधवीश्रा वकश्राविका ॥ तथाजिनपडीमानाआवर्णवादादिकप्रका सेतेदर्शनविराधनाकाहिए॥२॥ तथाचारीत्रविराधनाके०॥ जेचारीत्रलेइनेपालेनाहि अथवाचारीत्रियानेआशातनाक रे एनेचारीत्रविराधनाकहीए ॥३॥ एत्रणथकिसदायवेग लोरहे॥चउकसाएणंके०॥जेचारकखायचारीत्रनीघातकर

वावालाछे अनेसाधुकेवाछे॥ एथकिसावचेतरहे एनाछल
मांआवेनहि एटलेतसप्रणामरहेतेनेक्रोधकहिए॥१॥ अ
हंकारीनेमानकहिए॥२॥ कपटिनेमायाकहिए॥३॥ मोर
छातेलोभकहिए॥४॥ पंचहक्रियाएहकें०॥ जेव्यापारए
नापांचप्रकारजाणवा कायाथकिजेक्रियालागेजेअचल्या
दिक तेकायक्रिया॥१॥ दूप्रणिहितकायाकि॥२॥ उपरतका
याकि॥३॥ मिथ्यादृष्टितथाअव्रतसमोरद्रष्टनि॥१॥ प्रमत
संजतिनेविजीक्रियालागेअनेअप्रमतसंजतिनेत्रिजीक्रिया
लागे हवेविजीक्रियाकहेछे जेअधिकमणसहस्त्रजंत्रतंत्रा
दिकथकिलागे एअधिकमणकिक्रिया॥१॥अनेपाउसिया
के०॥ जिवउपरतथाअजिवउपर द्वेपनाजेप्रणामतथा
मछतो तेपाउसियाक्रियाकहिए॥३॥ परितावणीयाएके०
आपणेतथापरनेताडनातर्जनादिककरीनेदूखउपजावे॥ते
परितावणाक्रिया॥४॥पणातिपातकिक्रीयाके०॥आपणेतथा
परनोघातकरवो एटलेस्वर्गादिकपामवानिमित्ये पर्वता
दिकथकिपडिने आपणाआत्मानिघातकरवि तथाक्रोधा
दिकेकरीनेपरजीवनेहणवा तेप्रणातिपातकिक्रिया॥५॥
एपांचक्रियाथकिवीहीतोरहे जेरखेमुनेक्रियालागे छहजि
वनिकायाणांके०॥ छकायाजिवनीरक्षाकरे सातभयमनं
मांधारेनहि तेनानामकहेछेआलोकभयमनुष्यादिकथकि
॥१॥ परलोकभयासिंहादिकथकि॥२॥ आनंदभयघनलो

रे उपसर्गसहे ॥८॥ नवमेलुकट वांकापडेलाकाष्टनिपरे ॥९॥दशमेगोदोहिआसन अथवाविरासनकरे॥१०॥अग्या रेछठभक्तकरीपलंबभोजुअहोरात्रिलगेकरी काउसगकरे ॥ ११ ॥ बारमिअठमभक्तकरीएकरात्रिलगे मेषोन्मेषअ होरात्रिनेत्ररहे॥१२॥ एसंक्षेपथकीलखोवलीविशेषेजोवुं होयतो दशासूतरुकंधथकीजाणवि साधूहोयतेसतरभेदे संजमनापालकहोय प्रथविकायसंजम ॥१॥ अपकायसं जम॥२॥तेउकायसंजम॥३॥ वाउकायसंजम॥४॥ वनरुप तिकायसंजम॥५॥बेरंद्रिसंजम ॥६॥ तेरंद्रिसंजम ॥७॥ चउरंद्रिसंजम॥८॥पंचंद्रिसंजम॥९॥अजीवसंजम॥१०॥ पेहासंजम ॥११॥ उवेहासंजम ॥१२॥ पमजणासंजम ॥१३॥पारीठावणीयासंजम ॥१४॥ मनसंजम॥१५॥वच नसंजम॥१६॥कायसंजम॥१७॥एसतरभेदेछे वलीविश असमाधिस्थांनकसेवेनाहिं॥ तेकहीएछे॥ उतावलोचालेन हिं॥१॥ अप्रमार्जितठामेबेसेनहि॥२॥दुप्रमार्जितठामेबेसे नाहिं ॥ ३ ॥ धंधसालादिकनेविषेरहेनाहिं ॥४॥ अधिक आसनादिकनेविषेरहेनहि ॥ ५ ॥ गुरुनोपराभवकरेनहि ॥६॥स्थावरउपघातकरेनाहिं ॥७॥ भूतउपघातकरेनाहिं ॥८॥खिणमात्रमांहेकोपेनाहिं ॥९॥ कदापिकोपेतोघणो कालराखेनाहिं ॥१०॥ पुठेअवर्णवादबोलेनाहिं ॥११॥ जुठोआलआपेनाहि ॥१२॥ समीयाअधिकर्णउदेरेनाहि

॥१३॥अकालेसज्याकरेनहि॥१४॥ रजखडर्योहाथपगरा खेनहि॥१५॥पोहोररात्रिपछेताणीनेबोलेनहि॥१६॥माहो माहेकलहकरावेनहिं ॥ १७॥ माहोमाहेभेदपडावेनहिं ॥१८॥आथमतालगेजमेनहिं॥१९॥ दोषटालिआहार लेवे॥२०॥ मुनिराजएविरीतेविचरेनिर्दोषपणे एथकिवी प्रितविचरेतेनेअसमाधिस्थांनसेव्युंकहिए हवेसवलक मं२१तेकहेछे॥हस्तकर्मकरे॥१॥मिथुनसेवे॥२॥रात्रिभो जनकरे॥३॥आधाकर्मिक॥४॥ राजपिंडले ॥५॥ क्रितले ॥६॥प्रामितउछीनो॥७॥अभ्याहृत ॥८॥ आछेद्यले॥९॥ पछखांणभांजे ॥१०॥ गणथकिविजेगछेजाय॥११॥मास माहेवेलेप॥१२॥मासमाहेमातृस्थांन॥१३॥ आकुदिहिं साकरे॥१४॥आकुदिमृखाभांखे॥१५॥ आकुदिचोरीकरे ॥१६॥आकुदिकंदमूलखाय॥१७॥फुलफलवहूविजखाय ॥१८॥वर्शमांहेगदलेप॥१९॥वर्शमांहेमातृस्थांन ॥२०॥ सचितसंघटसहितहस्तभाजनआहारले॥२१॥हवेबावी सपरीसहकहेछेखुहाभूख॥१॥पिवासातरस॥२॥ सितता ढनुंसेहवुं॥३॥उश्नतापनुंसेहवुं ॥४॥ दंसमछर॥५॥अचेल ॥६॥अरति॥७॥स्त्री॥८॥ चरीयाविहार ॥९॥ निसीहीया ॥१०॥सज्जा॥११॥आक्रोश॥१२॥वध१३॥याचना॥१४॥ अलाभ॥१५॥रोग॥१६॥तृणस्पर्श॥१७॥मल॥१८॥स त्कार॥१९॥प्रज्ञा॥२०॥अज्ञान॥२१॥सम्यक्ति॥२२॥अथ

सुगडंगाध्यायनसूतस्कंध ॥१६॥ पुंडरीकाध्यायनआहार परीज्ञा॥क्रियास्थानप्रत्याख्यानाक्रिया॥अनाचारसुतआ द्रकुमारनालंदीयाध्ययन ॥ धिसुतस्कंधे ॥ ७ ॥ एवंसु गडंगनाध्यायन ॥२३॥ देव ॥२४॥ तिर्थंकर॥अथवाप क्षांतरेभूवनपति१०व्यंतर८ज्योतषी५ वैमानिक१एवं ॥२४॥५॥हास्यत्यागआलोचिबोले४॥लोभत्यागक्रोधत्या ग॥२॥व्रतभावनाएवं॥१०॥धणिकह्या अवग्रहमागवो ॥१॥तृणादिकनोअवग्रहमागे॥२॥अवग्रहनीमर्यादाकरी रहे॥३॥गुरुनोअवग्रहमागिभातपाणिभोगवे॥४॥साहमि कनाअवग्रहमागिरहे॥५॥एवं॥१॥ पनरेअतिसरसआहा रनखे॥१॥विभुखानकरे॥२॥स्त्रिसहतवस्तीनरहे॥३॥एक स्त्रिकनेस्थानकेनरहे॥४॥स्त्रीनाअंगोपांगनजोवा॥५॥ एचारव्रतभावना ॥५॥ एवंविस एचोथोव्रतभावना एवं ॥२०॥रुडोपाडवोशब्दसांभलिरागद्वेषनकरे॥१॥एवंरुप ॥२॥ गंध ॥३॥ रस ॥ ४ ॥ स्पर्शआश्रीरागद्वेषनकरे ॥५॥एपांचमेव्रतभावना॥५॥एवंमालि॥२५॥ भावना दश सुतस्कंध दशकालकल्पनाछे॥१०॥क्षहकाज॥५॥व्यवहा रसूत्रदशकाल॥१०॥एवंत्रिहूंसूत्र॥२६॥कालजाणवाअथ अणगारगुण॥२७॥कहेछे॥व्रत॥६॥पांचइंद्रिजितवि॥११॥ भावशूद्ध॥१२॥पडिलेहणाविशुद्ध॥१३॥क्षमा॥१४॥ वैरा ग्य॥१५॥अकुसलमनवचनकायानोरुंधवो॥१॥३कायनि

रक्षा॥२४॥संजमयोगयुक्त ॥२५॥ शितादिकवेदनासहन ॥२६॥मरणांतउपसर्गसहन॥२७॥ इत्यादिकसाधुनाअनंतगुणछे श्रीउत्तराध्ययनथकिजोनोएटलेएवागुणेकरीनेसहितहोयतेनेगुरुकहिनेसदहे॥कदापिआकालतोदूषमछे माटेएवागुरुनिजोगवइमलविघणीमुश्कलछे पण कदापिआजनेकालेपणमुलगुणेकरीनेसहितजोइएएटले शुद्धालिंगआगलेकह्योतेप्रमाणेहोय अनेपंचमहाव्रतमूलगुणेकरीनेसहितहोय॥अनेउत्तरगुणेशामान्याविसेषेहोय तेनुंकांइजोवानोविचारनहि सामाटेश्रीभगवतीजीमधेकहयुंछेजेपांचमेआरेबकुशचारीत्रीयाहोशे एटलेबकुशचारीत्रके०॥ चारीत्रछेतेनिरमलछे पणउत्तरगुणमांदोषपणलागे एटलेदोषरुपपडिजेभात तेथकिचारीत्ररुपवस्त्रकाबरूंथयूं एनेबकुशचारीत्रकहिए एटलामाटेआकालेमूलगुणेउत्तरगुणेकरीनेसहित एवूंचारीत्रसंभवेनहितेमाटेमूलगुणेकरीसहितहोय वलिबेतालिसदोषरहीतआहारलेतेनेसाधुकरीसदहवा॥तेबेतालिसदोषदेखाडेछे॥एनिगाथाद्कहेछे॥आहाकम्मु॥१॥ द्देसिय॥२॥पुइकम्मेय॥३॥ मिसजाएअ॥४॥ ठवणा॥५॥पाहूडीयाए॥६॥पाओयर॥७॥ किय॥८॥पांमीच्चे॥९॥ परीअट्टिये॥१०॥अभिहडु ॥११॥ भिन्ने॥१२॥मालोहडे॥१३॥ अछिज्जो॥१४॥अणसिठे ॥१५॥अझोयर॥१६॥सोलसपिंडूग्गमेदोसा॥२॥धाइ॥१॥

दुई॥२॥निमित्तं॥३॥आजीव॥४॥वणिमगे॥५॥ तिगी
च्छाय॥६॥ कोहे॥७॥माणे॥८॥माया॥९॥लोभेय॥१०॥
हवंतिदशएए॥३॥पुव्विंपच्छासंथव॥११॥विज्झा॥१२॥संते
य॥१३॥चुन्न॥१४॥जोगेय॥१५॥उप्पायणाय॥१६॥दोसा
सोलसयेमूलकम्मेय॥१६॥४॥संकिय॥१॥मखिय॥२॥निखि
त॥३॥पिहीय॥४॥साहरीय॥५॥दायगु॥६॥मिस्से॥७॥अ
परीणय॥८॥लित॥९॥छड्डिअ॥१०॥एसणदोसादसहवंति
॥५॥संजोअणा॥१॥पमाणे॥२॥इगाले॥३॥धुम॥४॥
कारणे॥५॥पढमावसहि बहिरंतरेवा सहेउदवसंजोगा
॥६॥ एनोअर्थ सोलउद्गमदोषलीखीएछिए आधाक
र्मीतेअतिथीनेअर्थे मूलथकीछकायनोआरंभकरीनिपायुं
आहारादिकतेआधाकर्मिदोषकहिए॥१॥ उदेशिकतेमा
गणहारआवशेएमजाणीतेअर्थेकिधुंते॥उदेशिकदोषकहि
ए॥२॥पूतिकर्मतेआधाकर्मनेकारणसहितकिधुं तेपूतिक
र्मकहिए॥३॥ मिश्रजातितेकोइजातिनेअर्थे कोइपोताने
अर्थेकिधुंतेमिश्रजातिदोषकहिए ॥४॥ स्थापनातेसाधु
नेअर्थेइछाराखेतेस्थापनादोषकहिए॥५॥ प्राहुआतेसुख
डीके०॥ जमणवार आघेपाछिकरे तेप्राभृतदोषकहिए
॥६॥प्राडुःकरणतेसाधुनिमिते अंधारेकांइछांनुप्रगटकर
वाने छिदरादिकेकरीप्रकाशकरे तेनेप्राडुःकरणदोषकहि
ए॥७॥करणतेसाधुनीमितेवेचातुलेइआपे तेकरणदोषक

हिए॥८॥प्रामित्यतेउछिनुंसाधुनेअर्थेलेइआपेतेप्रामित्यदो षकहिए॥९॥परावर्त्ततेनखरसखरवस्तुकांइपालटीसाधुने आपीएते परावर्त्तदोषकहिए॥१०॥अभ्याहततेअनेरांगा मपाडिघरथकिसांमुंआणीआपे तेअभ्याहतदोषकहिए ॥११॥ उद्भिन्नतेसाधुनीमितकमाडतथातालुंउघाडीआपे तेउद्भिन्नदोषकाहिए ॥१२॥ मालापहततें उंचुंनिचुंत्रिछुं तेथकीलेइनेदेते मालापहतदोषकाहिए॥१३॥ आछेदतेकु मारादिकनुंखूचावीलेइसाधुनेदिए तेआछिद्यदोषकहिए ॥१४॥अनिसृष्टवेहूं त्रिहूंनिवस्तुसाधारणमांहेएकादिए तेअनिसृष्टदोषकाहिए॥१५॥ अध्यवपुरकते मूलआधणथ किअधिकुंनांखे अमारेसाधूजीआवनारछेतेनिमितअध्य वपूरक॥१६॥ एतादोषागृहस्थकरता हवेउत्पादनदोष साधुकरतानाकेहेछे॥१६॥ एशोलेदोषआहारना तेउत्पा दनदोषकहिए साधुथकिउपजे धात्रितेगृहस्थनाबालक रमाडीआपर्जिदांनले तेधात्रिदोषकाहिए ॥१॥ दूतिते गांमादिसंदेशाकह्यादांनलेतेदूतिदोष ॥२॥ निमिततेज तिअतितअनागतकहिदांनले तेनिमितदोषकाहिए ॥३॥ आजिवकातेजातिकुलादिककाहिदांनलेते ॥ आजिवका दोषकाहिए॥४॥वानिपकके०॥आहारानिमितब्राह्मणादिक नेघरहूंपणब्राह्मणादिकनोभक्तछुंएवोथईले ॥ तेवानिपक दोषकाहिए॥५॥चिकित्सातेवैद्यककहिलेतेचिकित्सादोषक

हिए ॥६॥ क्रोधपिंडतेविद्यावंतनृपमंत्रादिकवलेदानले तेक्रोधपिंडदोषकहिए ॥७॥ मानपिंडतेगृहस्थनेअहंकार चडाविदांनले तेमानापिंडदोषकाहिए॥८॥मायापिंडतेमा यायेअनेकरुपकरीदांनले तेमायापिंडदोषकाहिए ॥९॥ लोभपिंडतेसरसआहारनेअर्थे सईधईफरईकेसरीयामो दकनेअर्थे तेलोभपिंडदोषकाहिए॥१०॥ पुर्वपछासंस्त वतेपहेलुं तथापछिगृहस्थीनीस्तुतिकरेतोपूर्वपछासंस्तव दोषकहिए ॥११॥विद्यापिंडतेदेवतानुंआराधनकरेकरावे आहारादिकनेअर्थेविद्यापिंडदोष ॥ एविदेविअदृष्टांतता होय ॥१२॥ मंत्रपिंडतेअदृष्टांतकरणादिमंत्रसाधेसधावे आहारादिकनेऽर्थेमंत्रापिंडदोषकाहिए ॥१३॥ चूर्णपिंडते आंखनुंअंजनादिकआपिदानलेतेंचूर्णपिंडदोपकाहिए॥१४ योगपिंडतेशोभाग्यदोभाग्यादिककरीदानलिए तेयोग पिंडदोपकाहिए॥१५॥मूलकर्मतेगर्भउत्पातादिककरेकरा वेअनेदानालिएतेमूलकर्मकाहिए॥१६॥ एउत्पादनदोपक हिए॥साधुथकिनिपजे॥ एसोलदोष एवंबात्रिस॥३२॥दो षसर्वमालिजाणवा हवेएखणादोपलिखीएछिए संकितते आधाकर्मादिकदोपतणिशंकाए गृहणकरेतेसंकितदोपक हिए॥१॥ माखितदोपतेसाचितअचितकरीखरडयोले तेम खीतदोपकाहिए॥२॥ निक्षिप्तसचितपृढविकायादिकउपर मेलेलीवस्तुसाधुलेतेनेनिक्षिप्तदोपकाहिए॥३॥पिहितदोष

तेसचितेकरीढांकि अचितवस्तुलिएदिए तेपिहितदोषक
हिए॥४॥ संहृततेमोटाभाजनथीनानाभाजने अथवाअसु
जतेलिएदिए तेसंहृतदोषकाहिए ॥५॥ दायकतेखंडणपि
सणादिकछकायनिविराधनाकरतां तथाबालधवरावति
उठी अथवागर्भवतिस्त्रीलिएदिएतेदायकदोषकाहिए॥६॥
उन्मिश्रतेसचितफलादिकअचितखांडादिक एकठांनेलि
लिएदिए तेउन्मिश्रदोषकाहिए ॥७॥ अपरीणततेकांइ
ककाचुकांइकपाकुदानलिएदिए तेअपरीणतकाहिए॥८॥
लिप्ततेसचितअथवामिश्रवस्तुभिनेहाथेतथालेपवालालि
एदिए तेलिप्तदोष ॥९॥ छर्दिततेद्धातादिकछांडेपडेलिये
दिये तेछर्दितदोषकहिये॥१०॥ एखणादोषदशहोयसा
धुथितथाग्रहस्थिथीलागे ॥ हवेपांचदोषमांलानाकेहेछेसं
जोजनातेखीरखांडघृतस्वादनेअर्थे एकठामेलिपोंशाला
मांहिअथवाबाहिरतेसंजोजननादोषकाहिए अप्रमाणते
प्रमाणजेटलीले तेटलाथीअधिकले तेअप्रमाणदोषक
हिए ॥२॥ इंगालतेमनमांहेदातारनेप्रशस्तरागे जिम
तोकरे तेइंगालदोषचारीत्रवालीलाहालाकरे॥३॥ धुम्रते
सामान्यअन्नमाटेदातारनेनंदतोद्वेषेजिमतोकरे तेधुम्रदो
षकहिए॥४॥कारणनेक्षुधावेदानिआहिआसनकेतां॥कारणे
आहारकरें॥१॥ अथवाआचार्यादिकनुंवेयावचकरवानेका
रणेआहाकरे ॥२॥ अथवाइर्यासुमतिपालवानेकारणेआ

हिए ॥६॥ क्रोधपिंडतेविद्यावंतत्तपमंत्रादिकवळेदानले तेक्रोधपिंडदोषकहिए ॥७॥ मानपिंडतेगृहस्थनेअहंकार चडाविदानले तेमानपिंडदोषकहिए ॥८॥मायापिंडतेमा यायेअनेकरूपकरीदानले तेमायापिंडदोषकहिए ॥९॥ लोभपिंडतेसरसआहारनेअर्थे सइंधइंफरइंकेसरीयामो दकनेअर्थे तेलोभपिंडदोषकहिए॥१०॥ पूर्वपछासंस्त वतेपहेलुं तथापछिगृहस्थीनीस्तुतिकरेतोपूर्वपछासंस्तव दोषकहिए ॥११॥विद्यापिंडतेदेवतानुंआराधनकरेकरावे आहारादिकनेअर्थेविद्यापिंडदोष ॥ एविदेविअदृष्टांतता होय ॥१२॥ मंत्रपिंडतेअदृष्टांतकरणादिमंत्रसाधेसधावे आहारादिकनेऽर्थेमंत्रपिंडदोषकहिए ॥१३॥ चूर्णपिंडते आंखनुंअंजनादिकआपिदानलेतेचूर्णपिंडदोषकहिए॥१४ योगपिंडतेशोभाग्यदोर्भाग्यादिककरीदानलिए तेयोग पिंडदोषकहिए॥१५॥मूलकर्मतेगर्भउत्पातादिककरेकरा वेअनेदानलिएतेमूलकर्मकहिए॥१६॥ एउत्पादनदोषक हिए॥साधुथकीनिपजे॥ एसोलदोष एवंबत्रिस॥३२॥दो षसर्वमळिजाणवा हवेएखणादोषळिखीएछिए संकितते आधाकर्मादिकदोषतणिशंकाए ग्रहणकरेतेसंकितदोषक हिए॥१॥ मख्तितदोषतेसचितअचितकरीखरड्योले तेम ख्तितदोषकहिए॥२॥ निक्षितसचितपूढविकायादिकउपर मेलेलीवस्तुसाधुलेतेनेनिक्षिप्तदोषकहिए॥३॥पिहितदोष

तेसचितेकरीढांकि अचितवस्तुलिएदिए तेपिहितदोषक
हिए॥४॥ संहृततेमोटाभाजनथीनानाभाजने अथवाअसु
जतेलिएदिए तेसंहृतदोषकाहिए ॥५॥ दायकतेखंडणपि
सणादिकछकायनिविराधनाकरतां तथाबालधवरावति
उठी अथवागर्भवतिस्त्रीलिएदिएतेदायकदोषकाहिए॥६॥
उन्मिश्रतेसचितफलादिकअचितखांडादिक एकठांनेलि
लिएदिए तेउन्मिश्रदोषकाहिए ॥७॥ अपरीणततेकांइ
ककाचुकांइकपाकुदानलिएदिए तेअपरीणतकाहिए॥८॥
लिप्ततेसचितेअथवामिश्रवस्तुभिनेहाथेतथालेपवालालि
एदिए तेलिप्तदोष ॥९॥ छर्दिततेद्धातादिकछांडेपडेलिये
दिये तेछर्दितदोषकहिये॥१०॥ एखणादोषदशहोयसा
धुथितथाग्रहास्थथीलागे ॥ हवेपांचदोषमांलानाकेहेछेसं
जोजनातेखीरखांडघृतस्वादनेअर्थे एकठामेलिपोंशाला
मांहिअथवाबाहिरतेसंजोजननादोषकाहिए अप्रमाणते
प्रमाणजेटलीले तेटलाथीअधिकले तेअप्रमाणदोषक
हिए ॥२॥ इंगालतेमनमांहेदातारनेप्रशस्तरागे जिम
तोकरे तेइंगालदोषचारीत्रबालीलाहालाकरे॥३॥ धुम्रते
सामान्यअन्नमाटेदातारनेनंदतोद्वेषेजिमतोकरे तेधुम्रदो
षकहिए॥४॥कारणनेक्षुधावेदानिआहिआसनकेतां॥कारणे
आहारकरें॥१॥ अथवाआचार्यादिकनुवेयावचकरवानेका
रणेआहाकरे ॥२॥ अथवाइर्यासुमतिपालवानेकारणेआ

हारकरे ॥४॥ अथवासंजमपालवानेअर्थेआहारकरे ॥५॥ अथवाधर्मध्यानधारवानेकारणेआहारकरे॥६॥ ओछकारणविनाआहारकरेतेसाकर्णदोषकहिए उपाश्रेयवारणे अथवानांहीरसवधारवाहेतु एवेएकठांकरवां तेसंजनाजाणवा॥६॥ इत्यादिकएखणादोषनेटाले मूलगुणेकरीनेसहितहोयतेनेसाधुकरीनेसद्दहेतेबिजोतत्वकह्यो ॥ इतिश्री सम्यकत्वारग्रंथेमुनिश्रीहूकमचंदजी विरचितेपंचमोध्यायपरीपूर्णम् ॥५॥

पंचमाअध्यायमांगुरुतत्वओलखाव्यो हवेछठाअध्यायमांधर्मतत्वओलखावेछे धर्मतत्वकेवोछे अतितकालेपणधर्मतत्वनेआराधीनेमुक्तिरुपणिलक्ष्मीनेवरच्या वर्तमानकालेपणधर्मतत्वने आराधीनेघणा जीवमुक्तिरुपणीलक्ष्मीनेवरेछे अनागतकालेवरशेतेमाटेहेभव्यजीवोधर्मजेसद्गुरुदेखाडयातेवागुरुनिशेवाउपासनाकरो॥ पछितेनीपासेथीधर्मतत्वमांजणो शामाटेसद्गुरुविनाबिजागुरुधर्मतत्वनेयथार्थओलखाववासमर्थनथी तेमाटेजेसद्गुरुहोय अनेबहुश्रुतहोयतेनुंबहुमानभक्तिकरवी अनेधर्मतेनीपासेथीसांभलीनेओलखवो सद्दहीनेआराधवो आराध्यायाकिमुक्तिरुपणीलक्ष्मीमले तेमाटेहेभव्यजीवोधर्मतत्वनीखपाविशेषेकरीनेकरजो तेधर्मनाबेभेद एकअणगारधर्म॥१॥बिजोआगारधर्म॥२॥अणगारके०॥साधूनो

धर्मतोपांचमाअधिकारमांकह्योछे अनेआगारके०॥ श्रा वकनोधर्मतेकहेछे तेश्रावकनेदेशविरतिकहीए देशके०॥ थोडुंछेव्रततेनेदेशविरतिकाहिए तेनाबारभेदछे तेनिश्चे नेव्यवहारथकीओलखावेछे तेप्रथमप्रणातीपातव्रत॥१॥ प्रणातिपातके०॥जिवनीहंसानकरवि तेजीवनाभेददेखा डेछे हवेजिवके०॥चेतानालक्षणोजिवात् एटलेचेतनाल क्षणछेतेनेजीवकहिए तेजीवनाबेभेद॥त्रस॥१॥थावर॥२॥ तेथावरनापांचभेद॥पृथ्विकाय॥१॥अप्पकाय ॥२॥ तेउ काय॥३॥वाउकाय॥४॥वनस्पतिकाय॥५॥हवेतेप्रथवीका यनाच्यारभेद सूक्ष्मपृथ्विकायप्रजाप्तो ॥१॥ अप्रजा प्तो॥२॥हवेसूक्ष्मके०॥जेनीकायाअतिसेनानीछेएटलेचर्म दृष्टियेगोचरआवेनहीं एतेकेवलीगम्यछे तेनाप्राणप्रजा प्ति तथाशरीरबादरमांकाहिशुं हवेसुक्ष्मपृथ्विकायनेत्र णलेश्याहोय॥कृष्न॥१॥निल॥२॥कापोत ॥३॥ एप्रमा णेसूक्ष्मपृथ्विकायअप्रजाप्ताजाणवा ॥ तेचौदराजलोक व्यापिछे हवेबादरपृथ्विकायनाबेभेद॥एकप्रजाप्तो ॥१॥ बिजोअप्रजाप्तो॥२॥हवेप्रजाप्तीतथाप्राण एनीओलखा णबतावेछे॥फरसेंद्रि॥१॥रसेंद्रि॥२॥घ्राणेंद्रि॥३॥ चक्षु इंद्रि॥४॥ श्रोतेंद्रि॥५॥मनबल॥६॥वचनबल॥७॥ कायब ल॥८॥श्वासोश्वास॥९॥आवखू॥१०॥तथाप्रजाप्तीछो॥आ हारप्रजाप्ति॥१॥शरीरप्रजाप्ति॥२॥इंद्रिप्रजाप्ति॥३॥ श्वा

खुंउत्कृष्टुंत्रणअहोरात्रिनुंहोय ॥३॥ हवेवाउकायपणपृथ्विकायनीपरेएटलोविशेषशरीरच्यारहोयउदारीक॥१॥ वैक्रिय॥२॥तेजस॥३॥नेकारमण॥४॥तथालेश्यातेउकायवत् नेआउखूंउत्कृष्टुंत्रण३हजारवर्षनुं॥४॥ हवेवनस्पतीकायनाबेन्नेदप्रत्येकनेसाधारण॥प्रत्येकनाबेन्नेदप्रजाप्तोनेअप्रजाप्तोप्रत्येकवनस्पतीपृथ्विकायवत्एटलोविशेषआउखुंउत्कृष्टुं॥१०॥हजारवर्षनूंसाधारणवनस्पतीनाच्यारभेदसूक्ष्मनेवादर॥सूक्ष्मनिगोदकहिए तेनोविचारलेशमात्रवतावेछे एटलेचौदराजलोकछे तेंलोकके०॥आकाशतेआकाशएकआंगुलनेअसंख्यातमेन्नागे आकाशनाअसंख्यातप्रदेशछेतेएककेआकाशप्रदेशेएककोगोलोछेतएकेकगोलामांअसंख्यातिनिगोदोछेएकेकनिगोदमेअनंताजीवछेतेकेटला॥अतीतकालनागयासमयतथाअनागतकालनाजेटलासमयतेंथकिअनंतगुणाएकनिगोदमेजीवछेहवेतेनीगोदियाजीवनुंआवखुं॥एकश्वासोश्वासजुवानपूर्षनिरोगीकायानोधणीएकसासउंचोलेइनेनीचोमूकेएटलामांसाडासत्तरन्नवकरेएटलेसत्तरवारजन्मीनेमरे अढारमिवारनोजन्मे वलिविजेप्रकारेआउखुं वसेनेछपनआवलिनोषुलकन्नवजाणवो तेमांहोमांहेन्नढान्निडसूंदुखन्नोगविनेमरेछे तेदुखनिवेदनाकेटालिकछे सातमिनर्कैतेत्रिससागरोपमनुंआउखुंछेतेतेत्रिससागरोपमनाजेटलासमयएटलि

वारसातमिनर्केउपजे तेत्रिससागरोपमनुंदुःखएकठुंकरी येएथकिअनंतगुणी वेदनाएकसमयेनिगोदियोजिवभोग वेछेतेसुक्ष्मनीगोदनेअव्यवहारराशिकहियेअव्यवहाररा शिके०॥जेजिवबादरमांनथिआव्योत्यांसुधीअव्यवहाररा शिनोजाणवोजेजिवबादरराशिमांएकवारआव्योतेनेव्यव हारराशियोकहिए तेवारेशिष्यबोल्यो हेस्वामिव्यवहार राशितथाअव्यवहारराशिनुंशुंकारणछे तेनोउत्तरजेव्यव हारराशिमांआवेलोजिव तेफरीसूक्ष्मनिगोदमांजायतो जघन्यथकिअंतरमुहूर्त्तरहे उत्कृष्टोरहेतो अढिपुद्गल परावर्त्तरहे तेउपरांतरहेनहिं ॥ अनेअव्यवहारराशि मांजेजिवसूक्ष्मनिगोदमांथिनिकल्यानथि तेजिवअनंता पूद्गलपरावर्त्तनवहिजशे ॥ तोयपणनिकलशेनहि ते माटेव्यवहारराशिनेअव्यवहारराशिजुदिकहेविपडे हवे जेटलाजिव इहांथकिमोक्षेजाय एटलाजिवअव्यवहार राशिमांथि व्यवहारराशिमांआवे पणव्यवहारराशिघ टेवधेनहिं हवेसूक्ष्मनिगोदनाप्रजाप्ता तथाअप्रजाप्ता तथाबादरनिगोदकंदमूलादिकतेनाप्रजाप्ता अनेअप्रजा प्ता सर्वपृथ्विकायवत् एटलोविशेष ॥ लेश्यात्रणहोय अनेबादरनिगोदनुंआउखुंप्रतेकवनस्पतिवत् अनेबादर निगोदनिअवगाहनाएकशरीरेअनंताजिवहोयएटलेवन स्पतिनुंस्वरुपकह्युं एटलेपांचथावरनाबाविशभेदकरीदे

खाडच्च॥१॥त्रसनाचारभेद॥बेरंद्रि॥१॥तेरंद्रि॥२॥ चउरं द्रि॥३॥ पंचांद्रि॥४॥ हवेबेरंद्रिनाबेभेद॥ प्रजाप्तो॥१॥ अ प्रजाप्तो॥२॥ अलशियाप्रमुखजिवतेनेप्राण६होय॥फरसें द्रि॥१॥रसेंद्रि॥२॥वचनबल॥३॥ कायबल॥४॥श्वासोश्वा स॥५॥आउखु६एछप्राणतथाप्रजाप्तिपांचहोय॥ आहार शरीरइंद्री॥ स्वासोस्वासअनेभाषाप्रजाप्ति ॥६॥ तथाले श्यात्रणहोय॥ कृष्न॥१॥ नील॥२॥ कापोत्त॥३॥ तथाशरी रत्रणहोय उदारिक॥१॥तेजस॥२॥ कारमण॥३॥ अवगा हनाबारजोजन आउखुजघन्यअंतरमूहूर्त्त उतकृष्टुबारव र्षनू ॥१॥ हवेतेरंद्रिनूंकिडिमकोडिप्रमुखबेरंद्रिवतएटलो विशेषजेसातप्राण एकघ्रांणेंद्रिवधे तथाअवगाहनात्रणग उनि आउखुउतकृष्टुओगणपचासादिवशनुं॥२॥ तथाचउ रंद्रिबेरिंद्रिवत् एटलोविशेषजेप्राणआठहोय घ्रांणेंद्रिने चक्षूइंद्रिवधे तथाअवगाहनाच्यारगउनि तथाआउखुछ मासनुं॥३॥ एत्रणनेविगलेंद्रिकाहिए एत्रणनाप्रजाप्ताअ प्रजाप्ताथइनेछभेदथाय हवेपंचांद्रिनाच्यारभेदनाराकि॥१ देवता॥२॥ तिर्यंच॥३॥ मनुष्य॥४॥ तेनाराकिनांनाम॥ घं मा॥१॥ वंसा॥२॥ सिला ॥३॥ अंजणाय ॥४॥ रिठा॥५॥ मघा॥६॥ माघवाति॥७॥ एसातनोप्रजाप्तोअप्रजाप्तोथइ नेचउदभेदथाय हवेदेवतानाच्यारभेदभवनपति॥१॥व्यं तर॥२॥ जोतषि॥३॥ वैमानिक॥४॥ दसभवनपति पनर

परमाधांमि सोळव्यंतर दसतिर्यंचजंबूक दशजोंतपि ते पांचचर पांचथर॥ वैमांनिकमेबारदेवलोकत्रणकुलविषि या नवलोकांतिक नवग्रैवेक पांचअनुतरविमान एसर्व मळिनेच्यारनिकायनादेवनानवाणुभेदथया तेनवाणुप्र जाप्तानेनवाणुअप्रजाप्ता सर्वथइनेएकसोनेअठाणुभेदथ याएदेवतातथानारकिनोभावार्थजिवाभिगमथकिजाणवो हवेतीर्यंचनापांचभेदजलचर॥१॥ थलचर॥२॥खेचर॥३॥ उरपरि॥४॥भुजपरि॥५॥एपांचगर्भजपांचसंमुर्छिमएदस नाप्रजाप्तानेअप्रजाप्ताथइनेविसभेदथयाहवेमनुष्यनापां चभर्तना पांचएवर्तना पांचमहाविदेहनां एपंनरकर्मभो मिनापंनरभेद हवेअकर्मभोमिनात्रिसभेदलिखीएछे पां चहेमंतक्षेत्रना पांचहरीवर्पक्षेत्रना पांचदेवकरुक्षेत्रना पांचउत्तरकरुक्षेत्रना पांचरमणीकवास पांचअरणकवास एत्रिसअकर्मभोमिनामनुष्य छपनअंतरद्विपनामनुष्य प नरकरमभोमि त्रिसअकर्मभोमिछपनअंतराद्विपएएकसो नेएकक्षेत्रनाप्रजाप्तानेअप्रजाप्ताएबसेनेबेभेदएकअसंनी याके०॥चउदस्थानकेउपजे एअप्रजाप्ताजमरे एत्रणसेने त्रणभेद बसेनेसाठपूर्वेकह्यातेमळीजीवनीत्रणगतिनाए पांचसेनेत्रेसठ॥५६३॥ सहूभेदजीवनामनुष्यनेतीर्यंचनो विचारपनवणाथकिविशेषजाणवो इहांतोग्रंथगोरवथाय तेमाटेनाममात्रलिख्याछे एजिवनुंस्वरुपअजिवनेओळ

स्यांविनाजिवनुंस्वरुपवरावरजाणेनहिमाटेअजिवनुंस्वरु
पसंक्षेपथकिदेखाडिएछिए हवेअजिवनाभेदएकरुपिए
कअरुपितेअरुपिअजीवनाच्यारभेद धर्मास्तिकाय॥१॥
अधर्मास्तिकाय॥२॥आकाशास्तिकाय॥३॥काल॥४॥धर्मा
स्तिकायखंधतेचउदराजलोकप्रमाण॥१॥देशतेकल्पनामा
त्र॥२॥धर्मास्तिकायनोप्रदेश॥३॥अधर्मास्तिकायखंध॥१॥
देश॥२॥प्रदेश॥३॥आकाशास्तिकायखंध॥१॥लोकालोक
प्रमाणे॥२॥देश॥२॥प्रदेश॥३॥लोकाकाशप्रमाण॥कालनोए
कसमय॥१॥ एनोखंधदेशहोयनहिंशामाटेजेएकसमयथि
विजोसमयमलतोनथी माटेकालनोएकजभेद॥एदशभेद
थया॥१०॥धर्मास्तिकायद्रव्यथकीनित्यछे॥१॥ धर्मास्ति
कायक्षेत्रथकीचउदराजलोकप्रमाणे ॥२॥ धर्मास्तिकाय
कालथकीअनादिअनंत॥३॥धर्मास्तिकायभावथकी॥४॥
वर्ण गंध रस फरसनाथि॥४॥धर्मास्तिकायगुणथकी॥ च
लणसहायगुण॥५॥अधर्मास्तिकाय॥ १॥द्रव्यथी॥२॥ खे
त्रथी॥३॥कालथीभावथीपुर्ववत्॥४॥ गुणथकीथिरसहाय
गुण॥५॥आकाशास्तिकायद्रव्यथकी॥१॥क्षेत्रथकीलोका
लोकप्रमाण॥२॥कालथकी॥३॥भावथकी ॥४॥ गुणथकी
अवगाहनागुण॥५॥ कालद्रव्यथकी॥ १॥क्षेत्रथीकालथी
॥ २॥भावथी॥३॥गुणथकी ॥४॥ नवापुराणावर्त्तनागुण
॥५॥एअरुपिअजीवना२०भेदथया दश१० भेदपेहेलाक

ह्याछे तेमली ३० भेदथाय हवेरुपिअजिवनापांचसें नेत्रीशभेदकहेछे वर्णपांच॥५॥कालो॥१॥निलो ॥२॥ पीलो॥३॥रातो॥४॥ धोलो॥५॥गंध॥२॥ सुर्भिगंध ॥१॥ दुर्भिगंध॥२॥ रस॥५॥खाटो॥१॥ खारो ॥२॥ तिखो॥३॥तमतमो॥४॥मिठो॥५॥फरस॥८॥खरखलो॥१॥सुंवालो ॥२॥टाढो॥३॥उनो॥४॥भारे॥५॥हलुओ॥६॥लुखो॥७॥ चोपड्यो॥८॥संस्थान॥५॥एपचविशभेद॥एकवर्णमां॥२०॥ भेदलाधे॥बेगंध॥२॥पांचरस॥५॥आठफरस ॥८॥ पांच संस्थान॥एविश॥२०॥एपांचवर्णना॥१००॥भेद॥एमपांचरसनापणशो॥१००॥भेद॥पांचसंस्थाननापण ॥१००॥भेद आठगंध॥८॥बेफरस॥एदशनाबसेनेत्रिश॥२३०॥भेद थया एमरुपीअजीवनापांचसेंनेत्रीशभेदथया॥ ५३० ॥ अरुपीअजीवना॥३०॥भेदमाहेभेगाकरीये एटलेअजीव द्रव्यनापांचसेंनेसाठभेद॥५६०॥थयाएनोविस्तारजोवो होयतोश्रीपनवणाजीमध्येछे एविरीतेजीवअजीवनुंस्वरुपजाणीने पछिश्रावकनांव्रतलेतेनेथावरजीवनांपछखांण तोछेनाहिं अनेत्रसजीवनाअपराधिनीजयणाछे विणअपराधिरह्यातेमांआरंभेजयणा अणारंभिरह्यातेमांसउउपग्रहितानिजयणा ॥ एटलेअणापराधिअणारंभेअनेअणउपग्रहित ॥ एवाजिवनेहणवाना श्रावकने पचखांणछे॥ तेपणछकोटीनापचखांणछे ॥ एटले॥मन ॥ १ ॥वचन

॥२॥ काया ॥३॥ थकीअनुमोदवानिजयपणाछे। माटे श्रावकनुंव्रतछेकथोडुं तेमाटे देशविरतिकहिए तेपेहेलुं व्रततेप्रणातिपात जेपरजीवनेआपणा सरिखाजाणी सर्वजीवने रखवालेतेदया॥ एव्यवहारप्रणातिपातविरमणजाणवो हवेनिश्चेदयाकहेछे जेआपणोजीवकर्मवशे दुखीथायछे तेआपणाजीवनेकर्मथीछोडाववो आत्मगुण रखवालवागुणविचारवोतेचारप्रकारेबंधहेतुपणाथीनिवारे स्वरुपगुणनोप्रगटपणोकरवो प्रगटथयोगुणतेराखवो एमआत्मस्वरुपनेविषे विश्रामतेतत्वानुभवतेचारीत्रकहिए तेनिश्चेदया एटलेज्ञानथीमिथ्यात्वनेखपावे आपणा जीवनेनिर्मलकरेछे तेनिश्चेदया तेजिवप्रणातिपातथकि विरम्योछे तेप्रणातिपातकह्यो हवेमृखावादकहेछे कुडो वचनबोलवो तेव्यवहारमृखावादविरमणकहिये हवेनिश्चेकहेछे जेपरवस्तुपूदगलादिकनेआपणीकहेवि तेमृखा वचनछेअनेजीवनेअजीवकहे अनेअजीवनेजीवकहेइत्यादिकअज्ञान तेभावमृखावादमेछेअथवासिद्धांतनोअर्थखोटोकहे तेमृखावादमेछे एमृखावादजेणेछांड्यो तेनिश्चेमृखावादथिविरम्यो एटलेबिजाअदत्तादानादिकजोभाजेतोचारीत्रभाजे पणज्ञानदर्सनचारीत्र अनेनिश्चे जेणेमृखावादभांज्यो तेणेसमकितज्ञानचारीत्रभांज्यां तथाआगममांएमकह्योछेजेएकसाधुएचोथोव्रतभांज्यो अनेएक

साधुएबिजोमृखावादनांज्यो एटलेइहांजेणेचोथोव्रतनां ज्यो तेत्रालोवणालियेशुद्धथाए पणजेसिद्धांतादिकना मृखाउपदेशदेवेते आलोवणालिधेपणशुद्धहोवेनहिं॥हवे अदत्तादानकहेछे जेपारकीधनवस्तुछुपाविनेचोरीनेठगी नेलीयेतेचोरीछे एटलेअणदिठिपारकिवस्तुलेवेतेअदत्ता दानव्यवहारनयथीजाणवो निश्चेनयअदत्तादानकहेछे ते पांचइंद्रिनात्रेविसविषयनेआठकर्मनिवर्गणा इत्यादिक परवस्तुतेआत्मानेअग्राहछेपरछे तलेवानिवांछाकरे ते निश्चेनयअदत्तादानकाहिए तथाकोइककहेशेजे विषयनि अनेकर्मनिवांछाकरेछे तेवांछाकोणकरेछे तेनोउत्तरजेपु न्यनेभेलुलेवाजोग्यकहेछे तेजिवकरमनिवांछाकरेछे तेपु न्यनाबेतालिसभेदछे तेचारकर्मनिशुभप्रकृतिछे एटले जेव्यवहारअदत्तादाननहिलेवो पणअंतरंगपुन्यादिकानि वांछाछे तेनेनिश्चेअदत्तादानलागेछे हवेमैथुनाविरमणव्र तकहेछे तिहांजेकोइपूरुषपरस्त्रीनोपरीहारकरे तेमैथु नविरमण व्यवहारकह्यो तथास्त्रिपूरुषनोपरीहारकरे ते मैथुनविरमण व्यवहारकहिये इहांसाधुनेस्त्रिनोसर्वथा त्यागछे अनेगृहस्थनेहाथपराणिस्त्रिमोकालिछेअनेपरस्त्री नांपचखाणछे तेव्यवहार हवेनिश्चेकहेछे जेविषयाभि लाखनोत्याग अनेममतातृष्नाएपरभावअनेवरणादिक परद्रव्य स्वामित्वादिकतेनोअभोगिपणो आत्मानास्व

गुण ज्ञानादिकनोभोगी तेपुद्गलखंधअनंताजीवनीएठ
ते॥मनेभोगववाघटेनही एरीतेत्यागतेनिश्चेमैथुनविरमण
कहिये जेणेबाह्यविषयछोड्याछे अनेअंतरंगलालचनाहिं
छूटितोतेनेमैथुननाकर्मलागे हवेपरीग्रहपरीमाणव्रतक
हेछे परीग्रहधनधान्यदासदासि चौपदवरधरातिवस्त्रआ
भर्णनोत्यागतेपरीग्रहत्यागव्रतव्यवहारथीजाणवोएसाधु
नेसर्वपरीग्रहनोत्यागछे श्रावकनेइछापरीमाणछे जेटली
इच्छाहोयतेटलोमोकलोराखे बिजानीविरतिकरे एव्यव
हारपांचमोव्रतकह्यो निश्चेभावकर्मरागद्वेषअज्ञानद्रव्य
कर्मज्ञानावरणीप्रमुख आठकर्मशरीरइंद्रिनोपरीहारएट
लेकर्मनेपरजाणिछोडवांतेनिश्चेपरीग्रहनोत्याग एटलेप
रवस्तुनीमुरछाछोडवि तेणेपरीग्रहइणछांड्याछे एटलेप
रीग्रहत्यागव्रतकह्यो एपांचव्रतकह्या छठोदिशिपरीमा
णव्रतकहेछे च्यारादिशि ॥उर्ध ॥अधो ॥ एछादिशानाक्षे
त्रनोमांनकरीमोकलोराखे तेव्यवहारदिशिपरीमाणव्रत
कहिये अनेगतिच्यारकर्मगुणजाणि तेथीउदाशपणो अ
नेसिद्धावस्ताशुंउपादेयपणो तेनिश्चेदिशिपरीमाणकहिए
हवेभोगोपभोगपरीमाणव्रतकहेछे तेभोगकहेतां एकवा
रभोगवियेउपभोगजेवारंवारभोगविये तेनोपरीमाणकरे
तेव्यवहारभोगोपभोगव्रतकहिये अनेनिश्चेभोगोपभो
गव्रतकहेछेजेव्यवहारनयेकर्मनोकर्त्तानेभोक्तातेजविछेनि

साधुएविजोमृखावादन्नांज्यो एटलेइहांजेणेचोथोव्रतन्नां
ज्यो तेआलोवणालियेशुद्धथाए पणजेसिद्धांतादिकना
मृखाउपदेशदेवेते आलोवणालिधेपणशुद्धहोवेनहिं॥हवे
अदत्तादानकहेछे जेपारकीधनवस्तुछुपाविनेचोरीनेठगी
नेलीयेतेचोरीछे एटलेअणदिठिपारकिवस्तुलेवेतेअदत्ता
दानव्यवहारनयथीजाणवो निश्चेनयअदत्तादानकहेछे ते
पांचइंद्रिनात्रेविसविषयनेआठकर्मनिवर्गणा इत्यादिक
परवस्तुतेआत्मानेअग्राहछेपरछे तलेवानिवांछाकरे ते
निश्चेनयअदत्तादानकहिए तथाकोइककहेशेजे विषयनि
अनेकर्मनिवांछाकरेछे तेवांछाकोणकरेछे तेनोउत्तरजेपू
न्यनेमेलुलेवाजोग्यकहेछे तेजिवकरमनिवांछाकरेछे तेपु
न्यनावेतालिसभेदछे तेचारकर्मनिशुभप्रकृतिछे एटले
जेव्यवहारअदत्तादाननहिलेवो पणअंत्तरंगपुन्यादिकानि
वांछाछे तेनेनिश्चेअदत्तादानलागेछे हवेमैथुनाविरमणव्र
तकहेछे तिहांजेकोइपूरुषपरस्त्रीनोपरीहारकरे तेमैथु
नविरमण व्यवहारकह्यो तथास्त्रिपूरुपनोपरीहारकरे ते
मैथुनविरमण व्यवहारकहिये इहांसाधुनेस्त्रिनोसर्वथा
त्यागछे अनेगृहस्थनेहाथपरणिस्त्रिमोकालिछेअनेपरस्त्री
नांपचखाणछे तेव्यवहार हवेनिश्चेकहेछे जेविषयानि
लाखनोत्याग अनेममतातृष्नाएपरभावअनेवरणादिक
परद्रव्य स्वामित्वादिकतेनोअभोगिपणो आत्मानास्व

गुण ज्ञानादिकनोभोगी तेपूदगलखंधअनंताजीवनीएठ
ते॥मनेभोगववाघटेनही एरीतेत्यागतेनिश्चेमैथुनविरमण
कहिये जेणेबाह्यविषयछोडयोछे अनेअंतरंगलालचनहिं
छूटितोतेनेमैथुननाकर्मलागे हवेपरीग्रहपरीमाणव्रतक
हेछे परीग्रहधनधान्यदासदासि चौपदघरधरातिवस्त्रआ
भर्णनोत्यागतेपरीग्रहत्यागव्रतव्यवहारथीजाणवोएसाधु
नेसर्वपरीग्रहनोत्यागछे श्रावकनेइछापरीमाणछे जेटली
इच्छाहोयतेटलोमोकलोराखे बिजानीविरतिकरे एव्यव
हारपांचमोव्रतकह्यो निश्चेभावकर्मरागद्वेषअज्ञानद्रव्य
कर्मज्ञानावरणीप्रमुख आठकर्मशरीरइंद्रिनोपरीहारएट
लेकर्मनेपरजाणिछोडवांतेनिश्चेपरीग्रहनोत्याग एटलेप
रवस्तुनीमुरछाछोडवि तेणेपरीग्रहणछांडयोछे एटलेप
रीग्रहत्यागव्रतकह्यो एपांचव्रतकह्या छठोदिशिपरीमा
णव्रतकहेछे च्यारादिशि ॥उर्ध ॥अधो ॥ एछादिशानाक्षे
त्रनोमांनकरीमोकलोराखे तेव्यवहारदिशिपरीमाणव्रत
कहिये अनेगतिच्यारकर्मगुणजाणि तेथीउदाशपणो अ
नेसिद्धावस्ताशुंउपादेयपणो तेनिश्चेदिशिपरीमाणकहिए
हवेभोगोपभोगपरीमाणव्रतकहेछे तेभोगकहेतां एकवा
रभोगविये उपभोगजेवारंवारभोगविये तेनोपरीमाणकरे
तेव्यवहारभोगोपभोगव्रतकहिये अनेनिश्चेभोगोपभो
गव्रतकहेछेजेव्यवहारनयेकर्मनोकर्त्तानेभोक्तातेजीवछेनि

गकरे अनेज्ञानवंतजिवनेध्यावेतेहमांरमेपरभावमांवसेन
हि तेनिश्चेदेशावगाशिकजाणवो हवेपोसहकहेछे जेच्या
रपहोरअथवाआठपहोरसुधीसमतापरीणामे निरारंभसा
वद्यछोडि शिझायध्यानमेप्रवर्त्ते तेव्यवहारपोसहकहिए
अनेआपणाजीवने ज्ञानध्यानशुंपोषिनेपुष्टकरे तेनिश्चे
पोसहकहिये जिवनेआपणेस्वगुणेकरीपोषियेतेपोषहक
हिये हवेअतिथिसंविभागव्रतकहेछे जेपोसहनेपारणेअ
थवासदासाधुनेजिनधर्मिश्रावकेआपणिशक्तिसारुदानदे
वो तेव्यवहारअतिथिसंविभागकहिए अनेजिवनेअथ
वासिष्यनेज्ञानभणवोभणाववो संभळाववोसांभलवोते
निश्चेअतिथिसंविभागकहिए एबारव्रतकह्यां:—हवेएवा
जेबारव्रतधारीश्रावकछे तेकरणिशिकरे तेदेखाडेछे श्रा
वकपाछलीचारघडिरातलेइउठे त्रणमनोरथनेविचारे ते
नांनामआश्रवथकिकेदहाडेमूकाइश॥१॥सर्वविरतिचारी
त्रकेदहाडेअंगीकारकरिशुं॥२॥समाधिसंथारोकेदिनआ
वशे॥३॥एवात्रणमनोरथश्रावकविचारेएनोविस्तारमनो
रथभावनाथकिजाणवो तेवारपछिश्रावकप्रतिक्रमणकरे
तेवारपछिउठिने श्रीजीनमंदिरदरशनकरवानेजाय तेपू
र्वेकहयुंछे तेमजपंचअभिगमन तथादसत्रिकसाचवतोथ
कोदर्सनकरेजोकदापिछतिजोगवईयेप्रमादनेवशेदर्शनक
रवानजायतो एकछठनिआलोवणआवे तथामनमांशंका

राखिनेनजायतोपांचउपवासनिआलोवणआवे एवूंपंच महाकल्पभाष्यमध्येकह्युंछे तेमाटेजिनराजनांदर्सनअव इयमेवकरवां दर्सनकरयापछिगुरुनेवांदे वांदिने नम स्कारकरेपछिधर्मदेशनासांभलेपछि सांभलिनेजिनमंदि रेजीनपूजाकरवाजाय तेपूजानिविधि आधाविधिथकिजा णजो त्यांहांसांजनाप्रतिक्रमणकरे इत्यादिकश्रावकनि विधि साध्यादिनकरथकिजोज्यो तथाश्रावकहोयतेपर्वति थियेपोसासमायकतपइत्यादिककरे तथाश्रावकहोयतेसा तक्षेत्रेधनवावरेतेसातक्षेत्रनांनामकहेछे साधु ॥१॥ साध वि॥२॥ श्रावक॥३॥श्राविका॥४॥देहरुं ॥५॥ जिनपडि माने॥६॥ज्ञान॥७॥ एसातक्षेत्रनोऽर्थसंक्षेपथकिदेखाडेछे हवेसाधुसाधविएबेनिएकरीतछे माटेभेगोकहेछे साधुने श्रावकहोयतेसातपिंडआपे अन्नके०॥ आहार॥१॥ पा णके०॥पांणि॥२॥ खादमके०॥ मेवाप्रमुख ॥३॥ स्वादम के०॥मुखवास॥४॥लेनके० ॥ वस्ति॥५॥सेनके०॥सिज्या पाटपाटलाप्रमुख॥६॥ वत्थके०॥वस्त्रपात्रप्रमुख ॥७॥ एसातपिंडसाधुसाधविनेदेवानिमित्तधनवावरे तथाश्राव कश्राविकाएबेक्षेत्रनाकाजेपणधनवावरे शिरितेतेकहेछे जेश्रावकहोयतेसंघकाढे स्वांमिवछलकरे तथास्वांमि भइनीभक्तिबहुमानकरे त्यारेवादिबोल्योजेसंघकाढ्याथ किशुंधर्मछे एतोहंशानांकामछे एनोउत्तर जेतेंकिधुंसंघ

काढेशुंथायतेसंघ काढ्याथकि अनंताकर्मनि निकाश्चित
गांठितोडे शामाटेजेतिर्थेजइनेवांदवानांमोटांफलकिथांछे
केमकेश्रीभगवतिजीमांतिर्थंकरनिवंदणाअधिकारेत्यांहांज
इनेवांदवानोमहाखानकीधोछे॥तेवारेवादिबोल्योजेएतो
शास्वतातिर्थंकरहता आतोप्रतिमाछेतेनुंकेम एनोउत्तर
जेप्रतिमानेजीनपडीमाकहिनेबोलाविछे॥ तेवारेतमेकेहे
शोजेएतोजिनपडिमाकहिछे पणजिनवरतोकह्यानथी ए
मानेएमांतोफरकघणो तेनोउत्तर जेजगाएधुपनोअधि
कारचाल्यो तेजगाएएवोपाठछे ॥दाहंधुवंजिनवराणां॥ए
वोपाठज्ञाताप्रमुखघणासूत्रमांछेएटलेइहांजिनपडिमाने
जिनवरकहिनेबोलाव्याएटलेएपाठजोतांजिनवरमांनेजि
नपडिमामांफरककांइदिसतोनथी मातेतिर्थेजइनेवांदवा
नुंघणुंफलछे तथातमेकह्युंजेहंशानाकांमछे ॥ तेनोउत्तर॥
जेगाढांगडेरांइत्यादिकजोडवां॥जोडाववां॥तेकारणथाकि
तमेहंशामांगणोछो तेएमछेनाहिं ॥ शामाटजेश्रीदसासुत
स्कंधमां श्रेणीकराजाभगवांननेवांदवागयातेसमेवेसवा
नेवास्तेरथमगाव्योछे ॥ तेरथनेधर्मरथकहिनेबोलाव्यो
तेरथज्यांचालेत्यांहांहंशाजथाय केमजेत्यांकह्युंछेके बळ
धनेआरघोचतादोडावताथकागयातेजगाएहंशाकेमनथा
ए पणइहांतोधर्मरथकह्योछे॥ तथागामममध्येथीउकरडाक
ढाव्या पाणीछंटाव्यांतथाचउरंगीशेनासजीनेगया तेले

छलनोअधिकारदिशेछे तथास्वामिजईनीनक्तिबहूमान करवुंएनोपणपाठश्रीभगवतीजीमांसनंतकुमारइंद्रनेअधि कारेजोज्यो अग्यारमातथाबारमाशतकमांश्रावकश्रावक नेवंदणनमस्कारकरे ॥ एवोपाठछे ॥ तेमाटेश्रावकहोयते श्रावकश्राविकानाविषेवावरे हवेवळीश्रावकपांचमाक्षेत्रे देहरुंकरावे तथाछठेक्षेत्रेजिनपडिमानुंभरावvुं ॥ तथादे हरानुंरंगावvुं ॥ तथाआंगीरचाववी॥ तथाअठाइमहोछव करावे तेवारेवादिबोल्यो ॥ जेदेहरुंकरावेप्रतिमानरावे शुंथाय॥तेनोउत्तर॥जेदेहरुंकरावvुं॥प्रतिमाभरावvि॥एका मश्रावकनेश्रेयादिशेछेशामाटेजेदेहरुं ॥ तथाजिनप्रतिमा आजपांचमाआरामांआधारभूतछे केमकेकेवळिनातोआ जविरहकाळछेशुधआलंबनतोआजएछेतथाश्रीअनुयोग द्वारमांपणकह्युंछे जेभावनिक्षेपोनामथापनाद्रव्य विना थायनाहिं तथाच्यारनिक्षेपामां एकेनिक्षेपोउथापे॥ तेने मिथ्यात्विकहिए ॥ तेवास्तेथापनानिक्षेपोअवश्यमानवो॥ यदुक्तं॥नामजणाजणजणा॥ठवणजणा॥जणपडिमाओ॥ दवजणाजणजिवा ॥ भावजणाजणसमोसणत्थुा॥ १ ॥ एगाथामांपणथापनानिक्षेपामांतोजिनपडिमाजकहीछे ॥ अथवाअनुजोगद्वारमध्ये आवशकनेअधिकारेदशप्रकार नीथापनाकहिछे तेतोसदबोधअनेअसदबोधकाहिछे त थाएतोगुरुनीथापनाछे आतोतिर्थंकरनिथापनाअनेवळी

सद्‌बोधछे तोएनेकरावतांनफोकेमनहोय ॥ डाह्याहोयएविचारीजोज्यो तथादेहरानोकरावनारोतथाप्रतिमानोभ्रावनारो बारमेदेवलोकेउपजे एवुंश्रीमहानिशियजिमांकह्युंछेतेमाटेश्रावकहोयतेदेहरांकरावे प्रतिमाभरावेत्र्प्रांगीरचावे अठाइमहोछवादिककरे ॥ एवामारगेथनवावरेहवेसातमुक्षेत्रजेज्ञांन तेमारगेपणधनवावरे एटलेज्ञांनलखावे तथाज्ञांनभणतोहोय तेनेसाज्यआपे तथाज्ञांनिनांबहूमानकरावेशामाटेजेश्रुतज्ञांनछेतेमोटुंछे जदपिकेवलज्ञांनमोटुंछेपणस्वअनुंजाचीछेअनेश्रुतज्ञांनछेतेस्वपरपरकाशेदिसेछे माटेज्ञांनिनाबहूमानकरवां केमजेश्रीनंदिसुत्रमांज्ञांनिनेसूर्यनीचंद्रमानीकलपवृक्षनीसंभुरमणसमुद्रनिइत्यादिकथपीउपमाओछे॥माटेज्ञांनीनुंबहूमानविशेषेकरवुं ज्ञांनभणतोहोयतेनीपणसाज्यकरावि॥ शामाटेजेज्ञांननाभणनारापासेपइशोहोयनहिंअनेव्याकरणादिकभणवानेपइशोपणजोइयेपुस्तकपानुंपणजोइयेमाटेएवातिनिसाज्यगृहस्थिआपेतारेभणाय त्यांवादिएतर्ककरी जेसाधुतोसाज्यवंछेनाहिं तमेकहोछोसाज्यआपेतोजसाधुभणे तेतुंकेम तेनोउत्तरदेछे जेसाधुहोयतेसाज्यनवंछेपणतेदहाडेतोसूत्रपाठउपाध्यायजीभणावता अनेअर्थआचार्यआपता अनेमाहतेहतुंनाहिं ॥ जेजतुंतेतेभणावता॥आजतेमानाआचार्यउपाध्याय कियातमारीसरतेआवेछे

जेतेनिपासेजइनेजणे अथवाज्ञानआशरीसाज्यवंछेतोदो
षणजणातुंनथि शामाटेजेपोतानेशरीरेसुखवंछतोनथी ए
तोआत्माहेतेज्ञानजणे नेज्ञानकाजेसाज्यवंछेछे तथा
श्रीपंचमहाकल्पनाष्यमध्येपणकह्युंछे जेज्ञाननोसाधुअ
भ्यासकरतोहोयतेठामनेविषे कदापिआहारनेविषेआधा
कर्मादिदोषलागतोहोयतोज्ञानअभ्यासकरवानेसाधुरहेके
नरहे त्यांकह्युंछेजेज्ञाननोअभ्यासकरतांकदापिआधाक
र्मादिदोषलागेतेनोविचारकरेनाहिं पणज्ञाननोअभ्यासक
रवोशामाटेजेज्ञाननहोयतोदोषअंदोषकोणजाणेमाटेज्ञा
नमोटोपदार्थछे तेमाटेज्ञानने वास्तेसाज्यवंछतांदोषण
जणातुनथी तथाजोशरीरादिकनेअर्थेसाज्यवंछेतोदोषण
लागे जोयामांतोहेवुंआवेछे पछिकेवलीगम्य तथाजेगृह
स्थिश्रावकहोय तेसुत्रसिद्धांतादिकलखिरावे शामाटेजे
साधुसाधविआव्यागयानेवांचवाजणवानेखपलागे तथा
गाममांपणबिजाश्रावकोने भणवागणवाखपलागे एसा
तमुक्षेत्र एमश्रावकहोयते सातेक्षेत्रेधनवावरे वलि
एनेअनुसारेबिजापणउचितथानकजोइनेवावरे एमश्राव
कनुंस्वरुपकह्यु तेश्रावकत्रणप्रकारनाछे॥ जघन्य॥१॥ म
ध्यम॥२॥उत्कृष्ट॥३॥तेजघन्यश्रावककेनेकाहिएकेप्रजाते
नोकारासिरात्रेदुविहारअनेवाविसअजक्षनोत्यागकेरतेने
जघन्यश्रावककहिए॥१॥अनेबारव्रतश्रावकनांअंगीकार

विघणीदूर्लभछे तुंजेआसंसाररुपमोहजालमांगुंथाणोछुं अनेपूत्रकलत्रधनधान्यादिकमाहरुंमाहरुंकरेछेतेतारीभूल छे तेकोइतारुंछेनाहि केमजेमोहजालनेविषेगुंथायाथकि नर्कतिर्जंचनांदूखभोगववांपडे तेनर्कनुंस्वरुपलेशमात्रक हेछे तेनर्कनाक्षेत्रनोफरसकेवोछेतेकहेछे जेवितरवारनि धार जेवेवरछिनीअणी जेविकटारीनीधार जेविभालो डनीअणी जेविअस्त्रानिधारजेवोनगरनोदाहजेवोगामनो दाहएवोतोउष्णफरसछे वलिजीहांगोखरुघणांतिखीअ णिनांपथरायेलांपडयांछे तथाडाभ्रतिखिअणिनाउगेला नुवनछेवलिज्यांहांवेतरणीनामानदियोछेज्यांहांअसिपत्र वृक्षनांवनछेज्यांहांघणाकुंभीपाकछेतेकुंभीपाकनोखरख रोफरसपूर्वेकह्योतेवोजछेवलीजेविपोषमाघनिमहाहिमा जललटाढ जेमहिमालाक्षेत्रनीटाढज्यांहांमाणसनामाणस शिजीजायछेतोढोरोनूनेझाडनूंशुंकहेवूंएवाक्षेत्रफरसनादि कथीतेटाढअनंतगुणीवधतीछे एकुंभीपाकतेउपरथीचोखू णीछेअनेमांहेथकिकुडानाआकारेछे तेकुंभीपाकनेविषेना रकिआविउपजेतेप्रथमसमयेनारकिनीआंगुलनेअसंख्या तमेभागेअवगाहनाहोयपछिएकअंतरमूहूर्त्तमांजेटलीना रकिनाशरीरनिअवगाहनाहोयएटलीवांधे तेवारेकुंभीपा कपेटेथकिपहोलीअव्होउर्द्धसंकिर्णएलोफरसमहा तिखोने वलिटाढोतेथकिथइजेवेदनातेथीमहारीविपोकारेअनेमुखथी

कहेजेमुनेइहांथकिकाढोकाढोतेवारेनर्कक्षेत्रनेविषेरह्याजेप
रमाधामि तेपनरजातनाछे तेनानामकहेछे अंब॥१॥अंब
रिख॥२॥श्याम॥३॥सबल॥४॥रुद्र ॥५॥ महारुद्र ॥६॥
काल॥७॥महाकाल॥८॥असिपत्र॥९॥धनुष्य ॥१०॥कुंभ
॥११॥वालुक॥१२॥वेत्रणी॥१३॥खरस्वर॥१४॥महाघोष
॥१५॥ एवाजेपनरजातनापरमाधामितेत्यांपासेहोयतेदो
डिनेआवेतेआविनेनारकिनेकहेजेमाहालिकोरताहजीतने
सुखछेअनेबाहेरतोमहादूखछेअनेकुंभीपाकनुंमोढुंसांकडूंछे
माटेतनेतोडितोडिनेकाढवोपडशे त्यारेतुंनापाडिशपणअ
मेतनेछोडिशुंनाहि वास्तेतुंपेहेलांजमांहिरहेपणतेनारकि
महादूखेपिड्योथकोदिनवचनकहिनेबोलेजेहूंमहादूखिछुं
महाराथीनरकनुंदूखभोगवातुंनथीमाटेमनेकांइकरतांइहां
थकिकाढोहुंनानहिंपाडूंतेवारपरमाधामिसाणाशिथतोडि
तोडिनेकाढत्यारेमहारीविपोकारेनेकहेजेमुनेरहेवाद्योपण
तेकांइछोडेनाहिंइत्यादिक वलीबाहेरनिकल्यापछिपणम
हाछेदनभेदनताडनातर्जनादिकवेदनाघणिभोगवे ज्ञानि
विनाआपणथीकहिजायनाहिं तेनोविशेषअधिकारश्रीजी
वाभीगमतथापन्नवणाप्रमुखसूत्रथकिजाणजो एवांनरका
दिकनांमहादूखभोगवांपडे तेवास्तेहेभव्यजीवोमोहजा
लनेविषेमुझावूंनाहिं जेमोहनेविषेमूझाय तेनेएवांदूखभो
गववांपडे ॥ जेमब्रह्मदत्तचक्रवर्त्तिमोहने विषेमुझाणो

अनेसाधुनोउपदेशनमान्यो त्यारेमरीनेसातमी नर्केग
यो तेमहेभव्यजिवो एवुंजाणीने जोगवाइमलेथकेप्रमा
दकरशोनहिं धर्मसाधनकरजो जेथाकिदेवलोकनांसुख
भोगवो परंपराएमोक्षनांसुखपणभोगवशो वलिजेपुत्र
कलत्रधनधान्यादिकमाहारुंमाहारुंकरोछो तेकांइछेनाहिं
तेतोसर्वस्वार्थनांसगांछे तेनुंस्वरुपदेखाडेछे जेमश्रेणि
कराजाकुणीकनोअंगुठो छमाससुधिमुखमधेराख्यो अ
नेलोहिपरुचुश्यां शामाटेजेमारोपुत्ररखेमरीजशे केरखे
दुखीथशे एमजेमोहनावशथकिएविरीतेपुत्रनेवास्तेपोते
दुखभोगव्युं तोतेजपुत्रे पोताने काष्टापिंजरमांघाल्यो
अनेनित्यप्रत्येपांचसेंहेंकोरडामरावे अनेजीवथिपणगयो
तोजोयुंपुत्रनुसगपण एकराज्यनेवास्तेपितानुंमृत्युकर्युं
अनेमहादूखदिधुं तोहेभव्यजीवोसंसारनेविषेपुत्रनुंसग
पणअनीत्यछे एसर्वस्वार्थनुंसगुछे तथाकलत्रके० ॥ जे
स्त्रीतेनेतो माहारीकरीजाणेछे तेतोसंसारने विषेमहादू
खदाइछे केमकेस्त्रिनामोहनामारयाथका नंदिखेणोनि
याणुंकरयुं तोअंतेनर्कमलि तोजुवोस्त्रिनोमोहरास्योतो
परभवेमहानर्कमलि अनेआभवनेविषे पणस्त्रिसुखदे
नहिं जेमजसोधरने स्त्रिएझेरदेइनेमारयो तेनोअधि
कारसमरादित्यचरीत्रथाकिजोजो तथापरदेशी राजाप्र
मुखघणाजिवोस्त्रिएमारयाछे माटेहेभव्योस्त्रियोकोइनी

सगीथोनथी एतोस्वार्थनिसगीछे एवुंखोटुंसगपणतेनेवि
षेतमेकेमसुझाइरह्याछो एस्त्रितोआभवपणदुखदाइ अ
नेपरभवपणदुखदाइछे स्त्रिनासगपणमांपणराचवुंनहिं
तथाजेसंसारनेविषेमाताछे तेपणस्वार्थनिसगीछे जेमब्र
ह्मदत्तनेचुलणीराणीएमारवानो उपायकर्यो जुवोसगो
दिकरोछे पणकांइदयाआवीनहिं तथाचेलणाराणीए कु
णीकनेजनम्यातेजवखतेउकरडेनखाव्योतोजुवोमातानां
सगपणपण संसारनेविषेएवांछे इत्यादिअनेकदृष्टांतछे
तेग्रंथोथकिजाणजो वलिसंसारनेविषेजेसगपणछेतेसग
पणनोकांइनियमनथीजेएनुंएसजगपणरेहेशेजेपूत्रहोयते
पूत्रपणेएवोकांइनियमनथी जेपूत्रहोयतेपितापणेथाय अ
नेपूत्रहोयतेस्त्रिपणेथायकेमजेशुकराजानांमातापीतातेओ
पाछलेभवपोतानीस्त्रिओहती तेनीकथाश्राद्धविधिमांछे
तथाश्रीअंशकुमारनोजीव तथाश्रीऋषभदेवस्वामीनोजी
व केटलाएकभवनेविषे स्त्रीभरतारनूंसगपणथयुं केट
लाएकभवनेविषेमित्रपणुंथयूं आभवनेविषेदादोनेपडपोत
रोथया तथाजसोधरपोतानापूत्रनोपूत्रथयो तथाजसोध
रनिमाताहतीतेआभवनेविषेस्त्रीथइइत्यादिकविचारतांस
गपणनोनियमरहेतोनथीतथासिद्धांतमांपणकह्युंछेजेएक
एकजीवनेमांहोमांहे अनंतांसगपणथयां एवुंजेखोटुंसग
पणतेनेविषेकोणराचे केमजेकियोजीवआपणोसगोछेअने

कियोजीवसगोनथी एटलुंविचारीनेजोइएतो सर्वेजी
वसाथे आपणांअनंतांसगपणथयां माटेएमांमातापि
ताकोनेकहीए तथाभ्रातकलत्रपुत्र कोनेकहीए जेसर्व
जीवसाथे अनंतांसगपणथयां माटेएवांसगपणानेविषे
राचीरहेवुंनहि एवांसगपणाकरतां अनंतोकालगयो पण
कांइआत्मानुं कल्याणथयुंनहि जेदहाडेसंसारथकी वैरा
ग्यपामीने धर्मकरणीकरशो तेदिनआत्मानुकल्याणथशे
वलिकायानुंस्वरुपदेखाडेछे हेभव्यजीवो तमेशरीरनाव
र्णगंधफरस देखिनेघणुंलोभाइरह्याछो जेरखेमारी
कायामुकाये रखेदूखपामे रखेबिगडे एवुंविचारोछोतेस
र्वखोटुंछे शामाटेजे हेदेवाणुप्रिय तमनेकायानास्वरुपनी
खबरनथी एकायातोपुदगलदलछे एकायानेविषेतोरुधि
रछे तथामंसछे तथाभेजछे तथानसजालछे विर्यछे पेसि
छे लघुनित्यछे वडिनित्यछे एवाशरीरनेविषेतमे शुंराचि
रह्याछो एशरीरनेपूर्वेएटलुं पालोपोसोसाचवो पणअंते
कांइरेहेवानुंनथी शामाटेजेपुदगलनो स्वभावतो सडण
पडणविद्धंसणछे तेमाटेएनेविषेमुर्छा शावास्तेलावचीपडे
तुंतारास्वरुपनी गवेखणाकरेतोठीक माटेएहवीकायाउ
पर मुर्छाराखवीनही केमकेकायाछे एतोअसास्वती
छे अथीरछे एनोतोधर्मज मलवाविखरवानोछे एटलेसं
जोगेमले अनेविजोगेजाय एवाशरीरउपर ममताराख

वीनही हवेआवखानुं अनित्यपणुंदखाडेछे हेभव्यजीवो संसारनेविषे जेआवखुंछे एतोअनित्यछे अनेतुमेतोतृष्ना वणीलांबीराखोछो अनेजीवत्वनी घडीनीबखरछेनहि केमके आवखुंतोअथीर जेमडाभनाबिंदूके० ॥ जेमडाभनीअणीउपर पाणीनोबिंदू केटलीवारठरे तेमआवखुंपण अथीरजाणवुं तथाजेमहाथीनो कानचपलछे तेमआवखुंपण अथीरछे तथाजेमपाणीनोपरपोटो जेमसंध्यानोरंग इत्यादिकअनेकद्रष्टांतेकरीनेआवखुतोअनित्यछेएवुंआवखूंअनित्यछेतेनेविषेतुं माहारुंमाहारुंकरीमाचीरह्योछुं अतिशयतृष्नानोवायोथको अनेकआरंभकरेछे अनेकालतोअचानक आवीपुगशे पछिबांध्यांजेकर्मते हारेआवशे अनेधनधान्यादिकमेलव्युं तेतोइहांरहेशे अनेएनोतोभोगदारी कोइकथशे अनेनरकादिक दूखतोतारेभोगववांपडशे जेमसभोमनामाचक्रवर्तिछखंडनोतोभोगदारीहतो पणअतिशयतृष्नानोवायोथकोसमुद्रमध्येवुडीमुओ एराजपाटरिद्धितोइहांरहि अनेपोतानेमरीनेनरकेजवुपडयुं तेमहेभव्यजीवो एवुंआवखुं अथिरजाणीनेमोहममतानिवारीनेधर्मसाधनकरो तेधर्मसाधवानुंमूलतेसमकितछेतेप्रथमकहयुंछेअनेदेवतत्व॥१॥ गुरुतत्व॥२॥धर्मतत्व॥३॥एत्रणतत्वनेसद्दहेतेनेसमकिती कहिएएटलेसमकितआव्युं एसमकितनुंफलशुं समकितनुं

फलव्रति व्रतिके० ॥जेसर्वविरतिदेशविरतितेनेव्रतिकहिए व्रतिनुफलतेसंवर॥ संवरके० ॥आवतांकर्मनुंरुंधवूं॥ तेहने संवरकहिए ॥ तेसंवरनुफलतेतप ॥ तेतपनाबारभेद अणसणके० ॥ नोकारासिथीमांडिनेछमासिपर्यंत तेअ णसणतपकहिये॥१॥अणोदरीके० ॥ पुरुषनेबत्रीसकव लनुंप्रमाणछे स्त्रीनेअठ्याविसकवलनुं प्रमाणछे ते मांथाकिवेतथाच्यारकवलनुंरव्याउठे तेनेअणोदरीतपक हिये॥२॥ अनेवृत्तिसंक्षेपके० ॥ आगेवृत्तिहोयतेमांसंको चाविके० ॥ सांकडीकरवी तेनेवृत्तिसंक्षेपकहिये ॥३॥ स चाहोके०॥षटरसमांथि ॥१॥२॥४॥ त्यागकरवा॥४॥काय क्लेशके० ॥ उष्णकालेतापनीआतापनालेवि सितकाले सितनीआतापनालेवि ॥५॥ सलिनताके० ॥ अंगउपांग नुंसंकोचवूं॥६॥एषटविधबाह्यतप॥६॥एथाकिकायाबलवा नि॥लोकमांतपसिजणाय॥अनेकर्मबलवानीनजना॥हवे षटविधअभ्यंत्तरतपकहेछे॥प्रायछितके० ॥लाग्यांजेपापते नेवारंवारतेसंभालिनेआलोवे॥१॥ अनेअरीहंतादिकनो विनयबहूमानकरवूं॥२॥वियावचपुलकप्रमुखदसनोतथा बहूविधिके०॥घणानो॥३॥सझायजेभणवुंभणाववूंतेनेस झायकहिये ॥४॥

ध्यांननुस्वरुपलखीएछीए ॥ ध्यांनके० ॥ धर्मध्यां न॥ हवेच्यारध्यांनकहिएछिए ॥ त्यांच्यारभेदध्याननना

छे॥ आर्त्तध्यांन॥१॥ रुद्रध्यांन॥२॥ धर्मध्यांन॥३॥ शुक्ल
ध्यांन॥४॥ पेहेलावेध्यानअशुभछे एपरीहरवां अनेशु
द्धध्यान एआदरवां एकध्यानाविषेअंतरमूहूर्त चित्तनोउप
योग तन्मयएकाग्रपणेथिररहेवो तेध्यानकहिए अनेके
वलिनेध्याननोरोकवोतेजध्यानकहिए ॥यदूक्तं॥ अंतोमू
हुत्तोमित्तं॥चितावत्थाणमेगवत्थु॥मित्थोमत्थांएझाणं:जो
गनिरोहोजिणाणंतु॥१॥ हवेआर्तध्यानकहेछेमननमांकांइ
कपीडाए आर्तथायजेआहाटदोहटप्रणाम तेआर्तध्यान
कहिये॥१॥तेआरतध्याननापायाच्यारछे॥ पेहेलोइष्टवि
योग॥इष्टके०॥वल्लभभाइमित्रसज्जनमातापितास्त्रिपुत्रध
नप्रमुखनोवियोग एकलआर्तनुंकरवुं तेइष्टविजोगआर्त
ध्यानकहिये॥१॥विजोअनिष्टसंजोगके०॥ अणगमतिव
स्तुनुंआविनेमलवुंतेनिचिंता आकेवारेटलेएवोजेएकत्वप
रीणाम तेअनिष्टसंजोग॥२॥त्रिजोरोगचिंताआर्तध्यान
के०॥शरीरमांरोगउपन्यातेनिचिंताकरे तेरोगचिंताआर्त
ध्यान ॥३॥ चोथोअग्रशोचआर्तध्यानते आवताकालनि
चिंत:करवि जेआवताकालमांआमकरिशुंकेआमकरिशुंए
अग्रशोचआर्तध्यानकहिए ॥४॥ हवेरुद्रध्यानकहेछे रुद्र
ध्याननापायाच्यारपेहेलोहिंसानुबंधिरुद्रध्यानके०॥ जिव
हिंसाकरतोकरावतो अथवासंग्रामसंबंधिवातकरतोसांभ
लतो तेनीअनुमोदनाकरतो तेपेहेलुध्यान॥१॥बिजुम्रषा

नुबंधिरुद्रध्यान ॥ जेमृपावोलिनेराजीथावुं॥तेबिजोपायो ॥२॥त्रिजुंचोरानुबंधिरुद्रध्यानके० ॥ चोरीठगाइकरवाना प्रणाम॥ एत्रिजोभेद॥३॥ चोथोपरीग्रहरक्षणानुबंधीरुद्र ध्यानके०॥ नवविधपरीग्रहवधारवानाप्रणाम ॥ अथवा होयतेनेरखवालवानाप्रणाम॥ एचोथोपायो ॥ ४ ॥ ए रुद्रध्याननोपेहेलोपायो छठागूणठाणासुधिछे ॥ एआ तेरुद्रध्यानचे अशुभमाठीगतीनाकर्णहारछेतेछोडवा.

हवेधर्मध्यानकहेछे धर्मतेव्यवहारक्रियारुपकारणते धर्म तथाश्रुतज्ञानतथाचारीत्र एउपादानपणेतेसाधन धर्म तथारत्नत्रयीभेदपणेतेउपादानशुद्धव्यवहार एटलेउ तसंर्गमार्गानुजायीपणेतेअपवादधर्म तथाअभेदरत्नत्रयी तेसाधन एटलेशुद्धनिश्चेनयेउतसर्गधर्मनुकारण धम्मो वत्थोसहावो जेवस्तुनोसत्तागतशुद्धपरीणामिक स्वगुण प्रवृत्तिकर्त्तादिक अनंतानंदरुपसिद्धावस्थायेरह्यो तेएवं भूत उतसर्गउपादानशुद्धधर्मनुभासनरमण एकाग्रतापणे चिंतनतन्मयनोउपयोगएकत्वनोचिंतवणोतेधर्मध्यानकाहि ये तेधर्मध्याननापायाचारछे आज्ञाविचय॥१॥अपायवि चय॥२॥विपाकविचय ॥३॥ संस्थानविचय॥४॥त्यांहांपेहे लोआज्ञाविचयकहेछे जेवितरागदेवनिआज्ञातेहेतकरी माने एटलेभगवंतेद्रव्यछनुस्वरुप तथासिद्धनूस्वरुपनि गोदनूस्वरुप स्यादवादनिश्चेव्यवहारसद्दहे तेनेविषेभास

नरमणकरे तेआज्ञाविचयधर्मध्याननकहिए ॥१॥ हवे बिजोअपायविचयधर्मध्यानकहेछे जेजीवमांअशुद्धपणुर हयुंछे जेअज्ञानरागद्वेषकखायआश्रवएमाहारानहिं हूंए थीन्यारोछुं अनंतज्ञानदर्शनचारीत्रविर्यमांशुद्धबुद्धअवना शिछुं अजअनादिअनंत अक्षय अक्षर अनक्षर अचल अकल असल अगम अनामि अरुपी अकर्मा अबं धक अनुदय अनुदिरक अजोगी अभोगी अरोगी अभे दि अवेदि अछेदि अखेदि अकखायी असखायी अलेशि अशरीरी अनासीय अणाहारी अव्याबाध अनअवगा हि अगुरुलघु परीणामि अणेंद्रि अप्राणि अजोनि असं सारी अमर अपर अपरंपर अव्यापि अनाश्रित अकंप अविरुद्ध अनाश्रव अलख अशोकी असंगी अलोक लो कालोकज्ञायक शुद्धचिदानंदसाहरोजीवछे एवोजेएकाग्र तारुपध्यानते अपायविचियधर्मध्यानजाणवो॥२॥ हवेवि पाकविचयधर्मध्यानकहेछे जेएवोजिवछे तोयपणकर्मव शेदूखिछे जेज्ञानगुण ज्ञानावर्णिकर्मेदबाव्योछे एटलेआ ठकर्मेजिवना आठगुणदबाव्याछे एटलेसंसारभ्रमतां जे सुखदूखउपजेएसर्वकर्मनाकिधांछे एटलेइहांकर्मस्वरुप नुंविचारवूं॥ तेविपाकविचयधर्मध्यानकाहिए ॥३॥ हवे चोथोपायोसंस्थानविचयधर्मध्यानकहेछे ॥ त्यांहांचौदरा जलोकछे तेमांउर्द्धअद्धोत्रिछोलोक तेउर्द्धलोकमांविमा

निकदेवतावसेछे तेउपरसिद्धक्षेत्रछे एमलोकनुमानछे ए लोकछेतेसंस्थानछे आपणोजीवसर्वलोकसंसारमांभम तो जन्ममरणकरीफरस्योछे एवुंजेलोकस्वरुप तथालो कनेविषेपंचास्तिकायनु अवस्थानतेनोविचार तेसंस्थान विचयधर्मध्यानकहिए ॥४॥ एधर्मध्याननाचारपायाक ह्या ॥४॥ तेध्यानसातमागुणठाणासुधीछे हवेशुक्लध्या नकहेछेशुक्लके० ॥ निर्मलसुद्धपरआलंबनविना आत्मा नास्वरुपनेतन्मयपणेधारे ॥ तेशूक्लध्याननापायाचारछे प्रथक्त्ववितर्क सप्रविच्यार ॥१॥ एकत्ववितर्क अप्रवि च्यार॥२॥सूक्ष्माक्रियाअप्रतिपाति॥३॥ उछिनाक्रियानिवृ ति॥४॥तिहांपेहेलोप्रथक्त्ववितर्कसप्रविच्यारजीवथीअजी वजुदाकरवास्वभावाविभावजूदाप्रथकपणेवेंचवास्वरुपने विषेपण द्रव्यतथापर्यायनो प्रथकपणे ध्यानकरवो पर्या यतेगूणमांसक्रमावेगूणतेप्रजायमांसक्रमणकरे एवीरीते स्वधर्मनेविषेधर्मांतरभेदते प्रथक्त्वकहीएतेहनोवितर्कजे श्रुतज्ञाने स्थितउपयोगते सप्रविच्यार तेसविकल्पउ पयोग एकचिंतव्यापछी वीजोचिंतववो तेविच्यारकहीए निर्मलविकल्प सहितपोतानीसत्तानेध्यावे एप्रथक्त्ववि तर्कसप्रविचार एप्रथमशुक्लध्यानजाणवुं एपायोआठमा गुणठाणाथीमांडीने अगियारमासुधीछे॥१॥ एकत्ववि तर्कअप्रविचारकहेछे जेजीवआपणा गूणपर्यायनी एक

श्रीज्ञानविलास.

श्रीवीतरागदेवनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥

॥ अथश्रीज्ञानविलासग्रंथलिख्यते ॥

॥ दुहा ॥ प्रणमुंपासजिणंदनें ॥ जेहछेसुखदातार ॥ वंछीतपुरणदूखहरण ॥ वंदुवारहजार ॥ १ ॥ समरुसरस्वतिभगवती ॥ जिनवरकंठेजेह ॥ पसरतीभव्यजीवने ॥ श्रवणेसुखदाईतेह ॥ २ ॥ तेहतणीकृपाथकी ॥ करुकवितासार॥ वचनरसालतेहमांठवुं ॥ श्रोतालेजोविचार॥३॥ धर्मअर्थिजेहजीवडा ॥ तेहनेसुखदाईहोय ॥ मुजपणअनुभवएहछे ॥ आत्मज्ञानेजोय ॥४॥ तेकारणरचनाकरुं ॥ बालबोधसुखकार ॥ भेदघणाइहांवर्णवुं ॥ खटद्रव्यविचार॥५॥ ॥ढाल॥ कपुरहोवेअतिउजलोरे ॥ एदेशी ॥ राजग्रहीउद्यानमांरे॥ समोसर्याजिनराय॥चोत्रीसअतिसयदिपतारे॥ विरजिनेश्वररायसो॥भागीजिन वंदोभवियणएह ॥ जेहथीभवनोछेहसोभागीजिन वंदोभवियणएह॥१॥ साधुमांहेसिरोमणीरे ॥ लब्धीतणोभंडार सज्ञाविसरजितवतीहांरे ॥ पुछेप्रश्नसार ॥ सो० २॥ विनयसहितगौतमत्तीहांरे ॥ पुछेद्रव्यविचार॥ विरजिणंदतवउपदेशेरे॥ सांभलगौतमउदार ॥सो०

३॥ द्रव्यकहिजेजेहनेरे ॥ नविबदलेत्रणकाल॥वस्तुताजेहमांरहिरे॥एहजद्रव्यआचार॥सो०४॥ तेहद्रव्यसंक्षेपथीरे॥दोयभेदकहेवाय॥रुपीअरुपीजाणीयेरे॥तेहनाभेदखटथाय ॥सो०५॥ उपजेविणसेतेसहीरे ॥ थिरताभाववखाण॥संक्षेपएमसमजियेरे॥ द्रव्यपणुतेजाण॥सो०६॥खटभेदहवेवर्णवुरे ॥ तेसुणजोधरिकान ॥ सुनिहुकमजाणेद्रव्यजेरे ॥ तेहलहेबहुमान॥सो०७॥ढालपहेलीसंपुर्ण ॥

॥दुहा॥ त्रणतत्वनासोधथी ॥ व्यवहारसमकितजोय॥तेथिमुक्तिलहेनहि ॥ कारणमुक्तिनुहोय॥१॥ द्रव्यअन्यासकरवाथकी ॥ निश्चेसमकितजाण॥ उतराध्येनभाखियुतेहभविमनआण॥२॥ तेकारणभव्यप्राणिया॥ करोद्रव्यअभ्यास ॥ आभवपरभवसुखघणु ॥ पामोमुक्तिनिवास ॥३॥ढाल ॥२॥ नदिजुमनाकेतीरउडेदोयपंखियांएदेशी॥भाखेविरजिणंदसुणोभव्यप्राणिया ॥ द्रव्यसमज्याविणजेहरह्याभवराणिया ॥ तेकारणतुमेएहसमजोचितधरी॥द्रव्यतणोविचारअनुभवखरोकरी ॥१॥ प्रथमधर्मद्रव्यबिजोअधर्मकह्यो ॥ त्रिजोआकाशजाणचोथोकाललह्यो ॥ पुदगलद्रव्यतेजाणपांचमोभाखियो॥छठोजिवतेजाणज्ञानियेदाखियो॥२॥ भाख्याद्रव्यएछोय तमेचितसांधरो॥तेहमांअस्तिकायपांचएकदूरेकरो॥ तेहतणोविचार आगेकेहेशुंसही ॥कालतणोअभाव जाणोचितमांव

ही॥३॥ गुणलक्षणने पक्षप्रमाणतेभाषशुं॥ नयनखेपा संजूत काहिनेदाखशुं॥ कारककेहेशुं खटसप्तभंगीसही॥ चउभंगीतेमजाण अनेकभेदग्रही ॥४॥ प्रत्येकेप्रत्येके तेह आगेतेभाखशुं॥ तेहमांअनुभवसार आत्मनोदाखशुं॥ मुनीह्लुकमभाखेएह अनुभवनित्यकरो॥ तजिपरमादने दूर शिवरमणीवरो॥५॥ ॥ ढालबीजीसंपूर्ण॥

दुहा॥धर्मद्रव्यहवेवर्णवुं॥ जेहधुरेकेहेवाय॥ श्रोतासु णजोकानदेई॥ भेदअनेकलेवाय॥१॥ ढालत्रीजी राग बंगाली॥ धर्मद्रव्यभाख्योछेजेह॥ गुणचारेकरीशोभेते ह॥भविसांभलो॥ परजायच्यारेकह्यातेसार॥ अनुक्र मेभाखूंविचार॥भवि० १॥ गुणअमूर्तिपेहेलोजेह॥ तस विचारभाखुंगूणगेह॥भवि०॥ वरणपांचदिशेनहितास॥ तेविनाकेशिमूर्तिनिआश ॥भवि० २॥ गंधरसफरसनाहि जेह॥ संस्थानभावदिशेनहितेह॥भवि०॥ वर्णविनानवि रूपिहोय॥ संस्थानविनामूर्तिनविकोय॥भवि० ३॥ प्रथ मगुणथयोएसिध॥ विजातणितुमेजाणोरीद्ध॥भवि०॥ न हिचेतनातेअचेतनजोय॥ ज्ञांनादिकरिद्धोनाहिसोय॥भ वि०४॥अक्रियेगुणातिजोजांण॥ व्यवहारनयेतेहवखाण ॥भवि०॥कोइकहेकिरियातेनिपेद॥तोक्यनसाम्यकरेछेउ भेद॥भवि० ५॥ तेहनेकाहियेसांभलवेण॥ साम्यतणोतुं सुणजेसेंण॥भवि ०॥ साम्यतेस्वभाविकहोय॥ जलतार

एतेलदुवणजोय॥भवि० ६॥ स्वभाविककिरियानविकि
ध॥ किरियातोविभाविकलिद्ध॥भवि०॥ चोथोगुणकरेचा
लतांसाहाय ॥ जडचेतननेएहिजन्याय॥भवि० ७॥ मीन
ज्युंचालेजलमांहे ॥ पणनविचालेवेलुआंहे॥भवि०॥ मीन
पेरेजडचेतनजाण ॥ जलपेरेधर्मास्तीमांन ॥ भवि० ८॥
एगुंणचारेस्वभाविकजांण॥ संखेपेएभाष्युंमांन॥भवि०॥
हवेकहुपरजायच्यार ॥ पेहेलोखंधस्वरुपउदार ॥भवि०
९॥ लोकाकाशप्रमाणेजेह॥ खंधएकभाख्योछेतेह॥भवि०
उरधअधोत्रिछादिकजेह ॥ कल्पीतदेशकहावेतेह ॥ भ
वि०१०॥लोकाकाशनाजेपरदेश॥ प्रदेशेप्रदेशेतेहनोप्रदे
श ॥ भवि०॥ प्रदेशएकेफरसछेसात ॥ आपआपणिलेवि
जात॥भवि० ११॥ अगुरुलघुचोथोपरजाय॥ विस्तारपं
भवणाएथाय॥ भवि०॥ हांनिवृद्धिगवेखीजेह॥ अगुरुलघु
भाख्योछेतेह ॥ भवि० १२॥सुमातिग्रंथेभाख्युंतेह॥ तेह
मांहेनाविकांइसंदेह॥भवि०॥ गुणपरजायएभाख्यासार॥
मुनिहुकमेकह्योविचार ॥भवि०१३॥ ढालत्रिजिसंपूर्ण॥

॥दुहा॥ धर्मद्रव्यएवर्णव्यो ॥ हवेअधर्मास्तिकाय॥ आ
काशकालद्रव्यनो॥ केहेवामनउछाय ॥१॥ ढालचोथी॥चे
तनचेतोरेचेतना एदेशी॥ अधर्मद्रव्यअरुपिछे॥ अचेतन
केहेवायरे॥किरियापणतेहमांनही॥गुणत्रणएथायरे॥ अ
धर्मद्रव्यअरुपीछे ॥२॥ चोथोगुणहवेजाणजो ॥ थिरता

देखोगतिढइवनिरे ॥एदेशी॥ पुद्गलद्रव्यहवेवर्णवुरे॥ जे हरूपीकेहेवाय॥भेदघणातसभाखियारे॥ सावधमांहिसो हाय॥सोभागिजनसांभलोरे ॥ पुद्गलतणोस्वभावअनुभ वचितधरोरे ॥१॥ रक्तादिकतिहांवर्णछेरे॥ मधुरादिवलि रस॥सुरभिदुरभिगंधछेरे ॥ सीतादिकफरस ॥सो० २॥ परिमंडलादिकजांणियेरे॥ संस्थांनपांचेजास ॥ मुर्तिपणुं तेथीथयुरे ॥ रुपिपणानोविलास॥सो० ३॥ जोगत्रणतेपु द्गलछेरे ॥ प्रांणअजास्तिधार॥लेश्यापणपुद्गलकहिरे॥ सं ज्ञासोपनिहार ॥सो०४॥ तनतामनतावचनतारे ॥जड ताजडसंकेत॥संधेणसंस्थांनजांणियेरे ॥ तेसविपुद्गलखेत ॥सो०५॥ इंद्रिअणेंद्रिपणकहिरे॥ शुभाशुभतेजांण॥कि रियासवेंपुद्गलद्वारे ॥ पुन्यपापवखांण ॥सो० ६॥ वर्ग णाआठेजिवनेरे॥ वलगिछेवलिसोय॥तेपणपुद्गलजांणि येरे॥ करेगतागतजोय ॥सो०७॥ जिवविनापणअवरछेरे अजिवखंधअनेक॥ द्विपरदेशियीलहिरे ॥ अनंतप्रदेशी छेक ॥सो०८॥ इत्यादिकबहुभेदथीरे ॥ पुद्गलतणुपरिमां णा॥संक्षेपेइहांवर्णव्युरे॥ग्रंथेबोहोलुवखांण ॥सो०९॥गुण च्यारेहवेभाखियेरे॥ पुद्गलतणाअसिध॥ मुर्तिगुणपेहलो कह्योरे ॥ संस्थांनताएएरिद्ध ॥सो०१०॥ अचेतनविजो कह्योरे॥ त्रिजोकिरियाजाण॥ग्रणामिकपणुंछेसहिरे ॥ते हथिकिरियावखाण॥ सो० ११॥गुणचोथोहवेवर्णवुरे॥

व्यहवेवर्णवु जेहछेचेतनराय ॥१॥ विणआतमजेहजेहक था निष्फळजाणोतेह आत्मकथाअनुभवसही आपेशि वपुरगेह॥२॥ तेकारणआतमकथा भाखुछुअभिराम मुझ मनउलटछेघणो पांमवावंछीतठांम॥३॥ तेकारणश्रोता तुंमे सांभळोथईसावधान तनमनवचनएकाग्रहे गुरुवच नेंधरिकान॥४॥ श्रोतावक्तागुंणलहे पांमेवंछीतधाम आ त्मद्रव्यचरचाथकी शुकलध्यांननुठाम ॥५॥ ढाळ ६ ठी॥ देशीमोतीडानी॥ छठोद्रव्यजिवतेभास्यो चेतनालक्षणे करिनेदास्यो साहेबाआतमसुखकारी मोहनाज्ञानिगुण धारी जिवनासमजोने॥एआंकणी॥अवेदिअछेदिभास्यो अभोगिअजोगिदास्यो ॥ सा०१ ॥ अवर्णअगंधिकहिए अरसअफरशीलहिएअक्रोधिअमांनिजाण अमाइअलो भिवखांण ॥सा०२॥ अरागिअद्वेषीजेह अकंचनिदिठोगु णगेह अमोहिअद्रोहिकहिये अलेशीगुंणताहरेवहिये ॥ सा०३॥ प्राणएकेंदिसेनहिताहरे परजाप्तीएकेनहिधारे अमुर्तिअरुपिकहिये अक्षयपदगुंणताहरेलहिये॥सा०४॥ अचळअविनाशीतुंहिस्वांमि आद्यअंततुंहिअनांमी अयो निअजन्मीकहिये अशरीरीआतमलहिये ॥सा०५॥ अ जरांमरपदताहरेसोहे तेदेखिभविनांमनमोहे इत्यादिक तुजगुंणअनंत एकजिभेकेमभाखेसंत ॥सा० ६॥ तोपण संखेपेइहांभाखु बाळजिवनेहेतकरिदाखु तेमांहिमुख्य

गुणचार तेहकहुसुंसोअधिकार ॥सा० ७॥ प्रथमगुणज्ञा
नजनाणो अनंतुलोकालोकप्रमाणो सुरजपेरेकरेउद्योत
जेहनिभाखिअनंतिजोत ॥सा० ८॥ बिजोगुणतेदर्शन
भाख्यो सांमान्यउपयोगकहिनेदाख्यो समयअंतरउप
योगकहावे विशेषज्ञानगुणतेथावे ॥सा० ९॥ तीजोगुण
चारित्रकहिये ज्ञानदर्शनमांहिरहिये थिरताभावअनंतो
जेह तेगुणभाख्योचारित्रएह ॥सा० १०॥ विरजअनंतु
सोहियेसार गुणचोथोकह्योनतुहार इहांचरचावोहोजो
जणाय तेतोआगळकेहेवाय॥सा० ११॥अव्याबाधपेहेलो
परजाय बाधापिडातिहांनकेहेवाय रोगसोगातिहांनवि
होय होयेतोविभावेजोय ॥सा० १२॥ अमुर्तिपरजायवि
जोकहिये संस्थानतसोअभावकहिये वर्णादिकेशनहि
तास तिहांरूपिनिकेविश्वास ॥सा० १३॥ अणअवगा
हत्रिजोकेहेवाय शिष्यकहेकेमहेतुथाय शिवनेपणअवगा
हनभाखी तुमेतोइहांतेनविदाखी॥सा० १४॥ कहेगुरुसां
भळतुंभाई अवगाहनाविचारचितलाई जेहअवगाहनसी
द्धनेकहिये तेतोपुद्गलभावथीलहिये ॥सा० १५॥ कहेशि
ष्यातिहांपुद्गलनांहि केमननायकहोनेसांहि सांभळशिष्य
तुंवातएह अवगाहनभेदकहुछुतेह ॥सा० १६॥ जिवअ
नंताछेसंसार अवगाहनअसंख्यतेधार जेहजिवरहेतानि
गोदमांहि तेवअवगाहनाछोटीतांहि ॥सा० १७॥ पांम्यो

रुपपंचंद्रीनुजारे तवअवगाहनामोटीधारे एमभवन्नवफ
रतांतेजाणो अवगाहनाफरातितेवखांणो ॥सा०१८॥ व
लिअवगाहनासिद्धनेजेह सोपणएकन्नावनहितेह जघन्य
आंगुलवात्रिशाथिलहिये उतकष्टेधनुपत्रणसेकहिये॥सा०
१९॥ धनुपतेत्रीशउपरजाणो आंगुलवत्रिसप्रमाणो अ
वगाहनामध्यन्नावेजेह असंख्यभेदकह्याछेतेह॥सा०२०॥
जेहछंडयुंसंसारमांहि शरिरप्रमाणेलहियेतांहि न्नागएक
पोलारनोछंडी दोयभागअवगाहनमंडी ॥सा० २१॥ पु
द्गलथिअवगाहनसिद्ध पणस्वन्नाविकनविकिध स्वन्ना
विकअवगाहनकहिये तोसरवेनिएकजलहिये ॥सा०२२॥
एकभेदतोदीसेनहि तेथीअणअवगाहनसाहि अगुरुलघु
चोथोपरजाय एचारेपरजायथाय ॥सा०२३॥ गुणच्यारे
द्रव्यनादाख्या परजायचारेसाथेन्नाख्या खटद्रव्यनाते
जाणो संक्षेपेइहांवखाणो ॥सा० २४॥ जिवस्वरुपएभा
ख्युसार जेहथकीलहियेन्नवपार मुनिहूकमहवेआगेकेहे
से साधरमिकपणुउल्लासे ॥सा०२५॥ ढालछठीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥खटद्रव्यएवर्णव्या वर्णव्योगुणपरजाय हवेसा
धरमिकपणुंकहू अन्योअन्यसोहाय॥१॥ ढालसातमी॥
तिरथनिआशातनानविकरिये॥ एदेशि॥ साधरमिकपणुं
द्रव्यनुएमभाख्यु साख्रेकाहिनेदाख्यु समजुएचितमांरा
ख्यु तमेसमजोएम साधरमिकपणुंद्रव्यनुएमन्नाख्यु॥१॥

अगुरुलघुपरजायएतुमेजाणो सरखोसहूद्रव्यमांआणो अरुपिगुणवखाणो पांचद्रव्यमांएह ॥सा० २॥ एगुणन थिपुद्गलविषेएमजाणो अचेतनपांचनेमानो जीवमांएनवि कहाणो एमजाणोवात ॥सा०३॥ किरियागुणछेदोयमां एमजाणो जिवपुद्गलमांहिवखाणो व्यवहारनयेपरमाणो नहिचारमांसोय॥सा४०॥ चलणगुणधर्मास्तिमांएमलहि ये बिजापांचमांनाविकाहिये अधर्मथिरगुणवहिये नहि पांचमांसोय ॥सा०५॥ अवगाहनागुणआकाशमांतुमेधा रो तेपांचमांनविविचारो वर्तनागुणकालमांसारो नहि पांचमांकोय॥सा०६॥मलणविखरणगुणपुद्गलमांएभाख्यो मुर्तिपणेपणदाख्यो जेहनिग्रंथेदिसेसाख्यो पांचद्रव्यमां नांहि॥सा०७॥ ज्ञानादिकगुणचारछेजेकाहिये तेतोजीव जमांहिलहिये बिजेद्रव्येनवीकाहिये तेतोचेतनसार॥सा० ८॥अमुर्तिअचेतनअकिरिये परजायच्यारेभरियें त्रणेद्रव्य अनुसरीये प्रथमनाजाण॥सा०९॥त्रणगुणेकरिकालद्रव्य छेसरखो जिवपरजायजुदानरखो सरवेनेगारह्यापरखो लोकाकाशमांही॥सा०१०॥मुलगुणएकएकनोनाविमलतो अन्योअन्यनविन्नलतो निजस्वभावनेधरतो एहवोद्रव्य स्वभाव॥सा०११॥साधर्मिछद्रव्यनुकहिज्ञास्यु मुनिहूक मेदास्यु समजुयेचित्तमांरास्यु जेहनेवलभज्ञान ॥सा० १२॥ ढालसातमीसंपूर्ण॥

॥दुहा॥ साधरमिकपणुंभाखीयुं द्रव्यछीयनुजांण हवे गुंणद्रव्यनावर्णवु श्रोतासुणोएकतांन ॥१॥ ढाल ८ मी एतिरथतारु ॥ एदेशि ॥ निश्चेनयनेमतेभाखुं छद्रव्यप्र णांमिकदाखुरे एगुंणछेवारु वेहेवारनयेचारनेभाख्या जिवपुद्गलकाहिनेदाख्यारे एगुंणछेवारु ॥१॥ पांचद्रव्य अजिवकहावे एकचेतनातेजिवयावेरे ॥ए०॥ छयेद्रव्यमां पुद्गलरुपी विजापांचेअरुपिरे ॥ ए० २॥ छयेद्रव्यस्व प्रदेशिभाख्या निश्चेनयेएदाख्यारे ॥ए॥ व्यवहारनयेपां चजलहिये कालअप्रदेशिकहियेरे ॥ ए०३॥ धर्मअधर्म असंख्यप्रदेशि आकाशअनंतप्रदेशिरे॥ए०॥असंख्यप्रदे शीजिवकहावे पुद्गलपरमांणुआवेरे ॥ ए० ४॥ अनंत प्रदेशिखंधकहावे एहवाखंधअनंताहोवेरे ॥ए०॥ तेपण सर्वद्रव्यमांगणवा स्वप्रदेशीभणवारे ॥ ए० ५॥ धर्मअ धर्मआकाशकेहेवे एकएकद्रव्यतेहोवेरे ॥ ए० ॥ पुद् गलकालनेजिवकहिये तेहनाद्रव्यअनेकलहियेरे ॥ ए० ६ ॥ आकाशसर्वद्रव्यनुभाजन तेमांहिवसेपांचमाहाज नरे ॥ए०॥ एकखेत्रनेपांचछेखेत्री एकठावसेछेमित्रिरे ॥ ए० ७॥ निश्चेनयेकरिनेजांणो छयेद्रव्यसाक्रियमांणो रे ॥ ए० ॥ व्यवहारनयेचारअक्रिय जिवपुद्गलभाख्या साक्रियरे ॥ ए० ८ ॥ निश्चयनयेकरिनेजोतां छयद्रव्यनि त्यहोनांरे॥ए०॥अथवाछयअनित्यकहिये एमनिश्चयनय

थिलहियेरे ॥ ए० ९ ॥ व्यवहारनयेकरिएमभाखुं चार द्रव्यनित्यदाखुंरे ॥ए०॥ जीवपुद्गलअनित्यकहावे एमन यभेदसोहावेरे ॥ए०१०॥ सर्वद्रव्यनुसारतेजांणो कारण एकजिववखांणोरे ॥ए०॥ पांचद्रव्यमांकारणनहि तेथीअ कारणीकह्यासाहिरे ॥ ए० ११ ॥ कर्त्तापणुएकजिवमांभा ख्यु तेतोनिश्चयनयेदाख्युरे॥ए०॥ जिवपुद्गलदोहिकर ता व्यवहारनयेमनधरतारे॥ए०१२॥ सर्वव्यापिकआका शजांणो पांचद्रव्यलोकप्रमांणोरे ॥ ए० ॥ एछयद्रव्यए कठारेहेवे आपआपणीसत्तायेहोवेरे ॥ए०१३॥ एगुणतो विचारवासरखा बहूश्रुतपासेपरखारे ॥ए० ॥ मुनिहूकम कहेबहुश्रुतशेवो जेथीपांमोज्ञानगुणमेवोरे॥ए०१४॥ढाल आठमिसंपुर्ण.

॥दुहा॥ स्यादवादहवेभाखीयें जिनसासननोमर्म पक्ष आठइहांवर्णवु जेहथिजायदूकर्म ॥१ ढाल ९ मी ॥धन धनसंप्रतिसाचोराजा ॥एदेशि ॥ द्रव्यसर्वमांपक्षभाख्या नित्यादिकजेहआठरे तेहस्वरुपसमजेकोइविरला जेहनि दुरमतिनाठरे स्यादवादजिनवांणिवखाणि श्रोतासमजो सुजाणरे॥ एआंकणि॥ नित्यानित्यपक्षतेभाखुं खटद्रव्य मांसाररे प्रथमधर्मद्रव्यतेकहिये जेहनागुणछेचाररे ॥ स्या०२॥ खंधपरजायपेहेलोकहिये तेसविनित्यकहायरे छेकत्रणेअनित्यभाख्या धर्मविचारएमथायरे॥ स्या०३॥

अधर्मद्रव्यनागुणचारए वलिएकपरजायरे वाकित्रणे अनित्यभाख्या परजायएमसोहायरे ॥स्या० ४॥ पुर्वप्र माणेआकाशद्रव्यने कालमांनित्यगुणचाररे परजायचार अनित्यकहिये पुद्गलनित्यगुणचाररे ॥स्या०५॥ परजाय चारअनित्यभाख्या जिवनाजेहगुणचाररे त्रणपरजायस हितनित्यकहिये अगुरुलघुअनित्यविचाररे॥स्या०६॥एक अनेकपक्षहवेभाखु खटद्रव्यमांसोयरे धर्माधर्मद्रव्यनोखंध जेह एकएकतिहांहोयरे॥स्या० ७॥ लोकप्रमाणेखंधतेभा ख्यो गुणपरजायप्रदेशअनेकरे लोकालोकप्रमाणेजाणो आकाशखंधछेएकरे ॥स्या० ८॥ गुणअनंतपरजायअनं ता प्रदेशअनंताजाणरे कालद्रव्यमांवर्त्तनालक्षण एक जछेगुणखाणरे॥ स्या० ९॥ गुणपरजायनेसमयजेहवलि तेतोअनेककहायरे अतितअनागतकालनासमय तेतोअ नंताथायरे ॥स्या० १०॥ तेमांहिवर्तमानकालनो समय एकजहोयरे पुद्गलद्रव्यनुएकपणुजेह नामथकिजेहजोय रे ॥स्या० ११॥ पुद्गलपरमाणुअनंता अनंतखंधकहायरे तेमांहिपुद्गलपणुएह एकजनियमथायरे॥स्या० १२॥ गु णपरजायअनंताभाख्या एकपरमाणुमांहिरे स्यादवाद मंजरीयेजोजो विशेषविचारछेतांहिरे ॥ स्या०१३॥ जीव अनंताछेजगमांहि असंख्यप्रदेशिसंतरे प्रत्येकेप्रत्येकेजि वनाजाणो गुणपणछेअनंतरे ॥स्या ०१४॥ परजायअनं

तावलिजाणो एवाबोलअनेकरे जिवपणुतेमांहिजोतां दिसे छेकांईएकरे॥स्या० १५॥एवांवचनसुणीनेबोल्योशिष्यविनयकरितांहिरे स्वामीतुमेजिवसरखोभाख्यो दिशेजुदोआंहिरे॥स्या० १६॥ एकाजिवतोसिद्धपोहोचो पांम्योसुख अनंतरे एकाजिवकर्मनेवशपडीयो नाव्योदूःखनोअंतरे ॥स्या० १७॥ एमजोतांतेएकनभासे जुदादिसेसर्वरे अममनमांशंकाएमोटि केमभाखोएकजद्रव्यरे॥स्या०१८ कृपाकरिगुरुउत्तरभाखे समझोचित्तमोझाररे जिवसर्व कर्मखपावी पांमेछेभवनोपाररे ॥स्या० १८॥ निश्चयनये करिनेजोतां जिवसर्वेसिद्धथायरे सत्ताजोतांएकजदिशे ते थिएककेहेवायरे ॥ स्या० २०॥ शिष्यकहेजोसत्ताएकछे तोअभविसिद्धथायरे पणअभविकोईमुक्तेनजावे तोकेम एककेहेवायरे ॥ स्या० २१ ॥ शिष्यसंदेहनिवारवाकाजे कहिशुंतासस्वरुपरे मुनिहूकमकहेद्रव्यस्वभावनु आगे कहिशुंरुपरे ॥ स्या० २२॥ ढालनवमीसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥एकानेकस्वरुपमां आव्योजिवविचार भव्यअभव्यनोभाखशुं स्वभावतेएकाकार ॥१॥

ढाल १०मी॥ भवितुंमेवंदोरेसुरीश्वरगछराया ॥एदेशी॥ भवितुमेसमजोरेजिवस्वरुपएसाचु भव्यअभव्यएकजकहियेमतकोइजाणोकाचु भवितुमेसमजोरेजिवस्वरुपएसाचु॥१॥ जेहाजिवनिगोदमांवाशिया तेमवलिसिद्धनाजांणो

तेसविएकस्वभावजकहिये भेदत्रणेवखाणो ॥ भवि० २॥ भव्यअभव्यनेभवाभवि तेहतणोविचार कारणजोग्यसांमग्रीपामी पलटेभव्यनिरधार ॥ भ० ३॥ सांमग्रीअभावेकरिने भव्याभव्यतेजाणो पामिसांमग्रीजेहनविपलटे ते अभव्यकहांणो॥भ० ४॥ जिवसरवअसंख्यप्रदेशि लोकाशप्रमाणो ओछोअधिकोएकनहोवे एमस्वरुपतेजाणो॥ भवि० ५॥ ज्ञानादिकगुणचारेजाणो जिवसरवमांसरखा लक्षणस्वभावएमजकहिये ज्ञानिवचनेपरखा॥भवि० ६॥ कांइसीद्धमांकांइसंसारि तेहस्वरुपहवेभाखु आपआपणिविर्यशक्ति फोरवाविणतेदाखु ॥भवि० ७ ॥ पदअरिहंतपाम्याजेहनर कर्मशत्रुहणिने शिष्यकहेइहांशंका मोटि कर्मपणानेभणीने ॥ भवि० ८॥ अरिएहवोशब्दशत्रुनो हणतोअरिहंतकहिये त्रिजंचादिकपणजाणो वेहेर पोतानुलहिये ॥ भवि० ९ ॥ राजारांकपणतेसर्वे वेहेर पोतानुसंभारे आपआपणाशत्रुहणेछे अरिहंतपदतेधारे ॥ भवि० १० ॥ एमजोतांसर्वेतेदिसे अरिहंतपदतेसाचो तेहशब्दमांकर्मनदिशे केमखोटुइहांराचो ॥ भवि०॥ ११॥ कृपाकरिहवेगुरुजिबोल्या सांभलशिष्यसुजाण ते कह्यातेसरवेमुढ करेस्वजातिनिहांण भवि०१२ स्वजाति निघातकरव्याथी अरिहंतपदनविथाय विजातिनोघातकरवाथी अरिहंतपदकेहेवाय ॥भवि० १३ ॥ शिष्यकहेअ

मेनविजाणु स्वजातिविजातिविचार कृपाकरिनेश्रमनेस मजावो जेमजाणुन्नेदमनोहार ॥ भवि० १४ ॥ कृपाकरि गुरुजिहवेबोल्या सांभलभेदउदार मुनिहूकमकहेश्राग लकहिशुं स्वजातिविजातिविचार ॥ नवि०१५॥ ढालद शमिसंपूर्ण ॥

॥ दुहा ॥ नव्यश्रभव्यस्वरुपमां श्राविचरचासार श्र रिहंतपदनेकारणे स्वजातिविजातिविचार॥ १ ॥

ढाल ११ मी॥ सिद्धाचलसिखरेदिवोरे श्रादेश्वरश्रलबे लोछे ॥ एदेशी ॥ स्वजातिराखिथयानाथरे श्ररिहंतपद तुमेपूजोने ए श्रांकणी विजातिनेदेखाडचोहाथरे श्र० स्वजातिविजातिजोगेरे श्र० चौभंगिउठिरंगेरे॥श्र० १॥ स्वजातिविजातिलहिशुंरे श्र० प्रथमतसस्वरुपकहिशुंरे श्र० पछीचउन्नंगिन्नाखिशुंरे श्र० तसभेदविवरिनेदाखि शुंरे ॥श्र० २॥ सरखेवइभवेजेतारे श्र० स्वजातिकाहिये तेतारे श्र० ज्ञानादिकगुणेन्नरियारे श्र० जीवसर्वेतेवारि यारे ॥श्र०३॥ लक्षणस्वभावतेसरखारे श्र० तेस्वजाति नरखारे श्र० तेहथिविपरितजेहदेखोरे श्र० विजातिपद तुमेपेखोरे ॥श्र०४॥ जिवेजिवस्वजातिजाणोरे श्र०पांचद्र व्यविजातिमानोरे श्र० तेहनिचउन्नंगिन्नाखुरे श्र० नामा दिककाहिनेदाखुरे ॥श्र०५॥ श्रापश्रापणिजातमांवेहेररे श्र० हणिनेकरताकेहेररे श्र० तेप्रथमन्नंगतेजाणोरे श्र०

स्वजातिस्वजातिवखाणोरे ॥अ०६॥ जेहपुद्गलद्रव्यनेह
णतारे अ०स्वजातिरखोपुकरतारे अ० भंगबीजोतेहिजा
णोरे अ० स्वजातिविजातिमानोरे ॥अ०७॥ पुद्गलथिजि
वहणायरे अ० जगतमांएमजणायरे अ० विजातिस्वजा
तिजाणोरे अ० भंगत्रिजोएहिमानोरे ॥अ०८॥ जडजड
प्रतेहणतारे अ० मांहोमांहिक्षयकर्त्तारे अ० विजातिविजा
तिमानोरे अ० भंगचोथोएवखाणोरे ॥अ०९॥ भंगचार
मांहितुमेजाणोरे अ०भंगत्रणेतुमेनवखाणोरे अ०भंग ए
कजअरिहंतकहियेरे अ०विजोभांगोतिहांजहियेरे ॥अ०
॥१०॥ नामचारेइहांभाख्यारे अ० संक्षेपेकहिनेदाख्या
रे अ० आगेविस्तारेकहिशुंरे अ० भेदघणाइहांजहिशुंरे
॥ अ०११॥ भावार्थजेरुदयेधरशेरे अ० श्रोतातेसमकि
तवरशेरे अ०मुनिहुकमज्ञानएसाचोरे अ०प्रत्यक्षहिरोजा
चोरे॥अ०१२॥ढालअगिआरमिसंपुर्ण॥

॥ दुहा ॥स्वजातिविजातिवर्णव्या वर्णव्यावलिचउभं
ग वरणवकरुचउभंगनो रुदयधरिबहुरंग ॥१॥

ढाल १२ मी ॥ कोयलपरवतधुंधलोरेलाल ॥ एदेशि ॥
स्वजातिस्वजातिवरणवुरेलाल पेहेलोभांगोजेहनविहाणि
येरे हणतांकर्मबंधहोयखरोरेलाल दुरगतिजावतेहन
विहाणियेरे स्वजातिस्वजातिवर्णवुरेलाल ॥१॥ वाघमंजा
रीदिपडारेलाल पन्नगादिकबहुजाति॥नवि०॥ सारंगमु

सादिहणेरेलाल मेंडकादिबहूजात ॥नवि स्व०२॥ विजा
तिजाणेअज्ञानियारेलाल ज्ञानिजाणेस्वजात नवि० ज्ञा
निवचनथीओलखोरेलाल जिवेजिवछेजात ॥नवि स्व०
३॥ जिवेजिवनेहणेरेलाल क्षुधावेदनिनेकाज नवि० स्व
जातिस्वजातिशुंहणेरेलाल तेजमेचउदराज ॥नवि स्व०
४॥क्षुधावेदानिपुद्गलदशारेलाल तेतोविजातिहोय नवि०
तेकारणजिवनेहणेरेलाल तेस्वजातिजोय॥नवि स्व०५॥
धनरमणिनिलालचेरेलाल प्रथविप्रमुखजाण नवि० रा
ज्यलेवावलिअन्यतणुरेलाल तेहथिएअनाण॥नवि स्व०
६ ॥ अथवावेहेरपुर्वतणुरेलाल पुत्रपितानुसंभार नवि०
अथवाअनागतकालनुरेलाल अगमबुद्धिविचार ॥ नवि
स्व० ७॥तेकारणजिवनेहणेरेलाल तेसुणोविचार नवि०
धनतोछेजडदशारेलाल तेविजातिधार ॥नवि स्व० ८॥
कृत्यअकृत्यनविगणेरेलाल रमणिरसविरुद्ध नवि० वि
षयरसपुद्गलदशारेलाल साचिएहिजबुद्ध॥नवि स्व० ९॥
प्रथविपणविजातछेरेलाल राज्यमिअभोगोमान नवि०
प्रथविधनादिविजातछेरेलाल मनुष्यादिस्वजातिजाण॥न
वि स्व०१०॥राजाराजादिस्वजातछेरेलाल देशविजाति
होय नवि० विजातिनेकारणेरेलाल स्वजातिनेहणेसोय
॥नवि स्व० ११॥ देशधनरमणिसाहिरेलाल भोगविजा
तितेजाण नवि०जिवनाभोगमांतेनाहिरेलाल पुद्गलभोग

इहांमांन ॥नवि स्व० १२॥ ज्ञानादिजेगुणछेरेलाल तेह नोभोगीजिव नवि० पुद्गलभोगजिवनविलहेरेलाल एम समजोसदिव ॥नवि स्व० १३॥ इत्यादिकारणथकिरेला ल किधोजिवसंहार नवि०शत्रुनेमित्रगण्योरेलाल तेमुर खसिरदार ॥नवि स्व० १४॥ विजातिभोगनेकारणेरेला ल किधिस्वजातिनिहांण नवि० स्वजातितेमित्रदशारे लाल विजातितेशत्रुजाण ॥नवि स्व० १५॥ तेहनेअरिहं तक्यमकहियेरेलाल तेतोमित्रिहंत नवि० मुरखमांहे शिरोमणिरेलाल जेणेहण्याछेजंत ॥ नवि स्व० १६ ॥ स्वजातिस्वजातिनेहणेरेलाल एपेहेलोआंगोकिध नवि० अरिहंतपणुतेहमांनहिरेलाल पापतणिएरिद्ध॥नवि स्व० १७॥ स्वजातिविजातिआखशुंरेलाल जेअरिहंतकेहेवाय नवि० मुनिहूकमविजेआंगेरेलाल शेयतांशिवपुरजाय ॥ नवि स्व० १८॥ ढालबारमीसंपूर्ण॥

॥ दुहा ॥ स्वजातिस्वजातिवरणव्यो हवेकहूविजोअंग स्वजातिविजातिजाणजो रुदयधरिवहूरंग ॥१॥ भावति र्थंकरजेहुवा हुवावलिकेवलिजेह तेसविएअंगशेवतां पां म्यावंछितगेह॥२॥तेहतणेचरणेनमी आखुतेवृत्तांत मुजम नमांईच्छाघणी पामवाभवनोअंत॥३॥निंद्राविकथापरिह रो परिहरोदुर्ध्यान मननेणएकतांनकरी श्रोतासुणोसाव ान॥४॥ आगेएहमांरसघणो ज्ञानतणोविशाल अरिहं

तपदजेहथिलहे अविचलसुखरशाल ॥८॥
ढाल १३ मी॥ करजोडीकहेकामनिललनां ॥ एदेशि॥ अ
रिहंतपदनिजशक्तियेललनां लालाहोहाणिविजातिथाय
एपदवारुरेललनां ॥ एआंकणि ॥ स्वजातिविजातिभाख
शुललनां लालाहोभांगोबिजोकेहेवाय एपदवारुरेलल०
पुद्गलसविविजातिछेललनां लालाहोतेहनाभांगाआठ ॥
एपद०॥ वर्गणातेसविजाणियेललनां लालाहोसुंणोतेह
नोठाठ ॥एपद० २॥ उदारिकवर्गणापेहेलिकहिललनां
लालाहोबिजिवैक्रीयजाण ॥ एपद०॥ आहारकवर्गणा
त्रिजिकहिललनां लालाहोचोथितेजसवखाण॥एपद०३॥
भाषावर्गणापांचमिललनां लालाहोउसासछठिकेहेवा
य ॥एपद०॥ मनोवर्गणासातमिललनां लालाहो
आठमिकारमणथाय॥ एपद०॥वर्गणाआठेतेसहिललनां
लालाहोहवेभाखुतसमान ॥एपद०॥ छुटाजेतापरमाणु
आललनां लालाहोतेनाविवर्गणाजाण ॥ एपद० ५॥ दो
यपरमाणुभेलामलेललनां लालाहोद्वीपरदेशिकेहेवाय॥
एपद०॥ द्वणुकखंधतसनामछेललनां लालाहोएमअनुक्र
मेथाय ॥एपद० ६ ॥ त्रणप्रदेशिजेहूवेललनां लालाहो
तणुकखंधकेहेवाय ॥एपद०॥ एमएकएकवधतेथकेलल
नां लालाहोआठलगेतेकेहेवाय ॥एपद० ७॥ आपआ
पणानांमथिललनां लालाहोसंज्ञातेहठराय ॥एपद० ॥

ज्ञानिशिशकंपाविने उत्तरदियेउदार॥१॥श्रोतासुणजोवा
तए एकाग्रहकरिचित्त धर्मअर्थनेजाणवा चरचानिन्नालि
रित॥२॥निंद्राप्रमाददूरकरी करोविन्नावनेदूर जिवस्वरु
पनेधारवा थइजाओतमेसुर॥३॥ढाल१५मी॥इडरआंबा
आंबलीरेएदेशि॥भाखे सदगुरुसांभलोरे जिवस्वरुपविचा
र मोहदशादूरेकरोरे जेहथिबहूविकार॥१॥प्राणीतुमेसुणो
जिवविचार॥एआंकणी॥बोलेछेतेकोणछेरे तेहिजचेतनराय
तववलतुतेबोलीयोरे आकाशतत्वतेथाए॥प्रा०२॥शब्दक
रणआकाशछेरे पणनविउचारणजोय घुनशब्दथीसमझे
नहिरे समझेउच्चारणथीसोय॥प्रा०३॥तलमांहिजेमतेल
छेरे कुसुममांहिजेमवास काष्टमांहेजेमवह्नीछेरे पाषाणमां
धातुविलास॥प्रा०४॥ तेमजीवजडमांरह्योरे लोलिभुतए
कमेक सुखदूखतेथीअनुन्नवेरे पणछेजुदोछेक॥प्रा०५॥त
वकहेजोजिवछेरे नाहानामोटाकेम पृथ्वीआदिगतीविषेरे
उच्चारणनहितेम॥प्रा.६॥पृथ्वीआदिगतिविषेरे रसइंद्रीन
हिधार तेथीउच्चारणनहिरे हानीवृद्धिसार॥प्रा०७॥जिव
विनावधेनहिरे सुकुकाष्टजोय जिवहोयतेपल्लवहोवेरे तेका
रणजिवसोय ॥प्रा०८॥नाहानामोटागतिथकीरे विभावथ
कीतेथाय बालजिवसमझेनहिरे ज्ञानिमनसोहाय॥प्रा०९
तृणमांहिजेमघृतछेरे पणनविसमझेवाल दूधमांहिघृत
भाषतांरे सर्वेनेरुचेनिहाल॥प्रा.१०॥तृणाविनादुधक्यांहां

थकीरे दूधविनाघृतनहोय तेकारणतृणमांरह्युंरे घृतस दातेजोय॥प्रा०११॥ओघशक्तीथीजेमतृणमांरे घृतरह्यु छेसार तेमानिगोदादिकजाणीयेरे ॥ जिवपदार्थउदार ॥प्रा०१२॥एकसुखिएकदूखिदिशेरे एकराजाएकरांकए कबेसेएकउपाडतोरे एकआगलदोडेआंक॥प्रा०१३॥ते सविपुर्वभवकर्यारे शुभाशुभतेजोय पंचभुतमांकरणिन हिरे तेहविचारीजोय॥प्रा०१४॥शुभाशुभनेटालिनेरे निज स्वरुपथयोजेह शक्तितेव्यक्तिथईरे मुक्तीजाणोतेह॥प्रा० १५ तेहिजदेवभापियारे तसआणाधारेजेह तेहनेगुरुजा णीयेरे निग्रंथपदेतेह ॥प्रा०१६ ॥ भाख्युतेहनुंधर्मकहोरे तत्वत्रणेएह व्यवहारथकीएदाखियारे निश्चयआतमजेह ॥प्रा०१७॥कर्त्ताएसृष्टीतणोरे दिशेनहिइहांकोय सासि याभावछेसहिरे आगमबुद्धीतेहोय ॥प्रा०१८॥ कर्त्तापुद्ग लधर्मनोरे पुद्गलकर्त्ताजाण जिवधर्मनोजिवछेरे निश्च यज्ञानतेआण॥प्रा०१९॥कर्त्ताधर्मवादीकहेरे कर्त्तावीणके मथाय जेजेपदारथनीपन्यारे कर्त्ताएनीपाय॥प्रा०२०॥त सउत्तरआगेसहीरे भाखीशुंसुखकार मुनीहूकमतेसुणतां रे मोहदशानीवार॥प्रा०२१॥ढालपंदरमीसंपुर्ण ॥

॥दुहा॥ नास्तिकवादपुरोथयो हवेसुणोइश्वरमत कर्त्ता मानेतसहि ज्ञाननसमजोसत॥१॥ तिखोथइतवबोलियो अमेकेमअनाण वेदादिकबहुशास्त्रना चौदविद्यागुणजाण

॥२॥बालभाषातमेभाखता बालज्ञानीसोय अमेगिरवाण भाषाकहिये ज्ञानिसाचाजोय ॥३॥ रोसकरिनविबोलिये रोसेसमजनहोय समताराखिसुणतुं अज्ञानभावतेजोय ॥४॥ ॥ढालसोलमी॥ ताहरामेहेलउपरवरसेमेह झबुकेविजलिहोलालझबुकेविजलि ॥एदेशि॥ न्नास्युतुमेएमअमेज्ञानिसहिहोलाल अमेज्ञानिसहि पणविचारिजुओतुमेकांईचितथईहोलाल ॥तुमे॥ कर्त्तापणुदाखोछो॥ तुमेकांईअन्यनेहोलाल॥तुमे॥तोतुमेरह्याअनाण विचारो मननेहोलाल॥वि०१॥ज्ञानअनांणतसहाथरह्युतेजाणियेहोलाल॥र०॥ तोतुमेज्ञानिकेमकहोतेमांणियेहोलाल ॥क०॥ कर्त्तासृष्टीनोजेह ईश्वरतुमेभाखियोहोलाल॥ई०॥तोपुन्यपापफलकेम ईहांतुमेदाखियेहोलाल॥ईहां०२॥शुन्नाशुभजेकरणिपोतानिन्नोगवेहोलाल॥पोता०॥ईश्वरकर्त्तापणुं ईहांनविजोगवेहोलाल॥ईहां०॥ ईश्वरकर्त्तापणुंहोवेतोकरणिसहिहोलाल ॥तो०॥ फलनविआपेकोईविचारोचितथ्रहिहोलाल ॥वि० ३॥ सुखदुखदेवुतेसाविकर्त्ताथिरह्युहोलाल ॥क०॥ तोकरणिनुशुंकामकष्टफोगटथयुहोलाल॥क०॥ रागद्वेशनाहिहोयईश्वरतेनेकाहियेहोलाल ॥ई०॥संन्नाविहोयजेहपरमपदतेलाहियेहोलाल ॥प० ४॥ एकनेआपेसुखबीजानेंदुखघणुहोलाल ॥विजा०॥ एविकरणिनहोयईश्वरनिसास्त्रेभणुंहोलाल ॥ई०॥ तेथिकर्त्तानहि

तनोविवादकहिनेदाखशुहोलाल ॥क० ११॥ ढालसो
लमी संपुर्ण ॥

॥दुहा॥ तवहसिबोल्योसहि वेदांतवादीजेह अमेजा
ख्युतेसत्यछे एमांनाहिसंदेह॥१॥कर्ताकोइदीसेनहि वस्तु
स्वजाविकएह सर्वजगतमांएकछे ब्रह्मस्वरुपीतेह ॥२॥
क्रियाकष्टफोगटकरे तिरथजात्रातेम जक्तीजुक्तीतेजाणि
ये फोगटव्रतनेनेम॥३॥पथरापाणपुजतां पांमेकेमभव
पार आत्मदमनजेकरे सुखकेमपामेधार ॥४॥ एकजब्रह्म
मांरमे जेछेचिदानंद मुक्तिदातातेहछे पामियेतेथीआणंद
॥५॥वलतुसद्गुरुएमकहे सांजलजाईवात एकांतवचनन
बोलिये तेथिधर्मनीघात॥६॥धर्मवस्तुचाहोसहि तोसम
जोस्यादवाद मतवादनेछोडियो समजोज्ञानउलाद॥७॥

॥ढाल१७मी॥ तुमहममेरेएकठा मनमोहनमेरे ॥ एदे
शी॥ ब्रह्मज्ञानिसांजलो म० धर्मस्वरुपउदार म० सर्व
जगतमांब्रह्मकह्यो म० एतुममताविचार॥म०१॥एवचने
जडपणलह्यो म० समजोतासविचार म० जनमांहिबहू
जातछे म० पदार्थसातउदार॥म०२॥द्रव्यनवतेजाणीये
म० तेनविब्रह्मकेहेवाय म० ब्रह्मएकछेआत्मा म० चि
दानंदसुखदाय॥म०३॥तेसवितुमेब्रह्मकह्यो म० मिथ्याव
चनतेथाय म० भेदवेंहेंचीजुदाकरो म० आत्मएकलेवाय
॥म०४॥मनादिजेतत्वछे म० तेतोजडकेहेवाय म० तेआ

त्मनाक्यमकहो म० संजोगेमेलापथाय॥म०५॥अरुपिजे आत्मा म० त्यांविभावनहोय म० ज्ञानानंदितेकह्यो म० अमुर्तिपदजोय॥म०६॥मुक्तीपणतुमेकहो म० लोकमांहि समाय म० सर्वज्ञगुणथयोनहि म० विभावदशानविजा य॥म०७॥विभावदशाजिहांरहि म० त्यांमुक्तिनविहोय म० मनशुंमुक्तिमानिलहो म० अंधगजजेमजोय॥म०८॥ मुक्तिस्थानकजाणोनहि म० तोमुक्तीक्यांथीथाय म० आत्मद्रव्यसमजेनहि म० नहिगुणपर्जाय॥म०९॥नयाय कशास्त्रथि म०जोजोतासविचार म०द्रव्यगुणातिहांकह्या म०नवचोविशधार॥म०१०॥इत्यादिकबहूवातछे म० ब हूश्रूतपासेधार म० क्रियाप्रमुखउथापता म० नविकरो मनशुंविचार॥म०११॥भोजनपणनाविएकथि म० कारण विनानविथाय म० अग्निपाणीप्रमुखमले म० तवरोटिनि पाय॥म१२॥तेमइहांपणधारिये म० तपक्रियासुखकार म० कारणथीकारजहोवे म० एश्रद्धामनोहार॥म०१३॥ केहेस्योआत्मानुंकामछे म० क्रियाकामनकोय म० अग्नि विनारोटिनाहि म० क्रियाविनामुक्तिजोय ॥म०१४॥ मु क्तिस्थानकजाणोनहि म० तोकिहांजावुथाय म० लोक मांहेसमावतां म० गतागतिकेहेवाय॥म०१५॥स्थुलब्रह्म छणवाथकी म० किंचितआवेहाथ म० स्वरुपजथारथजा णिये म० करियेज्ञानिनोसाथ॥ म०॥१६॥ निश्चयथकी

ब्रह्म ध्याइये म० वेहेवारे क्रिया सार म० नित्या दिक बहू न्नेदछे म० ते समजो विचार ॥ म०१७॥ जथाजोग्यजेजाणवु म० तेहिजसत्यनांण म० स्यादवाद तेजाणिये म० तिहांनविरहेअनांण ॥ म० १८॥ अथवा ब्रह्मब्रह्मकरे म० तेथिकारजनहोय म० न्नुख्योपुरुषध्या वतो म० चीत्तमांघेबरजोय ॥म० १९॥ मुखथकिपणभा खतो म० जमइयुंघेबरथाय म० तेहथिभुखन्नागेनहि म० न्नोजनथिभुखजाय ॥म० २०॥ तेमब्रह्मस्वरुपभजे म० क्रियाविनानविथाय म० अथवातुच्छन्नोजनकरे म० ते थिकोंवतनआय ॥ म० २१॥ मनशुंश्रेष्टमानेसहि म० प्राक्रमनआवेतास म० तेमएकवेदांतथाकि म० नकरावि मुक्तिनिआश ॥म० २२॥ न्नक्तिक्रियाबेहूमिले म० त्रिजु अध्यात्मसार म० त्रणमलेकारजहोवे म० एहिजशुद्ध विचार ॥म०२३॥ नयायकतवबोलियो म० अमघरद्रव्य स्वरुप म० प्रत्यक्षपरोक्षनेजाणता म० एअमज्ञानअनुप ॥म० २४॥ तसउत्तरवलिआगले म० केहेशेसदगुरुसा र म० मुनिहूकमज्ञानेरमे म० पामेपदमनोहार॥म०॥ २५॥ ढालसतरमिसंपूर्ण॥

॥दुहा॥ नयायकतवबोलियो साचिछेमुजवाग्य न्याय मारगछेखरो एसमजुनोलाग॥१॥न्यायविनास्वरुपनहि वांधेकोईजाण तेकारणन्यायजवडो एहिजमोटुंज्ञान॥२॥

अनुमानउपमानवलि एमअनेकविचार एसविन्यायमां रह्या बिजामतमांनविधार ॥३॥ पदार्थजांणुअमे छणना मुझघरमांहि प्रत्यक्षज्ञानअमेकह्युं मोहोटुएविणनांहि ॥४॥ वलतुसदगुरुएमकहे तुझमतछेअनाण द्रव्यस्वरुप छणेघणो पणतुजनाव्युनाण ॥५॥ तेस्वरुपभाखुहवे सांभलजोधरीकान रागद्वेशनेदूरकरि रुदियेआंणोसान ॥६॥ ढाल १८ मी ॥ एकदिनगंगाकेबिचेसुणसाथवहो रा ॥एदेशि॥कहेसदगुरुसांभलो तुमेज्ञानिवातां द्रव्यस्व रुपनेछणतां होतवचननिघातां॥ १ ॥पदार्थतमेभाखिया साततेजाणो भाखुतासविचारए तुमेचित्तमांआंणो द्रव्य गुणनेकर्मए सांमान्यविशेपतेधारो समवायनेअभावजे सप्तपदार्थविचारो ॥३॥ द्रव्यकह्यानवजातना प्रथविपां णिअग्नितेह वायुआकाशकालदाशिजे आत्ममनगुणगेह ॥४॥ गुणचोविसहवेभाखिये तेसुणजोसुखकार रुपरस गंधफरसए संख्याप्रमाणधार ॥ ५ ॥ प्रथकत्वसंयोगवि भागए प्रत्वाप्रत्वगुणसार गुरुत्वद्रव्यत्वस्नेहए शब्दबु द्विनिरधार ॥६॥ सुखदुखइच्छाद्वेपए प्रयत्नधर्मअधर्म जेह संस्कारतेमजांणियें एचोविसगुणतेह ॥७॥ कर्मपां चतेजाणिये उतपेक्षणपेक्षणसार आकुंचनपरसारण ग मनानिएहविचार ॥८ ॥ परमअपरमद्विविध सामान्यक हिजे नित्यद्र [illegible] शेपछे समवायसत्वएकलिजे॥९॥

स्तिनास्तिप्रमुखलहि सत्ताते प्रकासे स्यादवादएमभाख तां तिहांदुरमतिनासे॥२४॥इत्यादिकवक्तुजाणने ज्ञानि कहिजे तेथिउपरांठाजेरह्या तेअज्ञानिवहिजे॥२५॥ज्ञान अज्ञानतेमसाहि एमनिरणेकरिजे अज्ञानिदुरेतजो ज्ञानि संगवरिजे॥२६॥सेवाकिजेज्ञानिनि ज्ञानआपेलहिजे मु निहूकमज्ञानिप्रते परमानंदवहिजे ॥ २७ ॥ ढाल अढारमिसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥ वादिसर्वआपआपणु धरमस्वरुपजणावे जै नितसउनरकारि सुधुतेमनावे ॥१॥ तर्कवादवहुविधथि खटदर्शननाहोय वहुविधवादतेथिकरि जिनदर्शनथाप्युं जोय॥२॥ दर्शनशक्तिनिजआत्मनि निश्चेथिवरतां देव गुरुधर्मआपछे एमस्वरुपधरतां॥३॥सातप्रकृतिनाशथि दर्शनएमलहिये अगियारप्रकृतिनाशथि श्राधधर्मकहि ये॥४॥ प्रकृतिपंदरनाक्षयथकि मुनिगुणधारो मोहनिक र्मनानाशथि वितरागसुखकारो॥५॥ कर्मचारदुरेथए अ रिहंतपदकहिये एविधसिखसमजिकरि त्रिजोभंगलहिये ॥६॥त्रिजोभंगहवेभाखगुं विजातिस्वजातिजेह अज्ञानप्र मादटुरेकरि सांभलजोगुणगेह॥७॥ ॥ढाल १९ मी॥ अजितजिनेश्वरचरणनिसेवा ॥एदेशि॥ त्रिजोभंगहवेसां भलोए विजातिस्वजातिदाखु गुणयातिआत्मतणोए ते हनोभयचितराखु ॥१॥ भवितुमेजाणिरेएहनेदुरकरिजे

॥ एआंकणि॥ गुणअनंताआत्मतणाए तेहमांआठछेमुख्य भाखुतेतुमेसांभलोए तजवाथिजेशोसुख॥भवि॰२॥ज्ञान दर्शननेअव्याबाध चोथुचारित्रजाणो अटलअवगाहनअ रुपिगुण अगुरुलघुचीत्तआणो॥भवी॰३॥लब्धीपांचेवलि जेदाखी दानलाभनेभोग उपभोगविरजअनंतु आठमोगु णतेजोग॥भवि॰४॥ एआठेगुणआठेकरमे छायाछेतेभाखु नामलहिनेतेकहुछु आगममांहिजेदाखु॥भवि॰५॥ज्ञाना वरणिकर्मेज्ञानना गुणअनंताढांका दर्शनावरणिकरमे दाब्या दर्शनगुणथयारांका॥भ॰६॥अव्याबाधगुणत्रिजो आत्मनो वेदनिकरमेढंकाणो थिरतागुणचोथोआत्मनो चारित्रगुणछेराणो॥भवि॰७॥ मोहनिकरमेतेगुणहणियो तेथिअसंजतिभाख्यो समकितगुणपणतेणेहणियो तेथि मिथ्यात्विदाख्यो॥भवि॰८॥ अटलअवगाहनगुणपांचमो आयुकरमथिढंकाणो अरुपिगुणछठोआत्मनो नामकरम थिजाणो॥भवि॰९॥ अगुरुलघुगुणसातमोकाहिये गोत्रक रमथितेह लब्धीगुणअंत्रायकरमेए एमआठेगुणजेह ॥भ वि॰१०॥ गुणआठेस्वभाविकहिये आत्मस्वभावेरहिया तेहगुणनेहणताजाणो पुद्गलवर्गणाकहिया॥भवि॰११॥पु द्गलतेविजातिथइने हणतोस्वजातिनेजेह तेथिविजाति स्वजातिभांगो त्रिजोभाख्योतेह॥भवि॰१२॥चोथोभांगो विजातिविजाति हणतानेकहिजे भोमिभाजनकोइपडयुं

छे उर्ध्वथिनाललहिजे ॥भवि०१३॥ एचउभंगमांहिजेबि जो स्वजातिविजातिजाणो तेभंगशेवेजेजेचेतन तेअरिहं तकहाणो॥भवि०१४॥तेअरिशब्देशत्रुविजाति हणतांअ रिहंतकहिये त्रिजंचादिकहणवाथि अरिहंतपदनाविल हिये॥भ०१५॥ प्रथमात्रिजोनेवलिचोथो एभंगदूरेकिजे हरखधरिविजोभंगहणातां अरिहंतपदतेलिजे ॥ भवि० १६॥ कारणमलेपलटणास्वभावे भव्यहोयतेपलटे लहि सामग्रीगुरुआदिककेरी काललब्धतेवरटे ॥भवि०१७॥ पलटणस्वभावथिसिद्धपणुए भव्यजिवनेभास्यु ज्यारेत्या रेकारणपामिने आत्मगुणतेरास्युं॥भवि०१८॥ भवस्थि तिपरिपाकथयाथि पांचेकारणमलशे निमितकारणशुद्धगु रुमलवाथि मोक्षसुखतेवरशे॥भवि०१९॥तेकारणगुरुशुद्ध जोइने तेहनिशेवाकिजे ज्ञानगुणश्रद्धासहितभारियो मु ख्यगुणएहलिजे ॥भवि०२२॥ कारणवेजिनवरेभास्यां मुक्तिकेरांजाणो उपादाननिमिततेलहिये उपादानआत्म गुणराणो॥भवि०२१॥ निमितकारणवहूविधभास्यु तेह मांमुख्यतेजाणो सदगुरुविणतरेनहिकोई पुष्टआलंबन चित्तआणो॥भवि०२३॥कारणभेदएमसमजीने शुद्धशुद्ध ग्रहिजे मुनिहूकमएकारणमलतां सेहेजेशिवपदलिजे॥ भवि०२४॥ढालओगणिसमिसंपूर्ण॥

॥दुहा॥कारणसामग्रीमले पलटेनहिनिरधार तेअभ

व्यस्वभावछे एम्भास्योविचार ॥ १ ॥ तेकारणएअनवि जिवनमोक्षेजाय सत्तास्वरुपजोजोइये तोसरखागुणकेहे वाय॥२ ॥प्रत्येकप्रत्येकेजिवना गुणअनंताजाण गुण स्वभावनेजोवतां एकजपणुंचित्तआंण ॥३॥ कोइसुखीको इदूखी पणतेनोवेदकएक एमएकमांअनेकछे अनेकमांए कछेक ॥४॥ज्ञानदर्शनादिक गुणअनंताजेह तेमांहेएक पणुलह्यो चेतनरायगुणगेह॥५॥अगुरुलघुपरमुखजे पर जायकहियेअनंत तेमांहिपणएकछे चेतनमाहागुणवंत ॥ ६॥ चेतनएकमांहिरह्या गुणपरजायअनंत गुणपरजाय मांएकछे चेतनपणुंतेसंत॥७॥एकअनेकपक्षवर्णव्यो हवेक हुंसत्यासत भावधरिनेसांभलो श्रोतागुणलहंत ॥८॥

॥ढाल॥२० मी॥ नरखीनरखीतुजबिंबने॥एदेशी॥ स त्यअसत्यपक्षजे भाष्याशास्त्रेसार ज्ञानीतेरवरा॥ एआंक णि॥ समजेतेनरधन्यछे भाखुंतासविचार ॥ज्ञानि० १॥ द्रव्यखटआपआपणा स्वद्रव्यखेत्रसार ज्ञानि० कालभा वतेमजांणिये चारेयिसत्यउदार॥ज्ञानि०२ ॥ द्रव्यद्रव्यप्र तेकहूं विवरितासविचार ज्ञानि० द्रव्यखेत्रकालभावए प्रत्येकेप्रत्येकेचार ॥ज्ञानि० ३ ॥ प्रथमधर्मद्रव्यकह्यो ते हमांभाखुंएचार ज्ञानि० स्वद्रव्यनोमुलगुंणएहछे चल णसाहेसत्यउदार॥ज्ञानि०४॥खेत्रअसंख्यप्रदेशथि सत्य धर्मास्तीकाय ज्ञानि० अगुरुलघुस्वकालछे स्वधर्मसत्य

थाय ॥ज्ञानि० ५॥ स्वरूवभावआपणा गुणपरजायेअनं
त ज्ञानि० धर्मद्रव्यमांएचारकह्या सत्यधर्मएसंत ॥ज्ञानि
६॥अधर्मास्तीआकाशास्ती कालपुद्गलजिव ज्ञानि०एपां
चेअपरसहि धर्मद्रव्येअसत्यइव॥ज्ञानि०७॥ अधर्मास्ति
कायद्रव्यमां स्वद्रव्येथिरसहायगुण ज्ञानि० असंख्यप्रदे
शेस्वखेत्रछे हवेभाखुकालगुण॥ज्ञानि०८॥अगुरुलघुपर
जायजे स्वकालकेहेवाय ज्ञानि०गुणपरजायअनंतजे स्व
स्वभावतेथाय ॥ज्ञानि० ९॥ धर्मअकाशकालजे पुद्गलने
वलिजिव ज्ञानि० एपांचेतेमांनहि असत्यअधर्मसदिव॥
ज्ञानि०१०॥आकाशास्तिकायद्रव्यजे अवकाशगुणस्वद्र
व्यज्ञानि०अनंतप्रदेशस्वखेत्रछे अवकाशआपेसर्वे ॥ज्ञा
नि० ११॥अगुरुलघुपरजायजे स्वकालसत्यतेथाय ज्ञा
नि०अनंतगुणपरजायजे स्वरुवभावेसत्यकेहेवाय॥ज्ञानि०
१२॥ धर्मअधर्मकालजे जीवपुद्गलवलितेंम ज्ञानि०एपांचे
असत्यभाखिया आकाशद्रव्यमांएम॥ज्ञानि०१३ ॥कालद्र
व्यहवेभाखशुं स्वद्रव्यवर्तनासार ज्ञानि० खेत्रसमयएक
छे तेद्रव्यउपचार॥ज्ञानि० १४॥स्वकालअगुरुलघुकह्यो
स्वरुवभावहवेथाय ज्ञानि०गुणपर्जायथिभाखिये एचारे
सत्यकेहेवाय॥ज्ञानि०१५॥धर्मअधर्मआकाशए पुद्गलजि
वअसत्य ज्ञानि०द्रव्यादिकमलेनहि कालभावनेखेत॥ज्ञा
नि०१६॥पुद्गलद्रव्यजेपांचमो स्वगुणभाखुतास ज्ञानि०

पडणगलणस्वभावछे स्वगुणएसत्यजास ॥ज्ञानि०१७॥ स्वखेत्रपरमाणुकह्यो एकएवाअनंत ज्ञानि० अगुरुलघुपरजायछे प्रदेशेप्रदेशेसंत ॥ ज्ञानि ० १८ ॥ स्वस्वभावजेआपणो गुणपरजायकेहेवाय ज्ञानि० एचारेसत्य जाणिये स्वद्रव्यतेथाय ॥ज्ञानी०१९॥ धर्मअधर्मआकाश जे जिवनेकालकेहेवाय ज्ञानी० एपांचेएमांनाहि तेथिअसत्यएथाय ॥ज्ञानी० २०॥ जिवास्तिकायस्वरुपजे भाखु तासविचार ज्ञानी० एकएवाद्रव्यअनंतए प्रत्येकेप्रत्येके धार ॥ज्ञानी०२१॥ जिवास्तीस्वद्रव्यनो गुणज्ञानादिक सार ज्ञानी० चेतनालक्षणजाणिये स्वद्रव्यसत्यविचार ॥ ज्ञानी० २२ ॥ असंख्यप्रदेशिजिवछे स्वखेत्रएहविचार ज्ञानी० स्वकालेहांनिवृद्धिकहि तेअगुरुलघुधार॥ज्ञानी २३॥ गुणपर्यायअनंतछे तेहिजस्वस्वभाव ज्ञानी० छदमस्तपूर्णजाणेनहि जाणेकेवलिभाव ॥ज्ञानि० २४॥ स्वद्रव्यखेत्रकालथीभावमलीथयाचार ज्ञानि०स्वस्वद्रव्येए सत्यछे एमआगममांविचार ॥ज्ञानि० २५॥ धर्माधर्मआकास्ति कालपुद्गलजेह ज्ञानि०एपांचेनाजाणिये जिवमां असत्यएह॥ज्ञानि०॥ द्रव्यखेत्रकालभावजे स्वस्वद्रव्येसत्य ज्ञानि० परद्रव्येअसत्यछे पांचेनाअरत ज्ञानि०२७॥ द्रव्यखेत्रकालभावए प्रत्येकेप्रत्येकेभिन्न ज्ञानि० एकनो बिजामांलाधेनहि जुदाजुदाछेचिन्न ॥ज्ञानि २८॥ तेथिए

स्वद्रव्यादिके चारेसत्यकेहेवाय ज्ञानि० अपरद्रव्यनाद्र व्यादिक तेहमांअसत्यतेथाय॥ज्ञानि०२९॥ गुणपर्जायवं ततेद्रव्यछे खेत्रआधारतेथाय ज्ञानि०उत्पातवयनिवर्त्तना तेहिजकालकेहेवाय ॥ज्ञानि० ३०॥विशेषगुणपरणतिए पर्जायविशेषप्रमुख ज्ञानि० तेहनेस्वभावाकिजिये एसम ज्याहोंयसुख ॥ज्ञानि ३१॥ इमछद्रव्यतेजाणिये आपआ पणागुणेसार ज्ञानि०सत्यगुणतेहथिकह्यो एजिनवचनवि चार ॥ज्ञानि० ३२॥ परद्रव्यादिकचारजे तेहमांअसत्यते थाय ज्ञानि० सत्यासत्यपक्षए बहुश्रृतथिसमजाय ॥ज्ञानि० ३३॥ तेमाटेज्ञानिगुरु शेवोधारिबहुमान ज्ञानि० मुनिहू कमगुरुसेवतां पांमेवंछितस्थान ॥ ज्ञानि०॥ ३४॥ ढाल विसमिसंपूर्ण. ॥

॥दुहा॥व्यक्तवअव्यक्तववर्णवु जेनाभेदअनंत एहअर्थ समजाथकीसेहेजेथायेसंत॥१॥ढाल२१मी॥मुर्तिहोप्रभुमुर्ति अजिताजिणंद।एदेशि।व्यक्तवहोजिनव्यक्तवेनअव्यक्त प क्षहोजिनपक्षनेहवेभाखिशुंजि व्यक्तवहोजिनव्यक्तवकेहेतां जेह वचनहोजिनवचनगोचरद।खिशुंजि॥१॥अव्यक्तवहो जिनअव्यक्तवकेहेतांजेह॥ वचनहोजिनवचनमांआवेनहि जी एमहोजिनएमएसंकेत खटहोजिनखटद्रव्यमांजाणो सहिजि॥२॥द्रव्यहोजिनद्रव्यद्रव्यप्रतेसार गुणहोजिन गुणअनंताभाखियाजि ॥ परजायहोजिनपरजायअनंता

तास एमहोजिनएमप्रत्येकेदाखियाजि॥३॥वचनशुंहोजि
नवचनशुंकेहेवाजोग॥नहिहोजिननहितेअव्यक्तवकह्या
जि तेहिहोजिनतेहिभाखुविचार समजुहोजिनसमजुविचा
रिलह्याजि॥४॥केवलीहोजिनकेवलज्ञानिजेह भगवंतहो
जिनभगवंतेदीठाभावसाविजि तेहनेहोजिनतेहनेअनंत
मेभाग व्यक्तवहोजिनव्यक्तववचनेहवीजि॥५॥तेहनेहो
जिनतेहनेअनंतमेभाग गणधरेहोजिनगणधरेसुत्रमांगुंथि
याजि तेहथिहोजिनतेहथिअसंख्यातमेभाग हमणांहोजि
नहमणां आगमइहांरह्याजी॥६॥ तेहथीहोजिनतेहथीद्र
व्यमांसार खटमांहोजिनखटमांप्रत्येके२कह्याजि गुणहो
जिनगुणअनंताजेह पर्जायहोजिनपर्जायअनंताएमकह्या
जी॥७॥ तेमांहोजिनतेमांदीशेद्विपक्ष व्यक्तवहोजिनव्य
क्तवअव्यक्तवजाणीयेजी एमहोजिनएमपक्षतेआठ भा
ख्याहोजिनभाख्याएचित्तआणीयेजी ॥८॥ समजोहोजि
नसमजोएहविचार ॥ पांमेहोजिनपांमेतस्वलक्ष्मीवरेजी
स्यादहोजीनस्यादवादकेहेवाय भाख्युहोजिनभाख्युए
तिर्थंकरेजी॥९॥माटेहोजिनमाटेसमजोएह तेहनेहोजिन
तेहनेसंदेहहोवेनहिजी जथाहोजिनजथाजोगजेह जाणे
होजीनजाणेतेवस्तुसहिजी॥१०॥ कोइहोजिनकोइभाखे
अज्ञान हानीहोजिनहानीनाकेहेवेसहिजि नानेहोजिन
नानेठेकाणेरेहा ॥ एमहोजिनएमस्यादवादकरेकेईजी

॥११॥एमहोजिनएमभाखेछेजेह तेहनोहोजिनतेहनोमत दूरेकरोजी सुणुहोजिनसुधुवचनप्रमाण एमहोजिनएम स्याद्वादवरोजी ॥१२॥ जाणोहोजिनजाणोबहुश्रुतनेह तेहनेहोजिनतेहतणोचरणेरहोजि मुनिहोजिनमुनिहुकम गुरुज्ञान स्याद्होजिनस्याद्वादगुणेगहगहोजि॥ १३॥ ढाल २३ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ पक्षआठवर्णव्या भाखूएतसनाम नित्यअनि त्यनेजाणीये एकअनेकनेनाम ॥१॥ सत्यअसत्यतेमाखि या व्यक्तवअव्यक्तवविचार पक्षआठेतेजाणिये स्याद् वादसूखकार॥२॥ एजाणीसुर्वीयाथया आगेअनंतासंत वलीएजेजाणशे तेलेशेभवअंत ॥३॥ सूरखएमनजेनहि जेहनिबुद्धिजड अल्पशास्त्रिसमजेनहि जेहनेकर्मनोभ ड ॥४॥ अल्पबुद्धिपणजेहनी सद्दहणारावेतास अल्प कालेतेशिवलहे ॥ कर्मकिरमनोनाम ॥ ५ ॥ अल्प संसारिजेहोवे होवेशुक्लपक्ष एसद्दहणातेग्रहे जेहनिबु द्धिछेदक्ष ॥६॥ बोहोलसंसारीजीवडा कृष्णपक्षिजेह ते हनेश्रवाहोवेनहीं अथवाअभविएह॥७॥ वांचेभणेशास्त्र सहीं उपदेशादियेसुखकार पणहृदियेश्रवानहीं एअज्ञा नआचार॥८॥तेकारणस्याद्वादनां समजवाकरोखप ज्ञा निगुरुसेवाकरी आलसकरोअलप॥९॥ ढाल २४मी॥आ जनमजिदिनडप्योहो श्रीसिमंतजिनेश्वरगोरीमोटिया एदेशी

आजप्राणीतुमेधारोहो स्वस्वभ्नावववस्तुस्वरुपनो कांइम
लीयोसदगुरुजोग पुन्यउदयएमोटोहोपंचांद्रिपणुपाम्योस
ही मानवजनमसंजोग॥१॥आजप्राणितुमेधारोहो०॥स्व
भावहवेजेभाखुहोभ्नास्याजेश्रीजीनवरे सामान्यनेविशेष
प्रकार तेहनाभ्नेदएकविसहोनामादिकलहिनेकहू तमेसु
णजोतासविचार॥आज०२॥ आस्तिने१नास्तिहो२ नी
त्यस्वभावएजाणिये ३ अनित्य ४ एकस्वभ्नाव ५ अने
कस्वभावहो६ भ्नेदस्वभ्नाव७ अभ्नेदए८ भव्यस्वभ्नावते
लाव९॥आज०३॥अभव्यस्वभावहो१० परमस्वभावअ
गीयारमो११ एसामान्यस्वभाव हवेकांइकहूछुहोविशेष
स्वभावजेकह्या एसमजवानोदाव॥आज०४॥चेतनस्वभा
वहो१अचेतनएहस्वभावछे२ त्रिजोमुर्त्तिस्वभ्नाव३अमुर्त्ति
स्वभ्नावहो४एकप्रदेशस्वभ्नावजाणिये५अनेकप्रदेशस्वभा
व६।आज०५।शुद्धस्वभ्नावहो७ विभ्नावस्वभ्नावतेआठमो८
अशुद्धस्वभावतेधार९उपचरित२ होस्वभ्नावदसमोजाणी
ये१०विशेपस्वभ्नावविचार ॥आज०६॥ सामान्यस्वभ्नाव
होस्वरुपसंक्षेपेतदाखवु सामान्यउपयोगिजेह दर्शनगुण
थिहोदेखीयेसर्वद्रव्यमां सामान्यकह्योगुणगेह।आज०७।
विशेपस्वभ्नावहोसंक्षेपस्वरुपतेहनुकहू नहिसर्वद्रव्यमांही
कोईद्रव्यमांतेछेहोकोईद्रव्यमांछेनाहि ज्ञानउपीयोगेजा
णेतांही ॥ आज० ८॥ सामान्यमांहेर्थाहोपंचस्वभ्नावव

कथाविचार मोहद्रष्टिदूरेकरी सावधानसुखकार ॥४॥ ए
मांज्ञानअगाधछे थईजावोसावचेत मनवचकायाथिरक
री श्रवणकरोचित्तहेत ॥५॥ ढाल २३ मी ॥ देशिचंदरी
यानी॥ हवेचउभंगीवर्णवुरे लहीआगमअनुमान जेहमां
भेदछेघणारे तेसमजवानुतान त्रुटक० तेहसमजवानुता
नतेजाणो अनादिअनंतभंगचीत्तमांआणो पेहेलोभंगतेह
कहीजे बिजोअनादिसंतलहीजे ॥ १ ॥ सुणोभवीज
नएह ॥एआंकणी ॥ सादिसंतहवेजाणीयेरे त्रिजोभंगए
खास सादीअनंतचोथोकह्योरे एचउभंगीउलास त्रुटक०
एचउभंगीउलासेदाखी खटद्रव्यमांहेतेभाखी परथमजी
वद्रव्यमांकहीशु ज्ञानादिकगुणसाथेलहीशु ॥सुंणो० २॥
जिवमांज्ञानादिकगुणरे अनादिअनंतछेतेह नित्यस्वभावे
जाणीयेरे एप्रथमगुणगेह त्रु० एप्रथमगुणगेहतेसाचो
जेवोहीरोदीसेजाचो बिजोगुणहवेभाखुजेह जीवकरमस
बंधछेतेह ॥सुंणो० ३॥ जीवकरमसबंधछेरे कालअनादि
नोतास ज्यारेत्यारेछुटशेरे मोक्षपुरीनीआश त्रु०मोक्षपुरी
नीआशतेजाणो तेहथीसंतपदकहांणो अनादिसंतएबी
जोभंग एभंगेमुजलाग्योरंग ॥सुं०४॥ देवमनुषत्रीजंचत
णारे भवतेसादीसंत जन्मादीकतेआदछेरे नाशथयेथा
यअंत त्रु० नाशथयेथायअंततेजेह सादीसंतत्रीजोगुण
गेह भंगभाख्योएजगनाथ जेहचलावेछेशिवसाथ॥ सुंणो

५॥जेजीवमोक्षेगयारे कर्मखपावीथयासीद्ध फरीपाछाआ वेनहिरे पाम्याअनंतीरीद्ध त्रु० पाम्याअनंतीरीद्धतेसार मु क्तीदीनतेआद्यविचार फरीनावेतेअंतकहीजे सादीअनंत भंगचोथोलहीजे ॥सुंणो ६॥ जीवमांहेचउभंगीकहीरे ह वेकहुधर्मास्तीकाय गुणच्यारेखंधपजवारे अनादीअनं तथाय त्रुटक० अनादीअनंतथायतेजाणो बीजोभंगईहां नकहांणो त्रणपर्जायईहांतेलहीये सादीसंतभंगएकही ये ॥सुंणो० ७॥ देशप्रदेशअगुरुलघुरे सादीसंतसंजुक्त आदअंततेहनोहोवेरे तेथीत्रीजोभंगयुक्त त्रुटक० तेथीत्री जोभंगयुक्ततेजांणो चोथोभंगसीद्धजीवथीवखांणो धर्मप्र देशतेसंगेजेह सादीअनंतभंगकहीयेतेह ॥सु०८॥ एमअ धर्मास्तीकायमांरे चउभंगीकेहेवाय आकास्तीकायमांभा खशुंरे गुणच्यारेतेथाय त्रु० गुणच्यारेतेथायतेजांणो खं धअनादीअनंतवखाणो बीजोभंगएहमांनही एहवातक हूछुसही ॥सुणो०९॥ सादीसंतहवेभाखशुंरे भांगोत्रीजो सार देशप्रदेशअगुरुलघुरे आदिअंतएहवीचार त्रुटक आदिअंतवीचारतेसार अभवीजीवसाथेतेधार चोथो भंगएमतेसही अपेक्षीतपणाथीलही ॥सुं० १०॥ काल द्रव्यमांगुणच्यारछेरे अनादीअनंत पर्जायमांअतितकाल छेरे तेहीअनादीसंत त्रु० तेहीअनादीसंततेजांणो वर्तमा नकालसादीसंतआंणो अनागतकालतेचोथोकहीये सा

दीअनंतभंगतेलहीये ॥सु०११॥ कालनुस्वरुपउपचारथी रे नहीवस्तुस्वरुप वीवाहपनत्तीयेभाखीयुरे जोजोतेहअनुप अ० जोजोतेहअनुपतेसही एमवलीबहूग्रंथेवही हवेभाखुपुद्गलजेह चउभंगीयेलहीयेतेह ॥ सु०१२ ॥पुद्गलद्रव्यहवेजांणजोरे च्यारगुणेकरीसार तेहअनादीअनंतछेरे प्रथमभंगनिहाल अ० प्रथमभंगनीहालतेसारो बीजोभंगइहांनवीधारो पर्जायच्यारेभाख्याजेह खंधदेशप्रदेशतेह ॥सु०१३ ॥ परमाणुतेजाणीयेरे तेमअगुरुलघुपरजाय सादीसंततेजाणीयेरे त्रीजोभंगतेथाय अ० त्रीजोभंगथायतेजांण कोइकेहेशेपरमाणुकेमआंण तेहनेकहीयेसांभलभाइ मलवावीखरवानीशक्तीछेतांही सुणो०१४॥वर्णगंधरसफरसनोरे परावरतनछेधर्म खंधमलेनेवीखरेरे एपुद्गलनोमर्म अ० एपुद्गलनोमर्मतेजाणो चोथोभंगएहमांनवीआंणो अपेक्षीतपणेतेकहीये बीजो चोथोभंगतेलहीये॥सुणो०१५॥ कर्मतजीमोक्षेगयारे एह अनादीसंत तेजीववीणतेपुद्गलारे भांगोसादीअनंत अ०क० भांगोसादीअनंततेजांणो मुनीहूकसांमान्यवखांणो वीशेषपणेतेआगेकहीशु भेदघणातीहांकणेलहीशु ॥ सुणो०१६॥ ढालत्रेवीसमीसंपुर्ण॥

॥दुहा॥जीवद्रव्यमांभाखशुं चउभंगीएह द्रव्यखेत्रकालभावथी जेछेगुणगेह॥१॥ जीवद्रव्यमांगुणच्यार अना

दीअनंत जीवनेकर्मसंजोगए तेअनादीसंत॥२॥कनेकोई कालेछुटशे तेकारणजाणो नरकत्रिजंचादीनव सादीसंत वखाणो॥३॥जीवनेसीधपणुप्रगटे करीकर्मनोनाश तेदीन भंगचोथोहोवे सादीअनंतखास॥४॥ हवेचउभंगीद्रव्यथी खेत्रकाळनेभाव तेसाथेअमेदाखगुं समजील्योसुखलाव ॥५॥ढाल२४मी॥मेंदीरंगलाग्यो॥एदेशी॥जीवद्रव्यनांजा णीयेरे द्रव्यखेत्रकालभाव श्रुतगुंरंगलाग्योरे रंगलाग्योरे चोलमजिठ श्रु० ॥एआंकणी॥ ज्ञानादीकगुणजीवनारे द्र व्यथकीचीतलाव श्रु०।१।अनादीअनंतएथयोरे स्वखेत्रजी वप्रदेश श्रु० असंख्याताजाणीयेरे उद्वर्तनापणेखास श्रु० ।२।सादीसंतभांगोजाणीयेरे भंगत्रीजोकेहेवाय श्रु० अथ वाअवगाहनथकीरे छतीपणुतीहांथाय श्रु०।३।एमजोतांए जाणीयेरेअनादीअनंतभंग श्रु०स्वकालअगुरुलघुरे तेगु णथीजोतांरंग श्रु०।४।एपणअनादीअनंतछेरे अथवावीजेप्र कार श्रु०अगरुलघुगुणजाणीयेरे उपजवोवीणसवोसार श्रु०।५।तेजोतांसादीसंतछेरे अथवाअवरप्रकार श्रु० स्व भावगुणपर्जायजेरे अनादीअनंतवीचार श्रु०।६। अगुरु लघुपर्जायजेरे सादीसंतकेहेवाय श्रु० हवेकहूअजीवद्र व्यमांरे सुणतांतेसुखथाय श्रु०।७। धर्मास्तीकायद्रव्य मांरे द्रव्यथीस्वद्रव्यजाण श्रु०चलणसहायगुणजेरे अना दीअनंतप्रमाण श्रु०।८।स्वखेत्रथीजाणीयेरे असंख्यात

प्रदेश श्रु० लोकप्रमाणेतेहछेरे जाणोआगमरेहेश श्रु०
॥९॥अवगाहनपणेजाणीयेरे सादीसंतकेहेवाय श्रु० स्व
कालेकरीतेकहोरे अनादीअनंतथाय श्रु०॥१०॥अगुरुल
घुगुणजाणीयेरे अनादीअनंतछेएह श्रु०उत्पातवयतेजाणी
येरे सादीसंतछेतेह श्रु०॥११॥स्वभावगुणचारछेरे अगु
रुलघुतेमजाण श्रु० अनादीअनंततेभाखीयेरे सुधुएमची
तआण श्रु०॥१२॥खंधदेशप्रदेशएरे तेमअवगाहनमांन
श्रु०सादीसंतएजाणीयेरे धर्मद्रव्यनुज्ञान श्रु०॥१३॥एम
अधर्मास्तीजाणीयेरे सरखाभावसोहाय श्रु० हवेआका
स्तीकायमारे स्वद्रव्येगुणकेहेवाय श्रु०॥१४॥द्रव्यथीद्रव्य
नेअवगाहनारे अनादीअनंतकेहेवाय सु० हवेस्वखेत्रभा
खशुंरे अनंतप्रदेशीथाय श्रु०॥१५॥लोकालोकप्रमाणछे
रे अनादीअनंतएह श्रु० अवगाहनापणेजाणीयेरे सादी
संतभाख्योतेह श्रु०॥१६॥स्वकालनेअगुरुलघुरे गुणअ
नादीअनंत श्रु० उपजेवीणसेतेमसहिरे तेकारणसादी
संत श्रु०॥१७॥स्वभावथीगुणचारएरे तेमवलीएकजखंध
श्रु०अगुरुलघुतेमजाणीयेरे अनादीअनंतसंध श्रु०॥१८॥
देशप्रदेशजाणीयेरे तेछेसादीसंत श्रु० तेआकाशदोयभे
दथीरे भाखुतेंसुणजोखंत श्रु०॥१९॥ लोकाकाशतेएकछेरे
लोकाकाशनोखंध श्रु० तेतोसादीसंतछेरे हवेबीजोभाखु
खंध ॥श्रु० २०॥अलोकाकाशतेजाणीयेरे खंधअलोकनो

एह श्रु० सादीअनंतभांगेकह्योरे आगमवचनछेतेह॥श्रु०
॥२१॥कालद्रव्यहवेभाखशुंरे द्रव्यथीद्रव्यछेएक श्रु० न
वापुरानावर्तनारे गुणछेतेहनोनेक॥श्रु० २२॥ तेतोअना
दिअनंतछेरे स्वक्षेत्रसमयविचार श्रु० सादीसंततेजाणि
येरे वर्तमानसमयएकधार ॥श्रु० २३॥ स्वकालअनादी
संतछेरे वर्तमानसादीसंत श्रु० अनागतकालतेजाणिये
रे जेछेसादीअनंत ॥श्रु० २४॥ पुद्गलद्रव्यहवेभाखशुंरे द्र
व्यथीद्रव्यपणुंएह श्रु०पुरणगलणधर्मछेरे अनादीअनंत
जेह॥श्रु०२५॥क्षेत्रप्रमाणुंतेहनोरे सादीसंतकहेवाय श्रु०
कालथीगुणअगुरुलघुरे अनादीअनंततेथाय श्रु०॥२६॥
उपजवोनेविणसवोरे तेसादीसंतकहाय श्रु० स्वभावगु
णच्यारछेरे अनादीअनंतथाय श्रु०॥२७॥ वर्णादीकजेप
ज्जवारे च्यारेसादीसंत श्रु० मुनीहुकमहवेआगलेरे सुण
जोभवीधरीखंत श्रु०॥२८॥ढाल२४मीसंपूर्ण॥

॥दूहा॥ द्रव्यक्षेत्रकालभावनी साथेचोभंगीएह भा
खीछोएद्रव्यमां अनादीप्रमुखतेह ॥१॥ हवेभाखूखटद्र
व्यनो अन्योअन्यसंवंध चोभंगीतिहांजोडशुं तेसुणजोसं
घ॥२॥ सूक्ष्मवातइहांघणी नवीसमजायेजास तोबहुश्रु
तचरणेजइ जाणवाकरोअभ्यास॥३॥ मानपणुंइहांछोडी
देइ छोडीद्योनिजमत विनयकरोबहूसूतनो तोजाणोएस
त॥४॥ अल्पश्रूतजाण्याथकी गर्वकरेजोकोय तेश्रूतपामे

नही मूरखकहियेसोय॥५॥ तेकारणपरमादतजी करोश्रू
तअभ्यास ज्ञानीगुरुनेगोतीने समकितसहितगुणजास
॥६॥ ॥ढाल२५मी॥ क्युंजाणुक्युंबनीआवही एदेशी॥
हवेप्रथमइहांजोडीये आकाशद्रव्यथीसारहोभवीक अ
लोकआकाशमांनही अवरपंचद्रव्यविचारहोभविक॥१॥
हवेप्रथमइहांजोडीए॥लोकाकाशमांभाखिये खटद्रव्यनो
वासहोभवीक प्रत्येकेप्रत्येकेचउभंगी लागेतेभाखूतास
होभवीक॥ह०२॥धर्मअधर्मद्रव्यजे संबंधअनादिअनंतहो
भवीकलोकाकाशप्रदेशमां प्रदेशेप्रदेशेसंतहोभवीक॥ह०
३॥ धर्मअधर्मद्रव्यना प्रदेशरह्याछेतासहोभवीक तेपण
कदापीवीछडेनही तेणेअनादीअनंतजासहोभवीक॥ह०
४॥ आकाशखेत्रजेलोकछे तीहांसर्वेजीवकहायहोभवीक
तेतोअनादीअनंतछे एतोपेहेलोभांगोथायहोभवीक॥ह०
५॥अथवासंसारिजीवजेह द्रव्यकर्मसहीतजेहहोभवीक ते
मवलीलोकप्रदेशथी सादीसंतसंबंधतेहहोभवीक ॥ ह०
६॥ लोकाकाशसंबंधने पुद्गलअनादीअनंतहोभवीक आ
काशप्रदेशेजेरह्या पुद्गलद्रव्यगुणवंतहोभवीक ॥ह०७॥
द्वीपरदेशीप्रमुखसही खंधसरवेएजाणहोभविक तेमप्र
माणुसंबंधए सादीसंतचीत्तआणहोभविक ॥ह० ८॥ आ
काशद्रव्यजेमभाखीयो तेमधर्मास्तीकायहोभवीक तेनो
संबंधपणएमछे एमअधर्मास्तीकायहोभवीक ॥ह० ९॥

एसवेसरवेभावेकह्या संवंधद्रव्यनाजासहोभवीक सर वेभावेवीचारीले गुणग्रहणकरजोतासहोभवीक ॥ह० ॥ १०॥ हवेभाखुजीवद्रव्यने पुद्गलमायेसंवंधजेहहोभवीक अभवीजीवनेजाणीये अनादीअनंतनेहहोभवीक॥ह०११॥ जेअभवीजीवडा नवीपांमेपदनीरवाणहोभवीक तेथीकर्मे क्षयतेहनेनही सदापुद्गलसंगजाणहोभवीक ॥ह० १२॥ हवेजेभव्यजीवछे भाखुछुनामवीचारहोभवीक लागयांक र्मतेछुटशे तेथीअनादीसंतथारहोभवीक ॥ह० १३॥ हवे नीश्चेनयेकरी भाखुद्रव्यवीचारहोभवीक स्वद्रव्यस्वभावे प्रणमे तेणेप्रणामीकमुखकारहोभवीक ॥ह०१४॥ तेथी परणामीकपणुसदा सास्वतोएछेभावहोभवीक तेथी अनादीअनंतछे एमसुधुचीतलावहोभवीक ह० १५॥ह वेजीवपुद्गलबीहे वेहुमलतांसंवंधथायहोभवीक तेथीपर णामीकपणुकह्युं परपरणामीककेहेवायहोभवीक॥ह०१६॥ परपरणामीकपणुजाणीये अभव्यजीववीचारहोभवीक अ नादीअनंतएहछे हवेकहुभव्यजीवनोसारहोभवीक॥ह० १७॥अनादीसंतएहछे कारणभाखुतासहोभवीक जीवपु द्गलमलवातणो आदिनहिछेजासहोभविक॥ह०१८॥को ईकालेतेछुटशे तेथीएहसंतकेहेवायहोभवीक जीवपुद्गलमां जाणीये एमभंगतेथायहोभवीक ॥ह०१९॥ पुद्गलपरमा णुपणे सत्ताअनादीअनंतहोभवीक जेमलवोनेवीखरवो तेतो

भाख्योसादीसंतहोभवीक ॥ह० २०॥एमचउभंगीवर्णवी खटद्रव्यमांसारहोन्नवीक मुनीहूकमत्र्प्रागेन्नलु काहिशुनय नोविचारसहोन्नवीक ॥हवे०२१॥ ढाल २५ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ चउभंगीएववर्णवी खटद्रव्यमांसार श्रोतालेजो समजीने जीवपुद्गलविचार॥१॥जीवपुद्गलमलवाथकी स क्रीयकेहेवाय तेहपुद्गलरहीतथयो तवत्र्प्रक्रीयथाय ॥ २॥ तेमाटेएपुद्गल सदासक्रीयजाण तेविचारत्र्प्रागेभाखशुं न यपदमांचित्तत्र्प्राण॥३॥ नयतणोविचारबहू जाणवुदुरधर जेह कर्मक्षयउपसमजेहने तेसमजेगुणगेह ॥४॥ सदगुरु संगेतेलहे विनयकरीबहूमान त्र्प्रल्पबोधथीविस्तरे तेल बिंदुसमान॥५॥ त्र्प्रवनीतनेत्र्प्रावेनहीं नयतणुएज्ञान त्र्प्रावे तोपणजाणीये त्र्प्रवलुछेतसज्ञान॥६॥ब्रह्मामेहजपेरेजाणीये फलदायकनहितास पदपदसंकटतेलहे खोटीपडेजसभा स ॥७॥ भद्रबाहूतणीपरे फलदायकहोयसार तेकारणवि नयकरो जैननुमुलउदार ॥८॥ हवेश्रोतासावधानथई सां भलजोएकचित्त मनवचनकायाथीरकरी ज्ञानीनीएरीत॥९॥

॥ढाल२६ मी॥देशीएकवीसानी॥एकत्र्प्रनेकपक्षथीरे निश्चे व्यवहारज्ञानेकरी॥नयोन्नाखेरे निश्चेव्यवहारतेचीतधरी सर्वद्रव्यमांरे त्र्प्रनेकस्वन्नावरह्यास्वरा तेएकवचनथीरेनवी जायेकह्यापरा॥त्रुटक॥तेणेमांहोमांहिसंखेप एमकहिनेन्ना खीये मुलनयनान्नेदवेछे तेकहीनेदाखीये एकनयद्रव्यार्थ

क बीजीपरजायनयकही अन्योअन्यवीचारजुदा भाख्यं हवेतेसही ॥ १॥ द्रव्यार्थकनोरे भेदहवेइहांभाखशुं द्रव्यपणार्थीरे तेतोकहींनिदाखशुं परजायार्थकरे परजायग्रहणर्थीकह्न उत्पातनेरेवयपरजायतीहांग्रह्न॥त्रुटक॥परजाय अणलेवेकरी द्रव्यतीहांनेलीजीये मनानेग्रहेवाथकीद्रव्यार्थकनेकीजीये तेद्रव्यार्थकनयतणो भेदभाखुछुहवे दशभेदते जाणीये सत्यभाषणतेकहे॥२॥नीत्यद्रव्यार्थकरे प्रथमभेद एभाखीयो अगुरुलघुगुणरे खेत्रअपेक्षावीणदाखीयो एकद्रव्यार्थकरे मुलगुणनेग्रहे पिंडपणेरे उत्पातवयतनवीलहे ॥त्रुटक॥ ज्ञानादीकगुणसरवे जीवमरवनेसरखा तेमपुद्गलादीकद्रव्यमाहेगुणसरखेनरखा तेकारणएएमजाणी एकद्रव्यार्थिकनये हवत्रीजोभेदभाखु साश्रेजेमतेकहे ॥३॥ सत्यद्रव्यार्थिकरे स्वद्रव्यग्रहेमही जेमसत्यलक्षणरे द्रव्यमांहिभाख्यावही व्यक्तवछेरद्रव्यार्थिकचोथोभेदए वचनथीरे केहवानोनखेदए॥त्रुटक॥ केहवानोनखेदएही द्रव्यगुणपरजायते सर्वद्रव्यसहीतभाखीये वचनेग्रहेवाजोगए अशुधद्रव्यार्थिकए भेदपांचमोभाखीये कर्मउपाधीसहीतलेतां क्रोधादीकएदाखीये॥४॥ उत्पातनयरे॥वयसापेक्षतेजाणीये अशुधद्रव्यार्थकरे छठोभेदचीतआणीये कोईद्रव्यरे नामलहीनेभाखीये तेमांहीरे उपजवुवीणसवुदाखीये॥त्रुटक॥प्रथमद्रव्यार्थकनये मुलसत्ताएकजाणीये सर्व

सत्तासरखेभावे तेथीचीतएमआणीये॥शुद्धद्रव्यार्थकग्रही जीवसर्वनादाखीये आठप्रदेशनीर्मलाछेतेथीअशुद्धएभा खिये ॥५॥ द्रव्यार्थकरे सत्ताभेदएनवमो स्वद्रव्यरेजीव तेअसंख्यनो प्रदेशअसंख्यरे तसर्वेसरखाकह्या तेकारणरे सत्ताद्रव्यार्थकएलह्या॥त्रुटक॥ द्रव्यार्थकभेदएहि परम भावग्राहिककह्यो॥ गुणगुणीस्वभावतेहि सर्वनोतेएकक ह्यो ज्ञानरुपजेमआत्माए सर्वद्रव्यतेमभाखीये द्रव्यार्थ कदशभेद एमकहिनेदाखिये॥६॥परजायार्थकरे नयस्वरु पतेभाखिये परजायनयनारे खटभेदतेदाखिये तेहमांहिरे द्रव्यपरजायएमकह्यो भव्यपणोरेसिद्धपणोतेएमलह्यो त्रुटक।व्यंजनपरजायद्रव्यना स्वस्वपरदेशमारहे गुणपर्जा यएकथीयेअनेकतापणुलहे जैनधर्मेएमभाख्यु द्रव्यधर्म जेआपणो चलणसहायगुणतेथी जिवपुद्गलमांथापणो॥७॥ गुणव्यंजनरे परजायएचोथोकह्यो एकगुणनारे भेदघणा इहांलहो स्वभावपरजायरे अगुरुलघुतेजाणीये एपांच मोरे परजायतेहवखांणीये॥त्रुटक० ॥ पर्जायतेहवखांणी ये जेसर्वद्रव्यमांभाखीया एपांचेपर्जायजाणो ज्ञानीवचने दाखीया छठोपर्जायजांणीये वीभावनामेतेकह्यो जीव पुद्गलमांहीलाधेअवरमांहीतेनवीलह्यो॥८॥इहांजीवमांरे नरनरकादीगतीकही नानाप्रकारनारे भवकरतांतेलही तेहवीभावरे परजायतेहनेभाखीये कर्मपरजायरेतेमकही

नेदाखीये॥त्रुटक०॥तेमकहीनेभाखीयेए हवेपुद्गलमांकहू
ह्रीपरदेशथीमांडीने एअनंतपरदेशीलहू खंधतणुतेमलवु
कहीये वीभावपर्जायतेजांणीये परावर्तनसमयसमये ते
हचीतएमआंणीये ॥९॥ पाठंतरेरेछपरजायतेभाखगु शा
स्त्रमांरेकह्याछेतेदाखगुं अनादीरे नीत्यपरजायपेहेलोक
ह्यो मेरुपरमुखरे श्रोतातुमेसमाजिलह्यो॥त्रुटक०॥श्रोता
तुमेसमजजोजे सादीनीत्यपरजायए सिद्धमांहीएहलाधे
एमवीजोभेदथायए अनीत्यपरजायएते॥समयेसमयेभाखी
ये छद्रव्यमांहीतेहलाधे उपजेविणसेदाखीये॥१०॥अशु
द्धरेअनीत्यपर्जायचोथोकह्यो जन्ममरणथीरे एपरजायस
त्यथयो हवेउपाधीरेपरजायपांचमोभाखीये कर्मसंबंध
थीरे शुभाशुभथीदाखीये॥त्रुटक०॥ शुभाशुभथीदाखीयेए
परजायशुद्धछठोसही मुलपरजायसर्वद्रव्यना एकसरखा
तेकहि पलटेनहितेमुलपरजाय स्वभावपरजायजाणीये
पलटेतेहीकर्मपरजाय मुनीहुकमचीत्तआणीये ॥ ११ ॥
ढाल २६ मी संपुर्ण ॥

॥दुहा॥ परजायनयएवरणवी खटभेदउदार खटखट
दोयप्रकारना भास्योतासविचार ॥ १ ॥ तेमद्रव्यार्थकव
र्णव्यो दसभेदथीजाण आगममांवीस्तारघणो इहांसंक्षेप
प्रमांण ॥२॥हवेसातेनयवरणवु तेसुणजोअधिकार नाम
प्रथमइहांदाखशुं आगेभेदविचार॥३॥ निगमनयपेहेलो

कह्यो बीजोसंग्रहजाण त्रीजोव्यवहारजांणीये बहूवीद्ध
चीत्तआंण॥४॥रजुसुत्रचोथोकह्यो शब्दनयसुखकार संभी
रुढछठोकह्यो एवंभुतनीरधार।५।नामकह्यांएसातनां हवे
कहुतासांविचार भेदघणाइहांदाखशुखटद्रव्यमांसार॥६॥
॥ ढाल २७मी॥ जीरेमाहारेजाग्योकुंवरजाम ए देशी॥
जीरेमाहारेहवेकहूनयविचार प्रत्येकेप्रत्येकेभाखियेजी
रेजी जीरेमाहारेसातेनयनीमांहे प्रथमनीगमनयदाखिये
जीरेजी॥१॥ जीरेमाहारेनीगमकेहेतांजेह नहींछेतसए
कगमोजीरेजी जीरेमाहारेअनेकविधतेगणाय जीहांती
हांतेएमसमोजीरेजी॥२॥ जीरेमाहारेअंशगुणथीतेह उ
पन्योतेहनेग्रहेजीरेजी जीरेमाहारेवस्तुपणुंमानेतेह एम
नीगमनयलहेजीरेजी ॥३॥ जीरेमाहारेअत्रभाखूंद्रष्टांत
तेहतुमेचीतमांधरोजीरेजी जीरेमाहारेजेमकोइमनुष्य म
नमांहेविचारकरयोजीरेजी ॥४॥ जीरेमाहारेपालीलेवा
काज तेवनमांहीसंचरयोजीरेजी जीरेमाहारेकाष्टलेवाने
हेत पंथमांहीवहेखरोजीरेजी ॥५॥ जीरेमाहारेपंथेमलि
योएक सामोमाणसजाणियेजीरेजी जीरेमाहारेतेणेपुछी
रेवात कीहांजावोछोएमनाणियेजीरेजी ॥६॥ जीरेमाहा
रेपुछ्यानोउत्तर तेणेसमेकांइतेकहेजीरेजी जीरेमाहारेपा
लीलेवाकाजवनमांहेजावुंवहेजीरेजी॥७॥जीरेमाहारेकरयो
इहांरेविचार मोहोटोएकमनमांखरोजीरेजी जीरेमाहारे

पालीवनमांरेकाम वणघडेतेवचनठरघोजीरेजी॥८॥ जीरे
माहारेकाष्टपणकाप्युंनांही दीठावीणएवचनकह्युंजीरे
जी जीरेमाहारेतोमनचिंतवीवात तनेतेवस्तुलह्युंजीरेजी
॥९॥ जीरेमाहारेतेमजजीवस्वरुप अंशथकीतेग्रहणकरी
जीरेजी जीरेमाहारेमांनेसिद्धसमान अथवातेसिद्धआपे
खरीजीरेजी॥१०॥ जीरेमाहारेतेनीगमनारेभेद कह्यात्र
णतेजाणियेजीरेजी जीरेमाहारेअतितआरोपणएह वर्त
मानकालेचितआणियेजीरेजी ॥११॥ जीरेमाहारेएप्रथ
मभेद बीजोभाखुंछुंहवेजीरेजी जीरेमाहारेअनागतआरो
पणजेह वर्तमानमांहेतेठवेजीरेजी॥१२॥ जीरेमाहारेवर्त
माननीगम भेदत्रणएजाणियेजीरेजी जीरेमाहारेतेहत
णोरेविचार भाखुंतेचितआणियेजीरेजी॥१३॥ जीरेमाहा
रेअतितनीगमजेह आरोपणविधिकहूजीरेजी जीरेमा
हारेश्रीवीरनुंनिर्वाण आजदीवालीएमलहूजीरेजी॥१४॥
जीरेमाहारेअतितकालनीवात वर्तमानमांएलहीजीरेजी
जीरेमाहारेएअतितनीगम प्रथमभेदतेएमकहीजीरेजी
॥१५॥ जीरेमाहारेअनागतनीगम भेदतासएभाखशुंजी
रेजी जीरेमाहारेपद्मनाभजिनवर दीक्षाज्ञानतेदाखशुंजी
रेजी॥१६॥ जीरेमाहारेसतोककालनीवात वर्तमानतेक
हीजीरेजी जीरेमाहारेनीगमनयएमथाय त्रणभेदेतेलही
जीरेजी॥१७॥ जीरेमाहारेहवेकहूसंग्रहनय सत्ताग्राहेते

सहीजीरेजी जीरेमाहारेकारणसमजोतास एकनामेसर वेयहीजीरेजी॥१८॥ जीरेमाहारेद्रव्यकहियेएक एनकेहे तांगुणपरजायसहीजीरेजी जीरेमाहारेसर्वपरिवारसमेत तेनयग्रहेछेवहीजीरेजी॥१९॥ जीरेमाहारेइहांमारुंएकद्र ष्टांत तेतमेसुणजोचितदइजीरेजी जीरेमाहारेकारणमा खुंतास मनुष्यकोइपरभातलहीजीरेजी॥२०॥ जीरेमाहा रेवेठाघरनेवहार दातणवेलातेसहिजीरेजी जीरेमाहारे आपणाचाकरपास दातणमागेतेवहिजीरेजी ॥२१॥ जी रेमाहारेतवतेनोकरजाण जलरुमालसाथेसाहिजीरेजी जीरेमाहारेदांतघसणनेकाज तेआवेदातणलाहिजीरेजी ॥२२॥ जीरेमारेमारयुहतुतवएक पणसर्वेसंग्रहथकीजीरे जी जीरेमारेतेमद्रव्यमांएह गुणपरजायआवेनकीजीरे जी ॥२३॥ जीरेमारेसंग्रहनयनातेह भेददोयतेदाखीया जीरेजी जीरेमारेसामान्यसंग्रहजेह द्रव्यकहीनेभाखीया जीरेजी॥२४॥ जीरेमारेजीवनेअजीव भेदजुदातेनवीथया जीरेजी जीरेमारेभेदवीजोहवेजास विशेषसंग्रहकह्याजीरे जी॥२५॥ जीरेमारेविशेषताएमथाय जीवद्रव्यतेकह्याजी रेजी जीरेमारेअजीवद्रव्यदूरतेह एमसंग्रहनयेलह्याजी रेजी ॥२६॥ जीरेमारेएसंग्रहनयजाण हवेव्यवहारनय भाखशुंजीरेजी जीरेमारेमुनीकुकमकहेएम शास्त्रथीएदा खशुंजीरेजी॥२७॥ढालसतावीसमीसंपूर्ण॥

इसोइरे ॥भवि० १०॥ बीजोबादरकखाइछेरे तेहनापण
भेददोय एकअवेदिजाणियेरे श्रेणिप्रतिपनसोयरे ॥भ
वि० ११ ॥ श्रेणिप्रतिपनदोयजातनारे आठमेगुणठांणे
जाण श्रेणिरहितबिजाकह्यारे तेहनादोयभेदवखाणरे ॥
भवि० १२॥ अप्रमादिपरमादिजाणियेरे प्रमादिनादोय
भेद सर्वविरतिदेशविरतिएरे दोयभेदभाखुउमेदरे ॥ भ
वि०१३॥विरतिप्रणामिश्रविरतिरे दोयभेदेअविरतिरेजा
ण एकअविरतिसमकितिरे विजोमिथ्यात्वीअनांणरे ॥भ
वि० १४॥मिथ्यात्विदोयभेदथिरे एकभव्यबिजोअभव्य
ग्रंथिभेदपेहेलोकह्योरे अग्रंथिभेदइव्यरे ॥भवि० १५॥
जेजिवजेहवोदेखियेरे तेहवोभाखियेतेह एमतव्यवहार
नयनोरे अंतरउपयोगनएहरे ॥ भवि० १६ ॥ एमजपुद्ग
लद्रव्यमारे भेदघणाकेहेवाय इहांसंखेपेदाखशुंरे व्यवहा
रनयेतेथायरे॥भवि०१७। पुद्गलद्रव्यदोजातनोरे परमांणु
विजोरेखंध खंधनाभेदपणदोयछेरे एकजिवसाथेसंधरे॥
भवि०१८॥विजोजिवरहितकह्यारे तेहनाभेदअनेक जिव
सहितखंधनारे भेददोयकह्यानेकरे।भवि०१९।एकसुक्ष्म
बादरविजोरे इंहांवर्गणानोविचार तेपुर्वेभाखीगयारे अ
रिहंतपदेतेधाररे॥भवि०२०॥एमअनेकभेदजांणियेरे व्य
वहारेवेंहेंचाय खटभेदइहांदाखशुंरे तेसुंणजोसुखदायरे॥
भवि०२१॥सुद्धव्यवहारपेहेलोकह्योरे सुणजोतासविचार

ज्ञानदर्शनचारित्ररे निश्चयनयथिएकधाररे॥भवि.२२॥एक रुपछेतेमाहिरे तेहनाकरवारभेद शिष्यादिकसमजाववारे एव्यवहारउभेदरे ॥भवि०२३॥ अशुद्धव्यवहारबीजोक ह्योरे अज्ञानिकेहवोरेजिव रागद्वेषलागिरह्यारे एहअशु द्धनहिंशिवरे ॥भवि०२४॥ त्रिजोशुभव्यवहारछेरे पुन्य करणिछेरेजास तपनेमनेकष्टजेरे व्यवहारचारित्रतासरे ॥भवि०२५॥ अशुभव्यवहारचोथोकह्योरे अशुभकर्म करेजेह पापकर्मथिपाछोनहिरे जिवहंशानोनेहरे ॥भ वि०॥२६॥ पांचमोउपचरितजाणियेरे वस्तुधर्मनहिजा स उपचारथापितेहनेरे वस्तुकरिमानियेतासरे ॥भवि० ॥२७॥ अणउपचरितव्यवहारछेरे शरिरादिकपरजाण शरिरजिवजुदापणुरे प्रणामिकभावेएकठाणरे ॥ भवि० ॥२८॥ एमव्यवहारनयजाणियेरे बहुश्रूतचरणथिसार मुनिहुकमगुरुज्ञानथिरे होवेभवनोपाररे ॥भवि०२९॥ ॥ढालअठाविशमिसंपूर्ण॥

॥दुहा॥ चोथोनयहवेभाखीये रजुसूत्रगुणजास अती तअनागतकालनी अपेक्षानकरेतास ॥१॥ वर्तमानकाल ग्रहे वस्तुनोजेगुण जेजेगुणप्रणमे तेतेमानेसुण ॥२॥ प्र णामग्राहीजाणिये एनयनोविचार द्रष्टांतएकइहांदाखवु समजील्योसुखकार ॥३॥ ग्रहस्थावासेजेवसे अंतरंगसा धुपरमाण तेनेसाधुमानेते एनयनुएकाम ॥४॥ परणांम

चपलछेतेहना विषयादिकसंजोग अभीलाखीतेसर्व नो टल्योनहिकोइरोग ॥ ५ ॥ अविरतीएजीवछे तेहेने मानेसाध इत्यादिकविचारबहु समकितिमनबाध ॥ ६ ॥ दोयभेदरजुसूत्रना सूक्ष्मबादरजाण सूक्ष्मइहांवखाणिये प्रथमभेदचित्तआण ॥७॥ वस्तुसर्वसदायते वर्तमानकाले जेह समयमात्रतेग्रहे देखाडुगुणतेह ॥८॥ अतितकाले जीवए हूतोअज्ञानीजाण अनागतकालेतेवली अज्ञानथा शेचित्तआण ॥९॥ वर्तमानकालेज्ञानिछे ज्ञानिभाखेतास भूतभविष्यकालनी अपेक्षानाहिजास ॥१०॥ एकजवर्त मानकालनो समयग्रहेएक देखेतेवोभाखतो सूक्ष्मरजु सूत्रनेक ॥११॥ बादरथुलपरणामने ग्रहेतेरजुसूत्र एम भीनतेजाणिये रजुसूत्रनयहुत ॥१२॥ ढाल २९ मी॥ क्रीडाकरीघरेआविया ॥एदेशि॥ शब्दनयहवेभाखशु जे हनागुणअनेकरे कहेतांपारआवेनहि समकीतगुणनीटे करे शब्दनयहवेभाखशु ॥१॥ वस्तुसर्वगुणेभरी अथवा निर्गुणजेहरे नामलहिबोलाविये भाषावर्गणाथीतेहरे ॥शब्द०२॥ वचनगोचरजेहोवे तेशब्दनयजाणोरे अरुपि द्रव्यवचनशुं ग्रह्योनजायेताणोरे॥ शब्द०३॥ पणवचनशुं भाखिये तेथीशब्दनयथायरे शब्दनाअर्थजेहवा वस्तुमां गुणतेपायरे ॥शब्द०४॥ घटपटजेमतेशब्दथी तेवोअर्थतेती हांहोयरे तेकारणएनयनो विषयतेवोजोयरे ॥शब्द०५॥

अथवाव्याकर्णादिक विभक्तीसमासरे तेप्रतेअव्ययथा तुमही तेसर्वीशब्दमांखासरे॥शब्द०६॥ नामादिकनखेपा सही एनयमांकिहेवायरे तेसर्वाआगेभाखशु नखेपअधि कारेथायरे ॥शब्द० ७॥ छठीनयहवेभाखिये संभीरुडसु खकाररे गुणघणावस्तुतणा प्रगटेतेहविचाररे ॥शब्द०॥ ८॥ अल्पगुणवाकीरह्या प्रगटछेतेखासरे तेहनेवस्तुमा नतो एअभिप्रायछेजासरे ॥शब्द० ९॥ नामादिकवाचक अर्थे प्रगटरुपधर्मजेहरे तेपरजायनेवस्तुकहि बोलावेछे एहरे ॥शब्द०१०॥ अर्थपर्जायप्रगटथाविना पर्जायपणु नमानेरे प्रगटपर्जायनेमानता एककरीनेजाणेरे ॥शब्द० ११॥जेमजीवचेतना आत्मशब्दएहरे नामार्थधर्मप्रगटहू वा तेमांगणेगुणगेहरे॥श०१२॥एमपदार्थतणो एकअर्थकरे तेहरे एछठीनयजाणिये अंशओछीछेएहरे॥श०१३॥तेर मागुणठाणेइहां केवलिभगवंतजाणोरे सिद्धकहितेबोलता भेदकोइचितनआणोरे॥श०१४॥हेशउंणानेपूर्णकहे एविष यछेजासरे एवंभुतहवेभाखशुं सातमीनयछेखासरे श०१५ गुणेजेसंपुर्ण वस्तुजेदेखायरे क्रियाकरेतेआपणि तेवस्तुठ रायरे॥श०१६॥ वस्तुनावचनपर्जायजे तथावस्तुधर्मजेह रे सर्वप्रगटपरवर्तता तेहनेवस्तुकहेतेहरे॥श०१७॥जेजिव कर्मक्षयकरि मोक्षेपोहोतासाररे तेहनोसिद्धकहेसाहि एवं भुतेएहविचाररे॥श०१८॥इहांद्रष्टांतएकभाखीये तेसमज

जोसाररे कुंन्नशब्दतसांकिजिये सुणोतासविचाररे॥श० १९॥स्त्रिमस्तकथापियो जलभरीयोसुखकाररे जलधार णाक्रियाकरे आवतोकुंन्नतेधाररे॥श०२०॥एमसंपुर्णमान तो एवंभुततेजाणोरे एमसातेनयभाखीया सुद्धाचित्तमां आणोरे॥श०२१॥पुनर्पिसातेनय द्रष्टांतेकरिन्नाखुरे मुनि हूकमआगेसहि अनुजोगद्वारथिदाखुरे॥श०२२॥ढाल ओगणत्रिसमिसंपुर्ण॥

॥दुहा॥जेमकोइपुरुषप्रते पुछेअवरतेसोय कहोभाइतुमे कोहांवसो वलतुकहेतेजोय॥१॥लोकमांहेहूंवसु निगम अशुद्धतेएह वलतुपुछेलोकए त्रणन्नेदछेतेह॥२॥ उर्धने त्रिछोकह्यो अधोलोकतेमजाण तेहेमांतुमेकिहांरहो ते भाखोसुवीनाण॥३॥ त्रिछालोकेहुंरहू शुद्धनिगमएवाक्य वलतुपुछेत्रिछाविषे ॥द्विपअसंख्यसाक्य॥४॥तेमसमुद्रअ संख्यछे वसोकोणद्विपमांहि तेवारेवलतुकहे जंबुद्विपेतांही ॥५॥शुद्धांतरनीगमतणु जाणोतमेविचार हवेवलतुतेणेपु छियु तेभाखुउदार॥६॥जंबुद्विपमांखेत्रघणा कोणखेत्रेतुम वास तवअतिशुद्धबोलियो न्नरतखेत्रेखास॥७॥वलतुपुछेभर तना खंडछकेहेवाय तेमांहेतमेकिहांवसो तवन्नाखेसुखदाय ॥८॥मध्यखंडेअमोवसु दक्षणदिशामांजेह तवतेपुछेदेशवहू कोणदेशमांकेह॥९॥तवकहेमगधदेशमां तवपुछेतेगाम तव कहेराजग्रहिविषे पाडोघरतेठांम ॥१०॥ इत्यादिकवहूपू

छियु तिहांलगेनीगमकेहेवाय हवेअवरनयवर्णवु तेसुण जोसुखदाय॥११॥ढाल३०मी॥रामचंद्रकेबागमांआंबोमोरीरह्योरी एदेशी॥पुछेनरवलीतेह घरमांजीवघणोरी वलतुबोलेतेह संग्रहनयभणोरी॥१॥नयनयप्रतेसार उत्तरप्रत्युत्तरकहोरी समजिलेजोविचार संक्षेपेतेहवहोरी॥२॥तवउत्तरदेतेह आसनमांहेरहोरी वलतुपुछेतेह तमेकिहां वसोरी॥३॥हवेबोल्योव्यवहार शरिरमांहेवसोरी रजुसुत्रभाखेएम निजउपयोगरसोरी ॥४॥ शब्दनयबोल्योताम स्वभावमांहेरहोरि परभावकिधोत्याग श्रद्धाशुद्धग्रहोरि॥५॥नयसंभिरुढतांम कहेनिजगुणमांवसोरि ज्ञानादिकगुणमांहे एवंभुतकहोरि॥६॥भाख्योजेमद्रष्टांत सर्ववस्तुमांहेकहोरि पुछेकोइकएम एकप्रदेशलहोरि ॥७॥ खेत्रकरि अंगिकार कहोखेत्रएकोणतणोरि निगमभाखेएम षटद्रव्यपणोरि ॥८॥ कारणसुणजोतास आकाशप्रदेशलहेरि एकेषटद्रव्यहोय तवसंग्रहकहेरि ॥९॥ अप्रदेशी छेकाल तेतिहांनाविमलेरी सर्वलोकमांहेजाण एकसमय लहेरि॥१०॥तेथिजुदोनाहिआकाश कालविनापंचग्रहोरी तवबोलेव्यवहार मुख्यद्रव्यलहोरी॥११॥ रजुसुत्रभाखेएम उपयोगजासदियोरी तवतेद्रव्यकहाय दूजोनांहि कहोरी॥१२॥बोलेशब्दनयसार नामजासलहोरि तेद्रव्यनोप्रदेश वलतिसंभिरुढकहोरि ॥१३॥ एकआकाशप्रदेश

तेमध्येप्रदेशरहोरी भाखुतासविचार प्रदेशधर्मनोएकक होरी ॥ १४ ॥ अधर्मद्रव्यनोएक जिवनाअसंख्यरहेरी पुद्गलअनंतप्रदेश परमाणुछुटापणकहेरी॥१५॥ भाखेए वंभुततांम प्रदेशतेनोकहेरी गुणक्रियासहितजास तेस मयेरेलहेरि॥१६॥ एमएसातेनय खेत्रप्रदेशेकहेरी दाखु जिवमांहवेतेह सातेनयवहेरी॥१७॥भाखेनिगमनयताम गुणपरजायधरेरी तेहनेजिवकहेवाय शरिरसहितवरेरी ॥ १८ ॥ तेनयजोतांएम पुद्गलद्रव्यग्रहेरी धर्मास्तीकाया दिकएम जिवमांहेलहेरी ॥ १९ ॥ संग्रहनयतवबोल अ संख्यप्रदेशकहेरि जिवतेहकहेवाय ॥ आकाशविणसर्व ग्रहेरी ॥ २० ॥ बोलेतवव्यवहार ॥ नयतेहकहेरी वि पयलहिकरेकांम ॥ विचारेतेजिवसहेरी ॥ २१ ॥ ते थिधर्मास्तीकाय ॥ अधर्मआकाशटलोरी ॥ अवरपुद्ग लपणजाय पणइंद्रिमांनवरोरी ॥२२॥ कारणवीपेएजेह जीवथीजुदाकहेरी पणइहांभलाधार तेजीवमांहेगहेरी ॥२३॥ रजुसुत्रभाखेजेह उपयोगीतेजीवकहेरी मिथ्या खिनेपणहोय तेथिमिथ्यात्वग्रहेरी ॥२४॥ इंद्रियादिविप यतास मनसुद्धांटलोरि ज्ञानअज्ञानएकभाव तेथिमिथ्या त्वमलोरि॥२५॥ शब्दनयविचार तेवारेबोल्योखरोरि ना मथापनाद्रव्य भावसाथेचारवरोरि॥२६॥ तेहनयनिमां हे गुणनिरगुणलहोरि भेदजुदोनविथाय तवसंभिरुढक

छियु तिहांलगेनीगमकेहेवाय हवेअवरनयवर्णवु तेसुण जोसुखदाय॥११॥ढाल३०मी॥रामचंद्रकेबागमांआंबोमोरीरह्योरी एदेशी॥पुछेनरवलीतेह घरमांजीवघणोरी वल तुबोलेतेह संग्रहनयभणोरी॥१॥नयनयप्रतेसार उत्तरप्रत्युत्तरकहोरी समजिलेजोविचार संक्षेपेतेहवहोरी॥२॥तवउत्तरदेतेह आसनमांहेरहोरी वलतुपुछेतेह तमेकिहांवसोरी॥३॥हवेबोल्योव्यवहार शरिरमांहेवसोरी रजुसुत्रभाखेएम निजउपयोगरमोरी ॥४॥ शब्दनयबोल्योताम स्वभावमांहेरहोरि परभावकिधोत्याग श्रद्धाशुद्धग्रहोरि॥५॥नयसंभिरुढतांम कहेनिजगुणमांवसोरि ज्ञानादिकगुणमांहे एवंभुतकहोरि॥६॥भाख्योजेमद्रष्टांत सर्ववस्तुमांहेकहोरि पुछेकोइकएम एकप्रदेशलहोरि ॥७॥ खेत्रकरि अंगिकार कहोखेत्रएकोणतणोरि निगमभाखेएम षटद्रव्यपणोरि ॥८॥ कारणसुणजोतास आकाशप्रदेशलहेरि एकेषटद्रव्यहोय तवसंग्रहकहेरि ॥९॥ अप्रदेशी छेकाल तेतिहांनाविमलेरी सर्वलोकमांहेजाण एकसमयलहेरि॥१०॥तेथिजुदोनहिआकाश कालविनापंचग्रहोरी तवबोलेव्यवहार मुख्यद्रव्यलहोरी॥११॥ रजुसुत्रभाखे एम उपयोगजासदियोरी तवतेद्रव्यकहाय दूजोनांहि कहोरी॥१२॥बोलेशब्दनयसार नामजासलहोरि तेद्रव्यनोप्रदेश वलतिसंभिरुढकहोरि ॥१३॥ एकआकाशप्रदेश

तेमध्येप्रदेशरहोरी भाखुतासविचार प्रदेशधर्मनोएकक होरी ॥ १४ ॥ अधर्मद्रव्यनोएक जिवनाअसंख्यरहेरी पुद्गलअनंतप्रदेश परमाणुछुटापणाकहेरी॥१५॥ भाखेए धंभुततांम प्रदेशतेनोकहेरी गुणक्रियासहितजास तेस मयेरेलहेरि॥१६॥ एमएसातेनय खेत्रप्रदेशेकहेरी दाखु जिवमांहवेतेह सातेनयवहेरी॥१७॥भाखेनिगमनयताम गुणपरजायधरेरी तेहनेजिवकहेवाय शरिरसहितवरेरी ॥ १८ ॥ तेनयजोतांएम पुद्गलद्रव्यग्रहेरी धर्मास्तीकाया दिकएम जिवमांहेलहेरी ॥ १९ ॥ संग्रहनयतवबोल अ संख्यप्रदेशकहेरि जिवतेहकहेवाय ॥ आकाशविणसर्व ग्रहेरी ॥ २० ॥ बोलेतवव्यवहार ॥ नयतेहकहेरी वि पयलहिकरेकांम ॥ विचारेतेजिवसहेरी ॥ २१ ॥ ते थिधर्मास्तीकाय ॥ अधर्मआकाशटलोरी ॥ अवरपुद्ग लपणजाय पणइंद्रिमांनवरोरी ॥२२॥ कारणवीपेएजेह जीवथीजुदाकहेरी पणइहांभेलाधार तेजीवमांहेगहेरी ॥२३॥ रजुसुत्रभाखेजेह उपयोगीतेजीवकहेरी मिथ्या खिनेपणहोय तेथिमिथ्यात्वग्रहेरी ॥२४॥ इंद्रियादिविप यतास मनसुद्धांटलोरि ज्ञानअज्ञानएकभाव तेथिमिथ्या त्वमलोरि॥२५॥शब्दनयविचार तेवारेबोल्योखरोरि ना मथापनाद्रव्य भावसाथेचारवरोरि॥२६॥ तेहनयनिमां हे गुणनिरगुणालहोरि भेदजुदोनविथाय तवसंभिरुढक

होरि॥२७॥ ज्ञानादिकगुणजेह तेहनेजिवकहेरि तेनयने अनुसार साधनासर्वग्रहेरि ॥२८॥ मतिश्रुतज्ञान इत्यादिकसर्वग्रहेरि साधकअवस्थाएह तेजिवमांहेलहेरि ॥२९॥ तेवारेएवंभुत नयवोल्योवहेरि जिवकहियेछियेतास अनंतज्ञानग्रहेरि॥३०॥ दर्शनचारित्रअनंत सत्ताशुद्ध मात्रकहेरि एनयेजिवजाण सिद्धगुणग्रहेरी॥३१॥ जिव स्वरुपएसार सातेनयेकहोरी मुनिहूकमसुखकार समजागुणलहोरी॥३२॥ढाल३०मिसंपुर्ण॥

॥दुहा॥ धर्मधर्मसविजगकरे अनेधर्मनजाणेजास एकांतवादेखेंचता लहिमिथ्यात्वनिवास॥१॥अथवामतपक्षमांपडचा नविजाणेतेमर्म आपमतखेंच्याकरे नविजाणे तेधर्म॥२॥धर्मजाणवाकारणे भाखुतासविचार नयसाते भगवंतेकहि तेसमजोसुखकार ॥३॥ सातेनयेतेहोवे धर्मनाजुदाभेद तेसमजवाकारणे टालीमननोखेद॥४॥ एकांतपक्षनेआपमत वलीकुगुरुनोसंग आलसप्रमादतेमतजी करोसुगुरुगुरंग ॥५॥ हवेसातेनयेकरी भाखुंधर्मसुखकार मनवचकायाथीरकरी सांभलोतासविचार ॥६॥

॥ढाल ३१ मी॥ हमलीलालरंगावूवरनांमोलियां॥ए देशी हवेसातेनयेधर्मसांभलो जेभाख्युंछेवीतरागरे तेह तूमेचीतमांधरो तेसमजवानोछेलागरे॥१॥ हवेसातेनयेधर्मसांभलो ए आंकणी॥प्रथमनीगमनयकहे धर्मसर्वेमांसा

ररे धर्मइच्छेछेसर्वेते तेकारणधर्मविचाररे ॥हवे०२॥ अंश रुपधर्मजे अथवानामधर्मवलीजेहरे तेनयेतेग्रहणकरचुं हवेसंग्रहभाखेगुणगेहरे ॥हवे० ३॥ जेहवडेरेआदरचुं तेह धर्मसुखकाररे अनाचारतेणेत्यागियो पणमिथ्यात्वरह्यो धाररे ॥हवे० ४॥ कुलाचारनेधर्मकहे तेथीअज्ञानपणुंके हेवायरे व्यवहारनयतवबोलियो जेसुखनूंकारणथायरे ॥ हवे० ५ ॥ हवेतेहनेधर्मतेदाखवे पून्यकारणने तेहरे पुन्यनेधर्ममानतो आश्रवग्रहेछेएहरे ॥ हवे० ६ ॥ रजुसुत्रतवबोलियो उपयोगसहिततेधर्मरे वेरागसहि तपरणांमने धर्मभाखिजेतेएमरे ॥ हवे० ७॥ जथाप्रवृ त्तीकर्णना परणामप्रमुखतेलिधारे सर्वेतेधर्ममांगणे ते तोमिथ्यात्वभावमांपणकीधारे ॥हवे०८॥ तवबोल्योशब्द सही धर्मतेसमकितकहीयेरे धर्मनुमुलसमकितकह्युं ते मार्गसुद्धोलहियेरे ॥हवे०९॥ तवसंभीरुढउचरे जेहजिव अजिवरे नवतत्वखटद्रव्यते तेओलखियेसदीवरे ॥हवे० १०॥ जिवसत्तानेध्याइये करीअजिवनोत्यागरे ज्ञानदर्श नचारित्रजे शुद्धनिश्चयनयनोरागरे॥हवे०११॥ वधताव धतापरणांमजे क्षपकश्रेणीआरोहेरे कर्मक्षयनेकारणे ए साधनधर्मसोहेरे ॥हवे०१२॥ मुलस्वभावजेजिवनो धर्म स्वभावपणतेहरे संभिरुढएधर्मछे तुमेसमजिल्योगुणगे हरे ॥हवे०१३॥ हवेएवंभुतनयाथि धर्मतेशुद्धकेहेवायरे सं

पुर्णनयमानतो तेवातचित्तसोहायरे ॥हवे० १४॥ कार
जजेचेतनतणु मुक्तिरुपसुखकाररे सिद्धखेत्रमांहिरहे ते
हिजधर्मविचाररे ॥हवे० १५॥ एसातेनयेकरि भाख्युध
र्मस्वरुपरे समकितमिथ्यात्वजोइने तुमेग्रहणकरजोअनु
परे ॥हवे०१६॥ नयच्यारेमिथ्यातमां मल्लतिकहिजिनरा
जरे तेउपदेशदूरेकरि मनथिकरोतेताजरे ॥ हवे ०१७॥
पांचमीनयथिचितधरो त्रणेनयसुखकाररे समकितसहि
ततेजाणिये धर्मखरोतेविचाररे ॥हवे०१८॥ एमजाणिच
उत्यागीये त्रणआदरियेउदाररे आत्मअर्थीजिवने उप
देशभाख्योमनुहाररे॥हवे०१९॥हवेसिद्धस्वरुपने नयसा
तेंकरुवखाणरे प्रथमनयेजिवसर्वा सिद्धपणेतेजाणरे ॥
हवे०२० ॥ रुचिकप्रदेशआठजिवना निर्मलसिद्धसमान
रे तेथिसर्वेजिवसिधछे हवेसंग्रहनयविज्ञानरे॥हवे०२१॥
सत्तासर्वेजिवनि सिद्धसमानछेएहरे तेणेपरजायनयेकरि
कर्मअवस्थाटालिजेहरे ॥हवे०२२॥ द्रव्यार्थनयेग्रहि अ
वस्थाभाखीएहरे तवत्रीजोनयबोलियो विद्याप्रमुखसिद्ध
गुणगेहरे ॥ हवे० २३॥ रजुसुत्रनयउचरे ओलखिसत्ता
साररे सिद्धसमानआत्मनी उपयोगध्यांनविचाररे ॥ ह
वे०२४॥ तेहसमेतेजिवने सिद्धकहियेछेसुखकाररे एणे
समकितसिद्धसमगणु हवेपंचमीनयमनुहाररे॥हवे०२५॥
शुक्लध्यानशुद्धतिहां प्रणामजेहनाहोयरे नामसहितनखे

पते सिद्धस्वरुपतोहांजोयरे ॥हवे०२६॥ छठोतवकहेकेव
लि ज्ञानदर्शनप्रमुखसाररे गुणवंततेसिद्धकह्या तेरमेच
उदमेविचाररे ॥हवे० २७॥ एवंभुततवउचरे कर्मसर्वेनो
नासरे लोकअंतेबिराजमान लह्योमुक्तीमांवासरे ॥हवे०
२८॥ अष्टगुणसंपनजे तेहिजासिद्धभगवंतरे सातेनयेसि
द्धाखवा पणसमजेकोइगुणवंतरे॥हवे० २९॥ नयवीचा
रएकह्यो आगेप्रमाणकेहेवासेरे मुनीहूकमसुखतेघणु ज्ञा
नमांचीत्ततेवासेरे ॥हवे०३०॥ढाल एकत्रीसमी संपुर्ण॥

॥दुहा॥ सातेनयएवर्णवी द्रव्यादिकमांहिं समजुजीव
तोसुखलहे मुरखनेमननांहि ॥१॥ एसातेनयकही तेमांहे
थीएक जोकोईवचनउथापशे तेजाणोअविवेक ॥२॥ एसा
तेमांहिथकि जाणवाजोगछेच्यार आदरवाजोगत्रणछे ए
लेजोविचार॥३॥थांनकथांनकप्रत्येघणा जुदाजुदाविचार
आदरवाजोगएकथी सातलगेछेधार॥४॥तेमाटेएकांतनहि
नयतणोविचार ज्यांहांजेवुकारजहोवे त्यांहांतेवुचित्तधार
॥५॥नयविचारतेसत्यछे सातेनयमनुहार तेमाटेतुमेआद
रो एकांतपक्षनिवार ॥६॥ पणप्रमाणविनानहि नयतणो
समुदाय तेमाटेप्रमाणकहूं समजुमनसुखथाय ॥७॥

ढाल ३२ मी॥ झुमखडुझुमीरह्युरे ॥एदेशी॥ प्रमाणनय
तुमेसांभलोरे जिनसासननुसार ज्ञानगुणेरमो ॥ एआंक
णी॥दोयप्रकारेप्रमाणकह्युंरे तेसुणजोविचार ज्ञानगुणेर

मो॥१॥ प्रत्यक्षप्रमाणपेहलुकह्युरे बीजुपरोक्षतेथार॥ज्ञा
न० प्रत्यक्षप्रमाणतेभाखगुरे प्रथमअर्थविचार ॥ज्ञान०
२॥ जेजेचेतनआपणेरे उपयोगथीसुखकार ज्ञान० स
र्वद्रव्यनेजाणतोरे गुणप्रजायउदार ॥ज्ञान० ३॥ कर्मख
पाविकेवलियथारे तेज्ञानप्रत्यक्ष ज्ञान० खटद्रव्यतेजा
णतारे रुपिअरूपिदक्ष ॥ ज्ञान० ४॥ मुर्तिअमुर्तितेहनेरे
जाणपणानोसार ज्ञान० सर्वप्रतक्षतेजाणियेरे एखपक
रोउदार ॥ज्ञान० ५॥ देशप्रत्यक्षहवेभाखगुरे जेहनाभे
दछेदोय ज्ञान० मनपर्जवज्ञानजेरे अवधीबीजुजोय ॥ज्ञा
न० ६॥ अढीद्वीपनिमांहिएरे संज्ञीपंचंद्रीजेह ज्ञान० ते
हजीवतणातिहांरे मनोभावजाणेएह ॥ज्ञान० ७॥ रुपि
द्रव्यनेजेलहेरे पुद्गलजेहकेहेवाय ज्ञान० परमाणुतेजाण
तारे तेथीदेशप्रत्यक्षथाय ॥ज्ञान० ८॥ छद्मस्थजेभावछे
रे तिहांमतिश्रुतज्ञान ज्ञान० परोक्षप्रमाणतेहनेकहीयेरे
सर्वेथकिएजाण ॥ज्ञान० ९॥ मतिश्रुतज्ञानथीरे जेजेजा
णेभाव ज्ञान० तेहपरोक्षप्रमाणनारे त्रणभेदकहाव ॥ज्ञा
न० १०॥ आगमप्रमाणप्रथमकह्युंरे बीजुअनुमानजाण
ज्ञान० त्रीजुओपमाजाणियेरे कहुप्रथमनुवखाण ॥
ज्ञान० ११॥ आगमकेहेतांशास्त्रजेरे तेमांभाख्योविचार
ज्ञान० तेहस्वरुपआपणेरे जाणीयेसर्वउदार ॥ज्ञान०
१२॥ देवलोकनेनरकनीरे मनुष्यत्रीजंचतेसार ज्ञान० नी

गोदस्वरुपतेजाणियेरे द्वीपसमुद्रउदार ॥ ज्ञान० १३॥ खटद्रव्यतेजाणियेरे जडचेतनवीभाग ज्ञान० रुपिअरुपितेसविरे सिद्धांतथीजाण्यानोलाग ज्ञान० १४॥ अनुमानप्रमाणजेरे देखीकोईसेनाण ॥ज्ञान० देखीधुमाडोकोईघरथकिरे वह्नीतेचित्तआण ॥ज्ञान० १५॥ ओपमानप्रमाणजेरे द्रष्टांतथीथायतेह ज्ञान०मुखगोलछेसहीरे ईंदुपुंनमसमजेह ॥ज्ञान० १६॥ एमपरोक्षप्रमाणनारे अवरन्नेदअनेक ज्ञान० शास्त्रथीतुमेजाणजोरे एहवचनविवेक ॥ज्ञान० १७॥ प्रमाणतेनयभाखीयेरे नयनखेपाहोय ज्ञान० माटेआगेनिक्षेपातणोरे कहीशुविचारजोय ॥ ज्ञान० १८॥ मूनीहूकमगुणतेसहीरे निक्षेपचउविचार ज्ञान० तेशीवलायकजाणियेरे जेहनेअनुभवउदार ॥ ज्ञान० १९॥ ढाल ३२ मी संपूर्ण ॥

॥दुहा॥ हवेनखेपावर्णवुं शब्दथकीकेहेंवाय तेकारणशब्दनयमां चारनखेपाथाय॥१॥निगमसंग्रहादिकनय प्रत्येकेप्रत्येकेजाण चारचारनखेपछे एहसमुचीतआण ॥२॥ अथवाअनुजोगद्वारमां नखेपतणुनहिमान अनेकनखेपावर्णवे समजुनेएज्ञान ॥३॥ विशेषशक्तिज्ञाननी तेहनेदाखुएह जेहनीशक्तिकमहोवे चउनखेपगुणगेह॥४॥ चतुःनखेपवीणवस्तुनाहि एशास्त्रेविचार तेकारणनखेपातुमे धारोशुद्धविचार॥ ५॥ढालतेत्रीसमी ॥ सहीमोरीचालोसु

गुरुजीनेवंदीये ॥एदेशी॥ भवीतुमेनखेपारेवीधीसांभलो जेहनाभेदअनेकहो ज्ञानितुमे० तेहमांचारमुख्यकह्या ते सुणजोविवेकहो ॥ज्ञानितुमे०१ भवीतुमेनखेपाविधिसांभलो॥नामनखेपनेथापना त्रीजोद्रव्यकेहेवायहो॥ज्ञा०॥भावनखेपोचोथोलह्यो एचारनखेपाथायहो ॥ज्ञा०२भवी०॥

गाथा॥ पर्यायाणभीधेयं॥ ठियमणस्छेत्तथय॥ निरविखं जायथीयंचनामं॥जावदव्वचयेण॥१॥ तथाथापनालक्षण॥ जंपुणतयथसुन्नंतय॥ भिण्पाएणतारिसागारं॥ कीरद्रवनिरागारं॥ इत्तरमीयरंचठाणा ॥२॥ द्रव्यलक्षणं॥ दव्वएदूवएदोव॥ पवोविगारोगुणाणं॥ सदावोदवंभवंभावस्स॥ भुयभावंचजंजोगां ॥३॥ अथवायत्कारणंतद्रव्यं ॥ भुतस्सभावीनोवा ॥ भावस्सहिकारणंतूयलोकेतद्रव्यं ॥ ईत्यादिभावलक्षणं ॥ हरीभद्रपुज्येभावोविवक्षीत ॥ क्रियानुभुतियुक्तो ॥ हिवेसांमारव्यात ॥ सर्वज्ञेरिद्वाहीविहितादिक्रियानुभावात् ॥

स्वस्वद्रव्यथी नखेपाचारतेथायहो॥ज्ञा०॥अवरपक्षमांहीनवीलहो नीजवस्तुमांकेहेवायहो॥ज्ञा०३॥ कोईभाखे उपचारथी नखेपाएजाणहो॥ज्ञा०॥ तेहनेकीजीये ए तुहवेकहूतासवीनाणहो॥ज्ञा०४॥ परद्रव्यमांजोथापीये नखेपातेजाणहो॥ज्ञा०॥ तेउपचारथकीहोवे भीनस्वरुपचीतआणहो॥ज्ञा०५॥ पणतेनीजस्वभावमां नामादिकएचा

रहो॥ज्ञा०॥स्वस्वरुपमांदाखता नहींईहांउपचारहो॥ज्ञा०
६॥श्रीजीनचन्द्रगणीभाखीयो तेहनेएहविचारहो॥ज्ञा०॥
शंखाकंखातेथीदुरकरो धारोसुद्धमनुहारहो ॥ज्ञा० ७॥
॥उक्तंच॥ईहाभावाच्चीयवत्थनयत्थसुनेहीकिचसेसेहिं॥
नामदयेविभावजंतेविह्रवत्थुपज्जाया ॥ इतियद्यस्मातूते
पिनामादयो ॥ वस्तुनापर्यायाधर्मास्तबाघविशेष्टेइंद्रवस्तु
न्युच्चरीतेनामादयौपीभावविशेषएव ॥
पुनर्पिकह्युंछे भावनीखेपानेअंते तदेवंभिन्नवस्तुषु॥विशे
षतश्चित्यमांना॥नामादिनाप्रधानेतर॥ भावोदर्शितसामा
न्यतः॥पुनःश्चित्यमांनानांसर्ववस्तुषु॥प्रत्येकांचतुर्णामप्य
मीषा॥सद्भावप्राप्यते॥एवेतिदर्शयन्नह॥ अहवावत्थभिहा
णंनामंठवणाय॥जोतयागारो॥ कारणयासेदव्वं॥कज्जाव
न्नंभप्वयंतोवो॥गाथा॥१॥
एमअनेकशास्त्रेकरी पुरवाचारजएहहो ॥ज्ञा०॥तेहनां
वचनतेएमछे धारोतुमेगुणगेहहो ॥ज्ञा०८॥ एकवस्तुमां
रेजांणीये नखेपाचारेतेहहो ॥ज्ञा०॥ तेथीनीजनीजद्रव्य
मां नखेपाभाखोएहहो ॥ज्ञा०९॥ एकद्रव्यथीभीनभाख
तां नखेपानोहोयनाशहो ॥ ज्ञा० ॥ भीनभीननखेपारहे
जुदेजुदेद्रव्येवासहो ॥ज्ञा०१०॥ तेकारणएकद्रव्यमां न
खेपामांनजोचारहो ॥ज्ञा०॥ नयअथवानखेपजे एकद्रव्ये
चीतधारहो ॥ज्ञा० ११॥ भीनद्रव्येमानवाथकी लागेत

समिच्यातहो ॥ज्ञा० ॥ पुर्वेग्रंथमांतोएमछे धारोसुद्धीवा तहो ॥ ज्ञा० १२ ॥

॥उक्तंचपुन्ये॥ एवंवयंतीनया मिछात्तानिवेसओपरो प्परओ इतीवचनात् ॥

पुनरपीबीजेप्रकारथी स्वपरजायभाख्यातासहो॥ज्ञा०॥ तेथीपरमांरेनवीमले नयनखेपनीरासहो ॥ज्ञा०१३॥ ते कारणसरधाकरो स्ववस्तुनाछेपरजायहो॥ज्ञा०॥ नामा दिकतेजाणिये तेथीपरमांनकेहेवायहो ॥ज्ञा०१४॥

॥ उक्तंच ॥ जेनामाइभेअसद्दथ ॥ बुद्धिपरीणामभावओ नियंयं॥जंवथअथीलोए॥चउपज्जायंनयंसव्वं ॥२॥

स्वस्वरुपमांजाणीये नामादिकएचारहो॥ज्ञा०॥भीनक एपनानवीकरो सुद्धअर्थएधारहो ॥ज्ञा०१५॥ एहनखेपा नोजाणीये वीस्तारजेछेतांहीहो ॥ज्ञा०॥ अवरग्रंथेसंखेप छे जोजोमनउछांहीहो ॥ज्ञा०१६॥ सिद्धांतअधीकारीपु न्यए श्रीजीनभद्रगणीधारहो॥ज्ञा०॥तेपुन्यनांवचनए हछे ग्रंथरच्योमनुहारहो॥ज्ञा०१७॥ विशेष्यावशकतेजा णीये तेमांजोजोएभावहो ॥ज्ञा०॥ मुनीहूकमसुखसंपदा लेवानोछेएदावहो ॥ज्ञा०१८॥ ढाल ३२ मी संपुर्ण॥

॥दुहा॥ स्वद्रव्येएवर्णव्या नखेपानेचार स्वपरजायते जाणीये उत्तमएआचार ॥१ ॥ भिन्नधर्मछेएहनु तेभा ख्युंसुखकार भिन्नद्रव्येहवेभाखशुं नखेपातणोवीचार ॥

२॥ भिन्नभिन्नद्रव्येमली नखेपातेथाय तेहीजभिन्नधर्मछें उपचारेंकेहेवाय॥३॥ तेहतणोवीस्तारकरी देखाडीशुंएह अनुभवीतेरसलहे समजीगुणनोगेह॥४॥ रहश्यसवीतए हना समजेज्ञानीसार मुरखअर्थपामेनहीं तेममतपक्षी धार॥ ५ ॥ तेकारणश्रोतातुमे तजीमतपक्षदूर एहअर्थतु मेधारजो ज्ञानरसभरपुर ॥६॥ ढाल ३४ मी ॥ जीहोकुंवरबेठोगोखडे॥एदशी॥ जीहोभिन्नद्रव्यमांजाणी ये जीहोभिन्नधर्मतेह जीहोनखेपाचारलहो जीहोअथवा अनेकहोयजेह॥१॥भवीकजिनसमजोनखेपवीचार॥ ए आंकणी ॥ जिहोनामनखेपपेहेलोंकहू जिहोसुणजोता सवीचार जिहोवस्तुगुणआकारथी जिहोनामधरेउ दार॥ भ० २॥ जिहोद्रष्टांतथीतेजाणीये जिहोजेमको इलठीरेभंग जिहोकटकोएकतासग्रहीं जिहोजीवकहे तसरंग ॥भवी०३॥ जिहोअथवाबीजेद्रष्टांतथी जिहो मांचानिजिविरेजेह जिहोतेहनेपणाकिजिये जिहोनामन खेपोतेह॥भ०४॥जिहोकोईकहेतेमांजिवनाहि जिहोतेंकम मान्योंरेजाय जिहोउत्तरतहनेदिजिये जिहोसमजील्योंमु खदाय ॥भ० ५॥ जिहोकृश्नरंगेदोरडी जिहोकृश्नपक्ष देख जिहोअहिबुद्धियेतेहनेहणे जिहोअहिपापनसलेख ॥भ०६॥ जिहोजेमएपातकलागियु जिहोनामनखेपाध धार जिहोतेमसर्वमांजाणिये॥ जिहोनामनखेपसुखकार

॥न०७॥जिहोनामतपवासिद्धये जिहोइत्यादिकवहूवोल जिहोनामसत्यतेन्नाखियु जिहोसुत्रमांहितेखोल॥न०८॥ जिहोथापनानखेपोन्नाखशुं॥ जिहोकिणाहिमांकिणाहिनो आकार जिहोदेखिनेतेहनेकहे जिहोतेहिवस्तुसुखकार ॥न०९॥जिहोकाष्टपाषाणनीसहि॥ जिहोमुर्तिवहूप्रकार जिहोहेज्ञेपरमुखजाणिये ॥ जिहोआकारथिवोलविचार ॥न०१०॥जिहोअथवाचित्रामणसहि ॥ जिहोआकारथि नामठराय॥ जिहोतेमप्रतिमाजिनराजनि जिहोअरीहंत सिद्धनिकेहेवाय॥न०११॥जिहोहवेद्रव्यनखेपनो जिहो भाखुकांइविचार जिहोजेहद्रव्यमांनामइोवे जिहोथाप नाआकारधार॥न०१२॥ जिहोगुणअनेलक्षणहोवे जि होआत्मउपयोगनाहि जिहोतेहनेद्रव्यतेजाणिये जिहोन खेपोत्रिजोज्यांही॥न०१३॥जिहोअज्ञानिजेजिवछे जिहो निजउपयोगविणतेह जिहोतेहनेद्रव्यतेन्नाखियो जिहो अनुजोगद्वारेएह॥न०१४॥जिहोपदअक्षरनेमातरा जिहो सुत्रसिद्धांतरेवांच जिहोपुछेअथवाअर्थकरे जिहोन्निन्नउप योगेतांच॥न०१५॥जिहोगुरुमुखतेसद्दहे जिहोसत्ताओ लखेरेनाहि जिहोतेथिद्रव्यनखेपछे॥ जिहोपुन्यवंधनेते ज्यांहि॥न०१६॥ जिहोमुक्षकारणनविन्नाखियु जिहोजो जोसुत्रविचार जिहोकष्टक्रियातेवहूकरे जिहोतपकरेरेउ दार ॥न०१७॥जिहोजिवअजिवसत्तातणु ॥ जिहोओल

खाणजेहनेनाहि जिहोभगवतिसुत्रेतेभाखिया जिहोअव रतिअपचखाणितांहि ॥भ० १८॥ जिहोबाह्यक्रियादिक करी जिहोसाधुपणुमानेजेह॥ जिहोलोकमांपणकेवरावता जिहोसाधुपणुगुणगेह ॥भ०१९॥ जिहोतेहमृषावादीभा खीया जिहोउत्तराध्यनमोझार जिहोज्ञानिनेमुनिकह्या जि होकष्टादिकथिअज्ञानिधार॥भ०२०॥

॥उक्तंच॥ नमुणीरन्नवासेणं ॥ इतिवचनात् ॥ नाणेण यमुणीहोइ ॥ इतिवचनात्॥

जिहोकोइगणताणुजोगथि ॥ जिहोकोइककल्पविचार जिहोचरणसित्रिकरणसीत्रीना ॥ जिहोकोइकथानुजोग धार॥भ०२१॥ जिहोएमअनेकप्रकारथी जिहोजाणीदेउप देश॥ जिहोभाखेअमेज्ञानिछिये॥जिहोपणअज्ञांननिवेश ॥भ०२२॥जिहोद्रव्यगुणपरजायने जिहोजाणेजेसुखकार जिहोज्ञानितेहनेभाखीया जिहोउत्तराध्येनमोझार॥भ०२३॥

॥उक्तंच॥ श्रीउत्तराध्येनमोक्षमार्गअध्ययनमां॥ एयंपंच विहणानां॥दव्वाणयगुणाणय॥ पज्जवाणयसव्वेसिनाणं सव्वेसि॥ नांणंनांणीहिदंसियं ॥१॥

जीहोनवतत्वओलख्याथकी जीहोश्रद्धाजोथिरथाय जी होसमकीततोकहियेतेहने जीहोनहितोमिथ्यात्वीकेहेवाय भ० २४॥ जीहोसमकीतवीणज्ञाननहि जीहोज्ञानवीना चर्णनहोय जीहोतेकारणश्रधाशुद्धधरो जीहोदेखीउत्त

॥भ०७॥जिहोनामतपवासिद्धये जिहोइत्यादिकबहूबोल जिहोनामसत्यतेन्नाखियु जिहोसुत्रमांहितेखोल॥न०८॥ जिहोथापनानखेपोन्नाखशुं॥ जिहोकिणाहिमांकिणाहिनो आकार जिहोदेखिनेतेहनेकहे जिहोतेहिवस्तुसुखकार ॥न०९॥जिहोकाष्टपाषाणनीसहि॥ जिहोमुर्तिबहूप्रकार जिहोहेज्ञेपरमुखजाणिये ॥ जिहोआकारथिबोलविचार ॥न०१०॥जिहोअथवाचित्रामणसहि ॥ जिहोआकारथि नामठराय॥ जिहोतेमप्रातिमाजिनराजनि जिहोअरीहंत सिद्धनिकेहेवाय॥न०११॥जिहोहवेद्रव्यनखेपनो जिहो भाखुकांइविचार जिहोजेहद्रव्यमांनामहोवे जिहोथाप नाआकारधार॥न०१२॥ जिहोगुणअनेलक्षणहोवे जि होआत्मउपयोगनाहि जिहोतेहनेद्रव्यतेजाणिये जिहोन खेपोत्रिजोज्यांही॥न०१३॥जिहोअज्ञानिजेजिवछे जिहो निजउपयोगविणतेह जिहोतेहनेद्रव्यतेन्नाखियो जिहो अनुजोगद्वारेएह॥भ०१४॥जिहोपदअक्षरनेमातरा जिहो सुत्रसिद्धांतरेवांच जिहोपुछेअथवाअर्थकरे जिहोन्निन्नउप योगेतांच॥न०१५॥जिहोगुरुमुखतेसद्दहे जिहोसत्ताओ लखेरेनाहि जिहोतेथिद्रव्यनखेपछे॥ जिहोपुन्यबंधनेते ज्यांहि॥न०१६॥ जिहोमुक्षकारणनविन्नाखियु जिहोजो जोसुत्रविचार जिहोकष्टक्रियातेबहूकरे जिहोतपकरेरेउ दार ॥न०१७॥जिहोजिवअजिवसत्तातणु ॥ जिहोओल

खाणजेहनेनाहि जिहोभगवतिसुत्रेतेभाखिया जिहोअव रतिअपचखाणितांहि ॥भ० १८॥ जिहोबाह्यक्रियादिक करी जिहोसाधुपणुमानेजेह॥ जिहोलोकमांपणकेवरावता जिहोसाधुपणुगुणगेह ॥भ०१९॥ जिहोतेहमृषावादीभा खीया जिहोउत्तराध्यनमोझार जिहोज्ञानिनेमुनिकह्या जि होकष्टादिकथिअज्ञानिधार॥भ०२०॥

॥उक्तंच॥ नमुणीरन्नवासेणं ॥ इतिवचनात् ॥ नाणेण यमुणीहोइ ॥ इतिवचनात्॥

जिहोकोइगणताणुजोगथि ॥ जिहोकोइककल्पविचार जिहोचरणसित्रिकरणसीत्रीना ॥ जिहोकोइकथानुजोग धार॥भ०२१॥ जिहोएमअनेकप्रकारथी जिहोजाणीदेउप देश॥ जिहोभाखेअमेज्ञानिछिये॥जिहोपणअज्ञांननिवेश ॥भ०२२॥जिहोद्रव्यगुणपरजायने जिहोजाणेजेसुखकार जिहोज्ञानितेहनेभाखीया जिहोउत्तराध्येनमोझार॥भ०२३॥

॥उक्तंच॥ श्रीउत्तराध्येनमोक्षमार्गअध्ययनमां॥ एयंपंच विहणानां॥दव्वाणयगुणाणय॥ पज्जवाणयसव्वेसिनाणं सव्वेसि॥ नांणंनांणीहिदंसियं ॥१॥

जीहोनवतत्वओलख्याथकी जीहोश्रद्धाजोथिरथाय जी होसमकीततोकहियेतेहने जीहोनहितोमिथ्यात्वीकेहेवाय भ० २४॥ जीहोसमकीतवीणज्ञाननहि जीहोज्ञानवीना चर्णनहोय जीहोतेकारणश्रधाशुद्धधरो जीहोदेखीउत्त

राध्येनसोय ॥२५॥

॥उक्तंच॥नाणंदंसणनांणं॥नांणेणविनानहुंतीचरणगुंणा॥

जीहोआकालेबहूआडंबरी जीहोकिरियाकष्टदेखाड जीहोज्ञानहिणतेनरा जीहोतेहनोसंगदूरछांड भ० २६॥ जीहोबाहाजकरणीतोअनवी जीहोकरेछेनीर्धार जीहोते उपरराचवुनाहि जीहोतेतोठगधार ॥भ० २७॥ जीहोआत्मस्वरुपओलख्याविना जीहोसामायकादिकव्रत जीहोपच्छखांणपडीकमणाजाणिये जीहोद्रव्यनखेपेसत॥ भ० २८॥जीहोपुन्याश्रवतेजाणिये जीहोसंवरतिहांनहि लेश जीहोआत्मसामायकभाखिउ जीहोभगवतिसूत्रेविशेष॥भ० २९॥ जीहोजीवस्वरुपजाण्याविना जीहोतपसंजमधारेजेह जीहोपुन्यप्रक्रतीबांधेसहि जीहोदेवलोकभवतेह भ० ३०॥

॥उक्तंच॥ भगवती॥ आयापलुसांमाईयं॥ पुवतवेणंदेवादेवलोयेउवजंती॥ पुवसंजमेणंदेवादेवलोयेउवजंती॥ नोचेवणंआयभाववत्तवयाए॥

जीहोज्ञानाहिणजेनरा जीहोक्रीयालोपीरेतेह जीहोगछनीलाजेसिद्धांतते जीहोभणेवाचेछेजेह॥ भ० ३१॥ जीहोव्रतपच्छखांणपालतो जीहोद्रव्यनखेपेतेह जीहोअनुजोगद्वारमां जीहोसूत्रेभाख्युछेएह॥ भ० ३२॥

॥ उक्तंच ॥ ईमेसमणगुणमुक्कयोगी॥छकायनिरणुकंपा

हयाईवदूद्धामा॥गयाइवनिरंकुसा॥घठामठातुप्पोठा॥पंडु
रयाउरणाजिणाणं॥आणाएसछंदा॥विहारिउणउभओका
लं॥आवस्सगस्सउवछंतितं॥लोगुतरियंदव्वावसयं॥

॥जीहोजोतीषजुवेवैदककरे॥जीहोपापश्रमणकह्यातेह॥
जीहोआचारजउवझायते॥जीहोखोटारुपियासमएह॥भ०
३३॥ जीहोघणाभवतेनटकशे॥ जीहोअवंदनीककह्याते
ह॥जीहोअनार्थीअध्येनथीजाणजो॥जीहोउत्तराध्येनेएह
॥भवी०३४॥ जीहोसुत्रअर्थजेजेकरे॥ जीहोगुरुगमजोयो
रेनांही॥जीहोनयनखेपजाण्याविना॥ जीहोपरमाणसत
भंगीतांही॥भवी ० ३५ ॥ जीहोनिश्चेथीनिजआत्मनु जी
होओलखाणथईरेनही जीहोनीर्युक्तिप्रमूखजाण्याविना
जीहोउपदेशदेवेतांही॥नवी०३६॥जीहोआपेतेसंसारमां
जीहोडुब्याछेनिरधार जीहोतेहनीपासेजेवेसता जीहो
सांनलेशास्त्रविचार॥ भवी० ३७॥ जीहोतेहनेसाथेलेइ
ने जीहोडुवेछेकांइतेह जीहोदसमेअंगेतेमकह्युं जीहोअ
नुजोगद्वारेएह ॥नवी०३८॥जीहोतेमभगवतीअंगमां जी
होसुतअर्थोपरमुक्ष जीहोएमअनेकशास्त्रथकी जीहोजोई
लेजोतुमेदक्ष॥भवी०॥ जीहोएवोलजेजाण्याविना जीहो
मरखावादिकह्यातेह जीहोतेकारणवहुश्रुतनी जीहोशेवा
करोगुणगेह॥भवी०४०॥ जीहोतेकारणउपदेशजे जीहो
सुणजोतुमेनवीजन जीहोवहूश्रुतपासेरंगथी जीहोछोडी

एउपादेयजाणिये एमजन्नावकेहेवाय तेविनासर्वद्रव्य छे समज्यातेसुखथाय ॥१०॥ रुपिद्रव्यतेगुणछे अरुपिगुणतेभाव मनवचकायलेस्यादिक तेद्रव्यनिक्षेपेचित्तलाव ॥११॥ ज्ञानदर्शनचारित्रए विर्जध्यानप्रमुख जीवगुणसर्वस्वभावछे एभावनिक्षेपेसुख ॥१२॥ नामथापना द्रव्यशुं भावसहितएचार भाख्याबहूविचारथी समजीलेजोउदार ॥१३॥ ढाल ३५मी॥ वीनवुपारसपद॥टलीयो नीजमद॥एदेशि॥ द्रव्यखटमांहि निक्षेपाचारतांहि वर्णवुतेसुखकाररे तुमेलालसुरंगा निक्षेपातणोविचाररे तुमे लालसुरंगा ॥एआंकणी॥ प्रत्येकेप्रत्येकेतेह द्रव्यद्रव्येजेह न्नाखुकईतासविचाररे तुमेलालसुरंगा निक्षेपातणोविचाररे तुमेलालसुरंगा॥१॥ जीवद्रव्यविषे निक्षेपाचार कसे न्नाखुकइंतासस्वरुपरे तु० न० जीवएवुनामधार अनेकथांनकउदार न्नाखुद्रष्टांतअनुपरे ॥तु० न० २॥ मांचानिर्वाणमांहि जीवकहेछेतांहि तेनांमनखेपोथायरे तु०न० जीवतणीरेएक मुर्तिथापियेटेक तेथापनाकेहेवायरे ॥ तु० न० ३॥द्रव्यनखेपोभाखु उपयोगरहितदाखु तेजीवद्रव्य केहेवायरे तु० न० एकंद्रीथीलहि पंचंद्रीपरजंतकही द्रव्यनखेपोतेथायरे ॥तु० न० ४॥ उपयोगसहितजारे चेतनस्वगुणधारे परभावदूरेजायरे तु० न० सेहेजस्वभावखेले निजगुणज्ञानन्नेले तेन्नावनखेपोकेहेवायरे ॥तु० न०

लकेहेवायरे तु० न० वर्तनावर्तेज्यारे ज्ञावनिक्षेपोत्यारे कालद्रव्यमांथायरे ॥तु० न०१४॥ पुद्गलद्रव्येजेह निक्षेपाच्यारतेह ज्ञाखुछुतासविचार तु० न० पुद्गलनामएवु कोईद्रव्यमांकेहेवु नामनिक्षेपोतेधाररे ॥तु० न०१५॥ वस्तुकोईदेखी थापनापुद्गललेखी थापनानिक्षेपोतेजाणरे॥तु० न०॥मलणविखरणगुन ज्यारेतेहोवेसुन त्रिजोनिक्षेपोचित्तआणरे ॥तु० न० १६॥ मलणादिकज्यारेगुणवर्तेछेत्यारे भावनिक्षेपोधाररे ॥ तु० न० ॥ खटद्रव्यएहच्यारेनिक्षेपतेह लेजोएमविचाररे ॥तु० न०१७॥ साधुपदमांहि नखेपाचारताहि भाखुछुतासविचाररे तु० न० साधुएवुनाम ज्ञाखेकोइद्रव्यनुताम मुर्तिसाधुनिसुखकाररे ॥तु०न०१८॥थापनानखेपोदाखो हवेतेद्रव्यज्ञाखो विण उपयोगेकेहेवायरे तु०न० पंचमाहाव्रतपाले क्रियाकष्ट धारे दोषटालिगोचरीजायरे॥तु०न०१९॥ ज्ञानध्यांनजेह मोक्षकारणतेह तेउपयोगनविहोयरे तु०न०उपयोग विनाकरतो आश्रवभाववरतो एद्रव्यनक्षेपोसोयरे ॥तु० न०२०॥ ज्ञावसाधुतेज्ञाखु गुणकहिनेदाखु चोथोनक्षेपोतेधाररे तु०न० संवरकरणीकरतो भावमोक्षनोवरतो अंतरगतीउदाररे॥तु०न०२१॥ संवरभावएक जुदोनाहिनेक आश्रववेहेवारएककेहेवायरे तु० न० मुनीक्रुकमज्ञाखे अंतरभावज्ञानराखे लहिमुक्तिसुखदायरे ॥ तु० न० ॥

२२॥ ढाल ३५ मीसंपूर्ण ॥

॥दुहा॥ अरीहंतादिकपदविषे भाखुनखेपासार प्रत्ये केप्रत्येकेवर्णवु तेसुणजोअधिकार॥१॥पणतेसर्वीनखेपए निक्षपदेकेहेवाय कारजएथीनविहोवे समजील्योसुख दाय ॥ २ ॥ अनिक्षनखेपोआदरो जेथीकारजसिध पुर्वा चारजनाखिया आत्मतणीएरीद्ध॥३॥ विशेश्यावशकग्रंथ मां तेमवलिमाहाभाष्य इत्यादिकबहुशास्त्रमां जोइजेजो उलास ॥ ४ ॥ तवकोइकेहेशेएसो भिन्नतमेकेमदाखो लोकभरमावाकारणे फोगटशानेभाखो॥५॥ उतरतेनेआ पुहवे सुणोसंतसुखकार हालनेपंडितेरच्या भिननखेपवि चार ॥६॥ तेकारणहूभाखुछु भिननखेपविचार पणकार जछेअभिनमां निश्चेथिनिरधार ॥७॥ ढाल ३६ मि ॥ रागसिंदूडो ॥ चित्रोडिराजारे ॥ एदेशि ॥ अरिहंतए वुनामरे कोइजिवनुंतामरे थापनाअरिहंतनिमुर्तिलिजि येरे द्रव्यअरिहंतरे जिहांजगेसंतरे छदमस्थकालत्यां किजियेरे॥१॥ केवलज्ञानधारिरे दर्शनपदअजुवालीरे समोसरणेभावअरिहंतजाणियेरे सिद्धएवुनामरे कोइजि वनुतामरे अथवाविद्यादिकथिजाणियेरे ॥२॥ प्रतिमागु णगेहरे सिद्धजिननितेहरे थापनानखेपोतेचित्तआणियेरे द्रव्यसिद्धजाणोरे तेरमेगुणठाणोरे तेमचउदमामांकिजि येरे ॥३॥ सिद्धखेत्रेवसियारे आत्मगुणरसियारे भावन

खेपोसिद्धनोतेलह्योरे कोइनामेज्ञानरे कोइजिवनुतामरे नामनखेपोतेत्यांजाणियेरे॥४॥ शास्त्रजेलखीयांरे अक्षरप रमुखओलखियांरे अथवामुर्त्तिज्ञाननिकहिरे द्रव्यनखे पोभाखुरे विणउपयोगेदाखुरे सीद्धांतभणेवलीतेसाहिरे ॥५॥ अथवाअन्यमातिनारे शास्त्रसर्वरतीनांरे वैदकजोती शप्रमुखएमलहोरे ॥ नवतत्वजाणेरे षटद्रव्यपरमाणेरे भावनखेपोतेनेभाषियेरे ॥६॥ नामतपकहियेरे एवुनाम कोइनुलहीयेरे प्रथमनखेपोएणीपेरेजाणीयेरे तपाविधि जेहरे लखिपुस्तकमांतेहरे थापनातपतेनेदाखियेरे ॥७॥ मासखमणादिजाणरे दशपच्छखाणरे पुन्यकारणतेनेकि जियेरे धर्मनहितेहरे आश्रवगुणएहरे द्रव्यनखेपोतेने किजियेरे ॥८॥ परवस्तुजाणिरे त्यागभावचीतआणीरे निजस्वभावेतेहनररमेरे भावतेजाणोरे नखेपोचितआ णोरे नखेपाचारेतपमांहिलीजीयेरे ॥ ९ ॥ संवरादीकरे वस्तुउतमठीकरे तीहांतीहांनखेपाएणीपेरेवरणवोरे प्र थमनात्रणएहरे नयचारमांगुणगेहरे चोथोनखेपोत्रणन यमांहेजाणयिरे॥१०॥ नामथापनाजेहरे द्रव्यनखेपोतेहरे कारणभाख्यांभावनखेपनांरे मुख्यभावतेजाणोरे निमी तअवरआंणोरे माहाभाष्येएणीपेरेभाखीउरे ॥११॥

॥उक्तंचभाष्ये॥ अहवानामठवणा ॥ दव्वाइभावमंग लाइपाएण॥भावमंगलपरीणाम॥निमित्तउभावाओ॥

श्रणनखेपापाखेरे भावनखेपोद्राखेरे कारजसिद्धिएह कह्योकेरे अथवाएह्नोयरे द्रव्यभावतेजोयरे देनखेपा उपकारीकह्यारे ॥१३॥ नामादिकवीनारे भावनीखेपेकी नारे कारजकारिमाहात्म्येकह्यारे तेमाटेएमजाणीरे भावनखेपेलेजोताणीरे एहथीकारजसीद्धिहोसेखरीरे१३

॥उक्तंच॥वथसन्दवंनामं॥तप्पवयहेओओसयन्नठव्व लुनाणाभिहाणाहोन्नाभावोविवन्जासो ॥१॥ वत्थनल खणंसंववहारोहसढाओ ॥ अभिहाणाहोणाओवुद्धिस होअकिरियाय॥२॥

नामथापनाजाणोरे उपगारथीतआंणोरे कारणनिमीत एहनेधारीयेरे मोक्षाभीलाखीरे मोहदशादुरनांखीरे जे साधवावंछेतेहनेहवेकहूरे ॥१४॥ संवरनीजराजेहरे वंद नलननतेहरे भावनखेपेसवी सुखपामीयेरे कोइभाखेरे अरीहंतगुणदाखेरे भावनखेपेएहसुखपांमडुरे॥१५॥एम नहीछेएहरे भावसुमनजोतेहरे भावअरीहंतथीपणअवर तरेनहीरे जोएहथीतरतारे संसारिगुणवरतारे तोसवैसं सारीमोक्षमांहीवशेरे॥१६॥ पोतपोतानोजाणोरे भावन खेपोचीतआंणोरे तेहथीजीवसवैमुक्तीलहेरे एमजाणी सुद्धरे आदरोमेलीवुद्धरे भावनखेपोआराधनकरोरे॥१७ ॥नीखेपाएमभाख्यारे वीवरीनेदाख्यारे समजुनेउपगारथ पोयसेरे मुनीहुकमतेभावेरे रमेनीजगुणदावेरे सेहेने

शीवशुखतेहथीपामशुंरे ॥ १८ ॥ ढाल ३६ मी संपुर्ण॥

॥दुहा॥नीक्षेपाएवर्णव्या जेहनागुणअगाध ज्ञानीजन समजेसही सुखज्ञानआराध॥१॥हवेस्यादवादवर्णवु सतभंगसुखकार अस्तीनास्तीपरमुखए सुद्धस्वरुपवीचार ॥ २ ॥ भावएकठणबहु सुक्ष्मज्ञानछेएह गुरुगमथी जेधारशे तेसमजशेगुणगेह॥३ ॥ बहुश्रुतगुरुजोइने श्रधासुद्धभरीयो ज्ञानउजागरतादशा जेहगुणनोदरीयो ॥ ४ ॥ तेवागुरुनेशेवजो समजजोअर्थवीचार तोतुमने सुलभथशे ज्ञानतणोउपगार ॥ ५ ॥

लश्रनेवलीभावरे सु० गुणपरजायस्वजीवमांहोलाल॥४॥ए
मसर्वद्रव्यमांरे स्वगुणपर्जायरे सु० अस्तीभांगोपेहेलो
थयोहोलाल स्यात्नास्तीबीजोकह्योरे भांगातणोविचा
ररे सु० तेहअर्थहवेलहोहोलाल॥५॥ जीवद्रव्यमांपांच
नारे द्रव्यक्षेत्रनेकालरे सु० भावसहितचारजाणियेहोला
ल तेजीवमांलाधेनहीरे तेथीनास्तीभांगोथायरे सु० एम
सर्वद्रव्यमांआंणियेहोलाल॥६॥ स्वद्रव्येअस्तीकहीरे प
रद्रव्येनास्तीभावरे सु० गुणपर्जायपणएमलहोहोलाल
स्वगुणपर्जायस्वद्रव्यमांरे अस्तीभावकेहेवायरे सु० पर
गुणादिनास्तीपणोकह्योहोलाल॥७॥ हवेत्रीजाभंगनीरे
अस्तीनास्तीविचाररे सु० स्यातपदेएजोडियेहोलाल
जेसमेअस्तीतेसमेरे नास्तीपणुंतिहांदेखरे सु० स्यातव
चनेअसतमोडियेहोलाल ॥८॥ शुद्धस्वगुणेअस्तिरे तेणे
समेपरगुणजाणरे सु० नास्तिपणुंतिहांकह्युंहोलाल एक
समेतेकेमभाखियेरे दोयभंगभेलाथायरे सु० तेकारणभंग
त्रीजोलहोहोलाल॥९॥ हवेअस्तीनास्तीदोउरे एकसमे
भेगांहोयरे सु० तोस्वअस्तिकेहेतांथकांहोलाल असंख्या
तसमयहोवेरे तवनास्तीनकेहेवायरे॥सु०॥मरखावादलागे
तिहांहोलाल॥१०॥परभावेनास्तीभाखीयेरे स्वअस्तीन
केहेवायरे ॥सु०॥ इहांअसत्यआवेखरुहोलाल बहूवचन
बोलवांरे एकसमेनहोयरे ॥सु० ॥ एहवीचारमनधरोहो

लाल॥११॥ एकअक्षरउचारणेरे असंख्यातसमयथायरे सु०तेथीचोथोभांगोकह्योहोलाल अवक्तव्यएजाणियेरे वचनअगोचरएहरे सु० जीहांउचारणनवीलह्योहोलाल॥१२॥ शिष्यकहेस्वामीकहोरे अवक्तव्यकेहनोथायरे सु० दोयनोभंगोभाखियोहोलाल गुरुकहेतुमेसांभलोरे अस्तीभावेअवक्तव्यरे सु०वचनउचारणनविदाखियोहोलाल ॥१३॥ तेथीअस्तीअवक्तव्यछेरे तेमनास्तीपणजाणरे सु० पांचमोछठोएमजाणियेहोलाल जुगपतपणअवक्तव्यछेरे सातमोभांगोजेहरे सु० एमसप्तभंगीचित्तआणियेहोलाल॥१४॥ शिष्यकहेस्वामीकहोरे अवक्तव्यभावछेएहरे सु०उच्चारणकेमकीजियेहोलाल गुरुकहेस्यात्पदलहोरे उच्चारणसुखेथायरे सु०एमसमोभावलिजियेहोलाल १५॥सर्वेपदमांस्यात्जोडियेरे तोलागेनहिमृषावादरे सु० सतउच्चारणएहछेहोलाल जेमएअस्तीनास्तीविषेरे भांगासातेदाखरे सु०तेमवीजामांकेहेछेहोलाल॥१६॥ नित्य अनित्यमांजाणियेरे एकअनेकमांसाररे सु०सतअसतपण तेमकह्याहोलाल भेदअभेदमांभाखियेरे भव्यअभव्यमां धाररे सु०गुणपर्जायपरमुखेलह्याहोलाल॥१७॥ एमअनेकप्रकारमांरे सप्तभंगीकेहेवायरे सु० सर्वेथानकेलागेखरी होलाल जेकारणएमजाणियेरे सिद्धमांनयनहोयरे सु०सप्तभंगीतीहांठरीहोलाल॥१८॥सप्तभंगीएसिद्धमांरे लागे

छेसुखकाररे सु० तेकारणएसमजीयेहोलाल मुनीहूकम गुरुसेवीनेरे आराधोतुमेज्ञानरे सु० तेथीशीवसुखलीजि येहोलाल ॥१९॥ ढाल ३७ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥ सत्ताओलखवाकारणे भाखुत्रिभंगीसार सम जीलेजोप्राणिया एछेज्ञानउदार ॥१॥ बाधकसाधकनेसि द्धए मिथ्याद्रष्टीजेह तेहनेबाधकभावछे एमांनहिसंदेह॥ २॥ समकीतगुणठांणाथकी अजोगीपरजंत साधकभाव तेजाणिये समजीलेजोसंत॥३॥सकलकर्मनोक्षयकरी अ नंतचतुष्टीपाय मोक्षपुरीमांजेवश्या तेहिसिद्धकेहेवाय॥४॥ गुणज्ञातानेज्ञेय एत्रिभंगीहोय गुणतेचेतनजाणिये ज्ञा ताजीवतेसोय ॥ ५ ॥ ज्ञेयतेसर्वद्रव्यछे एमंत्रिभंगीहोय ध्याताध्येयनेध्याननी अवरत्रीभंगीजोय॥६॥ध्याताचेतन जाणिये ध्येयआत्मस्वरुप ध्यानीतेनोजीवछे एमसमजो अनुप ॥७॥ त्रणप्रकारेआतमा कर्मबंधचेतन कर्मफलते चेतना त्रीजोज्ञानचेतन ॥८॥ पुन्यपापकरणीजेह शुभा शुभविचार कर्मबंधचेतनजाणिये प्रथमभंगविचार ॥९॥ कृतपुर्वजेकर्मछे तेहनोउदयहोय शुभाशुभजेभोगवे क र्मफलचेतनसोय ॥१०॥ मतीश्रुतअवधीजेह मनपर्जव सुखकार केवलज्ञानेजेरमे तेज्ञानचेतनधार ॥११॥ अ थवात्रिभंगीओरछे बहीरातमछेजेह अंतरआतमपरमा त्मा एसमजोगुणगेह ॥१२॥ जेअज्ञानीजीवडा शरी

रादिकवलिजेह तेपरवस्तुआपणी मानेवहीरातमएह ॥१३॥ देहसहितपणचेतना ॥ भिन्नमानेछेतेह॥ नीश्चे सत्तागुणए सिद्धसमानछेएह ॥१४॥ एटलेआपणाजी वने॥ सिद्धसमानकरीध्याय तेहीजअंतरआतमा नीश्चे कर्मखेथाय ॥१५॥ केवलज्ञानदर्शनवली पाम्याअरीहं तसिद्ध तेहिजपरमातमकह्या पांम्याअनंतीरिद्ध ॥१६॥ इत्यादिकात्रिभंगीबहू जोजोसास्त्रविचार इहांतोसंखेपेक ह्यो ग्रंथगोरवधार ॥१७॥ हवेएकएकद्रव्यमां भाखुगुण वीचार तेसमजजोप्राणीया जेथीभवनोपार ॥१८॥

॥ढाल ३८ मी॥ नथडीतेमांहेलुमोती ॥एदेशी॥ गुण हवेभाखीशु सामान्यविशेषदाखीशुंरे प्राणीतुमेगुणएची तमांधारो दशगुणसामान्य सोलविशेषमान्यरे॥१॥ प्रा णीतुमेगुणएचीतमांधारो प्रथमसामान्यकाहिशु अर्थआ गेलहिशुंरे ॥ प्रा० ॥ अस्तीत्वपेहेलोकाहिजे वस्तुपणुवी जेलहिजेरे ॥प्रा० २॥ द्रव्यत्वत्रीजोभाख्यो प्रमेयत्वचो थोदाख्योरे॥प्रा०॥ अगुरुलघुरेतेमजाणो सत्वत्वचीत्तमां आंणोरे ॥प्रा०३॥ चेतनत्वएमकहिजे अचेतनत्वआठमो लहिजेरे ॥ प्रा० ॥ मुर्तीत्वनवमोप्रकाशो अमुर्तिदशमो खाशोरे ॥प्रा०४॥ विशेषगुणहवेभाखु नामलहिनेदाखुरे ॥ प्रा० ॥ ज्ञान १ दर्शन २ चरण ३ जेह विर्य ४ भाखुगु णगेहरे ॥ प्रा० ५ ॥ स्पर्श ५ नेवलीरस ६ गंध ७ व

रण ८ तेमअवशरे ॥प्रा०॥ गती ९ थीती १० तुमेजाणो अवगाहनापणचितआंणोरे ॥प्रा०६॥ वरतना १२ गुण तेकहिये चेतनपणू १३ पणलहियेरे ॥प्रा०॥ अचेतन१४ गुणतेह मुर्तीपणुपणएहरे१५ ॥प्रा० ७॥ तेमअमूर्तिक हांणो१६ एसोलेविशेषवखाणोरे ॥प्रा०॥ सामान्यविशेषगुणएह लक्षणपणकहियेतेहरे ॥प्रा० ८॥ अस्तीकायपेहेलोजेह हवेअर्थकहूछूतेहरे ॥प्रा० ॥ खटद्रव्यएपोते गुणपरजायतेहूतेरे ॥प्रा० ९॥ प्रदेशेकरिअस्तीजाणो एमपांचद्रव्यकहांणोरे ॥प्रा०॥ कालअस्तीनकहिजे धर्म अधर्मआकाशलीजेरे॥प्रा० १०॥ जिवअसंख्यप्रदेश एद्रव्यनाकहेशरे॥प्रा०॥ खंधअकेकोजाणो पुद्गलमांहिवेकेहेवाणोरे ॥प्रा० ११ ॥ खंधहोवानीशक्तीअनंत तेणेपंचद्रव्यएसंतरे ॥प्रा०॥ पणकालनोसमयएक केणथमिल्योनहिछेकरे ॥ प्रा० १२॥ एकाविणशेरेवीजोथाय तेनेकाल अस्तीनकेहेवायरे ॥प्रा०॥ एपांचेद्रव्यअस्तीकाय एप्रथमगुणचितलायरे॥ प्रा०१३॥ हवेवस्तुपणुभाखीजे खटद्रव्यमांहिदाखीजेरे ॥प्रा०॥ एकाकाशप्रदेश धर्मअधर्मनोएकप्रदेशरे ॥प्रा० १४॥जिवअनंताअनंत प्रदेशरह्याछेसंतरे॥प्रा०॥ पुद्गलपरमाणुआजाणो अनंततीहांकेहेवाणोरे॥प्रा०१५॥आपआपणीसत्तालीधांजेह रह्याछेद्रव्यजेगाएहरे प्रा०कोइकोइमांमलीनजावे एमवस्तुगुणचित

आवेरे॥प्रा० १६॥हवेद्रव्यत्वगूणकहीजे खटद्रव्यमाहिलही जेरे प्रा०आपआपणीक्रियाजेह सर्वद्रव्यकरेछेतेहरे॥प्रा० १७॥ धर्मास्तीकायआपणो चलणगुणस्वप्रदेशेजाणो रे प्रा०तेसदाकालपुद्गलने जीवनेचालवारुपकरनेरे॥प्रा० तिहांकोइएमभासे सिद्धक्षेत्रलोकांतवासेरे प्रा० धर्मा स्तीकायछेतांहि सिद्धजीवचलावेनांहिरे ॥प्रा०१९॥ ते नोउतरएम सिद्धाजिवअक्रियनेमरे प्रा० तेथीचालेनहि एह पणतेक्षेत्रेबीजाछेतेहरे ॥प्रा० २०॥ सुक्ष्मनीगोदी जिव पुद्गलपणतिहांसदीवरे प्रा० तेहनेचलावेछेतेह तेथी द्रव्यत्वगुणएहरे ॥प्रा० २१॥ अधर्मास्तीकायद्रव्यजेह जिवपुद्गलनेथीरसाह्यतेहरे प्रा० एक्रियारेतेहमांजाणो आकाशद्रव्याचितआणोरे ॥प्रा० २२॥ सर्वद्रव्यनेजेह अवगाहनआपेछेतेहरे प्रा० इहांकोइपुछशेएम अलोका काशमांकेमरे ॥प्रा० २३॥ विजोद्रव्यातिहांनहि अवगाह नकेनेआपेतांहिरे प्रा०उतरतेहनेएमदीजे अलोकाकाशे एमकिजेरे ॥प्रा० २४॥ अवगाहनशक्तिछेतेने द्रव्यविना आपेकेनेरे प्रा० पुद्गलनेमलवुविखरवु तेरुपक्रियानुकरवु रे ॥प्रा० २५॥ कालद्रव्यआपणिजाणो वर्तानाक्रियाकेहे वाणोरे प्रा० ज्ञानलक्षणाजिवनेकाहिये उपयोगाक्रियाति हांलहियेरे ॥प्रा० २६॥ पोतेपोतानेद्रव्ये परणामीपणुते सर्वेरे प्रा० स्वसत्तानीकिरिया छद्रव्यकरेछेगुणवरियारे

॥प्रा० २७॥ हवेप्रमेयत्वकहिजे गुणचोथोएमलहिजेरे प्रा० मुनिहूकमगुणखास जाणेतेनोशिवपुरवासरे ॥प्रा० २८॥ ढाल३८मिसंपुर्ण॥

॥दुहा॥ हवेप्रमेयत्वपणुकहू तेसुणजोसुखकार जिवस्वरुपनेजाणवा एहउतमआचार ॥१॥ केवलीयेज्ञाने करी खटद्रव्यदिठाजेह प्रत्येकेप्रत्येकेप्रमेयत्वपणु तेजाणोगुणगेह ॥२॥ खटद्रव्यनानामए कहिनेदाखुसार धर्मअधर्मआकाशए एकएकद्रव्यधार ॥३॥ हवेजिवस्वरुपनु भाखुतासविचार अनंतातेजाणीये संक्षेपसंख्याधार ।४॥संन्नीपंचंद्रिमनुपजे संख्याताभाख्याएह असंख्याता असंन्नीछे नारकिअसंख्याताजेह ॥५॥ देवपणअसंख्य छे तिर्यंचपंचंद्रिजेण असंख्याताते भाखीया बेरंद्रिअसंख्यकेण ॥६॥ असंख्याताते रंद्रिछे चौरंद्रिअसंख्याताजेह प्रथविकायअसंख्यछे अपकायअसंख्याताते ह ॥७॥अ संख्यतेउकायजाणिये वायुकायअसंख्याताधार प्रत्येकवनस्पतिजाणीये जिवअसंख्याताधार ॥ ८ ॥ तेथिसिद्धजिवअनंतछे बादरनिगोदजेह तेथीजिवअनंतछे एमसमजोगुणगेह ॥९॥ सुक्षमनिगोदजाणिये जिवअनंताधार इहांनिगोदतणोकहू संक्षेपेविचार ॥१०॥ढाल३९मि॥ जिनजीत्रेविसमोजिनपासके आशमुजपुरवेरेलोल॥एदेशि हवेजेहनिगोदनाभावके प्राणितमेसांभलोरेलोल सुक्षमअ

तिसेदिसेएहके गुरुमुखथीधरोरेलोल ॥हवे० १॥ लोका
काशनाजेहप्रदेशके प्रदेशेप्रदेशेलहोरेलोल तिहांगोलो
अकेकोजोयके तेहमांनीगोदलहोरेलोल॥हवे०२॥ गोला
प्रत्येअसंख्यनीगोदके तेकायाकहिरेलोल अनंतजीव
तणीएधारके एकशरीरलहिरेलोल॥हवे०३॥ एमएकनी
गोदेअनंताजीवके एवीअसंख्यछेरेलोल तेहनोगोलोए
ककेहेवायके एहवाअसंख्यछेरेलोल ॥हवे० ४॥ एमअके
कीनीगोदमांजोयके जीवअनंताकह्यारेलोल तेजीवएक
तणाप्रदेशके असंख्याताकह्यारेलोल॥हवे०५॥ जीवतणे
एकप्रदेशेजोयके कर्मअनंतरह्यांरेलोल वर्गणाआठेवलगी
छेतामके प्रत्येकेप्रत्येकेकह्यांरेलोल ॥हवे० ६॥ अनंतप्र
माणुवासाथके वर्गणातेकहिरेलोल जीवशूंलागीछेनिर
धारके पन्नवणामांलहिरेलोल ॥हवे० ७॥ हवेकहूआउ
खानोविचारके भवितुमेचितधरोरेलोल मनुष्यपंचंद्रीजे
निरोगके तेहनुंमानकरोरेलोल ॥हवे०८॥ एकसासोस्वा
समांसत्तरके भवझाझेराकरेरेलोल मूर्तएकमांहेवलीजेह
के साडत्रीसोतोतेरधरेरेलोल ॥हवे० ९॥ एटलास्वासो
स्वासकेहेवायके पुलकभवहवेकहूरेलोल पांसेटहजारने
सतपांचके छत्रीसभवलहूरेलोल ॥हवे० १०॥ नीगोदना
एकभवनुंमानके बसेछपनसहीरेलोल आवलीतणुंछेप्रमा
णके नीगोदएभवकहिरेलोल॥हवे०११॥हवेजेनीगोदमांर

ह्याजीवके तेहनुंस्वरुपसुणोरेलोलपांम्यात्रसपणूंनहितेह
के केवारेतेनणोरेलोल॥हवे०१२॥तेमनहिपामेश्रावतेका
लके एमज्ञानीकहीरेलोल उपजेवीणासेत्यांनात्यांहीके श्र
नादीश्रनंतलहिरेलोल॥हवे० १३॥ तेनीगोदनाभेदछेदो
यके विचारतससुणोरेलोल व्यवहारनीगोदपेहेलोनेदके
बीजोश्रव्यवहारभणोरेलोल ॥हवे०१४॥ हवेजेजीवबाद
रगतीमांहिके एकांद्रिपणुलहेरेलोल जावतत्रसपणानोठां
मके तेव्यवहारीकहेरेलोल॥हवे०१५॥पाछोनीगोदगतीमां
जायके कर्मउदयेकरीरेलोल तेजीवव्यवहारराशीकेहेवाय
के बीजोभेदकहूवलीरेलोल॥हवे०१६॥नथीनिकल्योनीगो
दथीजेहके निकलशेनहिकदारेलोल तेश्रव्यवहारराशी
जाणके एमलहोमुदारेलोल ॥हवे० १७॥ नीगोदमांहोय
जातनाजीवके भव्यश्रनव्यकह्यारेलोल नवनभानुंकेव
लीचरित्रके विचारतिहांलह्यारेलोल॥हवे० १८॥ मनुष्य
पणेथीजेटलाजिवके कर्मखपाविकरिरेलोल जेटलाजिव
मोक्षेजायके एकसमेवलीरेलोल ॥हवे०१९॥ तेटलाजीव
तेणेसमयके सुक्ष्मनीगोदथकीरेलोल श्रव्यवहारराशी
मांहेथीश्रावेके व्यवहारीनकीरेलोल ॥हवे० २०॥ को
इसमेश्रोछानिकलेभव्यके ॥ बाकीश्रनव्यजाणियेरेलोल
व्यवहारराशिवधेघटेनहिके एविचारचितश्राणीयेरेलोल
॥हवे० २१॥ लोकमांहिश्रसंख्यकेहेवायके गोळानीगोद

नारेलोल तेछदीशीनोलेवेछेआहारके पुद्गलसोदनारेलो
ल ॥हवे० २२॥ जेरह्यालोकनेअंतेजाणके चर्मप्रदेशेसहि
रेलोल तेगोलानाजिवनेआहारके त्रणादिशीनोकहिरेलो
ल॥हवे०२३॥फरशापुद्गलनोलेवेआहारके एमतमेचितध
रोरेलोल हवेएसुक्ष्मनीगोदमांजाणके वनस्पतिखरोरे
लोल ॥हवे० २४॥ एकसाधारणवनस्पतितेहके सुक्ष्मनी
गोदतेकहेरेलोल अवस्थावरादिसेछेचारके तेहनासुक्ष्मव
हेरेलोल॥हवे० २५॥ पृथविपरमुखचारेजाणके पणप्र
त्येककहिरेलोल साधारणपणुवनस्पतिमांहिके विजेनव
लहीरेलोल ॥हवे० २६॥ एसर्वेनोलोकमांहिस्वस्थानके
भेलारहेछेसहिरेलोल काजलकुपिपेरेतेहकेतेजीवसंख्या
लहिरेलोल ॥हवे० २७॥ तिहांदूखघणुतुंधारके अवक्त
व्यभावेकहूरेलोल केहेतांतेहेनोनावेपारके शास्त्रेबहुलहू
रेलोल॥हवे०२८॥एहनीगोदतणोविचारके भाख्योसंक्षेप
थीरेलोल मुनीहूकमज्ञानगुणजासके संगेसुमतासखीरे
लोल ॥हवे० २९॥ ढाल३९मीसंपुर्ण॥

॥दुहा॥एमप्रणमेतेद्रव्यए जिवसहितजाणो आपआप
णास्वभावमां प्रमेयपणोकहाणो ॥१॥ हवेसत्यपणुकहू
गुणपांचमोसार खटद्रव्यमांभाखशुं उपजेविणसेधार
॥२॥ थिरताभावपणतेरहे तेहिजसतकेहेवाय तत्वार्थमां
तकह्युं तेहचितमांलाय॥३॥हवेथोडाकविस्तारीशु भेदए

हनाधार समजुजिवतोसुखलहे जेहनेज्ञांननोप्यार ॥४॥

॥ढाल४०मि॥ सुनंदाकंतनेवंदिरे ॥ एदेशि॥ धर्मास्ती कायनाजाणोरे असंख्यप्रदेशकहांणोरे एकप्रदेशमांचित आणो॥१॥सलुणासतूपणोएधारोरे॥एआंकणी॥अगुरुल घुअसंख्यातोभाख्योरे विजेप्रदेशेअनंतोदाख्योरे तिजे प्रदेशेसंख्यातोआख्यो॥स०२॥असंख्यप्रदेशएमकाहियेरे प्रदेशेप्रदेशेलहियेरे अगुरुलघुपरजायसहिये ॥स० ३॥ घटतोवधतोरह्योछेएहरे अगुरुलघुपरजायजेहरे तेथिच लभाख्योछेतेह॥स०४॥ जेप्रदेशेअसंख्यातोहोयरे तेणेप्र देशेअनंतोजोयरे अनंताठामेअसंख्यातोसोय ॥स०५॥ एमलोकप्रमाणेजाणोरे असंख्यातप्रदेशप्रमाणोरे सम कालेअगुरुलघुआणो ॥स० ६॥ परजायतणुएभाखुरे परावर्तनधर्मदाखुरे प्रदेशप्रदेशमांआखु ॥स० ७॥ अनंतफिटिअसंख्यातथायरे उत्पातिअसंख्यकेहेवायरे नाशअनंततणोलेवाय ॥स० ८॥ ध्रुवपणुनीश्चलहोवेरे त्रणभंगतेएमलेवेरे उत्पातवयध्रुवकेहेवो॥स०९॥जेमएध र्मद्रव्यमांभाख्योरे तेमअधर्ममांदाख्योरे असंख्यप्रदेश मांआख्यो॥स०१०॥आकाशद्रव्यएमकहीयेरे अनंतप्रदे शतेलहियेरे अगुरुलघुएमवाहिये ॥ स०११ ॥ जिवद्रव्य अनंताजाणोरे प्रत्येकेप्रत्येकेवखाणोरे एकजिवनाचित आंणो ॥स०१२॥ प्रदेशअसंख्याताभाख्यारे एकजिव

नाकहिनेदाख्यारे एमअनंतजिवनाराख्या ॥ स० १३॥
उपजवुविणसवुतेमारे ध्रुवपणुछेजेमारे एमत्रिभंगीछेएह
मां॥स०१४॥ पुद्गलप्रमांणुजांणोरे समेसमेएहवखांणोरे
त्रिभंगीएमकहांणो ॥स०१५॥ वर्तमांनसमयेनाशरे तेतो
अतितकालनोथाशरे अनागतसमयआवेजाश ॥ स०
१६॥एमउपजवोविणसवोजाणोरे कालपणोध्रुवप्रमाणो
रे एमअगुरुलघुकहांणो॥स०१७॥एथुलपणामांनाख्योरे
उत्पातवयध्रुआख्योरे हवेवस्तुपणेकांइदाख्यो॥स०१८॥व
स्तुगतेमुलएभाख्युंरे गयेपलटवेज्ञानदाख्युंरे एमभासन
चितमांराख्युं॥स०१९॥पुर्वपजायभासनजेहरे सिद्धमां
पणकहियेतेहरे उत्पातवयध्रुवएह ॥स०२०॥ धर्मास्ती
कायमांजाणोरे प्रदेशेप्रदेशेवखाणोरे पुद्गलजिवखेत्रगत
आंणो ॥स०२१॥ अशंख्याताप्रथमसमयेकाहियेरे चल
णसाह्यपणोतेलहियेरे बीजेसमयेअनंतासहिये ॥ स०
२२॥तेहनेचलणसाह्यकरतारे असंख्यातानोवयवरतारे
अनंतानोचलणसाह्यधरता ॥ स०२३॥ एमउत्पातनेवय
जाणोरे ध्रुपणेद्रव्यवखाणोरे एमसमयेसमयेकहांणो॥
॥स०२४॥ एमसर्वद्रव्यमांधारोरे पंचास्तीकायनीहारोरे
एककालछेउपचारो॥स०२५॥तेकालउपचारेलहीयेरे ए
मांवस्तुपणुनकहियेरे भावसवीउपचारेवहिये ॥स०२६॥
एमसत्वपणोएजाणोरे गुणपांचमोवखांणोरे मुनीहूकम

वचनप्रमाणो॥स०२७॥ ढाल ४० मी सपुर्ण॥

॥दुहा॥ जोअगुरुलघुतणो भेदजुदोनथाय तोपरदेश मांहोमांही भेदकेमकेहेवाय ॥ १ ॥ तेणेअगुरुलघुसर्वमां भेदजतेहकेहेवाय जेटलोजेटलोजांणीये उत्पातवयरुपथा य ॥२॥ सत्यपणेएकद्रव्यछे जेहनाभेदनहोय जीहांसत्व पणोजुदोपडे तीहांद्रव्यदोजोय॥३॥ एमएसत्यपणो जो जोवीचारीसार हवेगुणछठोवर्णवू अगुरुलघुवीचार॥४॥

ढाल ४१ मी ॥ प्रीतमजीरंगरसेरमिये ॥एदेशि ॥ गुण अगुरुलघुभाख्यो छठोपर्जायथीराख्यो हांनिवरधीथकी दाख्यो॥१ ॥सनेहीसमजोसुखकारीएआंकणी॥खटप्रकारे तेसार वरधीपणुप्रथमधार भाख्युशास्त्रेउदार ॥स० २॥ अनंतभागवरधीकहिये असंख्यातभागकहिये संख्याता भागवरधीसहीये॥स०३॥संख्यातगुणीवरधीजाणो असं ख्यातगुणीवखाणो अनंतगुणीतेपरमाणो॥स० ४॥ एख टवरधीकही हवेखटहांनीलही सुणजोतुमेचितदेई ॥स० ५॥॥ अनंतभागहांनीजाणो असंख्यातभागवखाणो सं ख्यातभागप्रमाणो ॥स० ६॥संख्यातगुणीहांनीकही अ संख्यातगुणीलही तेमअनंतगुणीसही ॥स० ७॥ एमख टगुणीहांनीजाणो बेहुथईभेदएमआणो द्वादशभेदव खाणो ॥स०८॥ हांनीतेतोवयकहीये वरधीतेतोउपजवुल हिये एमअगुरुलघुवहिये ॥स० ९॥ नाहिलघुनेनाहिगुरु

अगुरुलघुतेनामधरु सर्वस्वभावमांतेहसरु ॥स० १०॥ सर्वद्रव्यमांतेलाधे अगुरुलघुसर्वेसाधे आवर्णतणोनहि छेवाधे ॥स० ११॥ पंचमअंगेतेभाख्यूंश्रीमुखथीकांईतेदाख्यूं तेगूणतोचीतमांराख्यूं ॥स०१२॥आतममध्येगूणसारो अगूरुलघुएगुणधारो सर्वप्रदेशेविचारो ॥स०१३॥खायकभावेएजाणो आवर्णरहितकहाणो सामान्यगुणपरीमाणो ॥स० १४॥ सर्वसामान्यएनेकहिये अधिकोओछोनवीलहिये छठोगुणभाखोसहिये ॥स० १५ ॥ खटगुणभाख्याएह खटद्रव्यमांलाधेजेह तेथीसामान्यकहियेतेह स० १५॥ वाकीचाररह्याजेह अर्थनवीभाखुतेह समजीलेजोगुणगेह स० १७ ॥ स्वस्वद्रव्यअपेक्षाय सामान्यपणुतेमथाय तेथीसामान्यकेहेवाय स० १८॥ अपरद्रव्यमांनहिजेह सरखाभावनहितेह तेथीअर्थनांख्योंनाहिएह ॥स० १९॥ हवेगुणतणीभाखु भावनारीतइहांदाखु शुद्ध अर्थइहांआखु ॥स० २०॥ खटद्रव्यमांहिधारो सरखागुणजेमांभालो तेसामान्यगुणविचारो ॥स० २१॥एकद्रव्यमांजेगुणदेखो वीजाद्रव्यमांतेनवीपेखो विशेषगुणतेमांलेखो ॥स० २२॥ कोईकोईद्रव्यमांहिजाणो कोईद्रव्यमांनकहाणो तेगुणएमचीतमांआणो ॥स० २३॥ साधारणअसाधारणतेकाहिजे एमगुणसर्वेग्रहीजे एरीतेगुणनेसमजीलीजे ॥स० २४॥ एछद्रव्यमांसार गुणअनंतासुखकार प

अवगाहनओजोलीजिये कालेवरतनासार॥९॥ दोयगुण पुरवतणा अकेकोफरतोजोय एमएचारद्रव्यमां गुणत्रणे सोय॥१०॥ एमविशेषगुणजाणिये शास्त्रेबहूविचार सामान्यविशेषगुणजाणतां होयआत्मतणोनिर्धार॥११॥ हवेकारकतेवर्णवुं श्रोतासुणोएकचीत आलसनिंद्रादुरतजी विषयकषायअनीत॥१२॥ ॥ढाल ४२ मी॥ रिषभजीणंदशुंप्रीतडीएदेशी॥हवेकारकखटवर्णवु जेसर्वेहोपदार्थमांहोयके नांमतेहनांहवेदाखवुं तेसुणतांहोवंछीतजोयके॥१॥ हवेकारकखटवर्णवुं॥एआंकणी॥कर्त्ताकारणजाणिये कार्जहोकांइसंप्रदानके अप्रदानकांइचितधरो अधीकरणहोखटआपाविधानके॥हवे०२॥प्रथमद्रष्टांतकहुं तुमेधार जोहोकांइचतुरविचारके घटउपरतेआखशुं खटचक्रहोसम जोसूखकारके ॥हवे० ३॥ घटकर्त्ताकुंभकारछे चक्रम्रती काहोपिंडकारणजाणके घटकरवोतेकारजसही परजाय पलटणहोसंप्रदानचीतआणके ॥हवे०४॥ म्रतीकापिंडजे हछे तेहनाशादिहोपरजायनोनाशके घटपरजायनेध्याव तो उपादानहोकरेतिहांवासके॥हवे० ५॥संपूर्णघटनिपजे आधारपणेहो तेअधीकरणधारके एमखटकारककीजीये हवेआखुहो चेतनमांहीनीरधारके ॥ हवे० ६ ॥ चेतन अनादीकालनो अवलीपरणतीहोप्रणम्योछेजेहके बाधकभावेग्रहीरह्यो खटचक्रहोतुमेजाणोतेहके ॥हवे० ७॥

कर्त्ताथयोविभावनो रागादीहोत्रावरणजेहके द्रव्यक र्मनोकर्त्ताथयो भावकर्मनोहोपणकर्त्ताएहके ॥हवे० ८॥ मीथ्याअव्रतकखायजे जोगत्राश्रवहो प्राणघातादी जाणके तेइहांकारणजाणिये भावकर्मनुंहोकरवूंकारज त्राणके ॥हवे० ९॥ द्रव्यकर्मनोलाभजे अशूद्धतायेहोसं प्रदानकेहेवायके स्वपरनोरोधकहोवे क्षयउपसमहोहांनी छेतेथायके॥हवे० १०॥ अथवापरत्रनूजाइये परवरतवुहो अप्रदाननिवासके अशूद्धभावनाप्रमूखजे कर्मशक्तिहोरा खवानीत्राशके॥हवे० ११॥ एमत्राधारतेजाणिये अशूद्ध होखटचक्रविचारके बाधकभावतेभाखियो हवेभाखूंहो साधकसूखकारके॥हवे० १२॥ आत्मप्रणतीत्रादरी पल टावेहोकारकचक्रतेहके साधकत्रात्मधर्मतणो वरतावेहो संव्यंगुणगेहके॥हवे १३॥ सम्यकगूणठाणाथकी जीवल हेहोत्रजोगीठाणके तिहांलगेसाधकजाणिये पछीपामे होतेजिवनिरवाणके॥हवे० १४॥कर्तात्रात्मद्रव्यए शूद्धत्रा त्महोप्रगटकरवाकाजके तेहिजकारजजाणिये तेनिमित्ते होकरेकारणसाजके ॥हवे० १५॥ स्वस्वभावरुपजे रम णताहोकरेतेहनीमांहीके तेपरणतीत्रादरे एक्रियाहोभा खीछेतांहिके ॥हवे० १६॥ स्वरमणादिकजोक्रिया तेकर वीहोत्रधुरोछेज्यांहिके पुर्णनेकरवीनवीकही भाख्युंछेहो माहाभाष्येतांहिके ॥हवे० १७॥

॥उक्तंचभाष्ये॥ तस्मात्सुध्यध्यावसित्तंकार्य॥ अप्पात्म कारणमेव्यंइती ॥

हवेकारणचोथुकहू संप्रदानहोनीजआतमसारके ज्ञान दर्शनचरणतणा पर्जायदानहोदेआतमनेधारके ॥हवे०॥ १८॥ आतमजेनीपजे तेरीतेहोप्रगटकरवाकाजके तेमआ तमधर्मआदरे दानदाताहोग्राहकअभेदराजके॥हवे०१९॥

॥उक्तंच॥देउसजस्सतसंपयाण॥मिहतंपीकारणंतस्सहे ईतदछित्ताउनकीरइतंवीणाजंसो ॥

हवेउपादानसांभलो कारकहोपांचमोछेजेहके आतम गुणपरणतीपणे ज्ञानदर्शनहोचारित्रतेहके ॥ हवे०२० ॥ तत्वरमणनीराधारता तत्वरुचीहोतत्वरमणादिकजेहके अहंसकनीराबाधता जथार्थहोभासनगुणगेहके ॥हवे०॥ २१॥परभावदुरेत्यागतो अभोगीहोपरभावनातेहके स्व स्वरुपभोगता नीजवीरजहोफोरवेगुणगेहके॥हवे०२२॥ आतमसिद्धिरुपजे उतकृष्टोहोकारजनोकारणएहके आत मशक्तिप्रगटहोवे स्वअनुजाईहोजाणोगुणगेहके॥हं०२३।

॥उक्तंच॥ साधकत्तमंकारणंकरणं॥

हवेअधीकरणजाणिये स्वपर्यायनोहोआधारछेएहके व्यापव्याप्तसंबंधछे आतमनोहोपर्जायथीछेतेहके ॥हवे० २४॥ स्थांनकतेआतमा पर्जायनेहोरहेवानुठामके खट कारकएभाखिया संक्षेपेहोदाख्याछेएमके॥हवे०२५॥तेम

वलीसिद्धमांजाणिये खटकारकहोआतममांहितेहके कर्त्ता दिआतमजाणिये विशेष्यावश्यहोकभास्युछेनेहकोह०२६

॥उक्तंच॥ कारणव्यास्व्यातावश्शरे॥ छर्वीहकत्ताइकरण कम्मा॥ चततोयसंपयाण॥ वयाणतहसंन्निहाणाइ॥ इति गाथायंतथाच॥ कारणयोडायथाकारणतहावा॥वढातल्ल सततोत्ति॥ कारणकत्तावव्वपसायगतमं ॥करणंनिउंपिं डद्दंडा॥॥१

ईत्यादिकबहुवारता भाखीछेहोग्रंथांतरेमनुहारके मुनी हुकमबहुश्रुतथी पानशोहोज्ञानगुणअपारके॥हवे०२७॥ ढाल १२ मी संपूर्ण॥

॥दुहा॥नीश्चयव्यवहारएवर्णव्यो ज्ञानस्वरुपसुखकार तेकारणव्यवहारए ज्ञानउत्तमआधार ॥१॥ ज्ञानव्यवहारेकरी सुद्धउपयोगथाय भेदज्ञानतेहनेकह्यो असुद्धउपीयोगजाय ॥२॥ मिथ्याअवरततेहथीटले टलेकखायने जोग एहीजआश्रवनाहेतुछे एहीजमोटोरोग ॥३॥ तेटले व्यवहारज्ञानथी शुकलध्यांनपणहोय प्रथक्तवीतर्कए जांणीये प्रथमपायोसोय ॥ ४ ॥ तेकारणएज्ञानते व्यवहारनयेसार सुद्धचारीत्रपणहोवे अभेदज्ञानपणधार॥५॥ एमजाणीहृदयेधरो निश्चयव्यवहारसार व्यवहारकारण निश्चेनुनिश्चयमुक्तिआधार ॥६॥ हवेकिंचितचारीत्रनु निश्चेनेव्यवहार स्वरुपइहांतेभाखशुं आगमनेअनुसार॥७॥

॥ढाल ४३ मी॥ नुलोमनन्नमरातुंक्यांन्नम्यो॥एदेशी॥ चारीत्रवीधीतेसांभलो नीश्चयव्यवहारदोयभेद आगमअ नुसारेदाखशुं मतकोइधरज्योखेद ॥१॥चारीत्रवीधीतेसां भलो एअांकणी॥प्रणातीपातादीत्यागजे व्यवहारचारीत्र एह सुखअर्थीजेप्राणीया आदरेछेतेह ॥चा०२॥अभवी पणआदरे आश्रवभावतेजाण मोक्षहेतुतेनवीकह्यो ज्ञान वीनाचीतआंण ॥चा०३॥ नीश्चेचारीत्रहवेभाखशुं थीरता परीणामछेजेह आत्मस्वरुपएकत्वपणे रमणकरोगुणगे ह॥चा०४॥ मोक्षहेतुजाणीकरी उद्यमकरोअभीराम जो उद्यमएहवोनवीहोवे तोश्रद्धाराखोएहठाम ॥चा०५॥ ए हीजसमकीतशुद्धछे तेवीनाज्ञाननेध्यान कीरीयापरमुख निष्फलकही माटेश्रद्धाराखोसुजाण ॥चा०६॥

॥उक्तंचगाथा॥जसक्कइतंकीरेइ॥अहवानसकेइ॥तहयस दहइ ॥ सदहमाणोजीवो ॥ पावेअयतमरंठाणं॥१॥

एमश्रद्धाशुद्धराखजो ज्ञानश्रद्धाछेएक अनुजोगद्वार मांभाखीयु जोइलेजोजिनेक॥चा०७॥

॥ उक्तंचगाथा ॥ नायम्मीगिएहिसव्वो ॥ अगिणिह सव्वेयइछे ॥ अछंमीडाजइवमेवइ ॥ यजोसोगउवसोसो नउनाम ॥१॥

रुडीपेरेमहाव्रतधरे करवायनोकरेजेत्याग तोपणमुक्ति नवीलहे समकीतविनानहिलाग ॥चा० ८॥

॥उक्तंच ॥ वीरयासावज्जाउ॥ कसायहिणामहव्वयध रा॥ विसमदिठिविहूणा ॥ कयाविमुपंनपावंति॥३॥

समकितविनामुक्तिनहि समकितज्ञाननीमांहे नयन खेपत्रमाणेकरी जाणोआत्मउछांहे ॥ चा० ९ ॥ स्याद वादतेजाणंतो जाणेपक्षजेआठ मोक्षकर्मअवस्थासहि प रभावजायनाठ॥चा०१०॥एटलुजाणेतेसमकीती नास्युश स्त्रमोझार तेवीणसमकीतवेगलु समजजोसुखकार॥चा.११॥

॥ उक्तंच ॥नयभंगपमाणेहीं॥ जोअप्पासायवायनावे णं॥ जाणइमोक्षस्वरुवं॥ समदिठीयोसोनेउ॥

ज्ञानदर्शनचारीत्रय त्रणेएकजजाण एकज्ञानमांत्रणछे सुधुकरजेवखाण ॥चा०१२॥ जिवादिकखटद्रव्यजे तेना गुणपरजाय तेजाणवार्थीज्ञानिकह्यो सरधार्थीसमकीत थाय ॥चा० १३॥ जाणिछद्रव्यमांचेतना एकग्रहिछंडेरे पांच एहिचारीत्रजाणिये एमांनहिखलखांच ॥चा०१४॥ स्वगुणमांतेथीररहे निश्चयचारीत्रसोय बिजोव्यवहारचा रित्रछे तेतोआश्रवहोय ॥चा० १५॥

॥ उक्तंच गाथा ॥ निठियमग्गोमुखो ॥ ववहारोपुनका णोवुत्तो ॥ पढमोसंवररुवो ॥ आसवहेउतउवाउ॥७॥

रत्नत्रयीएजाणीये मोक्षसाधनएसार रत्नत्रयीगुणचे तना एमकरजोविचार चा०॥ १६॥

॥ उक्तंच गाथा॥ अहमीकोषलुसुद्धो ॥ निम्मउनाणदं

सणसमग्गो ॥ तम्मिठिउतच्चितो ॥ सच्चेएएपसंनेमी॥४॥
॥गाथा॥ निरंजणनिक्कलअयलदेव॥ आणाइआणंत चेयण ॥ लखणसिद्धसमपरमप्पासिवसंत॥५॥

आपणोआतमाधारजो एहिजपरमातमदेव कर्मवशेए इहांपड्यो एसंसारीरेहेव ॥चा० १७॥ जबकर्मथीजुदोप डे तोपरमातमएह शरीरमांरह्योपणदेवछे माटेध्यावो गुणगेह ॥चा० १८॥

॥ उक्तंच गाथा ॥ एहिजअपासोपरमप्पा ॥ कमविशे सइजाउ ॥ जप्पाइयमेदेवजु ॥ सोपरमप्पाजावहूतुभ्यं अपोअप्पा ॥

आपणोआतमाध्यावजो तरणतारणछेज्ञाहाज आतम ध्यानेआतमा पामेशिवपुरराज ॥चा० १९॥ एमज्ञानद र्शनचारीत्रजे रत्नत्रयीसुखकार तेहिजगुणतेआतमा भास्योएहविचार ॥चा० २०॥ सर्वनुसारजेज्ञानछे अपर गुणअनेक तेसविज्ञानमांहिरह्या एमजाणजोनेक ॥चा० २१॥ तेकारणज्ञानगुण आराधोमविसार एहथकिमुक्ति लहो शंकानकरशोलगार ॥ चा० २२ ॥ भव्याजिवनेका रणे वांध्योज्ञानविलास वालावोधएकरचो समजिलेजो उलास ॥चा० २३॥ वहूसिद्धांतवहूग्रंथनि वहूप्रकरण निसास्थ्य तेसाथेरचनाकरी समजवाकरोअभिलाख॥चा० २४॥ एहग्रंथजेहजाणिने सद्दहशेजेह रमणकरशेनिज

रुपमां मुक्तिलेशेतेह ॥चा० २५॥ एहग्रंथपुरणथयो जे मांज्ञानछेसार मुनिहूकमजेआराधशे तेलेशेभवपार॥चा० २६॥ढाल ४३ मि संपुर्ण॥

॥कलस॥ गायोगायोरेमेंतोज्ञानसूधारसगायो खट द्रव्यनोवर्णनकरतां ज्ञानअनुभवपायोरे ॥मेंतो० १॥ धर्मअधर्मआकाशतेजाणो कालपुद्गलनगरायो एपांचेअ जीवजाणीने चीतमांपणनवीलायोरे ॥मेंतो० २॥ सर्वर समांहीउत्तमरसए अमृतरसकहायो शूद्धचीदानंदधर्म प्रगट्यो तेहीजज्ञानकहायोरे ॥मेंतो० ३॥ सर्वद्रव्यमांप्र गटएछे सतधर्मकहायो ज्ञानसुधारसउत्तमजाणी एहध र्मचीतलायोरे ॥मेंतो० ४॥ एवोधर्मदिशेनहीबीजो शिवप दएमांठरायो ज्ञानविनाधर्मनविहोवे एवोनिश्चेकरायो रे ॥मेंतो० ५॥ द्रव्यगूणपर्जानीरचना भेदज्ञानठरायो शु द्धव्यवहारनयथीजाणो एहस्वरुपभरायोरे ॥मेंतो० ६॥ मोहनीकर्मनाशएहथी तेथीव्यवहारनयध्यायो निश्चेनय पणभास्योछेएहमां अभेदज्ञानतेपायोरे॥मेंतो०७॥ खट द्रव्यनाभेदतेभास्या गुणपर्जायसुगायो साधर्मीकपणूंते दास्यूं पक्षआठेतेलायोरे ॥मेंतो० ८॥ चोभंगीबहूजात नीभाखी तेमस्वभावकहायो नयभंगबहूरीतेदास्या ते मनिक्षेपापठायोरे ॥मेंतो० ९॥ तेमवलीप्रमाणतेभास्या सप्तभंगीचीतलायो त्रीभंगीपणातिहांदाखी गुणलक्षण

कहायोरे ॥मेंतो० १०॥ कारकखटपणतेभ्नाख्या निश्चे व्यवहारतेध्यायो एमज्ञानस्वरुपमांरमियो अनुभवआत्मपायोरे॥मेंतो०११॥ चारित्रबेजातनुंभाख्युं तेमसमाकितसुहायो अन्यदर्शननीचरचादाखी तेपणइहांकहायोरे ॥मेंतो० १२॥ एसर्वेनुंसारतेजाणो ज्ञानस्वरुपसवायो निश्चेस्वरुपआत्मनुंभ्नाख्युं तेलेजोसुखदायोरे॥मेंतो० १३॥ सर्वशास्त्रनुंसारएजाणो ज्ञानस्वरुपसुखदायो तेविनासविधर्मनहोवे संशयकोइनलायोरे ॥मेंतो० १४॥ नगरनसोभ्नेजेममेदनीवीण तेमजीवविनाकायो शरीरनशोभेजेमनाकविण तेमधर्मकहायो ॥मेंतो० १५॥ मुनीङ्कमएज्ञानरसगायो उलटअंगनमायो दीनदीनआनंदहोयअधीकेरो अनुभ्नवसहजसवायोरे ॥मेंतो०१॥

॥कलस २ जो॥ त्रीजगभासन ॥एदेशि॥ द्रव्यगुणपर्जायभ्नासन आतमगुणतेअनुभव्यो सर्वग्रंथमांसारएछे अवरवीजोकोईनवीहवो व्रक्षमांहिजेमकल्पव्रक्ष रत्नमांचिंतामणीलह्यो वेलमांहेजिमचित्रावेली धातुमांसोवर्णकह्यो ॥१॥पर्वतमांहेमेरुपर्वत रसमांजलरसजाणिये धर्ममांजेमदयाधर्म वाक्यमांसत्यवखाणीये सर्वग्रंथमांएहग्रंथ सहूथीमोटोजाणिये एवोग्रंथअवरकोईनही जेमांआत्मस्वरुपवखाणिये ॥२॥ अवरग्रंथअनेकछेपण एजेवोकोछेनहि जेमशंभुरमणसमुद्रसरिखो अवरसमुद्रनहीसही एहग्रंथ

वांचतांकांई सेंहजेसमकीतउपने ज्ञानस्वरुपतेशुद्धहोवे थी
रताभावश्रावीवने ॥३॥ तेहनेमुक्तिसुखसेंहजे प्राप्तहोवे
छेसही जन्मजरामर्णनासे एवोश्रवरग्रंथकोनहि देवलो
कनरलोकजेने थीरतापदजेहनेनाहि जेहनेरमणएग्रंथमां
ही थीरतायेमुक्तिछेसही॥४॥तेमाटेएग्रंथभवीजन हाथथी
नमुकशो रातदीनश्रभ्यासएहनो करतांनवीचुकशो एहश्र
र्थश्रगाधछेकांई तेथीसुरखनवीलहे श्रथवामतिपक्षीजेनर
एथीश्रलगातेरहे॥५॥ज्ञानीपुरुपजेहजाणे तेतोएमांनित्यर
मे श्रात्मश्रर्थीजेहप्राणी कालतेएहमांगमे तेकारणभव्यजी
वतुमे एश्रभ्यासनचूकशो रातदीनरमणकरतां कर्मसवीते
मुकशो॥६॥जिहांलगेसुरगीरंदएहि तिहांलगेएहग्रंथरहो
रविससी जिहांलगेमंडल वसुधामांविस्तारलहो तेलविंदु
जेमजलमां विस्तरेवहूपेरेसाहि तेमएग्रंथमुखमुखहोवे ज्ञा
नितणेतेचितवाहि॥७॥हूकममुनिनोजेहमाने तेहज्ञानपांमे
खरो निमितकारणपुष्टएछे एहथीमननवदुरकरो मुक्ति
दाताएहसाचो ज्ञानधोरंधरवली एवामुनिनोहूकममानो
एहिजशिवशुंदरीमलि॥८॥ विक्रमादित्यसंवछरेंए एप्रबं
धरच्योखरो श्रोगणिशसतपचिसमांहि कारतगमासेचि
तधरो शुकलपक्षश्रष्टामिये वारभ्रगुछेसहि तेदीनएपुर्ण
किधो श्रामोदनयरमांहेरहि॥९॥चतुरमासुइहांकिधुं संघ
श्राग्रहघणोकरयो श्रावकश्रोताबहुशुंदर द्रव्यांणुजोगेचि

तधरच्यो अनुभवज्ञानमांहिराशिया तेहनेवास्तेएरच्यो ते कारणअनुभवज्ञानएहि दाख्योअमृतरससच्यो ॥१०॥ मुनिहूकमउपगारबुद्धे संघहेतेएकरच्यो अवरनेपणउपगारथाशे जेनरएहदएधरच्यो अर्थएहनोबहुश्रुतपासे धारतां सविसुखसंपजे अहोनिसएग्रंथमांरमतां शिववधुथिकरेमजे ॥ ११ ॥

इतिश्रीज्ञांनविलासग्रंथप्राकृतबंध
ढाल ॥ ४३ ॥ कलश ॥ २ ॥
मुनीश्रीहूकममुनिजिकृतसंपुर्ण ॥

श्रीध्यानविलास.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥ दूहा ॥ धुरनमुंपरमात्मा चिदानंदभगवंत तासपसा यरचनाकरुं देखीरीझेसंत ॥१॥ मूक्तिमारगनेसाधवा कहूध्यानविचार शुभाशुभनेत्यागवुं आदरवुंशूद्धअनुसार ॥ २ ॥ मूक्तिमार्गसाधनतणा मार्गदिशेअनेक पणमूक्ति छेध्यानमां भाखूछूंतेछेक ॥ ३ ॥ तपजपक्रियाअनेकविध व्यवहारेकेहेवाय पणमूक्तितेहमांनही पुन्यप्रकृतीथाय ॥ ४ ॥ मुक्तिरहिएकध्यानमां ज्ञानेकरीतेशूद्ध मूर्खअर्थपांमेनही पामेपंडितबुद्ध ॥५॥ तेकारणइहांभाखशूं ध्यानतणोविचार भेदघणाइहांदाखशूं शास्त्रतणेअनूसार ॥६॥ ध्यानविलासतेजाणिये नामग्रंथनूंएह ज्ञानीजनसूखीहोशे वांचीगूणनोगेह ॥ ७ ॥ अत्रभाषालिख्यते

हवेध्यानतेशानेकहीए जेचेतननाचपलपणानेथीरकरवु चेतननाअध्यविसायथीरभावराखीनेध्यावु तेनेध्यानयोगीकह्यो तेनाभ्रणप्रकारछे एकभावना॥१॥ अनुपेक्षा॥२ चितध्यान ॥३॥ एत्रणप्रकारेध्यानेकरीनेचित्तनेथीरकरवु तेनेध्यानकहीए हवेअंतरमहूर्तएकाग्रहाचितनोउपयोग थीररहेवोतेनेध्यानकहीए एटलेएकअर्थनेविशेजविचार करवोतीहांघणाअर्थ पडखेथीसंक्रमणथाय तीहांस्थीर

पणेरहेवु तथातीहांध्यानादिर्घपणेध्याननीपरंपरा थए जजायछे तीहांकोइअंतरमहूरतनोनीयमछेनही एटले छद्मस्थनेएवीरीतेध्यानप्रवर्ते अनेकेवलीनेजोगनुरोकवुं तेजध्यानकहीये ॥

॥उक्तंच॥ अंतोमुहुत्तमित्तं चित्तावस्था मेगवत्थुमि छो मत्थाणंजोगनीरोहोजिणाणंतु ॥१॥

हवेतेध्याननाचारभेदछे आर्त्तध्यान ॥ १ ॥ रुद्रध्यान॥ २॥ धर्मध्यान॥३॥ शुक्लध्यान ॥ ४ ॥ तेमध्येप्रथमनावेध्या नतेअशुभछे तेथकीअशुभकर्मबंधाय अशुभगतीप्राप्तथा य वाकिवेध्यानरह्यांतेमुक्तिनांकारणवाच्यछे एउत्तमाजिव नेजप्राप्तथाय हवेतीहांप्रथमजेआर्त्तध्यानछेतेनुस्वरुपकाहि येछिये तेनाचारपायाछे प्रथमईष्टविजोगनोविचारकरवो केरखेमनेतेवस्तुनोवीजोगथायएटले ईष्टकेहेतांजेवलभ पोतानामननेगमेएवापदार्थमल्या तेमांमगनथइनेरेहेतें कीयाकीया जेमातापीताभाई मीत्र पुत्र कलत्र धन धान्य सजनकुटंबमेढीमेहेलवाडी आरामप्रमुखनो रखेमनेवी जोगथायएमकरतां कदीविजोगथयोतोमाहाचिंतामांपडे मोटोशोककरे माहावीलापकरे तेअभीलाखरुप एकत्व पणोजेपरिणामते इष्टवीजोगआर्त्तध्याननो पेहेलोपायो कहिए ॥ १ ॥ हवे बीजो अनिष्टसंयोगकेहेतां जेअ निष्टवस्तुनी प्राप्तीथइएटलेमननें नगमेतेवा शब्दादि

कपदार्थनुमलवुथयुछे तेनोविजोगथवानोचिंतवे एटलेश्र नीष्टजेभुंडांदुखनांकारण जेश्राशत्रुश्रहींथी क्यारेजाय श्रथवाश्रादरिद्रश्रवस्थामाहारीकाहारेजशे श्रथवाश्रा कुमाणसनोसमागमथयो तेकेमटले श्रथवाएथकी श्राप णोछुटकोक्यारेथशे इत्यादिकवीचारवु ते श्रनिष्टसंयो गवीजोपायोकहिये.

हवेत्रीजोपायोरोगचिंताश्रार्त्तध्यानकेहेतां शरीरनेवी शे वायु गरमी पीत ज्वर इत्यादीकउपने थकेदूखथणु करे घणी चिंतामांप्रवर्ते एनाश्रोशडउपचार करवानी चिंतामांरहे तेरोगचिंता श्रार्त्तध्यानत्रिजोपायोकहीए ए ध्यांननेविशे पराए त्रणलेस्याहोश्र कृश्नलेस्या ॥ १ ॥ निललेस्या॥२॥ कापोतलेस्या एत्रणलेस्या संभवेछे

हवे चोथो पायो श्रग्रशोचकेहेतां जे मन मांश्रा गलनाकालनो शोचकरे जेएणेवरसे एकामकरीशु श्रथवाश्रावतेवर्षे श्रावीरीतेकामकरीशु एमचींतवे तथा दान शियल तपनुफलमागे जेमांएणेभवश्रातप प्रमुख कीधा तेनुमनेश्रमुकफलहोजो एटलेहूंश्रावतेभवे इंद्र तथा देव तथा चक्रवर्ती तथा वासुदेव बलदेव शेठसा हूकार पुत्र कलत्र धन धानादीक हरकोइमागे एश्राग लनाभवनीवंछा एटलेश्रग्रशोचनापरीणामउपजे श्र थवानीश्राणानुकरवुं तेपण एश्रग्रशोचमथेछे॥

॥उक्तंच॥ निदानचिंतनंपाप ॥ एटलेएआर्त्तध्यांननोचो थोपायो अग्रशोचनामांकह्यो॥

हवेएध्यांननुलक्षणकहीछीए एजेआर्त्तध्यानछेतेनेविशे अतीशे संक्लिष्टभावनथी एटले क्रुर प्रणाम दुरजय तीव्रनलाधे इहांएकर्मनीप्रणती एवीजदीशेछे हवेइहां शुंलक्षणलाधेछे तेकहीएछीए हाहा हूंशुकरीश इत्यादी कआक्रंदकरे उंचेस्वरेकरीनेरुदनकरे घणोसोचकरे नाम देइनेरुवेअथवानामदेइदेवनेपरचारीनेकहेजेतेंमाहारुआ शुंकरयुं वलीछाती मस्तकताडनातरजनाकरे केशमाथा नातोडे इत्यादीकएसर्वे लक्षणआर्त्तध्यांननांछे अथवा अमेमांदाछीए हवेअमेशुंकरीए इत्यादीकपोतानाआत्मा नीनिंद्याकरे इत्यादीकलक्षणएसर्वेआर्तध्यांननांजाणवां अथवासाधुथइनेदूर्जननीरीतराखे तेनांलक्षणकहिएछीए अरेभाइओ अमेशुंपालीए आजपांचमोआरो दूखमका लछे नेमुक्तिमार्गतोमाहामोटोछे पणआकालेपालवुघणु कठणछे पडतेकालेकोइकजेवलोलाधे वलीपोतेपर्मादी छे नेवीपयमांलेलीनछे व्रत नेम तप जप थकीउपरांठा धर्ममार्गथकी चुक्या जिनवांणीनेगोपवे एटले जथार्थउ पदेशकरेनही अनेलोकोपासेजाचनाओकरताफरे तेध णीआर्तध्यांनमांजप्रवर्ते तेनेदूरिजनकहिए ॥ उक्तंच॥ प्रसक्श्चैतदुर्जना ॥एध्यांनछठागुणठाणासुधीहोय तेमां

टे जे आत्मार्थीमुनीश्वरहोय तेनेएपमांदनुस्वरुपजाणीने अवश्यतजवुंअनेएध्यांनवाळानीगतीपराए त्रीजंचमुंथी होय एवुजाणीने अवश्य छांडवुं ॥

॥हवेरुद्रध्यानकहियेछिये॥ रुद्रकेहेतां महाकठोर निर्दय दुष्टपरणाममांप्रवर्ते एवुजेमाठु चिंतवणहोय तेने रुद्रकहिये तेरुद्रध्याननाचारपायाकह्याछे हिंसानुवंधी१ मृखानुवंधी२ चोरानुवंधी ३ परीग्रहरक्षणानुवंधी ४ एच्यारपायानांनामजाणवां हवेहिंसानुवंधी रुद्रध्यानकहीयेछिये जेजिवहिंसाकरवानुचिंतवे अथवाजिवहिंसाकरतांहरखसंतोपपांमे तथाहिंसाकरतांदेखिनेखुशीयाय तथा ज्यांहांसंग्रामनी वारताओथतीहोय अथवाएवांशास्त्रवांचवानोघणोउमेदराखे अथवा अेवासुरविरपुरुपोनांघणां वखाणकरे अथवा एवातनीअनुमोदनाकरे एसर्वे हिंसानुवंधीरुद्रध्यान पेहेलोपायोजाणवो १ हवेमृखानुवंधी केहेतां जेजुठुवोले मनमांहरखपांमे जेहूकेवुजुठुवोल्योछुं नेमाराजुठानीकोइनेखवरपडतीनथी अथवा आवीरीतेजुठुवोलीनेअमुकने समजाविशुं अथवा परनीचाडिकरे अथवा अंन्योअंन्यखोटाविवादचलावे अथवा मिथ्यात्वनां वचन उच्चारणकरे अथवा कपटसहितवीचारकरे एसर्वे मृखानुवंधी रुद्रध्याननोविजोपायोजाणवो २ हवेतिजो चोरानुवंधीकेहेतां जेचोरीकरवी अथवा ठगाइकरवी अ

थवा गांठछोडीलेवी इत्यादिककारजकरी मनमांखुशिथ वु अथवाइत्यादिककामकरवानुमनमांचिंतववु अथवा म नमांएवीमोटाइनो हरखचिंतववो जेहूकेवोजोरावरछु जेहूंपारकोमालखाउछु मुजसरीखो कोणछे एवापरीणा मते चोरानुबंधीरुद्रध्याननोतिजोपायोजाणवो ॥ ३ ॥

॥हवेपरीग्रहरक्षणकहेतां॥ नवप्रकारनोजेपरीग्रह धन धान पुत्र कलत्र जानवर वाहन जमी जग्या परमुखव धारवानीघणीइच्छारेहेते परीग्रहने मेलववानीइच्छाए अनेक पापारंभकरे अथवा परीग्रह घणोमल्योहोयतो अभीमानेकरी मगनथाय वलीते परीग्रहभोमीमध्येडा टे अथवा बीजेकहींअनेकथानकेतेनेंगोपवे वलीमनमांशं कारहेके रखेकोइएमाहारुंमुकेलुदीठुतोनथीअथवाएपरी ग्रह साचववावास्ते चाकर नफर शिरबंधीराखे इत्या दिक माहामाठापरीणामप्रवर्त्ते एपरीग्रहरक्षण रुद्रध्या नचोथोपायोजाणवो॥४॥एरुद्रध्यानना चारेपाया एवीरी तेकरवे करावबेअथवा तेनीअनुमोदना एनेविशेर्थीरपरि णाम तेनेरुद्रध्यानजाणवुं तेमहादूखनुकारणछे नेमहाअ शुभछे एध्यान पांचमागुणठाणासुधीहोय अथवाकोइक जीवनेछठागुणठाणासुधीपणहोय एवुकेटलाएकआचार जनोमतछे हवेएध्यानवालानेलेस्या॥३॥ त्रणहोय कृष्ण लेस्या॥१॥ नीललेस्या॥२॥ कापोतलेस्या॥३॥ एत्रणप

टे जे आत्मार्थीमुनीश्वरहोय तेनेएपमीदनुस्वरुपजाणीने अवश्यतजवुंअनेएध्यांनवाळानीगतीपराए त्रीजंचसुधी होय एवुजाणीने अवश्य छांडवुं ॥

॥हवेरुद्रध्यानकहियेछिये॥ रुद्रकेहेतां महाकठोर निर्दय दुष्टपरणाममांप्रवर्ते एवुजेमाठु चिंतवणहोय तेने रुद्रकहिये तेरुद्रध्याननाचारपायाकह्याछे हिंसानुवंधी१ मृखानुवंधी २ चोरानुवंधी ३ परीग्रहरक्षणानुवंधी ४ एच्यारपायानांनामजाणवां हवेहिंसानुवंधी रुद्रध्यानकहीयेछिये जेजिवहिंसाकरवानुचिंतवे अथवाजिवहिंसाकरतांहरखसंतोषपांमे तथाहिंसाकरतांदेखिनेखुशीयाय तथा ज्यांहांसंग्रामनी वारताओथतीहोय अथवाएवांशास्त्रवांचवानोघणोउमेदराखे अथवा अवासुरविरपुरुपोनांघणां वखाणकरे अथवा एवातनीअनुमोदनाकरे एसवें हिंसानुवंधीरुद्रध्यान पेहेलोपायोजाणवो १ हवेमृखानुवंधी केहेतां जेजुठुवोले मनमांहरखपांमे जेहूकेवुजुठुवोल्योछुनेमाराजुठानीकोइनेखवरपडतीनथी अथवा आवीरीतेजुठुवोलीनेअमुकने समजाविशुं अथवा परनीचाडिकरे अथवा अंन्योअंन्यखोटाविवादचलावे अथवा मिथ्यात्वनां वचन उच्चारणकरे अथवा कपटसहितवीचारकरे एसवें मृखानुवंधी रुद्रध्याननोविजोपायोजाणवो २ हवेतिजो चोरानुवंधीकेहेतां जेचोरीकरवी अथवा ठगाइकरवी अ

थवा गांठछोडीलेवी इत्यादिककारजकरी मनमांखुशिथवु अथवाइत्यादिककामकरवानुमनमांचिंतववु अथवा मनमांएवीमोटाइनो हरखचिंतववो जेहूकेवोजोरावरछु जेहुंपारकोमालखाउछु मुजसरीखो कोणछे एवापरीणामते चोरानुबंधीरुद्रध्याननोतिजोपायोजाणवो ॥ ३ ॥

॥हवेपरीग्रहरक्षणकहेतां॥ नवप्रकारनोजेपरीग्रह धन धान पुत्र कलत्र जानवर वाहन जमी जग्या परमुखवधारवानीघणीइच्छारेहेते परीग्रहने मेलववानीइच्छाए अनेक पापारंभकरे अथवा परीग्रह घणोमल्योहोयतो अभीमानेकरी मगनथाय वलीते परीग्रहभोमीमध्येडाटे अथवा बीजेकहींअनेकथानकेतेनेगोपवे वलीमनमांशंकारहेके रखेकोइएमाहारुंमुकेलुदीठुतोनथीअथवाएपरीग्रह साचववावास्ते चाकर नफर शिरबंधीराखे इत्यादिक माहामाठापरीणामप्रवर्त्ते एपरीग्रहरक्षण रुद्रध्याननचोथोपायोजाणवो॥४॥एरुद्रध्यानना चारेपाया एवीरीतेकरवे करावतेअथवा तेनीअनुमोदना एनेविशेथीरपरिणाम तेनेरुद्रध्यानजाणवुं तेमहादूखनुकारणछे नेमहाअशुभछे एध्यान पांचमागुणठाणासुधीहोय अथवाकोइकजीवनेछठागुणठाणासुधीपणहोय एवुकेटलाएकआचारजनोमतछे हवेएध्यानवालानेलेस्या॥३॥ त्रणहोय कृश्नलेस्या॥१॥ नीललेस्या॥२॥ कापोतलेस्या॥३॥ एत्रणप

राएसंन्नवेछे एलेस्यावालानाप्रणामअतीसंक्लिष्टहोय के हेतांमहाक्रुरदूष्टपरणामी होय एकर्मनीप्रकृती एमज णायछे एलेस्याघणादोषनुकारणछे नानाप्रकारनाजीव नेमरणनेदोषेकरीहिंसादिकनी प्रवरतीएकरी पापेकरीने खुशवरतीपणुनिर्दयपणुहोय पश्चातापहोयनहि परनाअ पवादथयाथीराजीपणुमाने माहाविषयनेविशे प्रवरतनप णुधारे एलक्षणसर्वे रुद्रध्याननाजाणवां एध्यानवांलानी गतीपराए नर्कनीहोय माटेएनेअवश्यछांडवुं एटले एआ र्तध्यान तथा रुद्रध्यानबंनेअशुन्नछे नेबंनेमाहानबलांछे अनेजेमजेमएनोपरीचयविशेषेराखेतेमतेम एनोरसमा हाकडवोथाय अनेएनोवीपाक माहाकटुकप्रगटे माटेजे आत्मार्थीमुनिश्वर अथवा सर्वेभव्यजीवोनेकहूछुके एथ किसदाएवेगलुंरहेवुं एध्यान नकरवुं अनेजेथकिआत्मा निर्मलथाय नेपोतानुमुलस्वरुपप्रगटे एवुंध्यानकरवुं सं पुर्णनिर्मलध्याननआवे तोपणद्रव्य क्षेत्र काल न्नाव जो इनेशुभन्नावनान्नाववी पणआत्मानिर्मलकरवानीरुचीहो यतो पोतानीसत्तानेआलंवनलेइनेध्यानकरवुं नेतेथकी निरपेक्षपणेप्रवर्तवुं तेशुन्नलेस्यानुलक्षणछे॥

॥ हवेधर्मध्यानकाहियेछिये ॥ धर्मव्यवहारक्रियारुपतेनि मितकारण एवाहारनुछे पणधर्मजे श्रुतज्ञान तथाचारीत्र धर्म तेउपादानकारणछेतेनुसाधन धर्मतथारत्नत्रयी न्नेद

पणेउपादानधर्मछे तेनेशुद्धव्यवहार उत्सर्गानुजायीछे अथवा अपवादधर्म तथाऽभेदरत्नत्रयी तेध्यानशुद्धकहिए निश्चयनयेतेउत्सर्गधर्मछे जेवस्तुनुसत्तागत शुद्धपरणाम स्वगुणप्रवरतीकरतादिक अनंतानंदरुप सिद्धअवस्थाएरह्योते एवंभुत उतसर्ग उपादान शुद्धधर्मछे तेधर्मनुभाषणरमण एक थिरतापणे चेतनतन्मयपणानोउपयोग एकत्वनुचिंतववु ते धर्मध्यान कहिये हवेते धर्मध्यान एवुजाणीने पछी चार भावनाने ध्याइये ज्ञानभावना॥१॥दर्शनभावना॥ २॥ चारीत्रभावना ॥ ३॥ वैरागभावना॥४॥ हवेएचारनांलक्षणकहिएछिए ज्ञानभावनाथकीनिश्चलपणुथाय एटलेपरवस्तु साचीभासे नहि पोतानास्वभावमां स्थिरतापणुआवे नेदर्शनभावनाथकीमुझायनहि एटले मंतर तंतर देवदेवीना चमत्कार परमुखदेखीसाचुमानेनहि जाणेकेएसर्वपरभावछे कृत्रिमवस्तुछे तेसर्वेअसतछे नेअकृत्रिमवस्तुजे आत्मस्वरुपप्रमुख सर्वे सत छे चारीत्रभावनाथकि पुर्वकृत कर्म नीर्जरे नवांकर्म नउपारजे वैराग्य भावना थकी स्त्री आदीनोसंग तथापुद्गलीकनोसंग एटले एपरवस्तुनो संगसुखेतजवुंथाय संशयमात्रतेनेनहोय एचारेभावनानु फलअनुक्रमेकहीनेदेखाड्यु हवेएविरीतनीजेभावनाभावे अथवाएवीभावनामांजेनुचितथीरथयुहोयतेधर्णीध्या

नकरवामांथीरपणुपामे माटेतेवाप्राणीजेछेतेध्यानकरवा नेयोग्यछे बीजावाकीरह्यातेध्याननेअयोग्यछे शामाटेके मनछेतेअतिशेचंचलछे तेचपलतानेधीधेकरीनेजितायन ही शत्रुनुशैन्यलाखोहोयतो तेनेजीतवाने पुरुपसमर्थथाय छे पणतेवोपुरुषमननोनिग्रहकरवासमर्थनथइशके शामा टेकेमनतोपवननीगोडेहाथमांआवेनहि तेथीमनजीतवुंघ णुकदुर्धरछे एवातमांकांइसंशयनहि पणआत्मार्थी एतो अवश्यएवाचपलमननेपणजीतवुंजोइए तेशीरीतेजीताय तेनीरंतरएनोअभ्यासराखे शब्दादिककोइनोकानेनपडे एवीवस्तीमांएकांतध्यानकरे नेवैरागेकरीनेमनवशकरे ए मकरतां करतांमनवश्यथाय अनेजेधणीनुमनवश्यनथी थयु तेपुरुपकइंध्यानकरवासमर्थनथाय अनेजेवारेध्यान दशानआवेतेवारेमुक्तिक्यांछे एतोध्यानेकरीनेछे माटेम ननेवश्यकरवानोउद्यमकरतांथकां अभ्यासेकरीनेध्यान दशापामवीसुलभथाशे जेजेपदार्थ देखवामांआवे तेते सर्वे बाहाजपदार्थकहीए तेनोविश्वासनराखे तत्वश्वा सरवनीछोडे तेधणीअभ्यासकरवाजोगछे तेशुद्धभावना लाने वस्तीकेवीजोइए तेकहिएछिए के वस्तीकेहेतां उ पासरानेविशे स्त्रीनोरेहेवासनजोइए पशुकेहेतां ढोरन जोइए कलावकेंहेतां नपुशकनजोइए बीजामाठाआचा रनाकोइनजोइए एवीवस्तीनेविशेमुनीनेरेहेवुं ध्यानवेला

ए विशेषेकरीने एवीवस्तीजोइए एवुंआगममांपरमा त्माएकह्युंछे हवेजेनुंचित्तथीरवेठेलुंछे मनवचनकायाना जोगवश्यछे तेवाआतमानाधणीने गाममांरह्यातोपणठी कजछे वनमांरह्यातोपणठीकजछे एटलेतेनेकांइ वननोने घरनो वाहाधएकेनोछेनही तेवामुनीश्वरनेतो ज्यांपोता नाचित्तनेसमाधानरहे नेपोतानाउपयोगथीनचूके तेवेठे काणेरेहेवुं नेध्यानकरवुं जेजेस्थानकनेविशेजोगथीररेहे छे तेजकालपणरुडोजाणवो एटलेदिवश रात्रिपोहोर मु हुरत घडी पल जेध्यानमांजाय तेवेलाधनकरीनेमानवा नीछे तेनेकांइ कशविलानुनिमछेनाहि वलीमुनीनेजेअव स्थाएकेहेतांजे शोचाशोचपणुकईविचारवानुंछेनाहि तेमा सर्वस्थानकनेविशे शुभाशुभकांईजोवुंनाहि ज्यांपोताना ध्याननी व्याघातथायतेतजवाजोग वाकीसर्वथानकने विशे जेमुनीश्वथीरचित्तवालाछेते वेठां अथवा सुतां ध्या नकरे जेद्रव्यक्षेत्रकाल भावना अवस्थाननेविशेरह्याजे मुनीतेने कशीएवातनो नियमछेनाहि जेनित्यपणेजोगने विशेथीररह्याअेवा त्यारेतेनेकरणीशीरहीकेवांचनापुछना परीअटना अनुपेक्षा अेचार ॥४॥ धर्मनांआलंवनछेअने तेवापुरुषने अवश्यअेजकरणीछे अेवीखरीवस्तुनुं जेने आलंवनहोयतेप्राणी कठणमांकठण थानकहोय त्यांप णाचडे तेमतेवाआलंवन वालाप्राणी ध्यानरुपीमेडीअे

रुडीरीतेचडे शामाटेकेआलंवनग्रहेवाना आदरथकीप्रग टथयोजे गुणते थकीवीघनमात्रनोक्षयथयो तेनाजोगथ कीकरीनेध्यानरुपीयापर्वतउपर सुखे सुखे चडतां जोगि श्वरनेकोइरीतनुभ्रष्टपणुनथाय अनेकेवलीपरमात्मानेतो जोगनोरोधकरवो तेजध्यानकह्युंछे जिनमतनुंतोएजप्र माणछे अने अनदर्शनवालातो जेनेजेनीनजरमांआवे तेमसमाधानकरेछे तेउपरकांइपरतीतथायनहि एवीरी तेध्यांननुस्वरुपजाणीनेओलखे तेध्यानकरवायोग्यहोय तेधर्मध्यानना॥४॥ चारपायाछे आज्ञावीचय॥१॥अपाय वीचय॥२॥वीपाकवीचय॥३॥संस्थानवीचय ॥४॥ तेमध्ये प्रथमआज्ञावीचयकहिएछीए जे वितरागदेवनी आज्ञा तेहेतकरिमाने सद्दहे एटलेभगवंते खटद्रव्यनु स्वरु पदेखाडयुं तेसातेनयेकरीचारप्रमाणेकरीचारनीक्षेपेकरी इत्यादीकजेभाख्युछे तेमध्येपांचद्रव्यअजिवजाणीनेतज वाकह्याछे एकआत्मद्रव्य शुद्धआदरवाजोगछे तेआत्म स्वरुपनेओलखाणनेवास्ते स्यादवादस्वरुप नित्यानित्य पक्ष नीश्चय व्यवहार प्रमुखेकरितेनुस्वरुपविचारे वि चारीने निसंदेह पोतानास्वरुपनु ध्यानकरे एपरमा त्मानीआज्ञा प्रमाणे जथार्थ उपयोग भासनथएथके तेहनेहरखउपजे ते उपयोगमध्येनिरधार भासनथयुते नुरमणकरवु तेअनुभवीने एकतन्मयथायते आज्ञावि

चयधर्मध्यानकहिए ॥१॥ हवेबीजोपायो अपायवीचयक
हिएछीए॥ अनेकसंसारीजिवकर्मनेवशपड्या संसारमा
हेदूखीथायछे शाथकिके अज्ञांन राग द्वेश कखाय आ
श्रव तेनेवशपड्यातेदुखीयाछे पणहेचेतनतुंतोहवे जांण
पुरुपथयो एवस्तुतेंपरजांणी माटेएवस्तुताहारीनहि तुं
तोचेतनछे नेएजडछे हवेतारुंशुंछे नेतुंकेवोछे तेकहिए
छिए अनंतुज्ञान अनंतुंदर्शन अनंतुंचारीत्र अनंतवीर्य
मयतुंछे वलितुंशुद्धछे बुद्धछे अविनाशीछेअजछे अनादि
छे अनंतछे अक्षयछे अक्षरछे अनक्षरछे अचलछे अक
लछे अमरछे अगम्यछे अनामीछे अकर्मीछे अबंधकछे
अनुदयछे अनुदिरकछे अजोगीछे अभोगीछे अरोगिछे
अभेदीछे अवेदीछे अछेदीछे अखेदीछे अकखाइछे अस
खाइछे अलेशि अशरीरी अनाहारिछे अव्याबाधछे अ
नअवगाहिछे अगुरु लघुछे परिणामिछे अतेंद्रिछे अप्रां
णिछे अयोनीछे असंसारीछे अमलछे अपरंपरछे अ
व्यापीछे अनाश्रीतछे अकंपछे अवीरुधछे अनाश्रवछे
अलखछे अशोकिछे असंगीछे अनाकारछे अमुर्तिछे लो
कालोकज्ञायकछे एवोसुद्धचिदानंदमाहारोआत्माछे अ
वुजेएकाग्रतारुप तन्मयपणेरमण तेनेध्यानकाहिए अ
अपायवीचयधर्मध्यांननोबीजोपायोजाणवो॥२॥

हवेवीपाकविचय त्रिजोपायोकहियेछीये हेवोआपणो

आत्मावितरागपरमात्मासरीखो सिद्धनोसाधर्मिछे ने
आसंसारमांकेमखुत्योछे तेस्वरुपविचारतां एमभासनथयु
जेपरायोसंगाकिधो तेमांराचीमाचीरह्यो तेथिकर्मनेवशप
डयोदूखीथाउछुतेकर्मनोविचारकरेजेकारणज्ञानगुणतेज्ञा
नावरणीकर्मेदाब्योछेजावतविर्यगुणअंतरायकर्मेदाब्योछे
एमआठकर्मथीजीवनाआठगुणदबाणाछेतेथीआसंसारने
विषे जीवनेजन्म मरणअनंताकरवांपडेछे नेसुखदूख पो
तेपोतानाकिधेलाकर्मनांछेतेसुखउपरराचवुनहि एशुभक
र्मनाउदयथकीछे दूखउपन्येशोचकरवोनहि एअशुभकर्म
नाउदयथीछेएवंनेपुद्गलीकभावछे हेमांआत्मीकभावछेन
हि वलीएकर्मनुस्वरुपविचारवु तेकहियेछिये प्रकृतीबंध
१ थितिबंध २ रसबंध ३ प्रदेशबंध ४ एच्यारबंधना
थानकविचारवां तथाउदय उदीरणा सत्तातेनास्वरुपनुचिंत
वनकरवु तेएकाग्रतापरणामेवरते तेविपाकविचयधर्मध्या
ननोत्रिजोपायोजाणवो ३ हवेसंस्थानविचय चोथोपायो
कहियेछिये त्यांउत्पात वय ध्रु काल भावादीविचारे पर
जायलक्षणेकरी जुदाजुदाभेदे नामथापना द्रव्यभाव
भेदेकरीने चउदराजलोककेवोछे उंचपणे चउदराजछे
तेमध्येसातराजनीचोछे तेनेअधोलोककहिये अनेविचा
ले अढारसेंजोजन मनुष्यलोकछे तेनेतरीछोलोककहिये
तेउपरे कइंकउणोसातराज उर्धलोकछे तेमध्येदेवता

विमानिक तेउपर सिद्धशल्या सिद्धक्षेत्र सिद्धजिववर्तेंछे
एमलोकनुमानछे एलोकसंस्थाननुचिंतन विशेषछें शा
माटेके अनंताकालमांआपणेजिवे संसारमांभमतां सर्व
लोकमां जन्ममरणकरी फरशोछे हवोजेलोकस्वरुप तथा
लोकनोविशे पंचास्तीकायनुअवस्थान तथा प्रणमन द्र
व्यगुणपरजायनुअवस्थान त्यांपोतानाकर्मनो कर्त्ताभो
क्ता आत्माछे पणतेआत्माकेवोछे अरुपि अविनासी उ
पयोगलक्षणेकरीयुक्त एवोमारोआत्माछेएवीरीते एका
ग्रतापणे विचारवुं तन्मयपणे प्रणमवु तेध्यानते संस्था
नविचय धर्मध्याननो चोथोपायोजाणवो॥४॥ हवेसंक्षेपथ
की धर्मध्याननुलक्षणकहियेछिये हवेकर्मजनितसमुद्रव
खाणीएछिये एटलेकर्मेकरी प्राप्तथयोएवोजेसमुद्रजन्म
जरा मरण रुपजलेकरीसंपुर्णभरेलोछे नेमोहरुप मोटा
भमरापडीरह्याछे नेकांमरुपवडवानलनामाअग्नी रही
छेअनेकखायरुपीयाचारपतालकलसाछे तेमधे आशारु
पीयो मोटोवायुतेणेकरीनेभरेलोछे माठावीकलपरुपीआ
जेकल्लोल मोटाउछलीरह्याछे एवोमाहामोहरुपनधतन्त
यसमुद्रकह्योछे हवेमनमांहे वीश्रांतकेहेतां हरखशोकनुथा
वुंतेरुपर्णावेलतेमांहेपडच्यो तेनेनिकलवुघणुकठणजाणवू
वलीत्यां जाचनारुपशेवालनोसमुहघणोछे अनेदुखेकरी
नेपुर्णथायएवोजेविपयसुखतेसमुद्रनोमध्यभागछे अज्ञां

नरुपीवादलांनोअंधकारघणोव्यापिरह्योछे आपदारुप णी वीजलीपडवानोभयघणोछे कदाग्रहरुप पवनअद्भुत वाइरह्योछे वलीत्यां विवीधजातीनारोग तेनोजेसंबंधते रुपीया मच्छ कच्छादीक जलजीवघणाउच्छलीरह्याछे वलीत्यांजेसमुद्रमांहे पर्वतछेतेकहीअेछीअे चंचलतारुप सुनपणारुप गर्वपणारुप जेजेदोषतेतेपर्वतमोटा जीहां अेवोभवसमुद्रतेनेविचारवुं हवेतेवोजेभवसमुद्रतेनेतरीने पारपामवानोउपायकहिअेछीअे ज्यांसमकीतरुप दढवं धनबांधेलु अढारहजार शिलंग तेरुपीयांपाटीआं ज्यां जडेलांछे त्यांज्ञानरुपीया नीर्यामक अेज्ञाझनाचला वनाराछे संबररुपीकीचकेहेतां तेलेकरीनेपाटीयांना आ श्रवरुपछीद्रनेपूरयांछे जेहेनोमनोगुप्तीरूप गुप्तसुकान तेणेसमुचाले आचाररुपमंडपेकरीदीपतुं नेउत्सर्गने अ पवाद अेवे मार्गछे जेहेने हवुंजेवाहाण तेनेवीशे सुभटनूं सेन्य चडयुंतेकोण जेशुद्ध अधवीसाय रुपीया घणा बलवंत हेवा शुभटछे वली तेवाहाणनो कुवो भलाजो ग रुप थंभछे तेथंभउपर थापेलो एवो जे शड वहा णनेचलावेएवो वेगेभवसमुद्रने पारपमाडेएवोउजलनी र्मल अध्यात्मरुपीयोशड ज्यांचडावेलोछे हवेएशडरुप अध्यात्मथकीप्रगटथयोजे तपरुपीयोजेपवन अनुकुलवा तोथको चालवानेवेगेकरीने संवेगरुप तेणेकरीनेचालतु

थकुवहाण वैरागमारगमांहे हेवुजेचारीत्ररुपीउझाहाज महावेगेकरीनेचाल्युजायछे तेनीमांहेलीकोरे महामुनी राजवेठाछे महारीधीनाधणीछे तेमनीश्रनित्यादीकजे भ लीभावनाश्रो तेरुपणीपेटीपोतानी तेमध्येज्ञानरुपीयां र त्नन्नरेलांछे तेपोतानीपासेराखेलीछे हेवीरीतेजेमुनीश्वर प्रवरतेछे तेधणी निर्विघ्नपणे मुक्तिरुपीया नगरनुराज सुखेसुखेपामे हवेहेवीरीते मोक्षरुपनगरे जातांथकां एक संसारनीमांहेलीकोरे मोटोएकपल्लीपतीछे तेनुनाम मोह राजाकेहेवायछे तेसर्वक्रोधादीकनीत्न तेनोएराजाछे ते माहाजोरावरछे ईंद्र चंद्रनागेंद्र तेपणएनेजीतवासमर थनथी एवोजोरावर तेनेखवरपडी जेश्राचारित्ररुपीया झाहाजमां ज्ञानरुपियाध्यानथीन्नरेला मुनीमाहेवेठेला तेमोक्षनगरेजायछे तेवीखवरसांन्नलीघणोक उदाशथ यो विचारवालाग्योके श्रापणासंसाररुपीयानाटकनोउ छेदथायछे श्रनेश्रापणीरिद्धिनोनाशथायछे एमघणोक शोकातुरथइनेवेठो चिंतारुपीयाकोठारमांपेठो त्यांएवो विचारउत्पन्नथयोजे कंगालथइनेवेशीरहेतोकइंकामचन शेनही माटेउद्यमकरु श्रनेजइनेयुद्धकरीने एरिद्धिछेतेव धीएलेइश्रावुं श्रनेएजीवने लेइश्रावीनेपाछोसंसारमांक वजकरुं एमविचारी पोतानोदुरध्याननामाझाहाझनोजे टंडेल तेनेतेडावीनेकह्युंकेश्रापणुं दुरबुद्धीनामावाहाण

संग्रामनेविशेवेशीनेलेइजवानूछे तेतईयारकरोवीजांदुष्टा चारप्रमुख ज्ञाहाजछेतेसर्वेतइयारकरो त्यारपछी पोता नाजेयोद्धा राग द्वेश प्रमुखनेकल्लुंके आपआपणीसेना लेइने तइयारथाओ त्यारेतेसर्वेपोतपोतानाशुनट सेना ओसजकरी वाहाणमांबेठा भवसमुद्रमांतेवाहाणचलवी ने लडाइउपरपोहोच्या तेवासमानेविशे धर्मराजानासु नटो चारित्ररुपीआज्ञाहाजनेवीशेथीरता रुपीआमंडप नेविशेबेठाहता तेणेमोहराजानुसैन्यआवतुंदीठुं देखीनेतु रतउठीसजथइने रणमंडपनुमीएआवताहूवा तत्वचिं ताप्रमुखजेवाहाण तेलेइनेसर्वेसजथया पछीमोहराजा साथे मांहोमांहे युद्धकरवालाग्या त्यारेसम्यक्दर्शनप्र धाने मिथ्यात्वप्रधानने अंतदशाएपोहोचाड्यो केवोमा हाजोरावरहतो मोहराजानोमोटोशुभट माहावीरखमका मनोकरनारो तेवाप्रधानने शेजमांएकलीलाएकरीनेह ण्यो हवेजेमोहराजानोजेरणस्थंभतेनेजइनेरोकीलीधो हे वोजेउपसमनामाशुनट तेणेकषायादिकचोरटाओसर्वनेव श्यकर्या नेशीयलसुभटे कंद्रपचोरनेजीत्यो अनेवैरागसु नटे हास्यादिकखटनेजीत्या हवेश्रुतज्ञानजोगादिक सुभ टतेणे निंद्रादिकसुभटोने हण्या धर्मध्यान शुक्लध्यान बे सुनटे आर्त्त रुद्र एबेसुभटोनेहण्या इंद्रीनीग्रहसुनटे अ संजमचोरनेहण्यो क्षयउपसमयोद्धे दर्शनावरणीचोरोने

हण्या वलीअशातारुपसैन्य मोहराजानुं घणुहतु तेसर्वे पुन्यउदययोद्धाना प्राक्रमथकीनाठूं हवेजेद्रव्यस्वरुपहा थीउपरबेठो रागरुप सिंहेकरीनेसहित हेवोजेमोहराजा पोतानारागकेसरी पुत्रनेलइने लडाइउपरपंडे आव्यो त्यारे धर्मराजा श्रद्धारुप अष्टापद वाहन उपर वेशीने साथेज्ञानरुपपुत्र भारंडपक्षीरुपलइने पोतेचडयोत्यांमो हराजानेहण्यो त्यांसर्वमोहराजाना सैन्यनोक्षयकरी नी कंदनकरयुं तेवारेतेमुनीराजमाहाआणंदने प्राप्तथया ध र्मराजानापसायथकी पोतानुइछीतकाजथयुं तेवारेतेसा धुमाहा व्यवहारीयाथया चारदेशनो वेपारकरवालाग्या तेमनेकोइरीतनो हवेभयरह्योनहि एवीरीतेपोतानामन नीमाहेलीकोरेबंनेसैन्यनुंस्वरुपविचारवुं इहांबाहारनोको इचोरनथी तेमराजाएकोइनथी पोतानास्वरुपनीमांहेलि कोरेविचारीनेजुवेतोभासनथाय केमकेस्वरुपानुजायीपणे प्रवर्तेतो धर्मराजानापक्षनीझीतसमजवी नेपरानुजायी पणेप्रवर्ततो मोहराजानापक्षनीझीतजाणवी एमपोता नेअंतरमांबंन्नेस्वरुपविचारवानांछे परअनुजायीए प्रवर्त वुतेबंधछे स्वअनुजायीएप्रवर्तवुतेथि मुक्तिछे माटेमुक्तिने बंध सर्वपोतानाअंतरमांहेछे एवीरितेधर्मध्यांनमांपेसवा नुएलक्षणथकीपामे एवाविजाएपणा आगमनेविषे पदा र्थनासमुहकहेलाछे तेपोतानेविचारीलेवा जेमुनींद्रीयो

ने तथामननेज्ञीतिनेनिर्विकारबुद्धिवालोथाय तेधर्मध्यां
नध्यावावालोछे अनेतेहनेजधर्मध्यानध्याताकहिए वलि
संतदंतपणतेनेजकहिए ज्ञाननुलक्षणएमजछे थिरभावे
रहेतेनेसर्वघटे संतोषीथइनेआत्मामांथीरभावग्रहे तेनेंप
रिज्ञावंतकहिए तेनेजध्यांनीकहिए एधर्मध्याननुलक्षण
कह्यु एधर्मध्यांनछठागुणठाणाथी तेआठमागुणठाणासु
धीहोय वलिकेटलाकआचारजकेहेछेकेचोथागुणठाणा
थितेआठमागुणठाणासुधीहोय केटलाकआचारजकेहे
छेकेचोथागुणठाणाथीते सातमागुणठाणासुधीहोय पछी
तत्वतोकेवलीगम्यछे पणचोथेगुणठाणेजोधर्मध्यान न
होयतोसमकीतरहेनहि माटेएमसमज्यामांआवेछेकेचोथे
गुणठाणेथीजधर्मध्यानछे तेसातमागुणठाणासूधीछे ने
आठमे गुणठाणेतो शुक्लध्यानआवे एवुभासनमांआवे
छे पछीतोकेवलीजाणेतेखरुंछे एटलेएधर्मध्यानकह्यु हवे
एठेकाणेबीजापण चारध्यानकहेलाछे तेकहिएछिये पद
स्थ॥१॥पिंडस्थ॥२॥रुपस्थ॥३॥ रुपातीत॥४॥ हवेएपद
स्थध्यानकेहेतांजे अरिहंतादीक पांचपदतेनाजेगुणतेवि
चारी पोतानाआत्मसरुपमांमेलवीलेवा तेगुणसर्वपोता
नाआत्मामांलाधे तेगुणनुध्यांनकरवुं शामाटेके अरि
हंतादिकपदमां नेमाराआत्मामां कइयोभेदछेनहिमाटे
तेनुध्यानकरवु तेनेपदस्थध्यानकहिए हवेबीजुपिंडस्थ

ध्यानकहिएछीए पिंडकेहेतांजे शरीरनी मांहलीकोरे असंख्यातपरदेशे नीर्मलआपणो आत्मा अनंतगुणे करी व्यापेलोएवोमांहेरह्योछे तोसिद्धपरमात्मा सरखो जछे इत्यादिकविचारवुं अथवासिद्धनीबरोबर गुणने मेलववा एपिंडस्थध्यानकहिए हवेरुपस्थध्यानकहिएछि ए रुपकेहेतांजे आशरिरादिकमाहेरह्योछे एवोमाहारोचे तनपण पोतेतोस्वभावेअरुपीछे अनंतगुणीछे वलीरुप शब्दएवोजेकेहेतां वस्तुनुजेमुलस्वरुप सत्ताएछेएवुं तेने पणरुपीकहिए हवेएवोआत्मस्वरुपतेने अवलंबीनेध्या नकरवुं एटलेआत्मानुंरुप एकत्वतापणे एवुंजेध्यानकरवुं एटलेमुलस्वरुपमांजरमणतारहे एटलेपरभावनुत्यागीप णुं स्वभावनुंभोगीपणुं एवीरीते एकत्वतापणे तन्मयपणे जेरमवुतेत्रणेध्यानधर्मध्यानमांगवेस्यांछे एमुक्तिदातारन थी मुक्तिनाकारणीकएछेएधर्मध्यानपराएदेवलोकनीगती आपे हवेजेचोथुध्यान रुपातीतनामेछे तेशुकलध्याननाघ रनुंछे पणइहांसमुदाएभेगुआव्युंछे तेथीधर्मध्यानमलतुं कहियेछिये पणएध्याननेशुकलध्यानभेगुंसमजवुं हवेते रुपातितध्यानकहियेछिये रुपातितकहेत्तांजे रुपथाकि अतित एटलेपुद्गलादिकरुपथकिरहितपणुं स्वस्वभावी कआत्मा कर्मरुपरजेकरीनेरहित निर्मलसंकलप वि कलपरहितअभेद एकशुद्धसत्तारुप निर्मलचिदानंद त

त्वामृत असंग अखंड अनंतगुण परजायरुप आत्म स्वरुपनुंध्यान तेरुपातितध्यानजाणवुं इहांमार्गणा गु णठाणां नयप्रमाणपक्ष मतीआदिकज्ञान क्षयउपसमभा व एसर्वेछांडवाजोगथया तेएठकाणे खपमांआवेनहि ईहांतोगुणनुंकर्त्ताजेध्यानते लेवाजोग सिद्धपरमात्माना मुलगुण तेरुपआत्मस्वरुपनेध्यावे ईहांपरपक्षकशोयन लाधे मुक्तिपामवानुंकारण एजध्यानछे माटेजेवुंमुक्तिमां स्वरुपछे तेवुंजआत्मानुस्वरुपध्याववुं एटलेएरुपातीत ध्यानजाणवु हवे एधर्म ध्याननी भावनाओ च्यारछे तेकहिएछिए मैत्रिभावना १ प्रमोद भावना २ मध्य स्थभावना ३ करुणाभावना ४ हवेतेमध्येप्रथममैत्रि भावनाकहिएछिए मैत्रिकेहेतांसर्वजीवसाथेमित्राइपणा नाभावनी चिंतवणाकरवी जेमपोतानामित्रनुभलुचाहेछे अनेतेनेरुडुकरवानेतेनेखुशवस्तीघणीरेहेछे तेमसर्वेजी वनुकल्याणथवानीचाहनाकरवी कोइजीवनुभुंडुचिंतववु नहि एसर्वजीवनुहितथायहेवीचिंतवनाकरवि एटलेसर्व जीवउपरहेतबुद्धि जेसर्वेजीवसुखीथाय सर्वेजीवनुकल्या णथाय नेमुक्तेजाय अथवासर्वेजीवधर्मपांमेतोसारुं एम सर्वेजीवनामित्रभावेकरीने कल्याणनुचिंतववु पणकोइनु अकल्याण चिंतववुनहि एवि रितनीचिंतवणाहोयतेवारे मैत्रिभावनाजाणवी १ हवेबिजीप्रमोदभावनाकहियेछि

ये प्रमोदकेहेतां महाहरखनुथानकपांमवुतेशाथकीजे गु
णवंतनेदेखीनेअथवाज्ञानादीकगुणउपरघणोरागरेहे हवे
जेगुणवंतकेहेतां जेपोतानाधर्माचार्य अथवाबीजापणज्ञा
नजोगीश्वर महामुनितेवानामेलापथीमहाआणंदप्रगटे
अहोमहारांधनन्नाएगजे आजमूनेमहाराधर्माचार्य अथ
वाज्ञानीपुरुषोनोसमागमथयो आजमनेतेमनादर्शनथयां
अहोहुतेमनीशेवाभक्तिकरीश महारांसर्वपापगयां आज
महारे मोटोपुन्यनोउदयथयोवलीतेगुरुकेवाछे केअनंतगु
णनाधणिछे मोक्षनासुखनादातारछे मोक्षमारगनुकारण
एजछे वलीतेगुरुकेवाछे तत्वभोगीछे तत्ववीलासीछेतत्वा
श्रीयछेस्वपरनाजाणछे परभावत्यागीछे हेवाजेकोइमहा
राजे धर्माचार्य साक्षातआकाले परमात्मारुप अहोएम
नुंउपगारतापणुं जे अज्ञानजीव अजाणतेवाने बहू
रीतथी उपदेशकरीनेधर्मपमाडे मार्गमांलावीमोक्षपोचा
डे दूरगतथीपडतावारे एवाजेगुरुजीनो माहामोटोउप
गार एउपगार बिजाथकिनिपजेनहि हेवाउपगारीना गु
णओशींगणथवानु कोइरितथीदिसतुनथि कोटानकोटि
भवसुधि सर्वरितेकरिने शेवाभक्ति आदेदेइनेकरे तोपण
गुणओशींगणनथायमाटे हेवागुरुनोमनेसमागममल्यो
छे धन्यछेमहारांभाएग धन्यआजनोदहाडो धन्यघडीच
न्यवेला अथवास्यादवादधर्मनोजोगमल्यो ज्यांआत्मस्व

रुपनीचरचा वारताथइरहिछे हेवोसमागमज्यांमले त्यां पणघणो आणंदमाने, एमगुरुवादीकनामलवाथकी एवु मनमांविचारेजे आजमनेचिंतामणीरत्नकोटाकोटिमल्यां आजमहारामनना मनोरथसर्वैफल्या एवो घणो आणं द पांमतो वलीमनमां एवुविचारेजे आवांकारणमुज ने मलेलांछे तेनोविरहेपडेनहि मारेअहोनिश एवाकार णनोसमागमरहेतोघणुसारु एमआनंदमय चिंतवतोवर्ते तेनेप्रमोदभावनाकहिये २ हवेत्रिजीमध्यस्थभावनाकहि येछियेएटलेमध्यस्थकेहतांसमपरीणाम एटलेधर्मवंतपुरु ष अथवाज्ञानिपुरुषअथवासरखीसरधावालाएवाजीवोने देखीनेतेंउपररागउपजेतथामिथ्यादृष्टी कुमार्गीहिंसकपु रुषो तेउपरपण तेवाओतेमनाधणीने तेवादेखीने दयाउप जे पणतेनाउपर द्वेशनउपजे हेवोमननीमांहेलीकोरेवि चारथायजेएविचाराअज्ञानछे तोहूएनेउपदेशदेइने हेतु युक्तियेकरीने एनेहूमार्गमांलावुं एधर्मपांमेतो घणुसा रु हूतेनेमार्गमांलावीशकुतो बहूजसारुथाय नहितोएव चारा अनाथजिव नर्कादिकचारगतिमांरखडशे एवीरी तेविचारी तेनेउपदेशप्रमुखदेवो एमउपदेशदेतां कदा पिमार्गमां नआवेतो पण एजीवउपर द्वेशकरवोनहि एमचींतववु के एबचाराअजाणछे नेसंसारबोहोलोबा कीजणायछे माठाकर्मनाउदये करीने धर्मपामीसकतोन

थी एमसमपरिणामराखवा एवीरीतनीचींतवणा तेंनेम ध्यस्थभ्नावनाकहिये॥३॥ हवेचोथीकरुणा भावनाकहिये छिये करुणाकहेतांदया सर्वजीवउपरराखवी सर्वेजीवश्रा पणा सरखाजाणवा पणकोइजीवनेहणवानहि तथाकोइ जीवदुखीहोयतो तेनाउपरपणकरुणाकरवी तेजीवनुदुख टालवानीजोपोतामांसामरथीहोयतोतेनुदुखटालवुं पण बीजाजिवनेबाधापीडानथायतो तथाधर्महीणहोयतोतेनी पणकरुणाकरवी जेश्रहोश्राबचाराधर्म पाम्यानहि एसं सारमांरखडशे नेमहादुखीथशे इत्यादिकचींतवना तेने करुणाभ्नावनाकहिये एटलेएचारेभावना धर्मध्याननाघ रनीकहितेजाणवी.

हवेशुक्लध्यांनकहियेछैये शुक्लकेहेतां निर्मलशुद्धपर श्रालंबंन विनाश्रात्मस्वरुपने श्रोलखीने तन्मयपणे ध्यावे एवुंध्यांन तेशुक्लध्यानकहिये शामाटेजे स्यांतद्यां तहोय पोतानाश्रात्मस्वरुपने वीशेरमे तेजशुक्लध्यांनजो गछे केमकेसिद्धनोपणएजस्वभ्नावछे तोसाधकनोपणस्व भ्नावएजजोइये विजेस्वभ्नावेएवस्तूमलेनाहि हवेतेशुक्ल ध्याननाचारपायाछे तेकहियेछइये प्रथक्त्ववित्तर्कसप्र विचार॥१॥ एकत्ववित्तर्कश्रप्रविचार॥२॥ सुक्ष्मक्रीयाश्र प्रतिपाति ॥३॥ उछिन्नक्रियानीवृत्ति ॥४॥ एचारभ्नेदमां हे प्रथमप्रथक्त्ववित्तर्कसप्रविचारकहियेछइये पणत्यां

प्रथमनाजे वेपायाछे तेअप्रमतन्नावे ध्यानथाय अनेश
छलनावेपाया केवलिनेध्यावानाछे अनेएध्यांननाविश्रा
मनेविशे अनित्यादिन्नावनानोत्यागनथाय भ्रमणारहित
पणेतेन्नावनाछे तेध्याननाप्राणजाणवा हवेएध्याननेवि
शेलेस्यात्रणहोय प्रथमतेजु विजिपद्म त्रिजिशुक्लस्या
एध्यांननेविशेवर्त्ततोजिव न्नेदनोन्नजनारथायतेनुचिन्हए
छेजेआगमनीसर्धाकरे एध्यानथकिउतमधर्मप्रगटे एथ
किस्वर्गनासुखनिप्राप्तीथाय मोटुपुन्यानुवंधीपुन्यउपार्जे
पणएथकिमुक्तिनथाय हवेमुक्तिथवारुपशुक्लध्यान तेक
हियेछइये त्यांप्रथमसमपरिणामथायेकपटरहितपणे जि
वनेमुक्तपणुधारणकर्तो शुक्लध्याननेध्यावे छदमस्थपणे
आत्मामांमनधरिनेरहे त्यारेरागद्वेशनेजिते तेथणीनिमु
क्तिथाय हवेतेपायानोविचारकहियेछइये हवेप्रथक्त्ववित्त
र्कसप्रविचारनामे पेहेलोपायोकहियेछइये एटलेजिवथी
आजिवजुदोकरवास्वन्नावथीविन्नावजुदोकरवोप्रथक्तकेहे
तांभिन्नन्निन्नजुदावेंहेचीनाखवा स्वरुपनेविशेतथाद्रव्यत
थापर्जायनेविशेप्रथक्तप्रथक्तपणेध्यानकरवुपर्जायतेगुणने
विशेसंक्रमणकरवागुणनेपर्जायनेविशेसंक्रमणकरवाएवि
रितेस्वधर्मनेविशे धर्मांतरन्नेदतेप्रथक्त्वकहिये तेहनोजे
वित्तर्कक्रेहेतां श्रुतज्ञानादिकउपयोग एटलेत्यांनानाप्र
कारनानयनिखेपाप्रमुखन्नागेकरिविचारवु एटलेएविचार

रुपश्रुतज्ञानध्यावुथयु त्यांअर्थअक्षरजोगइत्यादिकनोजे विचारतेनुमांहोमांहेसंक्रमणकरवु अथवाभिन्नजुदूकरवु अथवाछद्रव्यविनागुणपर्याय तेमांजेनिगतिकेहेतांरमण तथइछे एविरितेप्रथक्तप्रथक्तनोखोनोखो सप्राविचार केहेतांआत्मद्रव्य भिन्नकाहाडि परद्रव्यपांचअप्रविचा रजाणिदूरकरे तेसविकल्पएटलेपोतानोउपीयोग एटले एकविचारथापछिबिजोविचारथायेएविरितेप्रथक्तकेहेतांजे निर्मल नेवित्तर्ककेहेतांजेविचार स्वपरनोजेकरवो एविरि तेएकाग्रतापणे जेध्यान तेप्रथत्त्ववित्तर्कसप्रविचारनामे शुक्लध्याननोपेहेलोपायोजाणवो हेविरीतेपोतानासत्तास्व रुपमांध्यावेप्रत्नावनोत्यागकरेएपक्षसर्वेशुद्धवेहेवारनयनो छे ज्ञानथाकिभेदज्ञानकाहिये ध्यानथाकिशूक्लध्याननोपेहेलो पायोकाहिये एपायावालोस्वर्गगतिपामे एपायोआठमाथी तेअगिआरमागुणठाणासुधिहोय एपायावालानेत्रणेजोग उतकृष्टानुसाधनथाय एप्रथमपायोजाणवो हवेबिजोपायो एकत्ववित्तर्कअप्रविचारकेहेतां ते ठेकाणेपोहोच्योथको जिवजेवरजे पांचेद्रव्यधर्मास्तिकायादिक तेनागुणपर्या यतेकांइइहांध्यानमांआवेनहि तथाअनंताजिवरह्या तेनो पणविचारआवेनहि त्यांएकपोताना आत्मानागुणपर्या यसाहित एकत्वपणेध्यावे एटलेआत्मद्रव्यज्ञानादिकगुण पर्याय एसर्वेमालिने एकआत्माथायछे माटेमाहारांआ

एध्यानपर्यायरुपछे बारमागुणठाणानाअंत्यसुधीएध्यान छे हवेसुक्ष्माक्रियाअप्रतिपाति त्रिजोपायोकहियेछिये एट लेबिजापायानाअंतेकेवलज्ञानपामि तेरमागुणठाणामांव र्ते त्यांतोध्यानात्रीकपणुहोय तेबारपछितेरमानेअंते चउ दमेजतांत्रीजोपायो शुक्लध्याननोआवे एककायजोगबा धरथकिरुंधेलोछे तथामनजोगवचनजोग समस्तरुंधेला छे तथाकेटलाकआचारजकेहेछेके बाधरजरोकेलाछे एवि रीतिबाधरजोगरोकिने तथावचनकायानासुक्ष्मजोगपण रोकीने अजोगीथयो त्यांअप्रतिपातिनिर्मलविरज अच लतारुपपरीणाम तेसुक्ष्माक्रियाअप्रतिपातिध्यानजाणवुं इहांसत्तायेपंच्यासिप्रकृतिहती तेमध्येबोतेरप्रकृतिखपा

नेमोक्षमांजाय एटलेएशुक्लध्याननोचोथोपायोकह्यो हवेए शुक्लध्यानना च्यारपायानुफलकहियेछिये तेप्रथमनाजे बेपायाछे तेध्यावावालोदेवलोकजायनेउपरनाबेपायामां पेहेलोजेपायोछेतेमांमरणछेनहि अनेचोथापायावालोमो क्षेजाय नेत्रिजानेमरणछेनहि पणचोथेपायेथइनेसिद्धीवरे एकइंपाछापडवानाछेनहि माटेएबन्नेपायाअवश्यमोक्षग तिजछे हवेएशुक्लध्यानवालो जथार्थपदार्थदेखे आश्रवनो नाशदेखे नेसंसारस्वरुप एभवनीपरंपरानुकारणदेखे अ न्यपदार्थसर्वआत्माथकिविपरितपणेजाणे एशुक्लध्यानना विसामामां एविरीतेजाणेदेखे तथाशुक्लध्याननात्रणपाया मांधर्म उतकृष्टिशुक्ललेस्याजाणवि नेचोथोपायोजेछे तेतो लेस्यायेकरीनेरहितकह्योछे एटलेतेनेवीशेलेस्याहोयनहि नेशुक्लध्यानवालानाजोगपणसर्वेशुद्धहोय हवेएशुक्लध्यान नुलक्षणकहियेछिये अहिंसकहोय मोहरहितहोयविवेकि होय त्यागबुद्धिहोय वलीअबंधथयो तेमाटेउपसर्गपरीस हथीकंपेनहि नीरभयपणेवर्ते सुक्ष्मअर्थनेविशेपणमुझाय नही नीशंकपणेरहे मोहमायानालक्षणथकि तथासर्वसं जोगथकिजुदोरहे एसर्वविवेकनांलक्षणजाणवां देहतथा उपगर्णनित्यागबुद्धिये असंगअनुष्ठानेवर्ते एटलेउपसर्ग अनुष्ठानरुपलक्षणेकरीवर्ते हवीरीतेजेमुनी एलक्षणध्या नादीकनेवीशेप्रवर्ते तेज्ञानीपणुपामे एरीतेध्याननेजेअ

नुक्रमनेशुधरीतिजाणीनेएजपरमात्मानिआज्ञाछे हेवीरीतेते
आज्ञानोअभ्यासकरशे तेसंपूर्णअध्यात्मज्ञानीथशे ह
वेएध्याननो महिमाकहियेछिये केज्यांएवुंपरिपक्वउत्क्रु
ष्ट ध्यानपामेथके इंद्रचंद्रनागिंद्रनीपदवी तेमुनिश्वर त
रखलावरोबरगणेछे शामाटेकेआत्माने प्रकाशसुखेसुखे
करे एवुज्ञानप्रगटे नेचलिभवनोनाशकरेएवुंतेमाटे एज
ध्याननेशेवो अनेजेकामातुरिहोय तेपणकामदशानेछो
डेशामाटेकेजडस्वभावजाणिने विषयसुखनोत्यागकरेप
णरागदशा छांडवितोघणीदूकरछे अनेजेध्यानवंतमुनि
श्वरछे तेतोपरमात्मारुपजसाक्षातदसेंछे तेध्यानमांतृप्ति
पामिने फरीनेतेरागादिकनवंछे अनेविजाजेजियोरह्या

पणध्यानवंत ने ननेकर्मबंधायनहि वलिअतिशेअनिश विपयपणहोय नेवर्णप्रकारेते उदयनाकष्टमांपड्योथकोप निश्चलपणुनछंडे तेआत्मानेविशेलीनकहिये हवेप्रगटदी ठुं मोक्षसुखरुपजेसूरज एवुएध्यानएटले मोक्षसुखथकि णध्यानमोटुछे वलिजेशास्त्रनाविचारथकिजे नास्तिकभा वअतिशेहण्योनथि एटलेनास्तिकभावरहितज्ञानमोटुछे ज्यांस्वर्गनुतेजचंद्रमाग्रहनक्षत्र तारानिसनातेजनेविशेदि कनुतेजअलपछे तमध्यानेकरिनेभेदाणोछे जनोअज्ञानरुपि योअंधकार तेप्राणिनेमाहाआनंदरुप आत्मानुतेजतेपण आत्मामांहिशोभीरह्युछे वलिप्राणिनेघणाकालनो जेसम तारतीरुपणीस्त्रीसाथे विजोगहतो ते एकक्षणेकमांहि स्त्रीनोविजोगभाग्यो नेसंजोगथयो एवोध्यानरुपियोपर ममित्र असारेपरमहेतुछे नेअमनेपरमवाहालोछे एम ध्यानिपुरुपकेहेछे अनेसंसारमांकृत्रिममीत्रथाकिशुथायह वेध्यानानुघरवखाणियेछेए एटलेध्यानरुपीयुघरकेवुछे के ज्यांकामरुपियो तापतोछेजनहि नेशीयलरुपशितलसु गंधेजरेलि एवितोवेठकोछे ज्यांवलिमोटीसमतारुपणि यो तलाइयोकेहेतांगादीतकिया ज्यांतेवेठोछे एटले ध्यानमंदीरमां आत्माएविरीतेवेठोथको सुखपामेछे वलि शीयलरुपसिंहासन ज्याइंद्रिदमनरुपजलभरेलोछे स मतारुपीयापोलीयाखडाछे ध्यानघरमांहेपोतानी स्व

तीनामाह्रीयेतेड्चोथको आत्मापरुणापेरेपुजातोथको ए
वुध्यानकहिये एटलेआत्मानेविशे अनेपरमात्मानेविशे
जेअंतरहतोतेअंतरभाग्योअनेएस्थानकनेविशेपंडीतलो
कोनाविवाद झघडाघणाहता तेध्यानरुपियासंधीपाले
सर्वनाविवादझघडातोडीनाखिनेसिद्धपणे परमात्माने ने
आत्मानेअभेदपणेकरिदिधा हवेअमृतरस देखाडियेछ
इये एटलेअजाणलोकअमृतरस घणेकठेकाणेमानेछे ने
ज्ञानीलोकतोएकध्यांननेविशेजमानेछे तेकहियेछैये

॥उक्तंतच श्लोकः॥ क्वामृतंविषभृतेफणिलोके॥क्षयिएय
पिविधौत्रिदिवेवा॥क्वाप्सरोरतीमतांत्रिदशानां॥ध्यानमेवत
दिदंवुधसेव्यं ॥१॥ गौस्तनेपुनासिक्तासुसुधायां॥ नापिना
पिवानिताधरविंवे॥ तेरसंकंचुकमापिवेत्ति॥मनस्याध्यानसं
नवध्रतोप्रथनेयः ॥ २ ॥

॥अर्थः॥ हवेजेनागलोकछे त्यांअमृतक्यांथकिहोय ए
तोवचाराविषमांरंगाइगयेलाछे अथवाकोइकहेशेचंद्रमा
मांअमृतछे तोतेपणवातभासनथतिनथी शामाटेकेदिनदि
नप्रतेक्षिणथतोजायछे तोअमृतरसज्यांहोय त्यांक्षिणप
णुकेमलाधे कदापिकोइकेहेशेके देवलोकनेविशेअमृतछे
तपणकांइसंभवतुनथी शामाटेकेदेवलोकनादेवपण अप
छरायोना रंगमांरंगाएलाछे माटेत्यांपणअमृतरसनथि
माटेएकध्यानमांजअमृतरसछे तेकारणमाटेहेपंडीतो ए

ध्याननुजशेवनकरो एपेहेलाश्लोकनोअर्थ हवेबिजाश्लोक नोअर्थकहियेछइये हवेअहियांकेटलाकाजिव गायनास्त नकेहेतां दुधमांअमृतमानेछे केटलाएकसाकरमांमानेछे तेमांतोरसछेजनहि केटलाकस्त्रीनाअधरनेविशे अमृतर समानेछे पणतेरसतोकोइस्थानकेछेजनहि एअमृतरसछे एतोअपुर्वछे तेकोइपंडीतपुरुपजाणे अनेएरसतोध्यां नथकिजप्रगटथाय एबिजाथकिनहोय एवोजेअमृतर सतेनोस्वाद ध्यानिपुरुपचाखे तेसंतोपनुसुख तेनेजछे एटलेएबिजाश्लोकनोअर्थकह्यो एविरितेजेनुप्रवर्तनहोय अनेजेएशुक्लध्यानध्यावे तेधणीमुक्तिनांसुखपामे एटलेए शुक्लध्यानकह्यु तथाएच्यारध्यानकह्यां एच्यारध्यानमध्ये थी प्रथमजेबेध्यानआर्त्तध्यान तथारुद्रध्यानछे तेअवश्य छांडवाजोगछे अनेधर्मध्यानजेछे तेंआदरवाजोगछे पण एथकी मुक्तिपरावर्तनथी पणस्वर्गनासुखमले अनेशु क्लध्यानछे तेमध्येबेपायाछे तेतोस्वर्गनासुखनादातारछे तेकोइकजिवआश्रीनेछे पणघणाजिवनेतोएमुक्तिनुजका रणछेशामाटेजेपेहेलोपायोआठमाथी तेदसमागुणठाणा सुधीछे एटलेएत्रणगुणठाणानेविशे तोकइंमरणछेनहिं इ हांजेस्वर्गादिकगतिकेहेविते उपरनागुणठाणाने अथवा निचलागुणठाणाने आश्रीनेकेहेवानुछे शामाटेकेजे मृत्यु पामवुहोयतोपाछापडे नेछठेसातमेआविने मृत्युपामे

अथवाचडेतो अगिआर्मेगुणठाणेजइनेमरे तोसर्वारथासि द्धजायअथवाअगिआरमेनजजायनेपाधरोबारमेजायतो केवलज्ञानउपारजी अंतघडकेवलिथइ चडदमानेअंतेका लकरिमोक्षेजाय पणशुक्लध्याननापेहेलापायामांतो कइं जिवकालधर्मपामेनाहि इहांकोइकेहेशेके जोकालगतिन थिपामतातो स्वर्गगतिकेहेवानीशीजरुरछे तेनोउत्तरकेए ध्यानेवर्तेछेजेआत्मा तेनोउपयोगसर्वकर्मनाशकरवाजेवो नथीएटलेजेटलिएनाउपयोगनिरमणतानोसुमारजोइने स्वर्गगतिकहियेछिये पणइहांमरणपामेनाहिज हवेबिजा पायानेजेस्वर्गगतिकहि तेनोविचारकहूछु जेएपणकोइ कजिवआश्रीछे पणकांइसर्वजिवआश्रीनथी शामाटेजेउ पसमश्रेणीजेजीवआदरेतेजिवअगिआर्मेगुणठाणेआव्यो थको मर्णपामेतोसर्वारथसिद्धजाय नेपाछोपडेतोदशमेगु णठाणेजाय तेनितोकइंगतिकेहेवानिजरुरछेनहिशामाटे जेएमकरतांफरिथीचडेतोमोक्षपणजाय अथवाछठेसातमे गुणठाणेजतोरेहेतो स्वर्गेपणजाय तेथीपणवणोनिचोउ तरिजायतो नर्कादीकगतिनेविशेपणजाय माटेपडतानो तोकइंनियमछेनाहि हवेजेजिवउपसमश्रेणिएनचडेनेक्षपक श्रेणीएचडे तेजिवदशमागुणठाणानेअंते मोहनिकर्मनो क्षयकरे इहांसुधीपेहेलोपायोजाणवो हवेत्यांथकिदशमा नोउटठ्यो बारमेगुणठाणेजाय पणतेअगिआरमेसर्वथान

नुजकारणछे एजमुक्तिरुपजाणवु मुक्तिरुपियामाळिया
उपरजावु तेनेएशुक्लध्यानरुपाणिनिसरणीजोइये तेशुक्ल
ध्यानरुपणिनिसरणीने, च्यारपगथियांछे तेपगथीयेपग
थीयेचडीने चोथापगथीयानेअंते मुक्तिरुपियामेहेलमांज
वाय इहांकोइएचयारेपगथियांविना विजांपगथियांमुक्ति
जवानांकेहेछे अथवापोतेपणचडवाचाहेछे अथवाविजाने
पणएवांपगथीयांवतावेछे तेसर्वेमिथ्याछे तेमार्गअज्ञानि
नोजाणवो एवचाराउलटासंसारमां च्यारगतिरखडवुव
धारेछे जन्ममरणनाफेरातेनाटळेनहि तेधणीमोक्षकोइ
काळेजायनहि जेदहाडेआशुक्लध्यानरुपणीनिसरणीयेच
डशे तेदहाडेजमुक्तिनिआशाराखवितोइहांकोइकेहेशेके
धर्मध्यानपणविणखपनुथयु तेनोउतरकेधर्मध्यानछे तेशु
क्लध्याननुकारणछे माटेतेअकारणनथायमुक्तितोज्ञानध्या
नवडेजछे माटेज्ञानध्यानविनाअपरजेरह्यु तेअकारणछे ह
वेजेध्यानकह्यांतेसर्वेनुसार संक्षेपथीदेखाडुछु परभावनो
त्यागकरवो मननिचलाचलसर्वटालविअनेस्वभावमांथी
रथइजवु एटलेसर्वेध्यानथइचुक्यां इहांजमुक्तिथइचुकी
तेनेइहांजिवतांपणमुक्तिछे नेमुवापछीपणमोक्षेजाय

॥दूहा॥एहग्रंथपुरणहुवो वहुशास्त्रअनुमान ध्यानभेद
एमभाखिया तेहसुणजोज्ञान॥१॥ आर्त्तरुद्रध्यानए पाया
आठशुंजोय तजवाभास्याज्ञानिये तेभास्याएसोय॥२॥

धर्मध्यानच्यारभेदथी भाख्योतासविचार पदस्थपिंडस्थए
मजाणिये रुपस्थकह्योनिर्धार॥३॥ भावनाच्यारकहितेह
नी भाखीग्रंथमोझार लक्षणादिस्वरुपते ज्ञानिमनसुख
सार॥४॥शुक्लध्यानतेमभाखीयु पायाच्यारसमेत तेमरुपा
तितभाखियु एमुक्तिनुखेत॥५॥इत्यादिकबहूवारता भा
खिग्रंथमोझार वांचीआणंदपामशे पंडितजननिरधार
॥६॥ एहग्रंथभणतांथकां टुटेकर्मनीजाल पांमेसुखतेसा
स्वतां मुक्तितणांतत्काल ॥७॥ एहग्रंथरुदयेधरि ध्यानं
करेवलिजेह तेभवअटविनवभमे पांमेशिववधुगेह ॥८॥
ध्रुपेरेअविचलरहो एहग्रंथसुखकार अर्कतेजजेमविस्तरे
तेमविस्तरोउदार॥९॥पंडीतनेसुखसुखवसे आत्मअर्थितें
मजोय एग्रंथसमअवरजो नविदिसेपणकोय॥१०॥मुक्ति
दायकएग्रंथछे एहिजमुक्तिस्वरुप समजेज्ञानीहोयते
भास्युआत्मस्वरुप ॥ ११ ॥ एग्रंथरुपछेवृक्षभलो पत्रस
मतारुप कुशमतेहनांजाणिये नरसरगस्वरुप॥१॥ फलए
नुअविचलछे सुखपणअविचलएह थितिपणअविचलभ
लि शिववधुनेगेह॥१३॥ जिनवरमुनितणो हूकमजेमाथे
चडाय पामेसुखतेसास्वतां वेगेपोचेध्याय॥१४॥ ओगणी
सतसंवछरे उपरबाविसजाण वैशाखशुदिपंचमिदिन वा
रगुरुप्रमाण ॥१५॥ आमोदगामेएरच्यो निजआनंदप्र
माण संघतणेआनंदघणो ध्यानरसेगुणखाण॥१६॥ ए

श्रीअध्यात्मछतुवि.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहा॥ प्रणमिभगवतिभारति जेछेजगतआधार तेह तणिकृपाथकी कहूआत्मविचार ॥१॥ ज्ञानविनाव्यवहा रजे तेतोवालकचार वालधुलिलिलासमो न्नाख्योएआ चार ॥ २ ॥ अध्यात्मगुणजिहांकने भावचारित्रजाण दर्शनज्ञानपणछेसहि एवुंग्रंथेविनाण ॥ ३ ॥ मिथ्यादृ ष्टिजीवडा करेबाहाजव्यवहार अंतरभावन्नेदेनहि केमल हेन्नवपार ॥४॥ जेमभाजनएकवासियुं हिंगलखणकेसंग सुगंधतेग्रहेनहि उलटोग्रहेकुरंग ॥५॥ मिथ्यादृष्टिटालेन हि करेसमकितकिवात पुर्वदोषटालेनहि केमहोयतेसु जात॥६॥वाह्यद्रष्टिछंडयाविना अंतरद्रष्टिनहोय परमा त्मपदक्युंमले हृदयविचारिजोय ॥७॥ तेमाटेभविजीवडा छंन्नोवाहेरद्रष्ट परमात्मगतिचाहिये तोकरोअंतरद्रष्ट॥८॥ अंतरद्रष्टिगुणाविना कोईनहोविशुद्ध वाह्यद्रष्टियेखेलता र हे न्नवभ्रमणानिवुद्ध॥९॥वाह्यअव्रतनात्यागसें निर्मलहुवो नकोय अन्नविपणतेहिजकरे दिलगुविचारिजोय ॥१०॥ अहिजेमकंचुकनजे पणानिरविषनथाय तेमज्ञानविना

जिवडा चारगतिकहेवाय॥११॥ एमसुणिकोइबोलशे ल
हिअध्यात्मलेश कहेआतमअबंधछे शानेकरोउद्देश॥१२॥
एपणभाषाअसत्यछे चालेअज्ञानचाल अबंधकहिअव्रत
मां काढेप्रमादेकाल॥१३॥ अध्यात्मपोकारतां तजेनहिंप
रभाव तेतोबंधमांपडे फेरनहिलवलाव॥१४॥ अथवाआ
त्मआत्मकरे छंडेनअशुद्धआचार कहोनिर्जरातेकेमहोवे
तेतोथिरसंसार॥१५॥ त्रणशुद्धिकहिशास्त्रमां विषय१आ
त्म २ तत्व ३ दोमेंतोधर्मछेनहि एवुंसमजोसत्व ॥१६॥
तत्वएकशुधिथी पामेपदनिरवाण सद्गुरुसिखतोएमदि
ये समजोचतुरसुजाण ॥१७॥ विषयशुद्धिकरवाथकि
कारजकबहुनाहोय भवभ्रमणएथिवधे वोहोलसंसारिते
जोय॥१८॥मोक्षमार्गजातांथकां आडोहोवेपाहाड खसाव्यो
खसेनाहि जेहनोउंडोगाहाड॥१९॥आत्मशुद्धिविजीकहूं ते
सुणजोअधीकार समजीनेदूरकिजिये ज्ञानिवचनअनुसा
र ॥२०॥ आत्मआत्मजेकरे करेनज्ञानविचार संसारमांव
लग्योरहे एमुरखआचार ॥२१॥ शत्रुमित्रमनचिंतवे करे
तेहशुविरुध रागद्वेषवलगीरह्यो एमांजेहनिछेमंदबुध॥
२२॥ पुत्रकलत्रप्रेममां लुब्धाणाअहनिश कोइशिखाम
णदेभलि तोकरेखोटीरीस॥२३॥लुब्ध्योपरीग्रहभावमांइ
त्यादिकबहूभेद एहनिसाधकरतोरहे मटयोनमनकोखेद
॥२४॥ साधुभयोतोक्याहूव आव्योनहिसंभाव समताव

नासुखनविलहे फोगटकष्टकहाव॥२५॥लोचकरोभोमिसु
वो अम्बाणेपगचाल निरुष्टाहिपणेचालतो सुजतोआहार
निहाल ॥२६॥ इत्यादिकबहूकष्टकरे जाणेशिष्योकाज
मुरखमनसमजेनाहि उलटीखोईलाज ॥२७॥ सदगुरु
शिखसुणेनहि चलवेम्भाकम्भमाल किरियाकष्टसेंजगठगे
मानपुजाव्यवहार॥२८॥ व्यवहारकिरीयाजेकहि दोय
गुणस्थानेधार तेतोपरमादभावमां तेप्रथमविचार॥२९॥
अप्रमतभावजीहांकने तेतोज्ञानिकोहोय तेमाटेकारज
सिद्धि आतमआत्मकरेनाहोय ॥३०॥ विजीशुद्धिएवेभहि
संसारवधावणहार तेमाटेछंडोएहने ज्ञानिवचनअनुसार
॥३१॥त्रिजिशुद्धिहवेभाखशुं जेछेमुक्तिदातार भावधरीने

॥५३॥ आत्मभावन्यारोकरि देखोपुद्गलभाव कालअना दिनोलग्यो शत्रुरुपस्वभाव॥५४॥तोहिजपुद्गलजातनि व र्गणादिशेआठ वलगीआत्मस्वरुपने तेथिशक्तिनाठ ॥ ५५ ॥ तेमांहिआठमिजाणिए कार्मणवर्गणाजेह चेत नवशथयोतेहने कर्मकाहिजेएह ॥ ५६ ॥ तेमांहिराजा एकछे मोहनिकर्मसरदार मोहरुपएभर्ममां भोल व्योसविसंसार ॥ ५७ ॥ कइंकशुभकइंकअशुभ एम करतांगयोएकाल पणधर्मपाम्योनहि मिथ्यामोहकि चाल ॥५८॥ शुभाशुभपुद्गलदशा वेदानिकर्मविचार आ त्मघातिएकह्या निश्चेतेनिरधार ॥ ५९ ॥ शुभाशुभक र्मगती निगमव्यवहारचाल तेकारणदूरेकरी निजस्वभा वनिहाल ॥६०॥ एमपुद्गलदशात्यागसें प्रगटेआतमरुप भेदज्ञानविचारीए शुद्धव्यवहारस्वरुप॥६१॥शुध्यात्मअ नुभवदशा सेहेजस्वभावनिहाल वितरागताप्रगटे एअ नुभवाकिचाल ॥६२॥च्यारनयकुछंडके त्रणनयकुग्रहे तो सिद्धताहोवेतुरत एवंभूतकेहे ॥ ६३ ॥ पक्षप्रमाणादिक ग्रहि स्याद्वादसंयुक्त अनुभवआत्मकोकरो एहिआग मयुक्त॥६४॥गुणपरजायसंजुक्तते द्रव्यतणोविचार गु णपरजायसंक्रमणथि भिन्नभिन्नमतिधार॥६५॥ भिन्नअ भिन्नविचारतां गुणठाणुदशमुधार शुक्लध्याननोतेकह्यो प्रथमपायोउदार ॥ ६६ ॥ एहिभेदज्ञानछे एहिशुधव्यव

जायनिभिन्नता रत्नत्रियवलिभिन्न भेदभावसवमटगयो एकत्वभावथयोलिन ॥८१॥ शत्रुभावयाकोनहि नहि रागश्रोरद्वेष ॥ पुत्रपिताविचारनहि मगनभावपरवेश ॥ ८२ ॥ द्रष्टिगोचरजेहोवे ज्यांदेखुत्यांरुप मुर्त्तिभाव तेलहो तेतोरुपिस्वरुप ॥८३॥ तेरुपपुद्गलतणो हूंरुपी अनुप एनेमारेशीसगाइ एतोछेभवकूप॥८४॥ असंख्यप रदेशिहूंसदा अक्षयरुपकहेवाउ अमुर्तिगुणमाहरो एहि चितमांलाउ॥८५॥ ज्ञानदर्शनचर्णनो साचोदिसुंपुज सुखअनंतुमाहरु प्रतक्षदेखिहूंज ॥ ८६ ॥ सर्वपरभावने टालिने निजघेररहेमगन सुमताशुंसगाइकरी तुरत लिधुलगन॥८७॥कालअनादिनिविशरि भुलयोचेतनराय ममतामांललचाइरह्यो तेथीएदुखियोकेहेवाय ॥ ८८ ॥ हवेतेमुजसांभरि मलियोतेहनोसंग ममताकूमतानाठ गइ दुनोवाध्योरंग ॥८९॥ ज्ञानअनंततेमाहरु हूंछउज्ञा नस्वरुप एदशाछेमाह्यरी जाणोभेदअनुप॥९०॥ वाको सुखजेप्रगटयो लोकमांहिनसमाय जाणनवालोजाणे सहि केणिहोठनआय॥९१॥अखंडरुपहेमाहेरो अविना शिअकलंक नीरविकलपएरुपमां कोणहोवेएरंक॥९२॥ भेदभावसवमटगयो टल्योमनकोखेद आतमभावेथिरहू वो प्रगटहूवोअवेद ॥९३॥ नीजअनुभवथीएकहि अध्या त्मछनुजाण मुनिहूकमणनिजउल्लासथि उत्तमप्रगटयुए

नाण ॥९४॥ ओगणिसेंसंवछरे ओगणत्रिशअशाडमास शुकलपक्षअष्टमिगुरु रहिसुरतचोमास ॥९५॥ मुनिहूक मरचनाकरी अनुभवज्ञानसंजोग जेभणेनेआदरे तसजाय भवरोग ॥९६॥

॥ इतिश्रीअध्यात्मछतुविसमाप्त.॥

श्रीमिथ्यात्वविध्वंसन.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहो॥ वंदूंसिद्धस्वरुपने नीजानंदवीलाश आपस्व रुपीआपमां वधेगुणकीराश॥१॥

संसारनेवीशे सर्वेजीवसिद्धसरखाछे असंख्यातप्रदेशे करीनिर्मलछे एवीसत्तानाधणीछे परंतुपोतानीसत्तानेदे खीशकतानथी शामाटेकेमिथ्यात्वेकरीने आत्माछवराइ गयोछे तेथीकरीनेस्वस्वभावनेछोडीने परभावमांरमेछे शिष्यवाक्य--स्वामीमिथ्यात्वतेशानेकोहोछो नेमिथ्यात्व शाथकीजाय गुरुवाक्य--हेभद्र मिथ्यात्वनोविस्तारघणोछे परंतुकिंचितकहीदेखाडुछुं तेमिथ्यात्वनाबेभेदछे तेनोवि वरोकरतांकेटलाएकबीजापणभेदकेहेवाशे हवेतेमिथ्या त्वनाबेभेदकरीयेछीयेतेनानाम द्रव्यमिथ्यात्व॥१॥ भाव मिथ्यात्व २ द्रव्यमिथ्यात्वनाबेभेद एकवेहेवारमिथ्यात्व १ बीजोनिश्चयमिथ्यात्व२ हवेतेमिथ्यात्वनोस्वरुप संक्षे पथीदेखाडीयेछीये एटलेमिथ्याकेहेतांजुठीवस्तुनेसाची करीनेमाने तथासाचीवस्तुनेजुठीकरीनेमानेतेनेमिथ्या त्वकहिये तेमधेलोकीकदेवकेहेतांहरिहरादीकतेनेदेवक रीनेमाने अथवापोतानीमतलबेतेनीबाधाआखडीराखे तथालोकिकगुरुकेहेतांब्राह्मणजोगीसन्याशीप्रमुखनेगु

रुकरीजाणे तेनाचमत्कारदेखीनेतेनेमाने. २ लोकिकधर्म
जेसदावरतदेवुं तथाहोलीमुख्यांरेहेवुं इत्यादिकमिथ्यात्व
नापर्वेतथावरतकरे तेनेलोकिकधर्मकहिए. ३ लोकोत्तर
देवजे रिखवादीकजेतीर्थंकर तेनाजेतीर्थपरतमातेनेपोता
नासंसारहेतुएमानवा वाधाआखडीराखवीते लोकोतरदे
वगतमिथ्यात्वकहिये ४. तथालोकोत्तरगुरुमिथ्यात्वके
हेतांजे साधुमुनिराजनीशेवाभक्ति आहारपांणी प्रमुख
नीससुरखाराखे मनमांएवुविचारेके महाराजवचनआशि
र्वादकेहेतोआपणुसारुथाय तथामंत्रजंत्रप्रमुखनी आ
शाएकरे ५ तथालोकोतरधर्मकेहेतांश्रीपाळने नवआंबी
लनीओलीथकीसारुथयु तथागुणमंजरीवरदतने पांच
मकरवाथकीसारुथयु इत्यादिकबहूजणनेतपजप धर्मक
रणीथकीसारुथयु तोआपणेपण अमुकोतपप्रमुखकरवा
थकीसारुथाय ६ एछमिथ्यात्व तेमधेत्रणलोकीकमिथ्या
ततथात्रणलोकोतरमिथ्यातछे एमिथ्याततेवेहेवारथकीछे
तथाद्रव्यमिथ्यातनाघरनाछे तथाद्रव्यमिथ्यातनाघरनो
नीश्चेमिथ्याततेनादशभेदछे देवमिथ्यातकेहेतां जेदेववी
तरागजेनोरागद्वेशगयो सर्वकर्मथकीरहितथया स्वरुपर
मणीलोकालोकभास्कर एवाजेआरिहंतपरमात्मा तेनेदेव
करीनजाणे एप्रथममिथ्यात्व.१ तथाजेदेवपणुनथीपाम्या
रागद्वेश वीषयकषायनाभरेला एवाजेहरीहरादिकतेने

देवकरीनेमानेतेबीजुमिथ्यात्व. २ तथाजेसाधु आत्मरम णीकस्वरुपानुजायी परभावत्यागी स्वभावभोगी मंदकषा इ करुणासागर ज्ञानउपयोगी एवाजेमुनिराजतेनेसाधुक रीनमाने एत्रीजुमिथ्यात्व.३ जेअसाधुरागद्वेशवीषयकषा यनाभरेला आत्मस्वरुपनाअजाण शुभाशुभकर्णीनारागी जन्मभावमांरचापचारेहे तेनेसाधुकरीनेमाने एचोथुमिथ्या त्व.४ धर्मजेवस्तुनोस्वभाव तथाजिवदया स्वपरनोजडचेतन नोविभाग इत्यादिकजेकेवलीभास्यो धर्मतेनेअधर्ममाने ए पांचमुमिथ्यात्व५ जेअधर्मजीवदयाप्रमुखनही तथावस्तुस्व रुपजाण्याविना क्रीयाकष्टतपजप प्रमुखनेधर्ममानेतेछ ठुमिथ्यात्व. ६ जेजिवस्वरुपचेतनालक्षण चारसंज्ञास हिततथाएकेंद्रीथीते पंचेंद्रीपर्यंत अनेकथांनकउपजवानां तथाबीणसवानांशास्त्रादीकनजाणे नेइत्यादिकस्वरुपने जीवनमाने एसातमुमिथ्यात्व. ७ जेअजीवपदार्थजडछे तेनेवणसमजणथी केटलाएकठांमनेविशेजीवकरीनेमाने छे तेआठमुमिथ्यात्व. ८ मुक्तिकेहेतां सरवजन्मभागनोत्या गीसर्वकर्मरहीत शुद्धस्वरुपजेवुसत्ताएहतुतेवुजनीर्मलप्र गटथयु नेलोकनेअतेसिद्धस्वरुपथइनेबीराजमानथया ते नेमुक्तिनमाने तेनवमुमिथ्यात्व. ९ जेअमुक्तिकेहेतां जेसं सारना वइभवथकीछुटयानथी चाकरठाकरपणुज्यांरह्युछे जन्ममर्णजेनांगयांनथी एवाजे वइकुंठ गौलोक पावत

जोतपरजंतनेजेमुक्तिमानेछे तेदशमुमिथ्यात्व. १० तेदश मिथ्यात्वपांचप्रकारेकरीने मानवामांआवे जेपुर्वेएदशक ह्यांतेमांहेत्याजेबोल जेकुगुरुनाऊत्नावेला तेप्रतेछांम्हेनहि सुगुरुमलेसमजावे तोयपणहठवादछोम्हेनहि तेनेआभिग्र हितामिथ्यात्वपेहेलुकहीए. १

हवेतेमध्येकेटलाएकजीवएमजाणेजे सुगुरुकेहेछेतेपण ठीकजछे तथापुर्वेकुगुरुएसमजावेलुछे तेपणठीकजछे आ पणेएकुटमांपेसवुनहि आपणेतोसर्वेमानवाजोगछे एवुजे विचारेछे तेनेसुगुरुकुगुरुनीपरीक्षानथइ तथासत्यासत्य वचननीपरीक्षानथइ तेनेएकेवातनोनिरधारपणनथयोतेने मन दुध अथवाछाशबंन्ने एकेपाम्हेजाय तेनेअनाआभीग्र हीतमिथ्यात्वकहीए. २

जेपुर्वेसुगुरुएबताव्या एवाजेदशबोल्लतेसारीरीतेसम जेलोतेकोइकर्मनाउदेथकिआणस्मृतिथिवचननीकल्युं प छीपोतेसमजोकेआवचनतोहुंबोलतांबोल्योपरंतुहूंबोल्यो तेवचनपाछुनफरे एवुधारीनेखोटीयुक्तिउकरी तेवचनने साबितकरे तथाकोइवातउपरममतथतांतेधर्मनेखोटुकरवा चाहेतेधर्मनेतोम्हवाचाहे एसर्वेजाणीनेकरवुरह्युंअथवाकल्प व्यवहारनीमरजादावास्ते आत्मस्वरुपनेजाणतोथकोशु द्धमार्गनीखबरवालोजीवजम्हनीपुष्टिकरे एटलेशुभाशुभ क्रियानीपुष्टिकरे तेनेजम्हनीपुष्टिकरीकाहिए शामाटेकेकि

यात्यांकर्मछेमाटेएसर्वेंजम्नुपोपणथयु शामाटेकेइहांकर्म नुवधारवुथायछे एविरीतेजाणीने एवाकांममांप्रवर्तेतेने अभीनिवेशिकमिथ्यात्वकहिए. २

एजपुर्वेदशबोलकह्या इत्यादिकबोलोनेविषे शंकापडे जेकोणेजिवदीठो तथामुक्तिअरीहंतएकोणेदीठाछे इत्यादिकसर्वेंपरम्पराथीकेहेताआव्या तेमानीएछिए शुंजाणी एकेएवस्तुसाचीछेकेजुठीछे अनेशास्त्रनोकांइभरोंसोपडेन हि केमकेजेमआस्वामीनारायणकालनजरेथयो तेमांमहादुखमहाकष्टेकरीघणोद्रव्य राजातथाब्राह्मणने खवरावीने पोतानोधर्मचलाव्यो तेसर्वेंआपणेप्रत्यक्षनजरेदीठेलुछे ते ने लोकएनामतवालाभगवांनकरीनेमानेंछे तथाकुवेरभक्त हालवर्तमानवेठोजछे तेनेपणतेनामतवालाभगवांनकेहे वानीइच्छाराखेछे तेजाणीएछीएके चारेदहाडेएनेमुवापछीभगवानठरावशे तेनांकर्तव्यसर्व आपणेप्रत्यक्षनजरे देखीएछीए एमआगलनाकोइढोंगीथी आधर्मचलाव्यो होयतोकेमखवरपडे अनेशास्त्रउपरजोजोवाजइएतो हालजेउपरनाकह्या तेधर्मवालाएशास्त्रनवांवांधेलांछे तेघणीएपणघणीजुक्तिअनेहल्लाहलखोटीवारताउमांहेलीको रेनाखीछे तेघणीनाविद्यमानना देखवावालानहिहोयत्यारे केटलालोकोएवुजाणशेके अहोभगवानेआवांआवांकाम करेलांछे नेतेप्रत्यक्षपणे आपणेजोइएछीएके खोटांशास्त्र

कंखाहोय अथवाआउत्तरमांशंकाउत्पन्नथाय तेपुछीने निश्चलथा जेतनेसर्वथकी धर्मनीशंकापडीतथाशास्त्रनी पणशंकापडी माटेतनेशास्त्रनोउत्तरतो हालअमथकीदे वायनहि परंतुन्यायवादेकरीने जेउत्तरतनेआपीयें तेतुं धार प्रतक्षपणेजीवछे तेखरोकेनहि वादीयुक्त. जीवकांइ दीसतोनथी गुरुवाक्यः—जीववीनाबोलवुचालवु तेकोण करेछे वादीयुक्तः बोलवानुस्वरुपतेआकाशमांरहयुंछे अ नेचालवुतेजडनोस्वभावछे गुरुवाक्य--केजेबोलवानुस्वरु पतेआकाशनेविशेकहयुं तेआकाशनेविशेतोशब्दनोगुण छेपणअक्षरादीकउच्चारणनथी तथाचालवानोगुण जेतेंपु द्गलनोस्वभावकह्योतेतोसुक्ष्मपुद्गलमांछे परंतुबाहादरजे थुलपुद्गल तेमांकांइचालवानोस्वभावप्रत्यक्षपणेदीसतो नथी तेमांप्रत्यक्षचालवानोस्वभावहोयतो घटपटादीक चाल्यांजोइये एमाटेएचेतननोजगुणइहांलेवो वादीयु क्त—केजोचेतनमांहेहोयतेथकी चालतुहोयतो तमारा केहे णथकीवनस्पतीमांजीवछे तोतेपणचालीजोइये गुरुवाक्य- वनस्पतीनेविशे इंद्रीएकजछेतेथीएचालीशकेनहि वादी युक्त. केएकेंद्रीजेकायाछे तेथीचालीनशकेतो बीजीचारइं द्रीमांतोचालवानो स्वभावछेजनहि तोजीवनुचालवुंशा नुरहयुं माटेअमेकहीयेछीएके चालवुतेजडमांजछेजेमचमी आल प्रत्यक्षजडछेतेएनीमेलेचालयाकरेछे तेमएकायाप

तीकायनाछे तेप्रथमजीवनाबांधेला एकेंद्रीनीकायनापुद्ग
लछे जीवबीनावनस्पतीकायप्रमुखथायनही. वादीयुक्तः-
वनस्पतीप्रमुखनुजेथावुछे तेमाटीपांणीनाजोगथीउत्पत्ती
थायछे एमांकइंजीवनुकारणदीसतुनथी. गुरुवाक्यः--जी
वविनाउगेनही केजुवोप्रत्यक्षजेकइंझाम्छे तेजेनामांहेजी
वहोयतेपाणीनाजोगथीनवपल्लवथाय परंतुतेजवृक्षनीमा
लीजीवरहीतथइहोय तेनेकोइपल्लवआवेनहि माटेजीवछे
तेसत्यछे वादीयुक्तः--केतम्लीनापुद्गलपणाखरीगयाहशे

दहोय तेरसपाचनओछुकरे माटेरसनाग्रहणअग्रहणथ
कीजीवनोनिर्णयनथायशामाटेके पांचभुतमलीनेएकथुल
बंधायछे तेपांचेभुतपोतपोतानाकामकरेछे तेमांकांइजीव
पणुनमनाय गुरुवाक्य--जोपांचभुतपोतपोतानुकामकरे
छे तोपृथ्वीआदीक चारथावरनेविशे वायुतत्वशुकामकरे
छे वायुतत्वइहांकांइकामकरतोदिशतोनथी शामाटेके पृ
थ्वीआदिकथावरनेविशे एकएकतत्वनीमुख्यताछे एटले
पृथ्वीकायनेविशे पृथ्वीतत्वनीमुख्यताछे अपकायनेविशे
जलतत्वनीमुख्यताछे अग्नीकायनेविशेअग्नीतत्वनी मु
ख्यताछे वायुकायनेविशे वायुतत्वनिमुख्यताछे अनेवनस्प
तीकायनेविशे पृथ्वीतत्वनिमुख्यताछे एपांचथावरमधेअ
ग्नीकायनेविशे अग्नीतत्वतथापृथ्वीतत्व बेनीमुख्यतादी
शेछे तथावनस्पतीकायनेविशे चारतत्वनीमुख्यतादीशे
छे पृथ्वीतत्वतथाजलतत्व तथाअग्नीतत्वतथाआकाश
तत्वएचारतत्वनीमुख्यताजोयामांआवेछे तथाबेरंद्रीयादी
कजेत्रसजीवरह्या तेनेविशेपांचेभुतमालुमपडेछे परंतुए
पांचे भुतकांइजीवनथी नेएपांचेभुतजीववीनारसपाचन
करवासमर्थनहि तथाचालवापणसमर्थनहि तथाअ
क्षरउच्चारणकरवाकांइसमर्थनहि एकारणसर्वे जीवहो
यत्यारेजबने वादीयुक्त--चालवुहालवुसर्वेवायुतत्वनापरी
बलथकीथायछे ज्यांसुधीवायुतत्वहोय तांहांसुधीएरसपा

चनादीकसर्वैकारजकरे नेवायुतत्वगयार्थी एसर्वैतत्वजु ठापम्हेछे तेप्रत्यक्षजोयामांआवेछे इहांकोइजीवस्वरुपदीस तुनथी. गुरुवाक्य--तुंवायुतत्वनेजीवसरखोमानेछे एतारी मोटीभुलछे केमकेअक्षरउच्चारणकरवानीशक्ति वायुनी होयनहि तथाशुभाशुभवेदवु तेपणवायुतत्वजाणेनहि के मकेवायुतत्वथकीस्वासोस्वासलेवायछे परंतुशुभाशुभमां एजम्हे शुंसमजे तमेतमारामनमांविचारिजुवो वादीयुक्त शुभाशुभनुजाणवावालुतोमनछे अथवानवाविचारउठा ववावालुएमनछे पणकांइजिवतोदीशतोनथी.

रीते जाणवामांआवे तेजीवनेविशेआठसांमांन्यलक्षणछे तेनानामकहीएछीए अस्तीत्व १ वस्तुत्त्व २ द्रव्यत्व ३ प्रमेयत्व ४ अगुरुलघुत्व ५ परदेशत्व ६ चेतनत्व ७ अमुरतीत्व ८ एआठजीवनासामांन्यगुणछे तथाछविशेषगुणछे तेनांनांम ज्ञान १ दर्शन २ चारीत्र ३ वीर्य ४ चेतनत्व ५ अमुरतीत्व ६ हवेतेनोअर्थसंक्षेपथीदेखाडीए छीए जीवद्रव्यनागुण तेद्रव्यनेवलगीनेरह्याछे तेनोकोइ कालेनाशनथाय तेनेअस्तीस्वभावकहीए. वादीयुक्तः— जीवद्रव्यतेशुं एटलेजीवकेहेतांशुं द्रव्यकेहेतांशु नेगुणके हेतांशुंतेनीअमनेसमजपडीनथी तेअमनेप्रथमसमजण

२ आकाशास्तीकाय ३ पुद्गलास्तीकाय ४ जिवास्तीकाय ५ काल ६ एछद्रव्यछेतेमध्येधर्मास्तीकाय १ अधर्मास्ती काय २ आकाशास्तीकाय ३ काल ४ एच्यारद्रव्यएकएक जछे अनेजियद्रव्यएकएवाअनंताछे नेपुद्गलद्रव्यपरमाणु रुपअनंताछे तथाद्वीपरदेशीनीआदेदेइने अनंतपरदेशी खंधएवाद्रव्यउपचारेकरीनेअनंताछे हवेजेजिवस्वरुपछे तेकहिएछिए एटलेएकजिवनाअसंख्यातापरदेशछे अनं तागुणछे नेअनंतापरजायछे तेस्वरुपसर्वे प्रमाणनयथी जाणवामांआवे तेप्रमाणनयनावेभेदछे एकप्रत्यक्षप्रमाण बिजोपरोक्षप्रमाण प्रत्यक्षप्रमाणनावेभेद केवलज्ञांनस र्वप्रत्यक्षप्रमाणछे एप्रथमभेद १ अवधीज्ञांनमनपरज वज्ञांनएदेशप्रत्यक्षप्रमाण २ हवेपरोक्षप्रमाणकेहेतांम तीश्रुतज्ञांनतेपरोक्षप्रमाणछे तेनावेभेद एकद्रव्यार्थक १ बिजोपर्यायार्थक २ तेद्रव्यार्थकना १० भेदछेतथापर जायार्थकनाछभेदछे तथा एद्रव्यार्थक तथापर्यायार्थक एवेनअमलीने सातनयपणथायछे तेनानाम निगम १ संग्रह २ व्यवहार ३ रजुसुत्र ४ शब्द ५ संभीरुढ ६ ए वंभूत ७ तथा व्यवहारनयनापक्षथकीउपचारेत्रणउपनय पणथायछे तेनानाम सद्भुतव्यवहार १ असद्भुतव्यव हार २ सद्भुतासद्भुतव्यवहार ३ तेनुस्वरुप आगल कहिशुं हवेद्रव्यार्थकनादशभेददेखाडिएछिए हवेशुद्धद्र

व्यार्थककेहेतां कर्मउपाधीरहितसत्तास्वरुपजोइएतोसर्वे संसारीजिवसिद्धरुपछे एतेशुद्धआत्माज केहेवाय१नित्य द्रव्यार्थककेहेतां उत्पातवयनेनाविचारीएतोशुद्धद्रव्यसत्ता नेविषे जोतांतेनित्यछे २ तथाअतिशुद्धद्रव्यार्थककेहेतां भेदकल्पनानीअपेक्षानकरवि जेथीगुणपरजायरुपद्रव्यनु इहांअभिन्नपणुथयु ३ कर्मउपाधिसापेक्ष स्वरुपनुविचारवुतेअशुद्धद्रव्यार्थककहिए जेमक्रोधिआत्मा इत्यादिक नामधरावेते४उत्पातवयनीअपेक्षासहितस्वरुपनुजोवुतेअशुद्धद्रव्यार्थक जेमएकसमयमांउत्पातवय ध्रुआत्माछे५भेदकल्पनानीअपेक्षालेइने स्वरुपनुजोवु तेअशुद्धद्रव्यार्थकछेजेमआत्मानाज्ञानदर्शनादिक गुणछेएवुबोलवु ६ अन्वयद्रव्यार्थककेहेतां गुणपरजायस्वभाविकद्रव्य ७ स्वद्रव्यादिग्राहिकद्रव्यार्थक जेमस्वद्रव्यादिचतुष्टीकअपेक्षाद्रव्यास्ती ८ परद्रव्यादीग्राहकद्रव्यार्थक जथापरद्रव्यचतुष्टियअपेक्षाएद्रव्यनास्ती ९ परमभावग्राहिकद्रव्यार्थकजथाज्ञांनस्वरुपआत्मा एटलेअनेकस्वभावचेतननाछेतेमध्येज्ञांनमुख्यपणेछे शामाटेकेतेस्वपरप्रकाशीकछेतेवास्ते १० एटलेद्रव्यार्थकनादशभेदकह्या.

हवेपर्यायार्थकना छभेदकहिएछिए अनादिनित्यपरजायककेहेतां पुद्गलपरजायनित्यछे. १ सादिनित्यपरजायककेहेतां सिद्धपरजायनित्यछे. २ शुद्धपरजायककेहेतां स

छे हवेतेनासातगुणवाकीरह्या तेनुस्वरुपकहूतेशांभल वी जोस्वभावववस्तुत्व एवेनामेएटलेवस्तुनो जेस्वभावतेफी टीनेबीजीवस्तुनथाय एटलेघटफीटीनेपटनथाय नेपट फीटीनेघटनथाय जदापिसामान्यविशेपवस्तुनो स्वभाव दिसे जेमएकजिवमुक्तिनेविशे प्राप्तथयो ने एकजीव संसारमांछे अथवाजेमएकघटनेविशे घीभरायतेघीनो घटकेहेवाय एकघटअसुचीप्रमुखनो तेअसुचीनोकेहेवाय एमसामान्यविशेषजणाय परंतुवस्तुधर्मपोतानु छोडीने बीजुधर्मनाआदरे एबीजोगुणद्रव्यस्वभावकेहेतांनिजनि जपोतपोतानापरदेशनासमुदायेकरि अखंमवर्त्ततोस्व भावछे एटलेजीवसंख्यातपरदेशी द्रव्यछेधर्मास्तीकाय तथाअधर्मास्तीकाय असंख्यातपरदेशीद्रव्यछे आका शअनंतपरदेशिद्रव्यछे एचारेअखंडद्रव्यछे एचारेद्रव्य कोइकालेखंभीतथायनहि एद्रव्यत्वस्वभावकहिये शीष्य वाक्य--स्वामिपुर्वेछद्रव्यकह्याछनें इहांचारद्रव्यकेमवता व्या गुरुवाक्य--जोपुद्गलद्रव्यपरमाणुने कहियेछीयेतो परदेशादिकलाधतानथि अनेजोखंधनेद्रव्यकहियेछीये तोएस्वभाविकद्रव्यछेनहिएविभाविकद्रव्यछे माटेएनाद्र व्यनाविचारनीचरचाघणीछेतेइहांजोकरवा बेशियेतोग्रंथ गोरवथइजाय माटेएद्रव्यइहांगणाव्योनहि तथाकाल द्रव्यछेतेउपचारेछे एकांइवस्तुकशीछेनहि माटेएपणइहां

गएयोनथी तेमाटेचारद्रव्यअखंमीतछे एनेविशेद्रव्यत्व स्वभावरह्योछे एनेविशेसत्द्रव्यपणानुलक्षण तादृश्यरु पदीसेछे पोतानागुणपरजायनेविशे व्यापीरह्योउत्पातव यध्रुवसंयुक्ततेनेद्रव्यकहिये एटलेएद्रव्यनुलक्षणकह्युए त्रीजोगुण. ३ प्रमेयत्वकेहेतां जेस्वपरनीवेंहेचणतेनुजे प्रमाणतेनेप्रमेयत्वकहिये तथापोतपोतानास्वभावनेवि शेअणमवुपरभावनोत्यागकरवो तेनेप्रणम्यत्वकहिये ए चोथोगुण. ४ अगुरुलघुत्वकेहेतां सुक्ष्मभाववचनगो चरनहिप्रतक्षनहि आगमप्रमाणछेते पन्नवणायकीजा णजो ५ प्रदेशत्वकेहेतांसुक्ष्मजेभावपरमात्माभाखीतत त्वनुजे हेतुपणुतेहनेनहोयते आज्ञासिद्धकरवु केमकेद्र

ज्ञनां वचन अने छद्मस्थनां वचन कांइ छांनां रेहेनहि एटलेसर्वज्ञनांवचनने आत्मस्वरुपनी रमणता तथाजिवादिकनवतत्व खटद्रव्य तेपक्षप्रमाणादिकेकरी नेजाणवा तथा जेनयनिक्षेपाप्रमाणप्रमुखे भेदवेंहेचवा तेनयशुद्धव्यवहार कह्योछे शामाटेजेविकल्पेकरीने एस र्वेभंगजालथायछे मुलैस्वभावेजोतांतो कांइतेस्यादवाद पक्षनीखपछेनहि इहांतोअभेदज्ञानमुख्यपणेखपलागेछे शिष्यवाक्य-स्वामीस्यादवादनी खपनथी त्यारेतोएकांत वचनथइजाय- गुरुवाक्य-जेस्यादवादवर्णववु तेजव्यव हारछे-तथाखटदर्शनसमुचयग्रंथनीटीकामांएमजकह्युंछे ॥उक्तंच॥वादइतिविकल्प॥तेमाटेएकआत्मस्वरुपनुरमण तथाआत्मानीवारतातेजसत्यछे-शिष्यवाक्य-त्यारेएटला वधाभेदकरवानुशुंकारण-गुरुवाक्य-जेएभेदादिकवेंहेच वाथकीसामानेघणोखुलासोथाय एटलावास्तेकरीनेभे दनुवेंहेचवुथायछे माटेएवांशास्त्रजेछे तेसर्वेजाणवां-शि ष्यवाक्य-स्वामिजेगणतांणुजोगप्रमुखशास्त्रछे तेशाका रणेकह्यांहशे-गुरुवाक्य-जेगणताणुजोगछे तेजाणवारु पछे तथाधर्मकथानुजोगछे तेपणजाणवारुपछे अनेजेचर णकरणानुजोगछे-- तेएकआदरवाजोगछे शिष्यवाक्य स्वामिएतोपुद्गलनीकरणीछे तेनेआदरवानु शुंकारण गुरुवाक्य-जोएचरणकरणानुजोग नहिआदरेतोसासन

नीउलखाणरेहेशेनहि अनेउलखाणनहिरेहेनो सासननो उछेदथइजशे एटलावास्तेएचरणकरणानुजोगबांधेलोछे

गाथा॥ जइजिणमइयंपवजहंतो ॥ मावहारनयमयं मयह ॥ विवहारपरीवाये ॥ तिथुछेउजउवश्शं ॥१॥

इत्यादिकवचन भद्रबाहूस्वामिनांपणछे माटेएसासननीउलखाण तथासासननेराखवामाटे एअनुजोगछे

हवेपांचमुअणाभोगमिथ्यात्वकहियेछिये एटलेअणाभोगकेहेतांअजाणपण एटलेतेनेधर्मनीतथा वस्तुनीकशिमालमनथि तेनेअणाभोगमिथ्यात्वकहिये ५ एटले द्रव्यमिथ्यात्वना घरनुएनिश्चयमिथ्यात्वथयु शिष्यवाक्यः– स्वामिव्यवहारमिथ्यात्वना छभेदकह्या तथानिश्चयमिथ्यात्वनापंदरभेदकह्यातेमांफेरशोछे.

ज्ञनां वचन अने छद्मस्थनां वचन कांइ छांनां रेहेनहि एटलेसर्वज्ञनांवचनने आत्मस्वरुपनी रमणता तथाजिवादिकनवतत्व खटद्रव्य तेपक्षप्रमाणादिकेकरी नेजाणवा तथा जेनयनिक्षेपाप्रमाणप्रमुखे भेदवेंहेचवा तेनयशुद्धव्यवहार कह्योछे शामाटेजेविकल्पेकरीने एस र्वभंगजालथायछे मुलस्वभावेजोतांतो कांइतेस्यादवाद पक्षनीखपछेनहि इहांतोअभेदज्ञानमुख्यपणेखपलागेछे शिष्यवाक्य-स्वामीस्यादवादनी खपनथी त्यारेतोएकांत वचनथइजाय- गुरुवाक्य-जेस्यादवादवर्णववु तेजव्यव हारछे-तथाखटदर्शनसमुचयग्रंथनीटीकामांएमजकह्युंछे ॥उक्तंच॥वादइतिविकल्प॥तेमाटेएकआत्मस्वरुपनुरमण तथाआत्मानीवारतातेजसत्यछे-शिष्यवाक्य-त्यारेएटला बधाभेदकरवानुशुंकारण-गुरुवाक्य-जेएमभेदादिकवेंहेच वाथकीसामान्येघणोखुलासोथाय एटलावास्तेकरीनेभे दनुवेंहेचवुथायछे माटेएवांशास्त्रजेछे तेसर्वेजाणवां-शि ष्यवाक्य-स्वामिजेगणतांणुजोगप्रमुखशास्त्रछे तेशाका रणेकह्यांहशे-गुरुवाक्य-जेगणताणुजोगछे तेजाणवारु पछे तथाधर्मकथानुजोगछे तेपणजाणवारुपछे अनेजेचर णकरणानुजोगछे-- तेएकआदरवाजोगछे शिष्यवाक्य स्वामिएतोपुद्गलनीकरणीछे तेनेआदरवानु शुंकारण गुरुवाक्य-जोएचरणकरणानुजोग नहिआदरेतोसासन

पणछे अनेजेनेआत्मउपयोगनथी तेनेएकलोशुभाश्रवछे अनेजेसातमा उपरअगियारमासुधी आत्मउपयोगविना होयनहि तेनेतोनिर्जराहोय तथापुन्यानुबंधीपुन्यहोय ए बंनेवानांलाधे माटेएमविचारीजोवु एआश्रवनेधर्मकरी माने तेनेभावमिथ्यात्वलागे माटेजेधर्मने धर्मकरीजाणे अने आश्रवने आश्रवकरी जाणे एवाजीवतो जेवलाछे अनेशुभाश्रवनेधर्मकरीमानवावाला जीवघणादिसेछे ते नेभावमिथ्यात्वकहिए तथाअनादि मिथ्यात्वादिकभेद गुणस्थानककरमारोहनीटीकाथकीजाणजो तेकारणमा टेएजेद्रव्यभाव मिथ्यात्वगयाविना समभावथायनहि ने समभावथयाविना श्रद्धास्थिरथायनहि श्रद्धाविनासम कितहोयनहि समकितविनातपजपकिरीयाभएगुकशुंयेले खामांगणायनहि अनेज्ञानविनातो धर्मतथामुक्तिछेजन हि शामाटेके आत्मस्वरुपनाउपयोगविनातो समकित केहेवातुनथी उपयोगछे तेतोज्ञानमांछे तेकारणमाटेज्ञा ननोखपकरवो शामाटेकेज्ञानछे तेहिजसमकिततथाचा रीत्रतथामुक्तिकहिए तेश्रीजसविजेजीउपाध्याये सवा सोगाथानातवनमांकह्युंछे जेज्ञाननोतिक्षणउपयोग तेने चारीत्रकहिए तेमाटेज्ञानछे तेहिजचारीत्र तेहिजमुक्तिछे उक्तंचसवैयो एकतिसा॥कोउक्रुरकष्टसहे तपसांशरी रदहे धुम्रपानकरे अधोमुखव्हेकेझुलेहैः फलमहाव्रत

गहै क्रियामेंमगनरहै वहेमुनिन्नारमें पयारकेसेपूजेहै इत्यादिक जीवनकोंसर्वथासुगतिनांहि फिरेजगमांहि ज्यों वयारकेवघुलेहै जिनकेहियेमेंज्ञान तिन्हहिकोनिरवान करमकेकरतारन्नरममेंभुलेहै.१ तेकारणमाटेज्ञानछे एहि जमुख्यछे माटेज्ञानवंतकरिनेसर्वद्रव्यनुजाणपणुकरिने पांचद्रव्य हे जाणिनेछांडवा एकचेतनाज्ञानरुपउपादेजा णिनेन्नादरवो तथकीजन्नात्मानिःकर्मथाय माटेन्नात्मानु न्नासनकरिनेमांहिव्यापकपणुकरवुं नेरमणकरवुं त्यांहां नेदपणुनलावबुं एटलेन्नात्मातेजपरमात्माछे एविरिते तद्रुपस्वसत्तागवेखिनेशक्तिन्नावेगुणछे तेव्यक्तिभावमांर मणकरे तेनेजिवनमुक्तकहिए तेनोन्नात्माकर्मरुपरजथकि निर्मलथाय तेनान्नसंख्यातापरदेशनिर्मलकरिने सिद्धक्षे त्रमांजइनेंसिद्धपणेरहे तेनेफरीथीजन्ममरणकरवांनपडे न्ननंताकालसदाएसुखमांरहे तेविनाकोइमुक्तिचाहेछे जे केटलाएकतोएमजाणेछेके तपथकिमुक्तिलेइशु केटलाए कजाणेछेकेक्रियाथकिमुक्तिलेइशु केटलाएकजाणेछेकेप्र न्नुपुजवाथकिमुक्तिलेइशु पणतेवातामिथ्याछे इहांकोइ केहशे के प्रभुपुजवामां मुक्तिठामठामकहिछे नेतमेना केमकहोछो तेनोउत्तर के मुक्तितोन्नात्म स्वरुपमांछे तथाजसविजेजि कृत साम्त्रिणसें गाथानातवनमां वा दीनुएवुवचनछे के न्नमेप्रभुपासे मुक्तिमागीलेइशु ते

नाउत्तरमांएवुंकह्युंछेजे कोणमुलेकरिने प्रभुपासेथीमु क्तिवेचार्थीलेशो एटलेवोधवीजकांइदिधुंआवतुंनथी त थाश्रीहरिभद्रसूरिजिकृत खटदर्शनसमुचय ग्रंथनेविशे एवुंकह्युंछेके रागद्वेषनातजवाथकि तथाज्ञानदर्शनचारि त्रनाआराधनथकिमुक्तिमले

॥उक्तंच॥ जिनेंद्रोदेवतातत्र॥ रागद्वेषविवर्जितः॥ हत मोहमहामल्लः॥केवलज्ञानदर्शनः॥४७॥सुरासुरेंद्रसंपूज्यः॥ सद्भूतार्थप्रकाशकः॥कृष्ण कर्मक्षयंकृत्वा॥संप्राप्तःपरमंप दं॥४८॥ जीवा १ जीवौ २ तथापुण्य ३॥पाप ४ माश्रव ५ संवरौ ६॥ वंधो ७ विनिर्जरा ८ मोक्षौ ९॥नवतत्वानितन्म ते॥४९॥ तत्रज्ञानादिधर्मेभ्यो ॥ भिन्नाभिन्नोविवर्त्तिमान्॥ शुभाशुभकर्मकर्त्ता॥ भोक्ताकर्मफलस्यच ॥५०॥ चैतन्य लक्षणोजीवो १॥यश्चैतद्विपरीतवान्॥अजीवः २ ससमा ख्यातः॥पुण्यं ३ सत्कर्मपुद्गलाः॥ ५१॥पापं ४ तद्विपरीतं तु॥मिथ्यात्वाद्यास्तुहेतवः॥ यस्तैर्वंधःसविज्ञेय॥ आश्रवो सौ ५ जिनशासने॥५२॥ संवर ६ स्तन्निरोधस्तु॥वंधो ७ जी वस्यकर्मणः॥अन्योन्यानुगमात्माचा॥यःसंवंधोद्वयोरपि ॥ ५३॥वद्धस्यकर्मणःसाटो॥यस्तुसानिर्जरामता ८॥आत्यंति कोवियोगस्तु॥देहादेर्मोक्ष ९ उच्यते ॥ ५४॥एतानिनवतत्वा नि॥यःश्रद्धत्तेस्थिराशयः॥सम्यक्ज्ञानयोगेन॥ तस्यचारि त्रयोग्यता॥५५॥तथाभव्यत्वपाकेन॥यस्यैतत्त्रितयंभवेत्

एउपरत्नाश्लोकनोविशेषपंचावनमोश्लोकछे तेनेविशेजएनव तत्वनीसर्धाकरेतेनेसमकीतिकहिये तेहिजसम्यक्तज्ञानते नेजोगेरमणतातेनेचारीत्रकह्युंछे नेसाध्यसाधन जोगजे व्यवहारचारीत्र तेनुप्रयोजन तथाफल आकाशनाकु शमवत कह्युंछे तेश्लोकनीटिकाथकिजाणजो जेसमकित ज्ञांनचारित्रतेजमोक्षछे शामाटेकेसम्यक्तज्ञानक्रियायोगा केहेतांतत्वनीजे सरधाकेहेतां जेद्रव्यगुणपरजाय ज्ञा नादि रत्नत्रयीनुसतत्रासन प्रत्यक्षपरोक्षवस्तुनुविचारवु तेने ज्ञानकहिए नेसतवस्तुनीसरधाकरवी तेनेसम्यक्त कहिए एटलेसरधातेसमकितजाणवु तेज्ञानविचारवुते क्रिया एटलेसम्यक्तज्ञानक्रिया येगाजायतेमोक्षत्राजन एटलेएवुसमकितज्ञानक्रियाहोय तेमोक्षनुत्राजन थाय तथाप्रत्यक्षंच परोक्षंच द्वेपरमाणेतथामते तेप्रमाणनुस्व रुपटिकाथकिजाणजो तथाअनंतधर्मकंवस्तुप्रमाणविषय स्स्विह ५७ यस्यटिकायेनकारणेन यदुत्पादव्ययध्रौव्या त्मकं ततसतसत्स्वरुप मिष्यतेतेनकारणेन अनंतधर्मात्मकं वस्तुप्रमाणगोचर सर्ववस्तुषु उत्पत्यादित्रय युक्तास्यैवा अनंतधर्मतातेनैवपुनरनंत धर्मात्मकत्व मुक्तंनपौनरुक्त्यं ५७ एटिकानेविषेउतपादव्यय ध्रुव्यात्मीकं तेसततेने सतस्वरुपकहिए तेनीजेनेइछाछे तेनेअनंतधर्म आत्मिक वस्तुप्रमाणजाणीने सर्ववस्तुनुउत्पादादिक त्रियुक्त

शेवेतेनेअनंतधर्मआत्मककहिए तेनीजमुक्तिकहिएतेवि नामुक्तिछेनहि एजिनसासननुसारछे माटेएआत्मस्वरुप नेविशे भेदअभेदज्ञाननुविचारवु एटलेशुद्धव्यवहारतेभे दज्ञानछे नेशुद्धनिश्चयकेहेतां अभेदज्ञानछे हवेभेदज्ञान केहेतांजेज्ञानदर्शन चारीत्रआत्मानाघरनुछे एमजेबोल वुतेव्यवहारथयोएवुजेध्यानतेनेभेदभावरह्यो पोतेनेपोता नागुणमांजुदापणुरह्युं आत्माएकहतोतेना त्रणभे दथयाएटले व्यवहारनयकह्यो जोअभेदज्ञानविचारीने जोइये त्यारेतोआत्माएकजदेखायछे एकजजाणिएछिएते नेजविशेरमणकरिए इहांज्ञानादिकगुणजुदानथी आत्मा तेज्ञानादिकगुण तथाज्ञानादिकगुणतेआत्मा जथाद्रष्टांते सुवर्णनुभारेपणु स्निग्धपणु पिलाशपणु तेकांइसुव र्णथकिनोखुनथी तेजसुवर्णछे एविरीते आत्मस्वरूप निसरधाकरवी तेनेसमकितदर्शनकहिए तेजाणवुतेने ज्ञानकहिए एनेजविशेथीरथइनेरमणकरवुं तेनेचारित्रक हिए एजस्वरुपनेउपयोगदेइने जुवेतांसिद्धपरमात्मारु पजछेएविरीतजध्यान करतांमुक्तिथाय पणबीजिरीतेसर्व थामुक्तिथायनहि. उक्तंच

दुहा:--एकदेखीयेजानिये॥रमिरहियेएकठोर॥ समल विमलनविचारीये॥ यहसिद्धिनहिऔर. १

सवैया. एकातिसा॥ जाकेपदसोहतसुलछन अनंतज्ञान

खोनहि एटलेएवातजुठीनथी एटलेएवातसत्यछे माटेहे भव्यजीवो जोतमारेआत्मानेसुखवांछोतोभेदज्ञानविचा रो नेविभावनोत्यागकरो स्वभावनोध्यानकरो पछीअने दज्ञाने करीनेध्यानकरो एटलेआत्माएजपरमात्माथशे तेथकिसर्वकर्मनोनाशथाशे तेथकिअनंतीरिद्धिसत्ताएछे तेप्रगटथशे जन्मजरामर्णनाफेराटलशे अक्षयअव्याबा धसुखनोविभागीथइने शीवपुरमांजइरेहेशे माटेएहिज अभ्यासकरो एहिजअमारोउपदेशछे तथासर्वज्ञानीपु रुषोनोएहिजउपदेशछे.

॥दुहा॥ एहग्रंथपूरणहुवो पूर्णहुइअवआश श्रोतासूण जोकांनदेइ ग्रंथगुणकीराश ॥१॥ मिथ्याविध्वंसननामए भाख्युंतेसुखकार तेहमांहिजेभावछे सुणल्योतासविचार ॥२॥बहूभेदमिथ्यात्वना तेमजीवस्वरुप द्रव्यगुणपरजाय नो भाख्योरुपअनुप॥३॥नयभेदबहूभाखीआ तेमअध्या त्मवात बहूग्रंथनीसाख्यथी कीधीएहनीख्यात॥४॥ग्रंथगु णसमुद्रछे जीलेमांहेमतीवंत पापमेलसवधोयके होवेउ त्तमसंत॥५॥ रयणचिंतामणसारीखो ग्रंथरच्योगुणजाण पंडीतजनतोमुखलहे वांचनांप्रगटेनाण॥६॥मुरखजनम मजेनाहि तोमिनहिमुजदोष क्षयउपशमतीनकुनाहि तामें किनपररोष॥७॥ जाकोअनुभवधीरहे आत्मअनुभवलहे ताकुंनोबहुगुणकरे जाकोउपयोगदक्ष ॥८॥ वसुधामेवि

रूतरो जीउंजसमांहीतेस सुखसुखएहीप्रगटहोवो ग्रंथ
गुणकीरेस ॥९॥ अक्षयथीतीमेकतणी तेमएग्रंथनीवास
रवीशशीपेरेअवीचलरहो उत्तमसुखमेवास ॥१०॥ संवत
उगणीशउगणीशमां सुंदरआसोमास कृष्णपक्षतिथिसप्त
मीपुरणथयोउल्लास ॥११॥ शितलकारीसोमवार आमो
दगामसोजार वांचजोभणजोभविजना तेलेशेभवपार ॥
१२॥ एग्रंथरूदियेधरी ध्यानकरशेजेह मुनिकुकमसुखसं
पदा पामशेशिवबधुगेह.

इतिश्रीमिथ्यात्वविध्वंसननामा
ग्रंथसंपुर्ण.

श्रीरागमाला.

श्रीगुरुभ्योनमः

उसकानामदर्वविलासः ॥ याग्रंथमैरागवालाकुतोराग हैउरकविजनाकैलीया उरपंमितजनाकैलियादर्वाणजोग मे चिदानंदलीयाअतुलोकों स्वरुपहैसोग्यातापुरसांका वीचारवाजोगहै ॥प्रथमरागभैरवै॥ चिदानंदभजोरेभाइ चिदा०॥आंकणीःसहैजस्वभावमेंसदाजोरहेवे रागभैरव मेगावे वोहीपरीब्रह्म वोहिपरमेश्वैर वोहिचिदानंदका हावेरेभाइ ॥चिदा०॥ उनकिकिरपावर्मयेहोवै मेरीइच्छापु री रागमालामेंकरतहू नहिकोइवातअधुरीरेभाइ ॥चि दा०॥दरवाणपरजायलहिने येसवरागमेगाउ मुनिहूक मचिदानंदमुरति शुद्धस्वरुपमेंपाउ॥इतिप्रथमपदसंपुर्ण॥

रागभिभैरवी॥ चेतनदरवजाणेरी दरवगुणपरजाय उनकु लक्षणैतेसमजेरी ॥ नएनिपपतत्वेकुजांणे भेदसंक्त केरेरी॥१॥ श्रीजीनवैरनेऐसाभाख्या परजायनेएग्रहेरी॥ सुद्धसमकीतउनसेहोवे यावीनचितठरेरी॥श्री.२॥चारअनु जोगयमेएकभाख्या दरवाणुजोगकहेरी॥मुनीहूकमएनीअे अनुजोग रागनीभैर्वावोहोरी॥श्री. ३॥इतीद्वुतीयेपदसंपुर्णं।

रागनीविभास॥ जीवादीवस्तुदरवकुभावस्वेरुपीतेक हियेरजादरवेदरवअनेकेतेजाणा विरोधअपनेमनालहियेरे

॥जी.१॥ जथारथस्वरुपहैयाका व्यापव्यापकेकहियेरे ल
ब्बणयेहैवस्तुस्वरुपका सचाचीतमेलहीयेरे।जी.२।जीवद
रवअनंताभाण्य कारजभेदेजाणोरे ॥ भावभेदेतोएकज
कहिये खेत्रकालभावबखाएयोरे ॥जी.३॥ समुदायएउन
काभाख्या दरवादीचतुष्टीलहियेरे॥मुनीहूकमचिदानंदभ
जतां रागनीबीभासएकहियेरे॥जी.४॥इतित्रीतीयेसंपूर्णः॥

रागनीललत॥दरवप्रैतैसमझेनेजीया प्रदेशप्रदेशेजांणो॥
स्वैस्वैकारजकारनउनका साम्रथरुपवखाणो॥ दरब.१॥
अनंताअविभागपरजायका तीनकेसमुदायरुप॥ताकोगु
णकहैहैग्यानि याकोसमजोसवैरुप॥दरव.२॥ कारजका
रणभिन्नतिबै तिहांसाम्रथरुपलहिए॥ गुणपरजायभिन्न
भिन्यैये गुणपणअनंताकहिये ॥दरव.३॥ गुणगुणपरतै
परजाय अवीभागरुपलहिए॥अनंतापणसरखाभाख्या
वरजायआस्तीरुपकहिये॥दरब.४॥ प्रतिके२ वस्तुअनंती
तेथिअनंतगुणजाणो ॥ मुनिहूकमसाम्रथपरजायरागनि
ललतागवाणो॥दरब.५॥ इतीचतुर्थयसंपुर्णं॥

रागनिपटमंजणी ॥ उठतेरोरुपदेखोचीदानंदराया
दर्वकेलक्षणजाणों तीनुकाभेदकाहाया॥ उतपातवयैद्रुव
जुक्तसंतलबगाहाया ॥१॥ दरवास्तिकपरथमनेयभाख्यो
परजायेनयैदूजो॥उभयैनयअपिष्याविलंबनजाणै उनसै
मोहाधुजो ॥२॥ गुणपरजायसहिततेदर्वं जाणगवक्तासा

चो ॥ मुनीहुकमयेपटमंजरी रागनिगायराचो ॥ ३ ॥ इतिपदपंचमोसंपुर्ण॥

रागनीषट ॥ परजायनयविचारतचेंतन संतधर्मसोक हियेरे॥परःअर्थक्रीयाकरेजोदर्वे परजायअपीष्यालाहियेरे॥१॥परःआपआपणीसक्तीसारु धर्मअपीष्याकाहियेरे॥ धर्मअधर्मआकाशजाणो पुद्गलजीतेलहियेरे॥२॥ छठोकालदरवतेनास्यो आपआपकेलष्यालहियेरे॥मुनीहूकमये दरवस्वभावछे रागनिपटयेकहियेरे॥३॥इतिपदछठोसंपुर्ण

रागमालकोस॥हेजीयानेदग्यानयहैकीजे पंचास्तीकायचितलीजे॥आंकणी॥छठादरवेकालसोभास्या उनकुअस्तिनेकीजै ॥ अप्रदेशीसैदातेजाणो उपचारदरवतोलिजे ॥१॥ तेकारेणेअस्तीकायनेनापो वस्तुविनाकाहाकीजे ॥ नास्तीपणोदरवकोदेखिउपचारेनैपतिजै॥२॥रागमालको समाहिगायो कालतणोअनावे ॥ मुनिहूकमपंचास्तीकायको आगेनाखुस्वैभावे॥३॥ इतिपद ७ संपुर्ण॥

रागनीटोमी॥समेजोरेहूग्यानद्रव्यकु खटदरेवकोविचार ॥ आंकणी ॥ प्रथमद्रव्यधर्मास्तीनास्यो लोकप्रमाणअखंड ॥ एकद्रव्यउनकोएजाणो जिवपुद्गलकुआणंद॥ ॥गाथा१॥ जेजेगतिप्रणमता पुष्टहेतुएजाणो॥असंख्यपरदेशलोकप्रमाणे एहिदवेचखाणो॥२॥जबजिवमुक्तेंजावै तिहांकांमनआवे॥ मुनीहुकमयेशुद्धस्वरुप नेटोमीराग

नीगावै ॥३॥ इतिपद८संपुर्ण॥

रागनीआसावरी ॥ सिद्धस्वैरुपप्रणमिजेभाइ ग्यानशुधारसपिजै ॥आंकणी॥ सिद्धअवस्तामैंसाजकारि अधर्मास्तिकायकहिजै॥स्थिरताभावअनंतायाको उपयोगमैंपण लहिजैं॥गाथा१॥जिवपुद्गलस्थिरताभावै पुष्टहेतुएकहिए॥ असंख्यपरदेशएलोकप्रमाणो दुजोदरवएवहिए॥२॥आसाछोमआसावैरीगायो शुद्धस्वरुपमैंरहिए॥मुनीहूकमचिदानंदभजतां शिवरमणिसुखलहिए॥३॥इतिपद९संपुर्ण॥

रागनीविलावल ॥जियालोकस्वरुपकुजाणो अवगांहकस्वभावबखाणो॥आंकणी॥पुष्टहेतुसर्वदरवकु आकास्तिकायकांहांणो॥ अवगाहानासर्वकु देवैसोयेदोजातजाणो ॥१॥लोकाअलोकदोयकहिए वाकोस्वरुपहूंभाखु॥ जिवादीस्वरुपवसेजीहां सोइलोककैहिदाखु॥२॥असंख्यपरदेशउकेभाखे अवकहूअलोकविचार॥ अनंतपरदेशउनकेभाखे पणनाहिदरवपरचार ॥३॥ अवगाहकशक्तीउनमै पणलेनेवालानाहि॥ लोकअलोकउभयेमीलकै येस्वैरूप हैत्याहि॥४॥ अनंतपरदेशीदरवैयेतीजो आकास्तिकायते कहियेे॥मुनिहूकमयेभाजनकाहाणो रागनीवीलावलल हिये॥५॥ इतिपद १० संपुर्ण॥

रागनीकुकव॥चेतैनक्योतुनाहिवीचारै पुद्गलदरवैकुधा ॥आकणी॥ अतिशुक्ष्मैपरमाणुभाख्या नित्यैस्वभाविकजे

ह॥वरणगंदरसएकएकभाख्या दोयफेरसैकहियैतेह॥१॥
ऐसेपंचगुणहैजीनमें सोईपरमाणुजाण॥ कारणकारज
मीलकेउनमे पुरणगलनचितआण॥२॥ पुद्गलदरवैया
कौकहिये चोथोरूपीमांन॥ मुनिहूकमयेरागनी कुकब
आगैपुद्गलवखाण॥गाथा३॥ ईतिपद११संपुर्ण॥

रागनिगुणकली॥ जीयापुद्गलस्वरुपतेयेह लोकमे
अनंतातेह॥चणुकपंदतेजांण अनंतातेहवखाण॥गाथा१॥
तणुंकपंदपणकहिये औंअसंख्यातीकपंदलहिये॥ असं
ख्यातीकपणभाख्या अनंताणुकतीहांदाख्या॥२॥ येसर
वेसचदजाणो येकयेव्याअनंतवैखांणो॥येकआकाशपरदे
शेकहिये अनंतापंदतेलहिये॥३॥ येमपंचेपरकारथीभा
ख्या अचेतनचितमैराख्या॥ मुनिहूकमकहैतेत्यागो गुन
कलीकुगांणेलाग्यो॥४॥ ईतिपद१२संपुर्ण॥

रागहींमोल॥ अरेजीयाजाणतुसहेजसुभावकु चेतनाल
क्षणेसहै तदाख्ये॥चेतनादोयपरकारकीजाणी ग्यानदर
शेनउपी योगमेंआणीये अनंतपरजायपरणामिकदरव
ये उनके दोयप्रकारेवेखांणीये॥१॥करत्वादिलंछाहै जीव
कापरभावैतेअशुद्धजानो॥ शुद्धस्वभावमेंरमेंजचचिदघन
शुद्धपरजायकुतेहैमानो॥२॥ उपीयोगवंततेचेतनाजानी
ये वीन्यउपीयोगजेमैंजानो॥मुनीहूकमरागहिंमोगावायकी
शुद्धउपीयोगथीशीवसुखवखानो॥ ईतिपद१३वासंपूर्ण॥

रागसारंग॥ पंचास्तीकायकेमानमे नीजरुपपीछाना तांनमै॥अरुपीचिदानंदस्वामी जीवएकवखांनमे ॥पं० १॥ ओरचारौआस्तीकायये अजीवदरबतेजाणीयै॥वाकेपरा वर्तननीमीतै कालदर्वबखांणीये ॥ पं० २॥ प्रलांप्रलैवैके कारणमाटे ब्रंटोदर्वाचितआंणीयै येदर्वनेपरदेशनहीछै ते थीआस्तीकायनजाणीयै ॥पं० ३॥ व्यवहारनयअपीक्ष्या यदबै समीयेखेत्रदाखीयै॥ आदिंतपरीभेदपरीमाणे समी येआवैलीबखांणीये ॥ पं ० ४ ॥ तेमाटेआस्तीकानहि आस्तिकायपंचधारीयै॥मुनिहूकमकहैआगलकहैशुं राग नीसारंगबिचारीयै॥इतिपद १४ संपूर्ण ॥

रागनीगोम॥ अपनारुपजबहमनीरख्या पंचास्तिका यमांहितेपरख्य॥आकणी ॥ जीवस्वरुपअसंखपरदेशी लोकपरमाणेपरदेशतेधारो॥तैमजधर्मअधर्मकाहिये प्रतेके प्रतेकैपरदेशबिचारो॥१॥ लोकअलोकमलीनेकहिये आ कास्तिकायएककाहाणो॥ प्रदेशअनंतायेनाकहिये चोथो पुद्गलदरबचितआणो॥२॥ येकअनेकप्रमाणुरुपये खंधहे तुजुगतथीकाहाणो॥तेथीदर्वयेहैनेकहिये आस्तिकायत णोप्रैमाणो॥३॥ येमआस्तिकायपांचैजाणी तेमैंजीवास्ति आपणोधावो॥ओरआस्तिकायचारतजीनै मुनिहूकमराग नीगोम्गावो ॥४॥ ईतिपद १५ संपूर्ण ॥

रागनीशुद्धसारं॥चेतनअपनोधर्मसमारो सामा बिशेषनि

हारो॥आंकणी॥येधर्मपंचास्तिकायमैं प्रथमसांभकाहाणो॥
स्वभावलक्षणउनकेभाखे प्रतेकेप्रतेकतेजाणो ॥१॥ दर्व
गुणपरजायव्यापक परणामीकलक्षणस्वभावो येकपणु
नेनित्यप्रतीहा अविभवरहितपदव्यावो ॥२ ॥ कीरीयार
हितसरवगतजाणो एसांमानधर्मकाहाणो॥पंचास्तिकाय
माहितेकहींये सदास्वभावचितआणो ॥३ ॥ वशेपधर्मह
वेतकेरोआगेअमेतकहिशुं ॥ मुनिहूकमशुद्धसारंगावतां
चितहरखीशुं ॥४॥ ईतिपद १६ संपूर्ण॥

रागनीमालसीरी॥ अपनाधर्मधावोआतम वसेसभाव
चितभावो॥आंकणी॥वेसेसधर्मपंचास्तीकायमे द्रव्यगुण
परजायजाणो॥व्यापकतैस्वरुपतेकहिये गरुगमथीचित
आणो॥१॥परमाणीकलक्षणस्वभावजे एमअनेकचितधा
रो॥एकअनेकनेनित्ययअनित्यए नीरअविएवस्वेअवियेव
विचारो॥२॥संक्रीयेपदएहमेजाणो देशगतसर्वगतपरवेस
॥वसेपपदारथगुणपरवरती कारणपणहोयवीशेप॥३॥न
हिसामानवसेपविणे विशेपसामानविनताहीं॥दोयघरसस
दारेहेजीहां आस्तीकायकहियेत्यांहीं॥४॥मुनीहूकमयेह
धर्मके स्यादवादस्वरुपे॥रागनीमालसीरीयेगाइ चिदानंद

भेदउनकालीया॥आरुतीत्वैनेवस्तुतैजेह दरवत्वेतीजाकीया॥१॥ परमेत्वैनेसतत्वैये अगरलघुकटाथया॥येसामानसुभावकेभेदहै खटविधएरचनाकह्या॥२॥ सामान्नतेसर्वदरवमेलाधे सरखाधर्महोयखरा॥ मुनीहुकमअर्थआगेरागनीमुलताइवरा॥३॥ इतिपद १८ संपुर्णं.

रागमलार॥ आतमआरुतीस्वभावभाखौ सुधैधर्मतेदाखे॥आंकणी॥वसेसधर्मकेआधारभुतजो सोहीआरुतीलिकहिये॥गुणपरजायधरियाकु वस्तुत्वस्वैभावलहिये॥१॥अर्थक्रीयाकरेसोदर्वै अथवाउतपातवैयजाणो॥उतपतीपरजायपुत्रपीताजीम आविरभावबखाणो॥२॥ग्रैसवैसमलक्षणविरजभुत परजायतीरोभावकहिये॥भावरुपसक्तीआराधेदरवत्वचोथोलहिये॥३॥सपरवविक्ष्यांग्यानप्रमाण नीतिप्रमाणतेकहिये॥स्वगुणमेप्रणमेजोचेतनसुधपरमेत्वैलहिये॥४॥उतपातवैयध्रुवैजुक नेहनेसत्वैतेजाणो॥हाणवृद्धीखटगुणीजीहाछै अगरुलघुवखाणो॥५॥ एसामानस्वभावखटनो अर्थसंखेपेभाख्यो॥मुनीहुकमयेरागमलारे नीजस्वरुपुकहिनेदाख्यो॥६॥ इतिपद १९ संपुर्णं.

॥रागनीमलार ॥ सामानसुभावकेउत्तरभाखु आस्तिस्वभावकेजाणो॥अनंतभेदयाकेभाखे पणत्रियदंशवखाणो॥१॥सामानसुभावकेउत्तरभाखु आस्तिनास्तीनीतसुभावै॥अनितएकसुभावै अनेकभेदअभेदकाहिए॥२॥भव्यै

अन्नव्यैतेलावो वकैतव्यैअवकतव्यैजाणो॥परमस्वभाव तेरमोलहिए उतरसामानैवखाणो॥३॥ उतरसामानैसर्व दरवैमें सरखेभावैलाधे॥मुनीहुकमएमलाररागनी गाता मनुमोवाधे॥४॥ इतिपद२०संपुर्ण॥

॥रागनोदेशी ॥ आस्तितास्वैभावमें दरवादिचतुष्टि जाण ॥आंकणी॥ व्यापव्यापकैसंवंधथी सत्याथिआप्रण मंत॥मनहेतुअंतरंगनो प्रणमतागुणग्रैहेहंत॥ १ ॥ सुधव स्तुस्वैभावनो शुधप्रणतिजाण॥आस्तिसुभावनेभाखियो चिदानंदवेखाण ॥ २ ॥ आत्मस्वरुपआस्तिमये भाखो शुधरुप॥मुनीहूकमदेशिरागनी गाउवस्तुअनुप ॥ ३ ॥ इतिपद २१ संपुर्ण॥

॥रागगुजरी॥ नास्तिपणोविचारोदरवैमैसोय सरववस्तुमैगवेखिजोयै॥आंकणी॥जीहांआस्तितीहांनास्तीहोय जीहांनास्तितिहांआस्तीजोय॥ दरवादिकचतुष्टिधार आपआपणीलहोविचार ॥१॥ दरवादिकचतुष्टिजेह स्वैग्रहे आस्तीपदतेह॥परदरवादिकचेतनमेनाहि जेग्रहातेनास्ती सहि ॥२॥ ग्यांनदरशनादिजेगुण दरवखेत्रकालभावथी सुण॥आस्तीभावचेतनमेल्यो परचारेनास्तीमेकयो ॥३॥ एमस्वरुपसजेजेआप तेहिजसादवादनेयथाप॥मुनीहूक मएधर्मेअनुसार गुजरीरागनीकेमनुहार॥४॥पद२२संपुर्ण॥

॥ रागनीवाहार ॥ भमरतुकरतजाणपणाकीवात

॥ टेक ॥ संदैभावअसंदभावतेजाणो आरपितअणारपी तविचार॥सपरपरजाएसाहि एभंगमनुहार ॥१॥ वसेखप णेगविखीयेतो वक्तंव्यअवक्तव्यधार॥उभैयभेदलाधैठै येहमै सैमजैतासुखकार ॥ २ ॥ तेहस्वरुपसप्तभंगीमांहि भाखुआगैविचार॥ मुनीहूकमएचिदानंदमयै गाइरागनी वाहार ॥३॥ इतिपद २३संपुर्ण॥

॥रागनीसुवा॥ प्रथमभंगतेआस्तीकेहिए सर्वदरवमे धार ॥आंकणी॥ दरवगुणपरजायमांहि आस्तीपणोतेजा ण॥अैतेकैरदरवमेंलहिए गुणपरजायैवखाण॥१॥ सदभा वैआपआपणो गुणपरजायतेहोय॥आपआपणादरवमै लाधे आस्तीपणोतिहांजोय ॥२॥ अरपीतपणोतेवस्तुनु होवै सोइवस्तुधर्म॥एकसमेतेसरवेभासे सोइग्यांनीमर्म ॥३॥वदमस्तनेतोअनुक्रमैभासै सरधाएकसमेयीयेहोय॥ मुनीहूकमएप्रथमभांगो रागनीसुवामैजोजोय ॥ ४ ॥ इतिपद २४ संपुर्ण॥

रागश्री॥अपनारुपरचैकेदेखो नहीपरगुणस्वभावै॥आं कणी॥आपस्वरुपमैलाधैनाही परदरवपरजाय॥गुणलक्ष णगुभावतैलाधै तेथीनास्तिपणोथाय॥१॥नास्तिस्वैभाव येहैआपको आस्तिपणेतेजाणो॥दोउभेदयेजीवकाकहिये इमसर्वदरवैवखांणो ॥२॥ बीजोभंगयेवखांणो नास्ति स्वभावनेजाण॥मुनिहूकमयेचिदानंदमेय श्रीरागवखांण

॥३॥ इतिपद २५ संपूर्ण.

रागनीधनासरी॥क्यांकहूचिदानंदघनकी मुखशुंकहीन जाय॥आंकणी॥स्वपरपरजायदोउलाधे सदभावासदभाव॥संतासंतपणेयेकहिये अर्पितअणअर्पितभाव ॥१॥ ये मअनेकभंगातिहांलाधे दोदोभंगतेकाहिये॥संकेतसबदनो रहोछेइहां तेथीआस्तिनास्तिनलहिये॥२॥तेथीअवेक्तव्य येभाख्यो त्रीजोभांगोयेलहिये॥गुणपरजाययेआत्मदरवना अनंतभेदतेकाहिये॥३॥ तेथीएकसंमनकहैवाये आत्मस्वभावयेमधावो॥मुनीहूकमयेरागनीधनासरी शुद्धस्वरुपमेंगावो ॥४॥ इतिपद २६ संपूर्ण.

रागनीकाफी ॥ अपनारुपनिहाराजवहमनै अपनारुप निहारा॥आंकणी॥ स्वपरजायआस्तिकहीयै सोतोसंतकाहावै॥नास्तिपणोछेपरपरजायै सोतोअस्त्वैयावै॥१॥ दोउ भावयेकसमीये चैतनमांइलहीये॥ तेथीभांगोएचोथोभाखो मीश्रभावतेकहीये॥२॥ एमस्वरुपआतमकेरो समझे तेग्यानीजाणो॥मुनीहूकमतेविनअगन्यानी रागनीकाफी काहाणो ॥३॥ इतिपद २७ संपूर्ण.

मुगराइरागनी॥आतमाआपसरुपजाने वचनगोचरनहीठाणे॥आंकणी॥स्वैपरजायदेशथी सदभावेजाणो॥अनपरजायवशेपथी अनार्पितअसतआणो ॥१॥ एकसमेजुगपतयाको संतासंतनेसाचो॥जाणपणोइहांतोकाहिये मुख

वचननहिजाचो॥२॥ जाणापणाथीआस्तीपणोए एवचने अवक्तव्यैजाणो॥ तेथीभांगोपांचमोकहिये आस्तिअवक्त व्यैबखांणो॥ ३॥ सरवैदरवमेभंगयेछै जेमजीवमैभाखो॥ मुनीहूकमजाणपणोसाचो रागनीसुगराइदाखो॥ ४॥ ईतिपद २८ संपूर्ण.

रागनीपर्ज॥ अपनेरुपमैभांगोछंठो नास्तिअवैलव्यै जाण॥ परस्वभावअपनेरुपजे नास्तिभावैचीतठाण॥१॥ अनजुगपतइहांकनैभाखु आस्तिनास्तिअवक्तव्यैसोय॥ येकदेशस्वैपरजायै अर्पितभावैजोय॥२॥ अनयेकदेशै परजायै अणअर्पितभावबरीयै॥ सदभावअसदभावै सत्यअसत्यकरीयै॥३॥ एसवैअवक्तव्यैजाणो भांगोसात मोकहीये॥स्याद आस्तिस्याद नास्ति स्याद अवक्तव्यैलहीये॥४॥ येसप्तभंगीवीशेषाविशेपै यहैस्वैरुपकाहाणो॥ भिन्नस्वरुपसप्तभंगीकेरो रतनाकरअवतारीयजाणो॥५॥ येसप्तभंगीसर्वदरवमै नित्यादिकनिवखांणो॥ मुनीहूकम स्यादवादये रागनीपर्जवखाणो॥६॥ ईतिपद२९संपूर्ण.

होजीयास्यादवादवीचार॥टेक॥ सप्तभंगीमैमुखपणैयै भंगतीनवीचार॥ स्यादआस्तिस्यादनास्ति स्यादअवक्तव्यधार॥१॥ आस्तिपणैआस्तिधर्मछै नास्तिपणेनास्ति धर्म॥जुगपदेउभीयेधर्मछै येस्यादवादमरम॥२॥ सांमान विशेषधर्ममेलाधे गुणपरजायमैजाण॥ प्रतेकेप्रतकेसप्त

भंगीजाणो नित्यादीकवखाण ॥३॥ स्यातपदथीहीनैकहै ता दोशेणनेत्र्प्रावेयेक॥येमस्वरुपस्यादवादनो साचीग्या नेनीटेक॥४॥येजाणोतेनेसरवेजाणो वीजातोविदाअभ्या स॥मुनीहूकमचिदानंदमये रागनीमारेवेणप्रकास ॥५॥ इतिपद ३० संपुर्ण॥

रागनीगोमी॥स्वजातीमेंआस्तिनास्तिपणो तीहांकहिने दाखु॥आंकणी॥जीवजीसजातीन्नाखां पंचवीजातीकहीये ॥ स्वेजोवआस्तिपणेछे परजीवनास्तीलहिये॥१॥ग्यानै ग्यानआस्तिन्नावछे दरसनादीनास्तीभावे॥स्वेगीनानते आस्तीन्नावछे परगीनानतेनास्तीगावे ॥२॥आस्तिपणोते नास्तिनेहोवे नास्तिपणोतेआस्तीनैथावे॥आपणोगुणते परमेंनजावे परआपणमेंनाआवै ॥ ३॥ स्वजातीधर्ममांये रहेवे परजीवनीनवीहोवे ॥ एमगुणपरजायादिसरवमें आस्तिनास्तिजोवे ॥४॥ आस्तिनास्तीसरुपयेजाणो स जातीमेन्नाखु मुनीहुकमयेनीजसुभावमें रागनीगोमीये दाखो॥५॥इतिपद ३१ संपुर्ण.

रागनीपुरवी॥ चेतननित्यसुभावसमजोनेन्नाइ चेतनः दोयप्रेकारनित्यसुभावे समजोएहविचार॥ उधेचुतीनीत्ये तांजाणो परंमपरनित्येताधारे॥१॥सर्वदरवेमेएहेस्वेन्नाव छे नेहैनादोयेप्रकारे॥ उर्धताप्रचियेप्रथमन्नाखो त्रिजकप्रे चीमारे ॥ २॥ येदरवसभावेनीते उतपातवेयेदुजोनित॥

येमअनेकस्वैभावछैदरवमें समजलोहोमीत॥३॥ नित्यैत्र नित्यैसुभावएमजे सर्वदरवमाहि॥मुनीहुकमतेसाचोग्या नी रागनीपुरवीगाइ॥४॥ इतिपद ३२ संपुर्ण॥

रागनीएमैन॥नित्यस्वैभावधीवीधध्यावा दूजयेप्रकारै रे॥आंकणी॥कुटंस्तंनेपरणीमीकयहैसरुपहुदाखु॥परदेसै येकुटस्तकहिये गुणमैप्रणामिकराखु १ चेतनप्रदेशनित्य कुटस्तै इनुपरावैरतनैनाहि॥परावैरैतनतोगुणपरजायमै सोपरणामीकनीत्यताकाहाइ २ एभेदतोसरवैदरवैमें स मजैतैनेजणायो॥सुनीहुकमयेरागनीएमन गाताहरखभ रायो ३ इतिपद ३३ संपुर्ण॥

रागनीछायानाट॥ परजायधर्मकुभिन्नभिन्नकर आपो आपसमारो॥ आंकणी॥छेकारीलक्षछेजेहमै तेहनेदवैक हिजे॥दरवैदरवैप्रतीप्रदेशे गुणैमैपणकहिजे १ उपादान कारजकारण प्रणामीकपरैजायै॥व्यापकेपरजायउतपात कहियै गुणतेदरवत्वैथायै २ छैमीयेरैउतपातवेयै सर्वद रवैमेंलहिये ॥ गतिथतीअवगाहवरतना मलैवियरणैक हिये ३ चेतननोउपीयोगगुणछे वस्तुस्वभावीककाहियै॥उ तपातवैयैयेसरवेमेलागै गुणादिकमैकाहिये ४ कारणका रजपोतानोकरतां एमग्यानतेलहिये॥ मुनीहुकमप्रथम व्याख्या परजायैरागनीनटमैकहिए५इतिपद३४संपूर्ण॥

॥रागनीब्रम्हहंस॥ तुमतोशुधधर्मआराधो चिदानंदकु

साधोहो ॥टेक॥ निजदरवपरणामिकभाख्यो सोहिधर्म वाधो॥१॥तुम॥पुर्वपरयजायवैकरीनै नवेपरजायउतपादो॥ दरवपणोदरवपणैकहियै येहिग्यांनिनादो॥२॥तुम॥ पर जायव्यास्याधितियेभाखी ग्यांनिमनआणंदो॥मुनीहूक मवम्हंसरागनी समजेएहमुणंदो॥३॥इतिपद३५संपूर्ण॥

॥रागकालंगमा॥ चेतनस्वैकारजकारण परणामिक प्रावर्ति॥गुणादिपणेएमजजाणो प्रणतिस्वभावेधरती चे० १॥ अतितअनागतपरजाय अनंतातेकहिये ॥ वर्तमा नपरजायएकछे एमसुधर्मतेलहिए ॥ चे०२॥ वर्तमानपर जायअतितमैप्रणमै अनागताअनीतहोवे॥छेकअैनागतवा कीछेजे निकटहोताजुवे ॥चे०३॥ एमउतपातनेवैयै द्रव्य त्वैगुणकाहियै॥मुनीहूकमातिजोपरजाय रागनीकालमैंग हियै ॥चेत०४॥ इतिपद३६संपुर्ण॥

॥रागभरवीसिधी॥ होअवीयाकालकुसमजो पंचास्ति कायमैसमाय ॥आंकणी॥ केताकपंम्तिएमवदेछे कालपरे प्रणतिठराय॥येवचैननहिगणधरामिलतो कालतोद्रवपर जाय ॥हो०१॥ स्वैधरमदरवनोजेछे प्रणातिवस्तुरुप॥तेमा टेकालभेदतेजाणो एसरधाछेअनुप॥ हो०२ ॥ अथवाका लभिन्नद्रवेकहिए तोकालतेकारणरुप ॥अतीतअनागतव र्तमानप्रणेत तेतोजिवादिधरमस्वरुप ॥ हो०३ ॥ तेमाटे कालभिन्ननजाणो सर्वंद्रवनोपरजाये॥उतपातवयेरूपये

वे तेतोपरजायकाहाये ॥ हो०४ ॥ एजायव्याख्यातिजि
माहि एजाणजोस्वैरूप॥ मुनीहूकमएमीर्थीभरवी परजाय
व्याख्याअनुप ॥इतिपद३७संपुर्ण॥

॥ रागनीटोडिमियाकी ॥ सफलदिनआज केवलग्यां
नमेगाउ॥आंकणी॥गेहेवस्तुनोस्वैरूपजेजाणे तेहिकेवल
ग्यान॥मतीयादिकथीवोगेजाणे प्रतक्षेपरोक्षेपरमाण॥स
फ०१॥ घटपटादिरूपनअणमें तेसमघटग्यान॥समीयेअं
तरघटवीणसें तवकेवलग्यनान ॥ सफ०२ ॥ घटवणसें
ग्याननविनसें केवलनोथायउतपात इहांगनेपरजायउ
तपात॥सफ०३॥प्रथमसमेयेंधरमास्तिकायजे संख्याता
परमाणुनेसाज ॥ थितियेसेमेअसंख्याताने पुवेसंखीयेवे
येनोकाज ॥सफ०४॥असंखताअनंताकहिए एमउतपा
तवेंयेवखाण ॥ एमचलेणसकारीभास्यो हुवेताद्रवेतेजा
ण॥सफ०५॥ एमसवेदरवगुणमेजाणो चतुर्थिव्याख्याथा
य॥मुनीहूकमएजाणेकेवली रागनीमियाटोडीकाहाय॥
सफ०६॥इतिपद३८वासंपुर्ण॥

॥रागनीविलावैल अलिया॥ चेतनभेदएपांचमोजाणो
आस्तिनास्तिपरणामी आस्तिस्वैभावस्वैधर्मनो उतपात
वैयेएपरणामी॥ना.१॥नास्तिसुभावपरदरवैनो तेमैउतपात
वैयनाहि॥ परवैरतेनधर्मनहिउनको दरवव्वैधर्मेलाही
॥ना.२॥आस्तीधर्ममेसर्वैलाधे समजोगुरुगमलही॥

हुकमचलहारीगुरुनी अलीविलावलरागनीकहि ॥इति पद३९ संपुर्ण॥

रागनीवीलावलसुवा॥चेतनअगरुलघुपरजायतेजाणो ॥चेतन०॥ हांणवधिखटगुणभाखी सरवेदरवैमेप्रणमै॥ हाणीतेतोवयेकाहावे वधिउतपाततेरमै॥चेत०॥१॥वधिवे येहाणीउतपात अगरुलघुदरवैतेजाणो॥सरवेदरवैमेइम जकहिये येमपरजायवखांणो ॥चेत०२॥ अलोकमेपणअ गुरुलघुहै नीचसैभावेलहीये॥मुनीहूकमयेछटीव्याख्या सुवावीलावलकहियै ॥इतिपद४०संपुर्ण॥

रागनीसारंग ॥ वंद्रावनी॥आस्तिपरजायसांभ्रेथरुपये येमचीतमेंसमजीयै॥आंकणी॥ सरवेदरवैनोआस्तीस्वभा वे अनंतगुणोतेलहियै॥वशेपरुपतेसांभ्रेयपणोछे सांभ्रथप्रे जायतेकहियै॥१॥ प्रेवर्तिरुपतेनमीतभेदछै तेथीउतपानवे चेलहियै॥ पुर्ववशेपपरजायनेवेये अभिनवेवशेपतेकहियै ॥२॥सःइमपरजायनोप्रेणमवोभाखुं द्रुवेतेवशेपपरजाये॥ मुनिहूकतरागनिभाखि वंद्रावनसारगयाये॥३॥ इतिपद ४१संपुर्ण॥

रागनीपिलु॥ चेतननिजशुभावकुजाणे नित्यानित्यका हाणारे॥आंकणी॥ नित्येस्वभावजाहानहिलाधे जाहांका रजनविहोवेरे॥कारणपणोपणनिहानदिमे कारियेजाथिने जोवेरे ॥चे०१॥ अनित्येपणानीजाहांस्वभावछे गायकना

क्तिथाकिरे॥ अरथक्रियातेनरकरै गरुगमथिवुधपाकिरे ॥चे०२॥ शरवशुभावपरजायधारो आधारभुतनिजेपेत्र लहियेरे॥मुनिहूकमरागानिविलु येअधकारआगेकहियैरे ॥चे०३॥ इतिपद ४२ संपुर्ण॥

रागवरवा॥सुनजियारेतेरेगुनावैकुलैके वसमसतसुभा वतेजाणोरे आपआपणापेत्रप्रदेशै आधारभुतवखांणोरे सुन०॥१॥सामान्यैनावैयेकसुनावछे वशेपभावैअनेकसु भावीरे॥येतोपरैवरणतिमैरमवो हवैकहूदरवे नावरे॥२॥ आस्तित्वादिशर्वसुनावते गुणपरजायेकहियेरे॥शर्वयेक परदेशेनास्या आपआपणोयेत्रनेदकहियेरे ॥३॥ शर्व परदेशतेभिन्ननास्या पंक्तिरुपतेलहियेरे॥परदेशप्रतेअं तरनविहोवे दरवेयेकस्वभावकहियेरे ॥४॥ येमशरैवसुनु वपरजायनेदे दरवमैअनेकतेलाधेरे॥ मुनिहूकमरागनि वरवो स्वभावजाणेगुणवाधेरे ॥५॥ इतिपद४३संपुर्ण॥

रागनीजजोटी॥नेदग्यानएचिदानंदको मेउनकुपीछाणु ॥आंकणी॥आपआपणोकारजनेदये सभावैनेदएकहिये। अगरुलघुपरजायनेदतेम भेदसनावतेलहिये ॥१॥ जी मरअवस्तापलटे नेदस्वनावतीहाजाणो॥ अभेदसुभाव ग्रहैणकरीने भेदस्वैभावजोनैवखांणो ॥२॥ तोगुणगुणी सुनावनेमांही शंकरेवदोषेणैलागै॥गुणपरजायनैकारण कारज लक्षणलक्षैनागै ॥३॥ तेकारैणयेनेदग्यानछे

सुधपरणेतीयैग्रहीये ॥ मुनुहुकमयेकारणग्रभेदनो राग नीकेफोटीलहीये ॥४॥ इतिपद४४संपुर्ण॥

रागनीजंगलो॥ अपनारुपग्रणामीकजोइ अतीअनंद मैपाया ॥ उत्रोतरपरजायग्रैणेमन नीजस्वभावमैआया॥ गाथा१॥नीजस्वरुपमैदोयजावठे भंव्यैअभंव्यैसुभावे ता कोवीचारवेवरीदाखु समजुचितमैधावे ॥ २ ॥ उपीयोग थीरकरीनेधारो वीचारआगेकहीशुं॥मुनी!हूकमयेरागनी जंगलो शुद्वउपीयोगेलहीशुं॥३॥इतीपद ४५ संपूर्ण.

सम्यग्ज्ञानगुणमेंवु ॥३॥ वधिहाणीस्वजावें कारजकारण लहीये॥ आवीरजावतीरोजावकीये येमजवांनधर्मलहीये ॥४॥ इनोअरथगुरुगमतीजीजो हवेकहूआस्तिभाव॥ मुनीहूकमयेभव्येसुजावमें औमनकल्याणरागनीगाव॥५॥ इतिपद ४७ संपूर्ण.

॥इतिश्रीरागमालासंपूर्णः॥

॥रञ्अभावप्रकरणलक्षण.

श्रीगुरुभ्योनमः

प्रणमुसुधानंदने भाखुअभावतेचार अवलाथईनेप्रण
म्या सवलाप्रणमेसुखकार॥१॥

हवेजेचारअभाव अन्यमतविशेपक दर्शनवालाएकह्या
छे तेपूर्वेजैनपंम्तिोएपण केटलाएकविचारनेविशेग्रहण
कर्याछे तेचारअभावनुस्वरुपकिंचित्मात्रहुंकहुछु तेचा
रअभावनानाम प्रागभाव १ परध्वंशभाव २ अत्यंता
भाव ३ अन्योअन्यभाव ४ हवेअभावकेहेतांशुं जेनहि
छेवस्तु तेनेअभावकहिएछैए परंतुचेतनस्वरुपसाथे चारे
अभावनोविचारकरवाथिघणोफायदोछे तेमाटेएनुस्वरुप
किंचित्मात्र इहांदेखाडुछु हवेपरागभावकेहेतांपूर्वेजे
भावनोअभावहतो तेभावप्रगटथाए तेनेप्रागभावकहि
ए हवेपूर्वेकह्याभावनोअभावहतो अनेशुंभावप्रगटथयो
तेनेप्रागभावकहिये तेनोविचारकहुछुं आसंसारनिमां
हिंलिकोरे भावरूपवस्तुवेप्रकारनिछे एकशुद्धभाव १ बी
जोअशुद्धभाव २ हवेतेअशुद्धभावनाअनेकभेदछे अनेशु
द्धभावनोतोएकजभेदछे एटलेशुद्धभावकेहतांशुद्धचिदानं
द संकलपविकलपरहित समपरिणामीनिजानंदरुपीचो

ग सरुवरूपनांथीरतापणु तेनेशुद्धभावकहियें हवेजेअशु द्धभावछे तेनाअनेकभेदछेतेकहियेछेइए प्रथमसमपरिणा मजेकह्यो तेनाबेभेदछेएकतोशुद्धपरणतिरूपसमपरिणाम तेतोसर्वथीजीवनेकल्याणकारिछे अनेशुद्धपरणतिसाथेजे समपरिणामछे तेनाअनेकभेदछे तेमध्येजेश्रेणिप्रतिपन्नछे तेसविकल्पपरिणामछे शामाटेजे एठेकाणेस्वपरनोविचा र अथवागुणपरजायनोविचार एसर्वेविकल्पसहितछे प रंतुघणोजभागएनोनिर्मलछे अनेथोमोजभागमलिनप णुछे एकसमकितिथिमांमीनेसातमागुणठाणासुधी जेस मभावथायछे तेद्रव्यगुणपरजायनुस्वरुपजाणि सस्वरु पनेओलखी परभावनोत्यागकरिने समपरिणामेरमेछे तेमध्येपोतपोतानागुणठाणानिहदे जेसमपरिणामछेतेस्व भाविकछे अनेतेउपरांत जेटलुंरमणतथासमभाव एट लोआरोपितउपचारिछे अहियांनिर्मलपणुकथंचितछेतेम धेपणतरतमजोगरह्योछेतेविनासमभावछे तेएकएविजात नोपणछे केद्रव्यगुणपरजायनाभेदजाणिनेपणस्वभावप्र गट्योनथि अनेसस्वरुपनुंग्रहणनथि अनेसमभावथाय छेतेमलिनछे तेमिथ्यादृष्टिछे वलिएकएविजातनोपणस मभावछेजे स्वस्वरुपतोजाणतानथि तथाद्रव्यगुणपरजा यनुंपणजाणपणुंनथि अनेमटकवैरागादिकपामिने संसा रथकिविरकभावरहेछे तेसर्वेपणमलिनछे मिथ्यादृष्टिछे

तेनोआत्माअंशेपण निर्मलथयोनथि तथाएकएवि जात
नोपणसमभावछे संसारछोभी अथवानछोभी कर्त्तारिभा
वमांरच्यापच्याछे कर्त्तारिकेहेतांजेकर्म जेजेदर्शनवाला
पोतपोतानाक्रीयाकर्म वेहेवारमार्गनावांधेलातेनेधर्ममा
नेछे तेनेकर्त्तारीकर्मकहिए ॥उक्तंच॥ विहितकर्मजन्योधर्म
निपिधकर्मजनोरत्वधर्म॥ एटलेविहितकर्मकेहेतांजेकर्म
नुकरवु एटलेक्रियाप्रमुखकरवाथिधर्ममानेछे एवुपणए
कलोकमांधर्मछे पणतेकंईधर्मनथि शामाटेजेनिपेधकर्म
केहेतांजेक्रियापरमुखनोनाशकरिनेस्वभावमांजेरमवुंतेस
तधर्मछे तथाएवुंश्रीविशेष्यावशकमां नयअधिकारेनिग
मनयआरोपितकहिछे तेमधेकारणनेविशेकारजनुआरोप
वुं एटलेकारणजेवाह्यवेहेवारनी जेजेकरणिपरमुखछे ते
नेधर्ममानेछे तेकरतानेधर्मिकेहेछे तेकंईधर्मिथयोनहि अ
नेकरणितेकंईधर्मथायनही ॥उक्तंच॥ वाह्यक्रियायाधर्म
त्वः धर्मकारणस्यधर्मत्वेनकथनं ॥ एवुनयचक्रमांपणाक
ह्युंछे इहांकोईकहेशेके भावकारणमांतोकंईआरोपनथि
तेनोउत्तरजे भावकारणनेविशेतो आपआपणाकारजनो
स्वभावछे त्यांहांकंईकर्त्तारिनथि अनेनिगमनयछे तेकंई
भावमांनथिएतोद्रव्यनयछे अहिंयांपणआकरतमभावनि
वानछे अकरनमर्नावानहोततोस्वभावग्रहणथाय तथाचे
तनमात्रवरणवांतेतोचेतनानाभेभेदछे एटलेगुह्नचेतना१

तथाअशुद्धचेतना२ अशुद्धचेतनाकेहेतांनरनरकादिक चा
रेगतिनिवातजाणे द्विपसमुद्रआदेदेईने सर्वपरभावनि
वातजाणेतेनेअशुद्धचेतनाकाहिए तेमद्धेजेस्वस्वरुपनागुण
परजायादिकजाणे तेअशुद्धचेतनाछे पणमाहाशुभछे जे
पोतानास्वस्वरुपनेजाणे अनेशुद्धस्वभावनेविषेरमणाता
तेनेविषेथिरपरिणाम एवुजेजाणपणुछेतेनेशुद्धचेतनकहि
ए तेनेजधर्मकहिए अनेतेधर्मकेवुछे अविछिन्नकेहेतां
कोईकालेपोतानास्वस्वरुपथिएधर्मजुदुनहिपडेएएकआ
त्मस्वरुपनिवृत्तिमात्रएनेजकहिएछे ॥ उक्तंच ॥ चेतन
मात्रवृत्तिधर्मविछिन्न॥एवीरितेपरभावमांजेरमणाता अने
धर्मनुमानवुं एवुंपणएकस्वभावेछे इत्यादिकअशुद्धपरण
तिरुपेशुभाशुभ कारजकारणना समभावचेतननवलगे
लाछे तेसर्वेपरभावनाघरनासमभावछे पणशुद्धपरणति
रुपसमभावनथयोतेथिएसमभावनेपुद्गलिकरीद्धमांगण्यो
छे तेपरभावनोनाशथाय तारेशुद्धरुपनिप्राप्तिथाय तेशुद्ध
स्वरुपनेविशेतो उपादानकारणकारज समएसमएअनंतु
नीपजीरह्युंछे एभावजेनेप्रगटथयो तेनेपरागभावकहिये
शामाटेजेपुर्वेएवीसुधस्वभावनिप्राप्तिनाहिंहतीतेप्राप्तिथइ
एटलेपुर्वेशुद्धस्वस्वरुपनोअभावजहतोएटलेपरागभावक
हियेतथासमकितनिआदेदेईजेजेनवागुणप्रगटथायतेसर्वे
नेपरागभावकाहिए ॥उक्तंच॥ अनादि सांत प्रागभाव इ

तिवचनात ॥ एटलेपुर्वनाभावनोनाशथयोतेनेप्रागभाव कहिए ॥इतिप्रथम ॥१॥

हवेवीजोपरध्वंशाभावकेहेतांजेकारजानिउत्पत्तिथयाप हेलां अथवाथयापछि ध्वंशकेहेतांनाशकरवोतनेपरध्वंशा भावकहिए एटलेआपणोआत्माअनादिकालनो संसार नेविषेरखड्यो अनेअनंतगुणनोधणिछे तेंकंइखपआव्युंन हि अनेरखड्वुंपड्यो तेनुकारणएछेजेमोहादिकशत्रुएउत्प तिथयापेहेलां एटलेसमकितपाम्यांपहेलांथिआत्मानागु णोनोनाशकरतारह्या एटलेगुणप्रगटथावादिधोनहि अ नेपरभावमांरमाड्या परपोतानुंकरिमान्युंशुभाशुभनेधर्म

नेगुरुश्रादिकनेमानेनाहिश्रनेस्वमतिकलपनाएधर्मउपदेश
करेजथारोहगुप्तनिन्नवएटलेपाछि शास्त्रसिद्धांतमानेनाहि
पोतानिमतिकलपनाएकरि एनुजुगतीएकरिने समजावे
तेमध्येसाधुनेउपदेशकरवानोश्रधिकार श्रथवासुत्रभण
वानोश्रधिकार जेमवेहेवारसुत्रमांकह्योछे तेतलेतेतलेव
र्षेथाए तेविनाकरेतेपणसुत्रनाउथापकछे तथासावकथइ
नेजेउपदेशकरेतेपण सुत्रसिद्धांतनातथागुरुनापणउथाप
कछे तथाभगवानानिश्राज्ञानापणउथापकछे एसंपूर्णसर्वे
प्रकारेथिनिन्नवजछेश्रनेजमालिप्रमुखजेनिन्नवथयातेतोदे
शथकिछे श्रनेग्रहस्थथइनेदेशनादेतेसर्वथकिनिन्नवछे शा
माटेजेश्रीविरपरमात्माएतोग्रहास्थनेश्रोताकह्याछे श्ररथ
निप्राप्तिगुरुनेप्रश्नपुछवाथिकहिछे पणवांचवाभणवालो
कोनेसंभलावातेथकिकहिनथि एश्रधिकारश्रीभगवती
जीथिजाणजो तथाश्रीप्रश्नव्याकरणने विशेसंवरद्वारे
ग्रहस्थितथादेवतानेसांभलवानोश्रधिकारकह्योछे पणकं
इसभाम्रेगीकरविदेशनाश्रोदेवि तेश्रधिकारतोसाधुनोक
ह्योछे तथाश्रीनिसिथसुत्रनेविशे जेसाधुग्रहस्थनेभणावे
तथाग्रहस्थीने भण्योवखाणे तोतेनुंचारमहिनानुं चारित्र
जाय तथाग्रहस्थी जोभण्योवखाणेतोतेने चारमहिनाना
चोवियाराउपवासनुं श्रालवणश्रावे इत्यादिकघणां शा
स्त्रनेविशे ग्रहस्थीनिदेशना श्रथवाग्रहस्थीनुं भणवानुंन

खेदकर्युंछे तेकारणजेकरे तेनेनिनवजकहिये तेघणीअनं ताजवरखर्फ तथाएनिदेशनाना सांभजनारपण अनंता जवरखर्फ एश्रीविरपरमात्मानुंजाखेलुंछे तेसर्वेशास्त्रमांछे एपणएनेमोहादिकशत्रुए एनाधर्मनोनाशकर्यो हवेजेमो हादिकशत्रु समकितपाम्यापछि जेशुद्धपरणतिनो अंशप्र गटथयोहतो तेनोनाशकरेछे तेनोविचारकिंचिमात्रदेखाडुं छउं एनानिमित्तकारणतो पांचइंद्रिनेमनछे अनेउपादान कारण रागद्वेशप्रणतिछे तेमध्येरागनाबेभेदछे एकशुभरा गछे १ बिजोअशुभरागछे२ शुभरागनाबेभेदछे एकप्रश स्थराग १ बिजोअप्रशस्थराग २ तेमध्येसमकिता

मेंएवोशब्दनामग्रहणकरिनेःजेकरीश्राकष्टतपः जपकरेछे एसर्वेश्रशुभछे हइश्रांकोईकेशेजेधर्मनांएवांकारणतेनेतमो श्रशुभकेमकोहोछो तेनोउत्तरकेएसर्वेकारणविखक्रिया॥ १॥ गरलकीरिश्रा ॥२॥ श्रनुष्टानश्रन्योश्रन्यक्रिया ॥३॥ एत्रणक्रियानेविशेथायछे श्रनेएत्रणक्रियानेश्रशुभजछेए क्रियानेकोईशुभलखतानथि एनोविशेषविचारशास्त्रथकि जाणजो तथाश्रप्रशस्तश्रशुभरागतेवणसमजणे श्रथवा उपियोगरहित परजीवनेबचाववा श्रथवादानादिकदेवु श्रथवासंसारनासर्वेकारणएसर्वेश्रप्रशस्त श्रशुभरागछे माहाविरस्वामिएगोसालानेबचाव्यो तदवतसमजिले जो हवेजेद्वेरसछे तेपणबेप्रकारनोछे एकस्वप्रणातिथकि कर्मादिकभिन्नद्रव्यनेकाहाम्वानो विचारएकएवो पणद्वे शछे एसर्वेधर्मद्वेश एकप्रकारनोकेहेवाय बिजिजेश्रध र्मद्वेशतेसंसारादिसर्वे कारणमांसमजवो एवाजेकारणम लवाथि जेपोतानिशुद्धप्रणातिनोश्रंशप्रगटथयो तेधर्मथ किभ्रष्टकरिनेसंसारमांरोले एटलेएश्रात्मगुणनोनाशकरे तेमोहादिशत्रुश्रात्मगुणनोपरध्वंसभावछेतेजश्रात्मापोते परध्वंशस्वभावजाणेजेश्रामोहादिकशत्रुकरताछेमाटेहुंए नोजनाशकरुं तेशावेम्थाय तेनोहेतुबतावुंछुं केसदगुरु बहुश्रुतनिरुप्रहिभाव स्वस्वभावनाभोगि परस्वभावना त्यागी तेवागुरुनिहुंशेवाभक्तीकरुं तेमनेशरणेजइनेरहु

एटलेएवामोहोटापुरुषनुंवलावुंलियेयके मारिरिद्धीनो नाशमोहादिकचोरकरिशकेनहि माटेहुंएवासदगुरुनेआ धिनथईनेरहुं पुष्टआलंबनएवगरबीजोकोईनहिहवेउपा दानकारणनेविशे स्वप्रणतिप्रभावमांजावानदेउ तेथिर भावथाउ शुभाशुभकारणकारजथकिमाहाराआत्माने उगारुं अनेशुद्धभावनेविशेमाहाराआत्मानेजोडुं तोएमो हादिकशत्रुओनोनाशथायएरितेपूर्वेपणजेसिद्धिवरयाएथ णिएभावथिजसिद्धिवरयाछे वर्तमानकालेपणजेनिसिद्धि थायछे तेपणएजभावथिथायछे अनागतकालेपणकारज सिद्धिएभावथीजथाशे एविनाबीजाप्रकारथीकारजसिद्धि छेनहि एवातनिसंदेहछे एटलेआत्माप्रभावमांरमतोहतो तेवारेस्वस्वभावनोध्वंशभावहतो तेजआत्मास्वस्वभाव मांप्रणम्यो तेवारेसर्वप्रभावनोध्वंशथयोहवेकोईवस्तुनोए नेध्वंशकरवोनथिएटलेएसत्यपरध्वंशाभावकहिदेखाड्यो एटलेएबीजोभावकह्यो.

शेपटनोअभावछेनेपटनेविशेघटनोअन्नावछे तेमचेतननें विशेपरधर्मनोअन्नावछे नेपरधर्मनेविशेचेतननो अभावछे तेकिंचित्विवरीनेकहूंछउंआहियांपरथमछद्रव्यछेतेनां नाम॥धर्मास्तिकाय॥१॥ अधर्मास्तिकाय॥२॥ आकाशास्तिकाय ॥३॥ पुद्गलास्तिकाय ॥४॥ जीवास्तिकाय॥५॥ ॥काल॥६॥ एछएद्रव्यजेछेतेएकएकद्रव्यनेविशेअन्योअन्यअभावछे एटलेधर्मास्तिकायनाद्रव्य॥१॥खेतर ॥२॥ काल॥३॥न्नाव॥४॥तथागुणपरजायादि तेजीवनेविशेएनो अभावछे एमजीवनाद्रव्यखेतर काल न्नावगुणपरजायादितेनोधर्मास्तिकायनेविशेअन्नावछे एमअन्यद्रव्यजेचाररह्यातेजीवनीसाथेच्यारेजोमीलेवा तेपणएकएकनेअन्योअन्यअन्नावजछे तथास्वजातिआशरिने जीवएकहेवाअनंताछे तेस्वजातिकहेवाय शामाटेजेसरखाद्रव्यसरखागुण सरखापरजायादिकलाधे तेनेस्वजातिकहिये परंतुआपणाआत्माथकीतो सर्वेजीवभीन्नछे तेमाटेआपणाज्ञानादिकगुणआपणाअगुरुलघुआदिकपरजाय एथकितेनागुणपरजायपणभिन्नछेमाटे आपणाचेतननेविशे अन्यजेबीजाजिवअनंतारह्या तेनाद्रव्यनोपणआपणेविशेअन्नावजछे तेमएनागुणनोपणआपणेविशेअन्नावजछे तेमएनापरजायादिकनोपणआपणे विशेअन्नावजछे एमअन्योअन्यअन्नावधर्मप्रवरतेछे.

तथाजेमजीवनेविषे अजीवनोअभाव तथाजेमअ जीवनेविशेजीवनोअभाव तथाधर्मनेविशे अधर्मनोअभा व तथाअधर्मनेविशेधर्मनोअभाव तथासंवरनेविशेआश्र वनोअभाव तथाआश्रवनेविशेसंवरनोअभाव तथानिर्ज रानेविशेबंधनोअभाव तथाबंधनेविशेनिर्जरानोअभाव नेपुन्यनेविशेधर्मनोअभाव अहिंयांकोइप्रश्नकरशे जे दानादिककारणछे तेनेशुंधर्ममांगणिएके पुन्यमांगणिए तेनोउत्तर जेदानशीलतप ३ तेत्रणेपुन्यमांगणायछे तेम ध्येकेटलाएकदानपुन्यमांगण्याछे केटलाएकपापमांजग ण्याछे शामाटेजेदानपांचप्रकारनांकह्यांछेअभयदान॥१॥ सुपात्रदान॥२॥ अनुकंपादान॥३॥कीर्तिदान॥४॥ उचित्त दान॥५॥ एपांचदानमध्येकिर्तिदान तथाउचित्तदान एबे तोपुन्यहेतुछेजनहि अनेअनुकंपादानछेतेकिंचित्भागपा पानबंधिपुन्यनोहेतुछेअनेअभयदानस्वगुणरखोपुकरतां धर्मनुछे अनेपरप्राणनुरखोपुकरतांपापानबंधीपुन्यहेतुकिं चीतभागछे अनेपरगुणनुरखोपुकरतांपुन्यहेतुछे ज्ञाना दिकगुणहेतुनुकरतो नहितोपापहेतुमांजाय हवेजेसुपात्र दानछेतेतोएकसाधुमुनिराजनेछे तेविनाबिजाकोइनेसुपा त्रकह्यानथि अहिंयांकोइकेशेकेसाधुनेअभावेश्रावकनेप णजमाड्या तेनोउत्तर जेसाधुविनासुपात्रथायनहि अने पुन्यबंधनाथानक ॥९॥ नवकह्यांछे तेश्रीगुरुमंगजीमध्ये

छे तेतोसाधुनेश्राश्रिनेकह्याछे तेनांनाम॥ श्रनपुने ॥१॥ पानपुने॥२॥ वथपुने॥३॥ शेनपुने॥४॥ लेनपुने॥५॥ मनपुने॥६॥ वचनपुने ॥७॥ कायपुने ॥८॥ नमस्कारपुने॥९॥

एनवप्रकारेंछेतेतोसाधुनेश्राश्रीकह्याछे तथाउपाशकदशांगमांसाधुविनावीजानेश्राप्युंनहि हेवुंश्राणंदजीबोल्याछे श्रहिंयांकोईप्रश्नकरशेजे संखजीश्रादेदेईने तेनोउत्तर जेएजमतांकईकह्युंनथिस्वामिवछलकरुं नथिपोसातिकह्यांतीहांतोएवुंकह्युंछेजेश्रापणेएकठेकाणेएकठाजजमिए त्यांतोएकटजाणिरुपच्यारदोसदारमालिनेकरे तेमछे श्रहिंयांकोईकेशेजेस्वामिवछलहेनुनामतेशुंछे तेनोउत्तर जेसरखाधर्मनासाधुसाधुनीविश्रावचकरे तेनुनामस्वामिवछलछे श्रथवाश्रावककोईधर्मथीभ्रष्टथतोहोय श्रथवाश्राजीविकाएदुखियोतेनेस्थिरकरवो तेनुनामवछलताकहिएश्रहिंयांकोईकेशेजे सातखेतरेधनखरचवुंकह्युंछे तेखरुंछेपणकंईश्रावकनेधनश्रापिदेवुंएमतोकह्युं नथि तथाश्राकालनेविशे श्राजिविकाश्ररथि पेटभराघणालोकोकमाईखायछे तथाकेटलाएकमुवानांधन्यलावी मिष्टांनभोजनजमेछे धामधुमादिककरीतेनेजंठेखायछे तोएमुवानोकाम्लोद्रव्यतेगम्कादानकहिए तेमहाश्रशुद्धद्रव्यछे तेतो भाटभोजकभ्रामणकुतराखोमाढोरपारे वाप्रमुख श्रपुनियाजीवछे तेखायछे पणउत्तमजीवनेतोएभक्षणकर

अहियांकोईपुन्यनेधर्ममानेछे तेधणीनेआत्मस्वरुपस्व गुणनोअत्यंतअभावछे अनेहजुपरभावनोअत्यंताभावन थीकरयो एरीतेस्वधर्मनेविशे परधर्मनेपरधर्मने विशेस्व धर्मनोअन्योअन्यअभावछे एअन्योअन्याभावचोथोभे दसमजवो एआत्मस्वरुपनेविशेत्रणेभावपरध्वंशादिकअं गीकारकरो तोप्रथमनोप्रागभावप्रगटथयो अनेएप्रा गभावप्रगटथएजआत्मानीसिद्धिथाय एटलेशुद्धभावते जप्रागभावछे. इतिसुधोअर्थजाणवो ॥

॥दूहा॥अभावचारेवर्णव्या प्रागभावादिजेह॥बालजिव नेकारणे तत्वप्राप्तितेह॥१॥ आत्मस्वभावअशुद्धजे काल अनादिलाध्यो॥तेथिअभावचारेहुता अवलिपरणातिसाध्यो ॥२॥हवेशुद्धस्वभावए ज्ञानद्रष्टिएजाग्यो॥च्यारेस्वभावह वेसाधिया शुद्धस्वरुपमेंलाग्यो॥३॥ एरीतेसमजीकरी नि जस्वभावमांरेशे॥अवलातेसवलाकरी निजस्वरुपमांलेशे ॥४॥ अनुभवज्ञानथीएरच्यो चउअभावप्रकरण॥शुद्धस्व रुपनिखोजथी शुधोअनुभववर्ण॥५॥ एरितेअनुभवसहि त वांचशेभणशेजेह॥कारजतेनुसिद्धहोशे तेमांनहिसंदेह॥ ६॥ओगणिसेंवतरीसमे संवछरअवधार॥श्रावणउत्तममा सए शुकलद्वादशिसार ॥७॥ भोमिपतिवारभलो सुर तशेहेरमोझार॥श्रीताउत्तमजोगथी चोमासुरह्याउदार॥

हे तेपासेभेदठांणे॥२१॥ न्यायविनासमजेनहि शुद्धाशुद्ध स्वरुप॥तेमाटेगुरुगमकाहि लेविशुद्धअनुप॥२२॥ एउपदे शहृदयेधरि जेकरशेअभ्यास॥मुनीहूकमतेपामशे शीवसुंदरीघरवास ॥२३॥

॥इतिचउअ्प्रभावप्रकरणसंपूर्ण॥

श्रीअमरतेजमुनिनीसज्झाय.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥ढाल१॥त्रिजुंमहाव्रतसांभलो॥एदेशी॥श्रीसंखेश्वरपासजी॥प्रणमीतेहनापाय॥ केशुंगतीकर्मतणी॥दूरधरजेअंतराय॥१॥रेभव्यप्राणीसांभलो॥करमनीगतीजेह॥भोगव्यावणछुटेनहि ॥ ज्ञानीभाखेछेतेह ॥रेभ०२॥आंकणी ॥ भवसातमेजेथया॥ अमरतेजराजंद ॥ वैताढपरवतेंशोभतुं ॥ विद्याधरनीरंद ॥रेभ०॥३॥ वहूरीधीयेदिपतो ॥ भुजासेनवलजास ॥ जशश्रीभार्याजेहनी ॥ रुपगुणेजेखास॥रेभ०४॥ जिनधर्मरुचीसदा॥नहिअन्यायनोलेश॥ दोगंधीकपरेसुखते ॥ भोगवतांतेविशेष ॥रेभ०५॥ एवेसमेएकराजीयो ॥ वसुपालतेसार॥ भार्याधनश्रीतेहनी॥ रुपकलाएउदार ॥रेभ०६॥ वरमुखथीरुपसांभली ॥कामिथयोनरराय॥कामेबुद्धिहोयनाहि॥ निरलजतेहकहाय॥ रेभ०७॥आगेस्वरुपजेहूवुं॥ तेसुणजोसहूकोय॥मुनीहूकमकहेकामथी॥ जेकदीयनहोय ॥रेभ०८॥ढाल१संपूर्ण॥

॥ढाल२॥मायामोसनकीजे॥एदेशी॥हवेअमरतेजनररा य॥जेहनुंमनडुकामेवाय॥धनश्रीलेवानेजाय॥होलालका मीकांईनविचारे॥१॥आंकणी॥ हयगयपायकतेलेतो॥

वेमानरचीतेकेतो ॥ चाल्योपंथेहवेवेतो ॥होलाल०॥का०॥२॥ बलहथुकितेलेवे॥ निजथानकआवेहेवे॥ जशश्रीआगलतेकेवे॥होलाल॥का०३॥ हवेजशश्रीमनचिंते॥मारेशोकलहिएकते॥ दूखदाईहोशेअंते ॥होलाल॥का०४॥ हवेपियुनेसमझावे ॥बहूउपदेशएणीपेरेलावे ॥ जेमापियुनेदनपावे ॥होलाल॥का०॥ परनारीनेपापेन्नरीयो॥ जईनरकमांहितेगरीयो ॥लोहपुत्रीरदयेन्नरीयो ॥होलाल॥का०॥६॥तेकारणतमेनवकरजो॥परनारीसंगपरीहरजो॥ जोसुरगतिजावानेसरजो॥होलाल॥का०७॥पुरवस्नेहनरराय॥ वेणमान्युप्रीयानुसाय ॥ तेनारीमुर्काचितलाय ॥होलाल॥का०८॥ खटदनसुधीतेराखी॥ पछेमुकीतेहनीरपाखि॥दूखसहेतीतेदाखि ॥होलाल॥का०९॥ मुनीहूकमनीवाणी॥ सांभलतांहेजभराणी ॥ आगेरसखाणीकहाणी ॥होलाल॥कामिकांईनाविचारे॥१०॥ढाल२संपुर्ण॥

॥अथढालत्रीजी ॥ वलविचारजो ॥ एदेशी॥ पाबलथी हवेजेथयुंरे ॥ तेसुणजोअधीकार॥ वसुपालराजातिहांरे ॥ नारीविजोगविचाररे ॥ भविजीनसांभलो॥ कर्मतणीगति जेहरे ॥ मोहनोआंमलो ॥ आंकणी ॥ जोरजबशुंनविचलेरे॥ तेहथीथयोनीराश॥ प्रीतिघणीप्रेमदाथकिरे॥ खेणखेणमुकेनीसासरे॥न० कर० मो०२॥ नारीविजोगदूखकरीरे॥ पांम्योरेमरतुकराय॥ तेपापआतिआकरुंरे॥ ला

य्युंविद्याधरररायरे॥ भ० क० मो० ३॥ धनश्रीहवेजेगइ
रे॥ तेहनेकुंणआधार॥ पीयुपणपरलोकगयोरे॥ तेहथई
नीरधाररे॥ भ० क० मो०४॥ तेहपापजसश्रीने॥ लाग्युं
तेनीरधार॥ अंत्रायकर्मतेबांधीयुंरे॥ दंपतियेअविचाररे॥
भ० क० मो० ५॥ तेहकर्मफलआगलेरे॥ भाखीशुंअधि
कार॥तेकारणभव्यप्राणीयारे॥तजोतुंमेपरनाररे॥भ०क०
मो० ६॥ मुनीसंजोगेदंपतीरे॥ पाम्याप्रतिबोध॥ राजदे
इनीजपुत्रनेरे॥ करेआतमनीशोधरे॥ भ० क० मो० ७॥
चारीत्रलहीप्रमादथीरे॥ पाम्योउपसमगुणठांण॥ लोभ
उदेयेपाछोपम्योरे॥ रह्योचारीत्रगुणठांणरे॥भ०क०मो०
८॥ तपजपकरीयाबहुकरीरे॥ ज्ञानआराधीरेसार॥ अंत्ये
सलेखणाकरीरे॥ आलोहिअतिचाररे॥ भ० क० मो०९॥
आयुपपुरुंकरीत्यांथकिरे॥ देवलोकबारमेजाय॥ आयुसा
गरबावीसनुंरे॥ सुखभोगवेचीतलायरे॥भ०क०मो०१०॥
मुनीहूकमकहेआगलेरे॥ जेहथयोवृतंत॥ जथारथभाखुं
हवेरे॥ सांभलजोधरीखंतरे॥ भविजनिसांभलो॥ कर्मत
णीगतजेहरे॥ मोहनोआंमलो॥११॥इतिढाल३ समाप्तः॥
॥अथढालचोथी॥ कुंवरगभारोंनजरेदेखतां॥ एदेशी॥
अमरतेजजीवचवीरे॥ नवमेभवेसुखकाररे॥ आरजक्षेत्रे
श्रावककुलेरे॥ अवतारलह्योउदाररे॥ कर्मतणीगतिसांभ
लोरे॥ आंकणी॥१॥ पंचवरसनोजबहूवोरे॥ पीतापोतो

कालरे॥रीद्धीसर्वेंचुंथाइगइरे ॥ एहीजगतिनीचालरे॥ क०
॥२॥ मायेउछेरीमोटोकरयोरे॥ परणाव्योतेबालरे॥ पुत्र
परीवारतेहनेहूवोरे॥ ज्ञानअभ्याससुखकाररे॥ क० ३॥
धनउपार्जनकारणेरे॥चाल्योदेशांतरविचाररे॥ पूर्वअभ्या
सतेहनेरे॥ चारित्रआप्युंउदाररे॥ क० ४॥ मोहतोमीआ
तमजोमीरे॥ ज्ञानचरणनेसाथरे॥ कायामायासर्वेंपरीहरी
रे॥ जेहनेआतमारिद्धिआथरे ॥ क० ५॥ आतमज्ञानेजेर
म्योरे॥ तेहनेअवरकोणसुखमातरे॥ पुद्गलसंगरुचेनहीरे॥
जेहनेशीवरमणीनीखांतरे ॥क० ६॥ अवनाशीसुखेआ
तमारे॥ सदाभावेमुनीरायरे॥ अंतरआतमखेलतांरे॥ ध्या
नपरमातमध्यायरे ॥ क० ७॥ नवकलपीविहारनारे॥ क
रतांसदानीर्वाहरे॥ भव्यजीवप्रतिबोधतारे ॥ बहूदेवतस
साहरे ॥क०८॥ एमविचरतांआवियारे॥ एकपुरेउदाररे॥
मुनीहूकमकहेसांभलोरे॥ जेहथीहोयेभवपाररे ॥क०९॥
॥ इतिढाल ४ संपूर्ण ॥

॥ अथढाल ५ मी ॥ लीलावंतकुंवरभलोरे ॥ एदेशी॥
देवलोकबारमेथीचवि ॥ जसश्रीजीवतेजाणरेभवि ॥ आ
वितेकुलेउपनी ॥ भाख्युतेसुणोवांणरेभवि॥ कर्मनछूट्यो
प्राणीयो ॥ आंकणी ॥१॥ श्रावककुलेउपनी ॥ लघुवेथीस
रधासाररेभवि॥ श्रावककुलेतेदई॥ परणाविपीतायेउदारे
भवि ॥ क० २॥ खटवरसजेहवेथयां ॥ वीधवाथइतेहबा

लरेभवि ॥ पूरवकरमउदेथाकि ॥ इहांनाहिबीजोउपचाररे भवि ॥ क० ३॥ सरधाथीमनथिरकरुं ॥ पालेसीयलउदा ररेभवि॥ तपजपक्रीयावउकरे ॥ ज्ञानअभ्यासतेसाररेभ वि ॥ क० ४॥ एहवेतेमुनीवरा॥ अणमेहरखेअतीचंगरेभ वि॥ ज्ञानअभ्यासकरवाभणी ॥ रुदीयेवाध्योजसरंगरेभ वि॥ क० ५॥ मुनिवरपणतेउपरे ॥ करीक्रीपादीयोज्ञानरे भवि॥पणपरमादगुणठांणथी॥ सरागथयोतेजाणरेभवि॥ क० ६॥ सासनदेवतेभोकह्यो ॥ पूछ्योज्ञानविचाररेभवि॥ प्रेमसरागकेमआवड्योनहि॥ फरजनथीनिरधाररेभवि॥ क०७॥ज्ञानिनेपूछिआविया॥कह्योपूर्वसर्वव्रतंतरेभवि॥पूर्व स्नेहतवजाणीयो॥सरागथयोअतिखंतरेभवि ॥क० ८॥मु नीवीचरताविजेगया ॥सरागनगयोतेधाररेभवि॥कालदो षणतेजाणीयो॥वकुसचारित्रविचाररेभवि॥क०९॥वंदन पूजनवाइने॥दर्शननोघणोउमेदरेभवि ॥. मुनीहूकमकहे तेअंतरायथी॥पाम्याछेअतिखेदरेभवि॥ करमनछुटेप्राणी यो ॥ ढाल ५ संपूर्ण ॥

॥ढाल ६॥ कपुरहोवेअतीउजलोरे॥एदेशी॥ सभालो कतमेंसांभलोरे॥कर्मतणुएफल॥ पूर्वेअंतरायबांधीयोरे ॥ तेहतणुएवलरे॥भवियणकरमनकरशोकोइ ॥करमेंछुटेको यरेभवियण॥क०॥ आंकणी ॥१॥ सुखसर्वेअलगांरह्यां रे॥पूर्वभवनोजेह॥आभवतोअंतरायथीरे॥दर्शननपामेते

हरेभवि ॥क० २॥ ज्ञांनीमुखथीतेलह्युंरे ॥आगेंमएणेए ह ॥देवलोकनरलोकनारे॥होयभवकह्याजेहरेभवियण ॥ क० ३॥ तीर्थंकरपदवीएहोरे॥महाविदेहमोझार ॥चक्रव र्तिपदवीकहीरे॥होयपदवीतसमाररेभवियण॥क० ४॥तांहां पटराणीतेहोशेरे॥एवांज्ञानीनांवेण ॥धर्मथकीअंतरायजा णेरे॥तेसुणजोसहुवांणरेभवीयण ॥क० ५॥ कर्मखपावी केवलएहरे॥पामशेसीवसुखसार॥अमरतेजमुनीरायनो रे॥सुणयोअर्थीकाररेभवियण॥क० ६॥ किंचीतकर्मथीदु खएरे॥भोगवीयुंतेजोय॥तेकारणभव्यप्राणीयोरे॥नवीकर जोअंतरायकोयरभवीयण॥क०७॥संवंतओगणीसदसनेंठ मोरे॥वदछठेशुक्रवार॥विद्याधरमुनिगाइयोरे॥मोरवीगाम मोझाररेभवीयण॥करमतणी० ८॥मुनीवरनागुणगावतां रे॥सुलभबोधीहोयजीव ॥मुनीहुकमकहेशीवलहेरे सुख भोगवेसदीवरेभवियण॥कर्मनकरशोकोय ॥ गाथा० ९॥ ढाल ६ संपूर्ण ॥

॥इतिश्रीअमरतेजमुनिनीसझायसंपूर्ण॥

तत्वसारोद्दार.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥दुहा॥ अवनाशीअकलंकतुं नीरंजननीराकार॥हूंवंदु तेआत्मा नीजअनुभवउदार ॥ १ ॥ तत्वतत्वग्रहणाकरी ठवुंवचनमनोहार॥ श्रोतासुणजोकांनदेइ जेथीभवनोपार ॥२॥ तत्वसारोद्दारए ग्रंथज्ञानउद्योत ॥भणतांगणतां नीपजे नीजआत्मगुणश्वेत ॥३॥

हवेभापालखीयेछीये--हवेजगत्रनेविशे अनेकपदार थछे तेसर्वेनुसार वीचारीनेकाढीये त्यारेतत्ववेछे जीवतत्व. १ अजीवतत्व. २ एवेजतत्वछे एवेवीनाबीजोकोइ पदारथदीसतोनथी. शिष्यवाक्य--स्वामीपुर्वेअमेतत्वसाततथानवसांभल्यांछे तेनुंकेम. गुरुवाक्य--हेभद्रएवेतत्व नासातपणथाय तथानवपणथाय तेकल्पनाछेपरंतुतने भेदकरीनेदेखाडुंतेसांभल हवेजीवद्रव्यनाचारतत्वछे. जीवतत्व १ संवरतत्व २ नीरजरातत्व ३ मोक्षतत्व४ तथाअजीवतत्वनापांचतत्वछे अजीवतत्व १ पुन्यतत्व२ पापतत्व३आश्रवतत्व ४ बंधतत्व५एटलेएजीवअजीवमलीनेनवतत्वथया तथापुन्यपापनगणीयेतोसाततत्वथाय.

शिष्य--स्वामीपुन्यपापगणीयेतेशावास्तेनेनागणीये तेशावास्तेएतत्वछेकेनथी तेसमजावो.

गुरु--जेपुन्यपापवेतत्वछे एआश्रवछे त्यारेएवेतत्व जुदागणीयेतो आश्रवशेनेकहीये जे पुन्यपापनांदळि यांआवेछे तेनेजआश्रवकहिये एटलेसातजतत्वछे तथा जेआवेछेतेनेआश्रवगणीनेभेदपामीये त्यारेउदेआवेलां जेदळीयां तेभोगवीनेखेरवीये तेनेपुन्यपापकहिये एटले तेथीनवेतत्वथाय.

शिष्य--स्वामीएनवेतत्वनोवीवरोकरीनेबतावो.

गुरु--प्रथमअजीवतत्वनीओळखांणकरावुंछुं अजीव तेकेहेनेकहियेकेजेनेविशेचेतनारुपलक्षणनथी तेअजीव नाजघन्यथकीपांचभेदछे नेउतकृष्टा ५६० भेदछे तेप्रथ मजघन्यनापांचभेदओळखावीयेछीये तेनीवीगतः-धर्मा स्तीकाय १ अधर्मास्तीकाय २ आकास्तीकाय३ काळ ४ पुद्गलास्तीकाय ५ हवेधर्मास्तीकायतेशुकहिये-धर्मा स्तीकायएकद्रव्यछे तेअरुपीछे चउदराजलोकनाप्रमा णेएद्रव्यएकछे जेटलालोकाकाशनाप्रदेश तेटलाप्रदेश छेपणनीराकारछे आकारेकरीरहीतछे तेमांकशीकीरीया नो गुणनथी पणजेजीव पुद्गलचालेछे तेनेसाहाजआपेछे.

शिष्य--स्वामीजो एनामांक्रीयानथीतो चालतांने सा हाय्यकेमआपेछे.

गुरुवाक्य--हेभद्रसाहाय्यआपवी तेस्वभावीकछे अ नेक्रीयाछे तेवीभावीकछे तेवीभावदोशाएनेविशेनथी ते

पोतपोतानास्वभावमांसदायरेहेछे जेमजळनोस्वभावठे तेतरवानोछे तथातेजळनोस्वभावदुवाम्वानोछे एतेस्वभा वीककेहेवाय वीभावीकनहीं वीभावीकतेकेनुनाम केजेम अग्नीछे तेकाष्टादीकनासंजोगथकी साहामीवस्तुनोना शकरे तेविभाविककहीये.

शिष्य–स्वामीअग्नीमांतोदाहकस्वभावछे एनेविभा विककेमकोहोछो.

कालकहिनेबोलाव्यो तेनुशुंकारण.

गुरु–हेदेवाणुप्रीय धर्मास्तिकायप्रमुखजेद्रव्यछे तेब हूपरदेशीछे शामाटेकेधर्मास्तिकाय अधर्मास्तिकायतथा जीवास्तीकाय एत्रणद्रव्यअशंख्यातपरदेशीछेतथाआका स्तिकायअनंतपरदेशीछे अनेपुद्गलास्तिकायनाखंधअनं ताछेतेकोइद्वीपरदेशीछे कोइत्रणपरदेशीछे जावतसंख्या तपरदेशीछे तथाअसंख्यातप्रदेशी तथाअनंतप्रदेशीछे त थाअनंतापरमाणुजुदाछे तेमांपणखंधमलवानीशक्तीर हीछेमाटेएनेआस्तिकायकह्योअनेकालद्रव्यनेविशेएकस मयथीबीजेसमयमलेनही.माटेतेनेआस्तिकायकह्योनही.

शिष्य–स्वामीएकसमेथीबीजेसमेमलेनहीं त्यारेएने द्रव्यकेमकहोछो.

गुरु--हेभद्रसर्वेशास्त्रनेविशे पंचास्तीकायनीवाख्या छेअनेद्रव्यछनीवाख्याछे पणछठोद्रव्यजेकालतेकांइपदार्थ नथीपणसर्वेद्रव्यनेनवानुंजुनुंकरेएटलामाटेतेनद्रव्यकह्यो परंतुप्रथमसमयनोनाशथाय अनेबीजोसमयआवे माटे कालद्रव्यनेउपचारेकरीनेद्रव्यकहीयेछीये तेद्रव्यअरुपी छे आकारपणकइयोएछेनहि क्रीयापणछेनहि नवीवस्तु नेजुनीकरेएवुं परावर्तन धर्मछे४ हवेपुद्गलास्तीकाय तेने विशेरुपीपणुछे आकारपणछे तथाक्रीयापणछे मलणवी खरणस्वभावछे५.एटलेएअजीवनापांचभेद तेमयेचारभेद

अरुपीअनेएकरुपी एसर्वेमलीनेपांचनी ओलखाणकरा वीएसर्वे वेहेवारनयनापक्षछे हवेजे ५६० भेदएनाकह्यां छुं तेअशुद्धवेहेवारनयनापक्षछेशामाटेकेकल्पनाकरीनेभे दउठाववा तेनुनामअशुद्धकहिये अनेवेहेंचवुंतेवेहेवारए टलेअशुद्ध वेहेवारथयो.

शिष्य–एवाअशुद्धभेदवेहेंचवानीशीजरुरछे एवाकल्पी तभेदकरवानेवस्तुता कंइजुदीपम्हतीनथी तेतोतेपांचमां नेपांचमांछे तोशावास्तेकल्पीतभेदकरोछो.

गुरु–हेभद्र एतेंकह्युंतेखरु परंतुबालजीवने भेदवेहें च्याविनासमजणआवेनाहि तेवास्तेएभेदवेहेंचवापम्हछे जेमकोइपुरुषपोतानाघरना माणसनेंकेहेजेदातणलाव तेवारेतेपुरुषडाह्योसमजुहोयतो दातणपांणीनोलोटो रु माल तमाकु प्रमुखजेघरुतोहोयतेसर्वेलावे एटलेतेजाणे केबधुएजोइशे पणअणसमजुहोय अथवाबालकछोकरु होय तोतेनेजेटलीवस्तुकहिये तेटलीलावे माटेतेनेसर्वे वीवरीनेकह्युंजोइये तेमजसमजुपुरुषहोयते संखेपेथी कीधाथकीसमजे एवावीस्तारबुधीवालाजीवथोड़ाहोय अनेथोडीबुधीवालाजीवघणाहोय तेनेविस्तारकरिनेसम जावियेत्यारेसमजे तेमाटेभेदाविवरीनेकहियेछीये हवेध र्मास्तीकायना आठभेदछे तेनोखंधलोकाकाश प्रमाणए कजछे १ धर्मास्तीकायना देशजेअधोलोकउर्धलोक

त्रीगेलोक इत्यादीकजेकलपीये तेदेशकेहेवाय २ तेनाप
रदेशअसंख्यातछे जेटलालोकाकाशनाप्रदेशछे तेटलाए
नाछे ३ तेद्रव्यथकीएकजद्रव्यछे ४ खेत्रथकीलोकाकाश
प्रमाणेछे ५ तेकालथकीअनादीअनंतछे एटलेआदीअं
त्यनथी ६ भावथकीवरण गंध रस फरश तथा स्वरुथा
ननथी ७ गुणथकीजीवपुद्गलनेचालतां साहाज्यआपे
८ तेमजअधरमास्तीकायनेविशेजाणवा परंतुएटलोवि
शेष केधर्मास्तीकायचालतानेसाहाज्यआपे तेनहिनेथी
रेहेतनेसाहाज्यकरेतेगुणआठमोलेवो २ आकास्तीका
यनेविशे खंधजेछेते लोकालोकप्रमाणे १ देशतेचउदरा
जलोकप्रमाणे तेनेदेशकहिये कदापीओछोअधिकोकल
पिये तोपणतेनेदेशकहिये २ परदेशअनंताछे ३ द्रव्य
थकीएकद्रव्यछे ४ खेतरथकीलोकालोकप्रमाणेछे ५ का
ल ६ तथाभावथकिपुर्ववत ७ गुणथकीअवगाहनागुण
जम्चेतननेमार्गआपे ८-३ चोथोकालद्रव्यना ६ भेदते
मधेकालद्रव्यविशेखंधदेश छेजनहिं शामाटेजेअछतोपदा
र्थछेसदायएकसमेलाधे १ द्रव्यथकीकालद्रव्यएकछे २ खेत्र
थकीअढीद्वीपप्रमाणे ३ काल ४ तथाभावथकीपूर्ववत ५ गुण
थकीनवापुरानावर्तनालक्षण ६ एकालद्रव्यउपचारथकीछे
एटलेअजीवअरुपीद्रव्यनाचारभेदधर्मास्तीकायआदेदइ
ने कह्यातेसर्वेअरुपीछे तेज्ञानीनादीठामांआवे परंतुचर्म

द्रष्टीवालाथी देखायनहिं एमसदहवु हवेरुपीद्रव्यकहि येछीये पुद्गलद्रव्यजेरुपीतेनाभेदकहियेछीये वरण ५ रा तो १ पीलो २ लीलो ३ धोलो ४ कालो ५ गंध २सु रभीतथादुरभी रस ५ कडवो कशायलो खाटो तीखो मधुरो फरस ८ टाहाडो १ उनो २ लुखो ३ चोपडो ४ भारे५ हलवो६ बरहट७ शुकोमल८ स्वरुथान५ लांबु १ गोळ२ त्रीखुण३ चोखुण४ वलीयानेश्राकारे५ हवेपां चवरणना १०० भेदथायतेकहियेछीये प्रथमजेरातोवरण छेतेनेविशे सुरभीतथादूरभीबेगंधहोय रसपांचेलीधे फ रसश्राठेलाधे स्वरुथानपांचेलाधे तेनास्वामीकहियेछीये रातेवरणेकुसुमगुलाव तथाकमलप्रमुखछे तेनेविशेगंधशु रभीछे फरससकोमलहलकोतथा शीतलछे तथास्नीग्ध पणुछे स्वरुथानगोलछे रसमधुरोछे एमएकएकवरणमां गंधप्रमुख ज्यांहांजथाजोगजोइये तेवागणीलेवा एटले एरातावरणनेविशे विशभेदथया तेमलीलावरणनाविश पीलावरणनाविश शांमवरणनाविश धोलावरणनाविश एटलेएपांचवरणनामलीने १०० थया एटलेएएकवरण मां बीजोवरणनहिंश्रावे केमकेतेनोतेप्रतिपक्षीछे माटेवर णनानगणीये त्यारेएकएकवरणे विसविसश्रावीरहे तेम जरसनापणगणवा परंतुज्यांमधुर श्रथवाहरेककोइरस होयत्यांबिजाप्रतिपक्षीचाररसनाहोय तेवारेएकरसमां

हेविसभेदलाधे तेनीविगत--वरण ५ गंध २ फरस ८ स्वस्थान ५ एटलेविशथया एमपांचरसनाथइनेसोथाय तेमजस्वस्थाननाविशेषण २० भेदलाधेतेनीविगतउप रप्रमाणेपांचस्वस्थाननाथइने सोभेदथयातेमजगंधनेवि शेतेवीसभेदलाधे तेनिविगत वरण ५ रस ५ फरस ८ स्वस्थान ५ ए २३ सुरभीगंधनाने २३ दूरभीगंधनाम लिने ४६ थाय हवेफरसनाप्रथम ७ फरसनेविशेप्रतिप क्षीउष्नफरसनहोय बाकीना ६ एफरसलाधेवरण५ रस ५ गंध २ स्वस्थान ५ एटलेतेविसथया एएकफरसनाते विसतेमआठेफरसनेतेविसतेविस गणतां१८४ भेदथया एटलेवरणना १०० रसना १०० स्वस्थानना १०० गं धना ४६ नेफरसना १८४ सर्वेमलीने ५३० थयाएट लेरुपिअजिवद्रव्यना ५३० भेदथयाअनेअरुपिद्रव्यना ३० भेदएटलेसर्वेअजिवमलिने ५६० भेदथयाएसर्वेअ शुद्धव्यवहारनयनापक्षछे एटलेअजिवतत्वकह्यो हवेआ श्रवतत्वओलखावियेछिये एटलेआश्रवकहेतांजेकर्मनुंआ ववुंथायछे तेनेआश्रवकहियेअनेतेआश्रवशाथकीआवेछे अनेतेनोहेतुकोणछे तेनुंकारणदेखाडियेछिये हवेएआश्र वनेआववानेमुलहेतुच्यारछे उत्तरहेतु ५७ छेतेमुलहेतु नानाममिथ्यात १ अव्रत २ कषाय ३ जोग ४ तेमांमि थ्यातना ५ भेदछेतेमांपहेलुअभीग्रहिमिथ्यात तेकेहेने

कहिए जेपुरवेअज्ञानपणानेविशे कोइअज्ञानिनिसंगेअ थवाअज्ञानिगुरुनाउपदेशथकीजेसांभलयुंछे अनेजेवस्तु ग्रहणकरीछे तेछोडेनहि कदापिकोइसुगुरुमले नेघ णिरीतेकरीनेसमजावेतोएपणपोतानीहठछोडेनहि लोह वाणियानिपेठे अहियांलोहवाणिआनोद्रष्टांतलखीयेछीये.

वसंतपुरनगरनेविशे धनदत १ धनसार २ धनवल भ ३ वसुहिण ४ एवेनामेचारवाणीयावसेछे तेचारेनेदोस दारीनोहकघणोछेपरंतुचारेनीरधनछे एकसमेचारेनेगा थइविचारकरयोकेआपणीपासेधननथी धनविनामानपा मियेनहि नेसुखपणहोयनहि माटेपरदेशधनकमावाज इयेएमविचारीनेचारेजणपरदेशगया आगलजतांएकदी वशनासमाजोगे एकअटवीमांजतां रस्तोभुल्यानेउन्मा गम्मेमारगेजायछे नेआगलजतांएक लोढानीखाणआवी तेवारेचारेजणेविचारकरयोकेलोढुंल्यो आपणनेखरची मांखपलागशे एमविचारीचारेजणेलोढुंलिधुं त्यांथकी आगलचाल्या त्यांकलाइनीखाणआवी तेवारेमांहोमांहे कहेवालाग्याके कलाइल्यो लोढुंपम्युंमुको तेवारेत्रणज णेलोढुंपम्युंमुकीकलाइबांधी पणचोथेजेवसुहिणतेणेक लाइनलीधी त्यारेत्रणेजणाकहेवालाग्याके तुंकलाइले एटलेआपणेजइये तोपणतेबोल्योनहि एमघणीवारक ह्युंत्यारेतेबोल्यो केतमारीरीतजोइनेहुंतोमेचकथयोछुंत्या

रेत्रणेजणेपुछ्युंकेतुं शामाटेएवडुंबोलेछे तेबोल्यो केतमेद गाखोरत्र्यादमोछो तेउक्रहेतारीसाथे शोदगोकरचो तेणे कह्युंकेतमेलोढानासगानथया तेनेत्यांथीलावीने अधव चनारवीदीधुं तोतमेतेनाज्ञलानथयातो विजानाशुंनलाथ शो तेवारेतेउक्रहेकेएमांकांइजिवनथि केदगोकरचो एम घणीरीतेकह्युंकेतुंकलाइबांध पणकोइनोसमजाव्योसम ज्योनहि त्यांथकीआगलचाल्या एटलेत्रांवानीखाणत्र्या वी त्यांपणतेसमज्योनहि पुरवनीपेरेलोढुंराखीरह्यो ने त्रांबुलीधुंनहि तेमजआगलजतांरुपानि तथासोनानी तथासोलेजातना रत्ननीखाणत्र्यावी त्यांपणएणेकोइनुक ह्युंमान्युंनहि त्यारेसोलमीजेमणीरत्ननीखाणछे त्यांवे शीनेधनसारप्रमुखेकह्युंजे अमारेहवेत्र्यागलकमावाजवुं नथि केमकेजेजोइयेतेधन इहांमल्युंछे माटेअनेपाछाघेर जइशुं वास्तेसमाजिनेमणीरत्नलो नेलोढुंनाखीदेएटले आपणेघेरजइयेतोसरवेसुखीयाथइये परंतुतेवसुहीणेको इनुंकह्युंमान्युंनहीं उलटाअवगुणबोल्याकरचो वलीतेम णेकह्युंके वेरगयापछीतुंमागीशतो अमथीअपाशेनहीं. इत्यादिकघणीतरेहसमजाव्यो पणतेसमज्योनहीं. पछी चारजणघेरआव्या तेमांत्रणजणे मणीरत्नवेचीने करो डोमोनइयानो वोवसायकरवामांड्यो. पालखी, मेना, घोडा, गाडी, चाकर वीगेरे मोटोठकरातकरीनेबेठा ने

वसुहिणतोहता तेवानेतेवारह्या तेवारेगामनालोकतेनेपु छजेतमेचारेमित्रसाथेगयाहता नेत्रणधनवानथया नेतुं कंइनलाव्योतेशुं त्यारेमोघमउत्तरआपेके एत्रणदगाखो रछे कुटीलमाणसछे विश्वासकरवाजोगनथी एवोउत्तर करे तेथीगाममांएवीवारताप्रसिद्धथइके केटलाककेहेछेके एनोत्नागत्रणेजणेआप्योनहीं केटलाककेहेछेके एजकमा योहतो तेत्रणेजणेमलीनेवसुहीणनुंपामीलीधुं एममुखमु खनोखीनोखीवारताप्रवर्ते त्यारेगामनावेम्हाह्यासमजुह ता तेणेवसुहीणना सगावाहालानेठपकोदीधोजे तमजे वासगाने तेबचारागरीवनुंपेलात्रणजणखाइगया तेनीत मेमदतकरतानथी एठीकनहीं सारासगाशाकामनाछे ते वारेतेसगावाहालाबोल्याजे शेठजीतमेअमनेठपकोआ प्योतेठीकछे पणअमनेकह्यावगरशीमालमपडे त्यारेतेम णेकहयुंके एगरीबशुंकेहेवाआवे तमारेबोलावीनेपुछवुंजो इये तेवारेतेसगावाहालात्नेगाथइने वसुहिणनेबोलावीने पुछवालाग्याके ताहारेशीहकीगतथइ तेणेजबापदीधोके एलुच्या,दगाखोर.एवाआदमीनीवातकरवामांकांइमालन थीसगाएकहयुंकेलुच्याप्रमुखजेवाहशे तेवानेअमेपोंहोंची शुं पणतुंअमनेवातकहे पणतेवातकेहेनहि. घणोआग्रह करीनेतेनीपासेवातकेहेवडावी. त्यारेमांहेथीसारएवो निकल्योके एणेजेपुर्वेलोढुंजाल्युंहतुं तेछोडचुंनहीं अनेपे

लाजुए जेसारवस्तुदीठीतेलीधी. असारदीठीतेनाखीदी धी. एवुंसांभलीनेजेसगामल्याहता तेबोल्याकेभाइतारा कर्मनोवांकछे एमनोवांकनथी विनाहकनाहक एमनोवां कशावास्तेकाहाडेछे जेतेंलोढुंमालीनेहठनमुकीतोतुंदुखी योथयो एमणेतोसनेघणुंसमजाव्यो पणतेंनामान्यु एमां एमनोकांइवांकनथी एटलेजेमते लोहवाणियोदुखियोथ यो तेमप्रथमअज्ञानपणामांजेवस्तुजाली तेकोइसुगुरुम लेथीनाछोडेतो तेचारगतीसंसारमां अनंताकालरखडेते नेअभीग्रहीमिथ्यात्वकाहिये. १

बिजुंअणाभिग्रहिमिथ्यात कहेतांतेनेविशेहठवादनहि तेमसरधापणास्थिरनाहि सर्वेनेदेवजाणे कोणसरागीने कोणवितरागी तथाकोणदेविदेवला तथासर्वेनेगुरुजाणे कोणानिर्ग्रंथनेकोणसग्रंथ कोणआरंभी, कोणअणारंभी एसर्वेनेवांदेपुजेपणएनेविशे सारानरतानिखबरनहि गु णअवगुणनीपरिक्षानहि मुक्तिदायकसुगुरुतेनेपणासर खागणे सआरंभिकुगुरुकुगतिनादातार तेनेपणसरखा जाणे एटलेतेनेविशेजाणपणुंकशुंएनाहियेजमोटुंअज्ञानए विजोभेदमिथ्यातनोजाणवो२ त्रिजोअभिनवेशिमिथ्या त्व तेनेविशेजाणिनेखोटीहठकरवी केमकेकांइप्रथमअ ज्ञांनपणामां मरखावचनानिकलीगयुं पछीसमज्यामां आव्युके आपणेवचनबोल्यातेमिथ्याछे परंतुआपणेबो

ल्यातेकांइपाछुंफरेनहि एमविचारीनेवचनउपर अनेकहे
तुजुक्तिलगावीनेतेनेसाचुकरे कोनीपेठेकेजेम आगछसमा
चारियोवाला नोखीनोखीसमाचारियो बांधीनेबेठाछे अ
नेशास्त्रमांप्रतक्ष अक्षरदेखेछेनेमानतानथी अनेपोताना
गछनीसमाचारीनोमुमतमुकतानथि अनेमुखथकीएवुंके
हेछेके एककानोमात्रउथापशे तोअनंतसंसारीथशे नेका
मपड्येथ्यारेएकेमानेनहिं पोतानीमतलबमांआवेतेमानेने
पोतपोतानाघरडाआगलमरीगयाहोय तेनेआडाधरेके
तेथकीतमेकांइविशेषजांणोछोएमणेकर्युंहशेतेसमजीनेज
कर्युंहशे तथासिद्धांतनेविशेआरंभपरीग्रहजेमओछोथाय
तेमधर्मकह्योछे पणआकालेतोजेम आरंभपरीग्रह वधा
रेतेमधर्ममानेछे वलीमुखथकीएवुंकेहेछेके कानोमात्र
उथापवाथी जमालीपरमुखसातनीह्नवथया एमकहिनेदे
खाडे अनेपोतेसाबुथांसुत्रउथापे पोतेमनमांनविचारेके
आपणेमोहोटानीह्नवछीये तथापरमात्माना मार्गनेविशे
तो समकीत १ ज्ञान २ चारित्र ३ एवस्तुओआत्मस्व
रुपमांछे अनेआत्मस्वरुपथी प्रगटथायतोजतेनीमुक्तीथा
य शामाटेकेकेवलज्ञान तथामुक्तिएसर्वेशुकलध्यानमांछे
तथासमकितप्रमुखएसर्वे आत्मस्वभावमांछे एवुसर्वेसि
द्धांतमांदिशेछे परंतुएवापाठकोइसिद्धांतमांजोवामां आ
वतानथि जेफलाणातिर्थगयाथकीमुक्तिथाय तथाफला

णितिर्थीनोउपवासकरवो तेथकीमुक्तिथाय तथातेतपनु
उजमणुकरवुं तथागुरुनांनवअंगपुजवां तथापोथीपुजावि
तथावासनखाववो तथाजोगउपधानवहेवां तथातेंनिवि
धिकरावववी तेनारुपैयागुरुनेदेवाइत्यादिक हालमांएवहे
वारघणोदिसेछे नेसुत्रमांपाठनथि तेनीपरुपणाकरवी ने
जेसुत्रनेविशेआत्मस्वरुपथीज मुक्तिकहितेनपरुपे तेने
अभिनिवेशी मिथ्यात्वकाहिये केमकेतेजाणीनेसिद्धांतनी
रीतपरुपतानथि पोतानीमतलबनुंपरुपेछे तेनेअभीनिवे
शीमिथ्यात्वकहिये ३ चोथुसंशयकामिथ्यात्व कहेतांजेकेव
लीपरमात्मानावचननेविशे शंकाउत्पन्नथाय जेमतुछी
बुद्धिनाधणीजेबालजिवछे तेणेप्रथमअज्ञानी तथाकुगुरु
नावचनथीसांभलेलीवातोतथाशास्त्र पछीसुगुरुतेनेबतावेछे
केभाइतुएतोआश्रवनांतथाआरंभनां कांमतमेकरोछोते
थकीतमारेसंसारवधशे माटेतमेसंवरनिरजरानुकामकरो
नेउपाधिछेतेटालो जेमतमाराआत्मानुंकारजसिद्धथाय
तवारेतेनामनमांशंकापडेके आवचनसाचुंकेपुर्वे सांभ
ल्युंतेवचनसाचुएमशंकारहे पणशास्त्रजोइने निश्चेनकरे
तेनेसंशयकमिथ्यात्वकहिये४

पांचमुअणाभोगमिथ्यात्वकेहेतां अजाणपणुंजेनेधर्मक
र्मनीकशी ओलखाणनथी संसारमांरच्योपच्योरेहेछे
आत्मस्वरुपजाण्युंनहोय त्यांहांसुधीअजाणकाहिये शा

माटेके सिद्धांतमांएवुंकह्युंछेके अभेगयाजिवाजीवाइत्या
दीकपाठछेमाटे जीवअजीवनीआदेदेइनेस्वरुपजाणप
ठे जीवस्वरुपनेसद्दहे अजीवसत्तानेदूरकरे इत्यादीकआ
त्मस्वरुपनुजाणपणुछेतेने जाणकहियेएवीनानावीजाजे
रह्या तेनेअणाभोगमिथ्यात्वकहिये ५ एमिथ्यात्वनोअ
धिकारकह्योतेचोथाकर्म ग्रंथथकीजाणजो एमिथ्यात्व
ज्यांहांसुधीगयुंनथी त्यांहांसुधीकोइजीवसमकीतपामे
नहिं एमिथ्यात्वनाकारणथीअनंतांनवांकर्मउपारजेनेआ
त्मानेभारेकरे एथकीआत्माअनंताकाळ संसारमांपरीभ्र
मणकरे एटलेआश्रवनोप्रथमहेतु कह्यो मुळ १ उत्तर
५ हवे बीजोहेतुअवरतछे तेना १२ भेद तेनीवीगत प्र
थ्वीकाय १ अपकाय २ तेउकाय ३ वायुकाय ४ वन
स्पतीकाय ५ त्रसकाय ६ फरसेंद्री ७ रसेंद्री ८ घ्राणेंद्री
९ चक्षुइंद्री १० श्रोतेंद्री ११ मन १२ एबारनेजेणेसंवर्यां
नथीनेनेमकर्योनथीतेधणिने एबारेकारणथकी अनंता
कर्मनुंआववुंथायछे केमकेजेमघरनोवेशे बारछींडाछेतेछीं
डांपुरेनहि त्यांसुधिचोरचरवारसर्वेआवे नेतेघरमांकांइ
मालजणशरहेनहि तेमइहांआत्मारुपीजेघर तेनेज्ञानद
रसनरुपीधननेबारअवरतरुपीयांछिंमां तेमध्येरागद्वेषरु
पियाचोरनुआववुंथाय ज्ञानदर्शनरुपिधनछे तेचोरीजाय
पणएबारछिंडांछेतेपुरेतोसुखेरहेवाय एआश्रवनोविजोहे

तुकह्यो मुल २ उत्तर १७ हवेत्रिजोहेतुकषाय १ विजो नोकषाय २ हवेतेकषायनाचारभेदछे क्रोध १ मान २ माया ३ लोभ ४ तेएकएकनाचारचारभेदछे तेमध्येपहेलोअनंतानुबंधियोक्रोध केवोछेकेजेमपथ्थरनीसल्याफाटिपमी तेफरीथीजेगीनथाय तेमअनंतानुबंधियाक्रोधवालोजिव आवखापरजंतक्रोधेधमधामोरहे १ तथाअनंतानुबंधियोमानकेवोछेकेजेवापथ्थरथंभ अनेकउपायकरियेतोपणनमेनहि कडकाकडकाथायपणतेनमेनहि तेमअनंतानुबंधियामानवालाजिव राज,पाट,देश,धन,सर्वेखुटे अनेकलोकसमजावेपणकोइनेनमुपासुआपेनहि २ अनंतानुबंधिमायाकेविछेके जेवांवांसनांमुराम्हांछिनछिनथइजायपणपांशराथायनहि तेमअनंतानुबंधिमायावालाजिव जिवेत्यांसुधिकपटतजेनहि ३ तथाअनंतानुबंधिलोभकेवोछेकेजेवाकरमजनारंगनुलुगडु बालिनेराखकरीयेतोपणलालरहेपणरंगछोम्हेनहि तेमअनंतानुबंधिलोभवालो जिव जिवतपरजंतलोभनतजे ४ तथाविजिचोकमीअप्रतियाखानीयाकपायनीकहियेछिये.

अप्रत्याखानीक्रोधकेवोछेके कोइकालीभोमीकानेविशेफाटपडेछे तेवारमहिनेवरसादपांणीनवांथाय नेघणांढोरढांकणउपरफरेतेथीगुंदाइनेएकयायतेमएक्रोधवालाजीवनेचारमहिनेक्रोधउतरे.१तथाअप्रतीखानीमानकेवोछेके

जेवोअरुतीनोथांनो घणीमेहेनते घणेकष्टेकरीने कोइक वालवासमर्थथाय तेमएमानवालानेकोइकघणीतरेहथी समजावतांमानछोडे. २ अप्रतीखांनीमायाकेवीछेके जे वांघेटानांशींगडांपांशराकरवां तेकोईपुरुषकलावालोहो य नेघणीकतरेहथी मेहेनतकरेत्यारेपांसरांथाय तेमएमा यावालानेकोइ बहूरीतथीसमजावेतोमायातजे. ३ अप्र तीखांनीलोभकेवोछेके अज्ञानीलोकनाभोंइकुवाछे तेम धेघरनीअशुची अपवीत्रएठवाड प्रमुखमांहेजायछे तेस दायकोहीगएलुंरेहेछे तेनोडाघजेवस्तरनेलागेतोतेधोवी थीपणजायनहीं कोइखरोकरबीमलेतोएडाघनेकाहाडेते मतेलोभवालाने कोइखरीमेहेनतकरीनेतेनेसमजावेतोते लोभछोडे तेविनाकांइछोडेनहि. ४ हवेत्रीजीचोकडीप्रती खानीकषाय तेमधेप्रत्याखांननोक्रोधकेवोछे केजेवीवेलु नेविशेवेभागकरीये तेकंइयेएनीमिलेभेगाथायनाहिं. परंतु बेरुतुगएथके त्रीजीरुतुआवेत्यारे तेवारेसांमोपवनआवे तेरेतउडीनेखाडपुरे तेवारेतेरेतीएकमेकथाय तेमएक्रोध वालापुरुषनेकोइसमजावेतोमुकीदे जावतच्यारमासउपर रहेनाहि १ तथाप्रत्याखानीमानकेवोछेके जेवोलाकडानो थांभोकोइपुरुष तेलतापथीमेहेनतकरे तोथोडीमेहेनतथी वलेतेमतेमानवालाजीवने कोइसारीरीतेसमजावीने केहे तोमानमुकीदे अथवाकेटलेदाहाडे स्वभावेपणमुकीदे. २

तथाप्रतीखांनीमायाकेवीछे केजेवीगउमुत्रीका जेमवांकी वांकीमुतरतीचालेतेनेकोइपुरुषझालीनेउन्नोराखेतोवांका इनरहे तेमतेमायावालाजीवने केटलीतरेहसमजावीने केहेतो तेपुरुषकपटछोडीदे. ३ तथाप्रत्याखांनीलोभकेहे वोछे जेवुंगाडीनुंउंजणतेनोडाघजेवस्त्रनेलाग्योहोय तोधो वीनेत्यांहांगयेथकेडाघजाय तेमतेलोभवालाजीवनेकांइ थोडीमेहेनतकरीने समजावेतोलोभतजे. ४ तथाचोथी चोकडीसंजलनीकहियेछिये तेमधेप्रथमसंजलनोक्रोधके वोहोय जेमपांणीमांआगललीटातांणताजइये नेपाछल लीटीमलतीजाय तेमएसंजलवालाक्रोधनाजीवने क्रोध नोधमधमाटथाय पणतुरततेक्रोधउत्तरीजाय तेनोपंदर दाहाडानोनियमछे एनियमचारेकशायनापराएसमजवा १ तथासंजलनोमानकेहेवोहोय जेवानेतरनोथंभ जेमवा लीयेतेमवले तेमतेमांनीपुरुपतेमांनआवेनेतुरतवलीजा य. २ संजलनीमायाकेवीछेके जेमवेलाडगेठे तेवांकावां काचालेछे परंतुएकछेडोझालीनेतांणीये एटलेपांशरोतीर थाय तेमतेमायावालाजीवमनमांकपटकरे पणक्षणएक मांकाहाडीनांखे. ३ संजलनोलोभकेवोछेके जेवोहलदी नोरंगतडकोलागेनेउडीजाय तेमतेलोभवालाजीवनेलो भनोउदयथाय परंतुक्षिणएकमांवलीजाय. ४ एटलेएक पायनीचारेचोकडीना सोलभेदसहित कहिनेदेखाडचा

हवेनोकखायनुस्वरुपकहियछिए एनोकखायनानवभेदछे.
शिष्य--स्वामिनोकखायएवोशब्दशाथकीमुकवोपम्यो
गुरु--हेभद्रएनेविशे कषायपणुनथि परंतुएथकिकपा
यउत्पन्नथायमाटेएनेकषायतोनाकहेवाय तेथीनोकखाय
कह्यापरंतुएकखायनहि पणकखायनाभाइछे हवेप्रथम
हास्य, एनामेनोकषायछे एटलेहांशीएवुंतोविनोदनुंनाम
छेपरंतुहांशीथकिविखवादथाय एमसरवेभेदमां समजि
जावुं १ रतकहेतांशातामांनवि तेथकिपणसामानेअथवा
पोतानेद्वेषादिकारणउत्पन्नथाय २ अरतएटलेअशाता
तेथकीप्रतक्षद्वेषभावदिसेछे ३ भय एटलेभयथकीपणद्वे
षादिकारण उत्पन्नथायछे ४ सोगतेथकिपणद्वेषउत्पन्न
थाय ५ दुगंछातेथकीपणद्वेषथाय ६ पुरुषवेदएतोमहावि
खवादनुंकारणदिसेछे ७ स्त्रिवेद ८ तथानपुंशकवेद ९
एत्रणवेदनाउदयथकीप्रतक्षकंकासभापणथायछे एटले
नवेनोकषायकह्या एटले कखायतथानोकखायमलीने
२५ भेदथयाएकषायनाकारणथकी अनंताकर्मआवेछे
जायछे एटलेकखायकह्यो मुल ३ उत्तर ४२ हवेजोगनुं
स्वरुपकहियेछिये तेनात्रणभेदछे मनजोग १ वचनजो
ग २ कायजोग ३ तेमध्येमनजोगनाचारभेद सतमन
जोग १ सतासतमनजोग २ असतमनजोग ३ असता
सतमनजोग ४ तथावचननापणचारभेद सतवचनजोग

नेज्यांहांसुधीएगडनालांबंधनथाय त्यांहांसुधीकर्मरुपीयुं पांणी आववुंबंधकेमथाय आपितुनजथायएटलेजे आवे छेकर्मतेहनेजआश्रवकहिये २ हवेतेहिजआश्रवनेविशे आव्यांएवांजेकर्मतेनाबेभेद एकशुभअनेबीजोअशुभहवे जेशुभछेतेथकीशुंशुंकारजथाय तेकहियेछइये शरीरसारु बंधायरुपसारुहोय २ घाटसारोहोय ३ इंद्रियोपांचेपर वडीहोय ४ गतीसारीदेवतानी तथामनुष्यनीउत्तमपामे ५ धनपामे पुत्रपरिवारपामे राज्यधानीपामे इंद्रनीपद्वी पामे तिर्थंकरगोत्रबांधे इत्यादीकजेजेकारजरुडु तेसर्वे नेशुभप्रकतीकहिये तेनेपुननोउदय जाणवो तेथकिउप रांठुजेटलुंविपरितछे तेसर्वेअशुभजाणवुं तेनेपापनोउदय कहिये एटलेकर्मनुंआववुं तेनेआश्रवकहिये अनेजेवारे तेकर्मउदेआव्यां तेनेपुन्यपापकहिये एटलेएसर्वेपुद्गल दलछे तेआत्मानीघातकर्ताछे एथाकिकांइआत्मानुं कल्यां णथायनहिं.

शिष्य--हेभगवानतमेपुन्यपाप बेहूसरखागणीनेखेदी नाख्यां नेएबेमांफरकघणोछे शामाटेकेपुन्यनाउदेथकीउ त्तमगतीनेपामे देवगुरुधरमनीसंगतथाय तीरथजात्राव्र तनियमकरे बेरुपैयासारेमार्गेवावरे तेथकीसासनदीपेते नेतमेपापनीसाथेकेमगणोछो.

गुरु--हेभद्रतेंपुन्यनेअधिकजाण्युं नेपापनेन्युनजाणेछे

तेतुंसुखदूखआश्रीनेसमजे परंतुजेटलुंसुखनुंकारणछे ते पणअंतेदूखनुंकारणथाय अथवादुखनुंकारणतेअंतेसुख नुंकारणथाय परंतुएवंनेपुद्गलछे एकांइआत्मिकिगुणनथी शामाटेजेमोटामोटाराजा तथाशेठसाहूकार तथाजावत नवग्रीवेकनादेवसुधी एसर्वनेअंते चारेगतीसंसारमा रखड्वानुंथायछे तेमधेजेसमकीतीजीवछे जावतपांचअनु तरवीमाननादेवसुधी तेचारगतिमांरखडेनहीं शामाटेके तेएवुंजांणेछेके आसुखसर्वेपुद्गलीकछे संजोगेमल्युंछेवीजो गेजशे माटेवीणाशीकसुखनीमोरछाकोणराखे तेपोताना आत्मीकसुखमांमगनछे तेनेकोइनीआशानथी एकफक तआत्मीकधर्मनीरखणताकरीनेरेहेछे तेनेचारगतिमांर खडवुंनहोय अनेजेपुद्गलीकसुखनाभोगीछे तेचारगति मांरखडे.

शिष–हेभगवानतमेकह्युंके आत्मीकसुखनाभोगीछे तेसाचुपणसुखपाम्या तेपुन्यथीखराकेनहीं माटेपुन्यने पापनीबराबरकेमगणाय.

गुरु–हेभद्रपुन्यथीपाम्यातेठीकपणतेकंइपुन्यमांरच्या पच्यानथी तथापुन्यचाहिनेकरवागयानथी केमकेजेमडां गरनोवावनारोपराळवास्तेवावतोनथी तेमसमकीतीजी वजेजेकामकरे तेआत्मानाधरमवास्तेकरे पणकंइपुन्यवा स्तेकरेनाहिं कदापितदभवमोक्षेनजावुंहोयतो शुभगती

नेज्यांहांसुधीएगडनालांबंधनथाय त्यांहांसुधीकर्मरुपीयुं पांणी आववुंबंधकेमथाय अपितुनजथायएटलेजे आवे छेकर्मतेहनेजआश्रवकहियेे २ हवेतेहिजआश्रवनेविशे आव्यांएवांजेकर्मतेनाबेभेद एकशुभअनेबीजोअशुभहवे जेशुभछेतेथकीशुंशुंकारजथाय तेकहियेछइये शरीरसारु बंधायरुपसारुहोय २ घाटसारोहोय ३ इंद्रियोपांचेपर वडीहोय ४ गतीसारीदेवतानी तथामनुष्यनीउत्तमपामे ५ धनपामे पुत्रपरिवारपामे राज्यधानीपामे इंद्रनीपद्वी पामे तिर्थंकरगोत्रबांधे इत्यादीकजेजेकारजरुडु तेसर्वे नेशुभप्रकतीकहिये तेनेपुननोउदय जाणवो तेथकिउप रांठुजेटलुंविपरितछे तेसर्वेअशुभजाणवुं तेनेपापनोउदय कहिये एटलेकर्मनुंआववुं तेनेआश्रवकहिये अनेजेवारे तेकर्मउदेआव्यां तेनेपुन्यपापकहिये एटलेएसर्वेपुद्गल दलछे तेआत्मानीघातकर्ताछे एथकिकांइआत्मानुं कल्यां णथायनहिं.

शिष्य--हेभगवानतमेपुन्यपाप बेहूसरखागणीनेखेदी नाख्यां नेएवेमांफरकघणोछे शामाटेकेपुन्यनाउदेथकीउ त्तमगतीनेपामे देवगुरुधरमनीसंगतीथाय तीरथजात्राव्र तनियमकरे बेरुपैयासारेमार्गेवावरे तेथकीसासनदीपेते नेतमेपापनीसाथेकेमगणोछो.

गुरु--हेभद्रतेंपुन्यनेअधिकजाण्युं नेपापनेन्युनजाणेछे

तेतुंसुखदूखआश्रीनेसमजे परंतुजेटलुंसुखनुंकारणछे ते पणअंतेदूखनुंकारणथाय अथवादुखनुंकारणतेअंतेसुख नुंकारणथाय परंतुएवंनेपुद्गलछे एकांइआत्मीकिगुणनथी शामाटेजेमोटामोटाराजा तथाशेठसाहूकार तथाजावत नवग्रीवेकनादेवसुधी एसर्वनेअंते चारेगतीसंसारमा रखड्वानुंथायछे तेमधेजेसमकीतीजीवछे जावतपांचअनु तरवीमाननादेवसुधी तेचारगतिमांरखडेनहीं शामाटेके तेएवुंजांणेछेके आसुखसर्वेपुद्गलीकछे संजोगेमल्युंछेवीजो गेजशे माटेवीणाशीकसुखनीमोरछाकोणराखे तेपोताना आत्मीकसुखमांमगनछे तेनेकोइनीआशानथी एकफक तआत्मीकधर्मनीरक्षणताकरीनेरेहेछे तेनेचारगतिमांर खडवुंनहोय अनेजेपुद्गलीकसुखनाभोगीछें तेचारगति मांरखडे.

शिष्य—हेभगवानतमेकह्युंके आत्मीकसुखनाभोगीछे तेसाचुपणसुखपाम्या तेपुन्यथीखराकेनहीं माटेपुन्यने पापनीवराबरकेमगणाय.

गुरु—हेभद्रपुन्यथीपाम्यातेठीकपणतेकंइपुन्यमांरच्या पच्यानथी तथापुन्यचाहिनेकरवागयानथी केमकेजेमडां गरनोवावनारोपरालवास्तेवावतोनथी तेमसमकीतीजी वजेजेकामकरे तेआत्मानाधरमवास्तेकरे पणकंइपुन्यवा स्तेकरेनाहिं कदापितद्भवमोक्षेनजावुंहोयतो शुभगती

नेज्यांहांसुधीएगडनालांबंधनथाय त्यांहांसुधीकर्मरुपीयुं पांणी आववुंबंधकेमथाय अपितुनजथायएटलेजे आवे छेकर्मतेहनेजआश्रवकहियें २ हवेतेहिजआश्रवनेविशे आठ्यांएवांजेकर्मतेनाबेभेद एकशुभअनेबीजोअशुभहवे जेशुभछेतेथकीशुंशुंकारजथाय तेकहियेछइये शरीरसारु बंधायरुपसारुहोय २ घाटसारोहोय ३ इंद्रियोपांचेपर वडीहोय ४ गतीसारीदेवतानी तथामनुष्यनीउत्तमपामे ५ धनपामे पुत्रपरिवारपामे राज्यधानीपामे इंद्रनीपद्वी पामे तिर्थंकरगोत्रबांधे इत्यादीकजेजेकारजरुडु तेसर्वे नेशुभप्रकतीकहियें तेनेपुननोउदय जाणवो तेथकिउप रांठुजेटलुंविपरितछे तेसर्वेअशुभजाणवुं तेनेपापनोउदय कहियें एटलेकर्मनुंआववुं तेनेआश्रवकहियें अनेजेवारे तेकर्मउदेआव्यां तेनेपुन्यपापकहियें एटलेएसर्वेपुद्गल दलछे तेआत्मानीघातकर्ताछे एथकिकांइआत्मानुं कल्यां णथायनहिं.

शिष्य--हेभगवानतमेपुन्यपाप बेहूसरखागणीनेखेदी नाख्यां नेएबेमांफरकघणोछे शामाटेकेपुन्यनाउदेथकीउ त्तमगतीनेपामे देवगुरुधरमनीसंगतीथाय तीरथजात्राव्र तनियमकरे बेरुपैयासारेमार्गेवावरे तेथकीसासनदीपेते नेतमेपापनीसाथेकेमगणोछो.

गुरु--हेभद्रतेंपुन्यनेअधिकजाण्युं नेपापनेन्युनजाणेछे

व्याछिये तेनुंकारणसांभल एकतोकलपवेहेवार आका
ळनाघणालोकोनुंमानेलुं माटेतथावीजुंकारणके ढुंडीया
लोकोवीलकुलप्रतमाउठावीनेवेठाछे तेआपणापक्षनेमा
नदेखाडवावास्ते तथात्रीजुंकारणएके सासनसारुदीसे
एटलामाटेअमेलावेलाछीये हवेअमेजेचोथागुणठाणानी
करणीनीनाकही तेनुंकारणसांभल जेलोकोनेसुरीआभ
देवनो तथाध्रुपतीप्रमुखनोअधिकारदेखाडीयेछीये परंतु
तेकरणीमांविचारघणोछे शामाटेकेवजेदेवताप्रमुखघणा
देवेपुजादेवपणेउपन्यातेवखतकरीछे पणतेनेभगवानेस
मकीतीकह्यानथी तेतोमिथ्यात्वीछे अनेतेदेवनवाउपने
एटलासर्वेपुजाकरेएवुसुत्रजोतांमालुमपडेछे परंतुकंइस
मकीतीमिथ्यात्वीनो नियमरह्योनथी तेमकंइफरीथीपुजा
करवानोअधिकारकोइनेछेनाहि. तथाजेतेंवरतानियमनुंक
ह्युं तेकांइपुन्यथकीजथाय एवुंसंभवतुंनथी. शामाटेकेनंदी
खेणने मामानीसातकन्याउकोइएनाइछियो तेवारेजंपा
पातलेवानेपाहाडउपरचड्योहतोपरंतुगुरुएजंपापातकर
वानहिदीधो. नेधर्मपमाडीनेचारीत्रदीधुं तथाश्रीअंशकु
मारनोजीवएभवथीनवमेभवे ननांमीका एवेनामेगाथाप
तीनीदीकरीहती. तेमहादुखीखावापीवानुंडभारेहेवानुंठे
काणुंनोहोतुं तेपणडुंगरउपरजंपापातकरवानेगइहती.
त्यांहांगुरुमल्याने तेधरमपांमीनेपछखांणवहुकरयां इ

त्यादिकघणाजीवपापना उदेथकीपणवरतनेमपांमेछाठे माटेतेपणइहांपुन्यनाउदयनोनियमनथी. तथातेंजेकह्युंके वेरुपैयाखरचेवावरेछे तेपणखरचेवावरेतेसाचुंछे परंतुपर मात्माएसाधुनादानविना बीजेमार्गेपइशोखरचे तेनेकंइ धर्मकह्युंनथी तेकरतांश्राकाळनेविशेजेकांइखरचेछे त श्रन्नीमांननालीधाथकाघणाखरचेछे अनेजेश्रन्नीमांना दिकथकीखरचेतेने प्रश्नव्याकरणसुत्रमांमंदबुद्धियाकह्या ठे जावतनरकगामीसुधीपणकह्याठेमाटेएपुन्यथकीकंइसु क्रीतनीपजतुंनथी.

शीष्यवाक्य--स्वामीपुन्यथकी सुक्रीतननीपजे एमके मकेवायशामाटेकेतिर्थंकरनामकर्मतोपुन्यथकीज बंधायछे

गुरुवाक्य--हेदेवाणुप्रीय एटलाएटलाहष्टांतमेंतनेसम जाव्यो पणतुंसमज्योनाहिं हजीतारीद्दष्टीपुन्यमां बध तिरेहेछेअनेपुन्यतेतोजम्हछे तेजम्होयतेजम्नी द्दष्टीराखे माटेएजम्हद्दष्टीकाहाम्नीनांख केजेमताराआत्मानुंकल्यांण थाय अनेतुंजांणतोहशेके तीर्थंकरगोत्रपुन्यथकी बंधाय छे पणएठेकाणानेविशेतो करोम्नीकमाणीखोइने को म्नीनीकमाणीहाथमांआवेठे तेनुंकारणकहुं तेहवेतुंसांभ ल तीर्थंकरगोत्रवांधवानांकारणवीसकह्यांठे तेमध्येथीए कअथवावेअथवात्रण अथवाजावतविसआराधे तेधणी मोक्षेतदभवेजाय ज्यारेसरागभावमांपम्नीजाय त्यारेती

र्थंकरगोत्रबांधे जोसरागभावेनअणमेतो तदभवमोक्षेजा
तो अनेअनंतासुखभोगवतो तेमुकीनेबेभवनाजन्ममरण
आदेदेइनेअनंतादुखभोगववानोसंसारवधारयो तेमांएण
शुंवधारेनफोकाहाम्यो हवेजेतीर्थंकरगोत्र बांधवानांस्था
नकविसछे तेतुंसांभलो तेमांकयुंस्थानकपुन्यदायकछे ए
तोसर्वेस्थानकधर्मदायकछे पणपोतानीभुलेपुन्यदायक
थयुं हवेतेथानकनांनामकहियेछीये अरीहंत १ सिद्ध२
प्रवचन ३ गुरु ४ थीवर ५ बहूश्रुत ६ तप ७ आत्मा
नुंवछलपणुं ८ ज्ञानभणवुं ९ दर्शन १० विनय ११
आवशक १२ चारित्र १३ उपसमचारित्र १४ सर्वेअ
तीचारटालवा १५ वीयावछ १६ समाधीवंतरहेवुं १७
गुरुनुंकारजकरवुं१८ अपुर्वज्ञानभणवुं१९ प्रवचनपरभा
वनाकरवी २० एविसेस्थानकज्ञाताजीमांकह्यांछे तथाहा
लनापरवरतनमांतो थानकबीजीरीतेछे तेलखीयेछीये
अरिहंत १ सिद्ध २ प्रवचन ३ आचारज ४ थीवर ५
उपाध्याय ६ साधु ७ ज्ञान ८ दर्शन ९ वीनय१० चा
रित्र ११ ब्रह्मचर्य १२ क्रीया १३ तप १४ गोयमश
१५ जीणाणं १६ चारित्र १७ नांणश १८ सुअस १९
तीथयस २० एजविसथानकछे तेसर्वेनीशेवाभक्तीपुजा
बहूमानजेकरवुं तेसर्वेनीरजरामांछे केमकेएविसबोलचा
रप्रकारमांआवीगयाछे तेचारनांनाम ज्ञान १ दर्शन २

चारित्र ३ वीर्य ४ प्रवचन १ ज्ञान २ सुश्रस ३ नाण
स ४ एचारतोज्ञाननाभेदछे १ दर्शनएबीजोभेद २ अरी
हंत १ सिद्ध २ आचारज ३ उपाध्याय ४ थीवर५ सा
धु ६ वीनय ७ चारीत्र ८ ब्रह्मचरज ९ क्रीया १० गो
यमश ११ जीणेश १२ चारित्र १३ तीर्थ १४ एचउद
बोलतोचारित्रपदमांछे तेमध्येजीणेशबोलछे तेकटलाए
कपंमीतज्ञानमध्येगणेछे केटलाकचारित्रमांकहेछेतत्वज्ञा
नीगम्यछे ३ तपएचोंथोभेदछे एटलेएचारेभेदमांविसे
थानकसमाइगयांनेएचारने भगवंतेमोक्षनामार्गजकह्या
छे तेकांइआश्रवथायनहि. एतोनिर्जराहेतुछे माटेतीर्थंक
रनामकर्मबांधवुंतेआश्रवछे तेएवांथानकशेवीने जेधणी
आश्रवउपार्जे तेधणीएरत्ननाखीदेइनेकोमीबांधी शामा
टेजेमहानीर्जरानांकारणहतां तेनेछोमीनेसरागभावमांपे
ठां तेथीतेणेएतीर्थंकरनामकर्मरुप आश्रवउपार्जीतदभव
नीमुक्तिगमावी अनेजन्ममरणवधार्‍यो तेमाटेअमेकहि
येछियेकेपुन्यमांकांइमालनथी अनेजेपुन्यपापछे तेवेआ
ठकर्मनीप्रकृतीछे तेमां १२० एकसोनेवीसप्रकृतीछे तेमां
पुन्यनी ४२ अनेपापनी८२ तेमध्येप्रथमपुन्यनीप्रकृती
कहियेछिये. शातावेदनी १ उंचगोत्र २ मनुषनीगती ३
मनुषनीआनपुरवी ४ देवतानीगती ५ देवतानीआनपु
रवी ६ पंचेंद्रीनीजात ७ उदारीकशरीर ८ वीक्रीयशरी

र ९ आहारकशरीर १० तेजशशरीर ११ कारमणश रीर १२ उदारीकअंगोपांग १३ वीक्रीयअंगोपांग १४ आहारकअंगोपांग १५ वजररीखवनाराचसंघेण १६ स मचोरससस्थान १७ शुन्नवरण १८ शुन्नगंध १९ शुभ रस २० शुन्नफरस २१ अगुरुलघुनामकर्म २२ पराघा तनामकर्म २३ उस्वासनामकर्म २४ आतापनामकर्म २५ उद्योतनामकर्म २६ शुन्नवीहायोगती २७ नीरमा णनामकर्म २८ देवतानुंआवखु २९ मनुषनुंआवखु ३० त्रीजंचनुआवखु३१ तीर्थंकरनामकर्म३२ त्रसपणुं३३ वा धरपणुं ३४ परजाप्तापणुं ३५ प्रत्येकपणुं ३७ शुभनाम कर्म ३८ शुभंगनामकर्म ३९ सुस्वरनामकर्म ४० आदि नामकर्म ४१ जसनामकर्म ४२ एपुन्यनाभेदकह्या.

हवेपापनाभेदलखीयेछिये. मतीज्ञानावरणी १ श्रुत ज्ञानावरणी २ अवधीज्ञानावरणी ३ मनपरजवज्ञाना वरणी ४ केवलज्ञानावरणी ५ दानाअंतराय ६ लान्ना अंतराय७ न्नोगाअंतराय ८ उपभोगाअंतराय९ वीरज अंतराय १० चक्षुदर्शनावरणी ११ अचक्षुदर्शनावरणी १२ अवधीदर्शनावरणी १३ केवलदर्शनावरणी १४ नि द्रा १५ निंद्रानिंद्रा १६ प्रचला १७ प्रचलाप्रचला १८ थीणद्धी १९ अशातावेदनी २० नीचगोत्र २१ मिथ्यात्व २२ नरकनीगती २३ नरकनीआनपुरवी २४ नरकनुं

आवखुर४९कपायर५पुर्वेकह्यातेसमजजो५०त्रीजंचनीग तीं५१त्रीजंचनीआनपुरवी५२एकेंद्रीनीजात५३बेरंद्रीनी जात५४ तेरंद्रीनीजात५५ चउरंद्रीनीजात५६ अशुभवि हायोगती ५७ उपघातनामकर्म ५८ अशुभवरण ५९ अशुभगंध ६० अशुभरस ६१ अशुभफरस ६२ रीखव नाराचसंघेण ६३ नाराचसंघेण ६४ अर्धनाराछ ६५ के लीकासंघेण ६६ छेवटुंसंघेण ६७ नीगरोधस्वरुथान६८ ६८ सादीस्वरुथान ६९ वामनस्वरुथान ७० कुबजस्व रुथान ७१ कुडकस्वरुथान ७२ थावरनामकर्म ७३ सु क्ष्मनामकर्म ७४ अप्रजातोनामकर्म ७५ साधारणनाम कर्म ७६ अक्षरनामकर्म ८८ अशुभनामकर्म ७८ दुरभा ग्यनामकर्म ७९ दुस्वरनामकर्म ८० अनादीनामकर्म ८१ अजसनामकर्म ८२ इतिपापतत्वनाभेदएटलेएवेम लीने १२४ थया तेमध्येवरणादिक ४ पुन्यतथापापबेमां गणायछे माटे १२० प्रकृतीथइ तेमध्येतीर्थंकरगोत्रपणना मकर्ममांआवीगयुं अनेअरीहंततोकर्महणे तेनेअरीहंत कह्याछेपणकांइकर्मबांधे तेनेअरीहंतकह्यानथीअनेएकर्म नुंज्यांहांआववुंतेनेआश्रवकहीयेशुभकर्मआवेतेनेशुभआ श्रवकहिये तथाअशुभकर्मआवेतेनेअशुभआश्रवकहिये एटलेएबंनेआश्रवजछे माटेतिर्थंकरनामकर्मबांधवुं ते पणआश्रवमांछे.अनेआश्रवछे तेसदायतजवाजोगछे एट

त्यारेतेथिपणघणिवधे तथाशेरएकरहेनेउतारीयेत्यारेक डवाशघणिवधीजायतेरसनीपासेपणजवायनहि तेमअ हियांएकठाणियारसनांजेकर्मछेतेनुतोडवुंसुलभपडे अने जेबेठाणियारसनांकर्मछे तेतोडवांदूर्लभपडे तेथकीपण त्रणठाणियारसनांजेकर्मछे तेछेदवांअतिदुर्लभपडे तेथकी चउठाणियारसनांजेकर्मछे तेछेदवांमहा दूर्लभथइपडे अहियांरसपत्नीछेदादिकविचार एकठाणियाथीचउठा णियासुधिअनंताभेदछे तेनोविस्तारकर्मग्रंथनीटिकाथकी जाणजोहवेजेलाडवामांलोटएकशेरछेअनेघीअडधोपाशे रछे तेलाडवानेभागतांकांइवारलागेनहि लाडवोबांधतां वेराइजाय तेमकेटलांएककर्मतोआवेछे तेमजायछेतथा जेलाडवामांपाशेरघीछे तेलाडवोवलेपरंतु हाथअराडतां जलागे तेमकेटलांएककर्मसहेजस्वभावथीअथवासहेज कष्टथकीक्षयथाय तथाजेलाडवामांअडधोशेरघीछे तेने हाथेकरिनेज्यारेभागियेत्यारेभागे तेमएवांजेकर्मछेतेवा हाजतपादिककष्टथकी अथवाअल्पज्ञांनध्यानथकीक्षय थायतथाजेलाडवामांशेरपोणोघीछे तेलाडवोभागतांक ठणपडे तेमतेवांजेकर्मछेतेसरवथाज्ञांनध्यानविना अथ वाअंगेभोगव्याविनाजायनहिं तथाजेलाडवामांशेरशेर घीपड्युंछे तेलाडवोभागवोतोबहूजकठणथइपडे तेमते वीजातनांजेकर्मतेने खरिशुकलध्यांनरुपणी अगनिलागे

तोजरले अथवा अंगे भोगवेतेदहाभेजजाय.

शिष्य--स्वामीतमेपुर्वेकहयुंहतुं केतपजपक्रियाआश्रव मांछेअनेइहांअतेरीयाघीना लाडुनाद्दष्टांतमांकर्मनेनेनीरज रादेखडावीतेनुंकेम.

गुरु--हेभद्र अमेजेनीरजराकहि तेनुंकारणसांभल के त्यांअलपज्ञानध्यानकहयुंछे तेतोआत्मउपयोगहोयतेने होय अनेज्यांहांआत्मअपियोगछे तेनांसर्वेकारजनीरज रामांकह्यांछे तेअपेक्षाएकह्युंछे वीजेप्रकारेवलीजेसर्वेजी वपुर्वकृतकर्मपोतेभोगवीने खेरवेछेने अकामनीरजरावा ला अज्ञानपणे तपकष्टकरिनेपुर्वकर्मने छेदेनेनवांकर्मबां धे तेश्रीभगवतीजीमांकह्युंछे माटेएअपेक्षालेइनेकहयुंछे परंतुकंइआदरवाजोगनथी पुर्वेजेआश्रवमांकहयुंछे तेस त्यछे हवेजेकर्मनुंबांधवुं तेनीवर्गणाकेटलीथायछे अनेके टलांकर्मभेगांथयेथीजेवाजोगथायछे तेनोविचारकहिये छीये तेनीविगत:--वर्गणाओआठछे तेनांनाम उदारिक १ विक्रीय २ आहारक ३ तेजस ४ भाष्या ५ स्वासो स्वास ६ मन ७ कारमण ८ हवेतेवरगणानुं मानकहि येछिये जेटलाछुटाप्रमाणुआछे तेअनंताछे तेगणवानाहिं जेवेप्रमाणुआमेलाथायतेने द्वीपरदेशीखंधकाहिये जेना त्रणपरमाणुआ मेलाथायतेने तणुकखंधकाहिये एमएक वधतेपरमाणुए संज्ञापणाने प्रमाणेनामनीकहेवी जेवारे

नवप्रमाणुवाल्लेगाथाये संख्यातप्रदेशीखंधकहिये तेजाव तत्र्यठांणुंत्र्यांक उपराउपरिचडे तेनुंनामसीहरपल्लीकाके हेवाय एटलाप्रमाणुत्र्याभेगाथाय तेनेसंख्यातप्रदेशीखं धकहिये एटलेजघन्यसंख्यातीखंध नवप्रदेशीजाणवो उतकृष्टोसंख्यातीखंध सीहरपल्लीकाप्रदेशीखंधजाणवो मध्यस्थसंख्यातीखंध तेनासंख्यातीभेदजाणवा जेउतकृ ष्टोसंख्यातीखंधछेतेमांहे एकप्रमाणुंत्र्योवीजोभलेतवारे असंख्यातीखंधकहियें तेजावतत्र्यनंतामांएकउंणोहोय त्यांहांसुधीत्र्यसंख्यातप्रदेशीखंधकहिये एटलेत्र्यसंख्यात प्रदेशीखंध मध्यस्थनात्र्यसंख्याताभेदछेतथाअसंख्याता नाभवभेदपणकरेलाछे तेश्रीविशेषावश्यकग्रंथथकीजोजो तथातेमांहे एकप्रदेशभलेयके त्र्यनंतप्रदेशीखंधकहिये ते त्र्यनंतप्रदेशी खंधना जघन्यथकी उतकृष्टासुधी जातांना वचेजेरह्यामध्यस्थ तेनात्र्यनंताभेदछे तथा नव भेदपणअनंतानाकरेलाछे तेपणविशेषावश्यकथकी जाणजो तथासंसारनीमांहेलोकोरे त्र्यभवीजीवत्र्यनंताछे तेचोथेअनंतेछे तेथकीत्र्यनंतगुणाप्रदेशमलीने खंधवंधा णो तेखंधत्र्यनंतप्रदेशी मध्यस्थमांगणाय एवोजेखंधतो यपण जीवनेलेवाजोगनथाय शामाटेकेत्र्यतीशे सुक्ष्मछे माटेजीवग्रहीशकेनाहिं तेज्यारेबादरनी वर्गणामांहोय त्यारेउदारिकवर्गणामां लेवाजोगथाय एटलेएखंधपण

उदारिकवर्गणानोजाणवो तेथकीअनंतगुणप्रदेशमली
ने जेखंधथाय तेवीक्रीअनेलेवाजोगथाय शामाटेकेउदा
रिक करतांविक्रीअनी वरगणासुक्षमछे २ तेथकीअनंतगु
णीआहारकनीवर्गणा एमअनुक्रमे एकएकथकीअनंत
गुणीकरतां सातमीमनोवर्गणा अनंतगुणीथइजाय तेम
नोवर्गणाकरतां अनंतगुणीकारमणवर्गणा आठमीछे
हवेतेवर्गणामां चारवर्गणासुक्षमछे नेचारवर्गणावाद
रछे तेमांप्रथमवादरनीवर्गणानांनाम गणावियेछीये उ
दारीक १ वीक्रीअ २ आहारक ३ तेजश४ सुक्षमनांना
म भाषा १ स्वासोस्वास २ मन ३ कार्मण ४ हवेते
वादर शुक्षमनो फेरछे तेजणावियेछिये एटलेबादरवर्ग
णामांविस २० गुणछे अनेसुक्षमवर्गणामां १६ गुणहो
य वादरना २० गुणते वरण ५ गंध २ रस ५ फरस८
ए २० विस सुक्षमना १६ गुणते वरण ५ गंध२ रस५
फरस ४ एसोल एविरीतेजे वर्गणाओकर्मनीआवी जी
वनेमलेछे तेनोवंधपडेतेने वंधतत्वकहिये तेनोविस्तारवि
चार कंमपेमीग्रंथनी टीकाथकीजांणजो एटलेएसर्वेअजी
वतत्वछे शामाटेकेअजीवना पांचभेदपुर्वेकरयाछे तेमध्ये
पुद्गलास्तीकायरुपी द्रव्यएककह्योछे नेवाकीनाचारअरु
पीअजीवनेकंइनडतानथी अनेएकपुद्गलद्रव्यजीवनेनडे
छे त्यारेतेपुद्गलनेजीवनेआवीनेमलवुं तेनेआश्रवकह्यो.

तेमांशुभपुद्गलआवेतेने शुभआश्रवकहिये तेनेलोकमां प्रसिद्धपणेपुन्यएवुंनामछे अशुभआवे तेनेअशुभआश्रवकहिये तेलोकमांप्रसिद्धपापएवुंनामछे तेजीवसाथेतेकर्मनेबंधाववुं तेनेबंधकहिये तेजेकर्मनोबंधजीवसाथेथवो तेनिस्थीतिनुं मानकहियेछीये ज्ञानावरणीनी त्रीसकोडाकोडीसागरोपमनी स्थीतिछेतथामोहनीकर्मनी सीतेरकोडाकोडीसागरोपमनी स्थीतिछे तथादर्शनावरणी तथावेदनीनीत्रीशकोडाकोडसागरोपमनीस्थीतिछे तथाआयुकर्मनीतेत्रीस सागरोपमनीस्थीतिछे तथातेत्रीसलाखतेत्रीसहजारत्रणसेंनेतेत्रीस एटलापुरव तथातेवीसलाखकरोडअने बावनहजारकरोड वरसनीस्थीति उतकृष्टीछेअनेनामकर्म तथागोत्रकर्म एबेनिविसकोडाकोडीसागरोपमनीस्थीतिछे तथाअंतरायकर्मनीत्रीसकोडाकोडीसागरोपमनीस्थीतिछे इत्यादिकअजीवद्रव्यनोविचार भगवतीप्रमुखनेविशेथकीजाणजोएटलेएजीवनापांचेतत्वकह्या हवेजीवतत्वनोविचारकहियेछीये जीवकेहतांजेहेनाविशेचेतनारुपलक्षणछे तेनांछलक्षणछे तेनांनाम ज्ञान१ दर्शन२ चारित्र३विर्य४ तप५उपयोग६ एछलक्षणसहितसर्वेजीवछे कोणसिद्धअथवासंसारी एटलेजीवनीसत्ताजोतासिद्धतथासंसारी एकजरुपछे. तोयपणअशुद्धवेहेवारनयनोपक्षलेइनेजीवना भेदकहुछुं तेजीवना ५६३ भेदछे ते

चारगतिनामलीने प्रथमत्रीजंचनीगतिना ४८ भेदछे. नरकनीगतिना १४ भेद देवतानीगतिना १९८ भेदछे मनुष्यनीगतिना ३०३ भेद एसर्वेमलीने ५६३ भेदथ या तेप्रथमत्रीजंचनीगतिना ४८ भेद विवरिनेकहियेछी ये प्रथ्वीकायसुक्ष्मनेबादर एटलेसुक्ष्मकेहेतां चरमचक्षु एदीठामांनाआवे एतोज्ञानीनादीठामांआवे पणएसुक्ष्म चउदराजलोकमां व्यापीनेरह्याछे तेजेमप्रथ्वीकायना सुक्ष्मकह्या तेमपांचेस्थावरनासमजजो बादर प्रथ्वीका यजे आधरती तथापाहाडपरवत सोनुं रुपु प्रमुखतेस वें बादरप्रथ्वीकहिये एसुक्ष्मबादरबे प्रथ्वीना प्रजाप्ता नेअप्रजाप्तागणीये एटले चारभेदथया शिष्यवाक्यः--प्रजाप्ता अप्रजाप्ता एटलेशुं. गुरुवाक्यः--हेभद्रजीवमा त्रप्रजाप्ती तथाप्राणनेधारणकरे तेनानामनोविवरासहि तकहूं तेसांभल प्रथमप्रजाप्तीनांनाम आहारप्रजाप्ती १, सरीरप्रजाप्ती २ इंद्रीप्रजाप्ती ३ सासोस्वास प्रजाप्ती ४ भाषाप्रजाप्ती ५ मनप्रजाप्ती ६ एछप्रजा प्ती हवेतेनो अर्थआहारप्रजाप्ती केहेताजेगतिने विशे थीचवीनेआव्यो तेजसमेपोतपोतानी गतिमांजइनेउप जे कदापिवक्रगतिहोयतो बेएसमे तथात्रणसमे तथा चोथेसमेजइनेउपजे तेनुंकारणआकाशनी श्रेणीनाविना गतुंछे तेबहूसुतना मुखथकीधारीलेजो हवेज्यांसुधीरस्ता

मांछे त्यांसुधी आहारपामेनहिं जेवारेपोतपोतानीगति मांजइनेउपजे तेजसमेआहारले. १ तेआहारलेइने श रीरपणेप्रणमावे एटलेइहांएकअंतरमहूर्तें शरीरप्रजा तीबीजीथाय एमजसमेसमेआहारकरीने शरीरनीपुष्टी करतां इंद्रीप्रगटकरे त्यांहांपणएकमहूर्तथाय तेने इंद्रीप्रजातीकहीए३ पछीअंतरमहूर्तें स्वासोस्वासप्रजा तीबंथाय एटलेस्वासउंचोलेइनीचोमुकवो तेनेस्वासो स्वासप्रजातीकहीए४ त्यारपछीअंतरमहूर्तें भाषाप्रजा तीथाय एटलेभाषानुंउच्चारणथाय५ त्यारपछीअंतरमहू र्तें मनप्रजातीथाय एटलेमनथकीविचारवुं तेनेमनप्रजा तीकहीए६ एछएप्रजातीमळीने एकअंतरमहूर्तकहीए.

शिष्यवाक्यः—केछएमांअंतरमहूर्त२नोआंतरोकह्योने छनुंमळीनेपण अंतरमहूर्तकह्युं तेनुंशुंकारण.

गुरुवाक्यः—महूर्तएवोशब्दबेघडीनोछे तेमांथकीउणुं तेनेअंतरमहूर्तकहीए जघणाथकी नवसमानाकाळने प णअंतरमहूर्तकहीए. उत्कृष्टुबेघडीसमेउणुं तेनेपणअंतर महूर्तकहीए. एटलेमध्यअंतरमहूर्तना असंख्याताभेदछे तेमाटेपेहेलाअंतरमहूर्तजे प्रजातीनाबांधवाना एकएक जेकह्या तेसर्वेजघन्यथकी तथामध्यस्थलीजीए तथाप छाडीछएमलीने एकजेकह्युंतेउत्कृष्टुकहीए. हवेएप्रजा ती जेनेजेटलीछे तेकहीएछीए. एकेंद्रीकेहेतां पांचेथावर

ने प्रथमनीचारप्रजाप्तीहोय वेरंद्रीतथातेरंद्री तथाचोरं द्री तथाअसेनीआपंचंद्री एटलानेपांचप्रजाप्तीहोय तथा सेनीआपंचंद्रीने छप्रजाप्तीहोय--हवेप्राणदसनांनामःश्रो तइंद्रीः१ चक्षुइंद्रीः२ घ्रांणइंद्रीः३ रसइंद्रीः४ फरसइंद्रीः ५ मनबलः६ वचनबलः७ कायबलः८ स्वासोस्वासः९ आवखुः१०

शिष्यवाक्यः--स्वासोस्वास प्रजाप्तीमांगएयोहतो ने प्राणमांकेमगणोछो.

गुरुवाक्यः--तिहांस्वासोस्वास प्रजाप्तीबांधवा आशरे गणीहती अनेइहांभोगववा आसरितकहिछे जेमकोइपु रुप आवीरीतेकरी लाखरुपैयाकमाणो नेतेधणीएआवी रीतेकरी लाखरुपैयाभोगव्या तेजेमकमाव्यानो नेभोग व्यानोजेमफेरछे तेमइहांप्रजाप्तीप्राणनो फेरसमजवो ए केंद्रीनाचारप्राण फरसइंद्रीः१ कायबलः२ स्वासोस्वा सः३ आवखुः४ वेरंद्रीनेछप्राण फरसइंद्री१ रसइंद्रीः२ वचनबलः३ कायबलः४ स्वासोस्वासः५ आवखुः६ ते रंद्रीनेसातप्राणः फरसइंद्रीः१ रसइंद्रीः२ घ्रांणइंद्रीः३ व चनबल४ कायबलः५ स्वासोस्वासः६ नेआवखुः७ चो रंद्रीनेआठप्राण फरसइंद्री१ रसइंद्री२ घ्राणइंद्री३ चक्षु इंद्री४ वचनबल५ कायबल६ स्वासोस्वास७ नेआवखु ८ समुर्छेपंचंद्रीनेनवप्राण फरसइंद्री१ रसइंद्री२ घ्रांणइं

द्री३ चक्षुइंद्री४ श्रोतइंद्री५ वचनबल६ कायबल७ स्वा सोस्वास८ आवखु९ सेनीआपंचेंद्रीनेदसप्राण ५इंद्री मनबल६ वचनबल७ कायबल८ स्वासोस्वास९ नेआ वखु१० हवेजेअप्रजाप्तीछे तेनाबेभेद करणअप्रजाप्ती१ लब्धिअप्रजाप्ती२ एटलेकरणअप्रजाप्तीकेहेतां ज्यांसु धीतीजीइंद्री प्रजाप्तीपुरीनथइहोय त्यांसुधीकरणअप्र जाप्तीकहीए नेजेनेइंद्रीप्रजाप्तीपुरीथइ तेनेकरणप्रजा प्तीकहीए अनेलब्धिअप्रजाप्तीकेहेतां चारतथापांचतथा छ जेनेजेटली प्रजाप्तीलाधीछे तेनेतेटलीमांअधुरीहोय तेनेलब्धिअप्रजाप्तीकहीए अनेगतीनी मरजादप्रमाणे जेनेजेटलीहती तेटलीप्रजाप्तीपुरीथइ तेनेलब्धिप्रजा प्तीकहीए जेकरणअप्रजाप्तीकह्यो तेजीवइंद्रीप्रजाप्ती बां ध्यावगर कोइजिवमरेजनही जेजीवमरे तेकरणप्रजाप्ती पुरीकरयापछी जेअप्रजाप्तीमरे तेलब्धिअप्रजाप्तीकेहे तां चारवालाने चारमांथीउणी तथापांचवालाने पांचथ कीउणी तथाछवालाने छथकीउणीहोय नेजेमरेतेनेल ब्धिअप्रजाप्तीकहीए तथाज्यांसुधीजेने जेटलीप्रजाप्तीछे तेबांधीनथीरह्यो त्यांसुधीपणतेने अप्रजाप्तीकहीए जेने जेटलीप्रजाप्तीछे तेटलीबांधीरह्यो तनेप्रजाप्तीकहीए.

शिष्यवाक्यः--केस्वामीमने पूर्वेएकवचनमां शंकारही छे केतमोएवीगलेंद्रिनेविषे वचनबलकह्युं तेबेंद्रितथा

तेरंद्रिनेविषेकांइशब्दपणजणातुंनथी.

गुरुवाक्य:--हेभद्र वेरंद्रितथा तेरंद्रिमांवचनबलक ह्युं तेसत्यछे परंतुतनेसांभलयामांनाआवे तेथीतनेशंका पडी परंतुजेनेरसइंद्रियथइ तेनेवचनबलहोयज तथातने प्रत्यक्षप्रमाणथीवतावुंछुंके शंखला जलो एल प्रमुखए जीवसर्वेवेरंद्रिछे तथा कीडी मंकोडी कानखजुरा प्रमुख एजीवतेरंद्रिछे तथा भमरा भमरी वींछी प्रमुखजीवचो रंद्रिछे तेमध्ये भमरा भमरीतोप्रत्यक्षबोले तेसंभलायछे वेरंद्रितथातेरंद्रिनीशक्तिभाषानीमंदछे तेथीसांभलवामां नहिआवे तेदृष्टांतके जेमकोइगर्भनेविषेआवीनेउपन्योजे जीव तेजन्मअवस्थापेहेलां तेनेवचनबलनीशक्तिछेतोजे न्मीनेतरतबोलेछे जोपुर्वेशक्तिनहोतततो अहिंआंपाधरी शक्तिआवतनहि अनेतेनेवचनबलगर्भमांआव्यो त्यांए कअंतर मुहूर्त्तमांबंधाणुंछे परंतुनवमहीनासुधी उचारण नीशक्तिनाआवी तेमइहांवेरंद्रिआदिकजीवने वचनबल नीशक्तिछे परंतुउचारणकरवारुपशक्तिनथी हवेजेप्रथ्वि कायनाजेसुक्ष्म तथाबादर तथाप्रजाप्ता तथाअप्रजाप्ता ४ तथाअपकायकेहेतांपाणी तेनाबादर ५ तथासुक्ष्म ६ बादरकेहेतां नदी तलाव प्रमुख सुक्ष्मतेचौदराजलोक व्यापीप्रजाप्ता ७ अप्रजाप्ता ८ तथातेउकायकेहेतांजेअ ग्निकायतेनाबादर ९ तथासुक्ष्म १० बादरअग्निजेकाष्ट

दिकनीऋढीद्दीपनेविषेसुक्ष्म अग्निकायकेहेतां चौदराज लोकव्यापीप्रजाप्ता ११ अप्रजाप्ता १२ वायुकायकेहेतां जेवायरोवायछेतेबादर १३ तथासुक्ष्म १४ प्रजाप्ता १५ अप्रजाप्ता १६ तथावनस्पतिकायतेनाबेन्नेदप्रतेक १ साधारण २ प्रतेककेहेतांएकशरीरेएकजीवहोय तेनेप्रतेक कहिए एटलेआंबा लींवडा प्रमुखझाडवेलगुच्छाप्रमुख नेविषेथडनो तथाडाला तथालचा तथापानफलफुलएक एकोजीवहोयतेमध्ये फुलनीजेटलीपांखडी तेटलाजीव गणवा तेनोविस्तारपनवणासुत्रथीजाणजो तेप्रतेकवनस्पतिनाप्रजाप्ता १७ अप्रजाप्ता १८

हवेसाधारणवनस्पतिना बेन्नेद बादरंतथासुक्ष्मबादरजे बत्रीशअनंतकाय एटलेजेमकंदप्रमुखसर्वे जाणवा तेमांएकशरिरेअनंताजीव रह्याछेते दृष्टीगोचर दीठामां आवेमाटेतेनेबादरकहिये तेनुंनाम बादरनीगोदपणकहिये तेनाप्रजाप्ता १९ ने अप्रजाप्ता २० हवेंसुक्ष्मसाधारणवनस्पतीनो विचार कहियेछिये तेनुंनामसुक्ष्मनीगोदपणकहिये तेचौदराजलोकमां व्यापीने रहेलछेतेनुंसरुपकींचीतमात्र कहियेछीये एकआगलनेमानआकाशनुं ग्रहणकरिये तेटलाआकाशना असंख्याताभागकरिये तेमांहेला एकन्नागनेविशे असंख्याता आकाशप्रदेशछे तेमांहेलो एकआकाशप्रदेशे एकगोलोछे एकगोलामांअ

संख्यातीनीगोदछे एकनीगोदमां अनंताजीयछे तेजीव नांमानकेटलांछे केअतीतकालनासमयगयाअनागतका लनाजेटलासमयआवशे तेथकीअनंतगुणाजीव एकनी गोदमांछेएटलेअतीतअनागतकालनासमयनोकांइपार पामीयेनहिं तेपणअनंताछे तेथकीपणअनंताजीवएकनी गोदमांछे तेकोइकाले तेनीगोदनोपारपामिये नहिं.

शिष्यवाक्य-केस्वामीतेनीगोदखालीकेमनथायसदायका लमोक्षनोमार्गतो चालतोछे माटेएनीगोदकोइकालेपण खालीथइगइजोइये कांइनवाजीवतोउत्पन्नथताजनथी अनेजेजीवमांहेथीगया तेपाछाआवतानथी तोघणाजी वछेतेघणेकाले खालीथशे जेमएकबाजरीनोकोठारभरे लोछेतेमधेनविबाजरी भरशुंनहि अनेशांणेथीकाडवामां डीशुंतो तेकोठारखालीथशेकेनहि अपीतुथायज अथवा मोटुंएकसरोवरपाणीएभरेलुंछे अनेनवीआवकआववानुं बंधकर्यूछेने तेमांथीमाणस तथाजानवरेपीवामांड्युं तेखा लीथायकेनहिं अपीतुखालीथायज तेमएनीगोदनाजीव घणेकाले खुटयाजोइये.

गुरुवाक्य--हेभद्रजेअनागतकालनासमयतेथकी तथा अतीतकालना समेथकीअनंतघणाजीवएकनीगोदमांछे एटलेसमेसमे अकेकोजाय तोपणखालीनथाय तथा बे तथा त्रण तथासंख्यानाअकेके समेमुगतीजाय तोपणए

नीगोदखालीथायनहि अनेअकेकेसमेराशवंधी अकेको
तोमोक्षेजायनहिं केमकेवचेव्रेहकालपडे अथवाएकस
मे एकसोनेआठमोक्षेजाय एथकीअधीकतोमोक्षेजवानो
अधिकारछेजनहि अनेएटलामोक्षेजायतो छमाससुधी
कोइमोक्षेजायनहि एवोव्रेहकालकह्योछे तेथीएकनीगोदप
णखालीथायनही तथाजेकोठारतथासरोवरनुंद्रष्टांतदीधुं
तेइहांजुक्तनथी इहांहुंद्रष्टांतदेउंतेसांभल जेमसमुद्रनुंपा
णी दनप्रतेलाखोकरोडो माणसजानवर न्हरेढोलेवावरे
तोहेपणसमुद्रनुंपाणी कोइदीनओछुंथवानुंछे ? तेमएनी
गोदनाजीवपण कोइदीनओछाथवानाछेनही एवाएकनी
गोदमां एटलाजीवछेकेखुटेनही तोएवीअसंख्यातीनीगो
दो एकगोलामांछे एवागोलाचौदराजना जेटलाआका
शप्रदेश तेटलाएगोलाछे तोएजीवनुंथालु केदहाडेखाली
थायहवेजेएनिगोदनाजिवने अत्यंतमांहेमांहेसंक्रमाशथी
महाकष्टभोगवताथकामरेछे एकश्वासउंचोलेइनेनिचोमु
केएटलामांसतरवारजन्मिनेमेर अढारसिवारनोजन्मेए
टले २५६ आवलीनुंएनुंआवखुछेएमजन्ममरणनांमहा
दुखतेभोगवेछे तेदूखनुमानसंक्षेपथकीकहियेछिये.

जेसातमीनर्कनेविशे महादुखछे तेमांपणअपैठाणना
मांवचलोनरकावासोछे तेनुंदूखअत्यंतआकरु कह्युंछे
त्यांआवखुतेत्रीशसागरोपमनुंछे तेतेत्रिशसागरोपमना

जेटलासमयथाय एटलाफेरातेत्रिशसागरोपमनेआव खेसातमिनरनेकविशेएकजिवउपजे तेनुदुःखसर्वेभेगुक रियेतेथकिअनंतघणुंदूखएकसमे निगोदना जिवनेछेइ त्यादिक विस्तारसर्वेपनवणा तथाभगवतिथकिजाण जो.एटलेएसाधारण वनस्पतिनाबेभेद सुक्षम १९ बादर २० प्रजाप्ता २१ नेअप्रजाप्ता २२ एटलेएएकं द्रिनाबाविशभेदथया हवेविगलेंद्रिना ६ भेददेखाडेछे बेरंद्रि १ तेरंद्रि २ चौरंद्रि ३ एत्रणेनाप्रजाप्तानेअपप्र जाप्ताएटलेए छ भेदथया एटलेएकेंद्रिसुधां २८ भेद थयाहवेत्रिजंचपंचेंद्रिना विशभेदकहियेछिये तेमध्येप्रथ मबेभेद २ गरभज १ समुरछंम २ तेमध्येगरभजना पांचभेद जलचर १ थलचर २ खेचर ३ उरपरी ४ भुजपरी ५ जलचरकहेतांमछकछादिक थलचरकहेतां पारेवुंतथासमली परमुख उरपरीकहेतांसरपपरमुखभु जपरीकहेतां नोलियाउपरमुख एपांचेनाप्रजाप्ता तथा अप्रजाप्ता एदशभेदगरभजनाकह्या गरभजकहेतांमा तापितानाजोगथिपेदाथाय तेनेगरभज कहियेतेथकिवि परितमातापितानाजोगविनामाटीपाणिप्रमुखथाके उत्प न्नथायतेने समुरछंमकहिये तेसमुरछंमनापणदशभेदजे मगरभजनाकह्या तेमजाणवाएटलेत्रिजंचपंचेद्रिनाविश भेदथया पुर्वनामांहियालिये एटले ४८ भेदथयाएटले

त्रिजंचनीएकगतिकहेवाणि हवेनारकीना १४ भेदतेक हियेछिये तेनारकीनानाम घमा १ वैशा २ सेला ३ अंजना ४ रीठा ५ मघा ६ माघवति ७ एसातनरकना प्रजाप्तातथाअप्रजाप्तामालिने १४ भेदथया नरकत्रिजं चवंनेगतिमालिने ६२ भेदथया हवेदेवताना १९८ भेद कहियेछिये तेनांनामभुवनपति १ व्यंतर २ ज्योतसी ३ वैमानिक ४ तेमध्येप्रथमभुवनपतिनांनाम कहियेछिये असुरकुमार १ नागकुमार २ सोवनकुमार ३ अग्नि कुमार ४ देवकुमार ५ उदधीकुमार ६ दिशाकुमार ७ वायुकुमार ८ विद्युतकुमार ९ स्तनितकुमार १० तथा परमाधामी १५

शिष्यवाक्य--स्वामिएपरमाधामी देवनीचारजातिमां कइजातिनाछे.

गुरुवाक्य--भुवनपतिनिदशनिकायमांहेली प्रथमज असुरकुमारनीकायनाछे हवेएभुवनपातिना २५ भेदथ याहवेव्यंतरतथा वाणव्यंतरनासोलभेदकहियेछियेतेनां नाम अणपंनि १ पणपंनि २ रखिवाद ३ भुतवाद ४ कंदनिकाय ५ कोहंडनी ६ महाकंडनी ७ पनबति ८ जक्ष ९ पिसाच १० भुत ११ राखस १२ किन्नर १३ किमपुरुष १४ गंधर्व १५ शाम १६ एशोलेव्यंतरनी कायहवेत्रिजंचजंबकदेवनादश १० भेदकहियेछियेतेनां

नाम अणजंबक १ वथजंबक २ वेणजंबक ३ विशिया जंबक ४ फरजंबक५अव्याप्तजंबक ६ विभुतिजंबक७.

एटलेएत्रीजंचजंबकनां दशनामकह्यां एभेदवंतरनी कायमांहेजाणवा एटलेभुवनपती तथाव्यंतरमलीनेएका वन ५१ भेदथया हवेजोतिपनादशभेदकहिएछिए चंद्र मा १ सुरज २ ग्रह ३ नक्षत्र ४ तारा५ एपांचअढीद्वी पमांहेछे तेचलछे नेअढीद्वीपवहारलातेपांचस्थिरछे एट लेजोतिपवेएमलीने दशभेदथया एटलेभुवनपतीतथावं तर तथाजोतसीमलीने ६१ एकसठभेदथया हवेकल्प वासीतथाकल्पातीतएवेना ३८ भेदकहिएछीए तेमध्ये कल्पवासीदेवना ३ भेदछे कुलविखीआ १ देवलोक२ नेलोकांतिक ३ एत्रणभेदतेमध्ये प्रथमकुलविखियाक हियेछिये प्रथमत्रणपल्योपमनाआवखानो सुधर्मकल्प निनिचेरहेछे १ त्रिजोत्रणसागरोपमनाआवखानोधणी त्रिजादेवलोकनीनिचेरहेछे २ तथात्रिजोतेरसागरोपम नाआवखानोधणी छठाकल्पनीनिचेरहेछे ३ एटलेकुल विखियाकह्या हवेबारदेवलोकनांनाम कहियेछिये सुधर्म देवलोक १ इशानदेवलोक २ सनतकुमारदेवलोक ३ माहेंद्रदेवलोक४ ब्रह्मदेवलोक५ लजितंगदेवलोक६ म हाशुकरदेवलोक७ सहेसारदेवलोक ८ अनंतदेवलोक९ प्राणांतदेवलोक१० आरणदेवलोक ११ अचुतदेवलोक

२ जयंत ३ अपराजीत ४ सर्वार्थसिद्ध ५ एटलेएसर्वे मलीने कल्पातितनाचौदभेदथयातथाकल्पवासीना २४ भेदसर्वेमलीने विमानीकना ३८ भेदथया पूर्वलीत्रणेनी कायनादेवना ६१ भेदमांहेनाखीए तेवारेचारेनीकायम ली नवाणुंभेदथया ९९ तेनवाणुंप्रजाप्तानेनवाणुंअप्रजा प्ता १९८ भेददेवगतिनाथया पूर्वनीबेगतिना ६२ भेद मांहेंघालीए एटलेत्रणगतिनामलीने २६० भेदथयाह वेमनुष्यनीगतिना भेदकहिएछिए तेमनुष्यने उपजवानां १०१ एकसोएकक्षेत्रछे तेनात्रणभेद कर्मभुमीनां१५क्षेत्र अकर्मभुमीनां३०क्षेत्रछे अंतरद्विपनां५६क्षेत्रछे हवेजेक र्मभुमीतेशुंकहीए केज्यांअसी१ मसी२कसी३ एनोवेहे वारछे एटलेअसीकेहेतां जेसहस्त्रादिकनुंवांधवुं मसीके हेतांजे कागलप्रमुखनुंलखवुं कसीकेहेतांखेतीकर्म इत्या दिकज्यां संसारवेहेवारप्रवर्ते तेनेकर्मभुमीकहीए ज्यांए पुर्वेकह्यो तवेहेवारनहोय तेनेअकर्मभुमीकहीए.

शिष्यवाक्यः--स्वामीअंतरद्विपमां वेहेवारतोनथी तो एपणअकर्मभुमीमां केमनगणाय छासीएअकर्मभुमी क हीहोततोशुंहतुं केइहांजुदापाड्या.

गुरुवाक्यः--हेभद्रआपीसतालीसक्षेत्र पृथ्वीउपरछेने एछपनक्षेत्रजेछेतेसमुद्रमांअधरछे माटेएनेअंतरद्विपकही एछीए तेनोविवरोसंक्षेपथकी आगलकहीशुं.

हवेपंदर१५कर्मभुमीनांनाम पांचभरत पांचऐरवत पांचमाहाविदेह एटलेश्राजंबुद्विपनेविशे एकभरतक्षेत्रछे एकऐरवतछेएकमाहाविदेहछे एत्रणक्षेत्रजंबुद्विपमांछे एमधातकीखंडना पुर्वमांत्रणक्षेत्रछेतथापश्चिमधातकीखंडेपण त्रणक्षेत्रछे तेमजपुस्वरार्धनापुर्वमां त्रणक्षेत्रछे तथापश्चिममांपण त्रणक्षेत्रछे.

शिष्यवाक्यः—स्वामी पुस्वरवरद्विपनकह्यो नेपुस्वरार्ध केमकह्यो तेनुशुंकारणछे.

गुरुवाक्यः—जेएपुस्वरवरद्विप सोळलाखजोजननो पोहोळोछेतेनामध्यभागनेविशेवलिआकारेमानुखेतरनामा परबत १७०० जोजनउंचोएवोपड्योछे तेथीअडधोद्विप बहाररह्यो नेअडधोद्विपमांहेरह्यो तेथीपुस्वरार्धकहेवाणोएटलेमनुषलोकनेरहेवाना अढीद्विपछे जंबुद्विप १ धातकीखंड २ पुस्वरार्धतेअडधो एटलेएमानुखेतरपरबतेसिमा मनुषनीजन्ममरणनीथइचुकी तेथकिबहारमनुषनुजन्ममरणनहोय हवेअकर्मभुमिना खेतरनांनाम हेमवंत ५ हरिवर्ष ५ देवकुरु ५ उतरकुरु ५ रमणिकवास ५ अरणकवास ५ एत्रिशखेतरतेमध्येजंबुद्विपमां छखेतर एखेतरअकेकालाधे धातकीखंडनापुर्वपश्चिमथइनेबवेखेतर एटले १२ खेतरलाधे पुस्वराअर्धनापुर्वपश्चिमथइनेबवेखेतरएटले१२ खेतरलाधेएमअढीद्विपना

थइने ३० खेतरथाये एटलाअकर्मभुमिनाकह्या हवेअं
तरद्विपना ५६ क्षेत्रवताविधेछिये जेजंबुद्विपनोलघुहिम
वंतपर्वतभरतक्षेत्रनि सिमाएछे तेनीबेदाढाउपुर्वदेशमां
गइ अनेबेदाढाउपश्चिमदेशमांगइ तेमअइवरतक्षेत्रनि
सिमानोसखरीनामापर्वत तेनीपणबेदहाढोपुर्वेगइ तथा
बेदाहाढोपश्चिमेगइ तेबन्नेपर्वतसोसोजोजनउंचाछे हे
मवंतपर्वतनी इशानकोणनी दाढाउपरेतेजक्तीना कोट
थकी३००जोजनजइए त्यारेपेहेलोद्विप एकरुकनामा
आवे तेसमुद्रथकीअधर तेदाढाउपरछे तेद्विपत्रणसेंजो
जन लांबोपोहोलोछे तेद्विपनीजक्तीथकी आगल४००
जोजनजइए त्यांबीजोद्विप हेकरणनामाआवे तेद्विपचा
रसेंजोजन लांबोपोहोलोछे तेनीपेलीकोरनी जक्तीथ
की५००जोजनजइए त्यारेत्रीजोद्विप आदरसमुखनामा
आवे ते५००जोजन लांबोपोहोलोछे तेनीपेहेलीकोरनी
जक्तीथकी छसेंजोजन६००जइए त्यारेचोथोद्विप हेकर
णनामाआवे तेछसें६००जोजन लांबोपोहोलोछे तेनीपे
हेलीकोरनीजक्तीथी सातसें७००जोजनजइए त्यारेपां
चमोद्विप असवकरणनामेआवे एद्विप७००जोजन लां
बोपोहोलोछे तेनीपेलीकोरनीजक्तीथी ८००जोजनजइए
त्यारेछठोद्विप उलकमुखनामाआवे तेआठसें८००जोज
न लांबोपोहोलोछे तेनीपेलीकोरनीजक्तीथी ९००जोज

नजइए त्यारेसातमोद्विप घणदंतनामेश्रावे ते९००जोज न लांबोपोहोलोछे तेसर्वेनीपरघी त्रणगुणीजाजेरीजाण वी जेमतेइशानकोणनी दाढाउपरसातद्विपकह्या तेमहेम वंतपर्वतनी अग्नीकोणनीदाढाउपरे सातद्विपजाणवा ते नांनामअभासी१ गजकरण२मेढमुख३ गजमुख४सीह करण५ मेघमुख६लुसटदंत७ एसातेद्विपनोविचार बा कीपुर्ववतजाणवो तथाहेमवंतपर्वतनीपश्चिमदिशानासमु द्रमांहे नैरुतकोणनीदाढाउपरे जेसातद्विपछे तेनांनामक हीएछीए वैखाणी१गौकरण२ गोमुख३सीहमुख४ अ करण५वीदुतमुखकरण नीगुढदंत७ बाकीसर्वपुर्ववत त थातेहीज हेमवंतपर्वतनीदाढा पश्चिनासमुद्रेवाव्यकुणे तेउपरसातद्विपछे तेनांनामलागुलीक१ सकुलीकरण२ गोमुख३वाघरमुख४ करणपरवारण५ वीदुदंत६सुधदं त७ एसातद्विप हेमवंतपर्वतनी पश्चिमादिशानी वाव्य कोणनीदाढाउपरे एटलेहेमवंतपर्वतनी चारदाढाउपरे सर्वेमलीने२८द्विपथाय तेमसखरीपर्वतनी पुर्वपश्चिमनी चारदाढाउपरे एनेएजनामना२८द्विपछे एटलेएवेमलीने छपनद्विपथया तेनेअंतरद्विपकहीए एटलेएसर्वेमलीने म नुषनेउपजवानां १०१क्षेत्रथयां नेएकसोनेएकक्षेत्रना म नुषनागर्भजनावेभेद प्रजाप्ता१अप्रजाप्ता एटले२०२भे दथया तथा१०१असेनियामनुष अप्रजाप्ताजमरे माटेते

नोएकजन्नेदलाधे एटलेश्०३भेद मनुषनाथया नेश्६०
पुर्वेत्रणगतीकहीतेना एचारगतीमलीने सर्वेन्नेद५६३थ
या एटलेएत्रशुद्धव्यवहारथकी जीवनान्नेददेखाडया ह
वेजीवत्वपणानो न्नावदेखाडेछे एटलेजीवत्वते चेतनाल
क्षणकहीए एटलेचारसंज्ञा सर्वेजीवनेविशेलाधेतेनांना
म आहारसंज्ञा१ न्नयसंज्ञा २ मीथुनसंज्ञा३ परिग्रहसं
ज्ञा४एचारसंज्ञाथकि रहितकोइसंसारी जीवहोयनहि

शिष्यवाक्यः--हेप्रभुएकंद्रीनेविशेसंज्ञाचारक्यांदीसेछे.

गुरुवाक्य--हेन्नद्रउपयोग देइनेजुवेतो एकंद्रीमांप
णचारेसंज्ञालाधे जेमवनस्पतीछे तेपांणीमुलथकी लेइने
सीखाएपोहोचाम्डे तोएप्रत्यक्षआहारलीधोकेनहि तथा
न्नयसंज्ञालजालुझाम्नेविशेछेकेकोइपुरुपहाथअराम्डेतेसं
कोचाइनेनमीजायतथामीथुनसंज्ञाखजुरीपरमुखनेविशेछे
जेनरनोगेरचढेत्यारेखजुरीफलेत्यांसुधीखजुरीफलेनहित
थापरीग्रसंज्ञाजेकाकमीप्रमुखनावेलापोतानाफलनेपोतेढां
कीनेरहेछेतथारातापुवाम्डीयानांमुलज्यांधरतीमांनीधानहो
यत्यांवींटाइनेरहे तेमएकंद्रीनेविशे पांचेथावरनें एचार
संज्ञाहोयज वादरद्रष्टी गोचरकोइकनुंआवे शाथकीकेए
थावरछे तेनुंकरतव पोतानीज्ञानबुद्धीथकी समज्यामांआ
वेपणएचारसंज्ञाविना कोइसंसारीजीवछेनहि.

शिष्यवाक्य—स्वामीसीद्धने विशे एचारसंज्ञापामी

येकेनही.

गुरुवाक्य--सीद्धनेविशे एसंज्ञानहोय शामाटेकेसीद्ध छेते आत्मस्वरुपीछे संज्ञाछेतेपुद्गलीकछे.

शिष्यवाक्य--भगवतीजीमां चारसंज्ञाआत्मीककहीछे नेतमे पुद्गलीककेमकोहोछो.

गुरुवाक्य--जेआत्मीकसंज्ञाकहिछे तेवेहेवारवचनशामाटेके तेठकाणेआत्माने कर्मसहितमान्योछे माटेएठकाणेआत्मीककहि पणआत्मीकछेनहि.

शिष्यवाक्य--स्वामी कोइठेकाणेपुद्गलीककहिछे.

गुरुवाक्य--केएहीजभगवतीजीनेविशे तथापनवणाप्रमुखघणाशास्त्रमां संज्ञाने पुद्गलीककहिछे तथासंज्ञाओ १६ कहिछे तेमध्येक्रोधादीक संज्ञामांगणिछेमाटेसवेंपुद्गलीकछेएटलेसंज्ञासंसारीजीवनेहोयसीद्धपरमात्मानेनहोय एटलेएवीसंज्ञासहितहोय तेनेजीवजाणवो हवेतेसंसारी जीवनुंआवखुं लखीयेछीये प्रथ्वीकायनुं २२००० बावीसहजारवर्षनुंआवखुं अपकायनुं७००० सातहजारवर्षनुंआवखुं तेउकायनुंत्रणअहोरातरीनुं वायुकायनुं ३००० त्रणहजारवर्षनुंआवखुं वनस्पतीकायनुं १०००० दसहजारवर्षनुंआवखुं थावरपांचेनुंआवखुं जाणवुं हवेतरसनुंआवखुंकहियेछीये बेइंद्रीनुं १२ वर्षनुं आवखुंतेरेंद्रीनुं ४९ दीवसनुंचोरेंद्रीनुं ६ महीनानु

तथात्रीजंचपंचेंद्रीजलचरनुं पुरवकोडनुजाणवुं खेचरपं खीनोपल्योपमनो असंख्यातोभागजाणवो तथाथलचर त्रिजंचनुत्रणपल्योपमनुआवखुंजाणवुं तथाउरपरीसर्पनुं पुर्वकोडनुजाणवुं भुजपरीसर्पनुकोडपुर्वनुजाणवुं सर्वेनुं जघन्य अंतरमहूर्तजाणवुं. हवेजलचरछमुरछंमनुपुर्वकोडनुआवखुं थलचरसमुरछंमनु ८४००० चोराशिहजारवर्षनु खेचरसमुरछंमनु ७२००० बहोतेरहजारवर्षनु उरपरीसमुरछंमनु ५३००० तेपनहजारवर्षनु भुजपरीसमुरछंमनु ४२००० बेतालीसहजारवर्षनुजाणवु हवे सातनर्कनुआवखुंकाहियेछिये. पहेलीनर्कनु एकसागरोपमनुआवखुंजाणवुं नेबिजिनर्केत्रणसागरोपमनुआवखुं जाणवु त्रिजिनर्केसातसागरोपमनुआवखुंजाणवुं चोथीनर्केदशसागरोपमनुआवखुजाणवुं नेपांचमीनर्के सतर १७ सागरोपमनुआवखुंजाणवुं छठीनर्केबावीशसागरोपमनुआवखुंजाणवुं सातमीनर्के ३३ तेत्रिशसागरोपमनुआवखुंजाणवुं पहेलीनर्के जघन्य १०००० दशहजार वर्षनुआवखुंपहेलीनु जेउतकष्ट तेबिजीनुजघन्य एमजावतछठीनुउतकष्ट तेसातमीनुजघन्य तथासातमीनर्केअपेठाणनर्कावासे जघन्य तथा उतकष्ट ३३ सागरोपमनु तथाहवेभुवनपतिनुआवखुंकहियेछिये. असुरकुमारनीनिकायमां दक्षणदिशाना चमरीइंद्रनु एकसागरोप

नतु आवखुं तेनिदेवीनुसाडीत्रणपलोपमनुआवखुं उतर दिशानाबलीइंद्रनु एकसागरोपमझाजेरुआवखुं तेनिदे विनुसाडीचारपल्योपमनुआवखुं तथानागकुमार प्रमुख नवेनीकायनीदक्षणश्रेणिनु ।॥ दोढपल्योपमनु आवखुं तथाउतरदिशानानवेनिकायनु बेपल्योपममाठेरुआवखुं तेबेश्रेणिनादेवंगनानु आवखुं तेनीनिकायनादेवथीअरथ नुआवखुंजाणवुं तथासर्वभुवनपतिनुजघन्यथी १०००० दशहजारवर्षनुआवखुंजाणवुं हवेव्यंतरनीनिकायनुउतक ष्टएकपल्योपमनुआवखुंजाणवुंने जघन्य १०००० दश हजारवर्षनुआवखुंजाणवुंतेनिदेवीनुअरधापल्योपमनुजा णवुं चंद्रमानुएकपल्योपमने १००००० एकलाखवर्षनु आवखुं सुरजनुएकएकपल्योपमने१००० एकहजारवर्ष नुआवखुंग्रहनुएकपल्योपमनु नक्षेत्रनु ०॥ अरधापल्यो पमनु तारानु ०। पापल्योपमनुआवखुं तेनिदेवीयोनुसर्व सर्वेनादेवथकी ०॥ अरधुजघन्यथकीसर्वेने पल्योपमनो आठमोभाग हवेविमानिकनुआवखुं कहियेछिये सुधर्म देवलोकेजघन्य १ एकपल्योपम उतकष्ट बेसागरोपमनु आवखुं तेनिदेवीनुसातपल्योपमनु आवखुं त्यां अपरग्र हितादेवीछे तेनु ५० पचाशपल्योपमनु आवखुं तथा इशानदेवलोके बेसागरोपम झाझेरानुतथातेनिदेवीनु९ नवपल्योपमनु त्यांअपरग्रहितादेवीछे तेनु५५ पंचावन

पल्योपमनुंआवखुंछे सनतकुमारदेवलोके सातसागरोप
मनुंआवखुं देवंगनाहवेअहियांथकीछेनहि जघन्य आव
खुनिचलादेवलोके उतकृष्टहोयतेउपलेदेवलोकेजाणवुं
एटलेअहियांबेसागरोपमनुंआवखुंछ तेमसर्वेदेवलोकेस
मजवुं चोथेदेवलोकेसातसागरोपमझाझेरानु आवखुंजा
णवुं पांचमेदेवलोकेदशसागरोपमनु आवखुजाणवुं छठे
देवलोकेचौदसागरोपमनु आवखुंजाणवुं सातमेदेवलो
केसत्तर सागरोपमनुंआवखुंजाणवुं आठमेदेवलोकेअढा
रसागरोपमनु नवमे १९ सागरोपमनुंआवखुं दशमे
२० सागरोपमनुंआवखुं अगियारमे २१ सागरोपम
नुंआवखु बारमेदेवलोके २२ सागरोपमनुंआवखुं हवे
नवग्रहिवेकेप्रथम नर्कमध्येहेठेनीग्रहिवेकनु २३ तेविश
सागरोपमनुंआवखुं विजि २ ग्रिवेके २४ चोवीशसा
गरोपमनुंआवखु ३ त्रिजिग्रहिवेकनु २५ पचीससाग
रोपमनुंआवखुं हवेमध्यनर्कनापहेलीग्रहिवेकनु २६ सा
गरोपमनुंआवखुं विजिग्रहिवेकनु २७ सतावीशसागरो
पमनुंआवखुं त्रीजीग्रैवेकनुं अठावीससागरोपमनुंआ
वखुं हवेउपरलीनरकना पहेलीग्रैवेकनु २९ सागरोप
मनुंआवखुं विजिग्रैवेकनु ३० सागरोपमनुंआवखुं
त्रिजिग्रैवेकनु ३१ एकत्रीससागरोपमनुंआवखुंहवेपां
चअनुतरविमाननुंआवखुंकहियेछिये तेमध्येचारअनुतर

विमाननुंआवखुंजघन्यथी ३१ एकत्रिशसागरोपमनुउ
तकष्ट ३३ तेत्रिशसागरोपमनुंआवखुंछे तथासरवार्थसि
धविमानेजघन्य तथाउतकष्ट ३३ तेत्रिशसागरोपमनु
आवखुंजाणवुं एटलेएदेवनुंआवखुंकह्युं.

हवेमनुष्यनुंआवखुंकहियेछीये देवकुरु तथाउत्तरकुरु
नाजुगलीयानुंआवखु ३त्रणपल्योपम हरीवर्ष तथा
रमणीकवासना जुगलीयानु २ बेपल्योपमनुं आवखुछे
हेमवंत तथाअरणकवास खेतरनाजुगलीआनुं १ एकप
ल्योपमनुंआवखु अंतरद्वीपनाजुगलीआनुंपल्योपमनाअ
संख्यातात्राागनुंछेहवेकर्मभुमीनामनुष्यनुंआवखु एकक्रो
डपुर्वनुंछे तेमाहावीदेहखेतरमांजाणवुं तथापांचमेआरेभ
रतऐरवरतखेतरने विशे ११० एकसोनेदसवरसनुंआ
वखु जाणवुं तथा छठे आरे २० वरसनुं आवखु
जाणवुं तथाअसेनीआमनुष्यनुं अंतरमहूरतनुं आव
खुजाणवुं गरभजतथाअसेनीआमनुष्यनुं जघन्य
थकीअंतरमहूर्तनुंआवखुंजाणवुं एटलेमनुष्यनुंआवखुंक
ह्युं तथासर्वजीवनुंआवखुंकह्युं. शुद्धनिश्चयनये विचा
रीनेजोइयेतो चेतनजेवासिद्धपरमात्मातेवोजचेतनछे चे
तनसत्तानेविशे जडसत्ताजुदीछे माटे चेतनचेतनना
रुपमांजछे.

शिष्यवाक्य–हेभगवान चेतनपोतानाज रुपमांछेतो

चारगतीसंसारमां परीभ्रमणकरवुं जन्ममरणनांदुखसे हेवांतेवुं केमथायछे.

गुरुवाक्य--हेमानुंभावजेधणीयेपोतानाचेतननी भुलेज डनेपोतानो मान्योछे त्यांसुधीदूखीछे पणपोते पोताना स्वरुपनेविशे भासनकरेपछीव्यापकपणुंकरे पछीरमण करेतोतेनेकांइये दुखहोयनहीअत्रद्रष्टांतजेमकोइपुरुषमा हाडाह्यो विचीक्षणछेने तेजपुरुषेमदीरापानकरयुं तेनाके फथी गफलतीथयो तेवारेते असुचीजग्यानेविशेपडेअने पवीत्राइपणुंमाने रस्तामांपड्ने घरमांनेपरंतु तेजदिनो जेवारेकेफउतरे तेवारेतेअसुचीनेअसुचीमाने रस्तानेर स्तामानेपोतेपोताना घरमांजइनेबेसे प्रथमकेफमांअशु चीने शुखमानीनेपड्योहतो तेभ्रमणावधीए मटीजाय तेमआचेतन अज्ञाननाजोरथकी मिथ्यारुपभ्रमजालमां पड्योछे तेधणीसर्वपुद्गलनुं करतवतेनेआत्माजाणे तेथ कीकरिनेचारगतीसंसारमांरखड्वानुंथाय जन्ममरणादि कदुखसहेजेवारे ज्ञानभासनथाय तेवारेजडनुंकरतव स र्वखोटुंजाणे पोतेमांहीप्रवेशकरेनही तथाबीजेद्रष्टांतेजे मफटकरत्ननो एकथंभछे तेथंभनेएकदीशायेलालपत्रबां धीयेएकादिशेंशांमबांधीयेजेवारेलालपत्रबांध्याहोय तेवा रेफटकलालदीशे शांमफटकबांध्युंहोयतेवारे फटकश्या मदीशे अपीतुंफटकतो शांमेनथीनेलालेनथी फटकतो

निर्मलस्वभावेजछे तेमआआत्माराग द्वेषरुपजेलाल श्यामरुपपन्नछे तेथीलोकमांसारोनवलोकेहेवायछे पण आत्मामुलरुवभावे जोइयेत्यारे तेनेकांइरागद्वेषछेनही रागद्वेषतोजडछे आत्मातोनीराकार नीरंजनछे आत्मा नेविशेतो ज्ञान दर्शन चारित्र रह्युंछेएवीरीते जेआत्माने ओलखीनेजेरमणकरे नेजेशक्तिभावेसत्तानेविशे अनंती रिद्वीरहीछे तेव्यक्तिभावकेहेतांसर्व प्रगटकरे तेनुंकल्या णथायएटलेएजीवतत्वकह्यो-१हवेसंवरतत्वकहीयेछियेए टलेसंवरकेहेतां आवताकर्मनेरोकयां तेनेसंवरकहिये ते संवरनात्रणभेदछे मनसंवर१ वचनसंवर२ कायसंवर३ कायसंवरकेहेतांजेथकी आश्रवआवेएवांकामकायाएक रीनेकरे तथावचनसंवरकेहेतां जेबोलवाथकी आश्रव आवेतेवुं वचननबोले तथामनसंवरकेहेतां जेमनथकीआ श्रवआवे एवुंमननरमाडे एसंवरतेसर्वे वेहेवारछेनिश्चय थकीआत्मा पोतानास्वरुपमांरहेतेने संवरकहिये.

शिष्यवाक्य--स्वामीअमेतोपुर्वे संवरना ५७ बोलसां भल्याछे तेतमेकंइकह्यानही अनेतमेतोआत्मानो संवर कह्योतेतो अमेपुर्वेसांभलेलुंनथी.

गुरुवाक्य--हेभद्रसतावनबोलजेते संवरनासांभल्या छे तेमधेकेटलाएकबोलतोवेहेवारछे कोइकबोलनीश्चयछे तेमधे जेवेहेवारसंवरछे तेथकीकोइजीवनी मुक्तिथा

यनहीएतोअंतेपण आश्रवजथाय अनेजेनिश्चयसंवर छेतेथकीज धर्मथायअनेमुक्तेपण तेथीजजाय.

शिष्यवाक्यः--स्वामी तेनोएटलोवधोफेरकेमछे तेनीस मजपाडो.

गुरुवाक्यः--हेभद्रएसतावनबोलनीरीतछे तेहुंतनेकहुं तेतुंसांभल प्रथमसतावननामछे तेकहिएछीए इर्यासु मती १ भाषासुमती२ एखणासुमती३ आदाननीखेपणा सुमती ४ परीठावणीयासुमती५ मनगुप्ती६ वचनगुप्ती ७ कायगुप्ती ८ क्षुधापरिसह ९ त्रिषापरिसह १० शितप रिसह ११ उश्नपरिसह १२ डंसपरिसह १३ अचेलप रिसह १४ अरतिपरिसह १५ स्त्रीपरिसह १६ विहार परिसह १७ नीखेदपरिसह १८ सज्यापरिसह १९ आ क्रोसपरिसह २० वधपरिसह २१ जाचनापरिसह २२ अलाभपरिसह २३ रोगपरिसह २४ त्रणफासपरिसह २५ मलपरिसह २६ सतकारपरिसह २७परिज्ञापरि सह २८ अज्ञानपरिसह २९ समकीतपरिसह ३०क्षमा ३१ मार्दव ३२ आर्जव ३३ मुत्ती ३४ तप ३५संजम ३६ सत्य ३७ सोच ३८ अकंचन २९ ब्रह्मचर्य ४० अनित्यभावना ४१ अशरणभावना ४२संसारभावना ४३ एकत्वभावना ४४ अन्यत्वभावना ४५ अशुचीभा वना ४६ आश्रवभावना ४७ संवरभावना ४८नीर्जरा

भावना ४९ लोकभावना ५० बोधदूर्लभभावना५१ धर्मभावना ५२ सामायकचारीत्र ५३ छेदोपस्थापनीय चारीत्र ५४ परीहारवीशुद्धचारीत्र ५५ सुक्ष्मसंपराय चारीत्र ५६ जथाख्यायकचारीत्र ५७एसतावनबोलसंवरनाछे तेमध्येघणाबोलवेहेवारदीसेछे केमकेप्रथमजपांचजेसुमतीछे तेआत्मग्राहीनथी शामाटेजेप्रथमइरीआसुमतीजेसाधुनेधुंसराप्रमाणेकेहेतां साडात्रणहाथद्रष्टीराखीनेचालवुं तेपरजीवनीदयाआश्रीनेछे तथापोतानापडवाआखडवा आश्रीनेछे तेवीसुमतीज्ञानविना घणाजीवपालेछे तथाभाषासुमतीजेछे तेवचनथकी कोइजीवनेबाधापीडाथाय एवुंवचननबोलवुं तेपणपरजीवआश्रीनेछे तथापोतानुमानराखवाआश्रीनेछे तथात्रीजी एखणासुमतीछे तेपणएकेंद्रीआदिक जीवनेरखोपाआश्रीनेछे शामाटेजेगोचरीनाजे दोषटालवा तेमुख्यतापणे अपकाय तथाअग्निकाय तथावनस्पतिकाय प्रमुखजीवनुंरखोपुछे तथाचोथोआदानसुमती तेजणशनावलेवीमेलवी तेपुंजीप्रमार्जिनेलेवी तथामुकवीतेपणपरजीवनीदयाआसरीनेछे तथापांचमीपरीठावणीआसुमतीकेहेतां जेआहारपाणीवस्त्रपात्रलघुनीतवडीनीतप्रमुखजेजेपरठवुं तेसर्वेजग्यापुजीपरमार्जिनेपरठववुं तेपणपरजीवनीदयाआसरीनेछे तथामनगुप्तीकेहेतां मनने

आर्त्तरुद्रध्यानमांजावानदेवुं जातांनेरोकवुं तथावचन गुप्तीजे वचनविनाकारणेउचारणनकरवुं अनेजेउचारण तेपणकोइजीवनेबाधापीडाथाय एवुंनकरवुं तथाकायगु प्तीकेहेतां जेकायाएकरीने जेजीवनीहिंसाप्रमुखनिपजे तेकामनकरवां एटलेएपंचसुमती तथात्रणगुप्तीएआठ प्रवचनमांतोकहेवाय तेजमाताप्रमुखघणा जिवेपाली पणकांइतेजिवनीकारजसिद्धिथइनहि अनेभगवानेएने निन्नवमांगण्या तेप्रतक्ष सिद्धांतबोलेछे माटेएनेतेव्यव हारजजाणवो एनेविशे कांइआत्मानीकारज सीद्धिदि सतीनथी.

शिष्यवाक्यः—स्वामीजोएनेविशे आत्मानीकारजसि द्धिनथीतोसिद्धांतनेविशेठेकाणेठेकाणेअष्टप्रवचनमातानी वारताकेमलाव्याछे. नेएवादेखीनेतेनेसाधुजाणे तेनेमि ध्यात्वलागे.

गुरुवाक्यः—हेभद्र एकलएव्यवहारछे एथकीवाल जिवधर्मपामे नेसाधुनागुणवाहाजयर्का देखीनेसाधु माने माटेएनेकांइ मिथ्यात्वलागेनहि एटलेसाधुआ वकनीउलखाणपणएथकीथाय तथासाधुनोव्यवहारघ णोसारोदिसे तथापरजिवनीदयापणरहे तेकारणमाटे सिद्धांतमांएवारतालावेलाछे तेकरतांसिद्धांतनेमांहेलो कोरव्यवहारनीपुष्टिघणीकछे शामाटेकेत्यांत्रणनयनीवा

रतारहीछे. निगम १ संग्रह २ व्यवहार ३ चारनय नीवारता सिद्धांतमांथीकहाडीनाखीछे तेऋधिकारसम्य कद्धारग्रंथथकी जाणजो पणतेअष्टप्रवचनमातानेविशे आत्मस्वरुपनीरमणतानथी अनेज्यांआत्मस्वरुपनीरम णतानहित्यांकांइधर्मनहि अनेजोआत्मस्वरुपनीरमणता विनाअष्टप्रवचनमातामां धर्महोततो जमालीप्रमुखने निन्नवनकहेता माटेआत्मस्वरुपनी रमणताथकीधर्मत थामुक्तिछे पणतेविनानथी.

हवे बाविसपरीसहनी समजपाडु तेसांभल प्रथ मजेक्षुधापरीसह कहेतांजे क्षूधा वेदवीएथकिकांइआ त्मानुकल्याण थासणथतुनथी शामाटेजे त्रिजंचपंचे द्रि घोडा ढोरां प्रमुखबहू क्षुधावेठेछे पणकांइतेनुका रजथतुनथी नेक्षुधावेठ्याथी कारजथायतो तेजजिवनु कारजथाय तथातृषापरीसहकहेतांजे जलनीपियास भोगववीतेनेविशे कांइआत्मकारजनाथि शामाटेकेजो एथकीकारजथायतो बपैआप्रमुखजानवर मोक्षेगया जोइये तथाउष्णपरीसह कहेतांजेतापसेहेवोतेथकीपण कांइमुक्तिथायनहि केमकेबलद घोडारोझ खच्चरप्रमुख जनावरसदाय तडकेजरहेछे पणएतापथकीपणकांइते निसिद्धिथइनहि तथासीतपरीसहकहेतांजेटाढसेहेवी तेपण सर्वपंखीतथाढोरतथाभिलप्रमुखघणामनुष्यतेप

एसितसहेछेपणतेनुकांइ कारजसिद्धिथतुनथी तोविजा
नुक्यांथकीथाय तथाडंसपरीसहकहेताजे डंस,मछर,चां
चड, मांकण, इत्यादिक परीसहसेहेवोतेपरीसहथकी
कारजसिधिहोयतो सर्वजानवरतथापंखीने विशेषथकी
थायछे नेमनुष्यनेसामान्यप्रकारेछे एपरीसहथकीजोमु
क्तिथतीहोयतोप्रथम जानवरादिकनी सिद्धिथवीजोइए
पछीमनुष्यनी सिद्धिथायपरंतुसतास्वरुपजाण्याविना
कोइदिनमुक्तिथवानीनथी तथाअचेलपरीसह कहेतांव
स्त्रादिकनराखवुं तेनावेभेद डिगंबरनेमतेविलकुलनरा
खवुंश्वेतांबरनापक्षना वेभेद सिद्धांतनोतथाआवशकनो
सिद्धांतनापक्षथकीजोतां कोइकसाधुवस्त्रराखे तथाप्रश्न
व्याकरणसुत्रनेमते वधाएराखेएवुंभासेछे परंतु विजा
सुत्रना मतथकी भासणनथी थतु तथा आचारंगजि
वालाएवुंकहेछेके कोइसाधुथीसीतपरीसहनखमायतो
एकतथावेतथात्रणपछेडीराखे पछीसीतकालगयाथीउ
सरावेअथवाकोइनउसरावे तथाकल्पसुत्रनीटिकाप्रमुख
नेविशेआर्जरक्षितनामाजुगप्रधाने पोतानापितासोमल
नामाब्राह्मणनेदिक्षादिधी तेवारेतेनेसर्वधर्मसाधुमास्युं
पणचलोटो कहाड्योनहोतो शार्थाके लज्जापरीसह
न जिताणो तेथकीतोयपणश्री आर्जरक्षितजुगप्रधाने
बहुमहेनते जुक्तियेकरीनेकढाव्यो तोतेजोतांवस्त्रजाण

थतुंनथी आवशाकनेमतेहाथवेनोकटको वेकुणीवचेदावी
नेचाले इत्यादिकविचारछे एसर्वेनेअचेलकजकहिये.
तेअचेलक परीसहथकी मुक्तीथाय तेपणकांइसंभवतुं
नथी शामाटेजेजानवर मात्रतोसर्वे अचेलकछे तथाम
नुष्यनेविशे वाघरीप्रमुखघणालोको तुछवस्त्रनाधारीछे
तेमनांअंगपणपुरां ढंकातांनथी तोतेनीमुक्ती प्रथमथवी
जोइयेपणतेकांइथतीनथी मुक्तीतोपोतानाआत्मस्वरुप
थकीछे तथाअरतीपरिसहकेहेतां अशाताएटलेशरीरा
दीकनेअथवामननेमान अपमानप्रमुखआदेदेइने अशा
ताउत्पन्नथाय एअशातापरिसहसेहेवोतेठीकछे समभावे
रेहेवायतो आत्मीककारजछे जोआत्माओलखेतो नही
तोएपणवेहेवारछे केमकेएवाघणाजीव मानअपमानस
मभावेगणेछे तेजोगीविरागी तथाओछीसमजवालाजीव
तेपणसर्वेसमभावेरेहेछे परंतुतेमांकांइकारजसीद्धीथायन
ही जोआत्मस्वरुपनेओलखनितेनेपुद्गलीकभावजाणीने
समभावरेहेतोतेनुंकारजसीद्धीथाय तथास्त्रीपरिसहकेहे
तांस्त्रीयादीकनाआवभावदेखीनेमनचपलथायतेपरिसह
सेहेवोपरंतुते परिसहसेहेवाथकीतोकारजनीसीद्धीछेनहि
शामाटेके खाखीसन्याशी परमहंसपरमुखघणाएजोग
नेसाचवेछे तथाघोडापरमुखजानवरपणपरवशरह्याथकी
पालेछे तथाकेटलाक मनुष्यनेअणमलते सचवायछे तथा

मलतेपणघणाधर्मवाला साचवेछेपणतेनुंकांइ कारजसी द्धथायनहि.

शिष्यवाक्य--केस्वामीतेतोजैननुंधर्मपाम्यावगरमोक्षे जतानथीपणजैननुंधर्मपामेतेमोक्षेजायकेनहि.

गुरुवाक्य--केजैननाधर्मनोने अन्यमतनाएधर्ममांशो फेरछेएवरततो सर्वेनेसरखुंपालवानुंछे माटेएवरतआश रिने कांइजैनमांने अन्यधर्ममांकशोफेरछेनहि परंतुजै ननोएफेरछेकेजे खटद्रव्यनीओलखाण तेमध्येथीपांचद्र व्यनोत्याग एकआत्मधर्मनुंआदरवुं तेनागुणप्रजाय स हितओलखाण करवीतेनेभेदज्ञानकहिये तेजअन्नेदज्ञा नपणेथाय तोमुक्तेजायमाटेज्ञानमांज मुगतीरहिछेतथा विहारपरिसह केहेतांजेचालवुं तेनोश्रमतथागामगाम जायगानवीगोतवी तथाआहारपांणीसर्वे वीहारमांउत्प न्नथायतेपरिसह शेहेवाथाकीकोइकहेशेके मुक्तीथायते वातपणसंभवेनहि शामाटेजेआजीवीकाथकीलोकोघणा गामोगामफरेछे नेपरिसहसेहेछे तथाअन्यमतीनान्नेख धारीपणसर्वे एमजपरिसहसेहेछे तथाघोडाप्रमुखवीहा रनापरिसहसेहेछे पणतेनुंकांइकारजसीद्धथतुनथी तथा नीखेदपरिसहकेहेतांजे लोकोनुंअपमानकरे नेपरिसहसे हेवोतेथकीपणकांइ केहेशेकेआत्माकर्मरहितथाय तेवात संभवेनहिसामाटेजेघणान्नीक्षुलोकोघरघरभटकेछेनेतेलो

कोतेनेघणुनोध्धंछेतथारुवानननेघरघरथीमारीनेलोकोकाढी मुकेछे तोएपरिसहथकीकारजसीद्धीथाततोएटलानेथवी जोइये परंतुकारजसीद्धीतोएकआत्मज्ञाननेविशेछे तथा सज्यापरिसहकेहेतांभुमीतथापाटप्रमुखनी जोगवाइसा रीमलोअथवानबलीमलीतोतेपरिसहसेहेवो तेपरिसहथ कीपणकांइकारजथतुदीसेनहिकेमकेजेघणालोकोवीसम जग्यानेविशेपणरेहेछेतथाजनावरपणाविसमजग्यानेविशे वेसेसुवेछेतेथी कांइतेनुंकारजथायनहि तथाआक्रोसपरि सहकेहेतांकोइआक्रोसकरिवचनकेहे अथवामरमनांवच नकेहेतेपरिसहसेहेवोतेनोविचार पुर्वेनखेदपरिसहमांक ह्योछेतेथकीजाणजो तथावधपरिसहकेहेतां कांइताडेछेदे भेदेतेपरिसहसेहेवो परंतुकांइतेपरिसहथकीपणकारज सीद्धियायनहि शामाटेजे त्रिजंचनीगतिनेविषेएकएक नाछेदनभेदनघणाकरेछे तथामनुष्यपणतेजीवोनेछेदन भेदनकरेछे तथामनुष्यमनुष्यनेपणछेदनभेदनकरेछे त थावाघरीथोरीप्रमुखनीचजातिनेतापनातरजनाघणाथा यछे तथाउंचलोकोमांपणथायछे तेप्रत्यक्षजोवामांआवेछे पणकांइतेनीकारजसीद्धिथतीनथी.

शिष्यवाक्यः—स्वामी तेलोकछेदनभेदनखमेछे तेनेकां इसमताप्रणामनथी नेसाधुलोकोतो समताथकीपरिसह सेहेतेमाटे तेलोकोनुंकारजसीद्धिनथाय नेसाधुलोकोनुं

कारजसीद्धिथाय.

गुरुवाक्यः—हेचंद्र समताकांइएकप्रकारनीनथी शामा टेजे कारणकारणजुक्तसमताछे एकतोसमताकेतां सामोपु रुपबोल्यो तेनासामुंनबोले तेवारेपोतानामनमांविचारे के बंन्नेसरखावनशुं माटेपोतानीमोटमराखवानेनबोले तेपणसमताकहिए तथाबीजोभेदसामोपुरुपबोल्यो तेपो तानीसमजमांजनहि केवलमुर्खपणेजेकहे तेनीहातेपण समताकेहेवाय तथात्रीजेभेदे राजाप्रमुखनासामुंबोलवा नीपोतानीप्राप्तिनथी त्यांपणसमताराखवीपडे नाराखे तोउलटुंविशेपपेदाथाय तेनेपणसमताकहिए तथाचोथो भेदसामानाबोल्याप्रमुखपेटमांराखे मुखथकीकेहेनहि लोकमांघणासमतावानजणाय परंतुजेवारेपोतानोत्र्यव सरत्र्यावे त्यारेतेएवेरले तेपणएकसमता तथापांचमोभे दजेज्ञानमांसमजेनहि अनेस्टकवेरागथकी पापनोभय राखीनेसमताराखे तेपणएकसमताइत्यादिक बहुप्रका रसमतानाछे पणतेथकीकांइकारजसरेनहि जेवारेत्र्यात्म स्वरुपनी ओलखाणथइहोय नेपुद्गलनाबंधउदेउदीरणा नाभावसमजतोहोय पछीत्र्यात्माथकी एवोविचारथायके एत्र्यात्मानाबांधेलां कर्मपुर्वेनाउदेत्र्याव्यांछे तेभोगव्या विनाछुटेनहि नेसामापुरुपने एवोजकर्मनोउदेछेके उल टाकर्मचीकणाबांधेछे एमपुद्गलनुस्वरुपविचारतारागद्वेप

नउठे तेवारेआत्मस्वरुपमांस्थीरथायतेनेसमभावकहिए नेतेनुनामसमतातेथकी अनंताकर्मनिर्जरे माटेएसमताते सम्तासांभणाय बाकीसमताजेनेवस्तुताएजोतांअसमता जछे तेमाटेवधपरिसहथकीकांइमुक्तिनहि मुक्तितोपोता नास्वरुपरमणमांछे तथाजाचनापरिसहकेहेतांजेघरघर भिक्षामागवी तेएकमोटोपरिसहछे तेपरीसहनुसहन करवुं परंतुतेथकी कांइकारजसरेनहि केमकेघणाभि क्षुलोको तथासारामाणस आजिविकाथी हिणथये थकेलज्जामुकी भीक्षावर्ताकरेछे तथाअनदर्शणनाभेख धारीपणसर्वेजाचनावर्तीएज आजिविकाछे तेथकीपण कारजसीद्धिथायनहि अनेजोकामथतुहोयतोते पहेलुंथ वुंजोइए तथाअलाभपरीसह कहेतांजाचनाकरतांपणव स्तुपाम्यानहि तेनेअलाभपरीसहकहिये तेपरीसहपण सर्वेजाचकलोको तथाभिक्षुलोकोसर्वेअणमलवाथीसंतो पकरीनेवेसेछे तथाग्रहस्तीपणएकएकनेघेर वस्तुजाचवा जायनेनमलेतोसंतोपराखे तथाजनावरपण घासदाणो मलेतोभलेनमलेतोसंतोपराखीनेवेसेछे एमसर्वेजिवनी एजनितीछे कदापीकोइजिवउत्पातीयाहोय तेहायवरा यकरेपणतेकांइपरीसहथकीकारज सीद्धियायनहि तथा रोगपरिसहकेहेतां शरीरमांरोगआवी उत्पन्नथयएथके प रिसहसेहे परंतुनेपरिसहसर्वेजीवसेहेछे कोणमनुष्य वा

कोणजानवर तथाओसमन्वेसमन्साधुने पणकरवांकह्यांछे तेसाधुकरेछे नेतेदुखनोनिरवाह समताराखीनेकरवो ते सर्वेनिर्वाहकरेछे कोइउत्पातीउह्योय तेहायवरायकरेपरं तुरोगनुंआवखुंआवीरह्यावगर रोगजायनहि माटेएप रीसहसहेवाथकीकांइमुक्तिकहेवायनहितथातणफासपरी सहकहेतां भान्नप्रमुखघासना संथारानाफरसकठणछे तेमुनीनिर्वाहसमताथीकरेपरंतुतेपरीसहसेहेवाथकीमुक्ति मळेतेतोसंभ्नवेनहि शामाटेजेकोलीभिलप्रमुख घासमां जपजयारह्याछे तथाजानवरपणघासमां बेसेउठेछेतथा खेतीवाळालोकशियाळोआवेथके परालनाढगलामांज वेशीरहेछे माटेएपरीसहतोपराए घणाजिवनासहेवामां आवेछे पणतेनुकोइनुकारजथयुं एवुंकोइनासांभ्नल्यामां आव्युंनथी तथामलपरीसहकहेतांजे शरीरेमेंलतथापर सेवोवळेतेपरीसहसहेवो तोतेपरीसहबंधिवानलोकोरा जद्वारेछे जेने केदथउत्यांथी मांडिने ज्यांसुधिकेदमां रहेल्यांसुधिहजामततथा नाहावुंतथालुगडांधोवां एसर्वे वंधछेतोते लोकोनेएपरीसहवराबरनोदिसेछे माटेजोए परीसहथकीकारजासिद्धीथाय तोतेलोकोनीथविजोइये परंतुआत्मस्वरुपजलस्याविना कारजासिद्धिछेनहि तथा सत्कारपरीसहकहेतां सनमानपामवाथकी मनमांअभि माननकरेतेपरीसहपणकपटी तथालोभिपुरुपन्नालिरीते

सहेतथाग्रफलतमनुष्यपणसहे तथाजिनावरमात्रनेपण
एपरीसहछे माटेमानपामवाथकी अभिमाननथयुं तेथकी
कांइअविनाशीसुखमलेनहिअविनाशीसुखतोआत्मानिर्म
लथयेमले तथापरिज्ञापरीसह कहेतांजेज्ञाननु विशेष
पणेजाणवुंथाय तेनोमदनकरवो एपरीसहजोनसहेतोके
वलज्ञानपामेपरंतुधर्मथकी भ्रष्टनथायसमकिततेनुंजायन
हिकदापितेथकी अतिशेमदथइजायतो आकरुकर्मउपा
रजेपरंतुसमकितनजाय जेमसमहारुसमहातुस नामामु
निपुर्वेज्ञाननोमदघणोकरयो तेथकीआगवनोविशेतेज्ञान
नुंआवरणउदेआव्युं तेथिअगियारअंगभएयाहतातेनु
लिगयापरंतुसमकित तथाचारित्रकांइगयुंनहि नेएजभ
वनेविशेछे तेकर्मनाउदेनोक्षयकरीने केवलज्ञानपामिने
मोक्षेगया तेमएज्ञाननामदकरवाथी ज्ञाननुआवरणबं
धायमाटेज्ञाननो मदनकरवो तेज्ञाननाबेभेदछे व्यवहार
ज्ञानतथानिश्चयज्ञान व्यवहारज्ञानते वैदक जोतिष रा
ज्यनीति शृंगारशास्त्र कलाशास्त्र अन्यमतिनांशास्त्रएस
र्वेव्यवहारछे तथाजैनशास्त्रनाचारभेदछे १ तेमध्येगण
तानुजोगकहेतांजेछिपदेवलोकप्रमुखजे लांबा पहोला
पराद्विप आदेदेइनेमानबांधवुं तेसर्वेगणतानुजोगकहिये
तथाधर्मकथानुजोगकहेतां जेनेविशेधर्म करवाथकीपा
म्यातेनिकथाउकहेवि तेधर्मकथानुजोग तथाचरणकरणा

नुजोगकहेतां जेचरणशितरीना ७० बोलपंचमहाव्रत आदेदेइनेतथाकरणशितरीना ७० बोलपडेहणप्रमुखआ देदेइनेएनोजेविचारएजचरणशितरीकरणशितरीनुंजेकहे वुंसांभलवुंतेने चरणकरणानुंजोगकहिये तेत्रणजोगव्य वहारछे त्रणेपुन्यप्रकृतिनाहेतुछे तथाचोथोद्रव्याणुंजोगके हेतां जेद्रव्यगुणनेपरजायनोविचार नयनीक्षेपासहित स्यादवादजाणवुं तेकेहेवुंसांभलवुं तेनेशुद्धव्यवहारकहि ये पणआत्मानोउपयोगमांहेरमतोहोयतो नहितो पूर्व नाव्यवहारमांगणीये अनेतेजद्रव्यगुणपरजाय अभेदरूप णेग्रहिनेरमणताकरे तेनेनिश्चयज्ञानकहिये माटेएज्ञान जेनिश्चय ज्ञाननोसमजुतेनेमदआवेनहि कदापिकोइक र्मनाउदेथकीमदआवेतो संभारीलेवो तेथणीनाआत्म नीसिद्धिथाय तेनिःसंदेहजाणवुं तथासमकितपरिसह केहेतांजे समकितमांमुझावुंनहि शामाटेजेसमकितछे ते अभ्यंतरआत्मानीरमणतामांछे नेकदापिसमजवामांवरा वरनआवे तोपणसदहणापाकीराखवी पणमुझावुंनहि एटलेसमकितकेहेतांश्रद्धानुंनामछे तेव्यवहारश्रद्धादेवगु रुधर्मनेकहिये परंतुनिश्चयश्रद्धातो खटद्रव्य नवतत्व न यनिक्षेपाप्रमुखेकरीने आत्मउपयोगसहित जेजाणप णुंतेनेनिश्चयश्रद्धाकहिए अथवातेनुंजाणपणुं तेनेनहोय तो नवतत्व खटद्रव्यभावेकरीने सदहवाएटलेएवारीते

परिसहकह्या.

शिष्यवाक्यः--हेभगवंत तमेकेटलाएकपरिसहनी मां हेलीकोरे अन्यमतिनो तथाग्रहस्थिनो तथाभिक्षुनो तथा जानवरनोद्रष्टांतदेइने तेपरिसहमेंमुक्तिनीनापाडी परंतु तेजीवतोअज्ञानछे तेअज्ञानपणेजेकरे तेनीमुक्तिशानीहे य तथापरिसहपरवशपणेसहे तेनीमुक्तिशानीहोयपणजे पोतानेवशपणे संसारनांसुखछोडीनेसाधुपणुंलीधुं ते जाणीनेपरिसहसहे तेनीमुक्तिकेमनहोय एअमारामनन मोटीशंकाछे.

गुरुवाक्यः--तेंजेकह्यु केसंसारमुकिनेनिकल्या तेनेप रिसहथीमुक्तिजोइये तेवातएमनथी जोपरिसहथकीमु क्तिहोय अनेसंसारमुकवाथकीमुक्तिहोयतोजमालीए रा जथानीछोडीनेदिक्षालीधी अनेपरिसहपण जावजीवसु धीमनुष्यना तथादेवना तथात्रिजंचनाउंचनातेसह्या परं तुअनंतसंसारीथया पणमुक्तिथइनहि.

शिष्यवाक्यः--स्वामीएतो वचननाउथापकथया माटे संसाररखड्या परंतुआपणेतोकोइहमणांउथापकतोछेज नहि माटेतेनोपरिसहथर्ममांकेमनगवेस्यो.

गुरुवाक्यः--हेभद्र तरणानाचोरने शुलीनोहुकमथाय त्यारेजेकरोडोधननोचोर तेनेसोदंडदेवाय तोतेनोदंडतो हवेकांइसंभवतोनथी शाथीके तरणासाटेशुलीथइ नेशु

लीथीअधीकदंडतोबीजोकांइसंभवतोनथी तेमइहांजमा
लीतोएकमात्रानोचोरछे केमकेभगवानेकह्युंकेकरेमाणेक
रुंएटलेकरवामांम्युं तेनेकर्युंकहिये नेजमालीनुंकेहेवुंएछे
के करुंमाणेकरु एटलेकामपूरुथइरहे त्यारेकर्युंकहियेए
टलुएकमात्रावचनफेरव्युं तेथकीअनंतोसंसार वधीगयो
तोअहियांतोहालनासमाने विशेतोसर्वसुत्र उथाप्यांछे
केमकेमोढेथकीतो एवुंकहेछेकेकानोमात्र उथापवोनहि
एनोविस्तारसिद्धांतसारोद्धारथकीजाणजो हालनेसमे
अहिंजपरवरतनछे तेघणुकआवश्यकनीटिकाथकीछे परं
तुसुत्रनेमलतुकोइकवचनछे तेसमजुहोयते विचारीजो
जोप्रत्यक्षसुत्रने उथापीनेआवसकनीटिका मानीएछिए
तथाहालनातवनसजायमानिनेपण सुत्रनेउथापीनाखि
एछिए तेनेहवेशोडंडठरे अनंतोसंसारतो जमालिनेक
ह्योनेअहियांतोकांइकउथापवानुं लख्युंरहेतुनथी माटेते
पुरुषमांतेंज्ञानिपणुशुंजाएयुं माटेएपणपरीसहसहेतेसर्वे
अजाणजछेजेमअन्यदर्शननाभेखधारीपरीसहसहेछेतेम
एपणसहेछेए२२ वाविशपरीसहछे तेशाता अशाताना
पक्षमांछे माटेएवाविशपरीसह सहेवायकी कांइमुक्ति
थायनहि नेतेनेकांइसंवरकहेवायनाहि शामाटेजेबाहाज
द्रष्टिव्यवहारयाला तेनेसंवरमानेपरंतु निश्चयथकीवि
चारीजोतांआश्रवजछे ज्यांआत्मस्वरुपनो रमणनातेने

निश्चयसंवरकहिये एटले जेणेआत्मानीरमणताहोयनेप रीसहसहेतेथकीमुक्तिथइतोएकांइ परीसहनाजोरथीमु क्तिपांम्योनहिएतोज्ञाननाजोरथकीमुक्तिपांम्यो आहियां कोइविरस्वामीनोद्रष्टांतदेशे जेघणापरीसहसह्या तेनुंकेन तेनोउत्तरजेएमनेकर्मउदेघणांहतां तोघणापरीसहथया परंतुतेथकी केवलज्ञानतोपांम्यानथी तेतोशुकलध्यान नोबिजोपायो एकत्वभावज्ञानविचारतां केवलज्ञानपा म्यामाटेआहियांपरीसहनुपरीबल जाणवुंनहि जोपरीस हथकीकेवलज्ञानहोयतो धन्नोकाकंडीतथा मेघकुमारप्र मुख्यघणासाधुयेपरीसहसह्या पणकांइकेवलज्ञानपाम्यान हि तथाश्रीमल्लिनाथस्वामी दिक्षालेइने तरतकेवलज्ञान पाम्यात्यांकांइपरीसहथयोनथी माटेमुक्तितोज्ञानध्याननां छेतेकांइबिजिवस्तुमांछेनहि एवातमांसंदेहराखवोनहि.

हवेदशविधयतीधर्मकहियेछिये तेमध्येप्रथम क्षमाध र्मक्षमाकहेतांसमपरीणाम एटलेजडनुंधर्मतेउपररागद्वेष नराखे आत्मस्वरुपमांरमे तेनेक्षमाधर्मतेआत्मीककहि येतेविनानीजेसमताछे तेपुर्वेकहिवाविशपरीसहनाआधि कारनेविशेतेप्रमाणेजाणवी.

हवेबीजुंमार्दवधर्मकेहेतां मदअहंकारनोत्याग तेपणपु र्वेकहेलुंजछे तोपणइहांजरादेखाडीएछीएके आठप्रका रनोमदछे तेमध्येप्रथमकुलमदकेहेतां जेपोतानोपक्षतेएवुं

विचारेके अमेआवाकुळनाछीये तेनेमदकहिये परंतुतेम
दनकरे तेथीकांइआत्मानोधर्मप्रगटनथाय शामाटेकेएने
विशेकांइआत्मरमणताछेनहि एतोलोकमांनिरमानीपुरु
षकेहेवाय कदापिजोआत्मस्वरुपनीरमणताहोयतो एवुं
विचारेके तारुकुळएकेछेनहि अनेकुळतेचारगतिनेविषे
लाधे अनेतेचारगतिमां तुंएकेकुळमांउपन्याविनारह्योन
थी माटेइहांकीयुंकुलतारुगणीये एमांकोइतारुकुलनथी
एमांएकआत्मीकधर्मतेतारुछे तेंतुंसांभळ एटलेतनेंचनी
चमध्यमकोइविचारवानोतेधणीनेनरह्योतेनेकुळमदतज्यो
कहियेतेनेधर्मकहियेतथाबीजोजातिमदकेहेतां मातानोप
क्ष एटलेमातानुंकुळ तेपोतानीजातकेहेवाय तेनोविचार
पणसर्वेकुळनीपरेजाणवो तथात्रीजोमदइश्वरकहिए तेइ
श्वरमदकेहेतां ठकराइनोमद त्यांपणजेएवुंविचारेजे आ
राज्यरीद्धीतेछे नेनथी एवुंविचारीनेमदनकरे एकांइधर्म
मांनथी एपणसंसारव्यवहारमांछे हवेजेपुरुषएवुंविचारे
जेअनंतोकाळथयां संसारमांभटकतोराजा इश्वरप्रमुख
थयोतथातेओनोदासपणथयोमाटेएईश्वरपणुंतेतुंनही एतो
पुन्यनीप्रकृतिनाजोरथीपाम्योछेनेतेपुन्यतेजडछेनेतुंतोचे
तनछे तेएजडनीठकराइथी तारीकांइकारजसिद्धिथइन
हि त्यारेतुंतारीआत्मशक्तियेकरीने मुक्तिनोठाकोर थइ
श एठकराइतनेसुखदाइथशे माटेआठकराइमांशुंतुंराचे

छे एवीरीतेजेविचारे तेनेधर्मनीमांगणीये तथाचोथोवळम
द एटलेशरीरनुंवळअनेआक्रम तेथीपणजीवअभिमानमां
छाक्यारहेछेनेअमोजेवोकोइवळीयोछेनहिएवोमदनकरवो
मलाम्लीघ्रुथिवछे एकएकनाथीबळीयाहोय एमविचा
रीनेजेमदनकरे तेपणव्यवहारछेहवेजेधणीएवोविचारक
रे जेअहोचेतनतुं अनंतशक्तिनोधणीथइने जग्नीतुच्छ
शक्तिमांशुंराचेछे तुंतारीशक्तिप्रगटकर केजेमतुंअक्षय
सुखपामेतो तारीशक्तिकेटलीछेएकसमेचौदराज्यचाल्यो
जाय एवीअत्यंतशक्तिछे तेशक्तितारीतुंप्रगटकर नेकर्म
रुपशत्रुनेजित नेजडरुपबंधीखानाथीछुटतोतारीशक्ति
लोकमांवखाणवाजोगथाय नेतुंलोकनेपुजवासेववाजोग
थाय एमविचारीने जेनेमाननोत्यागथयोछे तेनेधर्मनो
गणीये पांचमोधनमदधनपामीनेमदनकरवो केमकेअर्थी
रपदार्थछे माटेमदकरवोनहि एवोजेविचारतेव्यवहारहवे
जेधणीपोताना आत्माथकीविचारकरे अहोचेतनआतो
जडनोरवजानोछे सातधातु नवरत्न तेसर्वेपृथ्विकायतुं द
लछे तेकांइआत्मीकवस्तुनथी तेनुंपासवुं तेपूर्वनापुन्यना
जोगथकीपामे नेआत्मवनेविशे जेनोलाभांअंतराय तथा
भोगाअंतराय प्रमुखनोजेनेक्षयउपसमथयोहोय तेध
णीनेमळे नेतेधणीभोगवे परंतुहेचेतन एकांइआत्माना
भोगमांआवेनहि एतोजग्नाभोगमांआवेछे आत्मातो

ज्ञानदर्शनचारीत्रनोज्ञोकाछे माटेएवुंधनधान्यादिकपा
मिने मुरछानराखवी तथामदपणनकरवो तेनेधर्मकहिये
तथारुपमदरुपकहेतां जेशरीरनोवरणसारोहोयघाटसा
रोहोय तेनोकांइमदनकरवो केमकेएतोदैवोगतिछे ए
कोइनेवशनथी एमजाणीनेमदनकरवो तेव्यवहारहवेजे
आत्मस्वरुपथीविचारेजेहेचेतन अनंताकालेअनंतांशरी
रतेंबांध्यांतेनेस्वरुपवानतथा करुपवानसुघाटवात्रेघाटते
मांकयारुपघाटने वखाणेछनेतेनोमदकरेछे नेकीयारुप
घाटनेतुनखेदछे पणविचारहेचेतन एशुभाशुभपुन्यपाप
निप्रकृतिउछे तेसर्वेनामकर्मनोभेदछे माटेकोइएशुभवर्ण
शुभगंध शुभरस शुभफरस बधुतेंपुर्वेउपारजेलु तेधणी
अहियांसारुवर्ण गंध, रस, फरस, पाम्योजेनेपुर्वेअशुभ
वर्ण, रस, गंध, फरस, उपारजेलातेअशुभपाम्योपरंतुए
कांइआत्मानाघरनीरीद्धिनथी एतोजम्ननीरीद्धिछेतोएपण
एशुभाशुभरहेवानुंनथि एतोअंतेवणसीजवानुंछे माटेएव
स्तुउपरराचवुंमाचवुंनहि एकआत्मीकस्वरुपनेविशेराच
वुंमाचवुं तथासातमोज्ञानमद तेनकरवोतेनोअधिकारपुर्वे
परीसहनाविचारमांकीधेलोछे तथाआठमोतपमदतपनो
मदनकरवो तेनोविचारआगल कहेवाशेएटले एआठम
देकरीनेरहितनेमार्दवधर्मकहिये २ तथात्रिजो आर्जव
धर्मकहेतांजेसरलनापणुएटलेकपटनाहि करवुंजोसंसारा

दिकनेविशे कपटकरेतोअनंताकर्मउपारजे तोजेधणीय मिंपुरुषकहेवाय तेनेदंभनहिराखवो एटलेदंभसहितपु रुषनुंकरेलुजेधर्मतेलेखेआवेनहि दंभसमानजगतमांवि जुपापनथी सर्वधर्मनोनाशकरताएदंभछे माटेदंभनराखे तेनेआर्जवधर्मकाहिये ३ हवेचोथोमुत्तिधर्मकहेतांनिर्लो भपणुएटलेआहारपाणीवस्त्रपात्रप्रमुखनो लोभनहिरा खेअनेलोभराखेतोसाधुगुणरहेनहि एसर्वेव्यवहारपरंतु आत्माथकीएवोविचारउठेजे अहोचेतनतारे शुभाशुभ कारजनकरवुं शामाटेकेसर्वेपुद्गलीकवस्तुछे एमविचारीने शुभकारजनोनिखेदकरे एटलेपुन्यनाकाम करेनहि पु न्यनिवंछापणकरेनाहि जेधणीपुन्यनीवंछाकरे तेनेसाधु पणुजीधुपणएसंसारीजछे तेवारेकोइकहेशेजे साधुथइने पुन्यनीवंछाकोणकरेछे तेनेकहियेजे तिर्थजात्रावरतनेम तथाबाह्यतपतथाव्यवहारचारित्र तथाव्यवहारक्रियाइ त्यादिकनेविशे जेरच्यापच्यारहेछे तेसर्वेपुन्यनाइछकछे नेतेनेआश्रवीकहिये.

शिष्यवाक्य—स्वामीजे परीग्रहप्रमुखराखेछेतेकरतांतो एसाधुसाराछे.

गुरुवाक्य—परीग्रहराखेतेनेसाधुकहे तेनेमिथ्यातला गेशामाटेकेवितरागनामारगमांतोनिर्ग्रंथ प्रवचनकहेवा यछे अनेजेस्थानकेनिर्ग्रंथपणुनथी त्यांसाधुपणुपणनथी

तेनेकोइसाधुकहेशे अथवासाधुजाणीने वस्त्रपात्रआहा
रपाणिउसडवासडअथवारोगीप्रमुखजाणिने जेएनिश्र
नंकंपापणकरशे तेअनंतात्मवरखम्शे तेआवश्यकनिर्जुग
तीप्रमुखघणासुत्रमांछे तेजोइलेजोमाटेएअसंजतीनुंउठु
देवुनहि अनेजेनिर्ग्रंथथइने साधुनामधरावेछे नेआत्म
स्वरुपनेउलखतानथीअनेव्यवहारमांरच्यापच्यारहेछेने
लोकोने देवलोकादिकारिद्धिदेखाडीने बालजिवोनेव्य
वहारमांनाखेछे तेपोतेपणअज्ञानिछे नेतेनेपणअज्ञानप्र
वरतावेछे पोतानोपणसंसारवधारेछे नेसामानोपणसंसा
रवधरावीआपेछे तेपुन्यनीवंछाकरवीनहि एटलेव्यवहा
रनिपणपुष्टिकरवीनहि एकआत्मधर्मनीपुष्टि करवीजेथ
कीआत्माकर्मथकीछुटेतेवाशुद्धव्यवहारनी तथानिश्चय
निपरुपणाकरीसामानेसमजाववोपणअशुद्धव्यवहारतथा
कल्पव्यवहारमांसामानेनाखवोनहि शामाटेजेअशुद्धव्य
वहारतोअनादिकालनोचेतनकरतोजआवेछे एटलेपुन्य
पापनीकरणीसदायचेतननेछे तेथिकांइआत्मानुंकारजथा
यनहि तथाकल्पव्यवहारनेविशेविखवाद घणोरह्यो शा
माटेजेबहुजनकृतग्रंथटिकाप्रमुखघणा तेनुंमतुएकेनुंम
लतुआवेनहि तथासिद्धांतनोपणएकरीतनो बांधोदिस
तोनथीतेपणअनेकरीतो जुदाजुदीदिसेछे तथाआजने
काले तवनसज्झायरास चारित्रप्रमुखघणानोखानोखाज

पणकरेछेमाटेएसंजमथी आत्मानुंसारनथी हवेजेआत्मा
नुंसाररुपसंजमछे तेकहीयेछीये जेआत्माना गुणनहण
वाशामाटेजे एगुणनीमुख्यतानहोय त्यांसुधी मुक्तिनी
आशानहीथायकदापीकोइकेहेशेके आत्मानागुणनेकोण
हणेछेतेनेकहीएकेजेपरभावमां धर्ममानीनेबेठाछे तेआत्मा
नागुणनाहणताछे तेपरभावकेहेतांपरजे जडतेनाकरतव
नेधर्मजाणेछे तोजडतोजडनाधर्मनो करताछेपण कांइ
आतमीकधर्मनो करतानथी एटलेजेटलावाह्य वेहेवा
रपुन्यपापनीकरणीतथा वेहेवारसंवरतथा वेहेवारनीर्ज
राएसर्वेजडनी करणीछेतेजडनीकरणी ज्यांसुधीमांहेरहे
त्यांसुधीआत्मानुं रमणसुखेथायनही अनेआत्मरमण
थयावगरधर्मकोइ दीनथायनही तेमाटेनीजस्वरुपनीरम
णताकरवीने श्रीभगवतीजीमां॥आयासंजमे॥एवोपाठछे
माटेआत्माछे तेजसंजमछे तथासतधरम सातमुंसतकहे
तांजेजुठुनबोलवुंते जुठछप्रकारेकरीने बोलायछेक्रोध१
मान२ माया३ लोभ४ हास्य५ भय६ एछप्रकारेकरीनेजे
मृखावचनकेहेवुं तेनोत्यागते वेहेवारसतथयुं हवेनी
श्चयओळखावीयेछीये नीश्चेसतनाबेभेद आज्ञासत १
वस्तुसत २ प्रथमआज्ञा सतकहीयेछीये आज्ञाकेहेतां
जेश्रीवीतरागपरमात्माए आज्ञाफरमावी तेप्रमाणेपरूप
णाकरवीतेप्रमाणेजवचननुंउचारणकरवुंतेवीनाजेकरेतेने

आज्ञाअसतकहीये तेशीरीतेकेजेपरमात्माएहंसामांधर्मक
ह्योनथी त्यांकोइहींसामांधर्मठरावे तेनेआज्ञाअसत्यक
हीये तेशीरीतेतेकहीयेछीये

श्रीनंदीसुत्रमांएवुंकह्युंछेकेदसपुरवधरनाभाखेलां
तथाबांधेलांजेशास्त्रतेनेसुत्रकहीयेतेथीओछाज्ञानवाळाये
बांधेलांशास्त्रअथवातेमनुंवचनतेसिद्धांतनेमळतुंहोयतोमा
नवुंअनेसिद्धांतनुंवचनजेउथापेतेअनंतसंसारीथायएवुंत्यां
कह्युंछे परंतुदसपुरवथीओछाजणेलानुंजेवचनतथाबांधे
लांजेशास्त्र तेनेग्रंथकहेवाय तेहइयेबेसेतोमनाय नहइये
बेसेतोनमनाय इहांकेटलाएककहेछे जेपंचांगीप्रमाणकर
वी तथाकेटलाएककहेछे केपांचगाथानुंतवनसज्झायहोय
तेपणपरमाणकरवुंएवुंजेकहेछे तेघणीयेमीथ्यातपरवरता
व्युं नेअज्ञाननोवधारोकरयोशामाटेजे सिद्धांतनावचनथ
कीउपरांठो मारगजेप्रकरण प्रमुखवाळाएवांध्योतमारग
नेमाननतांथकां शुद्धमारगसंवरनो तेछूटीगयोआश्रवनो
वधारोथयो नेआज्ञापरमात्मानीरहीनहीं तेनुंकारणक
हीयेछीये केपरमात्माये श्रीभगवतीजीतथाउवाइप्रमुख
नेविशे एवुंकह्युंछे॥असहजइआदेवा॥इत्यादीकपाठघणाठे
तेत्यांजोजो एटलेअसहजइआदेवाकहेतां कोइदेवतानी
साहजश्रावकनवंछे तथाश्रावताभवना सुखनीचाहनान
वंछे तेश्रीठाणांगजीप्रमुखथीजाणजोतोइहांतोभवोभवनुं

मागवुंप्रतक्षदीसेछे नेश्रावकप्रतीकमणादिकने विशेदेव
नीसाहाजमागेछे तथासाधुपणमागेछे तथासाधुदेवीदेव
लांनाश्रागळहाथजोडीविनयसहितवांदवुं पुजवुंकरेछेश्रने
सुत्रेतोश्रावकनेपणनापाम्रीछे तोसाधुनेतोहाशानीहोयश्र
नेसाधुतेपंचपरमेष्टीमांपरमेश्वरछे तेपदपोतानुंखोइनेदेवी
देवलांनोदासथायछेश्रनेसुत्रकारेतोभगवानकहीनेबोला
व्याछे तथासुत्रमांसाधुने ग्रहस्तीनीसंगतकरवानीसाफ
मनेछे श्रनेइहांतोसाधुग्रस्तीसाथे रच्यापच्याथइनेरहेछे
श्रनेपोतानीमतलबनी वारताश्रोपरुपायछे तथाप्रकरण
प्रमुखजे मानवांतेनेपूछीये जेकरताधणीकेटला पूरवन्न
णेलाहता तेवारेकहेशेजे पूरवतो कांइभएयानहोता ते
वारेकहिये केतमेशाथकीएनुंवचनमानोछो तेवारेमहा
कोपकरीनेबोले नेएवुंकहेकेशुंतमजेटलुंएनहोताभएया
कोइशास्त्रमांएवुंदिठेलुंहशेत्यारे लावेलाहशे एवोउतर
श्रापिनेप्रत्यक्षश्रासुत्रना तथापुर्वधरनाकरेलाग्रंथनावच
नउथापेश्रनेश्रंधकुवारुप जेवचनतेमणेकीधुहशे तेकोइक
शास्त्रदिठुहशेएवावचननो पारकेमपामिये प्रत्यक्षसिद्धां
तप्रमुखनेविशे देखियेछिये तेखोटुकरीनेश्राजनापंम्तितो
श्रसंजती महाश्रारंभपरीग्रहना भरेलास्त्रीछेनालोलपी
तेवानाकरेलातवन सजायप्रमुखकरेला तेमानवामांकेम
श्रावेतेजेमानेतेनेश्राज्ञा श्रसत्यथाय कदापीकोइकहेशे

हूं केहेतांजेमनेसरधावेठी एकनीग्रंथनावचनउपरे तेनी ग्रंथनावचननीप्रतीजछे तेजवचनमनेरुच्युं तेजवचनहूंका याएकरीनेफरसुं एजनीग्रंथनांवचनकरवानेवास्ते उभो थयोछुं तेनीग्रंथप्रवचननिश्चेछे एकोइकालेजुठुंनाथाय ए वचनअनंतइष्टकेहेतांवल्लभछे एहीजवचनवारंवारंहूंएनेइ छुंछुं एहीजवचनइछुंपडीछुं अवरजेनीग्रंथविनानांजेवच नते अनर्थनुंमुलछे तेहूंनसदहूं जावतहूंएनेइछुंपनीछुनही इत्यादीकपाठेशाधु अथवाश्रावकनाअधीकारछे त्यांए लाव्याछे माटेत्यांतोनीग्रंथवीनानुंवचनखपलाग्युंनही अनेअनर्थनुंमूलकह्युं अनेतमेतेनेसत्यपरुपकवतावोछो तेतमनेमोटुंअज्ञानदिसेछे शामाटेजेभगवाननी आज्ञाथ कीउपराठुंछे अनेजेप्रमाणेभगवाननीआज्ञाछे तेप्रमाणे वचनबोले तेनेआज्ञासत्यकहीये वस्तूसत्यकेहेतां जेद्र व्यगूणनेपरजाय जेजेनाछेतेतेमांकहे तेनेवस्तूसत्य कहिये तेनात्रणभेदछे द्रव्य १ गुण २ परजाय ३ हवे द्रव्यकेहेतांजेआत्मद्रव्य अरुपीनिराकार तेनेकोइरुपी अथवामुरतिमाने तेनेवस्तुअसत्यथाय तथाआत्मानागु णजेज्ञान दर्शन चारीत्रप्रमुखछे तेथकीउपरांठापुन्य आश्रवथकीउत्पन्नथया लायकी चतुराइ प्रमुख तथाव्य वहारसंवरक्रिया तपप्रमुखतथातेथकीउपरांठापापआश्र वनागुणनेजआत्मानाकरीनेमाने तेनेवस्तुअसत्यकहिये

केमकेतेजडनागुणआत्मामांछेनहीनेपुन्यपापआश्रवएतो जडछेनेआत्माचेतनछे माटेवेउनागुण भीन्नभीन्नजुदाजु दाछेएवीरीतेमाने तेनेवस्तुसत्यकेहेवायतथा आत्मानाप रजायजेखटगुणनी हानीव्रद्धीतथा अणअवगाहअव्या बाधआदेदेईनेअनंतापरजायछेतेथकीउपरांठाजेवरणगं धरसफरसस्वरस्थानजे आत्मानापरजायमांगणे अथवा नरनरकादीकगतीजेपरजायमांगणे तेपणवस्तुअसत्यछे

शिष्यवाक्यः—स्वामीनरनरकादीक गतीतोसरवे परजायमांगणेछे तमेअसत्यधर्ममांकेमकही.

गुरुवाक्यः—हेभद्रजे नरनरकादीकगती तेजीवना परजायमांगणीयेछीये एतेकर्मपरजाय आश्रीनेछेनेकर्मप रजायछे तेजडछे माटेएअसत्यजछे स्वभावपरजायजेग णवातेसत्यछेएटले सत्यधर्मकह्यो ७ हवेआठमुसोचधर्मक हीयेछीये एटलेसोचकेहेतांजेपवीत्रपणु तेपवीत्रपणुकेट लाएकएम केहेछेजेजलतथा माटीतथादरभतथाअग्नी प्रमुखथीपवीत्रथाय एवुंकेहेतेअज्ञानीछे शामाटेकांइज लप्रमुखथी पवीत्रथायनही एतोशरीरनेबाह्यथकीपवी त्रकरेतेपण आणसमजुनेमते पणसमजुनेमते थायनही त्यांकोइककहेशेके वहाजथकीपवीत्र केमनथाय तेतोधोवा प्रमुखथकीथायछे तेनेकहीयेके जोएनाथकीपवीत्र थतुहो यतोकोईपुरुषनुमोहोडुं एठुछेतेपुरुषनेमाटी प्रमुखमोढा

मांघसावीने पाणीनासोबसे कोगळाकरावीये पवीतेथणी नामोढानोकोगलो बीजापाणीनाभाजनमां नंखावीयेते पांणीबीजा भाजननुंकोईपीये तेवारेकहेकेनपीयेएवुबोले त्यारेकहीयेकेशुंशुद्धथयुं तेएटलाएटलापाणीना कोगळा कराव्यातथासाटीप्रमुखेकरीनेघसाव्युं तोयपणतेनामोढा नो कोगलोएठोनोएठोरह्यो त्यारेतमाराजशास्त्रनेंवीपे पांचप्रकारनो सोचकह्योछे.

एकतोसत्यबोलेतेनेपवीत्रकह्योछे तथासर्वजीवनी दयापालेतेनेपवित्रकह्योछे तथापांचइंद्रीने जेपोतानेवश राखेतेनेपवित्रकह्योछे तथाक्षमासहीततपकरे तेनेपवित्र कह्योछेनेपांचमुजलपवित्रकह्युंछेमाटेजलथकीकांइपवित्र थायनहीतथाचारएसत्यवचनप्रमुखकह्यांतेपणवेहेवारप वित्रछे एकांइनिश्चेपवित्रकेंहेवायनही तथाकोइकेहेशेके भगवाननुंनामलेइये एटलेमुखपवित्रथाय तथामनमांभग वाननुस्मरणकरीये एटलेमनपवित्रथाय तथाकायायेक रीनेभगवाननीशेवाभक्तिकरीये एटलेकायापवित्रथाय तेपणवेहेवारछे तेकांइनिश्चेनथी एधणीनेकांइपवित्रकेहे वायनही हवेपवित्रपणानीओलखाण करावीयेछीये जे कायाथकीपवित्रकोनेकहीये जेशुभाशुभआश्रवनुंकामक रेनही तेनेकायापवित्रकहीये तथावचनथकीपोतानेआश्र वलागेअथवा कोइजीवनेबाधापीमाउपजे एवुंवचननबो

ले तथामनपवित्रकेहेतां जेमननेविशेआहटदूहटध्यांनध्या
यनही सदायएकआत्मस्वरुपनोउपयोग तथाद्रव्यगुण
प्रजायनीरमणता परजावत्यागी स्वजावभोगीएवीरीते
जेमननेविशे ध्यानप्रवरतेतेनेनिश्चेसोचकहीये एटलेसो
चधर्मदेखाड्युं हवेनवमुंअकंचनधर्मकेहेतां जेसोनुं१ रुपुं
२ तथात्रांबुं ३ तथाकलाइ ४ तथाजसत ५ तथासीसुं
६ तथालोढुं ७ तथामाणेक ८ तथाहीरा ९ तथापानुं
१० मणी ११ तथापुखराज १२ तथालसणीया १३
तथामोती १४ तथापरवालुं १५ परमुख अनेकवस्तुतेप
रीग्रहकहीये तेवस्तुनोजेनेत्यागतेनेअकंचनधर्मकहीयेते
सर्वेवेहेवारछे निश्चेथकीकोइवस्तुपर स्नेहनहीराखे स
चीत अचीत मीश्रपदार्थ तेसचीतकेहेतांनरनारीउपरस्ने
हनहीराखवो अचीतकेहेतां धनधान्यपात्रप्रमुखवस्तुउ
परस्नेहनराखे मीश्रकेहेतां गामनगरउपर स्नेहनराख
वोएटलेस्नेहलता तेअभ्यंतरछे तेस्नेहलतानो जेनेक्ष
यउपसमथाय तेनेरागद्वेशनोक्षयउपसमथयोकहीये नेजे
नेक्षयथाय तेनेरागद्वेशनोक्षयथयोकहीये एमजेनोरागद्वे
शगयो तेनेअभ्यंतरअकंचनीकहीये तेनेनीग्रंथपणक
हीये एटलेअकंचनधर्मनवमुंकह्युं हवेदसमुंब्रह्मचर्यधर्म
कहीयेगीयेतेनानवप्रकारछे तेनीवीगत मन १ वचन २
काया ३ हवेमनथकीपोतेमैथुनशेवेनही तथासेवावेपणन

हीतथासेवतानेभलोजाणेनही तथावचनथकीमैथुनसेवेन ही सेवरावेनही सेवतानेभलोजाणेनही तथाकायाथकी मैथुनसेवेनही तथाकोइपासेसेवरावेनही तथाकोइसेवतो होयतेनेभलोजाणेनही एमएनवप्रकारेब्रह्मचर्यपालेतथा बीजेप्रकारेंपणनवभेदछे तथानववाडसहीतपणपालवुं ते ने ब्रह्मचर्यव्रतकहीये एटलेदसवीधजतीधर्म पणकह्युं हवेबारभावनानो अर्थलखीयेछीये एटलेभावनाछे ते भावरुपजछे शामाटेकेएनेविशे कशीवेहेवारथकीवस्तुक रवानीनथी एसर्वेआत्मथकीविचारवानुंछे तेआत्मानेघणुं हीतकारीछे हवेप्रथमभावनाअनीत्यएवेनामे तेनोअर्थ कहीयेछीये.

हवेजेपुरुषआत्मार्थीहोय तेनोएवोभावआत्माथकीउ ठेतेवारे एवुंस्वरुपविचारेकेअहो संसारअनित्यछे एमां कांइपदार्थरहेवानुंनथि जेवोडाभनीअणी उपरपाणिनो बिंदुवोकेटलीवारटके तेवोअथिरसंसारजाणवो तथाजे वोइंद्रधनुषचोमासामां आकाशेथायछे तेनोरंगकेटली वारटकवानो तेवोआसंसारअनित्यजाणवो एटलेआस वेंजसंजोगसंसारनेविशेमल्योछे तेकांइरहेवानोनथित थाकरतव्यवस्तुजेटलीछे एटलीसर्वेविनाशीकछे जेमावि जलिनोझबकारथइने नाशथाय तेमएवस्तुसर्वेनोनाशय वानोछे जेमइंद्रजालथकी कांकरानोरुपिवकरे परंतुएक

पिछेकांइकाममांगेनहि तेमआसंसारनुंसुख एकांकराना रुपिआवराबरछे एकांइसदारहेनहि अथवाजेमस्वप्नाने विशेशुभवाअशुभदेखे परंतुआहियांकांइशुभ अथवाअ शुभनथि एतोजाग्योनथीत्यांसुधिएवुंछे जाग्योएटलेकां इछेनाहि एटलेतेस्वप्नानिवातउपरथी मनमांकांइहरखशो कथायनहि तेमसंसारनासुखदुखउपरथी हरखशोककर वोनहि एपणअनित्यपदार्थछे तथाजोबनपणअनित्यछेए पणच्यारदहाडानोचटकोकहेवाय जेमठार एटलेझाक लनोतरेपृथ्विउपर केटलीवाररहे सुरजनउग्योत्यांसु धितेमएजोबनपणत्यांसुधिरहेवानुं एपणझाझादिवशट केनहि तथाकोइरांकमाणससाथेस्नेहकरयो तेरांकवचा रोआपणुंशुंकारजकरवानोहतो तेमएजोबनथकीपणकां इसारुकारजनिपजेनहि माटेहेचेतनतुं ताहाराआत्मामां रमणताकर शामाटेकेएअनित्यपदार्थ एजोबनतेपामिने मदनकरवो तथाधनसंपदाराज्यरिद्धि एसर्वेपणकारमा छे एतोजेवोएकसमुद्रनोकल्लोलचमकेनेक्षयथाय तेमएधन ठकराइआवेनेजाय जेमचारुदततथावनपालब्रमुखनाद्रष्टां तजोजोजेएकभवमांकेटलीवारपाम्यानेक्षयथयोएवोएअ नित्यपदार्थछे.एकोईनेत्यांस्थीरथईनेरहीनथीजेवोसंध्या नोरंगतेसरखोएकपामेत्यारेवनेपरंतुएजरंगसंध्यानोक्षण एकमांक्षयथईनेअंधारुघोरथाय तेमएधनसंपदाक्षणएक

मांवीणसीपणजाय एनोकांइनरुसोथायनहीजुओमुजजे वोराजातेनेपणअंतेभीखमागवीपडी अनेसुलीयेअपाणा तोएरीद्धीतोएथीछे तथाआजकोई शरीरनुंरुप रंगघाटघ णोसुंदरसारोदीसे परंतुएनेपणकांईवीणसतां वारलागे नही केमकेजडनोस्वभावसडणपडणवीध्वंषणछे माटेए वाशरीरउपरमुरछानराखवी जोसनंतकुमारनामांचक्र वर्तीतेनुरुप सक्रीइंद्रेपण वखाण्युंनेदेवता जोवाआव्या तेसमेखेलभरीकाया हतीतोपणदेखीने भेचकथईगयाते हीजजेवखत सणगारकरी सभामांबेठोतेवारेते रुपनर ह्युंतेदेवतानाकेहेणथकी तंबोलथुंकीजोयुं नेमांहेजीवडा दीठातेजवखत तेचक्रवरती अनीतसंसारजाणीदीक्षाले इचालीनीकल्यो अथवाजेमकोरतधर राजासुरजनुंग्र हणदेखीनेसंसारनेअनीत्यजाण्यो तथाजेमकरकंडुराजा वळदनेजरायेपीडयोदेखीनेकाया परमुखसर्वेअनीत्यजा णीतेमएसर्वेअनीत्यपदार्थउपरहेचेतन तारेकदीमुरछान राखवी तथामनुष्यनुं आवखुपणअथीरछे जेवोपाणीनो परपोटो क्षणएकमांनाशपामे तेममनुपनुं आवखुपणास मजवुंजेवोहाथीनो कानचपळतेवुं अथीरआवखुजाणवुंव ळीवीचारीजोके अहोसंसारनेवीशे तीरथंकरकेवलीगण धरचक्रवरती वासुदेवबलदेव इंद्रदेवताआदीदेईने मोटा मोटापराक्रमीपुरुष तपणकोइइहां अमरथईने रह्यानही

एसर्वेनांआवखां आवीगयां एवुंआवखुंअनीत्य जाणीने तथाधनजोवन कायापुत्रपरीवारसर्वसंजोगतथाकरतम वस्तुएसर्वेअनीत्यछे माटेतेउपरेममतानकरवीएकनीत्यप दार्थपोतानोआत्मा अवनासीज्ञानदर्शनचारीत्रनो पुंज तेनुंअहोनीश स्मरणकरवुंएथकीअवीचलसुखमले ज न्ममरणनाफेराटले एवीरीतेपेहेली भावनाचेतनभावे. १

हवेबीजीअशरणभावनाकहियेछीये एटलेअशरणकेंहे तांकोइशरणेराखवासमर्थनथी त्यांआत्मानेएवीरीते भा वनाभाववीजोइये आआवखुंतोअस्थीर जेमहथेलीमांज लकेटलीवाररहे तेमएआवखुंपणकेटलीवाररहेनहि नेस मेसमेआवखुंघटतुंजायछे डाह्योपुरुषहोय तेविचारीनेजु वे जेजेटलांवर्षगयां एटलांतोमुवां एटले मुवांकेहेतांजे फरीपाछांनाआवे तेनेमुवांकहिये तेजुओजेबालअवस्थाने विषेजेवरणादिकहतुं तेतरुणावस्थामांनथी तथाजेबा लअवस्थानाभावहता तेतरुणअवस्थामांनथी तथाजेत रुणअवस्थामांवरणादिकहता तेवृद्धअवस्थामांनथी त रुणअवस्थानाभाव तेपणवृद्धअवस्थामांनथी तोजेआ गलगइ अवस्थानाजेभाव तेसर्वेमरीगयां एकांइहवेपा छांआवेनहि अनेजेरह्युंआवखुंबाकी तेपणसमेसमेघटतुं जायछे माटेहेचेतनतुंचेत केमकेकोइपुरुषजोदशगाउगा मतरेजायछे तोपणसाथेसंबलराखेछे तोतारेतोलांबीवा

टेजावुंछेअनेबीजीजग्यामांतेसंबलमलवानुनथी.

शिष्यवाक्यः–स्वामीतमेतोआश्रवग्रहणकरोछो जेसंबलेलेवुंततेपुन्यआश्रवछे.

गुरुवाक्यः–हेभद्र अमेआश्रवनथीकेहेतानेपुन्यरुपभातुबंधावतानथी परंतुअमेजेकहयुं जेसंबलबांध तेज्ञानदर्शनचारीत्रनुंआराधनकर तेरीद्धितनेआगलचालशे अनेएजसुखदाताछे जोआश्रवग्रहणकरवानुंकेहेताहोततो पूर्वेएवुंनकेहेता केबीजीजग्योयेभातुंनहिमले तेभातुंतोदेवतामांतथाबीजंचमांपणछे.

जतोदीठोनहि माटेडाह्याहोय तेविचारीजोजो एटलेते स्थानकनेविषेकांइज्ञान दर्शन चारीत्र एत्रणपदनुंआरा धननथी अनेसर्वव्रतीचारीत्रधर्मतोमनुष्यनेविशेछेबीजी जग्योएछेनहि तेमाटेअमोएकह्युंके बीजीजग्योएछेनहि माटेएसंबलइहांजमलशे माटेजेमभाथुंबंधाय तेमबांधी लेजो तुंपरमादकरीशतो आवस्तुतोसमेसमेचाल्युंजायछे अनेकालतोकोइनेछोडनारोनथी जेमबकरांनेवाघपकडी नेलेइजाय नेबकरूबांगरडापाडतुंजरहे तेमइहांकाजले इजशे तेवखततजर्थाकोइसधावानुंनथी अनेकोइएवोजो रावरनथीके तनेकालपासेथीछोडावे एकशरणफकतपो तानाआत्मानुंछे.

शिष्यवाक्य–शरणतोअमोये च्यारसांभलयांछे तेमध्ये आत्मानुंशरणसांभल्युंनथी.

गुरुवाक्य–च्यारशरणांतेंसांभल्यां तेतुंसांभलजेप्रथ मअरीहंतनुशरणकहियेछिये तेअरीहंततोशुद्धद्रव्यार्थ कनयेजोतांतो आत्माएजअरीहंतछे कदापिकोइकहेशे केअरीहंततोजेकेवलियथातेनेकहिये तेनेकहेवुंके तेंकहि एवातठिकछे परंतुएवंभुतनयेकेवलि अरीहंतछे तेशरण करवाजोगछे परंतुतेकांइअहियां आमोआवीनेहाथआपे नहि नेजन्मजरामरणना फेराटलेनहि एतोआपणोज आत्माआत्मस्वरुपनेविशेजरमशे अनेपोतानाकर्मरुपश

त्रुनोक्षयकरशेतेवारेपोतेजकेवलज्ञानपामिनेअरीहंतथशे माटेएआत्मानुं समरणछेतेसत्यछे नेजेकेवलीअरीहंतवि चरताछेतेनुंशरण तेव्यवहारछे तथाबिजुसिद्धनुंशरणते पणठिकजछे व्यवहारछेशामाटेकेतेमने फरिथीजन्मले वोनथीतारेएअहियांआविने आपणनेशीरीतेतारशेतथा मेशरिनीगोमेएवाबोल आपणामांनथी जेभगवाननीअ कललीलाछे तेएमनीइच्छाथशेत्यारेताणीलेशे तेतोरीत जैननीछेनहि तथाकोइकहेशेके तनांनतारीआणं एपाठछे तेनुकेमतेनेकहियेकेएपाठछे तेउपमावातछे पणकांइतार वासमर्थनथी तथाशास्त्रेएवूंपणकहयुंछे जेअरीहंतभव्य जिवनेतारवासमर्थनथी मार्गदेखाडवानाकुशलछेतोअरी हंतसमर्थनहि तोसिद्धतोसमर्थशेनाहोय एजपरंतुसिद्धप दनुंआत्मानेसमज अतिशुद्धद्रव्यार्थकनयेकरीने सुलस त्तास्वरूपआवरणना अभावथीजाइशतो तारोआत्मासि द्धपरमात्माछे तोतेजशरणथकीताहारूकल्याणथशे तथा त्रिजुसाधुनुंजेशरण तेसाधुजैनशुद्धमार्गना चालवावा लाएटलेआचारजउपाध्यायसर्वेसाधुमां आव्यातेशुद्ध मार्गवालातेनुंशरणजेकरीये तेपणपुर्वतव्यवहारछेअ हियांकोइकहेशेकेएतो उपदेशनादातारछे तेसमकित ज्ञानचारित्रपमामे तेनेव्यवहारकेमकह्यो तेनेकहियेकेस मकितज्ञानचारीत्रपमाडे तेकांइवहारथीआवतुंनथीतेतो

आत्मामांथीप्रगटथायछे परंतुएवाउपदेशनादातारगुरु मार्गनादेखाडनारामाटे तेनोउपगारघणोमोहोटोछेकदापिअसंख्यातामवसुधी तेनीशेवाभक्तिकरीये तोएपणगणत्रीगणनथइये परंतुउपदेशतोतेसर्वेनेदेछे पणतेनिमीत कारणरुपछेपणउपादान कारणरुपगुरुतोआत्माछेजोपोतेसवलोप्रणमे तथाधर्मनोखपीहोय तेनेउपदेशगुणलागेपणजेकांइमिथ्यातनाजोरेला वोहोलसंसारी तथाअभपक्षीयातेवाजिवोनेकांइउपदेश लागेनहि जेमजमालीनेभगवंततथागौतमप्रमुख साधुपणघणासमजावनारामल्यातोपणतेकांइसमज्योनहि तोउपदेशनादेनारनुंशुंवलेतथाअनदरशनीप्रमुख घणाजिवभगवंतपासेआवीनेप्रश्नपुछयाने प्रश्ननाउत्तरभगवंतेदिधा पणकांइतेणेमान्यानहि तोभगवंतथकीतेलरयानहि तेअधिकारश्रीभगवतीथकीजाणजो माटेपोतानोआत्मा सवलोप्रणमेनेपोतानुंधर्मप्रगटकरवाचाहे तेधणीधर्मपामे आत्मातेजसाधुछेतेभगवतीजिमांकह्युंछेमाटेतेनुंजसमर्णकरवुं.

हवेचोथुंजेकेवली भाखीतधर्मनुंशरणकहेतांजे केवलीएभाख्युंजे देशवरती १ सर्ववरती २ तथाबीजेप्रकारेपणवेभेदकह्याछे श्रुतधर्म तथाचारीत्रधर्म तेनुंजशरणकरवुंतेवेहेवारछे माटेकेवलीएभाख्युंएवुंजेधर्मजेवस्तुनोस्वभावतेनुंजशरणकरवुं तेनिश्चेछेएटलेवीतराग भाखीतजे

धर्म तेआत्मस्वरुपनी रमणतापरभावनो त्यागतेहीजश
रणतेसत्यछे एटलेआसंसारनीमांहेलीकोरे पोतानाज्ञान
ध्यानविनाकोइराखवासमर्थनथीएटलेजन्मजरामरणना
फेरावीजाथकीटलेनही जेमश्रीगौतमस्वामी भगवान
श्री वीरस्वामीनुंनाम तथाशेवाभक्तिअहोनिशकरताहता
नेजेवारेभगवानश्रीमहावीरनुंनीरवाणथयुंतेवारेस्वपरनी
रमणताथइनेभगवंतथकी पोतानोआत्मापोतेजुदोदीठो
तेवारेरागद्वेश मुकीनेस्वसत्तामांप्रवेशथयो एटलेशुकल
ध्यानपणआव्युं तेथीकेवलज्ञानपांम्याअनेमोक्षपणगया
नेजोभगवानवीरस्वामी २ करताहोततोत्रणकालमांप
णमुक्तिथातनही माटेशरणतेपोतानाआत्मानुं तेहीजस
त्यछे वाकीसर्वेव्यवहारछे तेमाटेहेचेतनपोतानाज्ञानद
र्शनचारित्रनी रमणताकरवीतेथकी संसारनोपारपामी
श अनेजोतुनहीकरेतोआसंसारमां तनेकोइराखवासम
र्थनथी अनेतुंजेआसंसारनी मोहजालमांगुंथाणोछेतेमो
हजालमीथ्याखोटीछे एसर्वेआलपंपालफोकटनोछे आसं
सारनीमायासर्वेजुठीजाणवी तेअमेसंक्षेपथीकहीयेछीये
मातातथापिता तथास्त्री तथापुत्र तथाभाइ तथाभावस्स
गांवहालांकुटंवपरीवार एसर्वेस्वार्थनुंसगुंछे एमांकोइता
रुनथी अनेरोगादिकआवीनेउपनेथकेअथवाआवखुंआ
वेथकेतेकोइसगांवाहालां छोडाववानेसमर्थनथी रोगको

इथीलेवायनही तथाकालथकीपणराखवाकोइसमर्थनथी अनेवेदनापोतेभोगवे नेमारुमारुकरतोजाय तेवारेनरकादीकगतीनांमहादुःखभोगववांपडे अनेजेपापकरीनेपैसो जेकमाणातेकेफलाहोयतेभोगवे माटेपापजेवांध्युहोयते भोगववुंपडे एसज्जननीपणकारमीसगाइछे एकांइआ आपणादूःखनोविभागीनथाय.

तथापीजोने प्रत्यक्षपणेजे दुवारकांजेवीनगरीकृष्ण जेवोवासुदेव बलभद्रजेवोबलदेव अनेभगवान नेमनाथजेवातीरथंकर तेनेमाथेधणीतोयपण जेवखतधीपायनदेवेदुवारकांनोदाहकर्योतेवारे कोइथीरखाणुंनही अनेसर्वनगरीनोक्षयथइगयो अनेकृष्णबलभद्र बेभाइमातापीतानेलेइनीकलवामांडयुतोयपणलेइनीकलायुनहीते पणएनगरीभेगाक्षयथइगयांतो कोनुशरणकरवुंकेजोवासुदेवबलदेव सरखामहाजोद्धा तेथकीपणपोतानां मावीत्र नेरखाणांनही नेमहाकंगालभीक्षुवंतबंनेभाइचालीनिकल्या छपनकुलकोफजादवनापरीवारनोधणी तेनेपणएअवस्थाथइ तेसर्वपोतानांकृतकर्मपोतानेनडेछे जुउकेकोइनुंशरणइहांखपलाग्युंनहि अनेतमजेटलुंतोतेचारशरण करवामांसमजताहशो शामाटेकेज्यांश्रीभगवाननेमनाथ स्वामीनोविहारघणाफेराथयोछे तथातेक्षेत्रेसाधुसाधवीनोविहारपणघणोछे माटेतेणेशुंअरीहंतादिकशरणनहि

करयांहोय परंतुकोइथीरखांणानहितथारोहिणी देवकी प्रमुखेतोतिर्थंकरगोत्रबांधेलांछे तोतेनेशुंसमजनहिपडी होय परंतुपोतानांबांधेलांजेकर्मतेपोतेजभोगवे एकोइथ कीदूरथायनहि एवुंजाणीनेआत्मधर्मनीखपकरवी तथा नवनंदपाम्लीपुरमांथया तेनेनवडुंगरोधननीसमुद्रमां करावी तेधनत्यांरह्युं नेपोतानेकालखाइगयो माटेधना दिकवस्तुकोइशरणभुतथायनहि तथासंभोमनामाआठ मोचक्रवर्त्तिछखंडनोभोक्ता जेनीपासेपचीशहजार देवता शेवामांहता तोयपणसर्वसेनापरिवारसहित समुद्रमां डुब्यो पणकोइराखीशक्युंनहि आवखुंआवीरह्युं त्यारे देवपणनाशीगया माटेआसंसारएवोशरणरहितछे माटे तेसंसारनेविषे मुरछाराखवीनहि शामाटेकेजन्मजराम रणसदायवांसेलागीरहेलांछे तेकोइनेगम्ततांनथी तोत नेकेमगोम्दिशे लेमाटेतुंताराखभाविक धर्मनेविषेस्थिर थापरभावदुरकर जेमताराआत्मानुंकारजसरे एजएक शरणभुतछे बीजोकोइसंसारमां शरणोराखनारनथी २

हवेत्रीजीसंसारभावनाकहियेछिये एटलेसंसारनुंरुप केवुंछे तेसर्वेविचार्युंजोइये प्रत्यक्षएवधीवस्तुकारमीदी सेछेकेजुओ आसंसारनेविषेआपणोजेचेतन अनंताकालथ यांपरिभ्रमणकरेछे तेमर्वेकर्मनेवशरह्योथको एटलेकर्मकेवां जोरावरछेके भलाभलामुनीनेपण अगीआरमेगुणठाणे

थीपाछांनाखीआपेछे नेनितनवासंसारमांरुपग्रहणकरावे छे एटलेविविधप्रकारनुंनाहकजीवपासेकरावेछे माटेआ वोमनुष्यनोभव सुगुरुनीजोगवाइपामीने जोकांइधर्मनी समजतनेपडीहोय अनेजोधर्मनोखपहोय अनेअनेकवि धनाटकसंसारमांकरचां तेथकीथाक्योहोयतोतुंआत्मस्व रुपनीखपकरहवेतेपुर्वेनाटककर्युं तेनवनोसंक्षेपदेखाडिये छियेप्रथमतोअव्यवहारराशी नीगोदमांहतोतेकोइअकाम निर्जरानाजोरथीव्यवहारराशीमांआव्योतोयपणअनंती वारसुक्ष्मनीगोदमांगयो तथाबादरनीगोदमांपणअनंती वारगयोतेमजप्रत्येकनीगतीनेविशेपण पृथ्विकायसुक्ष्म तथाबादर अपकायसुक्ष्मतथाबादर इत्यादिकचारेगती नेविशे अनंताकालथयांतुंनटकेछे एवीगतीकोइनथीकेतुं तेगतीनेविशेनगयो तथाएवोवरणगंधरस फरसरुपश ब्द स्वस्थानतुंनपाम्यो एवुंकोइदिसतुनथी सर्वेपुदगल नाप्रमाणुतुपामीचूक्योछे तथाचौदराजलोकनेविशे एवो कोइआकाशप्रदेशनथीजे तुफलाणाआकाशप्रदेशे ज न्मतथामरण कर्याविनाबाकीरह्यो तेमाटेअनंताअनंता पुदगलपरावरतनथया शुभाशुभआगेभोगवतां तथाज न्ममरणादिक दूःखसेहेतांथकांगयां तोएपणतनेहजूकां इ संसारनोभयलागतोनथी तोएजोतांअहोचेतन तारु घणुकठोरपणुछेअनेकोणएसंसारमांसुखीयोथयोजेणेएसं

सारछोडचोतेसुखीआथया जुउथावचापुत्रमहारिद्धिनो धणीवत्रिशस्त्रीउजेनेछे नेभगवाननेमनाथस्वामिनी देशनासांभलीनेसंसारखोटोजाएयो नेसंसारथकीविरक्त भावथयो तेसंसारछोडीचारित्रलिधुं पोतानाआत्मानुंशुक्लध्यानधाइनेकेवलज्ञानपामिने मोक्षेगयातेसुखीयाथयातथाअनाथीमुनीसंसारथकीरोगनुकारण पामिनेविरक्तथयात्यारपछीश्रेणिकराजामल्या तेवारेघणुकसंसारनुं सुखआपवानुंदेखाड्युंतोयपण तेपासमांपड्यानहिनेसांमुश्रेणीकराजानेसमकितपमाड्युं तेधणीसुखीयाथयावलीएसंसारनेविशेजे सगांवहालांछे तेनोपणनेमनथीजेएनुएजसगपणरहे एकएकजिवसाथेअनंतांसगपणथयां तेसिद्धांतमांकहयुंछे तथाविवरासहितजोवुंहोयतोजुवनभानुकेवलीनाचरीत्रमांजोजो तथाजसोधरतथाजसोधरनीमातातथाजसोधरनीस्त्री तथाजसोधरनाछेकरानांसगपणअन्योअन्यथयां तेजसोधरनाचरीत्रथकी जाणजो तथाश्रीरिखभदेवस्वामीने श्रीश्रांसकुमारनां नवभवनां सगपणजुदाजुदारितथीथयां तेसर्वेश्रीरिखभदेवस्वामीनाचरीत्रथकीजाणजो इत्यादिकघणाशास्त्रनेविशे घणा जिवोनाअधिकारमांसगपणनोनेम रहेतोनथी वह्लावेपरीतसगपणथायछे तेमाटेएवाअसारसंसारनुंस्वरुपविचारीनेजेमएसंसारथकीछुटवानो विचारकरवो तेसंसार

थकीछुटवामां एकज्ञानदरशनचारित्रएजसुकारीछे तेपो तानाआत्मामांजछे तेनेप्रगटकरवुं तेशाथकीथायकेजोसु गुरुस्वपरसमयनाजाण आत्मज्ञानीएवापुरुषनी शेवा करीनेतेनीपासेअध्यात्मग्रंथ तथाद्रव्यानुंजोगनाग्रंथसां भळेतेसांभळवाथकीतमने ज्ञानप्रगटशेनेज्ञानथकीविज्ञा नप्रगटशे जावतमुक्तिमलशे संसारनोछेहआवशेसर्वकर्म नोनाशथशे अनंतसुखनाविभागीथशो एविरीतेसंसार भावनाभाववीएत्रिजिभावना.

हवेचोथीभावनाएकत्वकेहेतां एकाकिपणेछे एटलेआ संसारनेविषेपुर्वेकह्या जेभवांतरगतिआदिकनेविषेकर्या पणत्यांएकाकीत्यांकोइजीवनोसहचारीहतोनहि जीवए कलोसुखदुखसर्वभवनेविषे भोगवेछे तेमाटेहेचेतनअनं तोकाळएवोएकाकीपणेथयो तोयपणहजीतुंममताछांड तोनथी हजीतुंजाणेछेके सर्वसंसारमांवस्तुछे तेमारीजछे एटलेधनधानपुत्रकलत्र सज्जनसंबंधीतुंमारुमारुकरीर ह्योछे पणतेकोइतारुनथी तारीतोतुंहेचेतनएकजछे अने जोप्रत्यक्षपणेएसर्वसंसारीमल्या तेसर्वेस्वार्थीयाछे स्वा र्थपुरोथाय त्यांसुधीएसर्वेसगांजाणवां स्वार्थपुरोनहिथा यतोएजदुश्मनजाणवा अनेतहारुआहियांकोणछे तुंज न्मोत्यारेपणएकलोहतो तेवारेकांइसगांवहालां तथाधन मालसाथेलइनेआव्योनहोतो तथाजइशतेवारेकांइसाथे

लेइनेजवानोनथी तेसर्वेंसगांवहालांधनमाल अहियांप
ड्युंरहेछेनेतारेएकलानेजवानुंछे माटेखोटीममताशावा
स्तेकरेछे तेकरतांप्रत्यक्षविचारीनेजो ज़ेमोटामोटाचक्रव
र्त्तीतिपणछोमीनेगया एटलेब्रह्मदत्तनामा चक्रवर्त्तीछखंमना
राज्यनोभोक्ता चौदरत्ननवनिधान चोसटहजारअंतेउ
रेइइत्यादिकसर्वचक्रवर्त्तीनीरिद्धिनेविशे अत्यंतमुरछीतह
तोनेचित्रमुनिये घणोउपदेशकरचोहतो एपणतेणेमान्युं
नहिउलटोतेनेसंसारमां नाखवानोउद्यमकरचो पणते
तोआत्मज्ञानीपुरुष तेसंसारनेप्रत्यक्षजुठोजाणेछेतेसंसा
रमांकेमपमेअनेब्रह्मदत्तने उपदेशनलाग्योतेवारेमुनीवि
हारकरीनेगया अनेतेब्रह्मदत्तचक्रवर्त्ती संसारनासुखनो
अत्यंतरागीतिजभवमां आंधलोथयो नेअंतेमरीनेसातमी
नर्केगयोपणकोइरीद्धिपरीवारकोइसाथेगयोनहितथाराव
णलंकाधिपतित्रणखंडनुराजजेनेघेर महाअभिमान
नोभरेलोएवोज़ेकोइपुरुष तेपणअंतेरणसंग्रामनेविशेम
राणोअनेमरीने नर्केगयोपणएरीद्धिपरीवारकशुएखपला
ग्युंनहि माटेएवोसंसारअस्थिरछे नेआपणुकोइनथीआप
णोतोएकचेतनछे बाकीसर्वेस्वार्थनुंछे जेमएकव्रक्षउपरसां
जपडेहजारोजनावरनेगांथाय अथवाकेटलाएकमांहेमा
लाकरीनेरहेताहोय पणजेवारेएव्रक्षनेमाथे आपदाआ
वीनेपमेएटलेदवलागे अथवाकोइकापवाआवे तेवारेसर्वे

जानवरमुकीनेनासीजाय एमजञ्ञासंसारनेविशे जिवने स्वार्थहोय त्यांसुधिसर्वेसगुंछे पणञ्ञापदाञ्ञावीपम्तेवा रेकोइन्नलुनथाय तथाञ्ञावखुंञ्ञावीरहे तेवारेकोइराखे नहि माटेञ्ञापणेएकलाञ्ञाठ्यानेएकलाजवुं तेसंसार उपरखोटीममताशावास्तेकरवी जेमनमीराजापोतनाश रीरनेदाहज्वररोगउपन्यो तेवारेस्त्रीठवावनाचंदनघस तितेचुम्मानोखमखडाटघणोथतो शामाटेके एकहजाररा णीहती तेसर्वेघसतीतेपरधाननाकहेणथी ञ्ञकेकीचुमीरा खीतेथीराजानेसुखउपज्युं पछीपरधाननाकहेणथीराजा नेमालमथयुकेराणीए ञ्ञकेकीचुमीराखीछे तेथीखलभरा टनथीमाटेएकाकीमां सुखवरतीछे एमविचारीमनसाथेए वोनिश्चयकर्योकेजोमने रोगमटेतोहूंएकाकीविचरुंते मजञ्ञ्नातेरोगमटयोनेचारीत्रलेइ एकाकीचालीनिक ल्यो सर्वपरिवारफिकोथइने उभोरह्यो तेवारेगाममांथी निकल्यापछी शकरीइंद्रत्रणवार नोखांनोखांरुपकरीने नमिराजानीपरीक्षाकरी पणसंसारसामुनमिराजरुपि येजोयुंनहि तथावनमांश्रीरिखवदेवस्वामिना मंदिरनेवि शेचारद्वारेथइने चारप्रत्येकवोधपेठा तेमध्येकरकंडुराज रखीसरपासेसोनानोखरपो खाजखणवानेराखेलोछेत्यां बिजाप्रत्येकवोधेकह्युंके साधुनेकंचनशुं तेवारेत्रिजाप्र त्येकबोधेविजाप्रत्येकवोधनेकह्युंके तुंताराखन्नावमांए

काग्रपणुंमुकिने बिजामांकेमनलेछे. तेवारेचोथाप्रत्येक वोधेत्रिजाप्रत्येकवोधनेकह्यूं तुंवलीएनामांकेमपेसेछेतुं तारास्वभावमांरम्य तेवारेचारेप्रत्येकवोध एकत्वभावमां रमणकरवालाग्या तेथीकेवलज्ञानपाम्या तेअधिकारप्र त्येकवोधनाचरीत्रप्रमुखघणेठेकाणेछे.

एमएकत्वभावआत्मस्वरुपविचारवुं इहांगुणपरजाय पणजुदानपामवा गुणपरजायछे तेद्रव्यमांजछेअनेगुण परजायद्रव्यविनाशानाहोय. अनेगुणपरजायविनाद्रव्य पणनहोय तेदृष्टांतेकरीनेउलखावीयेछीये जेघटनेघटनो गुणजलधारणपणुं तेकांइजुदूनथीज्यांघटछे त्यांजलधार णकरशेज ज्यांजलधारणत्यांघटछेज माटेएद्रव्यनेद्रव्य नोगुणतेभेगोजछे त्यांघटनेघटनापरजायजेरक्तत्वादी कतेपणकांइजुदानथी ज्यांघटछेत्यांवरणछे नेवरणछेत्यां घटछे तेमजद्रव्यनेविशे द्रव्यनोपरजायजुदोनथीएटले आत्मातेद्रव्यज्ञानादिक तेगुण तेकांइआत्माथकीज्ञाना दिकगुणजुदानथी नेजोज्ञानादिकगुणजुदा कहियेतोआ त्माशानेकहिये माटेआत्माएज्ञानादिकगुण नेज्ञानादिक गुणतेआत्मा तथाआत्मानेआत्मानागुणपरजायजुदान थी माटेगुणपरजायसहितआत्माजेमपटनेपटनुंश्वेतप णुंतथाआधाराआधेपणुंतेकांइजुदुनथी एत्रणमलिनेएक वस्तुथाय कदापीत्रणमांथीएकेनहोयतो एवस्तुपणनहो

यत्राहियांउपनयजोडियेछिये जेमपटतेआत्मानेठामेंने आधारआधेपणुते ज्ञानादिकगुणनेठामे नेश्वेतादिकतेप रजायनेठामे तेजेमत्रणमलीनेएकएक वस्तुथयुं तेमअ हियांपणगुणपरजायसहितआत्माथाय एवीरीतेंविचार एकत्वभावनोकरवो तेकेवलज्ञानदातारछे शामाटेकेए शुक्लध्याननाबिजापायानुलक्षणछे एटलेशुक्लध्याननेप हेलेपायेतोभेदज्ञानतथाभेदाभेदज्ञानछे तेथकीएकलामो हनी कर्मनोनाशथाय पणकेवलज्ञाननपामे नेशुक्ल ध्याननोविजोजेपायो एकत्वभावछे नेअभेदज्ञानछे तेथ की त्रणकर्मनोनाशथाय ज्ञानावरणीदर्शनावरणीअंत रायएत्रणकर्मनो क्षययथायांकेवलज्ञान केवलदर्शनप्र गटे एवोएकत्वभावनानेविशेमालरह्योछे माटेएकत्वभाव नासदायनिरंतरभाववी एभावनाभावतांथकांअनंताक र्मनिर्जरेअनेमुक्तिढुंकडीआवे एवातमांशंकारारववीनहि एचोथीभावनाकहि हवेपांचमीभावनाकहियेछिये.

तेअनित्यभावनाछे एटलेअनित्यकेहेतां सगांवाहालां सज्जननोजेस्नेहतेसर्वेअनित्यछे अनेएस्नेहनारारववाथ कीजीवभवसमुद्रनेविषेडुबेछे अनेअनंताजन्ममरणकरेछे अनेअनंतुदुखभोगवेछे एमविचारीने सगांवहालांसज्ज नउपरथीस्नेहभावतजवो केमकेएममतारुपभाकणी स र्वेनेखाइगइछे नेआपणनेपणअनंतोकालथयांरोलेछेमा

टएममताडाकणीनेघेरथकीकहाऋवी अनेजेसज्जनसंबं धीमल्यांछे तेस्वार्थनांसगांछे पणतारुएमांकोइछेनहि तुं पणएमांकोइनोनथी सर्वेसंजोगेमली विजोगेजाशे जे मपंथीजननोमेलोकेहेतां जेमकोइकधर्मसलानेविषे रस्ते जतांरात्रत्यांरह्या बीजांपणदेशदेशनांपंथीआवीनेउतर्यां छे तेनीसाथेप्रीतिबंधाणी तेप्रन्नातनोकालथयो त्यारे सर्वसर्वनेमार्गेचालीनिकल्यां हवेएप्रीतिनोनिरवाहक्यां करशे तेमआजीवइहांथकी परलोकगयेथके एसगांवहा लांनोस्नेहनोनिरवाहक्यांकरशे माटेसर्वेअनित्यपदार्थ छे अथवाजेमतिर्थनेविशे शंघप्रमुखमलेछे पछीतेमांकेट लाएकजीवपुन्यउपारजे नेकेटलाएकजीवपापउपारजे ए मनफोटोटोलेइनेसहूसहूनेमार्गेपाछाजाय तेमआमनुष्य नवरुपिउतिर्थ तेनेविषेआजीवरुपिउसंघमल्योछे तेमां कोइकजीवतोवस्तुधर्मपामीनेज्ञानध्यानकरे करीनेसर्व कर्मखपावीनेमोक्षजाय अथवाकोइकजीव पुन्यउपार्जिने देवादिकशुन्नगतीमांजाय अथवाकोइकजीवपापउपार्जि नेनर्कादिकगतिमांजाय पणकोइस्थिरन्नावतो अहियांर हेवानोछेजनहि अनेजेसज्जनसंबंधी जोस्वार्थतेनोपुरोन थायतो तुरतछेहदाखे जेमपरदेशीराजाने सुरीकंतारा णीएझेरदेइनेमारीनांख्यो तेअधिकाररायपसेणीथीजो जोतथाब्रह्मदत्तचक्रवर्तीनीमाताचुलणीजेस्वार्थपोतानोन

सरतोदीठो त्यारेलाखनामेहेलकरावीने दीकरावहूनेमां
हेलीकोरसुवाम्यां नेतेमेहेलसलगावीदीधो पणतेब्रह्म
दत्तनुंआवखुंहतुं तोसलंगमांथइने जीवतोनिकल्यो परं
तुमातानोस्नेहपणएटलोजछे. माटेसंसारअनित्यछे तथा
जुवोश्रेणीकराजापोतानोपुत्रकोणीकनोअंगुठो छमाससु
धीमोहोडामांराखीने लोहीपरुचुस्युं अनेकोणीकनीमा
ताचेलणाने एपुत्रजीवतोराखवोजनहिहतो पणश्रेणीके
जोरावरे तेपुत्रनेउछेर्यो तेजपुत्रेपितानेकष्टपंजरमांघा
ल्यो नेदीनप्रतेपांचसेंपांचसेंकोरडामारे जुवोएसंसारनुं
सगपणएवुंअनित्यछे एसर्वेस्वार्थनुंसगुंछेतथामरुदेवामा
ताजेवारे रीखवदेवस्वामी दिक्षालेइने चालीनिकल्या
त्यांथीमांडीनेएकहजारवर्षसुधी मारोरीखव २ करीने
आंखेआंधलांथयां तेसर्वेस्नेहनांफलजाणवां जेवारेभग
वंतकेवलज्ञानपाम्या तेवारेभरतवांदवागयो तेवारेमा
तानेपणसाथेतेडीगया तेहाथीनीखंधेबेठाथकाजभगवंत
नीरिद्धिसंपदादेखीने स्नेहटुटीगयो विचार्युंजेहूंरीखवरी
खवकरतां आंधलीथइनेरीखवतो आटलीरिद्धिभोगवे
छे नेमातानेसंभारतोनथी तोकेनोरीखवनेकेनीमातासहू
सहूनाआत्मानुंसरीखछेएमअनित्यभावनाभावतांथकांत्रे
तयडकेवलीथइनेमोक्षेगयां तेफलतेअनित्यभावनानुंतथा
श्रीगौतमस्वामीत्रीशवर्षसुधी माहावीरस्वामीनीसेवा

मांरह्या अनेभगवानउपर घणोस्नेहरह्यो तेथीकरीनेके वलज्ञानपाम्यानहि तथाक्षपकश्रेणीपणआवीनहि जेवा रेभगवाननिरवाणथया तेवारेएवीभावनाथइजे केनावि रनेकेनाकुविर विरनाआत्मानुंकारजकरीनेगया अनेतु फोगटविरविरपोकारेछे तेमांतारुशुंवल्युं तुंताराआत्मा नुंकारजकर एमअनित्यभावनाभावतांथका केवलज्ञान पाम्या एमबीजानेपणअनित्यभावनाभाववी तेथकीआ त्मानुंकारजथाय एटलेएपांचमीभावनाकहि.

हवेछठीभावनाअसुची नामेकहियेछिये एटलेअसुचीके हेतांअपवित्रवस्तुनेविचारवी एटलेतेअपवित्रपणुंशाथकी पामेछे तेकहियेछिये जेजीवमोहनेवशपड्योथकोकर्मबांधे तेथकीमनवशपणनरहे अनेमनवशनरहे तेवारेमनजोगथ किकर्मघणांबांधे तथामनवशनहोयतोइंद्रिउपणजोरघणुं दाखवे अनेइंद्रिउनापरिवलथीकरीने जिवप्रमादमांपडे ने प्रमादमांपड्यो एटलेतेनेज्ञानध्यानतोहोयजनहि तेनेतो इंद्रिउनापोपणनोजविचारअहोनिशरहे तेथीजिवअनंतां कर्मअशुभउपारजे अथवाकदापिकोइशुभउपारजे परंतु अंतेएकर्मबंधकहिये तेकर्मनाजोरथीकरीने जिवनरका दिकगतिनेविषेजइनेउपजे तोत्यांतोरुधीरमांसनोकरद मथइनेरह्योछे नेसदायछेदनभेदनछे त्यांअसुचीनुंशुंकहे वुं अथवामनुष्यअथवातिर्जंचनीगतिनेविशेआवे तोत्यां

पणगर्भवासनेविषेतो असुचीनोजभंभारछे तेगर्भवास मांउपजवानी तथाउपजवानाथानकनीवारता संक्षेपथ किदेखाडियेछिये जिवगर्भनेविशेकेटलादिवसरहे तथा केटलीरात्ररहे तथाकेटलामहूरतरहे तथाकेटलाश्वासे श्वासरहे तथाजिवशोआहारले एटलांवानांगर्भनांकहि शुं हवेजेगर्भनेविशेजिववसेंनेसामीसित्तोतेर अहोरात्र हे एटलोगर्भनेस्थितिनोकालपरायछे तेमांकोइनेगर्भओ थइजाय तेसर्वेकर्मनोव्याघातजाणवो तथाजिवगर्भनेवि शे आठहजारत्रणसेंनेपचवीसमहूर्त्तरहे व्याघातथकी छोओविकोजाणवो तथाचौदलाखदशहजारवसेंनेपचवी स एटलाश्वासोश्वासगर्भनेविशेलेवे.

हवेगर्भावासे जिवनेउपजवानुंथानकदेखाडेछे तेस्त्री निनाभिनेहेठेबेनाडीछे तेबेहूनाडीफुलनेआकारेछे तेनी निचेयोनिछे तेमध्येजिवनेउपजवानुंठेकाणुछे तेजेमकम लउंधुंकरीनेराखियेतेआकारेछे तेनीनिचे जेवीआंबानी मांजरतेवेआकारेमांसनीपेसीछे तेजेवारेस्त्रीनेरतुकालहो यतेवारेतेमांसनीमांजरफुटे तेमांहेथकीरक्तवहे जिवनी उतपत्तिविशेजेअधोमुखफुलनेआकारे योनिछे त्यांपुरु नुंविर्यसंप्राप्तथाय तेकालेयोनीमांसिओतहोयतेवारेजिवउप जवाजोगथाय तेविर्यप्राप्तथयाथकी बारमहूर्त्तसुधिजि वनुंउपजवुंथाय तेवारपछीतेविर्यनाशपामे अहियांकेट

लाएकजिवपणनाशपामे शामाटेकेजोजिवत्यांउपजेतो एकपणउपजे तथाबेपणउपजे तथात्रणपणउपजे तथा उतकष्टानवलाखउपजे तेनुआवखुंजघन्यथकीअंतरमहूर्त्तउतकष्टुक्रोडपुरवनुं तेजिवजेउपजे तेनापितानीसंख्याकहियेछिये एकहोयअथवाबेहोय अथवानवसेंपिता होय हवेगर्भनाजिवनेउपजवानुंठेकाणुकहियेछिये स्त्री निजमणीकुखेपुत्रहोय डाबीकुखेदिकरीहोय एवेकुख नामध्यभागनेविशे नपुंसकहोय हवेतेगर्भनीस्थीतिकहियेछिये मनुष्यगर्भमांरहेतोबारवर्षरहे एथीअधिकुनरहे कदापिकोइअधिकुरहेतो छोडहोयपणजिवनहोयकदापि नवोजिवतेछोडमांआवीनेउपजे तोगेडपलवथायत्रिजंच गर्भमांरहेतोउतकष्टो आठवर्षरहे हवेगर्भनेअहारनीविधिकहियेछिये जेजेगर्भनेविशेउपजे तेप्रथमसमेअहार लेतेअहारशुंकरे मातानुंरुधिरपितानुंविर्यतेपरतेअहारकरेतोअपवित्रअसुची दूगंछनीएवोअहारकरेछे तेवारपछी तेनुंजशरीरबांधे जावतछएप्रजापतीपुरीकरे एमकरतां सातदिवशथायत्यारे पाणीनापरपोटाजेवोथाय तेवार पछीमनुष्यपणबांधे तेवारपछीआंबानीगोटीसरखोबंधा यतेवारपछीप्रथममहिनोपुरोथये एगर्भएककरखणउणो एकपलनोथाय सोलमासानुंएककरखणकहिये चारकरखणेएकपलकहिये तथाबिजेमहिनेतेपेसीकठणथाय ते

वारपछी त्रिजेमासेमातानेडोलाउपजे गर्भसारोहोयतो सारासाराअभिलाखथाय अथवागर्भनोजिवमाठोहोय तोमाठामाठाअभिलाखथाय तथाचोथेमासेमातानाअंग नोवधारोथाय तथापांचमेमासेपांचअंगथाय हाथ २ त थापग २ तथामस्तक १ एपांचअंगथाय छठेमासेरुधी रनोसंग्रहथाय तथासातमेमासेसातसेंनाडीवंधाय तथा पांचसेपेसीवंधाय तथानवधमणीनामीथाय तथानवाणुं लाखरोमरायप्रगटे तथारोमअहारग्रहथाय अनेसमेस मेप्रणमे वलीबीजाकेसदाढीमुछविनानाकह्या सर्वेशरीरे मलीने साडीत्रणकोडीरोमरायहोय आठमेमासेसर्वेअं गोपंगसंपूर्णहोय हवेजेजीवगर्भनेविषे जेउपन्यो तेनेल घुनित्य वडीनित्य सलेखम वलखा प्रमुखकांइनहोय एटले तेजीवगर्भमांरह्योथको आहारकरे तेआहारइंद्रि नीपुष्टीकरे हाड तथामेज तथाकेसप्रमुखनीवृद्धिकरे हवे जेगर्भमांरह्योथकोआहारकरे तेसर्वेशरीरेकरे अनेसर्वेश रीरेप्रणमावे अनेवारंवारआहारकरे नेसर्वेशरीरेउश्वा सनीश्वासले तेपणवारंवारले तेआहारक्यांथकीलेवे मा तानीनाभीनी नेपुत्रनीनाभीनीरस्महरणीजेनाडीछे तेमा तासायेसलग्नजछे तेपुत्रनाजीवनेसपर्शे तेकारणमाटे आहारकरे तथीआहारप्रणमे तथाएकबीजीनाडीपुत्रना शरीरसुसलग्नपणेछे तेमातानाशरीरनेस्पर्शेछे तेकारण

थकी शरीरपुष्टथाय तेथकीघणीपुष्टीथाय तथाव्यवहार नयनेमतेतो जीवसमयसमयआहारलेछे तथामाताआ हारलेतो गर्भनोजीवपणआहारले हवेतेगर्भमांमातानां अंगकेटलां तथापीतानांअंगकेटलां तेकहियेछिये पीता नां ३ अंगछे अस्ती १ अस्तीमांहेलीमीजो २ केशरोम प्रमुख ३ तथामातानांअंग ३ मांस १ लोही २ अनेक पालनोमांहेलोभेजो ३ हवेजीवकदापिगर्भमांथीजचवे तोनरकादिक चारेगतिमांजइउपजे हवेतेगर्भमांरह्योथ कोजीवमाताजोसुवेतो पोतेसुवे माताजागेतो पोतेजागे मातासुखणीएसुखीयो मातादूखणीएदूखीयो एवीरीतेग र्भमांरह्योथको जीवअसुचीअपवित्रमांदूखपरवशपणानुं भोगवतोथकोरहे एटलेएस्थानक महामलमुत्रनुंभरेलुं तेमांवसवुंपडे एवीरीतेनवमहीनागर्भनेविशेरहे हवेजेपु र्वेमातानारुधीरनुंबलथोडुंहोय पीतानावीर्यनुंबलघणुंहो यतो गर्भपुरुषवेदथाय जोमातानारुधीरनुंबलघणुंहोय नेपीतानाविर्यनुंबलथोडुंहोयतो स्त्रीवेदबंधाय जोरुधी र तथाविर्यनुंबलसमभागेहोय तोनपुंशकवेदबांधे तेमां कोइजन्मकालनेविषे मस्तकेकरीआवे कोइनेपगेलांप गआवे अथवाकोइतरीछोआवेसर्वेपुन्यपापनांफलछे पुर्व र्वेजोपोतानीपुर्वेनी अवस्थाजोमंभारे तोकोइनारुगंत्र नानकरे केमकेपुगर्भवासनरकनीकुंभीपाकमरखोछे अ

नेतेकोइजीव पुर्वअवस्थाभुलीनेजुवानीनामदमांगक्याथ काअसुचीनीदुगंच्छनाघणीकरेछे तेअज्ञानछे अथवाशरीरनेविषेजेछे तेकहियेछियें.

अराडपांसलीउ परीट्ठकंडकनामे संधीनीछेतथाबार पांसलीउकंडक बेपासानीछे चारअंगुलप्रमाणेग्रिवाछे चारपलनीजीभछेबेपलनांनेत्रछे चारपलोनुंमस्तकछेसातअांगलनीजिव्हाछेआठपलनुंरदयछेपचीसपलनुंकालजुछेबेअंतसकह्यांछे तेमध्ये १ सुक्ष्मने१ स्थुल स्थुलनेवर्मनितनुंस्थानककहियेनेसुक्ष्मनेलघुनितनुंस्थानककहियेवलीतेशरीरमांबेप्रणमवानांबेस्थानकछे एकदक्षणतथाएक वाम दक्षणनेपासे प्रणमेतोदूखनुकारण वामपासेप्रणमे तोसुखनुंकारण एकसोनेसाठसंधीछे एकसोनेसितोतेर मरमनांथानकछे तेठेकाणेलागेतोमरे त्रणसेंहाडनीमाला छेनवसेंनाडीछे सातसेंसीराछे पांचसेंमांसनीपेसीछेनव धमणीउनाडीछे नवाणुलाखरोमरायछे मस्तकदाढीमुछविनासर्वमलीसर्वशरीरनीसाडीत्रणक्रोडरोमरायछे एकसोनेसाठनाडीनाभिथकी उंचीचालेछे तेमस्तकनाबंधनीछेतेनेरसहरणीकहिये मस्तकेरसपोचाडे एरसहरणी नाडीनोजेटलोउपघातथाय एटलीरोगनीप्राप्तीगणवी आंख्यतथानाकतथाकानतथाजिभ एनाबलनेहणेरोग थायपिडाकरे एसर्वेउर्धनाडीनांफलजाणवां तथावलीएक

सोनेसाठनाडीनाभिथकीजे उठीतेअधोगामनीकहेतांनि
चीचालीतेपगनेतलियेवंधाणीछे तेनाडीनेउपघातथायतो
एटलारोगप्रगटथाय नेत्रनोतथाजंघानो तथामस्तकनो
तथाआदोशीशीजावतअंधथाय त्यांसुधीपणएरोगएना
जाणवा तथा एकसोनेसाठनाभीनाभिथकी जेउपडीतेत
रीछुंगतीएचाली तेहाथनांआंगलांसुधीपहोची तेनीउप
घातेकरीजेरोगथाय तेकहियेछिये वेपासेवेदनाथायतथा
पेटनीवेदनातथामुखनीवेदना एसर्वेएनीरसहरणीनावा
तथकीउपजे तथाएकसोनेसाठनाडीनाभिथकीजेउपनी
अधोगामनीकहेतां गुजस्थानकसुधीपहोची तेनेउपघात
थकीजेरोगउपजे तेकहियेछिये लघुनितवडीनिततथावा
युतथाकरमियाप्रवर्ते अथवालघुनितवडीनितनुं थंभवुंथा
यतथावायुरुंधाय तथाहरसविकारपांडुरोग इत्यादिकक
थोलारोगएरसहरणीनाघातथकीथायछे तथापंचवीशना
डीनाभिथकीउपनी तेसलेखमनेउधरवावालीछे उपघात
थीश्लेष्मथाय तथापचवीशनाडीपित्तनीधरनारीछेउप
घातथकीपित्तनोरोगथाय तथादशनाडी विरजनीधरना
रीछे इत्यादिकपुरुषने सातसेंनाभीतेनी रसहरणीजेना
भीतेनेउपघातनहोयतो सदायशरीरनेसुखरहे अनेतेरस
हरणीनाडीने कांइउपघातथयो होयतोतेनेप्रकारनोरोग
थायतथा त्रिशनाडीवडीहोयएटले छसेंनेशीतेरहोयतो

थकोचंदनअत्तरकुसम चुरणप्रमुखेपोतानाशरीरनेविलेप
नप्रमुखसुगंधेन्नरचोरेहेछे नेलोकोनीदूर्गंछनाघणीकरेछे
तेतनेआगलकरमघणांन्नोगववांपडशे माटेपुरवनाजेक
हेलाबोलगरन्नतथाशरीरप्रमुखनातेसंन्नारीने दूर्गंछना
कोइनीकरवीनही अनेआत्मासाथेएवोविचारकरवो हेचे
तनएपुदगलनोस्वभावसडणपडणवीदवंसणछे एनावर
णनेरसफरसनेपलटवानोस्वन्नावरह्योछे एनापरजायनी
एजस्थीतिछेमाटेतुंपुदगलनाधरममां प्रवेशकरीशनहीतुंता
राआत्मीकधर्मनेविषे प्रवेशकरताराधर्मनेविषेकशोत्रसुची
अपवित्रछेनही तुंतोसदायपवित्रछे माटेपोतानुंज्ञानदर्शन
चारित्रनाउपयोगनेमुकवुंनहीएवीछठीत्रसुचीन्नावनाभावे.

हवे सातमी आश्रवन्नावना कहीयेछीये हवेतेआ
श्रवकेवोछे के आश्रवरुपीएकसरोवरछे एटलेकाया
रुपसरोवरजाणवुं तेमध्येइंद्रीतथामनरुप मछकछरमी
रह्याछे तथाविपयनाकलोलत्यांघणाथइरह्याछे पापरुपि
युपाणीभरेलुंछे तेकायारुपआश्रवसरोवरछे तेनेपांचगड
नालांछेतेपांचगडनालानांनाम जिवहिंसा १ जुठुबोलवुं
२ चोरी ३ मैथुन ४ परीग्रह ५ हवेतेमध्येप्रथमजेजिव
हिंसाजेत्रसतथास्थावरजिवनी हिंसाधर्मनिमितेअथवा
संसारनिमिते करवीतेनेहिंसासर्वकाहिये आहियांकोइक
हेशेकेधर्मनिमिते कांइहिंसाथायतेकांइपापमां गणीनथी

तेनेकहियेकेप्रश्नव्याकरणसुत्रनेविशे धर्मनिमितजेहिं
साकरेतेनेमहामंदबुद्धियानेमहादूष्टप्रणामीकह्याछेतथाद
शविकालिकसुत्रनेविशे जैणाएधर्मकह्योछे इत्यादिकसर्व
सुत्रनेविशे जैणाविनाधर्मथायनहि अनेजेधर्माधर्मकरी
नेधर्मधर्मपोकारेछे नेजिवहिंसाकरेछे तेजिवशास्त्रजोतां
महामाठागर्तीनाछे अनेबहोलसंसारीदिठामांआवेछेत्र
नेअनंतोसंसारतेरखमशे एवांपरमात्मानां वचनछेतथा
जेधननालोभिथकाजेपुजाप्रतिष्टा सनात्रवरत पचखाण
करावेछेतथातेनोउपदेशकरेछे तेसर्वेपत्थरनीनावसरखा
जाणवातेमांतेबुडेछे नेबिजानेबोलेछे एवचाराअज्ञान
जिवपेटभरवावास्ते धर्मतथापापनीतथा आश्रवसंवरनी
कशीवलखाणराखतानथी अनेकदापिकोइये वेशास्त्रवां
चेलांछेतोतेनेपोतानास्वार्थआगल कांइसुजपडतीनथीते
थीपोतेपणबुडेनेआगलनानेपणबुडाडेछेएवुंश्रीपरमात्मानुं
वचनछेमाटेज्यांज्यांजिवनीहिंसात्यांत्यांसर्वेठकाणेआश्रव
जकहिये.शामाटेकेभगवंतेअवरतबारकह्यांछेतेमांछएका
यनुंअवरतनहइयाजछे त्यांकांइएवुंनथीकह्युंकेधर्मकारणेहिं
साकरेतेपापमांनगणवीजेकोइजाणीनेसोमलखाशेतेनेप
णजेरचडशेनेअजाणेखाशेतेनेपणझेरचडशेमाटेसंसारअ
र्थेअथवाधर्मअर्थेजेधर्णीहिंसाकरशेतेनेमहाआकरांकर्मबं
धाशेजायनरकादिकगतिनेविशेजशेएवुंकोइजिवेकह्युंनथी

केतुंमनेमारीनेतारुंसंसारनुंकारजसाध्य अथवाधर्मनुंकार
जसाध्यएवुंतोकोइकहेतुनथीसर्वेजिवाजिववुंवछेछेमाटेहेचे
तनसर्वथाप्रकारेत्रसअथवाथावरजिवनी हिंसानहिकरवी
तेहिंसानहिकरेतेथणीआत्मानोसुखीथशेनेजेहिंसाकरशेते
नोआत्मादूखीथशेजेमगौत्रासदूखीथयोतेमाबिजापणदुखी
थशेएवातविपाकथकीजाणजो तथाविजोआश्रवजेमर
खानवोलवुं केटलाएकएवुंकहेछेके धर्मअर्थेजुठुवोलीयेते
नुंपापनथी तेपणवचनमिथ्याछे परमात्मानामार्गनेविशे
जथार्थवचनवोलवुं हवेतेभावनेविशेशुंविचारवुं अहोचेत
नआजन्मनाजेटलांकर्तव्यछे एसर्वेअसत्यछे जडथकीजे
जेकारजनिपजेछे तेनेतुंपोतानुंकरीनेजाणेछे अथवा
तेमांतुं लाभखोटमानेछे एसर्वेमिथ्याछे शामाटेके
पुद्गलनाकर्तव्यमांकोइकालेआत्मानेनफोहोयजनहि ए
आत्मानेतोअवगुणकरताछे तथात्रीजोआश्रवजेचोरीए
टलेपरवस्तुजेतेनास्वामिनादीधाविनाजेलेवी तेसर्वेचोरी
छे माटेतेआत्मानेकांइखपमांआवतीनथी धनधान्यादिक
जेचोरीनेतुंभेगुंकरीश तेअहियांपड्युंरहेशे अनेकर्मबांधी
शतेतारेभोगववुंपडशेतथाचोथोआश्रवजेअब्रह्मचर्यएटले
स्त्रीआदिकनुंसेवनतेविटंबनाछे नेस्त्रीनीसंगतथकीअनंता
जीवआगेडुबेलाछे माटेतेनेस्त्रीथकी सदायअलगुंरहेवुं
तथापांचमोआश्रवजे महाआरंभजेपरीग्रह तेपापनुंमुल

ज तथासर्वेश्राश्रवनुंमुल तथासर्वदुखनोदातार एवोजे श्रारंभपरीग्रहथकीसदायअलगुंरहेवुं अंतेपणतेश्रारंभ परीग्रहश्रापणीहारेश्रावेनहि एथकीश्रापणेअनंताभवर खभवुंपडे माटेएपांचेश्राश्रवतेथकीसदायवेगलोरहे नहि तोएजतनेसंसारमांअनंताभव जन्ममरणकरावशे तथा बीजेप्रकारेअढारपापस्थानक तेपणश्राश्रवजछे तेथकी पणसदायवेगलुंरहेवुं तेनांनाम हंसादिक ५ पूर्वेकह्यां तेतथाक्रोधछठो एटलेक्रोधछे तेपणश्राश्रवरुपजछे जे वखतजिवक्रोधनेविशे श्रावीजायछे तेवखतकांइकृत्या कृत्यविचारतोनथी तथामान तेपणजीवश्रभिमाननो लीधोथको नकरवानांकारजकरे तथामायाकपटनो भरेलोजीवगुंनकरे तेसर्वेकारजसेवे तेनोकोइविश्वास पणनकरे तथालोभतेतोसर्वथकीमहानिष्टछे लोभीमा णसनेकोइसगुंवहालुं हेतुकोइहोयनहि अनेनकरवानां कारज तेसर्वेएलोभीमाणसकरे पोतेदुखीथाय नेबीजा नेपणदूखीकरे तथारागतेस्नेहनोलीधोथको कोइवचन बोलवानोपणविचारनहोय तथाकोइकामकरवानो पण विचारनहोय कोइनीलाजशरमपणनरहे एरागसोनानी बेडीसरखोछेतथाद्वेषतेद्वेषनाभर्योथकोपोतानुंकारजपण बगाडे नेसामानुंकारजपणबगाडे केवोकेलोढानीबेडीजे वोछे तथाकलेशजेसामासायेडभोकरवो अनेसंतापथाय

डीएकछेटेखसेनहि पोतेकलेशमांमरयारहे नेसामानेक लेशउपजावे तथाअभ्याख्यानएटले पराइखोटीवातो जाणीअजाणीकरवी तथाखोटांआलकोइनेमाथेदेवां.

हवेपरिसुनकेहेतां पराइचाडीउखावी अथवाकोइहेतु जाणिनेमर्मनीवात आपणनेकहीहोय तेप्रसिद्धकरवीत थाकोइनीमर्मनीवातजाण्यामांआवीहोयतो फजेतोकर वो तथापरीपरीवादकेहेतां परनाअवरणवादबोलवाको इनागुणग्रहणकरवामां समजेनही ज्यांत्यांसर्वनाअव गुणग्रहणकरवामांसमजे पंदरमुपापस्थानरत अरत एटलेसुखआवेथके सातावेदवी एटलेपोतानासुखमांम गनथइगयो पारकुंदुखजाणेनही दुखआवेथकेंहायवरा यघणोकरे संतोशराखेनही तथासत्तरमु मायामोसकेहे तांजेकपटसहित जुठुबोलवुंजेमआगेतो विपहतुंअनेव लीतेनेवधार्युं एटलेतेनाझेरनुंशुंकेहेवुं तेमपेहेलुंजुठुंबोल वुंतेतोमाहापापछे नेवलीदंभसहितबोलवुं एटलेतेनापा पमांशुंकेहेवुं तथाअढारमुंमीथ्यात्वसल्यएअढारपापस्था नथकी हेचेतनसदायवेगलोरहे एथकीजसर्वपापनीक्रि यालागेछे नेपापनीवासीएप्रकृतिनाटपररंजननाकरवा वालाएअढारपापस्थानकजछे नेएअढारपापस्थानक ज्यांसुधीमांहेंथीगयांनथी त्यांसुधीजीवनेसंसारथीरखा वजछे त्यांसुधीसंसारघट्योनथी एवातनिश्चेजछे तथाते

वरकहिये तथामनवचनकायानाजोग संवरवातेसर्वेव्य वहारसंवरछे तथाजेपरभावनोत्यागनेस्वभावनेविषेरम णाकरवुंएटलेज्ञानदर्शनचारीत्रमां रमणकरवु तेनेसंवरक हिये॥ तथानवमीनिरजराभावना एटलेधर्मध्यानशुक्ल ध्याननुंध्यावुं तथागुरुपासेलागेलादोषनुं प्राश्चितलेवुंत थाविनेवियावचगुरुवादिकनीकरवी इत्यादिकभावना भाववीतेनेनिरजरातत्वकहिये॥दशमीलोकस्वरुपभावना लोककहेतांचौदराजलोक तेनोआकारकहियेछिये पुरुष आकारकहेतांपुरुषवेपगपहोलाकरीने उभोरहेहाथवेके डेआपेतेवाआकारेलोकछे तथाविजेप्रकारे वलोणाआका रकहिये तेकहेतांजेमस्त्रीवलोवानेउभिरहे अनेमाखणउ परलाववाझडकालेछे तेवखतजेवोएनोआकारहोय ते आकारेलोकछे तथात्रिजेप्रकारेएकसरावलुं निचेउंधुवा लीएतेउपरसरावलानुंसंपटकरीने उपरमुकीयेपणानिचे नुंकांइकमोटुमुकीएने उपरनांवेसरखांनेनाहानांमुकीएते आकारेलोकछे तेलोकनात्रणभेदछे उर्धतथाअधोतथा तरिछोलोकछे तेजेपुरुषाकारनेविशे जेनाभिनीजग्याथ कीनिचुंतेनेअधोलोककहिये तेसातराजथी कांइकअधुछे तथासातराजमाठेरोनाभिथकीउपरनोभागछे तेनेउरध लोककहिये तथाजेनाभिनीजग्यानोभागछे तेनेत्रिछो लोककहिये हवेतेत्रणेलोकनुं किंचीतस्वरूपदेखाडियेछि

येजेअधोलोकनेविषे सातपृथ्वीछे तेमध्येपहेलीपृथ्वीर
तनप्रभाएवेनामेछे तेनोएकलाखने एसीहजारजोजननो
पिंमछेतेमेरुपर्वतनासंभुतलापृथ्वीनाभागथकीगणवोहवे
जेएकलाखएसीहजारजोजननोपंडछे तेमध्येएकहजार
जोजननिचेमुकीये नेएकहजारजोजनउपरमुकीये तेना
मध्यमांएकलाखनेअठोतेरहजार जोजननोपंमरह्योतेमां
हेतेरभागकरीये तेमांतेरनर्कनापाथमाछें तेनाविचलाअां
तराअगीयाररह्या तेमध्येदशआंतरामां भुवनपतिनीद
शनिकायोछेनेएकआंतरुखालीछे तथाहजारजोजनजेउप
रनुंरह्युं तेमध्येसोजोजनउपरमुकीए तथासोजोजनहेठ
लमुकीएमध्येआठसेजोजनरह्युं तेमध्येआठव्यंतरनीनि
कायोछे तथाउपरनासोजोजननेदशजोजनउपरमुकीएत
थादशजोजननिचेमुकीए मध्यनाएसीजोजनमांआठजा
तनावाणव्यंतरनोरेहेवासछेते भुवनपतितथाव्यंतरनेरत्न
प्रभजग्याछे हवेजेनर्करत्नप्रभातेनात्रणभागकरीए ते
मध्येप्रथमनोभागरत्ननोछे तेरत्ननाभागनीमांहेलीकोर
सोळकंमरत्ननासोळजातनाछे बीजाभागोमांरत्ननाभा
गनथी तथातेरपाथडेथइनेत्रीसलाखनर्कावासछे तेनर्क
पृथ्विनेनिचेत्रणवलीयांछे एकघनोदधी १ घनवा २ त
नवा ३ एत्रणवलीयांनेआधारेकरीनेएपृथ्विरहीछे तेनी
निचेएकराजआकाशछे त्यांगयेथकेबीजीनर्कपृथ्विआवे

तेनेविशेअगीयारपाथडाछेतेपृथ्विकांकरासरखीजाणवी
त्यांथकी एकराजगयेथकेत्रीजीपृथ्विवालुकप्रभाएवेनामे
आवेतेनेविशेनवपाथडाछे तेपृथ्विवेलुसरखीछेत्यांथकीए
कराजचोथीपृथ्विपंकप्रभाएवेनामेआवेत्यांसातपाथडाछे
तेपृथ्विपंककेहेतांकादवजेवीछे त्यांथकीएकराज पांचमी
पृथ्विधुमप्रभाएवेनामेआवे त्यांपांचपाथडाछे नेधुंवा
डासरखीपृथ्विछे त्यांथकीएकराजछठीपृथ्वितमप्रभाना
मेआवे तमकेहेतांअंधकाररुपछे त्यांत्रणपाथडाछे त्यां
थकीएकराजऊजेरी सातमीपृथ्वितमतमाएवेनामेआवे
त्यांअंधकारअत्यंतघणोजतदरुपछे त्यांएकजपाथडोछे
तेमध्येपांचनरकावासछे तेनांनामकहियेछिये काल १
माहाकाल २ रोलुं ३ माहारोलुं ४ अपेठा ५ कालादी
कचारपाथडाचारदसीनेविषेछे तेअसंख्याताजोजननाछे
नेअपेठाणनामेनरकावासमध्यनोएकलाखजोजनलांबो
पोहोलोछे तेनीवेदनाघणीआकरीछे त्यांथकीएकराजग
येथकेअलोकआवे हवेतेसातेपृथ्वीनुंपोहोलपणुं कहीये
छीये पेहेलीपृथ्वीएकराजलांबीपोहोलीछे बीजीनरकपृ
थ्वीबेराजलांबीपोहोलीछे त्रीजीनरकपृथ्वीत्रणराजलां
बीपोहोलीछेतेमएकएकराजवधतेवधतेछठीछराजतेथकीसा
तमीनरकपृथ्वीसातराजलांबीपोहोलीछे हवेतेसातेनरक
नीवेदनानुंस्वरूपकहीयेछीये प्रथमनीत्रणनरकनेविषेपर

माधामीकृतवेदनाछे तथाखेत्रवेदनापणछे तथाचोथी पांचमीवेनरकनेविषे मांहोमांहेवीक्रीयकरीने लढीमरेछे एकएकनेवेदनाकरेछे तथाखेत्रवेदनापणछे तथाछठीसा तमीवेनरकनेविषे खेत्रवेदनाएकलीजछे परंतुपेहेलीन रकनेविषेअनंतीवेदनाछे तथकोबीजीनरकनेविषेअनंत गुणीवेदनाछे एमअनुक्रमेएकएकथकीअनंतगणीवधती वेदनाजावतछठीकरतांसातमीनरकपृथ्वीनेविषेअनंतग णीवेदनाछे तथातेसातेनरकमांहेमाहाअंधकारछे त्यांको इचंद्रमासूरजप्रमुखअजवालुंकरताछेनही.

शिष्यवाक्य--ज्यारेसातेनरकपृथ्वीमांअंधारुकह्युंत्यारे भुवनपतीव्यंतरमांपणअंधारुछे?

गुरुवाक्य--भुवनपतीव्यंतरनेविषेरेहेवानाजेरेहेवासते सर्वेरतनमयछेतेथीमाहाउद्योतकारीछेत्यांकांइअंधकारछे नहीअनेतेनारेहेवासनाजेभुवन तेजंबुद्वीपजेवडाछे जाव तअढीद्वीपजेवडाछेतथाव्यंतरनाभुवनतेभरतक्षेत्रजेवडाछे जावतजंबुद्वीपजेवडाछे तेमाहाउद्योतमयछे वठारामठा राममाहातेजनोपुंजमुकेछेइत्यादिक एनोविस्तारजीवा भिगमथकीजाणजो.

शिष्यवाक्यः--केस्वामि आंतरेआंतरेभुवनपतिनेविशे महाउद्योतमहासुखछे तोनर्कनापाथडानेविशे अंधारु नेमहादुःखतेशुं तेपणपृथ्वितोरत्ननीछे अथवासोळकंम्र

त्ननापूर्वेंतमेकह्याजछे.

गुरुवाक्यः--हेभद्रजेदेवनाजेरहेवासनाजेउद्योत तथा सुखतेसर्वपुन्यनाजोरथीभोगवेछेतथानर्कवासानेअंधकार तथादूखतेसर्वपापनाजोरथीछे जेमकोइएकघरनेविशेहे ठउपरतेनाउपरएमअनेकलोकवसेछे तेसर्वेनेसुखदूखतो पोतानापुन्यपापनाउदेप्रमाणेमलेछे तथाजग्यानीजेशो भातेपणपुन्यपापप्रमाणेछे तथातेंजेकह्युं जेरत्ननीपृथ्वि तथारत्ननाकंडतेनुंएमछेके ज्यांनरियानोरेवासछे त्यां

जाणवो तेनेफरतोलवणसमुद्रजाणवो तेबेलाखजोजन नोजाणवो तेनांपताळकळसाछे तेमध्येथकीपाणीउछ ळेछे तेनीभरतीओटथायछे तेनुंपाणीखारुंछे तेनेपणफ रतीजगतिछे तेनीपरथीसोळलाखजोजनमाठेरीछे तेनी फरतोधातकीखंडछे तेनेविशेजंबुद्वीपकरतां बमणांक्षेत्र तथाबमणीरीतसर्वेजाणवी एटलोविशेष जेत्यांनाबेएमेरु चोरासीहजारजोजनउंचाछे तथाबेइखुकालपर्वतछे तथा धावडीनुंवृक्षछेतथाफरतीजगतिछेबाकीसर्वेजंबुद्वीपनीरीत जाणवुं. तेद्वीपचारलाखजोजनपोहोलोछेतेनीपरथीएकत लीसलाखजोजनझाझेरीछे तेनेफरतोकालोदधीनामेसमु द्रछे तेनुंपाणीकाळेवरणेछे नेपाणीसरखुंपाणीमीठुंछेतेने पणफरतीजगतीछे आठलाखजोजनपोहोलोछे तेनीपर थीएकाणुंलाखजोजनझाझेरीछे तेनेफरतोपुखरवरनामा द्वीपछे तेनामध्यभागनेविषे मानुखोतरपर्वतवलीयाकारे पड्योछे तेनीमांहलीकोरेअरधोजेद्वीप तेमध्येसर्वधातकी खंडनीपेरेसमजीलेवुं परंतुखेतरधातकीखंडनाकरतांएव मणोमोटोछे एअढीद्वीपनीमांहेलीकोरेमनुष्यनोरेहेवास छे तथामनुष्यनुंजन्ममरणपणएअढीद्वीपनीमांहेलीकोरे छेतथातीर्थंकरकेवलीगणधरआचारजउपाध्यायसाधुनेथ सेदेवतानेयादेवाधिदेवनेअढीद्वीपनीमांहेलीकोरजछेतथा अढीद्वीपनीबाहारनीकोरेदेवतानाग्रीजंचनोरेहेवासछे तेप

एकद्वीपथकीसमुद्रबमणोएमअनुक्रमेअसंख्याताद्वीपस मुद्रमुकताथकाछेल्लोसंभुरमणनामाद्वीपआवे ते पाराज पोहोलोछे तेथकीसंभुरमणनामासमुद्रबमणोपोहोलोछेए टलेअडधाराजमांछे तथाअढीद्वीपनेविषे जेचंद्रमासुर्यग्र हनक्षेत्रतारासदायफर्याकरेछेतेथीदिवसरात्रनुमानबंधाय छे तेथीसमयखेतरकहीयेछीये तथाअढीद्वीपबाहारजेचंद्र मासुरजग्रहक्षत्रताराछेसर्वस्थीरभावछे ज्यांसुरजछेत्यांस दायादिवसरेहेछे चंद्रमाछेत्यांसदायरात्ररेहेछे तथाचंद्रमा सुरजनुंपचासहजारजोजननुंआंतरुरेहेछे एटलेश्रेणीबंध रेहेछे एमअसंख्याताद्वीपसमुद्रनुंजाणवुं.

शिष्यवाक्य–स्वामीतेअसंख्याताकेटलाहशे.

गुरुवाक्य––अढीसागरोपमनाजेटलासमयतेटलाएद्वी पसमुद्रछेतेनोविस्तारअधिकारजिवाभिगमथकीजाणजो एटलेतरिछालोकनोअधिकारकह्यो हवेउरधलोकनोक हियेछिये त्यांपहेलुदेवलोक सुधर्मनामाछे त्यांबत्रीशला खवेमानछे सर्वेरतनमयछे तेथकीउत्तरनीदशे बरोबरइ शानदेवलोकछे तेनेविशेअठाविशलाखवेमानछे तेनांइं द्रनुनामदेवलोकनेनामेसमजिलेवुंमर्वेनेविशेतेबेदेवलोक लगईनेआकारेछे तेनाउपरेसनंतकुमारनामा देवलोक दक्षणदिशाएछे तेनेविशेबारलाखविमानछे तेनेविशेदेवं गनानुंउपजवुंहोयनहि तथाआगलनादेवलोकमांपणए

पजवानुंनथी तेथकीउत्तरदक्षणनेविशे महेंद्रनामादेवलो
कछेतेनेविशे आठलाखविमानछे तेनाउपरचोथु पांचमु
ब्रह्मदेवलोकछे तेनेविशेआठलाखविमानछे तेनाउपर
पांचमुब्रह्मदेवलोकछे तेनेविशेचारलाखविमानछे तथा
कृष्नराजिल्यांछे तेनेविशेनवलोकांतीकदेवनांनवविमान
छेजेतिर्थंकरनीदिक्षानेसमे उपदेशकरवाआवेछे तेदेवो
नोरहेवाशल्यांछे तेदेवलोकपांचराजलांबुपहोलुछे तेनाउ
परछठुलत्तीतंगनामादेवलोकछे तेनेविशे पचाशहजार
विमानछे तेनाउपरसातमुमहाशुकरनामादेवलोकछे तेने
विशेचालीसहजारविमानछे तेनाउपरआठमुसेसारना
मादेवलोकछे तेनेविशेछहजारविमानछे तेनाउपरअनंत
नामानवमुदेवलोकछे तेथकीउत्तरदसीदसमुप्रणांतनामा
देवलोकछे तेबेदेवलोकमलीने चारसेंविमानछे तेबंनेदेव
लोकमलीनेप्रणांतनामा एकइंद्रछे तेउपरआरणनामा
देवलोकदक्षणादिशामांछे तेथकीउत्तरदिशानेविशे अच्यु
तनामाबारमुदेवलोकछे तेबेदेवलोकमलीने त्रणसेंविमा
नछे तेबेदेवलोकमलीने अच्युतनामाएकइंद्रछेएबारदेव
लोकनेकलपकाहिये तेउपरनानेकलपातीतकाहिये तेनो
विचारकहियेछिये तेबारदेवलोकउपर नवग्रीवेकछे ते
नाप्रथमत्रणग्रीवेक पहेलु बिजु त्रिजु एत्रणमलीने
एकप्रथमतर्क कहिये तेपहेलातर्कनांएकसोअगीयारवि

मानछे तथाविजातर्कनांएकसोनेसातविमानछे तथात्रि
जातर्कनांसोविमानछे तेत्रणेतर्कमलीने नवग्रीवेककहिये
तेनवग्रीवेकमलीने ३१८ विमानछे तेउपरपांचअनुतर
विमानछे तेनांनाम विजय विजयंत जयंत अपराजित
सर्वार्थसिद्ध तेमध्येविजयादिक चारविमान चारदिशाने
विशेछे अनेपांचमुसर्वार्थसिधनामा विमानलाखजोजन
लांबुपहोलु मध्यभागमांछे तेविमाननीधजाथकीबारजो
जनउपरसिद्धसलाछे तेमध्यमां आठजोजनजाडीछेछेडे
माखीनीपांखजेवीपातलीछे तेसिद्धसलाउपरएकजोजन
नात्रेविशभागमकीने चोवीशमाभागनेविशे सिद्धपरमा

वहारथकीतपक्रिया कष्टचारीत्रपालेछे तेजिवनेहजुसुधी समकितपणप्रगटथुंनथीनेमिथ्यादृष्टीछेतेकोइभवीछेअने कोइअभवीछे तेसर्वेएवाव्यवहारकष्टथकी नवग्रीवेक सुधीजायपण कांइतेनाआत्मानुंकल्याणथायनहि तेजिवतोअनंतोकाळसंसारमांरखडवाना जाणवा माटेतेने व्यवहारचारित्रीयाकहिये तथानिश्चेचारित्रीया पांचअनुतरविमानतथासिधपणजाय हवेतेचउदराजलोकउंचपणेछे तेमध्येएकराजलांबापहोळापणे चउदेराजसुधीतेनेत्रशनाडीकहिये परंतुसिधसलाएगएथके पिस्तालीसलाखजोजनलांबीपहोळीछे एजत्रसनाडीनेविशेजत्रसजिवछे बाकीसर्वेलोकनेविशे पांचथावरभरेलाछे तेमाटे हेचेतनएजलोकनेविशे कोइआकाशपरदेश तेंजन्ममरणकरयाविनाछेम्ज्यानथी.

शिष्यवाक्य—सर्वलोककहेतां सिद्धपणभेगाआव्यातोशुंसिधनाभेगाविजाजिवछे.

गुरुवाक्य—सिधनाभेगापांचेस्थावरसुक्ष्मतथाबादरवायुकायत्यांछे तेमध्येचारस्थावरतोअसंख्याताछेअनेसुक्ष्मवनस्पतितेनीगोदकहिये तेजिवअनंताछे.

शिष्यवाक्य—तेजीवासिद्धक्षेत्रमांरह्याछे तेनेकांइसिद्धनासुखनोभागआवतोहशे अथवाकांइसिद्धनाजीवनेएबाधापीडाकरताहशे.

गुरुवाक्य--सिद्धनासुखनोभागएनेआवेनही तेमकांइ एसिद्धनाजीवनेबाधापीडाकरेनही जथादृष्टांत जेमचंद्र मानुंअजवालुछे तेअजवालानुंसुखकांइवेआंखेअंधछेतेने होयनही तेमतेअंधकांइचंद्रमानाअजवालानेबाधापीडा करीशकतोनथी तेमतेजीवरह्याछे तेआपआपणाकरमने वशदूखपीडामांरेहेछे तेअंधरुपजाणवा तेनेसिद्धनासुख नोभागकयांथकीहोय तथासिद्धजीवनीराकारपोताना स्वरुपरमणीछे तेनेएबाधापीडाकरवासमर्थकेमथाय ते अजवालारुपछे हेचेतनएवोजेकोइलोक तेनेविशेतुंअनंत कालपरीभ्रमणाकरेछे तोहवेतुएवुंलोकनुंस्वरुपजाणीनेह जुतुंएलोकथीअलगोथवाकेमइच्छतोनथीजोतुसमज्योहो यतोएलोकथीउदाशथइने पोतानास्वपरुनीओलखाणकर एजतनेश्रेयकारीछे एथीजतारीमुक्तीछे एवीरीतेलोकस्व रुपभावनाभाववी.

हवेअगीयारमी बोधदूर्लभभावना कहेतांबोधबीजनुं पांमवुं तेघणुमुश्कलछेतेकांइसर्वगतीनेविशे पांमवुंथतुन थीतेठेकाणांवतावीयेछीये जेपांचस्थावरसुक्ष्मबादरनेवि षेतोअव्यक्तपणुंछे तथाविगलेंद्रीनेविशेपणअव्यक्तव जेवुंजछे जेनेविषेमनतथाश्रोतइंद्रीछेजनही तोधर्मनुंमां भलवुंअनेविचारवुंशाथकीकरे तथावीजंचपंचेंद्रीनेविषेछ मुर्छेममांतोधर्मछेजनही तथागर्भजनेशास्त्रवाणीलभ्वेकेके

कहीसेछे अहींयांकोइककेहेशेकेएकवीसहजारवरससुधी भगवाननुंधर्मचालशे तेअमथकीचालशेएवुंकेहेशे तेमा हामिथ्यात्वीछे नेभगवाननामारगनाचोरछे शामाटेजेभ गवानेआरंभपरीग्रहवालानेसाधुकह्यानथी तोतेथकीध र्मशानुंरेहे धर्मतोसाधुमुनीराजथकीजरेहेशे.

शिष्यवाक्य–स्वामीतमेप्रथमजे क्रियाव्यवहारपाले आरंभपरीग्रहथकीवेगलारहे तेनेतोतमेसाधुपणानीना पाडीहतीतोहवे कयासाधुमुनीराजथकीधर्मरहेशे.

गुरुवाक्य--हेभद्रअमेजेनापाडी तेज्ञानाहिणजेखोटोक्रि याआडंबरकरीनेचाले तेनीअमेनापाडीहती तेश्रीसुम तीग्रंथनेविशे सिधसेनदेवाकरएवुंकहीगयाछे तथाश्रीभ गवतीजिनेविशे शुधर्मास्वामीएमकहीगयाछे कहचुंछेजे गितार्थहोयतेनेसाधुकहिये अथवातेगितार्थनाकहेणप्रमा णेविचरेतेनेसाधुकहिये तेविनानाजेटलाविचरेछे तेघणी कष्टक्रियातपलुखाशपणुराखेछे तोपणतेनेसाधुकहियेन हिएश्रीविरनामुखनावचनछे तेवारेकोइकहेशेजेआंजने कालेवेअक्षरनाजाणपंम्डितपणुधरावता एवाभेखधारीप णछे तेनेसाधुकहियेकेनाकहिये तेनोउत्तरजेएवावेअक्षर नाजाणथइने जेआरंभपरीग्रहथकीअलगानथया तेने महामिथ्यात्वीकहिये नेमहाअज्ञानीकहिये तेनुंभणवुंसर्व धुलमांगयुं नेकांइलेखेआव्युंनहि तेश्रीउतराधेनाजिना

अगीयारमाबहूश्रुतनामाअध्ययनने विशे एवुं कह्युंछे तथा श्रीआचारंगजिमां तेनीसाथेजावतठलेजवासुधीनीना पामीछे तथाश्रीआवशकनीरजुक्तिने विशे श्रीभद्रबाहूसा मिएएवुंकह्युंछे केजेएनेवांदेतेअनंताभव संसारमांरख डेतथाश्रीभगवतीजिना आठमासतकने विशे एनेजेआ हारपाणीआपेतेअनंताभवरखडे तेमजश्रावकनाप्रतीक्र मणाने विशेएनेआहारपाणीआपे तेनीआलोयणगुरुपा सेमागीछे एमजावतघणाशास्त्रने विशेएने निशेध्योछेमाटे एनेसाधुनकहिये तथाप्रत्यक्षपणेसमजोके जेपुरुषपोते कुवोजाणेछे तेधणीकांइचालतोकुवामांपडीजाय जेनजा णेतेपडे जाणेतेपडेनहि तेमजेपुरुषनेज्ञाननुंजाणपणुंहो यतोतेपुरुषअवरतनेकेमशेवे माटेएशेववावालापुरुषपा सेज्ञानछे तेपणअज्ञानछे तेवाजेभेखधारीपाखंडीतेनाआ स्याधर्ममार्गउपरचालेतेनेपणकांइधर्मपाम्योकाहियेनहि तेअधिकारश्रीमहानिसीथसुत्रने चोथेअध्ययने नागीज सोमजनोअधिकारछे तेजोजोमाटेसुगुरुविनाधर्महोयन हितेसुगुरु तेबहूश्रुतज्ञानीपुरुष आरंभपरीग्रहथकीवेग लाहोयतेनेगुसुरुकहिये तेसुगुरुसदायकालसर्वेक्षेत्रेना होयएनोकोइकक्षेत्रेकोइक अवसरेमले तेचोथेआरेपण कोइकअवसरेमलता तेअधिकारमहानिसीथसुत्रथकी जाणजो एवाकदापीकोइअवसरे सुगुरुनुंमलवुंथायतो

त्यांतेरकाठीयाआवीनेनमे तेथकीगुरुदरशनकरीशकेन हि तोवाणीसांभलवीतोक्यांथकीकदापीकोइजिवजवरो थइने तेरकाठीआने दुरकरीनेगुरुपासेजायतोपणशण गारादिकरसकथानालोलपीथका धर्मपामीशकेनहि अ थवाकेटलाकजिवबेठाथकाउंघे अथवाकेटलाकजिवक थामांचारप्रकारनीवारतालेइबेसे तेथकीधर्मसांभलेजन हि एमकरतांएसर्वकारणने दूरकरीनेधर्मसांभलवावेसे तोपुर्वेकुगुरुस्वदर्शनना अथवाअनदर्शनना तेणेजेभर मावेलाछेतेथीतेनेसुगुरुनुंवचनरुचेनहिजंथाद्रष्टांते एकन गरनेविशे राजामहाभक्तिवान अनेपंडीतनावचननोलो लपीअनेस्वभावेभद्रीकहतोतेजजेपंडीतलोकआवे तेने वडेआडंवरथीहाथीउपर बेसाडीनेघेरतेडीलावेतेनेपांच रात्रीराखीशेवाभक्तिकरीधर्मतेनीपासेसांभलीने तेनेपांच रुपैयानोमालदेइने भलीरीतेविदायकरीआवे एमजेजे पंडितआवेतेनेएमकरे तमांएकब्राह्मणपंडितआव्योतेस्व भावेकपटीछे तेमननमांएवुंविचारतांहुवोजेआराजावहूभ क्तिवाननेवहूदानेश्वरीछे तोएराजामहारेवशरहेतोघणु सारुंतोहुंजोएनेविलोमुकीनेघेरजइशतोएराजाभद्रीकछे तेविजानेवशथशेएमविचारीत्यांथकीजायनहि एमकरतां केटलांकवर्षवहिगयां तेवारेमननमांविचार्युंकेआपणेग्रह स्तीछरयातेघेरगयाविनातोचालेनहि माटेहवेघेरतोजवुं

पणराजाआपणेवशरहेएवुंकरीनेजवुं एवुंविचारीराजापा
सेआज्ञामागीतेवारेराजाएकह्युंकेसुखेथकीपधारो हूंतम
नेशकिसारुविदायगिरीकरुं तेवारेब्राह्मणेएवातकबुलक
रीराजायेविदायगिरीकरी तेवारेतेपंडितराजाप्रतेकहतो
हवोजेतुंघणोमत्रीकछे अनेघणोदानेश्वरीछे पणतनेहजु
पंम्डितनीपरीक्षानथी पणहूंतनेशास्त्रमांकोइकरीतनाअर्थ
छेतेदेखाडुपणताहारापेटमांरहेतोकोइपासेकहेतोतेदेखा
डवाजेवुंनथी तेवारेराजाबोल्योजेआवडीवधीसर्वराजनी
वारतामाहारापेटमांरहेछे तोशास्त्रनीवारताहूंकोइनेकेम
कहीशमाटेमनेकृपाकरीनेदेखाडो तेवारेपंडितनामुकरग
योकेएवाततनेकहेवायनहि अनेतजथकीजिरवायपणनहि
एमकहीनेराजानेघणोमोहचडाव्यो तेवारेराजाघणोआ
ग्रहकरीनेवळग्योतेवारेतेपंम्डिते घणोबंदोबस्तकरीनेरा
जानेगीतानोपाठदेखाड्यो तेमध्येएकशब्दनोअर्थपुर्वेज
थतोहतोअनेशब्दनोअर्थपणएजहतो तेकहीनेदेखाड्यो
अनेपछीकह्युंकेआअर्थतोअमारेसर्वेलोकनेसमजाववानो
छे पणपंम्डितलोकनामनमांएशब्दनोअर्थएवोछेकेसी
केवेठीदेवीचणाचवेएवोअर्थपंडितोनाजाणवामांछेविजा
नाजाण्यामांनथीअनेपंडितविजानेजणावतापणनथी प
णताहरीघणीभक्तिजाणीनेमेंतनेएअर्थकह्योछे पणतुंकोइ
नीपासेकहीशनहिअनेएशब्दनाएजअर्थकरेतेनेपंम्डितजा

एजेविजानेपंडितजाणीशनहि.

तेपंडीतएवुंसलघालीनेपोतानेघेरगयो त्यारपछीजेजे पंडीतआवेतेनेराजाबहूआडंबरथीलावीने तेगीतानापा ठनाशब्दनोअर्थकरावे तेएनेपुर्वेपेलोपंडीतसलघालीने गयो तेअर्थतोकोइथकोथायनही त्यारेतेपंडीतोनेनीभ्रं छीअपमानकरीनेकाढे तेवातदेशमांप्रसिद्धथइजेराजापुर्वे पंडीतोनुंबहुमानपुजाकरता नेहमणांतोसर्वपंडीतोनेनीभ रंछेतेवातकाश्मीरमांएकपंडीतसर्वोपरीशास्त्रनाजाणसर स्वतीनोउपाशक तेणेसांभलीनेएवोविचारथयोजे हूंजइ नेराजानेठेकाणेपाडूं तेवारेरातनेसमेसरस्वतीएआवीने

इरीइयुंनही तेवारेपंडीतबोल्योके एशब्दनाअनेकअर्थछे पणएनोमुलअर्थएकछे तेतोअमेपंडीतलोककोइनेदेखाड तानथी तेवारेराजाघणोआग्रहेकरीनेवलग्योजेएअर्थतो मनेजरुरदेखाडवोपडशे चालोहूंएकांतआवुं तेवारेपंडीत एकांतजइ कोइनेकेहेवुंनही एवोबंदोबस्तकरीनेअर्थकर्यो जे सींकेबेठोदेवीचणाचावे तेवारेराजाबहुखुशीथयो अ नेकेहेवालाग्योजेपुर्वेफलाणास्वामीआव्याहता तेणेएअ र्थकर्योहतो केमनेआजएअर्थकर्यो तेवारेपंडीतेकह्युंजण जणएअर्थजाणतानथी एतोपुरोपंडीतहोयतेजाणे तेवार पछीपंडीतमनमांविचारवालाग्योजे एमुरखोआराजाने सलघालीगयो तेअर्थपंडीतक्यांथकीलावे माटेएनोसल काहाडवोएमविचारीराजानेव्याकरण पंचकाव्य सिद्धांत कौमोदीसुधीभणाव्युं पछीगीतानापाठनोराजापासेअर्थ करावामांड्यो तेवारेमुलशब्दनोअर्थहतोतेआवे पणएं लोकल्पीतअर्थहतातेआवेनहीतेवारेपंडीतेकह्युंकेहेराजा तुंकाचोछेतेथीएअर्थतनेमांहेसुजतानथी तेवारेराजाबोल्यो जेहूंकाचोछुंतेतमेकोहोछोतेसत्यछे पणअर्थतोहूंकहूंछुंतेज थशेएममांहोमांहेविवादघणोथयो तेवारेपंडीतबोल्योजेए जअर्थसत्यछे तोतेंआटलाबधापंडीतोनुंअपमानकेमकर्युं तेवारेराजाबोल्योजे स्वामीतेमुरखोमनेसलघालीगयोते हूंशुंजाणुं नेहवेतोतमेमनेविद्यारुपीआंख्योदीधीतेथीहवे

मनेसर्वज्ञ यथार्थज्ञापणथयुं हवेकांइ हुंठगाउनहि तेद्रष्टां
तेजेएवाकुगुरुना जेम्नरमावेलाजेजिवछे तेनेसुगुरुनांव
चननजरुचे जेमजेथणांनेज्वरआवतोहोयतेनेअन्ननीरुची
नाथायतेमकुगुरुनासंगनीलोकोनेधर्मउपररुचीहोयनहिए
मकरतांकोइकुगुरुनोभ्नरमावेलोनहोयतो तेपोतेआपम्नाह्यो
होय तेपोतानाम्नाहापणआगलसुगुरुनांवचनहइयेधरेनहि
अथवाकोइ जिवअज्ञानीहोयतोतेनेस्वभ्नावेजरुचीआवेनहि
अथवाकोइजिवनामनमांथीशंकाकंखामटेनहिएटलावधा
एकारणज्यारेमटेअनेपछीसुगुरुनुंवचनसांभ्नलेतोतेनेधर्मनी
प्रातिथाय तेमांपणकेटलाकजिवसांभ्नलीनेहइएधरेनहि
तेनेपणकांइगुणथायनहि तेआजनाकालनेविशे केटला
कजिवएवाजनजरेआवेछे अथवाकेटलाकजिवतोकुलाचा
रजाणीनेधर्मप्रमुखसांभलवुंकरेछे तथाकेटलाकजिवअ
भिमाननालीधायकाचचोवारताशिखेछे पणपोतेपोताना
स्वरुपनी ओलखाणकरतोनथी अथवाकेटलाकजिवद्वीप
समुद्र तथाकिरियाआचारनीवारताओजाणीने भएयाकहे
वरावेछे तथाकोइसमजुकेहवडावेछे परंतुनिश्चेथीकहेतां
तेपणअज्ञानिजछे तेनेकांइधर्मपाम्योकहियेनहि जेथणी
पोतानाआत्मानुंवस्तुधर्मजथार्थम्नणतेछे तेवुंजाणीनेते
नेस्वदेहेनेमांजभ्नावपणरमणकरे तेनेबोधपाम्योकहिये ते
बोनेवाज्यारेसदगुरुमले तेनेनीशेचाकरतामले कोइजि

वनेसद्गुरुवनापोतानास्वभावथकीमळे शामाटेकेसम कितवेप्रकारनुंकह्युंछे एकगुरुउपदेशथकी तथाबीजुंनी अगकहेतांस्वभावथकीमळे माटेएबोधपांमवो जगत्रमां घणोदुर्लभछे अनेआमनुष्यभवमांज विशेषेकरीनेछे ए बीजेभावनाभावे तेनेबोधदुर्लभभावनाकहिये.

हवेबारमीधर्मभावनाकहियेछिये एटलेधर्मकहेतांवथु सहावोधम्मोएटलेवस्तुनोस्वभावतेधर्मतेपोतेपोतानीवस्तु नोस्वभावतेपोतानुंधर्मकहियेकदापिकोइपरवस्तुनास्वभाव मांपोतानुंधर्मजाणे तेमुर्खाइछे केमकेपरवस्तुनास्वभाव मांपरनुंजधर्मरह्युंछे तेमअहिंयांसमजवुंके आत्मानुंधर्मते आत्मामांजरह्युंछे नेपुद्गलनुंधर्मतेपुद्गलमांजरहयुंछे तेको इपुद्गलनास्वभावथकी साधीने पोतानुंधर्मकरवाचाहेछे तेभुलछे एटलेपुद्गलथकी साधीनेपोतानुंधर्मतेशुंकरेछे ते देखाडियेछिये दया दान पुजाव्रत नेम तप सामायक पोसो प्रतिक्रमण इत्यादिकजेपुद्गलथकीसाधीनेपोतानुं धर्ममानेछे तेभुलछे.

शिष्यवाक्यः—दयादानादिकपुद्गलथकी साधीनेकेमक होछो तेशुंआत्माथकीनहि.

गुरुवाक्यः—हेभद्रएआत्माथकीनहिज एपुद्गलथकीस धाय तेदेखाडियेछिये जेछकायनीदयापालवी तेपुद्गलने रोकीनेपळायछेतेपुद्गलनोस्वभावथयो तथादानदेवुं तेदे

वुंतेपुद्गलछे नेदेवावालोतेपणपुद्गलछे एसर्वकायाथकीज थायतथापुजाजेकरवीतेपणकायाथकीथाय तेमवरतनेम तपप्रमुखसर्वेकायाथकी निपजेछे तेकांइआत्माथकी नि पजतुनथी.

शिष्यवाक्य--कायाथकीनिपजेछेपणकांइआत्मानाउप योगविनानिपजेछे.

गुरुवाक्य--जेतेंआत्मानोउपयोगमान्यो तेतारीमोटी भुलयछेशामाटेजेअहियांतोमननाप्रणामभेगाभलीनेका रजकरेछे.

शिष्यवाक्य--मननीनेआत्मानीजुदीकेमखवरपडेशुंजा णीयेकेएमननाप्रणामछे केआत्मानोउपयोगछेअमेवेउने एकजजाणीएछीए.

गुरुवाक्य--अहोभद्रहजिसुधीतनेमनआत्मानीजुदीख वरपडीनथी तोतुंधर्मनीवारताशानीपुछेछेनेतुंधर्मसुंपाम्यो जेजडचेतननोविभागथयोनहित्यांसुधिसमकितक्यांछेअ नेसमकितविनाधर्मनाहोय अनेधर्मविनामुक्तिशानीमले माटेतुंपहेलीजडचेतननाविभागनीसमजकर.

शिष्यवाक्य--स्वामीकृपाकरीनेंमनेभेदज्ञानदेखाडोजे थीहुंआत्मानुंअनेमननुंस्वरुपजुदुजुदुजाणु.

गुरुवाक्य--हेदेवाणुप्रियनिंद्राविकथा प्रमादतजिनेए काग्रहचित्तथइनेतुंसांभल जेआत्माछेतेउपयोगग्राहीछेअ

नोउपयोगनथी शाद्रष्टांतेकेजेम कोइपुरुषनेराजाएमार वाकह्याडयोतेपुरुषनेलाड्वोखावाआपेछे तेनेकांइलाडु वोखातांलाडवामांएनुंचितछे तेनुंचिततोलाडवामांनथी शामाटेकेतेनेतोमारवानोमहोटोभयछे तेमजेज्ञानीपुरुष छेतेपुद्गलनांकामोकरेछे पणतेजेमपेलोपुरुषलाडवोखाय तेवीरीतेकरेछे पेटमांसमजेकेएकांइमहारुनथी पणपुद्गल नुंधर्मउदेआव्युंतेरोक्युंरहेनहि तेभोगवीनेखरवेपणपोते भेगोभलेनहि पोतेपोतानाआत्मानाउपयोगमांजरहे जे मकोइस्त्रीनेपरायाछोकरानेधवरावववाने माहिनोठरावीने लाव्याछे पणतेनाचितनोआणंदपोतानाछोकरानेधवडा ववामांछे अनेपानोपणपोतानाछोकरानेदेखीनेआवेनेते छोकरानेजेधवरावे तेमनमांविचारेजेपेलानोमहीनोखाइ येछीये तेधवराव्यावगरचालेनहि परंतुतेमांकांइचितनो आणंदपणनावे तेमकांइपानोपणनावे तेमअहियांज्ञानी पुरुषनेसमजवोकेपुद्गलनाकामोमां भेगोनाभले हवेजेपु द्गलीकधर्मनाभ्रणामउठावीने आत्मीकधर्मनोउपयोगक रवो तेज्ञानदर्शनचारीत्ररत्नत्रीयनुंसाधवुं अनेतेनास्वरु पनेविशे रमवुंतेनेधर्मभावनाकहिये नेमांजेव्यवहारधर्म नीभावनाभाववी तेथकीशुभआश्रवनउपारजवुंथायतेथ कीआत्माशुभकर्मबांधे आत्माभारेथायपणकांइआत्मा नुंकारजसिधथायनहि अनेनिश्चेस्वरुपनीजेभावनाभाव

धुतेसदायएवीसमाधीमांजरमणताकरे नेदेशविरतीसमा
यककहेतांश्रावकतेनेसमाधीमांनिरंतररहीनाशके शामा
टकेग्रहस्थीतेथीनिरंतररमणताथायनहि तथागुणठाणुप
णपांचमुंतेथीतेप्रमाणेसमाधीहोय तेनेसमायकचारीत्रक
हिये. तथाविजुछेदोपस्थापननामाचारीत्रकहियेछियेजेपु
र्वेकहीजेसमाधीतेथकीभ्रष्टथाय शाथीकेपुर्व क्रतकर्मना
जोरथकीप्रणामनीधाराफरे तेथीकरीनेआश्रवभावमांजि
वजायतेवारेसमाधीगुणनरहे त्यारेसमायकचारीत्रपण
नारहचुं तेपाछोपोतानाआत्मानोउपयोगदेइनेपुर्वक्रतक
र्मनेछेदीने पाछोचारीत्रस्थापनकरेएटलेज्ञानदर्शननेविषे

मणोरस्तोतेक्षपकश्रेणीकहिये डावोरस्तोतेउपसमश्रेणी कहिये जेधणीउपसमश्रेणीयेचडेतेधणी कखायतथामि थ्यातनेदावतोचाल्योजाय नेजेक्षपकश्रेणीयेचढे तेमि थ्यातप्रमुखनोक्षयकरतोचाल्योजायतेक्षयनोकरनारोजा वतकेवलपामीमोक्षेजाय अनेजेदावतोचाल्योजाय तेअ गीयारमागुणठाणासुधीजाय पणआगलरस्तोछे नहि माटेतेनेपाछुंफरवुंपडे अथवाजोआवखुंआविरह्युंहोयतो कालप्राप्तथाय हवेजेपाछोवले तेशाद्रष्टांतेकेजेमकोइपं खीनेपगेदोरीबांधीनेउराडेछे तेपंखीजेटलीदोरीहोय ए टलीभोंयउडे पणतेथकीआगलजवायनहि अनेतेदोरी वालोदोरीखेंचे एटलेठेकाणेआववुंपडे तेमउपसमश्रेणी वालानेमोहनीकर्मनोनाशथयोनथी एतोउपसमावेलीछे तेप्रकृतिपाछीप्रगटथइने तेजिवनेअगियारमेगुणठाणेथी पाछोखेंचेएमजाणवुं हवेतेवेश्रेणीनेविषेसुक्ष्मसंपरायचा रित्रछे तेनुंस्वरुपकिंचितदेखाडियेछिये हवेतेआठमेगुण ठाणेगयोथकोप्रथमहाशरतअरतभयशोकदूगंछा एख टकनेखपावे तथाउपसमावे तेवारपछीनवमेगुणठाणेसं जलनो क्रोध मान माया पुरुपवेद स्त्रीवेद नपुंशकवेद खपावे तथाउपसमावे तेवारेदशमेगुणठाणेएकसंजलनो लोभरहे पणतेलोभधनधान्यादिक जमलनुंनोनहोय अत्यंतसुक्ष्मपणानानाखरुपप्राप्तनोहोय तथाअगियारमे

क्षीणमोहीथयो हवेतेजिवनामननाप्रणामनोकल्लोलचर्म्मे नहिशामाटेजेमदिरारुपमोहनीनोजेकेफहतो तेकेफना जोरथीअनेकतुरंगउठताहता तेमोहनीकर्मनोक्षयथयोए टलेघेलछामाहेथीगइ तेवारेतेनोआत्माथीरभावथयोजेम सरोवरनुपाणीवायुबंधथयेथके थीरभावरहेतेमएआत्मा नोउपयोगथीरभावथयोएटलेजथार्थचारीत्रथयुं एटलेक्षा यककहेतांमोहनीनोक्षयकहिये थीरभावकहेतांचारीत्रक हिये तेजथार्थकहेतां जेवुंसत्तागतनेविशेवस्तुपणेहतुतेवुं जप्रगटपणेथयुं तेवारेतेनेएकलभावथयो जेमजलनीजे सितलताअनेजलरसनोस्वाद अनेजलएत्रणेएकजछेर सस्वादनेसितलतापणुतेकांइजलथकीजुदूनथी तेमजगु णपरजायसहिततेजद्रव्यछे कदापीकोइआहियांकहेशेके पाणीतोउनुंपणहोय तेनेकहियेकेविभावथकीपाणीमांउ ष्णतापेसेछे पणस्वभावथकीनथी जेअग्नीनाजोगथी पाणीउष्णथाय पणअग्निथकीअलगुकरीये अनेघर्मीवे थायएटलेसितपणुथाय तेमआपणोआत्माकखायादिक नाजोगथकी कामी क्रोधी मानी लोभी अनेकनामधरा वेछेपणतेमोहनीकर्मनोनाशथयो तेवारेस्वभाविकनीरवि कल्पनिरउपाधीथीरप्रणामेजहोय एवुंएभेदज्ञानत्यांप्र गटेत्यांकांइआत्माअने आत्मानागुणपरजायजुदानथीए टलेध्याताध्येयध्यान एकत्वपणेभजे एटलेघपदार्थपरमा

शुभव्यवहार तथाकल्पव्यवहार तेनेकोइआदरवानीअ
मनेमतलबनथी शामाटेकेपरमात्माएसंवरनीकरणीकर
वीकहीछे पणआश्रवनीकरणीकहीहोयतोदेखाडो एटले
शुभाशुभव्यवहारछे तेतोआश्रवछे अनेकल्पव्यवहारछे
तेतोसर्वसर्वनापक्षनाजलखाणकरवाने वास्तेबांध्याछे ते
प्रत्यक्षजएदर्शननानोंखानोंखाछेतथाजिनमांपणश्वेतंबर
दीगंबरनाजुदाजुदाछे श्वेतंबरनेविशेपणगछगछनानोखा
नोखाछे तेव्यवहारथकीतोकांइफलमालमपडतुंनथी फो
गटकायकलेशछे जेमसंसारनेविशे नातनातनानोखाव्य
वहारबांधेलाछे जेमुसलमाननेविशेमरेत्यारेरुवेकुटेनहि
तेमजअंग्रेजलोकनेविशे पणरोवुंकुटवुंनथी तथाहिंदुलो
कनेविशेरुवेकुटे तथातेनाशोगपालेछे तेदेशदेशनेविशेनो
खीरीतछे मारवाडनेविशेहिंदूलोकोरुवेछे पणकोइकुटतुंन
थी तेमजपूर्वउत्तरमांजाणवुं तथादक्षिणदेशनेविशेरुवेछे
पणकोइकुटतुंनथी नेहाथघसेछे अनेगुजरातनेविशेरुवेछे
अनेछातीमाथांकुटेछेएवादेशदेशनाव्यवहारछेपरंतुमुवेलां
तोपाछांआवतांनथी तथाजवाबपणकोइदेतांनथी तोजेन
थीरीतोतेनीपणएजरीतछे अनेरुवेकुटेछे तेनीपणएजरी
तछे माटेएकल्पव्यवहारनीएवीरीतीजाणवी जोएमुवेलां
पाछांआवेतोआनेकल्पव्यवहारनाकरनुंफलमलेमवेमतो
कल्पनाकल्पव्यवहारदेसेछेमाटेएवुंपरमात्मानुंवचननथि

केएवाफोगटीयाव्यवहारकरवापरमात्मानुंवचनतोएछेके अपरमादिभावेविचरवुं अनेकल्पव्यवहारनीक्रियापरमा द गुणठाणामांछेपरमादतोतजवाकह्याछेमाटेज्यांआत्मस्व रुपनोरमणताछेत्यांधर्मकह्युंछेएटलेवस्तुनास्वभावनुनाम धर्मछे पणकांइकिरियानुनामधर्मनथी तथाकिरियातोनव तत्वनेविशे आश्रवमांगणावीछे तथाठाणांगजीमांपचीसे किरियाआश्रवकहिछे तेमजसमवायंगप्रमुखनेविशेपण कह्युंछे तथासुगडंगजीनेविषेतेरकिरियाछे तेपणआश्र वमांकहीछे एमजेटलीजेटलीकिरियाछे तेनेतोपरमात्मा येतजवीजकहिछे पणआदरवानुंकहिये कह्युंहोयतोदे खाडो तथाजसवीजेजी उपाध्यायेकिरियानेफांसीरुपेक

त्मउपियोगनहितेनुंत्र्पणयुंपणकांइलेखामांनहि तेमाटेश्र्मा
त्मज्ञानीवहूश्रुतहोय तेनांपासांसेवो एटलेसमज्यामांश्र्मा
वशे तथाश्र्मानंदघनजीपणएमकहिगयाछेके श्र्मात्मज्ञानी
होय तेनेसाधुकहिये वीजानेतोद्रव्यीलिंगीजाणवा इत्या
दिक घणांशास्त्रतथाघणांपंडितनांवचनजोशोतो तमनेस
मजपडशे एमपरीक्षाकरिनेश्र्मात्मारुपसंवरतत्वनेश्र्मादर
वो पुद्गलीकभावरुपश्र्माश्रवछे तेनेत्यागकरवो तेनाश्र्मा
त्मानुंकारजथशे एटलेसंवरतत्वकह्यो.

हवेनिरजरातत्वकाहियेछिये एटलेनिरजराकहेतांजे
श्र्मात्माथकीकर्मनेखेरववां तेनावेभेदछे एकवहाजएकश्र्म
भ्यंतर तेवहाजथकीकर्मनेखेरववानीभजनाछे श्र्मनेश्र्मभ्यं
तरथकीकर्मनिश्चेजखरे हवेतेवहाजश्र्मभ्यंतरतपनांनाम
लखावीयेछिये श्र्मणसणतप १ श्र्मणोदरीतप २ वरती
संक्षेप ३ रसचाहू ४ कायक्लेश ५ सलीनता ६ ए६
वहाजतपकहिये हवेश्र्मभ्यंतरतपकाहियेछिये प्रायश्चीत
१ विनय २ वयावच ३ सजाय ४ ध्यान ५ काउसग६
ए६श्र्मभ्यंतरतपकहियें हवेप्रथमश्र्मणसणतपकाहियेछिये
तेश्र्मणसणतपवेप्रकारनाछे एकथोडाकालनोबिजोजाव
जिवनो॥ थोडाकालनोछे तेनाश्र्मनेकभेदछे उपवास छठ
श्र्मठमजावतछमाशीतप तेनेविशेकेटलाकनांनामकाहिये
छिये रत्नावलीतपतेनीविगत प्रथमएकउपवासकरेपछी

कनकावलीतपोदीन. ४३४ पारणांनादीन ८८ एवं मास १७ दीन १२ एक परवाडीना. चार परवाडीये पांच वरस नव मास ने अठाड दीन.

हवे लघुसिंहक्रीडीततप कहियें छीयें. प्रथम एक अपवास पारणुं करी ने बे अपवास पछी एक अपवास पछी त्रण अपवास पछी बे अपवास पछी चार पछी त्रण पछी पांच पछी चार पछी छ पछी पांच पछी सात पछी छ पछी आठ पछी सात पछी नव पछी आठ पछी नव पछी सात पछी आठ पछी छ पछी सात पछी पांच पछी छ पछी चार पछी पांच पछी त्रण पछी चार पछी बे पछी त्रण पछी एक पछी बे पछी एक ते नो जंत्र.

लघुसिंहक्रीडीत तपोदीन १५४ पारणानादीन. ३३ एक परवाडी चार परवाडीये थइने बे वरस एक मास ने बे दीन.

हवे वृहत्‌सिंहक्रीडीत तप कहीयें छीयें. प्रथम एक उपवास पछी बे उपवास पछी एक पछी त्रण पछी बे पछी चार पछी त्रण पछी पांच पछी चार पछी छ पछी पांच पछी सात पछी छ पछी आठ पछी सात पछी नव पछी आठ पछी दस पछी नव पछी अगीयार पछी दस पछी बार पछी अगीयार पछी तेर पछी बार पछी चउद पछी तेर पछी पंदर पछी चउद पछी सोल पछी पंदर पछी सोल पछी चउद पछी पंदर पछी तेर पछी चउद पछी बार पछी तेर पछी अगीयार पछी बार पछी दस पछी अगीयार पछी नव पछी दस पछी आठ पछी नव पछी सात पछी आठ पछी छ पछी सात पछी पांच पछी छ पछी चार पछी पांच पछी त्रण पछी चार पछी बे पछी त्रण पछी एक पछी बे पछी एक तेनो जंत्र.

हवे खुडपडीमा तप कहीयेछीये. प्रथम एक उपवास करवो पछी बे पछी त्रण पछी चार पछी पांच पछी त्रण पछी चार पछी पांच पछी एक पछी बे. पछी पांच पछी एक बे त्रण चार पछी बे त्रण चार पांच एक पछी चार पांच एक बे त्रण. एनी एक परवाडीये तपदीन ७५ पारणांदीन २५ चार परवाडी थइने वरस एकने मास एक दीन १० ए तप पुरो थाय पारणां पुरव वत.

१	२	३	४	५
३	४	५	१	२
५	१	२	३	४
२	३	४	५	१
४	५	१	२	३

हवे महाभद्र पडीमा कहीयेछीये. ते प्रथम पांच उपवास करवा पछी छ पछी सात पछी आठ पछी नव पछी सात आठ नव पांच छ पछी नव पछी पांच एम अनुक्रमे उपवास करवा तेनो जंत्र. एम महाभद्र पडीमाना तपोदीन ७५ पारणांदीन २५ सरव मळीने मास छत्रने दीन वीस एक परवाडीये जाणवो चार परवाडीये थइने वरस बे मास बे दीन २० थाय एटले ए तप पुरण थाय. पारणानी रीत पुरव वत.

५	६	७	८	९
७	८	९	५	६
९	५	६	७	८
६	७	८	९	५
८	९	५	६	७

हवे अतिभद्र पडीमा कहीयेछीये. प्रथम एक उपवास करवो पछी बे पछी त्रण पछी चार पछी पांच पछी छ पछी सात. पछी चार पछी पांच पछी छ पछी सात पछी एक बे त्रण पछी सात पछी एक बे त्रण चार पांच छ. पछी त्रण एम अनुक्रमे उपवास करवा. अतिभद्र पडीमा तपोदीन १९६ पारणांदीन ४९ सरव मळीने आठ महीनाने पांच दिवस एक परवाडीना जाणवा. चार परवाडीये थइने वरस बे मास आठ दीन २० वासे ए तप पुरो थाय. पारणां पुरव वत.

१	२	३	४	५	६	७
४	५	६	७	१	२	३
७	१	२	३	४	५	६
३	४	५	६	७	१	२
६	७	१	२	३	४	५
२	३	४	५	६	७	१
५	६	७	१	२	३	४

हवे अतिशुद्ध पडीमा कहीयेछीये. प्रथम एक उपवास करवो पछी बे पछी त्रण पछी चार पछी पांच पछी छ पछी सात पछी आठ पछी नव पछी पांच पछी छ पछी सात आठ नव एक बे त्रण चार. पछी नव पछी एक पछी बे त्रण चार पांच छ सात आठ पछी

बारवर्षनोसंलेखणातपकहियेछियेतेप्रथमचारवर्षसुधी विगेनोत्यागकरवो विजाचारवर्षनेविशे उपवासआदेदे इनेविचित्रप्रकारनोअठमसुधीतपकरवो तेवारपछीएक वर्षएकांतरेउपवासकरवा नेपारणेआंबेलकरवुं तेपछीमा स ६ अठमअठमनोतपकरवो तेवारपछीमास ६ अठम उपरनोविकटभक्ततपकरवो तेवारपछीवर्षएकआंबेलनो तपकरवो तेवारपछीवर्षएकआंबेलआदिदेइने मासखम णसुधीशक्तिसारुतपकरवो एवीरीतनोबारवर्षनोसलेख णातपजाणवो तथाजवमध्यपडीमाएकमासनोतपतेनी विगतजेप्रथमशुक्लपक्षनेपडवेथकीमांडवो तेप्रथमतपेदां तीएकआहारनीतथा दांतीएकपाणीनी विजेदिनेदांतीब

हारनी तथाएकपाणीनीवद२वेदांतीआहारनी नेवेदांती पाणीनी एमजावतअमांवारुयायेपंदरदांतीआहारअने पंदरदांतीपाणीनी तेनेवजरमधपडीमाकहिये इत्यादि कतपसिद्धांतनेविशेबीजापणकह्याछे तथाहावमांनवाक ल्पीततपथएाथायछेएसर्वनेइतरकहेतां थोडाकालनोअ णसणतपकहिये तथाजावजिवअणसणतप तेनावेभेद एकपादोउपगमणअणसण अनेएकभतपचखांणअणस णहवेपादोउपगमणअणसणनावेभेद एकसीहअग्नीप्रमु खनोउपसर्गथाय तोपणत्यांथीडगेनहि बिजाएवाउपस र्गवनाजेमवृक्षनीडालकापेलीपडीहोय तेमहालेचालेन ही भतपचखांणअणसणनावेभेद एकसींहादीकउपसर्ग उपनाथकाभतपचखाणकरे बीजोभातपाणीविनाउपस र्गपचखेएवेभेद एटलेअणसणतपकह्यो हवेअणोदरीत पकहीयेबीये तेनावेभेद एकद्रव्यअणोदरीएकभावअणो दरी द्रव्यअणोदरीनावेभेद एकउपगरणअणोदरीबीजी भातपाणीनीअणोदरी उपगरणअणोदरीनावेभेद एक पात्रकाटअथवामाटीनुराखवुं तेपात्रअणोदरीकहीयेह वेभातपाणीनी अणोदरीनाअनेकभेदआठकवलआहार नाकरे तेनेअल्पआहारीकहीये कवलकेहेतांकुकडानाइं डाप्रमाणकोलीओहोय बारकवलजे आहारकरे तेने अडधी अणोदरीकहीये तथाचोवीसकोलीया आहार

करे तेने चोथाभागनी अणोदरीकहीये एमजावत एकत्रीसकवलनोआहारकरे तेने पणअणोदरी कहीये शामाटेकेबत्रीसकवलनुपुरुषने आहारनुंप्रमाणतेथीए कत्रीसवालोअणोदरीमांछे तेथीस्त्रीनेअठावीसकवलनु परीमाणछे तेनेसतावीससुधीअणोदरीकहीयेतेथीजावत आठकवलथीतेएकत्रीसकवलसुधी अणोदरीनो तपकही ये अनेबत्रीसकवलपुरालेतेने परमाणुंप्रेतआहारकही ये अथवातेमांथीकांइएकशीख अथवाएकग्रासउणोलेते नेपणपरमाणुप्रेतकहीये पणएकशीखेउणोरहे त्यांसुधी तेसाधुपेटभरोनाकहीये एटलेभातपाणीनीअणोदरीक हीतथाद्रव्यअणोदरीकही.

वाकोइथीक्षुधावेदनीनरवमातीहोयतोशीतउष्णजेवोमल
शे एवोलेइशुं अथवागोचरीएमौनपणेविचरशुं अथवा
पोतानीद्रष्टीएदीठो आहारदातारआपशेतोलेइशुं अथ
वाअणदीठोआपशेतोलेइशुं अथवादातारेजेआहारनुंपु
छ्युं तेजआहारआपशेतोलेइशुं अथवाभीक्षाएजेवोमल
शेतेवोलेइशुं अथवाघणुंअंनस्तवनाकरीआपशे तोलेइ
शुं अथवाअज्ञातघरनीभीक्षालेइशुं अथवाग्रहस्तीएमो
होआगललावीनेमुक्युंतेजलेइशुं अथवामानसहीतजेआ
हारग्रहणकरवाजोग तेआहारमलशेतोलेइशुंअथवाशुद्ध
निर्दोषमलशेतोलइशुंअथवादांतीनीसंख्यायेआहारलेइ
शुं इत्यादीकव्रतीसंखेपतपनाभेदजाणवाएटलेव्रतीसंखे
पतपकह्यो हवेरसचाक्तुचोथोतपतेनाअनेकभेदछे एटले
घीप्रमुखझरतेथके एवीविगेनोत्यागकरे अरसकेहेतांअ
डद चण्या वाल इत्यादीकनोआहारलेइशुं अथवाआंबे
लकरीशुं अथवाओसामणमाहेलाशीतनीकलेतेनेजवाच
रीशुं अथवाहींगपरमुखेवघारेलुंहशे तोतेआहारनहीक
रीये अथवाजुनुंधानखांणपरमुखतेनोआहारकरीशुं अथ
वाअंतआहारकेहेतां उखलारवलोजलीहशेतेलेइशुंअ
थवापंतआहारकेहेतांटाढोपरमुखआहारलेइशुं अथवालु
खोआहारलेइशुं तेसर्वेरसनोत्यागतेनेरसचाक्तुतपकह्यो
हवेकायक्लेशतपकहीयेछीये तेनाअनेकभेदछे काउसग

करीनेउभुरेहेवुं अथवाकाउसगकरीनेउभारहीनेहाजवुं नही अथवाउकमआसनेवेसवुंअथवावारपडीमापरमुख साधुनीवेहेवी अथवावीरासनेवेसवुं अथवापलांठीवा लीनेवेसवुं अथवावकरशीयालनीपेरेवेसवुं अथवादांडा नीपेरेसुवुं अथवाताहाम्हतापवेनीआतापनालेवी अथवा वस्त्रउपगरणनराखवुं अथवाशरीरेखाजनखणवी मुखनुं थुकपरठवुंनही गलेउतारीजवुंशरीरनुंजेसुसुरखारोमके शनखपरमुखनसमारवा अथवाशणगारनकरवो एकाय कलेशतपकह्यो हवेप्रतीसलीनतातपकहीयेछीये तेनाचा रभेदछे इंद्रीप्रतीसलीनता १ कखायप्रतीसलीनता २ जोगप्रतीसलीनता ३ वीवक्तप्रतीसलीनता ४ हवेइंद्री प्रतीसलीनतानापांचभेद श्रोतइंद्रीकहेतां काननावीशय नेविपेपरवरतवुं तेनेरुंधवुंएटलेरुडामाठाशब्दकाननेविपे आवीपडयातेउपररागद्वेशनकरवोतेनेश्रोतइंद्रीसलीनता कहीयेअथवाचक्षुइंद्रीसलीनताकेहेतांजेरुपरुडांमाठांदेख वां तनेविपेचक्षुनुंपरवरतवुंरुंधवुं एटलेनेत्रनोविशयजेपं चवरणनारुपनेविपेछे तेरुपनेविपेरागद्वेशनाकरवोहवेघ्रा हणइंद्रीसलीनताकहीयेछीये एटलेनासीकातेनेगंधनेवी पेपरवतवुं तेथकीरुंधवुंएटले सुरभीगंधदुरभीगंधनासी कानेआवीप्राप्तथाय तेनोद्वेशनकरवो हवेरसइंद्रीसलीन ताकहीयेछीयेएटलेजीभनोस्वभावतेरसनेग्रहणकरवानो

छे तेनेविषेपरवर्तवुं तेनेरुंधवुंएटले पांचप्रकारनारसनी ग्रहणकरताजोभछे तेजेजेरसआवीनेप्राप्तथाय तेशुभ अथवाअशुभहोय तोपणद्वेशरागनकरवो हवेफरसइंद्री सलीनताकहीयेछीये एशरीरनेफरसनेविषे परवर्तवानो स्वभावछे तेनेरुंधवातेआठप्रकारनाफरसछेतेनेविशेतेश रीरनोविषयछेतेफरसआठेप्रकारनारुडाअथवामाठाआ वीप्राप्तथायतेनेविषेरागद्वेशनाकरवोएटलेइंद्रीसलीनता तपकह्यो हवेकसायपडीसलीनतातपकहीयेछीये तेनाचा रप्रकार क्रोधजेरीसनाउदयेकरीउपजवुंतेनेरुंधवुंअथवा क्रोधआवीनेप्राप्तथयोछे तेनेनिश्फलकरवो सामानावच नादीकहोयतेसहीजवां अथवामानजेउदयआवतानेरुंध वुं अथवाजेउदयआवीप्राप्तथयो एवोजेअभिमानतेनेनि श्फलकरवो तथामायाकेहेतांकपटतेनेउदयआवतानेरुंध वुं अथवाआवीप्राप्तथाय तेनेनिफश्लकरवुं तथालोभकेहे तांइछावंछा रुपतेउदेआवतांनेरुंधवुं अथवालोभनोउदे आवीप्राप्तथाय तेनेनिश्फलकरवुंएटलेकसायप्रतीसली नतातपकह्यो हवेजोगप्रतीसलीनतातपकहीयेछीयेतेना त्रणभेदछे एकमननोजेवेपार जेपरजुजवो तेनेबहूप्रकारे करीनेपणसंवरवो तथाबीजोवचनसलीनताकेहेतां जेअ नेकप्रकारनांवचनपर जुजवांतेनेसंवरवुं तथात्रीजोकाय जोगकहेतांजेकायानोवेपार आश्रवथकीरोकवो हवेम

पथकीकर्मनोनाशथायनहि कोइकहेशेनाशनथायत्यारे शास्त्रवालेशावास्तेकह्या तेनोउत्तरजेशास्त्रवालेकह्यातेने व्यवहारचलववो अनेपोतानादर्शननीनोखीउलखाणक रावची प्रथमतोएजकारण बीजुएकेएवातपथकी सासन नीशोभाघणीवधेसासनसारुलागे त्रिजुएकेतधणीनीवा हाजथकीइंद्रीयोविजाविकारमांनपेसे इत्यादिक कारण जाणवांपरंतुएनेविशे कांइआत्मउपयोग एवोशब्दतोछे जनहि अनेचारीत्रनामआत्मानुंछे तोजेवस्तुचारीत्रछेतो तेवस्तुतोएमांछेनहि आतोएकक्रियारुपछे ताक्रियानेवि शेतोकोइनुंमनस्थीररहेनेकोइनुंनारहे जोस्थीररहेतोएप रमादगुणठाणानीक्रियाछे कांइअपरमादीभावतोएमांछे नहि अनेअपरमादीभावनेविशेतो क्रियाहोयजनहिते विचारीजुवो हवेजेएवीक्रियाकरेतेथकीकांइमुक्तितोमलेन हिकेमकेमुक्तिनुंप्रथमकारण भेदज्ञानछे तेचोथागुणठाणा थीमांडीनेआठमागुणठाणासुधीचाले तथानवमुदसमुगु णठाणुछे त्यांभेदाभेदज्ञानछे नेबारमेगुणठाणेअभेदज्ञान छेएटलांगुणठाणांकहेतां आठमागुणठाणाथीबारमागुण ठाणासुधीवचननुंउचारणपणछेनहि तथामनद्रव्यगुणप रजायआत्मउपयोगनाभेगुजरहे तेविनाजोविजिजगाये जायतोतेगुणठाणारहेनहि पाछोछठेसातमेगुणठाणेजाय जायतमिथ्यातमांपणजाय तथाअवधीज्ञानी मनपरजव

ज्ञानीकोइसाधुहोय तेसाधुपणअवधीमनपरजवज्ञाननो
उपयोगदेतां एगुणठाणापामेनहि तेगुणठांणाश्रुतज्ञान
अवलंबीछे तेवारमेगुणठाणेअन्नेदज्ञानछे त्यांघातीकर्म
नोक्षयकरीनेतेरमेगुणठाणेकेवलज्ञानपामे ततोवहारनी
क्रियातथावहारनातपमांकांइछेनहि तेवारेकोइकहेशेके
आजकांइतेवस्तुछेनहि माटेवहाजक्रियानेतप तेजप्रधान
छेतेनेकहियेकेवहाजक्रियानेवहाजतपप्रधानछे तेठीकछे
पणतमेआत्मधर्मनाद्वेशीमाटेतमने हजुसमकितगुणठा
णुपणआव्युंनथी माटेतमेखुशीपम्मेतेमकरो पणएकेवुंछेके
जेमलाकडानापुतलाने वरवनावीनेजानलेइनेजाय तेने
कोइकन्यापरणावेनहि अनेएजानैयालाजखोइनेघेरआ
वेतेमतमेपणआत्मज्ञानहिणवहाजक्रियानाआम्बरमाटे
अनंतोसंसाररखम्शो अनेतमाराउपदेशनासांन्नलवा
वालातेपणअनंतोसंसाररखम्शे तेवारेतेबोल्याजेतमेब
हूकठोरवचनबोलोछो अनेअमेतोबहूपंम्मितनांवचनकह्यां
छेतेउपरचालीयेछीये माटेअमेशामाटेरखमीये तेनोउत्तर
जेतमेपंडितोनाकहेणउपरथीचालोछो तेकांइपंम्मितआत्म
ज्ञानीनांएवांवचननाहोय शामाटेकेसमकितवनाआश्रव
मांनाखवाछे नेआश्रवनोवधारोकरवो एवचनपंडितनांक
हेवायनहि पंडितहोयतेतोआत्मानुस्वरुपग्रहीनेसंवरन्ना
वनीपरुपणाकरे तेनेपंडितकहिये तेअधिकारघणाशास्त्र

मांहे नेशास्त्रनांनाम अमेपुर्वेलीधेलांछे तेथकीजाणजो. त्यारेतेबोल्याजे तेशास्त्रनाबांधनारपंडीतखरा नेबी जाशास्त्रनाबांधनारा पंडीततेशुंखोटा तेनोउत्तरजेतेंकह्यु तेपंडीतखोटा तोएप्रतक्षखोटाजछे शामाटेकेआचारदी नकरग्रंथनेविशे एवुंकह्युंछेके ग्रहस्तीनाछोकराने परणा ववानेसाधुजाय एवांवचननाकेनाराने पंडीतकेमकहीये प्रत्यक्षतेमणेपोतानी नेपोतानापरीवारनीआजीवीकाबां धीछे तथाजेतपमां उजमणांकरवानाग्रंथबांध्या तोते नेपुछीयेके पुर्वेकह्यातेतपसुत्रमांछे तेनांतोउजमणांकांइ छेनही अनेतमेजेनवातपउत्पन्नकर्या तेंतपसुत्रमांतोछेन ही नेतेनांउजमणांतमेबांध्यां तेतमारीआजीवीका चला ववासारुबांध्यां केशावास्तेबांध्यां तथाश्रावकनेउपधान नुकहोछो अनेतेनांएवांप्रकरणपणबताबोछोजे श्रावकनो नोकारपणउपधानवह्याबगरखपलागेनही तेतमेकयासु त्रमांथी लावीनेदेखाडोछो जेउपाशकदशांगनेविशे आणं दजीआदि दसश्रावकनोअधिकारछे तेणेतुरतधर्मसांभ ळी समकीतमुळबारव्रतउचर्यां नेअगियारपडीमाश्राव कनीवहीपणउपधानवह्यांतोदीसतनांनथी एमजेजेसुत्रमां श्रावकनोअधिकारहोय त्यांजोजोतयातमेकहोछोके सा धुनेजोगवह्याविनासुत्रबंचायनहि तोभगवतीजिनेविशे खंधकतापसतुरतदिक्षालेइने द्वादशअंगीभण्याइत्यादि

कजेटलासुत्रमांश्रावकनाअधिकारछे तेसर्वेदिक्षालेइने कोइअगीयारअंगभण्या कोइद्वादशअंगीभण्या तथाअनुतरउवाइनेविषे धनाकाकंडीएनवमहीनाचारीत्रपाल्युंते मध्येसातमहीनातेणेजोगवह्या आठमासचारीत्ररह्युंतेमां अगीयारअंगभण्यातोतेणेजोगकयेदहाडेवह्या एकअंग वतीजिनाजोगमां छमहीनाजोइये तोमांडलीयातथाआचारीतथाद्वादशअंगना जोगवहेतांएनेकेटलांवरसजोइयेते विचारीनेजवाबदेजो एटलेएग्रंथनावांधनाराये पोतानी आजिवीकावांधीछे पणकांइधर्ममार्गबांध्योनथी तथाआधविधीप्रमुखग्रंथोनेविषे वडीनीतलघुनीत दातणनाहावाधावा प्रमुखनाआचारबांध्या तेनेतशुधर्मकहिये केते नेतेअशुभपककहिये एवाग्रंथनाबांधनारानेकहोपंम्तिशोरीतेकहिये नेतेनेपंडितकहेतेनेपणअज्ञानीकहिये.

शिष्यवाक्य—स्वामिसुत्रनेविशेपणतमेपुर्वेकह्यातेतपक्खहेलाछे तेधर्ममांथ्वगकेनहि.

गुरुवाक्य—हेभद्रएतोत्यांजवहाजतपककह्याछे वहाजकहेतांवहारथीकायानेतपावे तेनेवहाजतपकहिये अभ्यंतरतपतेकर्मनेबाले तेनेकहिये माटेवहाजछेएव्यवहारछेमाटेत्यांजधर्मनांगवेख्यानथी.

शिशवाक्यः—धर्ममांगवेख्यानथी तोइहांकिहेवानीजकरशीहती.

गुरुवाक्यः--भगवानेतोसातेनयवताव्याछे परंतुधर्म तोत्रणनयमांजवताव्योछे तथासुत्रकारेजेतपवाहाजनुं ज्ञानवधार्युंछे तेसुत्रकारनावचनमांतो घणीवातोनीशंका जछे प्रथमतोजसवीजेजीउपाध्याये नवाणुबोलतोत्रण मलता काहाडीजमुकेलाछे तथासिद्धांतनामालीक जी नभद्रगणीखमाश्रमण दसपुरवधरहता तेनेतथासीधसे नदेवाकरने जेचरचाओथइ तेचरचामांपण जिनभद्रगणी खमाश्रमणना उत्तरमांकशुंठेकाणुदीसतुंनथी तेशिवाय पणघणाबोल सिद्धांतनाञ्रणमलता कल्पीतभाशणथा यछे परंतुआपणेसिद्धांतनोआधारछे तेथीतेआधारउपर चालवानुंछे वादीउत्तर तमनेसिद्धांतकल्पीतभापणथयां तोतमेशावास्तेखोटुंजाणीनेमानोछो तेनोउत्तर सरवसू त्रतोकांइखोटांभापणथतांनथी अनेजेजेबोलखोटाभाप णथायछे तेअमेसदहतानथी अमारेकांइताहारीपठेहठ वादछेनही जेअमाराघरडाकहीगयातेखरुं एवुगधापुंछ तोतमनेसोंप्युंछे.

शिशवाक्यः--स्वामीबाह्यजतपतोव्यवहारमांगयो ए मांतोकांइआत्मानुकारजथवानुंछेनही माटेअमउपरकृ पाकरीने अभ्यंतरतपओलखावो तेमअमेकरीये जेमअ माराआत्मानुंकारजसिद्धथाय.

गुरुवाक्यः--अभ्यंतरतपनाछभेदछेतेकहीयेछीयेप्राश्च

त १ वीनय २ वीयावच ३ सजाय ४ ध्यांन ५ काउ
सग ६ एमध्येप्रथमप्राश्चितनादसभेदछे तेकहीयेछीये
जेपोतानेलागुजेपाप तेगुरुपासेआवीनेआलोववुंकेहेतां
केहेवुं तेथकीशुद्धथाय तथापडकमवुंतथामीछामीदूकमंदे
वुंतथाआलोववुंनेमीछामीदूकडंदेवुं बेएकरवांतथाअशुद्ध
भावनुंटालवुं तेणेशुद्धथायअथवातपनुंदेवुंतेथीशुद्धथायत
थाचारीत्रनीप्रजायनुंछेदवुं तेथीशुद्धथायतथाफरीथकीचा
रीत्रदेवुंतेथीशुद्धथाय जेथकीअतीचारलागेतेथकीवेगला
राखे एदसप्रकारेगुरुपासेप्राश्चितले गुरुजेवुंपापदेखेते
वीआलोयणआपे पणद्रव्यक्षेत्रकालभावजोइनेआपे ए
टलेआलोयणआपवानामुखत्यारगुरुछे माटेगुरुनीनजर
पोचेतेवीआलोयणआपे एटलेप्राश्चिततपकह्यों हवेबी
जोवीनयतपकहीयेछीये तेनासातभेद ज्ञाननोवीनय १
दरसननोवीनय २ चारीत्रनोवीनय ३ मननोवीनय ४
वचननोवीनय ५ कायानोविनय ६ लोकाविनय ७ तेम
ध्येज्ञाननोविनयपांचप्रकारनोछे मतीज्ञाननोविनयकर
वो तेमतीज्ञानननागुणवरणवकरवा १ श्रुतज्ञाननोविनय
करवोतेश्रुतज्ञानननागुणग्रामकरवा २ अवधीज्ञानजेमर
जादाप्रमाणेरुपीद्रव्यनुंदेखवुं तेनागुणग्रामकरवा ३ म
नपरजवज्ञानजेअढीद्वीपसंज्ञी पंचइंद्रीनामननाभावजा
णेतेनोविनयकरवो एटलेतेनागुणग्रामकरवा४केवलज्ञा

नजेरुपीअरुपीलोकालोकसर्वनाभावजाणेदेखेतेसर्वनोवि
नयकरवोतेतेनागुणग्रामकरवा एटलेज्ञाननोविनयकह्यो
हवेदरसननोविनयकहीयेछीये एटलेदरसनकेहेतां सम
कीततेनाबेभेद एकससुरखा केहेतांजेगुरुनीसेवाभक्ती
करवी नेबीजोभेदजेआसातनाटालवी हवेजेगुरुनीसेवा
भक्तीकरवी तेनाअनेकभेदकह्याछे तेकहीयेछीये गुरुआ
वेथकेसर्वठामनेविषेउभूथवूं सर्वथावेसीरेहेवूंनहीगूरुज्यां
बेसवानीअथवासुवानीमरजीकरे त्यांतुरतआसनलेइने
जवुंअनेआसननांखीआपवुं गुरुनेआसनआपवुं गुरुनेस
नमानदेवुं एटलेस्तवनाकरवी गुरुनेवस्त्रादीकनीनीमंत्र
णाकरवी गुरुनेद्वादसवांदणेवांदवा गुरुपासेहाथजोडीने
आगलउभुरेहेवुंगुरुआवताहोयतोसामुजवुं आवीनेरह्या
होयतेनीशेवाभक्तीकरवी गुरुविहारकरताहोयतोपोचाम
वाजवुं आहारप्रमुखनेविषेतेडवाजवुं एटलेएससुरखावि
नयकह्यो हवेआसातनाविनयकहीयेछीये तेना ४५ भेद
कह्याछे अरीहंतपरमात्मानीआशातनाटालवी अरीहंतनुं
परुपेलुंजेधर्मतेनीआशातनाटालवीएटलेधर्मतेवस्तुस्वभा
विकस्याद्वादसहीततेनेधर्मअरीहंतनुंभाखेलुंकहीयेतथा
आचारजनीआशातनाटालवीतेआचारजछत्रीसेगुणेकरी
सहीत पंचेंद्रीनीवेगाथायकीजाणजो उपाध्यायनीआशा
तनाटालवी तेपचीसेगुणेकरीविराजमान तेनेउपाध्याय

कहीये. थीवरनीआशातनाटालवी तेथीवरत्रणप्रकारना श्रुतथीवरबहूश्रुतनीआशातनाटालवी वीसवरसउपरां तचारित्रनीपरजायथइहोयतेनेकहिये तथासाठवरसउप रांतसाधुहोय तेनेवयथीवरकहिये हवेकुलनीआशातना टालवी एटलेचंद्रादिककुल सिद्धांतमांचालेछे तेनी आशातनाटालवी गणकेहेतांगछनीआशातनाटालवी ते गछश्रीसीद्धांतमांकह्याछेतेनी संघनीआशातनाटालवी संघकेहेतांजेसाधुसमुदाय क्रियापक्षीक्रियानोरागीकर नारो तेनीआशातनाटालवी सजोगीएटलेसरखीसमा चारीनासाधुहोय तेनीआशातनाटालवी मतीज्ञानश्रुत ज्ञान अवधिज्ञानमनपरजवज्ञान अनेकेवलज्ञान एपांच ज्ञाननीआशातनाटालवी एपंदरभेदनीभक्तिबहूमानक रवां एवंत्रीसभेद अनेए पंदरेगुणनागुणनी वरणवता करीनेबाहेरदिपाववुं एटलेएपीस्तालीसभेदथया एआ शातनाटालवारूपवीनयतथादरशनवीनयकह्यो.

हवेचारित्रविनयकहीयेछीये तेनापांचप्रकार सामाइ कचारित्रशुद्धउपयोगेआदरवुं१ छेदोउपस्थापनरुडीरी तेपालवुं२ परिहारविशुद्धचारित्र रुडीरीतेपालवुंतेवि य३ सुक्ष्मसंप्रायचारित्रपालवुं४ जथाक्षायकचारित्रपा लवुं५ एपांचेनुंस्वरूप पुर्वेसंवरद्वारमांकह्युंछे एटलेचारि त्रविनयकह्यो, हवेमनविनयलखियेछिये तेनाबेभेद एक

प्रशस्थमनविनय१ अनेएकअप्रशस्थमनविनय२ हवे अप्रशस्थमनकेहेतां मननाअभिप्रायजेमाठा कायकादि क्रियानाविचारउठे तेपोतानेपणदुखदाइ नेपरनेपणदु खदाइ एवुंमाठुंमनप्रवरते तेनेअप्रशस्थमनविनयकहि ये तेथकीउपरांठुजे स्वगुणपरजायनीरमणता पोताना स्वरुपनुंध्यावुं आत्मानेउधरवानोविचार तेनेप्रशस्थम नविनयकहिये एटलेमनविनयकह्यो हवेवचनविनयक हियेछिये तेवचननापणवेभेद एकअप्रशस्थवचन अने बीजुप्रशस्थवचन अप्रशस्थवचनकेहेतां जेवचनमाठांनी कले एकेंद्रियादिकजीवनेउपद्रवथाय पोतानेकायकादि कक्रियालागे सामानेनेपोतानेवेउने उपद्रवनुंजेकारणथ युं आश्रवआवेतेवुंवचनजेबोलवुं तेनेअप्रशस्थवचनवि नयकहिये हवेप्रशस्थवचनविनयकहियेछिये प्रशस्थके हेतांभलुंजेवचनबोलवुं जेकोइजीवनेबाधापीडानथाय पोतानेपणनवांकर्मनआवे जुनांकर्मनुंनिरजरवुंथाय पर नेतथापोतानेसुखदाइएवुंजे अध्यात्मस्वरुप तथाद्रव्य गुणपरजायनीचरचा तेनेप्रशस्थवचनविनयकहिये एट लेवचनविनयकह्यो हवेकायविनयकहियेछिये तेनाबेप्र कार एकअप्रशस्थकायविनय अनेबीजोप्रशस्थकायवि नय हवेअप्रशस्थकायविनयकेहेतां विनाउपयोगेकाया नेप्रवरतावयी तेनासातभेदछे उपयोगविनाजेजावुंअथ

वात्राववुंकरे अथवाउभुरेहेवुंअथवाबेसवुं अथवासुइरेहे वुंअथवाखाडप्रमुखकुदीनेजावुं तथापांचइंद्रीनुंप्रवरताव वुं तेनेअप्रशस्थकायविनयकहिये हवेप्रशस्थकायविन यएटले पुर्वेअप्रशस्थकह्या तेथकीउपरांठाजलाजे आ णासहितउपयोगसहितप्रवरतवुं तेनेप्रशस्थकायविनय कहिये एटलेएकायविनयकह्यो हवेलोकविनयकहियेछि ये एटलेलोकसंबंधीउपचारतेनेविनयकहिये तेनासातभे दछेतेकहियेछिये गुरुनासमीपनेविशेसदायप्रवरतवुं १ अथवापारकागुरुनाअभिप्रायेवरतवुं तेज्ञानादिकलेवाने अर्थे२ जातपाणीआणीदेवुं३ एनीएवीबुधीथायजेहुंएने जणावुं त्यारपछीविनयकरवो ४ आर्तउपनेतेनाआर्तनी चिंताकरवी.५ देशकालनुंजाणथावुं६ सर्वअर्थप्रयोजन नेविशेसावधानरेहेवुं तेथकीउपरांठुनाथवुं७ तेनेलोकउ पचारविनयकहिये एटलेएविनयतपकह्यो.

हवेवयावच्चतपकहीयेछीये तेनादसप्रकारछेआचारज एटलेपंचाचारनेपालनारतेनीवयावच्चकरवी१ उपाध्या यजीद्वादसअंगीनाजाण तेनीवयावच्चकरवी२ साधुनी वयावच्चकरवी३नवदिक्षितशीष्यनीवयावच्चकरवी४रो गीनीवयावच्चकरवी ५ तपसीनीवयावच्चकरवी६ थीवर नीवयावच्चकरवी ७ साधर्मीकपोतानीसरखीसमाचारी नासाधुहोयतेनीवयावच्चकरवी८कुलनीजेचंद्रादीकतेनी

वयावच्छकरवी९ गणएटलेगछनीवयावच्छकरवी१०ए
टलेवयावच्छतपकह्यो ३ हवेसजायतपचोथोकहीयेछीये
तेनापांचभेदछे गुरुवादिकपासेवाचनाएटलेभणवुं१ प्र
श्ननीशंकाउपजेतेपुछीनेनिश्चयकरवो २ पुर्वेभण्याहोय
तेसंभारीवालवुं ३ शास्त्रशब्दनाअर्थएकएकनीअपेक्षा
येविचारीजोवा ४ अनेधर्मकथाकेहेतांधर्मनीचर्चावार्ताक
रवी ५ एटलेएसजायतपकह्यो ४ हवेध्यानतपकहीयेंछी
ये तेनाचारभेद आर्तध्यान १ रुद्रध्यान २ धर्मध्यान३
शुक्लध्यान ४ हवेआर्तध्याननाचारपाया आर्तकेहेतां
मननिजेचिंता तेनेआर्तध्यानकहीये मननेनगमेतेवाश
ब्दरुपरसगंधफरसादिक जेजेपदार्थमल्यांतेनोएवोविचा
रकरेजेआक्यारेअहींआंथकीटले तेनाबीजोगनुंजेचींतव
वुं तेनेअनीष्टसंजोगनामेपायोकहीये १ हवेइष्टविजोग
नामेबीजोपायो एटलेभलाशब्दरुपरसगंधफरसपुत्रक
लत्रसगांसंबंधीपोतानामननेगमेतेवांमलेलांछे तेनोविचा
रजेएनोविजोगनथायअथवानथीमल्यां तेनेमलवानोवि
चारइत्यादिकजेविचारतेनेबीजोपायोकहीये२हवेत्रीजोरो
गआतंकपायो रोगादिकउपनेतेनीचिंताकरेजे क्यारेमट
शेक्यारेजशे अथवानवोरोगनथायतेनोविचारकरवो ए
त्रीजोपायो ३ हवेचोथोपायो अगामीककालनीचिंताजे
कालआपणेअमुककरीशुं अथवाआवतीसालअमुककरी

शुं अथवाआसालआपणेठीकहतुं हवेआवतीसालेशुंथशे इत्यादिकचिंतववुं तेनेअगामीककालनीचिंताकहीये एट लेआर्तध्याननाचारपायाकह्या हवेते आर्तध्याननांचा रलक्षणकहीयेछीये कंडणीयाकेहेतां मोटेशब्देकरीरुदन विलापकरे १ सोयणीयाकेहेतांसोचनादिनपणुहोय २ तपणीयाकेहेतांआंख्यमांथीआंसुझरे ३ वलवणीयाकेहेतां मुखथकी वारंवार एवोशब्दकरेकेहेदेव हेप्रभुहवेकेमथशे एचारेआर्तध्याननांलक्षणकह्यांहवेरुद्रध्यानकहीयेछीयेरु द्रकेहेतांमाहाआकरादुष्टपरणाम तेनाचारपाया हंशानु बंधी एटलेजीवहंसाचिंतववी मनथकीआरंभसमारंभ फोजनगरगामलुटवांभागवां मेहेलमंदीरकराववां लेप वांथेपवां एसर्वनेहंशानुबंधीरुद्रध्यानकहीये १ बीजोपा योमरखानुबंधीरुद्रध्यान एटलेमनमांएवाविचारकरेजेफ लाणानेआवीरीतेकहीनेसमजावीशुंअमुकनेआमकहीनेस मजावीशुंइत्यादिकमनथकीमरखाबोलवानोविचारकरेते नेमरखानुबंधीरुद्रध्यानकहीये २ हवेचोरानुबंधीरुद्रध्या नमनथकीचोरीकरवानोविचारकरवो अथवाकोइपासेचो रीकराववानोविचारकरवो अथवाचोरनेसबुरआपवानो विचारकरे एसर्वेचोरानुबंधीरुद्रध्यानकाहियेः३ चोथोपा योपरिग्रहरक्षानुबंधीरुद्रध्यान जेपरिग्रहमेलववानोवि चार तथामलोपरिग्रहतेनेरखोपुकरवानोविचार तेसारु

शीरबंदीप्रमुखराखवी अथवापरिग्रहनाक्षयकारीपुरुषो नेहणवा बंदीखानेनांखवानखाववाइत्यादिकजेमनथीवि चारे तेनेपरिग्रहरक्षानुबंधीरुद्रध्यानकहियेध एरुद्रध्या नकह्युं हवेरुद्रध्याननांचारलक्षणकहियेछिये उण्णदोश बंधीकेहेतां प्रायेहंशामरखाअदत मीथुनपरिग्रहनेविशे प्रवरतवुं१ शेपहूदोपायकेहेतां जेहंशाप्रमुखनेविशेवहू प्रवरतवुंर अणादोशेकेहेतां अज्ञानथकीहंशादिकनेवि शेप्रवरतवुंनेधर्ममानवुं३ आमरणांतदोशकेहेतां जेमर णांतलगेकोइपापनोपश्चातापनकरे एटलेएरुद्रध्याननां चारलक्षणकह्यां.

हवे धर्मध्यान कहिये छिये एटलेधर्मकेहेतां जे वस्तुधर्मनुपामवुं आत्माथकी कर्मनुनीरजरवुं तेनेध र्मकहियेतेनाचारभेदछे आज्ञावीचयधर्मध्यानकेहेतां जे परमात्मानीशीआज्ञाछेतेविचारवुं परमात्मानीएवीआ ज्ञाछेके ज्यांजीवनीहंशात्यांधर्मछेनही जेअज्ञानीदयापा लेतेपणकांइधर्ममांछेनही धर्मतोज्ञाननेविशेरह्योछे ज्ञा नतेआत्मानेविशेरह्योछे त्यारेआत्मानोजेस्वभावतेजधर्मइ त्यादिकपरमात्मानी आज्ञानुंस्वरुपविचारवुंतेपेहेलोपा यो हवेबीजोपायोअपायवीचाय अपायकेहेतांआत्माने नोजेविचार जेआत्माकेवोछे केजेवोफटकरत्ननिर्मलछे तेवोआत्मानिर्मलछे नेजेआकर्मरुपमेलछेतेपुद्गलछे तेहेचे

तनतुंनहितुतोएकस्वरुपीछे अनेकछेतेतोपुद्गलछे तुतोहेचे
तनअव्याबाधछे एटलेतनेकशीबाधापीडाछेनाहि बाधा
पीडाजेछेतेपुद्गलनेछेतेतुनही तुअनंतज्ञानमयछे जेअज्ञा
नछेतेपुद्गलछे तुअनंतदरशनमयछे अदरशनछेतेपुद्गलछे
तुअनंतचारित्रमयछे अचारित्रतेपुद्गलछे तेतुअनंतवीरज
मयछे अशक्तीवानतेपुद्गलछे तुअरागीछेनेरागतेजडछे तु
अद्वेशीछे द्वेशतेपुद्गलछे तुअक्रियछेतुअमानीछे तुअमाइ
अलोभीअवेदीअछेदीअभेदीअकंचनीअवरणीछेतुअरस
अगंधअफरसतुअप्राणीछेतेअजोनीअजरअमरछेइत्यादि
कआत्मानास्वरुपनाअनंतगुणछेअनेसामोप्रतीपक्षीजेज
डतेनाअनंताजेदोशतेविचारवातेनेअपायवीचयधर्मध्यानक
हिये.हवेवीपाकवीचयधर्मध्यानकेहेतांजेवीचीत्रप्रकारनां
शुभाशुभकर्मनाजेउदेभोगववा तेनुंजेस्वरुपवीचारवुंएट
लेआठकर्मनीएकसोअठावनप्रकृती तेनोबंधउदयउदीर
णानेसत्तातेनास्वरुपनोजे विचारतथाएकसोचोवीसप्रकृ
तीपुन्यपापनीतेनोविचारते सर्वपुद्गलनोभागजाणीनेछां
डवानोविचारतेथकी आत्मानेछोडाववातेविचार तेसर्ववि
पाकवीचयधर्मध्यांनकहीये हवेचोथुस्वरथानवीचयधर्म
ध्यानकेहेतां चौदराजलोकतथाउर्धअधो त्रीछोलोकनो
विचारतेसर्वेस्थांनके हेचेतनतुंजन्ममरणकरीचुक्यो पण
कांइताराभवनोअंतआव्योनही माटेतुंतारास्वरुपनीउल

खाणकरके ताराजन्ममरणमटेइत्यादिकजोविचारतेनेस्व रथानवीचयधर्मध्यानकहीये हवेतेधर्मध्याननांचारलक्ष णकहीयेछीये एकतोभगवंतनीआज्ञानीरुचीहोय १ वि नाउपदेशेपोतानास्वभावथकीजरुचीप्रगटथायनेसमकी तपामे २ गुरुउपदेशथकीरुचीप्रगटे ३ अनेशास्त्रनाअ र्थविचारवानीरुची ४ एचारलक्षणकह्यां हवेचारधर्मध्यां ननांआलंबनकहीयेछीये गुरुसमीपेवाचनालेवी १ गुरु पासेपाछुंगणीवालवुं २ गुरुपासेशब्दअर्थनुंमेलववुं ३ गु रुपासेधर्मकथानुंकेहेवुं ४ एचारधर्मध्याननाआलंबनजा णवां हवेधर्मध्याननिर्णयकरवारुपाविचारणातेनाचारभेद कहीयेछीये प्रणातीपातादीकआश्रवद्वारनुंउपजवुं तेना जेउपायविचारीनेदुरकरवा १ आसंसारनेविषेजेशुभा शुभकारणमळवां तेनोविचारकरीतेपणदूरकरवा २ अनंतीसंसारनीजेसमताजेश्रेणी तेनाअनंतपणानुंचींत ववुं ३ वस्तुनापरणामक्षणाक्षणपरावर्त्तनथायछे एटलेप्र जायनुंपलटवुंसमेसमेछेज तेनुंस्वरूपविचारवुं ४ एटले धर्मध्याननीचारअनुप्रेक्षाकही तेधर्मध्यानकह्यो.

हवेशुक्लध्यानकहीयेछीयेशुक्लकेहेतांनिर्मलअनुक्रआत्मानुजे ध्यान तेनेशुक्लध्यानकहीये तेनापायाचारप्रथक्तवितर्क१ एकत्ववितर्क२ सुक्ष्मक्रीयाअप्रतीपाती३ उछीन्नक्रीयाअ नीवृत्ति ४ हवेप्रथक्तवितर्ककेहेतां जेनयकृतप्रथक्तजुदा

नुद्रव्यगुणप्रजायनोवितर्ककेहेतां विचारवुंतेपेहेलोपा योछे तेमक्षेपमात्रद्रव्यगुणप्रजायनोविचारकहीयेछीये हवेद्रव्यतेकोनेकहीये जेनुंरूपत्रणकालमांबदलायनही एटलेभुतभविष्यने वर्तमानएत्रणकालकहीये अनेगुण प्रजायनुंपणवर्तनपणुंथाय उत्पातवयध्रुएत्रणलक्षणेक रीनेसहीतहोयतेनेद्रव्यकहीये अनेउत्पातनेवयएप्रजाय नेविषेहोयअनेध्रुवतापणुतेद्रव्यनेविषेहोयअनेगुणप्रजाय तेद्रव्यनेविशेलाये एटलेद्रव्यछेनेप्रजायनीगोडेकोइकाले पलटेनही तेनेद्रव्यकहीयेतेस्वभावीकद्रव्य जेमजीवने विषेज्ञानादिकजे गुणतथाअव्याबाधादिकप्रजायरह्याछे तथापुद्गलनेविशेवरणादिकजेपरजाय तथामलवावीखर वादिकगुणरह्याछे जेममाटीकाद्रव्यनेविशे जेआधारा आधेयसुखगुण तथारक्तादिकपरजायरह्याछे तेमपटद्र व्यनेविशे तंतुपरजायकाहिये एटलेपटनाअवयवनीअपे क्षायेकरीनेपरजायकेहेवाय इहांकोइकेहेशेकेतमे अपेक्षा येद्रव्यपरजायकोहोछो पणकांइस्वभावीकपणेनहीतेने कहिये जेपुद्गलस्कंधसांहेद्रव्यपरजायतेअपेक्षायेजथाय शामाटेजेपुद्गलनास्कंधनुजेमलवुं त्यारेएकस्कंधद्रव्यथा य अनेपाछानेवलीविराइपणजाय नेस्वभावीकद्रव्यहो यनेविरायनही अनेद्रव्यएकनाबेथायनही माटेइहांअपे क्षीनद्रव्यकेहेवाय कदापीकोइकेहेशेके त्यारेपरमाणुद्र

व्यशामाटेनथीकहेता तेनोउत्तर परमाणुनेद्रव्यकहियेतो तेनेविशेप्रदेशबीजानथी एपोतेजप्रदेशअनेपोतेजद्रव्य थाय तथाबीजुकारणएजेद्रव्यथीद्रव्यमलेनहींअनेपरमा णुतोबीजाद्रव्यमांमलीजाय माटेसुमतीतत्वार्थप्रमुखने विशेतोएवुंकह्यूंछेके द्रव्यद्रव्यनुंमलवुंहोयनही अनेइहां तोअनंताद्रव्यनुंमलवुंथायअनेअनंतद्रव्यमलीनेएकपिंम जेवारेथाय तेवारेआत्मापणअनंतामलीने एकपंडथवो जोइये तोएतोमहामोटुंदोपणआवे केमकेअनंताआत्मा नोएकआत्माथाय तेवारेवेदांतवादीनोपक्षसाबीतथाय.

शिष्यवाक्यः--अनंतजीवनोपिंडएकनीगोदछेकेनहि?

गुरुवाक्यः--अनंताजीवनीएकनीगोदतेखरु पणएके काजीवनेत्रत्रेकायातोपोतपोतानीनोखीछे माटेकांइएक पिंमथयोनथी एतोजेमएककोठीमांबाजरीभरीये तेबाज रीनादाणाघणाछे पणसर्वेजुदाजुदाछे तेमअहिंयांकोठी रुपउदारीकनीगोदपिंडछे अनेदाणारुपजीवछे अनेपुद्ग लद्रव्यनेजेमलवुं तेनेकांइभाजनबीजुंनथी भाजनपोते जछे नेद्रव्यपोतेछे माटेतेवनीनाआवे अनेजेपुद्गलनीअ पेक्षायेद्रव्यपरजायकह्या तेमांकांइदोपणनथी शामाटेजे विशेपवस्तुनोअपेक्षायेकरीनेजेव्यवहारबंधाय शामाटे केसमवायकारणप्रमुखेकरीने द्रव्यनुंलक्षणमनायछे तेने पणअपेक्षाअवश्यजाणवी॥गुणपरजायइव्यद्रव्यंइतितत्वा

थैः॥हवेस्वभावीककहेतांद्रव्यभावी एटलेद्रव्यतेगुणकहिये एटलेजीवनोउपयोगगुण पुद्गलनोग्रहणगुण धर्मास्तीकायनोगतिहीत्वगुण अधर्मास्तीकायनोस्थीतित्वगुण आकास्तीकायनोअवगाहनाहीत्वगुण हवेकर्मभावीतेद्रव्यनाजेपरजायकहिये एटलेजीवनेनरनरकादिक परजाय पुद्गलनेवरणगंधादिकनुंपरावर्त्तवुं तेपरजायकहिये तेद्रव्यादिकनांत्रणलक्षणछे भिन्न १ अभिन्न २ भिन्नाभिन्न ३ हवेजेभिन्नकेहेतांपरदेशनाअवीभागथीत्रीवीधछे एउपचारेजाणवुंएटलेलक्षणादिकथीअभिन्नछे अनेएकएकमांत्रणत्रणभेदआवे तेथीत्रणलक्षणबांध्यां तथात्रणलक्षणउत्पातवयनेध्रुवरुपछे एवोपदार्थएकजएजिनवचननुंप्रमाणछे एटलेएद्रव्यगुणपरजायनुंभिन्नपणुं खुलासेदेखाडीयेछीये एकमणीरत्ननीमालाछे तेमालानुंजेकोइतेजरक्तत्वादिपणुं तेथीमालाअलगीछे तथातेमणीरत्नथकीपण अलगीछे तेमजएद्रव्यशक्तिगुणपरजाय व्यक्तवथीअलगाछे तथापिएत्रणेएकप्रदेशसंबंधेवलग्याछे जेमणीरत्नछे तेपरजायजाणवा तेरक्तत्वादिकतेजतेगुणजाणवा नेमालातेद्रव्यकहिये एमद्रष्टांतेअहियांसमजवुं आत्मातेद्रव्यज्ञानादिकतेगुण अव्याबाधादिकतेपरजाय तेशक्तितथागुणनीव्यक्तवताकरिये तेवारेतेद्रव्यथकीभिन्नछे तथापिमुलस्वरुपेजोतांएकप्रदेशसंबंधेवलगीरह्याछेतेमत्र

संख्यातप्रदेशेपणजाणवा एटलेएपरोक्षवस्तुछे तथाघटा
दिनोदृष्टांतदइनेप्रत्यक्षदेखाडियेछिये.

हवेजेघटादीकद्रव्य प्रत्यक्षप्रमाणेसामान्यविशेशरुप
तेनुंअनुभवीयेछीये तेसामान्यउपयोगजोता मृतिकादी
सामान्यभासेछे अनेविशेशउपयोगेघटादीविशेशभासेछे
एटलेसामान्यमांतेद्रव्यरुपजाणवुंअनेविशेशतेगुणप्रजा
यरुपजाणवुं हवेसामान्यनेद्रव्यकह्यो तेसामान्यबेप्रका
रनोछे तेदेखाडीयेछीये उर्धतासामान्यअनेत्रीयगसामा
न्यतेमध्येउर्धतासामान्य तेद्रव्यनीशक्तिकहीयेतथापेहे
लाअथवापछीजेगुणनुविशेशनुंजेकरवुं तेसर्वमांहेएकरु
पशक्तिरेहे जेमकंचननेकुंडलादिकसर्वघाटनेविशेपोतेरेहे
एटलेपोतानीशक्तिसरखीराखे एटलेकंचननाअनेकघाट
निपजे वलीतेघाटभागीनेबीजाघाटबनेएटलेजेमतेघाट
नुंफरवुंथायछे तेमकंइकंचननुंफरवुंथायनही तेकंचनना
पिंडनुंकुशलतापणानुंकारणकेटलुंकेप्रजायमांहेसेहेचारी
पणेरेहे अनेजोएकुंडलादिकप्रजायनेविशे जोअनुगत
कुंभलादिद्रव्यपणुं नमानीयेतेवारेसर्वेविपेशरुपथाय अ
नेविशेशरुपथतांक्षणेकवादी बोधनोमनआवे अथवासर्वे
द्रव्यमांहेएकजद्रव्यआवे तेमाटेकुंडलादीद्रव्य तेमांसा
मान्यपणेसुवर्णादिद्रव्य अनुभवबामांआवेछे तेप्रासद
र्धतासामान्यमानवा एटलेकुंडलादीद्रव्य थोडाप्रजा

यनेव्यापीछे अनेकंचनादीद्रव्यघणाप्रजायनेव्यापीछेए
नरनरकादीद्रव्यनुंपणविशेशपणेसमजवुं एसर्वनैगमन
यनोमतछे अनेशुद्धसंग्रहनयनेमतेतोएकजद्रव्यआवे ते
वारेअद्वैतवादीनोमतआवे ज्यारेभीन्नद्रव्यमांभीन्नपरदे
शीकहीये अनेविशेशमांद्रव्यनीशक्तिएकरुपएकाकारछे
तेनेत्रीजगसामान्यकहीये तेदेखाडीयेछीये जेमतेकुंडल
द्रव्यपोतानुंकुंडलताद्रव्यपणुंराखेछे हवेअहीयांकोइएवुं
केहेशेके कुंडलादीकनुंभीन्नव्यक्तवताकरी तेकुंडलादीए
कसामान्यमांछे तेमसोवर्णपिंडादीकनुकुशलतातेपणसा
मान्यतोत्रीजगसामान्यने उरधतासामान्यमांशोफरकछे
तेनेकहीयेजे कांइसर्वथकीभेदहोयनहीं देशथकीभेदहोय
एटलामाटेज्यांदेशभेदजोयामांआवे अनेद्रव्यप्रजायनी
एकाकारप्रतीतउपजे तेनेत्रीजगसामान्यकहीयेअनेज्यां
कालभेदजोयामांआवेआवताकालनीपरतीतउपजे तेनेउ
र्धतासामान्यकहीये अहीयांकोइमतवालाडीगंबरादिक
एवुंबोलेछेजे खटद्रव्यनीमांहेलीकोरे एककालद्रव्यना
प्रजायकेहेवा तेउर्धतापरचीयेछीये अनेकालविनापांच
द्रव्यनेपोतपोतानाअवयवनीसंघातेसज्जीरह्यातेनेत्रीजग
परचीयेछे एतेनेमतेत्रीजगपरचीयेनोआधार कुंडलादि
कत्रीजगसामान्यथाय तेवारेपरमाणुरुपअपरचीयेप्रजा
यनोआधारभीन्नद्रव्यजोइयेपरंतुत्रीजगपरचीयेनोविचा

रवहूखुलासेथी डीगंवराणुसारीदेवआगमनामाग्रंथने विशेछे हवेउर्धतासामान्यशक्तिना वेभेददेखाडियेछिये सर्वेद्रव्यपोतपोतानागुणपरजायनीशक्तिमात्रजोइये ते तेओघशक्तिकहिये अनेजेकारजनिपजवानेतुरतथायते वुंदेखिये तेकारजनीअपेक्षालेइनेजोतांतेनेसमुचीतशक्ति कहिये एटलेसमुचीतकेहेतां वेहेवारजोगछे इहांद्रष्टां तदेखाडियेछिये पत्थरनेविशे धातुरहेली एवीजेकांक रियोतेने विशेकंचनकहियेते केहेवायनही शामाटेके एवातलोकनीरुचीमांआवे नही शामाटेकेलोककेहेशेके पत्थरमांकंचनक्यांथकीआव्युं पणजोद्रष्टीदेइनेजोइयेतो एपथरमांहेनुतोकांकरीमांपणकंचनआव्युंपणतेनेओघश क्तिकहिये अनेजेकांकरीमांकंचनकहिये एसर्वनेरुचीमां आवे कांकरीउकलेनेतरतकंचननीकले माटेतेनेसमुची तशक्तिकहिये तथाबीजेद्रष्टांतेजेमघासनेविशेघीकहिये तेओघशक्तिछे एघासगायप्रमुखचरेछे तथीदूधदेछेतेदू धमांघीनीशक्तिआवी तेघासनाप्रभावथकी एमअनुमा नथीद्रष्टांतदेइनेजोइयेतो समज्यामांआवेपण तेकेहेवाय नही शामाटेकेलोकनेरुचीनाआवे अनेदूधमांजेघीकही येतेसर्वेलोकनीरुचीमांआवे तेसमुचीतशक्तिकहिये एट लेनीकटजेकारजआवेथके तेनाकारणनेसमुचीतशक्तिक हीये अनेपरंपराकारणकेहेतां अणुंदूरकारणरह्युं माटेते

नेउघशक्तिकहीयेतेबनुअन्नकारणताअनेप्रयोजनताएवे बीजांनामपणछेतेजाणवुं एआत्मद्रव्यमाटेएबेशक्तिखो लावीयेछीये जेमजेभव्यप्राणीजीवनेंपुर्वे अनंतापुद्गलप रावरतनवोत्यांतेदाहाडेपणउघपणेसामान्यधर्मनीशक्ति हती अनेजोपुर्वेनहोती तोछेलेपुद्गलपरावरतेशक्तिक्यां थीआवे बतीप्रजायाविनासामर्थप्रजायथायनही माटेएपु र्वेनीअवस्थातेनेउघशक्तिकहीयेअनेछेलापुद्गलपरावरते धर्मनीसमुचीतशक्तिकहीये एटलेआगलनाजेपुद्गलपरा वरतनविशे जीवनेबालअवस्थाकेहेवायछे अनेछेलुपुद्गल परावर्तनवाकीरह्युं त्यांथीतेमोक्षजायत्यांसुधीजोवनअव स्थाकहीये एविचारहरीभद्रसुरीकृतजोगनीवीशीविशेक ह्योछे एमएकएककारजनेविशे उघसमुचीतरुपअनेकश क्तिएकद्रव्यनीपामीये तेसर्वेव्यवहारनयेकरीतेछेएटले व्यवहारनयेकारणकारजभेद नानाप्रकारनामनायछे प णनिश्चेनयथीतोद्रव्यनांकारजकारणअनेक परंतुशक्ति स्वभावजोतां एकरुपजहृदयमांभासपणथायछे अनेजोए मनाहोयतो स्वभावनोभेदपडे स्वभावनोभेदपड्योत्यारे द्रव्यनोभेदपडेमाटेदेशकालादिकनीअपेक्षायेकरीनेएका नेककारणस्वभावमांनतांकांइदोशनथी केमकेकालांतरनी अपेक्षायेछे एटलेजेकारणमाटेस्वभावनुं अंतरभुतपणुंछे जतेणेकरीनेकांइतेनुंनीफलपणुनहोय त्यांशुद्धनिश्चयन

यनेमतेतोकारणकारजमीथ्याछे एटलेकारजकारणकल्प नाछे कल्पनायेकरीनेरहीतजेद्रव्यतेनेकहीये तेशुद्धथीर तारुपछे तेनेद्रव्यजाणवोएमएशक्तिरुप द्रव्यकेहेतांस त्तानीशक्तिग्रहणकरीनेकह्यो.

हवेव्यक्तीरुपकहियेछिये एटलेव्यक्तीकहेतांजेप्रगटप णेजेगुणपरजायथया तेप्रत्येदेखाडीयेछिये तेगुणपरजा यव्यक्तीपणेबहूभेदेएटले अनेकप्रकारनाछे पोतपोता नीजातीस्वभाव स्वभावीककर्मभावीकल्पनाकृतआपआ पणावस्तुस्वभावमांवर्तेछे वलीकोइकशास्त्रवाला तथा दिगंबरवालातेशक्तीरुपगुणमानेछे केमकेतेएवुंकहेछेके द्रव्यपरजायनुंकारणतेद्रव्यजछे तेमगुणपरजायनुंकार णगुणछे तेद्रव्यपरजाय द्रव्यअनथाभाव जेमनरनर्का दिगतीअथवा जेमद्विपरदेशत्रणपरदेशी आदिकजेखंध तेनोगुणपरजायगुणनो अन्यथाभावछे अथवाजेममती श्रुतादिविशेशअथवा भावस्तस्याद्वादविशेशकेवल ज्ञानछेएमद्रव्यगुणनीजातीसास्वतीछे अनेपरजायथीअ सास्वतीछे एमएमनाकहेवामांआवे एवातनेकांइभापण मांबराबरआवतीनथी एपणएककल्पनापोतानीछेअथ वातेवाशास्त्रोनीछे तथापीजुगतीएमलेनाहि शामाटेकेसु मनीग्रंथमेविशे गुणपरजायनेजुदोकह्योनथी तेप्रत्यक्षए ग्रंथमांजोयामांआवेछे उक्तंचसुमनीग्रंथे–परीगमणंप

यनेमतेतोकारणकारजमीथ्याछे एटलेकारजकारणकल्प नाछे कल्पनायेकरीनेरहीतजेद्रव्यतेनेकहीये तेशुद्धथीर तारुपछे तेनेद्रव्यजाणवोएमएशाक्तिरुप द्रव्यकेहेतांस त्तानीशाक्तिग्रहणकरीनेकह्यो.

हवेव्यक्तीरुपकहियेछिये एटलेव्यक्तीकहेतांजेप्रगटप णेजेगुणपरजायथया तेप्रत्येदेखाडीयेछिये तेगुणपरजा यव्यक्तीपणेबहूभेदेएटले अनेकप्रकारनाछे पोतपोता नीजातीस्वभाव स्वभावीककर्मभावीकल्पनाकृतआपआ पणावस्तुस्वभावमांवर्तेछे वलीकोइकशास्त्रवाला तथा दिगंबरवालातेशक्तीरुपगुणमानेछे केमकेतेएवुंकहेछेके द्रव्यपरजायनुंकारणतेद्रव्यजछे तेमगुणपरजायनुंकार णगुणछे तेद्रव्यपरजाय द्रव्यअनथाभाव जेमनरनर्का दिगतीअथवा जेमद्विपरदेशत्रणपरदेशी आदिकजेखंध तेनोगुणपरजायगुणनो अन्यथाभावछे अथवाजेममती श्रुतादिविशेशअथवा भावस्तस्यादवादविशेशकेवल ज्ञानछेएमद्रव्यगुणनीजातीसास्वतीछे अनेपरजायथीअ सास्वतीछे एमएमनाकहेवामांआवे एवानतेकांइभापण मांबराबरआवतीनथी एपणएककल्पनापोतानीछेअथ वातेवाशास्त्रोनीछे तथापीजुगतीएमलेनहि शामाटेकेसु मतीग्रंथनेविशे गुणपरजायनेजुदोकह्योनथी तेप्रत्यक्षए ग्रंथमांजोयामांआवेछे उक्तंचसुमतीग्रंथे–परीगमणंप

ज्जाउ अणेगकरणेगुणतीतुल्लठा:तहविणगुन्तीभणइ:
पज्जवणअदेशणाजह्मा. १

जेमकर्मभावीपणानुंपरजायनुंलक्षणछे तेमअनेकरीतें करवुंतेपणसर्वेपरजायनांलक्षणछे पणद्रव्यतोएकजछेअ नेज्ञानदर्शनादिकजेभेदकरेछे तेपरजायजछे पणगुणना कहिये शासाटकेपरमात्मानीदेशनानेविशेतोद्रव्यपरजा यनीदेशनाछे पणद्रव्यगुणनीदेशनानथी एगाथानोएज अर्थछे त्यारेकोइतर्ककरशेकेगुणछे तेपरजायथीजुदानथी एवुंज्यारेतमेकहेशोतोद्रव्यगुणपरजाय एत्रणनामशावा स्तेकहोछो तेनोउत्तरजेएताववक्षाछे तेतोभेदनयनीक लपनातेथकीकहेवायछे परंतुघीने घीनीधाराएकांइनोखी नथीबोलवामांघीनेघीनीधाराबोलायखरुपणएकजतेमज स्वभावीनेकर्मभावीकहिने गुणपरजायभिन्नभिन्नसमजा ववामांआवेपरंतुमुलस्वभावेतोएकजछे अनेएभेदसर्वेउप चरीतछे तेमाटेतेनेशक्तिकेमकहियेपरमार्थजोतांजुदाप णुदिसतुंनथी शासाटकेउपचरीतस्त्रीकांइहावभावकरेन हितेमउपचरीतगुणशक्तीपणनधरे तेमाटेजेगुणपरजा यथीभिन्नमानेछे तेनेदोषणदेखाडियेछिये केजोद्रव्यपर जाययकीगुणएवोपदार्थजुदोहोततो त्रिजिनयपणकही जोइयेपणसुत्रनेविशेतोवेजनयकहिछे द्रव्यार्थअनेपरजा यार्थ जोगुणपदार्थ नोखाहोततोगुणार्थनयजरुरकेहेता

तेउक्तंचसुमतीग्रंथे. ॥दोउणणयान्नगवयादवठीय पजवठीयाणीययो॥ जइपुणगुणोवीहूणो गुणठीयणओ विजुजंतो ॥१॥ जंचपुणन्नगवयातेसुतेसुमुतेसुगोयमाइ णं ॥ पजवशणाणीययावागरीयातेणंपजाया. ॥२॥

रुपादीकनेगुणकहीये तेसुत्रेकंइकह्युंनथी शास्त्रमां तोएवाशब्दछेके वनपजवा गंधपजवा रसपजवा खास पजवा इत्यादीकपरजायशब्द बोलाव्याछे अनेजेएक गुणोकाळो जावतअनंतगुणोकाळो इत्यादीकजेठांमठांम शब्दछेतेतो गणीतशास्त्रनाछे एटलेएपरजायनीसामा न्यवीशेशनीगणतरीआशरीछे पणतेवचनकांइ गुणास्ती कनेअवीखयेवांचीनथी उक्तंचसुमतीग्रंथमध्ये. ॥२॥ गु णसद्दमंतरेणावितणुपजवविशेपशंखाण ॥ सीज्झइणवरं संख्याण सथद्धमोणयगुणोती ॥१॥ जंपइजंपंतीअत्थसि मये एगगुणोदशगुणोअनंतगुणोरुवाइपरीणामा न्नणइत महाविशेपो ॥२॥ जहदशसुदशगुणंमीय एगंमीदशतणं शमंतवेव ॥ अहीयंमीविगुणसद्देतहेवयेयंपीद्दठ्वं ॥३॥

एमगुणपरजायथी परमार्थेद्रव्यथीभिन्न नथीतोतेद्रव्यनी परेशक्तीरुप गुणकेमकेहेवाय परजायनादळनेगुणनी शक्तीरुपकोहोछो तेनवीशेमोहाटुंदोपणआवेछे तेनेदोप णदेखाडीयेछीये केजो गुणपरजायनुंदळकहीये तोउपा दानकारणपणानेजथाय त्यारेद्रव्यशानेकहीशुं नेद्रव्यनुं

कामज्यारेगुणेकर्युं त्यारेद्रव्यनुं कारणशुंरह्युंअनेगुणनेप परजायएबेपदार्थ ज्यारेकहीशुंत्यारे त्रीजोपदार्थनठर्योते वारेकेहेशोकेअमेकहीयेछीयेकेद्रव्य परजायनेगुणपरजाय नुंकारजभिन्नछे तेमाटेद्रव्यगुणरुपकारणजुदुकल्पीयेते नोउत्तरकेएवातकांइसंभवतीनथी शामाटेकेकारजमाटेका रणशब्दनोप्रवेशछे तेणेएकारणभेदकारजनो पणभेद थायअनेकारजभेदथयो तेवारेतो प्रवेशपणथाय तेनेका रणभेदथाय एअन्योअन्याश्रीयनामेदोषणउपजे तेमाटे गुणपरजायजेकहीये तेगुणपरणमवानो हेतुभेदकल्प नारुपतेथीजकेवळसंभवे पणपरमार्थेनहीं अनेजेद्रव्यगु णपरजाय एत्रणनामजेकहीये तेपणभेदउपचारनयेकरी नेसमजवाएवीरीते द्रव्यएकगुणपरजायअनेकछे परंतु मांहेमांहेपरस्पर भेदवीचारवो एमज आधाराधेयप्रमुख भावेकेहेतांस्वभाव तेहीजमनमांहीवीचारवो.

हवेतेहिजस्वरुपाविवरीने देखाडियेछिये घटादिकजे द्रव्यतेआधाररुपादिसेछे जेमाटेएघटरुपादिकतेथकीज णायछे एटलेगुणपरजायरुपरसादिक आधियपणेद्रव्य उपररह्याछेएमआधाराधीयभावएवीरीतेद्रव्यथीगुणपर जायनेभेदछे तथारुपादिकगुणपरजाय एकइंद्रिगोचरक हेतांवीपयछे एटलेजेमरुपचक्षुइंद्रिजजाणे अनेरसजी भइंद्रिजाणेइत्यादि अनेघटादिद्रव्यछे तेवेइंद्रिगोचरछे

एटलेचक्षुइंद्रियथकीदिठामांआवे अनेस्पर्शइंद्रियथकीपणज णाय एटलेएनोविशेएबेइंद्रिनोविषयछे तथान्यायकमत नाअनुसारथी विचारीनेजोइयेतो त्रिजिइंद्रिनोपणविष यछे एटलेघ्राणइंद्रियेकरीने पणद्रव्यप्रत्यक्षछे गंधवति पृथ्विइतिवचनात् इत्यादिकविचारतांज्ञाननेविशेभ्रांतप णुंथायतेमाटेएकअनेकइंद्रिग्राह्यपणेद्रव्यथकीगुणपरजा यनेभेदजाणवो गुणपरजायनेमांहोमांहेभेदतेस्वभावि कपणकहिये कर्मभाविपणकहिये एबेकल्पनाथकीजाण वा तथासंज्ञाकेहेतांनामतेथकीपण भेदद्रव्यनाम गुणना म प्रजायनाम एसंख्यागणनादिकभेदतो द्रव्यजोइये तोछछे अनेगुणअनेकछे प्रजायपणअनेकछे एमभेद ज्ञाननुंविचारवुं एटलेद्रव्यथकीगुणप्रजायनोखाकरवा कोइठेकाणेगुणथीप्रजायनोखाकरवा कोइठेकाणेप्रजा द्रव्यमांसमाववा कोइठेकाणेप्रजाय गुणमांसमाववा को इठेकाणे गुणप्रजायएबेद्रव्यमांसमाववा एवीरीतेध्यांन करवुंतेनेशुक्लध्याननो पेहेलोपायोकहीये पणएटलो वीशेशछेके आद्रव्यनावीचारनेवीशे अन्यमतनीअपेक्षा ओतयाअन्यशास्त्रनी अपेक्षाउनांखछेते त्यांध्यांनमांन होय ध्याननेवीशेतो स्वआत्मद्रव्यगुण प्रजायनोजवी चारहोयएटले प्रथमपायोशुक्लध्याननोकह्यो.

हवेबीजोपायोएकत्वावितर्ककहियेछेपे एकत्वकेहेतां

जेगुणप्रजायसहीतद्रव्य एनेएकत्वकहीये तेनोजेविचार तेनेवीतर्ककहीये हवेपुर्वेजेभेदप्रथक्तप्रथक्तजुदाकरीने विचार्युंहतु तेतोव्यवहारनयनोपक्ष अनेतेदसमागुणठाणासुधीहोय अनेआजेपायोतेतोशुद्धनिश्चयनयनुस्वरुप छे अनेबारमेगुणठाणेलाधे एपायाथकीघातीकर्मनोक्षय करीनेकेवलज्ञानपामे एसर्वआपायानेविशेछे ज्ञानदरशनचारीत्रसहीतआत्माएकछे तेअहीयांज्ञानादिकगुणप्रजायआत्माथकीजुदोवीवरवोहोयनही अहीयांतोफक्तएकत्वस्वरुपनोविचारछे अहीयांसंक्षेपथकीअभेदज्ञानकहीयेछीये हवेजेअभेदपक्षनेअनुसरीने जेद्रव्यादिकनोगुणप्रजायनोजोएकांतभेदजभाखीयेतो बीजाद्रव्यनीपेरे स्वद्रव्यनेविशेपण गुणगुणीभावनोउछेदथइजाय केम केजीवद्रव्यनागुण ज्ञानदरशनचारित्रइत्यादिकछे तथा पुद्गलद्रव्यनामलणवीखरणादिक गुणतेपोतपोतानागुणपोतपोतानाद्रव्यने अहीनेरेहेछेअने जेवारेभेदमानीये तेवारेपोतानाद्रव्यनोनेमरेहेनही जेमजीवद्रव्यनागुण पुद्गलद्रव्यथीजुदाछे तेमतेपोतानाद्रव्यथकीपणजुदापडीजायतेवारे एवोनीयमनरह्योके जेज्ञानादीकगुणतेनो गुणीजीवद्रव्य अनेमलणवीखरणगुणनो गुणीपुद्गलद्रव्यएवोव्यवहारनरहे माटेद्रव्यगुण प्रजायअभेदपणेज संभवे वलीतेअभेदपणाउपरजुक्तिकरीने देखाडियेछीये

केद्रव्यनेविशेगुणप्रजायनोअभेदजसंबंधछे तेजोद्रव्यने विशेगुणप्रजायनोसमवायनमानीये तोसंबंधभिन्नकल्पिये तेवारेअन्यअवस्थादोषणथाय जेमाटेगुणगुणीथीअलगोसमवायसंबंधकह्यो तोतेउपरदृष्टांतकहियेछिये पटनेपटनुंउजलतापणुंतेकंइजुदुछेनहि पटतेद्रव्यछे अनेउजलतापणुं तेगुणप्रजायादिकछे माटेएकत्वजछे अनेकदापिगुणप्रजायनोसमवायद्रव्यमांनहिमानो तोतेगुणप्रजायनेकोइबीजोसमवायपणजोइये तोतेउजलतापट द्रव्यनेनथीवलगीतोएनोसमवायकोणद्रव्यसाथेछे तेतो कांइबीजाद्रव्यसाथेदीसतुनथी माटेगुणप्रजायतेपोतानाद्रव्यमांछे तेकांइजुदानथी अनेकदापीअन्यद्रव्यनीसाथेसमवायमेलववाजइयेतो वलीअन्यअन्यनेमेलवाय एमकरतांकंइएकठेकाणेस्थीरवेसेनही अनेजोसमवायनुं स्वरुपसंबंधअभिन्नपणेमानेतो गुणगुणनुस्वरुपसंबंधअभिन्नमानतांशुंवगडेछेजेफोकटनवोसंबंधउभोकरवोनवी कल्पनाकरवीएमांशुंहाथमांआवेछे तथाजोअभेदनहीमानोतोतमनेमोटुंबाधकआवशे तेपुर्वेसोनुहतुंतेजकुंमलथयुं छेतथाजेपुर्वेमृतीकाहती तेजकोठलाप्रमुखआकारबंधाणोछेअथवाजेघटप्रथमरक्तवरणहतोतेजशामथयोएवुंसर्वलोकनेअनुभवशुद्धवेहेवारनघटे जोअभेदस्वभावद्रव्यादीकनपणेनेनहोयतोबीजुबाधकपणदेखाडीयेछीयेकेसंबंधक

हीये तथाअवयवनेदेशकहीयेएमअवयवनोजोभेदमानी
येंतो बमणोभारखंधमांथयोजोइये शामाटेकेएकखंधनो
भारबीजोअवयवनोभार एमबमणोभारभेदमानतांथयो
जोइये जेमकेएकलाडुतेशेरनोछे तेलाडुतेद्रव्यछे अनेए
नोजेवातपीतहरवादीकगुण तथाश्वेतादीकप्रजायएम
ज्यारेलाडुथकीगुणप्रजायजुदामानीये त्यारेशेरभारतो
लाडुनोहतो तथागुणनोपणपाशेरभारजोइये तथाप्रजा
यनोपणशेरभारजोइये तेवारेशेरनोलाडुतेत्रणशेरजोइये
तेतोवातसंभवेनहीत्यारेएगुणप्रजायतेद्रव्यछे एमसमज
वुंपणजुदुनसमजवुं अथवानवान्यायकएमकेहेछेकेअवयव
नाभारथकी अवयवीनोभारअत्यंतओछोछे तेनेमतेद्वीपर
देशादीकखंधमांहेकंइएउतकष्टोभारनथयोजोइये पणते
मीथ्याछे शामाटेजेद्वीपरदेशीखंधएकलापरमाणुनीअपे
क्षायेअवयवीछे अनेपरमाणुतेअवयवछे त्यारेपरमाणुक
रतांद्वीपरदेशीमांउछोभारजोइये नेएकपरमाणुपरदेशक
रतांद्वीपरदेशीखंधबमणोछे तेउछोकेमथवानो अथवाएक
परमाणुंमांहे उत्कष्टभारेपणुमानीयेतो रुपादीकविशेपप
णेप्रणम्याजोइयेतो द्वीपरदेशीमांहेकेमनमान्याजोइये ए
माटेअभेदनयनांबंधमानीयेतो परदेशनोभारछेतेहजखंध
नाभारपणेप्रणमे जेमतंतुरुपपटरुपपणेप्रणमे जेमएकशे
रतंतुनोपटवणे तेपटपणएकशेरनोथाय तेवारेगुरुपणानो

दोपनलागे त्यांकोइकेहेशेके तमेएकजद्रव्यएकत्वपणे मानोछो अनेभेदमानतानथी तोकोइमेळातअमुखआवा सछे तेनेविशेकाष्टपत्थरलोढुं माटीचुनोइत्यादिकनाप्रजा यमलीनेएकभवनघरथायछे तेनेएकद्रव्यकोहोछोएकघर इत्यादीकलोकवेहेवारमाटे एकद्रव्यकांइमनायनही शा माटेकेएकद्रव्यमां द्रव्यगुणप्रजायनोअभेदहोयतो कही येपणअहीयांतोद्रव्यघणाछे माटेएकद्रव्यनमनाय पापा ण काष्टइत्यादीक द्रव्यनोखानोखाछे माटेनमनाय जेए कजद्रव्यहोय तेनागूणप्रजायतेअभेदमांगणाय जेघटने घटनोजलधारणगूण रक्ततत्वादीकप्रजायतेअभेदछेते कांइघटथकीजुदानथी तेमजआत्मद्रव्यतेजआत्मगुणतेज आत्मप्रजायएवोव्यवहारअनादिसिद्धछे जेजिवद्रव्यअ जिवद्रव्यइत्यादिकजेव्यवस्थासाहितजेव्यवहारथायछेते गुणप्रजायनाअभेदथीनिपजे ज्ञानादिकगुणप्रजायथीअ भिन्नद्रव्यतेजिवधर्म मळणविखरणादिकगुणप्रजायथी अभिनतेअजिवद्रव्य नहितोद्रव्यसामान्यथीविशेशसं ज्ञाथाय तेमाटेसामान्यकांइरहेनहि अनेद्रव्यगुणएवोश ब्दपणरहेनहि अनेजेद्रव्यगुणप्रजाय एत्रणनामछे एत्र णेनामस्वजातीछे अनेएकलपणेप्रणमेछे तेमाटेएत्रणेनेए कजप्रकारेकहिये तेमआत्मगुणप्रजायनेएमजाणवुं अ नेजोद्रव्यगुणप्रजायने अभेदतापणुनथी तोकारणका

रजनेपणअनेदतापणुनाहोय त्यारेमृतिकादिकारणथी घटादिककारजकेमनिपजे कारजमाटेकारजनीशक्तिहो यतोजकारजनिपजे तेविनासर्वथाकारजनिपजेनहि कार णमांहेअर्तीवस्तुनीअणतीननिपजे जेमससानेसिंघना थायशामाटेकेससानेविशे सिंघपणानीशक्तिरहीनथीअ थवाविजेदृष्टांतेएजघटवेलुकानोकांनवनावेपणवेलुकामां घटपणानीशक्तिनथी एशक्तितोमृतिकामांजछे माटे स त्तामांजे शक्तिहोय तेजगुणप्रजायमांव्यक्तीपणेप्रगट थाय वास्तेजेकारजमाटे कारणनीसत्तामानिये त्यारेअ भेदपणुंसहेजजआवे अहियांकोइकहेशेजेकारजउपन्या पहेलांजोसत्तायेकारजकारणनेविशे रह्युंछे तोप्रथमजका रजकेमनथीदिखातु तेनोउत्तर कारजनथीउपन्युंत्यांसुधी कारणमांहेकारजनीशक्तिद्रव्यरूपे तरोभावनीछे तेणेक रीनेकारजजणातुनथी पणसामग्रीमलेत्यारेगुणप्रजाय नीव्यक्तिथीआविरभावथायछे तेणेकरीकारजदिसेछेए टलेतेरोभावतथाआवीरभावएवे दरशनादरशनजणाव वारूपकारजनापरजायविशेकजाणवा तणेकरीआवीरभा वनेसत्यअसत्यविकल्पदोपणनहोय शामाटेकेअनुभवने अनुसारेपरजायविकल्पछे अहियांन्यायकमतवालाएवुं कहेछेकेअतितकालविशे जेघटादिकअछताछे तेनुंजेमज्ञा नहोयतेपणअछतुंछे तेमघटादिककारजअछताजमृतिका

दिदलथकीसामग्रीमलेनिपजशेएअछतानुंज्ञानहोयतोअ
छतानी उत्पतीकेमनहोय एटलेघटनुंकारणदंडादिकअमे
कहियेछिये त्यांलाघवपणुछे तमारेमतेघटानीव्यक्तिनुंदं
डादिककारणकहेवुंत्यांगोरवहोय विजुअनीव्यक्तीनुंका
रणचक्षुप्रमुखछे पणदंडादिकनथी तेमाटेभेदपक्षजद्रव्य
घटानीव्यक्तनुंकारणदंडाभावपणजेघट चक्षुनावेगोरव
नथी एमजेबोलतांदोपलागे अछतानीउत्पतीएवुंकहेवुंते
पणमिथ्यावारताछे अनेभुतकालनेविशे पणघटादिक
पदार्थअछतानथी परजायार्थथीनथी पणद्रव्यार्थथीनि
त्यजछे अनेनिशटघटपणमृतिकारुपछे तेतोसर्वथाअस
त्यमार्गछे तेनभकुशमवतथाय जेएवुंबोलेछेकेसर्वथाअछ
तापदार्थनुंसर्वज्ञानमांहेभाषणछे एवुंकहेछेतेनेमोटोदोप
आवेछे तेदेखाडियेछिये केजोज्ञाननेस्वभावेजअछतोअर्थ
अतीतघटप्रमुखनोभासे एवुंमानीयेतोसर्वसंसारज्ञानना
कारजछे एटलेवहाजआकार अनादिअविद्यावासनाए
अछताभासेछे जेमस्वप्नमांहेअछतापदार्थभासेछे एमवहा
जआकाररहीतशुद्धज्ञान तेबोधनेजहोय एटलेजेपुर्वक
ह्याएवांवचनजेबोलवाथकी एजोगाचारनामात्रिजोबोध
तेनोपक्षथाय तेमाटेअछतानुंज्ञाननहोय तोकोइकहेशेके
तमनेकेमजाणवामांआव्युं केअतीतकालघटहतो तेनोउ
त्तरजेअतीतघटहमणांपणजाणीयेछियेतेमाटेजेद्रव्यथीछ

तात्र्प्रतीतघटनेविशेवर्तमान गयाकालरुपप्रजायथी हम
णांपणअतीतघटजाएयोजायछे अथवानीगमनयनेमते
अतीतकालनेविशे वर्तमानतानोआरोपकरीयेछिये तेस
र्वथाअछतीवस्तुनुंज्ञाननथाय एटलेधर्मजेअतीतगयाका
लनेविशेजेअछतेकालेघटनहितो अभावकालेभासेछेअथ
वाधर्मअतीतघटअछतेकालेभासेछे एमतुजनेचीतमांहेशुं
भासेछे तेसर्वेअतीतअनागतवर्तमानकालेनिर्भेपणेंभासे
छे एद्रष्टांतजोतांतोससासिंघपणजाएयुंजायएमनथी शा
माटकेअछताअर्थनोबोधनहोय निश्चेएकारणकारजनो
अभेदछेजतेद्रष्टांतेकरीने द्रव्यगुणप्रजायनोपणअभेदछे
ज्ञानादिकगुणप्रजायेकरीने आत्मापणअभेदछे एवीरीते
एकत्वभावथाय परंतुसमासेवातआवीतेथीबेयेनयनास्वा
मीदेखाडियेछिये एटलेभेदनयनोस्वामी तेन्यायकछेअने
अभेदनयनोस्वामी तेसंखछेअनेजिनमतवालाभेदतथाअ
भेदबेहुनयनास्वामीछे एटलेएकेनयनापक्षपातीनथीस्या
दवादपक्षनाअधिकारीछे उक्तंच अन्योअन्यपक्षप्रतिप
क्षभावात् यथापरमसरिणःप्रवादः नयानशेपानविशे
षमीथःनपक्षपातीसमयस्तथानेः १ यएवदोपाकिलनित्य
वादे विनासीवादेविशमस्तएव परस्परसीपुकंटकेपु जय
त्यधृष्यंजिनशासनंते.२॥ माटेजिनस्यादवादपक्षीछे हवे
एवोजेएकत्वभावतेशुक्लध्याननोविजोपायो बारमेगुणठा

णेहोय एटलेएकत्ववीतर्कविजोपायोकह्यो तथासुक्ष्मक्रि
याप्रतिपातीत्रिजोपायो तथाउच्छीनक्रियावृतिचोथोपायो
एकेवलपाम्यापछीमोक्षजवानाअवसरनाछे एटलेएध्यां
नतपकह्यो ५

हवेकायोतसर्गछठोतपकहियेछिये एटलेकायाप्रमुखउस
राववुंतेनेकायोतसर्गकहियेएटलेउपाधीनुंउसराववुंतथाक
खायनुंउसराववुं तथाद्रूरध्याननुंउसराववुं तथाकायानुं
उसराववुं अनेआत्मस्वरुपनेविशेरमवुं तेनेकायोतसर्ग
तपकहिये एछप्रकारेअभ्यंतरकहेतां आत्मानीमांहेली
कोरेरह्यांजेकर्मतेनेबालवानेसमर्थ तेनेअभ्यंतरतपकहि
येएटलेलोकएनेतपस्वीनाजाणेपण समजुहोयतेतोएनेत
पस्वीजाणेअनेकर्मथीछोडाववासमर्थएहिजतपछे माटेत
पतोएनेकहिये एटलेनिर्जरानुंस्वरुपकह्युं ८

हवेमोक्षतत्वकहियेछिये एटलेमोक्षकहेतांजेकर्मथकी
जिवनेमुकाववुं.

शिष्यवाक्य–स्वामीतमेजे निर्जराकही तेकर्मथकीनिर्ज
रवुंतेमुकाववुंजकह्युंहतुं अनेअहींवलीमोक्षतत्वजुदोक
होछोतेमांशुंभिन्नपणुछे.

गुरुवाक्य–हेभद्रानिर्जरातेदेशथकीकर्मनुंछांडवुंछे अने
सर्वथकीकर्मनुंमुकाववुं तेनेमुक्तिकहिये अनेनिर्जरातोनि
गोदियाजिवनेपणछे अनेमुक्तितोगर्भजपंचेंद्रीमनुष्यचा

रीत्रीयानेचौदमेगुणठाणेछे.

शिष्यवाक्य--स्वामीतमेनिर्जरानावारभेदकह्या तेमां कयाभेदनेविशे निगोदीयानेनिर्जराछेजेतमोवतावोछो.

गुरुवाक्य--निर्जरानावेभेदछे एकसकामनिर्जराविजि अकामनिर्जरातेअकामनिर्जरानोभेदनिगोदीयाथीमांमी नेमनुष्यसुधीछे एटलेअकामकहेतांजेनेज्ञानदर्शनचारी त्रनीउलखाणनथी पणछेदनभेदनादिकदुखसहीनेजेकर्म नुंछुटवुं तेनेअकामनिर्जराकहिये जेममनुष्यतथात्रिजंच पंचेंद्रीयपणांकठोरकर्मकरीनेनर्केजाय त्यांनर्कनाछेदनभे दनखमीनेकर्मनिर्जरे तथामनुष्यत्रिजंचसमकितविनानां जिवतपक्रियाकष्टअमुखसहीने शुभकर्मबांधीनेदेवतामां जायतेदेवतासंबंधीयासुखभोगवीनेकर्मछुटे तेवअनेअ कामनिर्जराकहिये तथाजेजिवसमकितादिगुणपाम्योअ नेज्ञानदर्शनचारीत्रनावळथकी कर्मनिर्जरतेनेसकामनि र्जराकहिये तेविचारश्रीभगवतीजिनेविशे बालमरणत थापंम्तिमरणनाअधिकारथकीसमजजो हवेजेसर्वकर्मथ कीरहीतथाय तेनेमुक्तिकहिये एटलेजिवनाअसंख्यातप्र देशछेनेअकेके प्रदेशेअनंताकर्मवळग्यांछे तेथकीछुटेतेने मुक्तिकहिये.

शिष्यवाक्य--स्वामी जिवतोएकद्रव्यअखंमछे तोप्रदे शेप्रदेशमांहीभेदीनेपेसीगयाकेशारीते एकर्मवळग्यांछे.

गुरुवाक्य--हे भद्र जिव छे ते अखंड छे ते जिव थकी जिव ना प्रदेश नो खान पडे परंतु ए प्रदेशना आकारनुं फरवु छे तेथी प्रदेश अकेकानी श्रेणपण बंधाय तथा लोकाकाशने पुरवो होय त्यारे जेटला आकाश प्रदेश लोकाकाशना छे तेटले प्रदेशे आत्मानो अकेक प्रदेश वेहंचीअपाय माटे ए प्रदेश आत्माना एवी रीते भिन्नाभिन्न थाय पण द्रव्य थकी जुदो न पडे हवे एजे कर्म वलग्यां छे चेतन ने ते खीर नीर रुप वलगी रह्यां छे तथा जेम कंचन प्रमुख धातुने अग्निमां घाले थी अग्नि ने धातु एकमेक थइ रहे छे तेम आत्मा साथे कर्म वलगी रह्यां छे ते कर्म सर्व छुटे तेने मुक्ति कहिये ते सिद्धना पंदर भेद छे.

शिष्यवाक्य--स्वामी मुक्तिना अधिकारने विशे सिद्ध नुं शुं कांम छे.

गुरुवाक्य--मुक्ति कहिये अथवा सिद्ध कहिये एवन्ने एक जनाम छे अने मुक्ति कहेवानुं कारण केटलुं छे के आहियां कर्म थकी मुकावुं तेनुं नाम मुक्ति तो जे कर्म थकी मुकाणो एजा जिव सिद्ध आहियां कांइ विजो अर्थ छे ज नहि.

शिष्यवाक्य--स्वामी सिद्ध तो लोकने अंते होय.

गुरुवाक्य--सिद्ध तो कर्म थकी मुकाणो एजा सिद्ध पणा तेने रहेवानुं थानक लोकने अंते छे पण त्यां कांइ वधारे ने सिद्ध समजवा नहि त्यां तो सिद्ध जिवपण छे अने संसारी जिवपण छे माटे अहीं कर्म थकी मुकाणो तेने सिद्ध कहिये हवे तेना पंदर

भेदतेदेखाडयेछिये तिर्थंकरसिद्ध १ तिर्थंकरविनाना सिद्ध २ तिर्थसिद्ध ३ अतीर्थसिद्ध ४ ग्रहस्तीलिंगेसिद्ध ५ अन्यलिंगेसिद्ध६ स्वलिंगेसिद्ध ७ स्त्रीलिंगेसिद्ध८ नपुंशकलिंगेसिद्ध ९ पुरुषलिंगेसिद्ध १० प्रत्येकबोधसिद्ध ११ स्वयंबोधसिद्ध १२ बुधबोधीसिद्ध १३ एकसिद्ध १४ अनेकसिद्ध १५ हवेतिर्थंकरसिद्धतेमहावीर स्वामीप्रमुखजेतिर्थंकरमोक्षेगया तेनेतिर्थंकरसिद्धकहिये १ तिर्थंकरविनानासिद्ध एटलेजेगौतमादिगणधरासिध्यातेनेअजनसिद्धकहिये २ तिर्थसिद्धएटलेजेभगवाननुं तिर्थप्रवर्त्यापछीजे एटलेजेरिखवदेवस्वामीयेप्रथमातिर्थ प्रवर्ताव्युं त्यारपछीजेमोक्षेगया तेनेतिर्थसिद्धकहियें एटलेतिर्थकहेतां जेसाधुसाधवीश्रावकश्रावीका एच्यारप्रकारनुंतिर्थकहियेएसाधुप्रमुखनेजंगमतिर्थनेभगवानेएमनेजातिर्थकह्यांछे तेतिर्थथाप्यापहेलाजेमोक्षेगयातेनेअतीर्थसिद्धकहिये तेमरुदेव्यामाताप्रमुखएचोथोभेद ४ ग्रहस्तीलिंगेकहेनांसंसारपणामांरह्याथको कर्मखपावीमोक्ष जायतेनेग्रहस्तीलिंगेसिद्धकहिये.

शिष्यवाक्य—स्वामी चारीत्रविनातोमुक्तिनीनापाडोछो तोग्रहस्तीपणामांकेममोक्षेगया.

गुरुवाक्य—चारीत्रविनामुक्तिहोयनहि पणचारीत्रनाबेप्रकारछेएकनिश्चेविजोव्यवहारजेव्यवहारचारीत्रछेतेसंसा

रनोत्यागकरवोतथापंचमहाव्रतउचरवांइत्यादिकसर्वेएव्य वहारचारीत्रछे तेनेविषेकांइमुक्तिछेनहि ततोअभवीप णआदरेछे अनेमुक्िततोनिश्चेचारीत्रमांछे तेनिश्चेचारीत्र तेआत्मरमणनेविषेरहुंछे तेज्ञानध्यानथीकरीनेहेठलना गुणठांणानिछांमतोजायअनेउपरनागुणठांणानेआदरतो जायएमअनुक्रमेचउदमेगुणठाणेथइनेमोक्षेपणजायएस र्वेआत्मानीरमणताज्ञानध्यानरुपउपयोगतेमांछे एकांइ वहारनाव्यवहारचारीत्रमांमुक्तिनथी माटेग्रहस्तीनेभा वचारीत्रआवेतोमोक्षेजाय.

शिष्यवाक्यः--कोइग्रहस्तीमोक्षेगयाकेएकेहेणीजछे.

गुरुवाक्यः--मोक्षेगयाछेकेहेणीखोटीहोयनही प्रत्यक्ष मरुदेव्याग्रहस्तावासेजमोक्षेगयांछे एणेक्यांसाधुपणुं लीधुंछे एटलेग्रहस्तीलींगेसिद्ध ५ अन्यलींगेसिद्धएटले जैनसासननालींगधारणाविना अन्यदर्शनीनामेखवाला मोक्षेजाय तेनेअन्यलींगेसिद्धकहीये.

शिष्यवाक्यः--स्वामीजैनसासनाविना बीजानेतोमुक्ति छेनही अन्यदर्शननेविषे परीव्राजकनीपांचमादेवलोक सुधीनीगतीछे अनेआजीवीकामतीनेबारमादेवलोकसु धीनीगतीछे बीजासर्वनीनेथीनीचिगतीछे अनेबारमादे वलोकउपरतो एकजैनदर्शनवालानीजगतीछे अनेतमे तोकहीअन्यदर्शननीमुक्तिकांहोछो तेनुंकेम.

गुरुवाक्यः--हेभद्र तें जे प्रश्न कर्युं ते ठीक पण तारी नजर बराबर पोहोची नही शामाटेके तेनातेजधर्ममां रच्या पच्या रेहे तेनी एटलासुधी गती छे अने जेने अंतरमां जैनभाव आवे तेनी कांइ एगती नथी.

शिष्यवाक्यः--स्वामीजो जैनभाव आवे तो एछकायनोकुटो केम करे अने छकायनी हिंशातो गइ जनथी तो साधपणुं क्यांथकी आव्युं.

गुरुवाक्यः--छकायनोकुटो वेहेवारथकी नभटयो तेदेखीने तुं स्वरुप हिंशाने पापमाने छे ते कांइ ज्ञानी पुरुषखातरमां गणता नथी शामाटेके मुक्तिनु कारण तेतो ज्ञान तथा स्वभावने विषे छे अने स्वरुपदया जे छे ते तो अज्ञानने विषे तथा परभावने विषे छे.

शिष्यवाक्यः--जो परभावने विषे तथा अज्ञानने विषे छे तो महाव्रत उचरवानुं शुं कारण छे.

गुरुवाक्यः--जे जीव समकीत पामीने सातमे गुणठाणे गया अने व्यवहारचारीत्र ले तेने एगुण करता छे शा दृष्टांते के जेम कोइ पुरुष जमवा बेठो अने सर्व जातनी रसोइ भाणामां आवी छे अने ते रसोइ जमतानी वखतमां जो अथाणु आवे तो बेकवळ वधता आवे पण रसोइ भाणामां पीरशी नथी अने अथाणुं एकलुं भाणामां आवे तथी कांइ भुख भागे नही माटे भमजुने पण जीवदया प्रमुख करडी रीते पाळवी ए जीवदया

ज्ञाननेबहूगुणकर्ताछे जेमकोइवरपरणवानेजाय अने पोशाकसारोनहोयतो लोकमांकशोभापामेतथापोताना मनथी पणबहूखोटुंलागे अनेपोशाकप्रमुखसामग्रीसा रीहोयतो पोतानामनथीपणसारुलागे अनेलोकमांपण सारुदीसे जदपीकन्यातोवरनेवरवानीछे कंइपोशाकनेव रवानीनथी तेमअहीयांपणजीवदयाछे तेपोशाकतथाअ थाणारुपसमजवुं माटेसमजुनेएगुणकर्ताछे अनेअन्यलीं गवालाजेमोक्षेजाय तेकंइजैनदर्शननाशास्त्रनाभ्रोमांया नथी तेतोएकज्ञाननापरीवलथकी आत्मस्वरुपनीरमण ताकरीनेकर्मखपावेछे जोएमनाहोयतोअनारजलोकअ नारजनामुलकमांरह्याथकाअनंतामोक्षेगयाछे तेशाथकी मोक्षेगया त्यांकांइजैननोउपदेशछेनही परंतुएकज्ञानना परीवलथकी आत्मस्वरुपनीओलखाणथइ तेथीस्वरुप रमणीथइनेकर्मखपावीनेमोक्षेजाय तेआगेअनंतागयाहम णांजायछे अनेआगेअनंताजशे एवातमांशंकाराखवीन ही स्वलींगतथाअन्यलींगनेविषेमुक्ति तथाधर्मपेठुंनथीध र्मतथामुक्तितोएकआत्मस्वरूपमांछे एटलेअन्यलींगेसि द्धकह्या ६ हवेस्वलींगेसिद्ध एटलेजैनदर्सननोलींगए टलेसाधुवेशेसिद्धथयाते ७ पुरुषलींगेसिद्धतेपुरुषलींगे सिध्यातेगौतमादीकप्रमुख ८ स्त्रीलींगेसिद्धतेचंदनबाला प्रमुख ९ नपुंशकलींगेसिद्ध तेजानेनपुंशकथईनेपामेकृत्री

मनपुशकसिद्ध१० बुधबोधीसिद्धकेहेतांजेगुरुनाउपदेश थकीप्रतीबोधपामीनेजेसिध्याते११ प्रत्येकबोधकेहेतांजे प्रतीकारणएटले कांइकारणदेखीनेप्रतीबोधपाम्या जेम करकंडुरीखवनेजराकुलजाणीनेप्रतीबोधपाम्यातथानमि राजाएकचूडीथकी प्रतीबोधपाम्या इत्यादिकप्रतीबोधपा म्यातेनेप्रत्येकबोधकहीये१२ हवेस्वयंबोधकेहेतांजेस्वयं मेवपोतानीमेळे प्रतिबोधपामी चारीत्रलेइमोक्षेगयातेने स्वयंबोधसिद्धकहीये.

शिष्यवाक्यः-स्वामीप्रत्येकबोधमांनेस्वयंबोधमांशोफेरछे

गुरुवाक्यः-प्रत्येकबोधपरकारणवडे प्रतीबोधपामेछे अनेस्वयंबोधतेनेपरपोतानोनियमनथी शामाटकेमरघा पुत्रसाधुनेदेखीनेजातीस्मरणंपांमीप्रतिबोधपांम्या तेमज भ्रगुप्रोहिततथाभ्रगुप्रोहितनापुत्र आदेदेइनेछजिव ते सर्व्वेनेजातीस्मरणचारएकएकनाकारणथी तथाअनाथी मुनीरोगआकुलथकी तथाकपीलकेवलीभिक्षानाकारण थीइत्यादिकस्वयंबोधनोकेइएकप्रकारनोनियमनथीतथा पिप्रत्येकबोधअनेस्वयंबोध एनोअनभावएकसरखोछेप रंतुशास्त्रकारेभेदजुदोलख्योछे तेश्रीपंन्नवणासुत्रनीटिका नेविषेएवुंकह्युंछे केस्वयंबोधपोतानेज्ञानजाणपणुहोयतो पोतेपोतानीमेलेविचरे कोइनाभेगोनविचरे कदापिपोता नेजाणपणुओछुंहोयतो कोइसाधुनासंघाडामां भेगोरही

नेक्रियाआचारशिखेपछीपोतानीखुशीहोयतो जेगोविचरे
याजुदो विचरे अहियांकदापीकोइकहेशेके स्वयंबोधने
चेलाचेलीपरवारनहोय तेकहेवावालाअज्ञानिछे शामा
टेकेकपीलकेवलीयेसातसेंभिलोनेदिक्षाआपीछेइत्यादिक
शास्त्रमांजुवेतो चेलाचेलीपरवारकह्याछे तथाभगवती
जिनेविषेएवुंकह्युंछेकेस्वयंबोधना साधुतथासाधवीतथा
श्रावकतथाश्रावीका इत्यादिकपाठघणासुत्रमांछेपणजे
नेअज्ञानरुपीयांपडलआडांफरयांहोय तेघणीनादेखे ते
मांकांइशास्त्रनोदोपनाजाणवो एटलेस्वयंबोधनोअधि
कारकह्यो १३ तथाएकासिद्धतेमहावीरस्वामीप्रमुख१४
अनेकासिद्धतेरीखवदेवप्रमुख १५ एमपंदरेभेदेकर्मथकी
मुकाइनेंसिद्धिपदनेवरया तेनेमुक्तितत्वकहिये एटलेएन
वतत्वसंक्षेपथीदेखाडयां तेनवतत्वनुंसारतत्वएकछेतेसर्वे
मांहेआत्मतत्वएजसारछे अनेबीजोजेअजिवतत्वतेछांड
वाजोगछे एमएवेतत्वनुंस्वरूपओलखीने हे ज्ञे उपादे
एत्रणस्वरूपमांहे हे तेछांडवाजोगवस्तुनेछांडवी ज्ञे कहेतां
जाणवाजोगवस्तुनेजाणवी उपादे कहेतांआदरवाजोग
वस्तुनेआदरवी एटलेजिवाजिवपदार्थजाणवानेजाणी
नेअजिवपदार्थनोत्यागकरवो अनेजिवपदार्थआत्मस्वरूप
तेनुंआदरवुं एवीरीतेतत्वनोसारजाणी रागद्वेषविग्रवक
स्वायत्यागीनेपोतानास्वरूपनेविषे थिरभावेरमणनाक

रची एटलेसर्वग्रंथनुं तथासर्वशास्त्रनुंसारएहिजछे.

॥ दुहा ॥ एग्रंथपुरणभयो पुरणभयोआणंद ॥ गुण निर्थागुणआगलो प्रगट्योचिदानंद ॥ १ ॥ चितवनआ नंदनो भाख्योएहविचार ॥ तत्ववेतेमांभाखीया जडचेत नएधार ॥ २ ॥ तेनातत्वनवकह्या विवरीनेविचार ॥ त त्वएकतेमांकह्यो उत्पतिभावउदार ॥३॥ रत्नागरसमए हछे॥भरीयोगहेरगंभीर बहूवस्तुबहूपदतणो वहोरीभ रीयोनिर॥४॥कल्पवृक्षसमजाणजो वंछीतपुरणहार॥सर्व ग्रंथसारताजए उत्तमएहविचार॥५॥ एहग्रंथजेवांचशे भ णशेजेमहाभाग॥आत्मानिर्मलतेहनो अनुभवसाथेजाग ॥६॥अनुभवएहमांदाखीयो आत्मकेरोसार व्यक्तापुरुष तेविषे अथवाश्रोताभार॥७॥अनुभवजगचिंतामणी अ नुभवचंछीतपुर॥अनुभवथीकर्मसवीटले थायेतेदुरविर ॥८॥गुणअनंतअनुभवतणा कहेतांनावेपार॥एहथीशि वसंपतिमले एहिजसुखदातार॥९॥समकितपणअनुभव विषे चारीत्रपणएह॥अनुभवथीकेवललहे एमांनहिसं देह॥१०॥एमअनंतागुणकह्या अनुभवज्ञाननासार॥ जा णीजेजोपरखीने एहग्रंथनेधार॥११॥अनुभवविणजेजेक था ग्रंथरकरणहोय॥तेतेसहूनिष्फलकह्या हंसविणकाया जोय॥१२॥ तजेकुबुद्धिएहथी भजेसबुद्धिसार॥पढतांए हग्रंथने भेदज्ञानमनोहार॥१३॥तेमअभेदज्ञानके नयनि

अथव्यवहार॥आत्मज्ञानीसुखलहे पामेभवनोपार १४॥
कलपव्यवहारउछेदीयो उछेद्योपरभाव॥ वादवीवादएमां
नही नहीपरगुणगाव॥१५॥ गायोगुणएकआतमा भाव
अध्यातमसाथ॥ तेमद्रव्याणुजोगमही जेहछेनीजआथ॥
१६॥सत्तास्वरुपवर्णनकह्यो शक्तिव्यक्तितेमजाण॥इत्या
दिवहूभेदथी गुणपजीयाचित्तआण॥१७॥सुजसबोधीजी
वहशे तेसदहशेएह ॥ अलपकालेतेशीवलहे तेमांनहीसं
देह ॥१८॥ बाहेरज्ञानीबापडा तेअज्ञानीकेहेवाय॥ तेने
रुचीनवीहोवे देखतांमतीमुझाय ॥१९॥ अन्ननीरुचीनवी
होवे जींयुंज्वरकेजोर॥ त्युंकर्मकेउदे ग्रंथनरुचेजोर ॥२०
॥ जावेजवज्वरतेहने अन्नपररुचीथाय ॥ त्युंमीथ्यात
उदेमटे ग्रंथएचित्तसुहाय ॥२१॥ समकीतस्वरुपनेपा
मवा पामवानीजस्वभाव ॥ तोएग्रंथनेआदरो जेमदूरम
तीदुरजाय ॥२२॥ पक्षीजेएग्रंथना ताकोस्थीराविश्राम॥
वेगेतेनरपामशे शिवरमणीनोठाम ॥२३॥ उपरांठाएग्रं
थथी रह्याजेनरतेह॥ तेसंसारमांभटकशे वांहोंसंसा
रीएह ॥२४॥ कालकुंभकलशेलजे तेमपारसपाशाण॥वं
छीतपुरणअनेकछे एकभवकेजाण ॥२५॥ अंतपरभवदु
खदीये धनथीसुगतीनहोय॥ दुखदाइसंसारमां धनक
ह्युंछेसोय ॥२६॥ इहाग्रंथथीसंपजे आभवपरभवसुख॥
अधिपतितीनलोकको मेहेजेपायेमुख ॥२७॥ ग्रंथएहगु

णज्ञानते करेघटउद्योत ॥ स्वपरवस्तुप्रकाशनो जेनीअ नंतीजोत ॥२८॥ तेकारणभव्यप्राणिया करजोज्ञानअ भ्यास ॥ एग्रंथआधारजो तेथीसुखनीराश ॥२९॥श्रोता व्यक्तासुखलहे प्रगटेआत्मरुप ॥ सेहेजेशिवरमणीवरे तेमुंदेभवकुप॥३०॥ एग्रंथअविचलरहो जेमरह्याछेशिव॥ सुरगीरीपरतेमरहो नभपेरेसदीव ॥३१॥ एग्रंथविस्त रोसही भुलोकमांएह ॥ मुखमुखएहीजग्रंथने विख्यात होजोतेह ॥३२॥ सवंतओगणीओगणीसमे श्रावणदूजो मास ॥ कृष्णपक्षसप्तमीसही पुरणथइआश॥३३॥ भृगु वारेभाखीयो साथेसंघउमेद ॥रीझ्यांदलतेसर्वनां टल्यां सर्वनोखेद ॥३४॥ मुनीहुकममोटेमने रच्योग्रंथविशाल तापमटायोतनको प्रगटयोअनुभवलाल ॥३५॥ अमृत रसपीयोभलो ज्ञानसुधारसआज ॥ दुखदोहगदुरेगया सरयोआत्मकाज॥३६॥ धन्यदाहाडोतेआजनो सफल घडीतेआज ॥ वंछीतकाजपुरुथयुं पाम्योअनुभवराज॥ ॥३७॥ बहुशास्त्रनीशाखथी बहुग्रंथनाभाव ॥ मुनीहुक मएभाखीयो पाम्योआत्मलाव ॥३८॥

॥इति श्रीतत्वसारोद्धारग्रंथसंपूर्ण॥

अनुभवप्रकाश ग्रंथ.

श्रीगुरुभ्योनमः

अंतरअनुभवकेप्रकाशताजेअनुभवतेनोबोधथाय एवो आग्रंथछेएटले आग्रंथनेविशेअनुभवनोविचारकहूछुं शामाटेजे मुक्तिमार्गसाधननाअनेकमार्गछे पणअनुभवविनाकोइजीवनीमुक्तीथायनही मुख्यराजमार्गतोए जछे बीजाजेमार्गछेतेसर्वेछिंडियोछे तेपणछिंडियोअनुभवनीहदसुधीतोपोचतीजनथी तोआगळशांनीजवाळे अनेअनुभवछेतेकेवोछे साक्षातरत्नचिंतामणीजेवोछे जेम रत्नचिंतामणीमनोवंछितपुरे तेपणएकभवनुनेवणासीक सुखनोदातारछे अनेअनुभवछेतेतो अविनासीसुखनो दातारछे शामाटेजेआभवनेविषेतो आत्मअनुभवकरवाथी संतोषरुपीजेसुखउत्पन्नथाय तेमुखथकीतोकेहेवाय नहि जेनेकेवळीतथाअनुभवीजाणे केमकेएसुखनेपडखे कोइबीजासुखनीउपमादेवाजोगछेनहि तोप्रत्यक्षजोतां अनुभवछे तेतोचिंतामणीरत्नछे अनेपरभवेसर्वकर्मथकीमुकावीने शुद्धस्वरुपनिरंजननीराकारथइ पोतानाशुद्धस्वभावनेधारनापणुपामीने सिद्धक्षेत्रमांविराजमानथको अनंतोकाळरहे एटलेएनेजनमजरामरणनांदुखटलेमाटे अनुभवएजचिंतामणीरत्नछेएजसत्यछेपणुंचिंतामणीरत्न

इंद्रिनपामवानानथी मुक्तिनांसुखतमनेमलशेनहि चारग तीसंसारमांरखडशो माटेआतमअनुभव करोकेतमारुक ल्याणथायएहमारो हेतुउपदेशछे इतिपीठिका

हवेअनुभवपदार्थछे एटलेअनुभवकेतां जेवीचार ण तेनेअनुभवकहिये तेनाबेभेदछे एकशुद्धः १ बी जोअशुद्ध २ हवेजेअशुद्धअनुभवछे तेनाबेभेदछे एकशुभ १ बीजोअशुभ २ तेमध्येअशुभनाबेभेदछे एकक्रत्रिम१ एकसेजथी हवेजेक्रत्रिमअशुभअनुभवछे तेसंसारनीमां मांहेलोकोरे अशुभक्रतवनोजेटलोविचार तथाकेटलाक मांधर्मतथापुन्यकहेछे जीवादिकएसांप्रमुखसर्वभावरह्या छे तथारागद्वेशमोहविपय कखायादिक उत्पन्नकरवांतेने लोकीकनेविषे धर्मतथापुंन्यकेटलाएककाममांमानेछे ए संर्वक्रत्रिमअशुभअनुभवजाणवो हवेजेसेहेजअशुभअनु भवतेनोविचारकहुंछुं एटलेजीवमात्रअनादिकालनाअ ज्ञानीछेअने मिथ्या १ अव्रत्त २ कखाय ३ जोग ४ प्र मुखनेविषेकारणविनारमणताकरीरह्याछे तवसंगाक्रि यारुपछे तअनंताकर्मनवांअशुभबांधेछे एजवीचारणाते नेस्वभाविकअशुभअनुभवकहीये एबीजोभेद २ हवेजेशु भक्रत्रिमअनुभव तेनोवीचारकहुंछुं एटलेशुभकेहेतांजेरु मापुद्गलनुमेलवयुं अशुभकेहेतांजे माठापुद्गलनुमेल वयुंमाठापुद्गलतेपापरुपरुडापुद्गलतेपुन्यरुप हवेअहीं

यांशुभजेकृत्रिम तेपुन्यरुपछेतेअहींयां शुंविचारकरेतेकहु छुं हंशा मृखा अदत मैथुन ने परिग्रह इत्यादिकतजवा नोजेविचार तेनेविषेएकाग्रचीत्ततल्लालीनपणुंतेनेअनुभव कहियेतेकृत्रिमअनुभवथयो पणकंइस्वभावथकीक्षयउप समभावआवेनही तोएथीकंइआत्मानुं कल्याणथयुंनहि विशेशपुन्यबंधपणथायनहि एसामान्यप्रकारेशुभकृत्रिम अनुभवकहियेछीये पणएथीकंइआगल कारजासिद्धिनथी हवेजेआगलअकृतम स्वभाविकजेशुभ अनुभवतेनाअ नेकभेदछे कोइकतोवेहेवारसमकीतनोविचारकरे कोइदे शवीर्तीं कोइकसर्ववीर्तीपणानोविचारकरे पणतेशुद्धनथी शामाटेजतेतेथानकनी प्रकृतीयोनोनाशथयोनथी माटेते अशुद्धजछे.

शिष्यवाक्यः--स्वामी एनेस्वभाविकतोकहोछो अने अशुद्धकेमकहोछो तेनोउत्तरजेस्वभाविककहियेछियेतेनु कारणसांभल-जेएनेस्वभावेजसंसारउपरथीरागादिकमं दपडयोछे अनेभवभयथीकरिनेउद्वेगपणुंछे तेथीस्वभा वेजशुभरमणतारहेछेतेमध्येकोइकजिवजथाप्रवर्त्तिकरणे गयां अनेकोइकनगयो एमाटेएनेस्वभाविकशुभकहिये पणशुद्धतोपनाथीवणुंदुरछे अनेएशुभअनुभवथीपुन्यकिं चितमारउपार्जेमाटेएनेस्वभाविकशुभअनुभवकहिये ह वेजेशुद्धअनुभवनुस्वरुपकहुछुंके एश्रोताजनो एकाग्रचि

त्तथइनेधारजो एथीतमाराआत्मानुंकल्याणथशे हवेशुद्ध अनुभवतेविचित्रप्रकारनोछे परंतुसमुदायेतेनाबेभेद २ एककृतमअशुद्धअनुभव १ बीजोकृत्रिमशुद्धअनुभव हवे जेकृत्रिमशुद्धअनुभवछे तेआत्मानेदेवतत्वकरीविचारे अथवाद्रव्यगुणप्रजायनोविचारकरे अथवाज्ञानदर्शनचारीत्रनोविचारकरे तेनेकृत्रिमशुद्धअनुभवकहिये.

शिष्यवाक्यः—स्वामिएतोप्रथम अशुद्धवालाने घेरविचारहतोज तोअहियांविशेषशुंथयुं नेशुद्धशाथकिकहोछो ॥ तेनोउत्तर ॥ हवेगुरुजीमाहाराज शिष्यनेसमजावेछे देवाणुंप्रियत्यांतो सम्यकगुणप्रगटथयो माटेएनेशुद्धकहियेछियेएटलेजेनेसम्यकगुणप्रगट्यो तेनेज्ञानीकहिये जेनेसम्यकगुणनप्रगट्योतेनेअज्ञानीकहिये अज्ञानतेअशुद्धनेज्ञानतेशुद्ध तेमाटेतेनेशुद्धअनुभवकहियेछिये.

शिष्यवाक्यः—स्वामिसम्यकभावतेशुं. ॥तेनोउत्तर॥ जेसम्यककहेतांजेभलेप्रकारेआत्मस्वरुपनुंजाणवुंतेनेसम्यकभावकहिये हवेतेसम्यकभावनुंजेप्रगटवुं तेनाबेभेदछे एकव्यवहारथकी १ बीजानिश्चेयकी त्यांव्यवहारथकी जेदेवअरिहंत १ गुरुमुनीसाधुनिर्ग्रंथशुद्धपरुपक शुद्धभावमांरमणतावाला २ धर्मजेकेवलीभाषीत खटद्रव्य पंचास्तिकाय तेमध्येथीएकआत्मद्रव्यजिवास्तिकाय तेआदेग्याजोगछे बाकीधर्मास्ति १ अधर्मास्ति

२ आकास्ति ३ एत्रणद्रव्यजाणवाजोगछे पुद्गलास्ति कछांडवाजोगएत्रणेतत्व ३ साचाकरिनेजाणे तेनेसदहे तेनेव्यवहारसमकितकहिये एव्यवहारसमकित एकेका जीवनेअनंतीवारआवे पणएथकीकांइजीवनुंकल्याणथा यनहि नेजन्ममरणनाफेराटलेनहि माटेएव्यवहारसम कितपणजाणवाजोगछे.

हवेनिश्चेसम्यकभावकहूछुं जेनिश्चेकहेतांआवीवस्तु पाछीनफरे तेनेनिश्चेकहिये आहियांकोइकहेशेजेनिश्चेस मकिततोआव्युंपाछुजायछे ॥ तेनोउत्तर ॥ जेएनीसत्ताये कंइमिथ्यातफरीवल्युंनथी जेमकोइबीजनेघणुम्हतिकानुं दलचमीजाय त्यारेतेबिजजणायनहि पणजेवारेतेम्हति कानुंदलधोवाइजाय तेवारेएजबीजउगीनेमोटुझाडथाय तेमआहियांजेगंठीभेदकरेलोछे तेगांठयफरीथी रागद्वेष नीबंधातीनथीअनेजेप्रदेशेजेमिथ्यातफरीवल्युतेमिथ्यात ज्यारेत्यारेपणनाशपांमे शामाटेजेअर्धपुद्गलपरावर्तनउ परतोरहेवानुंछेनहि अनेपुर्वेजेबीजबावेलुछे समकितरु पतेसमकितरुपबिजनेकरणपणकरवानथी अनेगंठीभेद पणकरवानथी तुरतएवृक्षथइनेमोक्षरुपीयाफलनीप्राप्ती थाय माटेएसत्तायेसमकितीछे माटोविकेमीततेथीकंइसम कितगयुंनहि एमसमजवुंकेनिश्चेवस्तुपाम्या तेजाय नहि हवेजेनिश्चेजेसम्यकभावतेनुंपामवुंतेनाबेभेदछेएक

तोसम्यकज्ञान १ बिजुसम्यकदर्शन २ तेबंनेवानांक्षयउप
समभावमांरह्यांछेअनेक्षयउपसमभावछेतेतोस्वभावीकछे
तेखेउपसमचारकर्मनोथायछे ज्ञानावरणी १ दर्शनावर
णी२ मोहनी३ अंतराय४ एच्यारक्षयउपसमीककर्मछे
बाकीच्यारकर्मरह्यांतेतोउदिकभावेछे अनेतेभवपर्यंतछे
पणगुणठाणानीरीतमांनथी अनेआजेच्यारकर्मछे तेउ
दिकभावतोछेज पणगुणस्थानकनी हदप्रमाणेक्षयउप
समथतोजाय तेमध्येचोथेगुणठाणेदर्शनआसरीउपसम
तथाक्षयउपसमतथाक्षायकत्रणेभावलाधे तथाआठमेनव
मेदशमेगुणठाणेचारीत्रआसरीउपसमभाव तथाक्षायक
भावबेलाधेछेतथाअगियारमेगुणठाणेचारीत्रआशरीएक
लोउपसमभावजलाधेछे उपरांतक्षायकभावलाधेछेतथा
ज्ञानतथापांचलब्धीनेविषे चोथागुणठाणाथीमांडीनेबा
रमागुणठाणासुधी क्षयउपसमलाधेछे उपरांतआएक
भावछे माटेअहियांप्रथमगुणनुंकनीविशेशेकरीने क्षयउ
पसमजछे तेमाटेप्रथमजजेज्ञाननोस्वभाविकक्षयउपसम
भावथायतेपोतानाआत्मस्वरूपनेजाणे अनेपरभावनो
त्यागकरे एभावपुर्वनोतोतेभावअहियांप्रगटकरे तेदर्श
ननुंपणअपुर्वकारणकहियें एजजेवारेपोतानास्वरूपनुंज
थार्थजाणपणुंअंशेथायतेवारे समकितदर्शनपणप्रातिया
यप्रत्यक्षअहियां मिथ्यातमोहीनीतथाचारीत्रमोहीनीनो

क्षयउपसमथाय.

हवेतेजेज्ञानावरणीकर्मनाक्षयउपसमनुंकह्युं तेनावि चित्रप्रकारछे परंतुवेभेदअवश्यसमजवाजोइये एकक्षय उपसमअज्ञाननेभजेछेबीजोक्षयोपसमज्ञाननेभजेछे जे क्षयउपसमअज्ञाननेभजेछे तेनाअनेकभेदछे तेना समुदायेत्रणभेदकरियेछियेमतीअज्ञान १ श्रुतअज्ञान२ विभंगअज्ञान ३ तेमध्येनीगोदथीतेपांचथावरसुधी तेने विषेबेअज्ञानछे मतीअज्ञाननेश्रुतअज्ञान तेनाअनंता प्रजाय अवक्तव्यभावेछतीप्रजायेछे अनेतेद्रव्यनुसाम्र थपणुतथाकचित्प्रजायहजुसाम्रथपणुव्यक्तवभावेवादर थावरमांजणायछे पणसुक्ष्मनेविषेतोकेवलअव्यक्तव्यभा वजभासनथायछे अनेजेवंनेअज्ञानकह्यांतेतोवादरमां त थासुक्ष्ममांअवक्तव्यभावेजभासनथायछे तथा वेरंद्री तेरं द्री चोरंद्री एत्रणनेज वीगलेंद्रीकहियेछिये तेनेविषेवक्त व्यपणुछे शामाटेकेसुखदुःखनेवेदेछे तेनेविषेपणमतीअ ज्ञाननेश्रुतअज्ञाननो क्षयउपसमछे इहांकोइकेहेशेजेम तीअज्ञाननेश्रुतअज्ञानपणसिद्धांतमांकह्यांछे तेनोउत्त रकेएवातसिद्धांतमांकहिछेतेसत्यछे शामाटेकेएकउपज तीवखत अप्रजातअवस्थामांलाधे शामाटेकेजेकोइक जीव सास्वादनगुणठाणेरह्योथकोमरणपामेछे अनेवी गलेंद्रीमांउपजेछे तेजीवनेउपजतीवखतलाधे पणकांइ

सर्वजीवआशरीनेकह्युंनथी माटेएगतीआशरीनेतो मती
अज्ञाननेसूतअज्ञानएबेनो क्षयउपसमलाधेछे तथाअ
सेनियापंचेंद्रीनेमतीअज्ञाननेसूतअज्ञान एबेनोजक्षय
उपसमलाधेछे तथासेनियापंचेंद्रीनेत्रणक्षयउपसमलाधे
मतीअज्ञानश्रूतअज्ञानने विभंगअज्ञान तेमध्येविभंग
अज्ञानछे तेनारकीनेतथादेवनेभवप्रत्येछे अनेत्रीजंचत
थामनुषपंचेंद्रीएबेनेगुणप्रत्येछे तेपणत्रणेअज्ञाननाअ
नंताभेदछे इहांकोइकेहेशेके अवधीनाअसंख्याता तथा
मतीश्रूतनासंख्याताभेदछे तेनोउत्तरकेसंख्यातातथाअ
संख्याताभेदकह्यातेतोउपजवाआशरीछे पणएज्ञाननावि
षेनाअनंताभेदछेएअज्ञाननाक्षयउपसमनोसंक्षेपेविचारक
ह्यो हवेज्ञाननाक्षयउपसमनोविचारकहछुं पणतेज्ञाननोवि
चारतोविस्तारेछे तेकेहेतांतोग्रंथगोरवथइजायनेअहींयां
तोअनुभवनोविचार केहेवोछेमाटेअनुभवजेटलोसंक्षेपेक
हियुं हवेजेअनुभवकरवोतेनोस्वरूपनो करवो फायदो
तोतेमांजछेपरस्वरूपनाअनुभवमांकंइ फायदोछेनही हवे
त्यांस्वस्वरूपनुं जांणवुं तेपरस्वरूपनुजाण्याविनास्वस्व
रूपओलखायनही अहींयांकोइकेहेशेजे परस्वरूपनुजा
णवानुशुंकामछे एकआत्मानोअनुभव करवोतेनेकहींयेछे
माटेतास्वरूपनुंकार्यो समजनुथायछे आमाटेजेआत्माछे
नेतोअरूपीछे अनेरूपीनिविदवाणोछे हवेतेअरूपीनेतो

रीतेजाणीश तेतेनो अनुभवशीरीतेकरीश माटेद्रव्यनांल
क्षणओलखवांजोइये लक्षणवडेकरीनेसर्वेजुदापडे पछी
तेमांहीथीआपणोद्रव्यछे तेआपणेग्रहीलइयेनेबाकीनाद्र
व्यछेतेनेपडचामुकीये अनेआपणेआपणा आत्मानोपछे
अनुभवकरीये तेमाटेप्रथमसर्वद्रव्यने जाणवाजोइयेअने
तेनालक्षणगुणपजाय सर्वेजाणवाजोइये त्यारेसतअ
नुभवथाय तेमाटेप्रथमद्रव्यनांनामकहुछुं धर्मास्तीकाय
१ अधर्मास्तीकाय २ आकास्तीकाय ३ पुद्गलास्तीका
य ४ जिवास्तीकाय ५ नेछठोकालद्रव्य ६ हवेतेनुंलक्ष
णउत्पातवयनेध्रुवे तेउपजवुंनेवणसवुं तेप्रजायनयनी
अपेक्षायेछे अनेध्रुवतापणुतेद्रव्यार्थकनयनीअपेक्षायेछेए
जेकेइउत्पातनेवयसंजुक्तएसतलक्षणद्रव्यनांछे.

हवेतेजप्रजायनोजेसमुदायेतेनेगुणकहियेछिये एटले
एकएकद्रव्यमांअनंतागुणरह्याछे नेएकएकगुणमांअनंता
प्रजायरह्याछे इत्यादिकअनेकविचारछेपणगुणप्रजायवंत
तेद्रव्य हवेजेअर्थक्रियाकरे तेनेद्रव्यकह्याछे त्यांतोपोत
पोतानोअर्थसाधेतेनेद्रव्यकहिये तेमधेधर्मास्तिकायचल
णसाह्यनेअधर्मास्तिकायथीरसाह्यकरे आकाशअवगाह
नाआपे अनेकालवर्तनापणुकरे एसर्वेआपआपणीक्रीया
करेछेअनेपुद्गलास्तिकछे तेपणमलवुंनेवीखरवुंपुरणथवुं
नेवेराइजवुं एपणपोतपोतानीशक्तीये पोतपोतानीअर्थ

क्रीयाकरेछेपणआपणो जेचेतनएज महाअज्ञानमांपड्यो
थकोपोतानी अर्थक्रीयाछोडीने परक्रियाकरेछेएमोटुंदूःख
थायछेशामाटेके तुंतोचेतनालक्षणछे तेतुंतारोधर्मछोडीने
परधर्मकेमपेसेछे पणतुंशुंकरे तनेअनादिकालनुंअज्ञान
संगीछे एकंइनवुंनथी तेअवक्तव्यभावमांपणतनेहतुं तेव
क्तव्यभावमांपणतेअज्ञानरह्युं तेथीपरनोकीधोसंग तेवा
रेतनेमोहेआपुअंग तेवारेतनेविशेपेवाध्योरंग तेवारेथयो
स्वधर्मनोभंग हवेतोतनेसदगुरुयेघणी कृपाकरीनेधर्म
मार्गदेखाड्यो अनेसर्वअनुभवकरवालायककर्यो माटे
तुंआत्मअनुभवकर आत्मस्वरुपकेवुंछेकेशुद्धद्रव्यार्थकन

मान्यथकीछेकेटलाकविशेषथकीछेतेकिंचितनामथकीजणा वुंछुं मुलसामान्यस्वभावना ६ छ भेद अस्तित्व १ वस्तु त्व २ द्रव्यत्व ३ प्रमेयत्व ४ सतत्व ५ अगुरुलघुत्व ६ एछयेमूलसामान्यस्वभावकह्यातेमध्येआस्तिसामान्य स्वभावनाउत्तरसामान्यस्वभाव१३तेरकह्याछे तेनांनाम अस्तिस्वभाव १ नास्तिस्वभाव २ नित्यस्वभाव ३ अ नित्यस्वभाव ४ एकस्वभाव ५ अनेकस्वभाव ६ भेद स्वभाव ७ अभेदस्वभाव८ भव्यस्वभाव९ अभव्यस्व भाव १० वक्तव्यस्वभाव ११ अवक्तव्यस्वभाव १२प रमस्वभाव१३ इतिउत्तरसामान्यस्वभाव हवेविशेषस्व भावकहूंछूं विशेषकहेतांकोइद्रव्यमांलाधे नेकोइद्रव्यमां नलाधे तेना२५ भेदछे परिणामिकता १ कर्तृता २ ज्ञा यकता ३ ग्राहकता ४ भोक्तृता ५ रक्षणता ६ व्याप्या व्यापकता ७ आधाराधेयता ८ जन्यजनकता ९ अ गुरुलघुता १० विभुतकारणता ११ कारकता१२ प्रभु ता १३ भावुकता १४ अभावुकता १५ स्वकार्यता १६ सप्रदेशता१७ गतिस्वभावता१८स्थितिस्वभावता १९ अवगाहकस्वभावता २० अखंडता २१ अचलता २२ असंगता २३ अक्रियता २४ सक्रियता २५ एप चीसेविशेषस्वभावजाणवा हवेसामान्यप्रजायतेछ छछे तेंद्रव्यप्रजायजाणवा तेद्रव्यव्यंजनप्रजाय १ गुणप्रजा

य २ गुणव्यंजनप्रजाय ३ स्वभावप्रजाय ४ अगुरुल
घुप्रजाय ५ विभावप्रजाय ६ एवसामान्यप्रजायकहिये
तथाअगिआरसामान्यस्वभावकह्याछे तथाएविशेषस्वभा
वकह्याछे तथादशसामान्यलक्षणकह्याछेतथासोलविशेष
लक्षणकह्याछे इत्यादिकद्रव्यप्रजायेसमजवावास्तेअने
कभेदकह्याछेतेअनुभवमांविचारकरतांसर्वेकात्रिमअनुभव
थाय पणस्वभाविकअनुभवएमनथीअनेकात्रिमानुभवनी
हद चोथागुणठाणाथीमांडीनेसातमागुणठाणासुधीनीछे
अनेस्वभाविकअनुभवछे तेआठमाथीतेदशमागुणठाणा
सुधीनीछे नेआठमागुणठाणाथीहेठलवालानेकिंचितभा
गछे तेपणचोथाथीतेसातमासुधीनेतरतमजोगजाणवो ए
टलेएशुद्धकात्रिमअनुभवकह्यो.

हवेशुद्धअकात्रिमअनुभवतेस्वभावीककहिये तेअनुभवनी
वार्ताकहेवानेतोहूंसमर्थनथी परंतुकिंचितभागदृष्टांतेस
मजवामारीशक्तिप्रमाणेकहूंछुं तेस्वभावीकअनुभवतो
ज्यारेप्रगटे ज्यारेविभावीकअनुभवनोनाशथाय त्यारे
स्वभाविकअनुभवप्रगटे शेदृष्टांतेजेमकोइभाजनमांहूंगं
धवस्तुभरीनेभाजनमांदुर्गंधनीवासनाबेठीछे तेदूर्गंधनी
वासनागयाविनाएभाजनमेंसुगंधवासीयेतोसुगंधवासी
तथायनहि मांटेअहियांआत्माने विभावनोसंगनछुटेत्यां
सुधीस्वभाविकअनुभवकेमकरीनेथाय अहियांकोइकहे

शेकेविभावनोनाशथशे त्यारेलोएवितरागथशे त्यारेपणी
हेंनेशेनोअनुभवकरवोछे तेनोउत्तर जेनेज्ञानावर्णीनोक्ष
यउपसमथयोछे अनेज्ञानभावप्रगटयोछे तेपुरुषनेजेट
लोजेटलोविभावनाअंशनोनाशथाय तेटलोतेटलोस्व
भावीकअनुभवप्रगटे नेसंपुर्णविभावनोनाशथाय तोजा
णवारुपअनुभवप्रगटे करवारुपअनुभवत्यांनहि हवेजे
अंशेप्रगटे तेनोविवरोकरीनेदेखाडुछुं तेप्रथमदृष्टांतकहूछुं
तेसमजजो केजेमसुरजछे तेसंपुर्णवादलायेकरीनेघेरी
लीधोअनेएनातापतडकानोनाशथइगयो अनेअजवालु
पणतछुथइगयुं अंधकारविशेषेवाप्योछे तेमध्येथीएकवा
दलुखसेतेटलोअजवासवधे अनेअंधकारनोनाशथायतेम
अहियांजीवद्रव्यनेअनादिकालनो मिथ्यात्वीअज्ञानरुप
वादलांफरीवल्यांहतां तेमध्येथी कोइकजिवकाललब्ध
पामीसदगुरुनासमागमथी कोइनेस्वस्वभावथीत्रणकर्ण
करीने समकितरुपरीद्धिपाम्यो त्यांमिथ्याततथाअनंतु
वंधीचोकडीनोक्षयउपसमादिथयो त्यारेएप्रकृतियोनाप्र
देशहता तेआत्मानाप्रदेशथकीअलगाटल्या त्यारेआ
त्मानाप्रदेशनोअजवासजेटलोखुलोथयो एटलीस्वभा
वीकरमणताथाय एटलेजेअंशेखुल्योएटलोस्वभावीकअ
नुभवज्ञाननोथयो एमसातमागुणठाणासुधीलइये शामा
टेजेअहियांसुधी मोहनुंजोरघणुछे त्यांसुधीअंशेविभाव

नोनाशथायजअनेसेणीगतेमोहनुंजोरनरमपमीगयुं त्यारे विभावरहो तेजावतदशमानेअंते विभावनोनेमोहनोसर्व नोनाशथायछे त्यांशुद्धस्वभाविकअनुभवकरवामांआवेछे पणअहियांकात्रिमनथी जेआअथवाद्रव्यगुणप्रजाय इ त्यादिकनोविचारअहियांकरवोनथी अनेस्वभावीकगुण गुणीभेदअथवागुणप्रजायभेद अथवासंकरमरणएपोता नेस्वभावेजविचारमांचाल्योआवे पणपोतेजाणेनहि के हुंआविचारमांछुं एवोतदरुपएकाकारपणेप्रणमेलोएजे अनुभवतेनेस्वभाविकअनुभवकहिये तेनावेप्रकारछे एक समल १ विजोविमल २ एटलेजेक्षपकसेणीवालानोजे अनुभवछे तेनिर्मलछे अनेउपसमसेणीवालानोजेअनुभ वछेतेसमलछे शामाटेजेउपसमसेणीवाळोएसर्वमोहनी कर्मनीप्रकृतियोनेउपसमावताकहेतांदावतोजायछे तेध णीअगीयारमेगुणठाणेजाय एउपसमवितरागकहेवाय पणआत्मप्रदेशथी मोहनीकर्मनोनाशथयोनहि अनेपो तानी विभावदशाजेअशुद्धप्रणती तेनोपणनाशथयोनहि सत्तायेएसर्वरह्यांछे माटेजेस्थानकविषेएधणीनोकालआ वीपहोच्योतोएचोथेगुणठाणेजाय एटलेअगियारमानोउ ठ्योचोथेगुणठाणेआवे त्यारेमोहनीकर्मनीप्रकृती ७ सा तप्रकृती विनाववीप्रकृतीयोनो उदेथइजाय पणएका वतारीछे सर्वार्थसिद्धजाय अनेजेनोएगुणठाणेकालनजि

हस्वभावदुरेटले टल्योमोहनीरोग॥१॥शुद्धअनुभवप्रत्य क्षछे शुद्धज्ञानएजाणो ॥ शुद्धस्वरुपनुदेखवुं नीश्चेचितज आणो ॥२॥ एअनुभवमुजचीतवड्यो जेममधुकरनेकम ल ॥ एथीसवीसुखपामीये होयआत्मनीरमल ॥३॥ निर धननेमनदेवरीध जेमवलभलागे ॥ तेमज्ञानीनेअनुभव शुद्धचित्तलागे ॥४॥ एभावमेंवर्णव्यो स्वपरहेतकारी ॥ ताराचंद्रनीजाचना तेमेदीलधारी ॥५॥ एहग्रंथरचनाक री बहून्यायसाथे ॥ हेतुजुक्तीपणछेघणी नीजरिद्धिहा थे ॥६॥ ज्ञानीकुंएग्रंथछे अनुभवींकुंरसलीन ॥ ग्रंथहाथ शुंछोडेनही अमरीतघटघटपीन ॥७॥ अज्ञानीसमजेन ही एहशब्दविचार ॥ तेमांमुजकोइदोशनही क्षयउपस मविचार॥८॥ संवत१९३३शमें प्रथमजेष्टकृश्नपक्ष ॥ च तुर्थीगुरुवार एपूरणथयोदक्ष ॥९॥ हूकमसुनीनोमानजो बहूश्रुतनीसप्रहोजोइ ॥ तेपासेग्रंथदेखजो अर्थपांमशो सोइ ॥१०॥ एहअर्थपाम्याथकी पामशोअनुभवसार ॥ मुनीहूकमतेप्रासी सीववधुघरधार ॥११॥ सीववधुसेंसु खभोगवो जोकरोअनुभवएह॥हूकममुनीनोमाथेलइ पां मोरिद्धिनेह ॥१२॥ मुनीहूकमअनुभवग्रहे सुधानंदस्व रुप ॥ शुद्धधारताप्रगटसे पामेशीवस्वरुप ॥१३॥

॥ इतिअनुभवप्रकाशग्रंथसंपुर्णः ॥

अथश्रीआत्मचिंतामणी.

श्रीगुरुभ्योनमः

॥ दोहा ॥ हूंवंदुनीजआत्मा पुर्णानंदस्वामी ॥
अनुभवजोगेतेग्रहो निजअंतरजामी ॥१॥

अत्रभाषालिख्यते ॥ हवेएआत्मचिंतामणीनामाग्रंथ केवोछेकेसाक्षातमुक्तिनोमार्गएजछे अनेएनेजमुक्तिकही येछीये एटलेजेनेआत्मज्ञानप्रगटथयुंछे एनोरसजेणेजा एयोछे तेनेमाहासंतोषरुपीमोटुंसुखप्राप्तथयुं एवापुरुषो कंइराजानेपणलेखामांगणतानथीपणहवेएआत्मशास्त्रनो जेरसतेनोद्रष्टांतकहीसमजावुंछुं एटलेजेस्त्रीनाअधरबिंब नोजेरसतेनोजेस्वादजवानपुरुषनेसुखप्रगटथायतेरसतो बिंदुमात्रपणनथी एवोआआत्मज्ञानरुपीशास्त्रनोजेस्वा दतेतोसमुद्ररुपछे हवेजेप्राणीअध्यात्मशास्त्रनेविषे अथ वानिश्चेनीवार्तानेविषेनथीसमजतां तेमांपरावर्तननथी नेपंडीताइनोगर्वधरेछे जेअमेपंडीतछीये तेपुरुषकेवुंकरे केजेमकोइपांगलोपुरुषकल्पवृक्षनुं फललेवानेहाथउंचो करेतेनेकल्पवृक्षनुंफलहाथमांआवे अपीतुनजआवे तेम एपंडीताइनोअभिमानरोगटरोगीछे हवेएआत्मज्ञानछे तेनोकर्मरुपीयावननेमचालीनेचुनोकरे नेनुरंतसिद्धिपदआ

पे एटलेवेदतथाविजाशास्त्र अध्यात्मशास्त्रविनानां तेतो
वधोयेआत्मानेक्लेशकरवानोछेनेआत्मज्ञानविनाजेटलांशा
स्त्रभणोवांचो अथवातेनुजाणपणुंकरो तेसर्वेफोकछेजेम
विधवास्त्रीनुतरुणपणुंफोकछे तेमजुठुंजाणवुंजेणेआत्मज्ञा
ननांशास्त्रजोयांअनेतेनुंजाणपणुंथयुंतेनुंसर्वलेखेछेअनेज्ञा
ननोरसतोआत्मज्ञानीजपामे एटलेथोडूंपणभणतरभणी
नेएकआत्मानूंजाणपणूंकरेतेनूंलेखेछे तेविनाअनेकशास्त्र
नोअभ्यासकरेतेथीकंइएने ज्ञाननारसनीप्राप्तीनथाय जे
मखरउपरबावनाचंदनभर्यूं तेथीकंइएखरनेबावनाचंदन
नोस्वादनथी एतोभारवहीजाणेछे एनोरसस्वादतोजेभा
ग्यवानपूरुषहोयतेभोगवेछे माटेआत्मज्ञाननोअभ्यास
करवो बीजोसर्वआलपंपालखटपटोछेतेटालवो जेथकी
आपणांजन्ममरणनछूटे तेकामनआदरवूं हवेआजेग्रंथ
करीयेछीये तेबालजीवनाहीतनेअर्थेकरीयेछीयेएटलेआ
त्मज्ञानरहीत तेनेबालकहीये तेनाउपकारनेअर्थेकरुछूं
तथाजोगेश्वरपूरुष तथाआत्मज्ञानीपूरुषोनेआग्रंथघणो
प्रितिनूकारणथाशे केमकेएनेविषेअनूभवज्ञाननोरसतेने
स्वादेकरीमाहाप्रितिनूस्थानकथशे जेमभोगीपूरुषोनेस्त्री
नांगीतवल्लभछे अथवाजेमसंगीतबंधनाटकवल्लभलागे तेम
आग्रंथवल्लभलागे हवेएग्रंथजेजाणपूरुषोछे तेनेवल्लभ
छे एटलेलाभीनरने जेमचींतामणीरत्नपारसपाषाणका

मकूंभसोवर्णकूरसाप्रमूख जेमतेनेवल्लभछे अनेतेमांतोगू
णएवडोछेनही तेतोपूद्गलीकवस्तूछे एकभवनोसखाइछे
वलीकंइएथकीजन्मजरामरणना फेराटलेनहीव्याधीश
रीरनीमटेनहि अनेपरभवमाठीगतीआपे.अनेआजेग्रंथछे
तेतोआभवने विषेतोसंतोपसुखमोटुंआपे नेसंतोपसुख
मांसर्वेसुखसमाइगयां एनामहोडाआगलइंद्रचंद्रनागेंद्र
कोइगणतीनानथी. ॥उक्तंचगाथा॥ इंद्रचंद्रपदरोगजा
णो॥ जेणेनिजशुद्धसत्ताधनपठाणो॥ नअंनआपेनअंनचो
रे ॥ कोणजगदीनकोणजगजोरे ॥ १ ॥ एवुंएग्रंथनुंमहा
त्मजाणीने एग्रंथनोअभ्यासकरवो.

गवंतेशावास्तेकह्युं माटेतेजाणेतेनेपंडितकहिये तेनेज्ञानी पणकहिये तेनोउत्तर.

हवेजेपावडीयेपावडीयेतमचडवुंकह्युं तेखरुं पणमुक्ति नांपावडियांतोज्ञानध्यांनछे अनेशुभाशुभपावडियांतेतो पुद्गलीकछे नेपावडियेचडतांउतरतांतो अनंतोकालआगे पणवहिगयो तेथकीकांइआपणाआत्मानुंकल्याणथयुंन हिनेहजिएनाएजपावडियानेझालीनेबेशीरहीशुंत्यारेआ पणीमुक्तिकेदाहाडोथवानी अनेएवांजेपावडियांनेविषेरा गराखीरह्याछे तेजिवनेमुक्तिघणीदूरभाषणथायछे अने जेनेपावडियांचडवानीखपहोय नेमालउपरजवुंहोयतेध णीतोपावडियोछोडतोजाय नेउपरलेपावडियेचडतोजा यतेधणीतोमालउपरसुखेसुखेपोचे पणप्रथमपगथियेज अटकीनेबेठो अनेमहोडेथिएवुंकहेशेजेभाइपगथियेपग थियेचडाशे नेउपरनेपगथियेतोचडतोछेनाहि तेकांइमेडी उपरजायनहि तेमआहियांजेजन्मपरजंतथकीजशुभाशु भपगथियुंझालीनेबेठोतेमुवासुधीधर्मनेपगथियेचढतोछे नहि अनेमहोडेथीकहेछेके पगथियेपगथियेचडाशेतेध णीनिकांइमुक्तिथायनहि एतोएकवचनबोलवानुंउठुंपक डयुंछे एधामधुमनोरागीशुभाशुभमांरच्योपच्योबालजि वनेरिझवे पणएथीकांइपोतानाआत्मानुंकल्याणथायन हि माटेहेभव्यजिवोएपगथीयुअनादिकालनुंझालेलुंएथ

कीअनंताजन्ममरणकरयां एथकीसंसारनो पारआव्यो नहिमाटेजोआत्मानुंहेतवंछोतो एपगथियानेछोडो नेज्ञा नध्यांनरुपीयेपगथियेचडो समभावरुपदोरडुझालो अ धवशायरुपवेगेकरीने चडवामांडो तोमोक्षरुपिमेडीमां जइनेवेसाय तथाएजाणपणुंछे तेमांकांइनिश्चेछेनहिए तोव्यवहारथकीजाणवानुंछे तेमांकांइआत्मानुंकल्याणछे नहि एजाणवाथकीमुक्तिपांमिये एवाअक्षरतोकांइशा स्त्रमांदिसतानथी तथाएवस्तुकोइध्यांनमांलावेलानथीए मकरतांकदापिस्वस्थानविचयधर्मध्यांनमांगणीये तोतेप णपुद्गलिकसुखनोदातारछे तेथकीकांइमुक्तिथायनहिएसवे व्यवहारअनुजोगमांगणेलाछेनिश्चेअनूजोगतोएकद्रव्या णुजोगछे तेमव्येपणपांचद्रव्यनेछोडीएकआत्मद्रव्यनेआ दरवोतेथकीजमुक्तिथाय माटेप्रथमआत्मस्वरुपनोउल्ल खाणकरवी नेपछीतेस्वरुपनेविषेचिंतवनाकरवीतेनुंनाम आत्मचिंतामणीकहिये तेनेध्यांनपणकहिये तेनेज्ञानपण कहिये तेथकीआत्मानिःकर्मीथाय माटेआत्मानुंध्यांन छेएमोटुंस्वरुपछे.

॥ उक्तंच ॥आत्मध्यानफलंध्यान॥मात्मज्ञानंचमुक्तिदं॥ आत्मज्ञानायतन्नित्यं॥ यत्नःकार्योमहात्मन॥१॥

अर्थ-हवेआत्मध्यांननेआत्मानुंध्यांननेनुंफलपणतेध्यां नजछेनेआत्मज्ञाननहोयत्यारेमुक्तिआपे माटेज्ञानपणजन

गतमांमहोटुछे तेमाटेमहोटापुरुषोपंडितज्ञानीहोय तेने तोआत्मज्ञाननोजउद्यमकरवो एजजुक्तछे.

॥श्लोक॥ज्ञातेह्यात्मनिनोभूयो॥ज्ञातव्यमवशिष्यते॥
अज्ञानंपुनरेतस्मिन् ॥ ज्ञानमन्यन्निरर्थकं ॥२॥

अर्थ--जेणेपोतानोआत्माजाण्यो नेपोतानास्वरुपनीछे ळखाणथइ तेधणीनेविजुकांइजाणवानीफरीथीजरुरछे जनहि'एगोजाणेसवेजाणेइतिवचनात्'माटेजेणेएकआत्माजाण्योतेणेसर्वेजाण्युंछे अनेजेनेपोतानाआत्मानुंजाणपणुनथीथयुं नेविजाअनेकशास्त्रनीरीत्योजाणेछे तेसर्वे निष्फळछे फोगटकायक्लेशकरेछे एमांकांइएनाआत्माने गुणथयोनाहि माटेजेआत्मातेहिजपरमात्माछे अहियां विजोकोइपरमात्माछेनहि एनुंजध्यांनकरवुं एथीजमुक्तिथाय.

॥उक्तंचगाथा॥एहिजअप्पासोपरमप्पा॥कमविशेपइजायोजप्पा॥इसमेदवजुसोपरमप्पा॥जावहूंतुभेअपोअप्पा॥१॥

अर्थ--अहोभव्यजिवोतमोसमजो तमनेमाहाहेतकारीछे एहिजअप्पासोपरमप्पाकहेतांआपणोआत्माजेआ शरीरनेविषेरह्योछे तेहिजसाक्षातपरमात्माछे निश्चेथकी शुद्धपरीब्रह्मएनेजजाणवो एपुर्वंअनादिकर्मनासंजोगथकीशुभाशुभाक्रियानेविषे पडयोथकोजन्ममरणकरेछे पण एशरीरमांरह्योजेचेतनएहिजदेवछे नेएहिजपरमेश्वरछे

माटेशुभाशुभक्रियानोत्यागकरीने पोतानाआत्मानुंध्यां नकरो नेतमेएनुंजसमर्णकरोसाक्षाततरणतारणआजएपो तपोतानोआत्माजछे माटेएवुंपोतानाआत्मानुंस्वरूपतेनी भुलेपरनीजेशेयाआदरोछो नेपरनीआशाराखोछो नेजा णोछोकेकोइकअमनेतारशे एतमारूमोटुंअज्ञानपणुछेएअ ज्ञानभावछोडीने पोतानास्वरुपनुंध्यानकरो एथीतमारु कारजथशे अनेकारजजेसर्वेरहयुं तेज्ञाननेविषेछे नेज्ञान छेतेआत्माछे माटेपोतानाआत्मानुंजस्मर्णकरवुं.

॥श्लोक॥ नवानामपितत्वानां॥ज्ञानमात्मप्रसिद्धये॥
येनाजिवादयोभावाः ॥ स्वभेदप्रातियोगिनः ॥

नवानामपीतत्वानां कहेतांजेएनव तत्वकह्यांछेतेनांना मजीवतत्व १ अजीवतत्व २ पुन्यतत्व ३ पापतत्व ४ आश्रवतत्व ५ संवरतत्व ६ नीरजरातत्व ७ बंधतत्व ८ मोक्षतत्व ९ एनवतत्वछे तेमध्ये एकजीवतत्व तेतत्वछे बाकीसर्वेअतत्वछे केमकेसंवरनीरजरा नेमोक्षएतेआ त्मानागुणछे अजीवपुन्यपापआश्रवबंधएसर्वेअजीवछेने आत्मानाजाणवामांआवे ज्ञानमात्मप्रसीद्धए केहेतांजे ज्ञानरूपआत्मातेजमोटोछे नवीनामेवेकाचुंछे ज्ञानाटेके अजीवादीकभावजे सर्वेरह्यानेमवे आत्मज्ञानमांस्नात्र छेआत्मज्ञाननेवीषेजे आदरवाजोगहोयतेआदर छांडवा जोगहोयतेछांडेअनेजाणवाजोगहोयतेजाणे.

॥ उक्तंचगाथा ॥ नयभंगपमाणेहि ॥ जोअप्पासाअ वाअभावेणं ॥ जाणइमोपस्वरुवं॥समदिठीयोसोनेउ॥२॥

अर्थ-नयभंगपमाणेही केहेतांनयेकरीने भांगेकरीनेप्र माणेकरीने जेअपाशाअवाअभावणेकेहतां जेआपणा आत्मानेएटलेनयेकरीनेजाणवो तथासतभंगीचोभंगी आदेदेइभांगेकरीनेजाणवो अथवाप्रत्यक्षादिकप्रमाणेक रिनेजाणवोइत्यादिकस्यादवादमार्गेकरीने जेनेआत्मानुं जाणपणुथयुंछेतथामोक्षनुंस्वरुपजेणेजाण्युंछेतेनेसमद्रष्टि कहिये तेनेसमकितज्ञानपणकहिये तेनीजमुक्तिथायपण तेविनाजेक्रियाआचारउतकष्टापाले छजिवनीदयापाले तेथीकांइतेनाआत्मानुंकल्याणथायनहि.

॥ उक्तंचगाथा ॥ विरयासावजाउ॥कषायहिणामहव्व यधराबि॥समदिठिविहूणा॥कयाविमुषंनपावंति॥१॥

अर्थ-विरयासावजाउकेहतां जेजिवविरमासावदथकी कहेतांजेप्रणातिपातजिवहिंशानोत्यागकरो तथासर्वथ किम्रखावादनोत्यागकरोतथासर्वथकीअदतादाननोत्या गकरो तथासर्वथकीस्त्रीआदिकनोत्यागकरो तथासर्व थकीपरीग्रहनोत्यागकरो एटलेएपांचे आश्रवनोत्याग करो तथापांचेइंद्रियोवशकरी तथामनादिकगुप्तित्रैणेपा लेएकायाथकी तथावचनथकी तथामनथकी सर्वसावद कर्मनोत्यागकरो कषायहिणामाहाव्रियधाराबिकहेतांक

पायकहेतां जेक्रोध मान माया लोभ रागद्वेषइत्यादि
ककषायनोनाशथयो जोआमांसमपरिणामआवेअथवा
कोइकपंचमहाव्रतधारणकरी जनकल्पीतुल्यव्रतपालेअथ
वाशुधर्मास्वामीसरखुचारीत्रपाले तोपणशुंकांइएजिवनी
मुक्तिथाय अपीतुकोइकालेनजथाय शामाटकेएजिवनी
समद्रष्टिथइनहि एटलेसमद्रष्टिकहेतांजेपरभावउपररा
गेनथीतेमद्वेषेनथी नेपोतानास्वरुपनेविषेथिरभावरह्या
छेएवोभावमांहिप्राप्तथयोनहि तेथीमुक्तिनपांमे केमकेमु
क्तितोआत्मदशामांछे तेभावएनेआव्योनहि नेपरभाव
मांहेथीगयोनहि तेथीतेजिवनुंकल्याणकांइथायनहिएचा
रगतिसंसारमांपरीभ्रमणकरेजपणकारजसिद्धिथायनहि

॥श्लोक॥ श्रुतोह्यात्मपराभेदो॥ नुभूतःसंस्तुतोपिच ॥
निसर्गादुपदेशाद्वा ॥ वेत्तिभेदंतुकश्चन ॥ ४ ॥

हवेकारजसिद्धिथावानुंकारणकहीयेछैयेके जेनेस्वकेहे
तांपोतानाआत्मस्वरुपअनेपरकेहेतां जेपुद्गलादीकपांच
द्रव्यतेवंनेनो जेनेभेदपडेलोछे अनेभेदस्वरुपजेनासम
ज्यामांआव्युं नेपरजेपुद्गलादीक पांचद्रव्यनेनोखापामी
पोतानाआत्मस्वरुपनोअनुभवकरे एनेजविषेरमणकरेए
कोइकजीवनेपोतानेसेहेज स्वभावप्रगटथाय कोइकजी
वनेगुरुनाउपदेशथकीथाय एवीरीतनेभेदजाणीआत्माने
जुदोकरीनेअनुभवकरे तेवारेएकत्ववीतर्क वीजोपायोजा

तथाय कोइकजगायेग्रथकर्त्तातर्केप्रगटथाय तेघायाने विषेआत्मज्ञानहीतकारीथाय अन्यथाजेवांचवांभणवां जाणवां तेसर्वेफोगटजाणवां तेमिथ्याद्दष्टिरुपरह्योतेनेवि टंवनारुपीकह्योछे स्यांतोएकजआत्मस्वभावपणेरह्योछेस्यां तोआत्मज्ञानदर्शनचारित्ररुपकह्युंछे तेकांइआत्माथकी जुदुजाणवुंनही तेतोलोलीभुतथइनेरहेलुंछे तेउपरद्रष्टां तकहीयेछीये जेमरत्ननीप्रभानेरत्ननीकांती एवेयेनीश क्तिकंइजुदीनथी तेमएज्ञानदर्शनचारित्रतेलक्षणकंइआ त्माथकीजुदुजाणवुंनही आत्माअनेआत्मानुंलक्षणज्ञाना दीकजेभेदकेहेवोते व्यवहारनयेछेएछठीविभक्तिनेन्याये करीमानीयेपणनिश्चेथीतोइहांकशोयेभेदनथी एउपरद्र ष्टांतकहीयेछीये जेमघटअनेघटनुंजेरुपादिकजेवर्ण तेघट थकीभिन्नमानीयेतेकल्पनाछे पणकंइघटनेघटनुंरुपजुदु नथी घटविनावर्णशानेआधारेरह्यु अनेघटपणरुपादीवि नाद्दष्टीगोचरमांशानोआवे एभिन्नमानवोतेव्यवहारनय नीकल्पनाछे निश्चेथीतोएकजछे तेमआत्मानेआत्मानागु णादीकतेपणकंइजुदानथी परमार्थविचारीनेजोइयेतोएक जछे एवोजेशुद्धनयेकरीआत्मस्वरुपछे तेनिश्चेकरीनेअनु भववामांआवेछे एटलेस्मरणकरवामांआवेछे अनेव्यवहा रनयेकरीपरजेकायादिकद्रव्यओलखायछे तेगोंडवाजो गजाणवामांआवेछे एवीरीतेनयपक्षपणविचारीजोवोतथा

वस्तुतानोभावजोतांतोगुणनेगुणीनुंअभेदस्वरुपछेअनेजो भेदस्वरुपमानीयेतोविरोधआवे केमकेमृतीकानेमृतीका मांघटादीथवानोगुण अथवामलवावीखरवानोगुणजुदो मानीयेतोमृतीकाविना मलेविखरेकोण तथाघटादीरुप शानांथाय माटेइहांभिन्नमानतांमोटुंदोपणछे तेमजआ त्मानेआत्मानागुणतेकांइजुदाछेजनही अनेजोजुदामान वाजइये तेवारेज्ञानादीकगुणजुदोनेआत्माजुदोएमथायते वारेज्ञानाविनातोआत्माछेजनही तेवारेजडथायछेतथाज्ञा नादीकगुणते आत्मावनाशानेआधारेरेहे तेवारेएआत्मा तथाज्ञानादीकगुणसर्वेनिश्फलछे एकल्पनाससासिंगवत् ठरीमाटेअहीयांमोटोविरोधआवे तेकारणमाटेआत्माने आत्मानागुणएकत्वभावेसंलग्नरह्याछे अनेचेतनएवोजे शब्दतेसामान्यपदछे शामाटेकेएमांसर्वआत्मानुएकठाप णुंथयुं निश्चेर्थातोकर्मजनीत्यजेवस्तुनेभेदनेपामे तेविटंब नारूपछे पणतेपोतानुंस्वरूपतजीनेजुदानजाणवाअनेव्य वहारनयवालोएमजुदामानेछेतेकहीयेछीये तेजीवनासमु दायनेनारेहतारेहथी भेदकल्पेएकेंद्रीआदिकगतीआश्रीत थाकपायादिक आश्रीतथागुणस्थानादीकआश्रीतथावय आश्रीतथावर्णादिकआश्री अनेकप्रकारेभेदकल्पनाकरे मांहोमांहेविर्चायपणुंजणावेछे एसर्वेव्यहवारनयजाणवो अनेएसर्वानिश्चयनयनीअपेक्षाएजवाल्यो जीवतोमानननोनथी

तेनासमजवामांतोएवुंछेके जेजेजीवनीअवस्थाप्राप्तथाय छे शुभ वा अशुभ तेतोनामकर्मनी प्रकृतिनास्वभावथ कीछे अथवा अन्यकर्मसातमाहेली हरकोइनीप्रकृतिना स्वभावथीथायछे पण कांइते आत्मानास्वभावथी थतुं नथी आत्मातोनिर्विकल्पीछे अरुपीछे एनेविषेतो एक जाणवानोजस्वभावछे बीजीरीते कोइस्वभावलाधतोन थी अनेजेजन्मजरादिक प्रणतीजेछेतेतोसर्वकर्मनेवशछे तेकंइआत्मामांछेनही आत्मातोअविकारीछे अनेकर्मना स्वभावतेकंइआत्मानास्वभावमांसंभवतानथी अहीयां तोकेवलएकस्वस्वभावलाधेछे अनेजन्मजरादिकएतोक र्मप्रकृतीजछे नेकर्मजनीतजेभावतेआत्मानेविषेजेआरोपे छे तेनेज्ञानथकीभ्रष्टजाणवा तेचारेगतीसंसाररुपसमुद्र महाभयंकरतेमध्येभमशे एटलेजेउपाधीनाभेदथकीप्रग टथोजेभेदतेतोसुखप्राणीहोयतेमांने जेमफटकरत्ननी मांहेलीकोरेअनेकपदार्थभाषणथाय तेनेफटककरीमानेते मुरखजाणवो पणतेएमनथीसमजतोकेफटकजुदुछेअने तेपदार्थजुदाछेएवीजेनीसरतनपोचीतेअज्ञानकहीयेतेमअ हीयांआत्मानेविषे पणकृतकर्मभेदएमानेछे पणएमनथी जाणतोकेएतोजडनुंकामुछे एवुंनसमजेतेनेअज्ञानीकहीये अनेपोतानाजे व्यवहारनापक्षथकी कर्मजीनतजेउपाधी तेनथी एकुंमानेतेआत्मविरुपवादीजाणवो केएकक्षेत्रमां

हेरह्योछे एवोजेआत्माअनेकर्मतोयपणएसंजोगपामतोन थी जेमएकघटनीमांहेलीकोर पुंगीफलतथाअन्यबीजुदा णाप्रमुखअनेकवस्तूभरीहोयतोयेपणतेवस्तुपुंगीफलफी टीनेदाणोनथायअथवादाणाफीटी पुंगीफलनथायतेमअ हीयांएवोजेआत्मातेपोतानाजे कोइगुणज्ञानादीकअथवा भलोपोतानो जेकंइअस्तीत्वप्रमुख स्वभावतेकंइछेफीने कर्मजनीतथायनहीएवोशुद्धस्वभावीआत्मातोछेजेमधर्मा स्तीकायलोकनेविषेप्रदेशेप्रदेशेव्यापीरह्योछे अनेबीजा पणद्रव्यव्यापीनेरह्याछे पणकंइधर्मास्तीकायपणुफीटी नेअधर्मास्तीकायपणुंथायनहीएमसर्वेद्रव्यमांसमजवुंसौ सौनास्वभावमांजरहे.

स्वरुपसाक्षातनिश्चयनयेआत्मपर्जायनेविषे कर्मक्रिया
स्वभावछेनहि एटलेआत्मानेविषे एकर्मपर्यायछेनहि
आत्मातोअजस्वभाविकछे अथवाजेकर्मनाजेप्रमाणुवाते
कांइसर्गादिकसुखरुपभाविकनथी एतोशुभाशुभपरवर्त
ननेविषेछे कदापीकोइकप्रमाणुवाउज्वल शुभनाजोग
थीसर्गादिकसुखअथवा धनपुत्रकलत्रादिक सुखनेदेखी
नेकोइएशुभपुद्गलने सारामानेछे तेमोटुअज्ञानपणुतेनुछे
केमकेएप्रमाणुनुपरवर्तनतो नवेतत्वमांरह्युंछे अत्रदृष्टांत
कहियेछिये केजेमकोइकशुभद्रव्यरुमोरंगलेइनेचित्रामण
कोइयेकाढुं तेभिंतभागनेविषेशोभे पणकांइभिंतभारते
नउपाडे एपणएककारमीशोभारुपछे तेनेसत्यकरीनेमा

कारणकेवुंछे केजेमग्रिष्मरितुनेविषे मध्यानसमेमरघल
आकहेतां खारनीजोमिनेविषे जेमखारझगेछे तेदीठा
मांएवुंआवेकेजाणेसर्वपाणीपाणीजरयुंछे तेप्रमाणेआसं
जोगथीउपनीजेरूपष्टविकार एसंसर्गजेमल्यो तेसर्वेनो
अंतेनाशजछे एवस्तुसाचीनथी माटेव्यवहारनाकर्तव्य
मांकह्योयेसाचोपदार्थभाषणथतोनथी तथाजेमगंधर्वना
नगरवडेआकाशघणोशोभायमानदिसे पणतेक्षणेकमांस
र्वेठेकाणेथइजाय त्यारेआकाशहतोएवोथइरहे तेमआ
व्यवहारनयनाबलथकी सर्गादिकसंजोगमले तेनोविला
सपणकदापीपांमे तोपणशुंएस्वप्नापरायछे तेकारणमाटे
एकजजेशुद्धनयेकरीनेग्रहेलोजे एकत्वभावएटले एकत्व
पणेकरीनेजआत्मानेविषेज पांमवुंथायछे अनेएवस्तुबी
जेकांइसंपुर्णमलतीनथी बीजेजेरहितेअंशग्राहिनेसर्वेक
रजकरेछे जेमकोइपुरुषएकतांदूलनोदाणोलेइने एवुंक
हेकेमारीपासेपणतांदुलछे पणतेतांदूलथीकोइसामानेप
णजमाडीशकेनहि अनेपोतानीपणभुखभागेनहि तेमए
अंशेग्राहिने कल्पनाजेकरवी तेथीकांइकारजसिद्धीथाय
नहि जेनेसंपुर्णआत्मस्वरुपनुंजाणपणुथयुं तेपुर्णवादीक
हेवाय तेनेकांइअंशकल्पनामांरुचीआवतीनथी तथासु
त्रमध्येपणएगेआयाएवोपाठछे तोतेनोपणआशयएहिज
कह्योछे तेकारणमाटे प्रत्यक्षएकजोतीरुप झलझलाटमां

नएकआत्मस्वरुप तेजसत्यछे एमशुद्धनयवाळापणकेहे
ताहुवा अनेजेपरपंचनोसंचेकरीनेजेसंक्लेशकरवो तेतो
सर्वदुखनुजकारणछे एटलेज्यांमाहामायारुप मोटोफंद
रह्योत्यांमारुतारु कल्पनाघणीरही त्यांकंइकारजसिद्धि
छेनही प्रगटसिद्धिपोतानाआत्मस्वरुपमा जेहुंपोतेजआ
त्माछुंहूंपोतेजभगवानछुं एवीरीतेप्रसन्नथवुं एवीरीतेशुद्ध
रुपपोतानोप्रकाशकरवो एनिश्चयनयवाळानो एजमत
छे अनेव्यवहारनयवाळोछे तेनोमततोफोगटकल्पनारुप
जोवामांआवेछे तेकहीयेछीयेकेशरीरने नेआत्मानेएकत्व
पणुंकरीनेमानेछे अथवाकोइकप्रकारे आत्मानेरुपीपणुंक
रीनेमानेछे शामाटेजेशरीरादीकनी याधीव्याधीनाका
रणनेमेलवीनेकेहेछे एसर्वव्येहेवारनयनीघेलछाछे निश्चेन
यवाळोतोएवस्तुने कबुलनथीकरतो जेकारणमाटेसा
क्षातअरुपीआत्मपदार्थछे असंख्यातप्रदेशेनीरमल तोते
नेअंशेकरीनेपण रुपीपणुंकेमपामीये अपीतुनजपामीये
जेमकोइअग्नीने केहेशेकेशीतलथइ तोतेवातकेममनाय
अग्नीशीतलकोइकाळेथायजनही एतोअग्नीनाजीवन
यापछीजेदाझ्नप्रथ्वीकायनाभागनुंरह्युं तेशीतलछे पणते
नेएटलीसरतनपोची तेथीतणेअग्नीशीतलकही अथवा
कोइकेहेशेकेघृतउष्णथयुंछे पणएमनथीजाणवोके घृततो
शीतलजछेपनअग्नीनोसंजोगमळवाथकीअग्नीनास्वेदा

घृतमांपेठावेतेडपणछे पणएकक्षणेकअंतरे अग्नीनाप्रदेश वलीजायतेवारे घृतशीतलजलाथे तेमआपुद्गलजेरु पीपदार्थतेनासंजोगमां आवीनेशरीरजेबांध्युं तेनेआत्मा ठरावेछे अनेतेआत्मानेरुपीकेहेछे तेमोटीतेजीवनेभ्रमणा जपेठेलीछे एमसमजवुं शामाटेजेरुप रसगंधस्पर्श स्व स्थानइत्यादिक वस्तुएआत्मानाघरमांनथी बाहारनुंजे करवुंकरावबुंअथवाशब्दादीकजेउचारणकरवुंएवुंदेखीनेते नेरुपीपणुंमानेछे पणतेकांइआत्मानीवस्तुनथी आत्मातो केवोछे केतकांइनजरेदेखवामांआवतोनथी मनथकीपण कांइग्रहणथतोनथी वचनथकीपण अगोचररुपछे अनेए आत्माबीजीवस्तुने प्रकाशकरीशकेनही एतोपोताना

छेतेनेएकमोटुंअचंबाभूत मालुमपडे आलोकोनीशीमुर
खाइछेजेमाटेजीव आत्मानेमुर्तीनी मतीवेदनाप्रगटपणे
छेएमजोमानीये तोपुद्‌गलनेपणवेदनाथइजोइये पणअ
हीयांतोजेवेदनाछे तेतोआत्माने अशुद्धपणेशक्तीप्रणमेली
तेनाअनुभवथकीथायछे केमकेजे इंद्रीद्वारेकरीनेजेअज्ञां
नपणुंतेपोतानीमेलेज पोतेप्रणमेछे तेनापरभावथकीइष्ट
पणुंवाअनीष्टपणानो वीपेशफर्सद्वारेकरीनेवेदनाप्रणमेछे
अहीयांएवेदनानोमालेकआत्मउपयोगपणनथी पणकं

साथेआत्माकांइ एकत्वपणुपामतोनथी.

एप्रकारेकर्मवर्गणानातथा मनोवर्गणाना तथावच नवर्गणानाजेआत्मानेसमिपेएपुद्गलप्रवर्तेछे तेएकत्व संगतेप्रवर्तेछे तेकीया तनधनादिकनाजेपुद्गलतेतोदूर जछे तथामनवचननाजेपुद्गलतेपणआत्माथकी जुदाजमा नवा शामाटेजेपुद्गलनोगुणतो मुर्तिमानछे नेआत्मातो ज्ञानगुणवालोछे तेकारणमाटेपुद्गलथीआत्मद्रव्यसदाय जुदोजछे जेमधर्मास्तीकायनोगुणगतीहेतत्वछे तेमआ त्मानोगुणज्ञानमयछे तेकारणमाटे धर्मास्तीकायथकीप णआत्माजुदोछे एवुंजपरमेश्वरनुंवचनछे तथाअधर्मा स्तीकायद्रव्यनोगुणते थीरसाहेकारीछे तेगुणपणकांइ आत्मानोनथी आत्मातोज्ञानमयजछे तेकारणमाटेएअ धर्मास्तीकायद्रव्यथकी आत्मद्रव्यभिन्नकह्योछे एवुंसर्व ज्ञयेकह्युंछे तथाआकाशद्रव्यनोगुण अवगाहनाहेतत्वछे तेथकीपणआत्मगुणजुदोजछे तेकारणमाटेआकाशद्रव्य थकीआत्मद्रव्याभिन्नकह्योछे एवांतिर्थंकरनांवचनछे तेका रणमाटेआत्मातोज्ञानगुणेकरीनेज सिद्धछे तथाकालव रतनारुपछे तोतेथकीपणआत्माजुदोजछे एवीरीतेपांचे अजिवद्रव्यथकी आत्मानुंजुदापणुसाबुतठर्युं प्रगटएभे दकरीनेजुवेतोसमजपडे अनेदेशथकीअजिवपणुआत्मावं छेछेतेनुंकारणकाहियेछिये केमकेजेप्राणीने शुद्धस्वभावनी

प्राप्तीनथइ शुद्धज्ञानपणनजाण्युं अनेशुद्धस्वरुपनीरमण
तापणनआवी त्यारेतेशुद्धकारणथकीछेटेरह्यातेवारेतेनुंस
वंअज्ञानदशारुपथयुं एटलेतेनुज्ञानपणमेलुरह्युं तेनाअ
धवशायकरतकरावतमांरह्या तेनेवाहाजपुद्गलनुपरावर्त
नरह्युं तेजिवनेअजिवजकह्याछे एवीरीतेशास्त्रमांछेजअ
नेसमजुपुरुषनेतो एवीरीतेजाणवानुंछेके इंद्रिबलसासो
श्वासनेआउखुएचारेछे तेनेद्रव्यप्राणकहिये तेतोआत्मा
थकीभिन्नछे अनेजेपर्यायजेरह्या तेपणपुद्गलनेआश्रीने
रहेलाछे तेपणआत्मस्वरुपथकीतोजुदाजछे केमकेआत्मा
नेकांइएप्राणपर्यायवर्म्हे कांइजिववंनथी शामाटेकेएप

तेपापरुपतेपणआत्मानहि पुन्यतथापापवेयेपुद्गलरुपछे
जेवालकालेजेशरीरतेउपादान न्नावेकरीनेकल्पेछे एटले
जेमबालालिलाकहेतां वालकछोकरांधुलनीक्रिडाकरेछे
तेनेसत्यकरीमानेछे तेमएवालजिवज्ञानरहित पुन्यपाप
नाकामनेआदरवुं छांडवुंसत्यकरीमानेछेपणपुन्यछेतेशुन्न
कर्मछे नेपापछेतेअशुन्नकर्मछे त्यांकोइकहेशेकेपुन्यछेते
आदरवाजोगछे पापछेतेछांडवाजोगछे तेनेशिक्षाकरेछेके
शुंकांइशुन्नकर्मछे तेथकीजिवशुंसंसारमांपडेछे केनथीपड
तोमाटेएथकीपणसंसारमां रखडवुंजपडे एतोकेवुंछेकेएक
लोढानीवेडीछे नेएकसोनानीवेडीछे एवन्नेवेडीयो बंधि
खानांछे वन्नेयेपरवशछे नेवन्नेयेदूखदाइछे विचारीनेजो
इयेतोफलन्नेदकांइजणातोनथी वन्नेवेदनीकर्मरुपछेएक
सुखनुंफलछे नेएकदुखनुंफलछे एवन्नेनुंफलप्रगटजोइये
तोपुन्यपापमध्येकांइभेदछेनहि जेकारणमाटेपुन्यथकीसु
खविलशे एपुन्यफलछे तेनांजेफलतेआगलदूखरुपप्रग
टेत्यारेएमसमजवुं केएपुन्यफलथकीपापप्राप्तथयुंत्या
रेएपुन्यतेपापनुंदातारठरयुं नेएपापकर्मनोजेवारेउदेथ
योतेवारेदुखनीप्राप्तिथाय माटेतेमांतोसुरखहोय तेसाता
करीमाने प्रणामथकीविचारीनेजोइयेतोमहातापकारीछे
केमकेपंडितजनएवुंकहेछेजे संस्कारथकीउलटागुणनोवि
रोधकरताएपुन्यछे अनेवलीतेपुन्यथकीनिपन्युजेसुखते

सुखनेभोगवतां पापकरीनेदूखनेपामेछे तेउतराधेनजि
निकथानेविषेएवुंकह्युंछे जेमभोटोबोकडो तनेखानपान
सारीपेठेमळेतेथकी शरीरपुष्टथाय पोतेपणमनथीखुश
थायपणघरेपरोणोआवे तेवखतएनोवधकरे तेवारेदुखी
थाय तेमजएराजातथा इंद्रादिकतेनापणसुखमांशरीरपु
ष्टथायछे तेबोकडावत्जाणवुं प्रणामेजोतांएपुन्यछे तेदुख
नुकारणजछे अथवाजेमजळोछे तेलोहिपितांथकांघणुसु
खमांनेछे पणतेनेदोहिनेलोहिकाढीले तेवारेमहादुखनी
प्राप्तिथायछे तेमएपुन्यनाउदेथकी पांम्योजेसुखतेभोग

नहीजेमतणखेकरीने अग्निदिपेनही अथवाएथकिकांइ
तापपणलागेनहि तेमजेअनुभवसहित आत्माछेतेनेपरा
भवथकीकशुयेथतुनथी जेपरवशभावेजेम सुखरूपनोसा
क्षिजेआत्मानथी तेनेअभीमानअहंकारपणनथी तेविना
जसुखनुभापणथायछे शामाटकेविवेकदशा जेनेप्रगटप
णेथइछेतेनेसुद्धभापणथयुछे तेनेतोसर्वस्थानकनेविषेसुख
जदिठामांआवेछे तेकारणमाटेशुद्ध निश्चेनयथकिएकाचि
दानंदभावनो आत्माभोक्ताछे अशुद्धनिश्चयनयथकीक

जअविकारीजछे हवेअहियांशब्दनयवालो सुतज्ञानना
उपयोगवंतनेआत्माकहेछे एनयनोविचारछे माटेअहि
यांन्यायग्रंथमहोटा तेथकिनयनोविचार थोमोककहि
शुं त्यांनयोबेछे एकद्रव्यार्थक बिजिपर्यायार्थक तेमध्ये
द्रव्यार्थककोनेकाहिये विजिनयतेनयथकीभिन्ननपडे एवो
विपयजेनोतिनेद्रव्यार्थककाहिये तेनाचारभेदछे निगम १
संग्रह २ व्यवहार ३ रजुसुत्र ४ एभेदछे तथापर्याया
र्थकनात्रणभेदछे शब्द १ संभिरुढ २ एवंभुत ३ एभेद
छे तथाविकल्पेकरीनेरजुसुत्रनयपण पर्यायार्थमांकह्योछे
एविकलपरुपनयछे हवेनिगमनयनात्रणभेदछे आरोप १
अंश २ संकल्प ३ एभेदभाख्याछे तथाअहियांचोथो
भेदउपचारपणकहेछे तेशुंकेनथीएकगमोअभिप्रायकहेछे
एटले निगमनयकहेवाय अनेकआश्रियेछे तेनिगमना
चारभेदछे तेमध्येआरोपनिगमनाचारभेदछे द्रव्यारोप १
गुणारोप २ कालारोप ३ कारणादिआरोप ४ त्यांगु
णादिकनेविपे द्रव्यपणुमानवुं तेद्रव्यारोप जेमवर्तमा
नापरिणाम तेपंचास्तीकायनेविपेप्रणमनधर्मछे तेहेनेका
लद्रव्यकाहिवोलवो एभिन्नद्रव्यरुपपंडछेनहि पणद्रव्य
कहेवोतेआरोपधर्मकहोछो अथवाद्रव्यनेविपे गुणनोआ
रोपकरवो जेमज्ञानगुणछे इत्यादिकआत्मानागुणकहेवा
तोएज्ञानतजआत्माकह्योछे इत्यादिकगुणनोआरोपकह्यो

वे २ तथाकालआरोप जेमश्रीविरनिरवांणथया घणोका
लवित्योपणआजदिवालीने विरनुंनिरवाणछे इत्यादिक
वचनबोलवुं एवर्तमानमांअतितनोआरोपकरयो अथवा
आजश्रीपदमनाथप्रभुनुनिरवाणछे एवर्तमाननेविषे अ
नागतनुंआरोपछे एमअतितनेविषेपणबेभेदथाय तथा
अनागतनेविषेपण बेभेदथाय एविरितेकालारोपनेविषे
छभेदजाणवा ३ हवेकारणनेविषे कारजनोआरोपकरवो
त्यांकारणारोपकहिये तेकारणनाचारभेदछे तेकहियेछिये
उपादांनकारण १ निमितकारण २असाधारणकारण३
अपेक्षाकारण ४ एचारकारणछे तेमध्येजेउपादानका
रणप्रथमकह्युं तेआत्मानाज्ञानादिकगुणनुंआराधन स्व
भावग्राहि विभावत्यागि स्वसत्ताअविलंबन इत्यादिक
पोतानास्वभावनेविषे थीरभावेरमणताकरवी तेउपादा
नकारणकहिये१ हवेबीजुंनीमीतकारणतेनाबेभेद शुद्ध१
अशुद्ध२जेगुरुशुद्धमार्गनादेखाडनारा आत्मस्वरूपनोओ
लखाणकरावे परभावनोत्यागकरावे तेजगुरुमोक्षनादा
तारकहिये परमउपगारीस्वपरनोओलखाणनाबताव
नार तरणतारणजाहाजसमान तेनोजेसेवाभक्तीकरवी
एशुद्धनीमीतकहिये तथाअशुद्धनीमीतजे बाह्यकष्टक्रिया
तपादिककरे तेद्रव्यथकीसाध्यसाधननसापेक्षछे तेबाह्य
जीवनेधर्मनीमीतकारणछे तेनेव्यवहारथकीधर्मकहिये

पणकारणनेविषेकर्त्तापणानोआरोपथयो२ एमआरोप
नाअनेकप्रकारकह्याछे अंशनीगमतो०व्यवहारादिककार
णनेविषे सर्वठेकाणे०व्यापीनेजरह्योछे तथासंकल्पनीग
मनाबेभेदछे एकस्वप्रमाणरुपजेवीजे चेतनानोनवोनवो
क्षयउपसमथायतेलेवो अथवाकारजंतरेनवोनवोकारज
नोउपयोगथायएबेभेदछे हवेजेअंशनीगमपुर्वेकह्यो ते
नाबेभेदसंक्षेपथकीकहुंछुं एकभिन्नास१बीजोअभिन्नास
२ तेभिन्नासकेहेतांजे पुद्गलनास्कंधजुदाजुदाकलपायछे
नेछेपणजूदाजूदा शामाटेकेएनामांमलवावीखरवानोध
र्मरह्योछे तथाअभीनासकेहेतांजे आत्मानाप्रदेशतथागु
णअभिन्नछे एकोइकालेजूदाथायनही तेमजधर्मास्तीका
य तथाअधर्मास्तीकाय तथाआकास्तीकायपणजाणवा
एटलेनिगमनयकह्यो१ हवेसंग्रहनयकहियेछिये सामा
न्यपणेमुलद्रव्य०व्याक जेनीतत्वादिकसत्तापणेरह्याजेध
र्म तेनेसंग्रहकरतेसंग्रहनयकहिये तेसंग्रहनयनाबेभेद
छे सामान्यसंग्रह१विषेशसंग्रह२ त्यांसामान्यसंग्रहनाबे
भेदछे एकमुलसामान्यसंग्रह१ तथाउत्तरसामान्यसंग्र
ह२ मुलसामान्यसंग्रहनाछभेदछे तेआगलअस्तीतत्वा
दिस्वभावकहिशुंत्यांकेहेवाशे तथाउत्तरसामान्यननाबे
भेदछे एकजातीसामान्य१बीजोसमुदायसामान्य२ जा
तीसामान्यकेहेतां मनुपजातीतथात्रीजंचजातीतथादेव

जाती एजातीसामान्यछे तथासमुदायसामान्य जेमआं
बानासमुहनेविषे अथवाआंबानावननेविषे एटलेसर्वेआं
बाग्रहणथयाएसमुदायवचनछे अथवामनुष्यसमुदायनेवि
षे मनुष्यसर्वेग्रहणथाय एसर्वेसमुदायसामान्यजाणवुं ए
टले एउत्तरसामान्यजेछे तेचक्षुदर्शनतथाअचक्षुदर्शन
ग्राहीछे अनेमुलसामान्यजेछे तेतोअवधीदर्शनथीजग्र
हेवायछे शावास्तेकेइहांमुलवस्तुनुजाणवुंछेतेप्रत्यक्षज्ञान
दर्शनविनाग्रहणथायनहि अनेजेपरोक्षवालाजाणेछे ते
सदगुरुनाकेहेणथकीजजाणेछे अथवाबीजेप्रकारे एसंग्र
हनयनाबेभेदछे सामान्यसंग्रह १ विषेशसंग्रह २ त्यांद्रव्य
एवोशब्दकेहेवोतेसामान्यसंग्रहछे शामाटेकेद्रव्यकेहेतां
छयेद्रव्यआवीगया माटेएनेसामान्यसंग्रहकहिये तथा
विषेशसंग्रहकेहेतां जीवद्रव्यअजीवद्रव्य एमजीवथीअ
जीवजूदापाडया एमरूपीथीअरूपीजूदापाड्या एविषेश
थयो एकएकद्रव्यनेबीजाद्रव्यथकीजूदोपाडीएकद्रव्यपो
तानीजातीनोसंग्रहकरीबोले तेनेविषेशसंग्रहनयकहिये
तथाएविषेशसंग्रहनयनोविस्तारघणोछे तथाविशेषावि
षेशग्रंथनेविषे एसंग्रहनयनाचारभेदकह्याछे तेगाथानो
अभिप्रायसामान्यथकीदेखाडुंछुं संग्रहणकेहेतां एकठो
एकवचनमध्ये एकअध्यवसायउपयोगमांसमकालेग्रहे
वो सामान्यरूपपणेसर्वेवस्तुनो आकारोमनग्रहणकरवो

तेसंग्रहकहियेअथवासर्वभेदसामान्यपणेग्रहियेजेणेतेणेते संग्रहकहियेअथवासंग्रहीतपंडितसमुदायअर्थग्रहेवायजे णेवचनेतेसंग्रहेवचनकहिये तेनाचारभेद संग्रहीतसंग्रह १पंडीतसंग्रह२ अनुगमसंग्रह३वीत्रेकसंग्रह४ सामान्य पणेवेहेचणवीनाजेग्रहणथाय एवोजेउपयोगअथवावच न अथवाएवोजेधर्म कोइवस्तुनेविषेतेसंग्रहकहिये१ अ नेएकजातमाटेएकपणुमानीये एकमध्येसर्वग्रहणथायते पंडीतसंग्रहकहिये जेमएगेआयाएगेपुगला इत्यादिव स्तुअनंतीछेपणजातीएकछे माटेएकवचनमांग्रहणथायछे तेनेपंडीतसंग्रहबीजोभेदकह्यो२तथासर्ववक्तीजेअनेकजी वरुप अनेवक्ताछेतेसर्वमांपामिये तेनेअनुगतसंग्रहकहि ये सतचीतमयोआत्मा एटलेसर्वजीवतथासर्वप्रदेश त थासर्वगुणतेजीवनाचेतनालक्षणकहिये एनेअनुगमसंग्र हकहिये ३ तथाजेनेताकेहवेतेर्थीइतरनो सर्वसंग्रहपणे ज्ञानथाय एवीत्रीकसंग्रहकहिये जेमजीवछेत्यारेजीवन हीहतेअजीवकहिये एटलेकोइजीवछेएवुंठर्युं एवीत्रीकव चनेअथवाउपयोगेजीवनोग्रहणथायछे तेनेवीत्रीकसंग्रह कहिये४ अथवाबेभेदसंग्रहकेहेवायछे एकतोमाहासत्ता रुप१ बीजोआवंतरसत्तारुप२ एरीतेसंग्रहनुंस्वरुपकह्युं एटलेत्रणभुवनमांएवीवस्तुकोइछेनही जेसंग्रहनयनाग्र हणमांआवेनही अर्थातसर्ववस्तुसंग्रहनयनाग्रहणमांआ

वंदे ॥ उक्तंच ॥ सदितीभणीएणजम्हा ॥ सव्वगणुपव्व त्तएवुद्धी ॥ तासव्वसंत्तमंतं ॥ नहोतदंतरंकिचि ॥ १ ॥ इति संग्रहनयकह्योर हवेव्यवहारनयकहियेछिये जेपुर्वेसंग्र हनयेजेवस्तुग्रहणाकरी तेनेभेदंतरकरीनेवेंहेंचवुं तेनेव्य वहारनयकहिये जेमद्रव्यकह्योतेसामान्यकह्यो तेमध्येवें हेंचणाकरिये त्यारद्रव्यनावेभेदथाय एकरुपी १ वीजोअ रुपी २ अरुपीनावेभेद एकचेतन १ वीजोअचेतन २ इत्या दिकजेभेदवेंहेंचवा तेसर्वेव्यवहारनयनोपक्षजाणवो अथ वाव्यवहारकेहेतां प्रवर्तनतेनेव्यवहारनयकहियेछिये ते नावेभेदछे शुद्धव्यवहार १ अशुद्धव्यवहार २ तेशुद्धव्यव हारनावेभेद वस्तुगतव्यवहारकेहेतां जेसर्वद्रव्यनोस्व रुपरुपशुद्धप्रवर्त्तोहोय जेमधर्मास्तीकायनोचलणसहाय ता अधर्मास्तीकायनोस्थीरसहायता जीवनोज्ञायकता इत्यादिकवस्तुगतव्यवहारछे तेनात्रणभेदछे द्रव्यव्यव

कअथवादेवतापणुं तेहेतुपणेअणमे आहाजेदेवगतीवीपा
कीकर्मतेनेअहोरुपअत्नावछे पणजथार्थज्ञानाविनाभेदज्ञा
नसुनजीवएककरीमानेछे तेअशुद्धव्यवहारकहीये तेवली
अशुद्धव्यवहारनाबेभेद एकसंकलेसीतअशुद्धव्यवहारजे
शरीरमाहारुं हुंशरीरइत्यादिकअसदभुतव्यवहार तथा
असंसलेपीतकेहेतां पुत्रधनादीएमाहारु एकेहेवुंतेअसं
सलेपीतएअशुद्धव्यवहारनाबेभेद माहाभाप्यमांकह्याछे
हवेजेव्यवहारनाबेभेदमुलछे एकवेंचणरुपव्यवहार १
बीजोप्रवृत्तिव्यवहार तथाप्रवृत्ति एकवस्तुप्रवर्तन १ सा
धनप्रवृत्ति २ लौकिकप्रवृत्ति हवेसाधनप्रवृत्तिनाबेभेद
एकलोकोत्तरसाधनप्रवृत्ति जेअरीहंतनीआज्ञायेशुद्धसा
धनमार्गेएहलोकसंसार पुद्गलभोगासंसाजसासंसादिर
हीत जेरत्नत्रीयनीप्रणती परभावत्यागसहीतनेसाध
नाप्रवृत्ति तथाजेस्यादवादाविना मिथ्याभीमानसहितकु
प्रवचनकसाधनाप्रवृत्तिक अथवालोकव्यवहारपरोवाये
वचनेजेलोकनोस्वस्वदेशअनुकुलप्रवर्ते तेलोकव्यवहार
कहीये एटलेआपआपणेस्वार्थनोमार्गचलववोअथवाआ
पआपणास्वार्थनो उपदेशतेमार्गमांजेप्रवर्तेअथवाप्रवर्ता
वेतेसर्वेलोकव्यवहारनयनाभेदजाणवा तथाद्वादशानय
चक्रमध्येएकएकनयनासोसोभेदकह्याछेतेशास्त्ररहस्यना
जाणजीवहोय तेनेएग्रंथथकीजाणवा एविचारधारवाथी

खुलासोवणोथशे एटलेएव्यवहारनयकह्यो ३ हवेरजु सुत्रनयकहीयेछीये रजुसरलजेसुतकहेतांबोधते रजु सुत्रकहीये रजुशब्देअवक्रपणुंछे एटलेसमोभावहोयते सुतहोयतेने रजुसुत्रकहीयेअथवा रजुअवक्रपणेवस्तु पदार्थनेसत्यकरीजाणे तेनेरजुसुत्रकहीये तेवस्तुनुवक्रप णुकेमजणायतेकहीयेछीये संप्रतेवर्तमानपणेउपन्योवर्त मानकालवस्तु तेरजुकहीये अनेजेअतीतअनागततेर जुसुत्रनीअपेक्षायेअछतोछे एटलेअतीततोवणशीगयोअ नागततोआव्योनथी तेवारेअतीतअनागतएवेछे तेअव स्तुछे अनेजेवर्त्तमानपर्यायवरते तेवस्तुपणुंसत्यछे पूर्व कालपछातकालनेइवस्तुकहेवी तेनिगमनयेआरोपणरु पछेत्यांकोइपुछशेजे संसारीजीवकर्मसहितनेसिद्धसमान कहेछे तेअनागतकालेसिद्धथाशे तेमाटेकहेछे तेनेतमेअ नागतनेअवस्तुकेमकहोछो तेनोउत्तर.

हेभव्यएअनागतभावी माटेकहेतानथी एतोवर्तमान सर्वगुणनीछतीपर्याय आत्मप्रदेशेछे जोछतीपर्यायन होयतोसामर्थ्यपर्यायक्यांथकीथाय माटेएवर्तमानमांव स्तुछेजपणआवरणकरीने ढंकाइगयोछे तेथीप्रवर्त्तननथी तेमाटेतिरोभावपणामाटे संग्रहनयकहिये पणवस्तुमांते सर्वसकलज्ञानादिकगुणछतांवर्त्तेछे तेमाटेसिद्धकहियेछी ये अनेजेवस्तुनेनामादिकपर्यायसहितजेवर्त्तेछे माटेनामा

दिकनिक्षेपातेसर्वरजुसुत्रनाभेदछे एटलेनामादिकत्रणनि
क्षेपाद्रव्य अनेभावएबेव्याख्याकारणकारज भावनीवहें
चणकरेतेमाटेछे पणवस्तुमांसहेजचारनिक्षेपातेभावधर्म
जछे तथापोतपोतानुंकारजकरताजछे एरजुसुत्र तथावी
जोथुलरजुसुत्रएक्षणवर्तमानकालनो एकसमयतेनेसुक्ष्म
रजुसुत्रकहिये अनेबहूकालीरजुसुत्रएपणकालापेक्षाभा
वेछे तथाएभावनयेछे तथाएनेजोगाविलंबीपणेतेवहाज
छेतेद्रव्यमध्येगणेछे एरजुसुत्रनयकह्यो ४ हवेशब्दनयनुं
स्वरुपकहियेछिये संप्रतीकहेतांबोलावे तनेशब्दकहिये
अथवासपीयेबोलावियेवस्तुपणेतेशब्दकहिये तेशब्दते
वाचअर्थहेनेग्रहेतेप्रधानपणे जेनयेतेपणशब्दकहिये जे
मकरतकतेंजेकर्यो तेनोहेतुजेधर्मवस्तुमांहोय तेबोलावि
येएटलेशब्दनुंकारणतो वस्तुनुंधर्मथयुं जोजलाहरणध
र्मछेतेनेघटकहियेछिये एमअहियांपणशब्देवाचअर्थग्रहे
तेनयेपणशब्दकहेवाय जथाजेमरजुसुत्रनयने वर्तमान
कालनुंधर्मइछछे तेमशब्दादिकनय तेपणवर्तमाननेजइ
छछे जेकारणेपेटेपरथु पहोलो बुधन गोलसंकोचीतउद
रकलीत युक्तजलाहरण क्रियानेसामर्थप्रसिद्वघटरुप
भावघटमांजघटेछे पणशेपनामथापनाद्रव्यरुपत्रणघट
नयेघटनमानेघटशब्दनाअर्थनेतेसंकेतनेजघटकहेघटधा
तुनेचेष्टावाचीछे तेकारणमाटे शब्दनयतेचेष्टाकरतानेजघ

टकहे एटलेरजुसुत्रनयच्यारेनक्षेपासंजुक्तछे पणघटमा
नेअनेशब्दनय तेभावघटनेघटमाने एटलोविशेषपणोछे
शब्दनाअर्थनीज्यांउत्पत्तिहोय तेनेतेवस्तुकहे एटलेरजु
सुत्रनयेसामान्यघटगवेख्यो अनेशब्दनयेसद्भावजेअ
स्तीधर्म असद्भावजेनास्तीधर्म तेसंजुक्तवस्तुनेवस्तुपणु
कहे एटलेवस्तुनेशब्देबोलावतां सातभांगेबोलाववो
एटलेएसप्तभंगीजेटला तेशब्दनयनाभेदजाणे तेसप्तभं
गीनुंस्वरुपबोधदीनकरथकीजाणवुं एशब्दादिकनय व
स्तुनापर्यायनेअवलंबीने वस्तुनाभावधर्मनो ग्राहकछे
तेमाटेभावनिक्षेपेएनयमुख्यछेअनेधुरनीचारनयमांनामा
दिकत्रणनिक्षेपामुख्यछे एटलेएशब्दनयनुंस्वरुपकह्युं ५
हवेसंभीरुढनयनीव्याख्याकाहियेछिये पुर्वेजेशब्दनयक
ह्यातेनेमतेइंद्रशंकरपुरंदरइत्यादिसर्वेनामभेदछेएकपर्या
यवंतनेदेखिइंद्रसर्वेनामकहे उक्तंच विशेषावश्यके एक
समिनपी॥इंद्रादिकेवस्तुनीआचित॥इदनसरकनपुरणंदी
यो॥अरथाघटंततदथसेनग्मकादि॥चहूपरजायमपी॥ नद्ध
वस्तुशब्दनयोमंन्यते॥संभीरुढवस्तुनेवमरुयती॥इतिनयो
रभेद॥ एकपर्यायप्रगटपणेशेषपर्यायने अणप्रगटयेतेट
लांसर्वेनामबोलावे पणसंभीरुढतेनबोलावे एटलोश
ब्दनयतथा संभीरुढनयनोभेदछे तेमाटेहवेसंभीरुढनय
कहेछे जेसंज्ञाघटकुंभादिकामध्ये जेसंज्ञानोवाचअर्थादि

सेतेजसंज्ञाकहे संज्ञातरअर्थनेविषे प्रमुखछे तेसंभीरुढ
नयकहिये जोएकसंज्ञामध्ये जेसर्वमंत्रमानियेतोसर्वेशं
करथाय त्यारेपर्यायनोभेदपणोरहेनहि अनेजेप्रजाअं
तरहोवेतेतोभेदपणोजहोवे तेमाटेप्रजाअंतरनोभेदपणो
जरह्योछे तेमाटेलींगादीभेदनेसापेक्षपणे वस्तुनेभेदपणो
जमानवो एसंभीरुढनयवखाण्यो एनयपणभेदज्ञाननी
मुख्यताछे एटलेसंभीरुढनयकह्यो ६ हवेएवंभुतनयक
हियेछिये एवंकहेतां जेमघट एशब्दचेष्टाव्यापी इत्यादि
करुपेशब्दनोअर्थकह्योछे एरीतेजपरवर्ते तेघटादिकअर्थ
तेएवंकहेतांएमहिजवर्ते विदमानपणेजेशब्दनाअर्थनेजा
धिनेवर्ते तेशब्दनोवाचनथी अनेशब्दार्थपणजेमांनपामि
येतेवस्तुतेरुपनहि शब्दार्थमांहेथी एकपर्यायपणछो
होवेतोएवंभुतनयतेनेकहे एमाटेशब्दनयथी तथासंभी
रुढनयथीएवंभुतविषेशांतरछे एएवंभुतनयेस्त्रिनेमाथेच
डयो पाणीआणवानीक्रियानोनिमितमार्गे आवतांपणेनी
चेष्टाकरतोघटमाने पणघरनेखुणेरह्यो तेनेघटनमाने
केमकेचेष्टानेअणकरवामाटे जेक्रियावंतथकोहोय तेनेव
स्तुकहे विजानेनकहे तेअर्थकह्यो जेलक्षणकह्यां तेरुपेवि
शेपथीएजेचेष्टाघटशब्दवाचेप्रसिद्धछे ड्योसितस्त्रिनेमाथे
पाणीलावतोतेघट तथास्थानकेरह्यो अथवाजणक्रिया
करतांनेतेएवंभुतनयघटनकहे एशब्देअर्थ तथाअर्थेश

व्दनेवापेछे अहियांतोरहस्यएजछे जेस्त्रिनेमाथेचम्यौचे छावंतअर्थतेघटशब्देबोलावे तेथकीअनथातेनेनबोलावे. जेमसामान्यकेवलीने संभीरुढनयेअरीहंतकहे जेज्ञाना दिकगुणसामान्यछे पणएवंभुतनयेसमोवसरणादि अतिशयसंपदासहित केवलीइंद्रादिकपुजता युक्तनेजअरीहंतकहे वाचवाचकनीपुर्णतानेकहे एस्वरुपेएवंभुतनय जाणवो एसातेनयनाविशेषावश्यकनेअनुसारे भेदकह्या तेभेद५२छेतेनोवीवरोनिगमना १० संग्रहना १२ व्यवहारना १४ रजुसुत्रना ६ शब्दनयना ७ संभीरुढनयना २ एवंभुतनयनो १ भेदएवंसर्वमलीने५२भेदकह्या वलीनयचक्रमध्ये सातसेंभेदपणकह्याछे तेपणजाणवा तथाअठावीसभेदपणकेटलेकठेकाणेकहेलाछे तथास्याद्वादरत्नाकरमांनयनुस्वरुपकहयुंछेतेरीतेअहियांकहिनेदेखाडियेछिये नयतेकहेतांसुतज्ञानरुपप्रमाणेपमाडे जेणेवीषयकीधोजेपदार्थनोअंशतेथीइतरकहेतांबीजोअंशतेथी उदासिनपणे तेनेजपडीवजवावालानोअभिप्रायविशेषतेनयकहिये एटलेवस्तुनाअंशनेग्रहेअनेबाकीपदार्थथीउदासिनपणुंतेनेनयकहिये अनेएकअंशनेमुख्यपणेकरी बीजाअंशनेउथापे तेनेनियाभासकहिये तेनयनावेभेदछे एकद्रव्यार्थिक बीजोपर्यायार्थिक त्यांद्रव्यार्थिकनाचारभेद निगम १ संग्रह २ व्यवहार ३ रजुसुत्र ४ एचारभेद

छे कोइकरजुसुत्रनयनेभावनयकरीग्रहेछे तेनयेद्रव्यार्थक नात्रणभेदथाय.

हवेनीगमनयनु स्वरुपकेहेछे धर्मनोप्रधानतथागुणपणेअथवाधर्मने प्रधानअथवागुणपणे तेधर्मथीएवेनाप्रधानतथागुणपणे जेगवेख्योएटले धर्मनीप्रधानतातेवारे पर्यायनीप्रधानताथाय तथाधर्मनोप्रधानपणो तेवारेद्रव्यनोप्रधानपणो तथागुणपणुं तथाधर्मनोप्रधानगुणपणो तेजेद्रव्यपर्यायनोगुणप्रधानपणो एरीतेजेगवेखणारुपज्ञाननोउपियोग तेनेनिगमनयजाणवो तेनाबोधनेनिगमबोधकाहिये हवेएनाउदाहरणकरेछे सतकहेतांछतांपणेचेतनकहेतांजाणपणुं एवेधर्ममध्येएकधर्मनोपक्षमुख्यगणे बीजानेगुणपणेकरीनेगवेखे एरीतेनिगमनयजाणवो अहिंयांचेतननामेव्यंजनप्रजाय तेप्रधानपणेगणे जेकारणेचैतनपणोविशेषगुणछे अनेसत्वनामाव्यंजनप्रजायछे तेसकलद्रव्यसाधारणछे तेमाटेतेनेगुणपणेलेखवे ए प्रथमनिगमभेदकह्यो तथावलीवस्तुपर्यायचद्रव्यंएधर्मनोनिगमछे अहिंयांपर्यायएवंद्रव्यएमवस्तुछे अहिंयांद्रव्यनुंप्रधानपणुंवस्तुपर्यायवंत अहियांवस्तुनुंगुणपणुंपर्यायनुंमुख्यपणुं अहियांउभयेगोचरपणामाटेएनिगमवेभेदलक्षणमेकसुंवी विषयाशक्त इतितुंधर्मधर्मीनोरीति अहियांविषयाशक्तजेव्याख्या जेधर्मनीमुख्यतानाविषे

कपणाथीसुखलक्षणधर्मनुं प्रधानतातेविशेषपणेकरीनेध र्मधर्मीनेआलंबनेसंगमठारे एटलेधर्मतथाधर्मीछे नेआ लंबेएवेग्रहेतासंपुर्णवस्तुनुं ग्रहणथयुंतेवारेएज्ञाननेप्रमा णकह्यो त्यांउत्तरद्रव्यपर्याय वमीएवंनेप्रधान एणेअ नुभवतोजे ज्ञानतेप्रमाणथाय अहियांवेपक्षनेविपेगुण तावीजानीमुख्यतालेइनेज्ञानथायछे तेमाटेनयेकही त थावलीसुक्ष्मनिगोदीजिवसिद्धसमासत्तावंतछे अथवाअ जोगीजनतेसंसारीएअंशानिगमछे.

हवेनीगमाभाष्यकेहेछे वस्तुमांधर्मअनेकछे तेएकांते एकबीजाने सापेक्षपणेनमाने एकधर्मनेमानेबीजाध र्मनेनमानेतेनीगमाभाष्य कहीयेएदुरनयजाणवो जेकार णेअन्यनयनेगवेखेनही तेसर्वेदुरनयजाणवो जेमआत्मा नेविपेसत्वतथाचैतन एबन्नेधर्मभीन्नछे तेणेचैतन्यपणुमाने सत्वपणुनमाने एनीगमभाष्यकहीये एटलेनीगमनयक ह्यो १ सामान्यमात्र समस्तविशेषरहीत सत्वद्रव्यत्वा दिकनेग्रहेवानोछे स्वभावजेनो संकेहेतांपंडयपणेविशेप राशीनेग्रहेपणवक्तव्यपणे नग्रहेएसंग्रहकहीये एभा वनाछेएटलेस्वजातीना दिठाजेडटअर्थनेन निरोधेकरी नेविशेपधर्मने एकरूपपणेजग्रहेवो तेसंग्रहनयकहीये तेनावेभेद एकपरसंग्रह बीजोअपरसंग्रह त्यांपरसंग्र हनोअर्थलखीयेछीये॥ असेपविशेपदासीनां भजमानंसु

धद्रव्यं सनमात्रमभीमननमान्य परसंग्रह इति॥समस्तवि
शेषधर्मपणानेन्नजतो एटलेविशेषपणानेअणग्रहेता शु
द्धद्रव्य सत्तामात्रप्रतेमाने तेपरसंग्रहकहिये जथाद्रव्यए
परसंग्रह विश्वएकसत्यपणामाटेएमकहेबे तापणानोएक
पणानोज्ञानथायछेएटलेसर्वपदार्थनोएकएनेग्रहणबे अने
जेसत्तानोअधेतश्रीकरेद्रव्यंतरभेदमानेसकलविशेषनेना
केहेतांजेग्रहणकरे तेपरसंग्रहान्नाऽयकहिये एटलेअध्वी
त्ववादीदर्शनजेवेदांतीतथाशंखदर्शन एबंनेसंग्रहान्नाऽय
बे जेमाटेदीसतान्नेदधर्म तथाद्रव्यंतरनमाने तेमाटेसंग्र
हान्नाऽयकहिये जिनतोविशेषसहीतसामान्यनेग्रहे तेमाटे
संग्रहनयकहिये हवेअपरसंग्रहनुंस्वरुपकहियेबिये द्रव्य
त्वादीन अंतरसामान्यनीमीत्वातवानन्नेदन्नेदेसुगजनीम
लीकाम चलमवमानअप्रसंग्रह एटलेद्रव्यजेजिवअजि
वादिकजेआवंतरसामान्यनेमानतो अनेजिवनेविषेपरती
जिवनोन्नेदव्य अन्नव्यसमकीतिमिथ्यात्वी नरनरकादि
जेन्नेदतेनेगजमल्लीकाकेहेतां मस्ताइयेनगवेख्योतेअप्रसं
गृहकहिये अनेद्रव्यनेसामान्यपणुंमाने पणस्वद्रव्यनेप्र
णमीकतादिकधर्मनमाने तेअपरसंगृहाभायकहिये एट
लेएसंगृहनयनोस्वरुपकह्यो. २

हवेव्यवहारनयनुंस्वरुपकहियेछिये जेसंग्रहनयेग्रह्या
सत्वादिकधर्मपदार्थ तेनेजेगुणभेदवहेंचे भिन्नभिन्नगवेखे

तथाजेपदार्थ तेनीजेगुणप्रवृत्ति तेनेमनुष्यपणेगवेखेए व्यवहारनयकाहिये जेमद्रव्य ६॥जिव १ पुद्गल २ धर्मास्ती ३ अधर्मास्ती ४ आकास्ती ५ काल ६ तथापर्यायवेप्रकारना कर्मभावी १ स्वभावी २ तथाद्रव्यवेप्रकारना एकरूपी विजोअरुपी तेअरुपीनावेभेद एकचेतन विजोअचेनत तेचेतननावेभेद एकसिद्ध विजासंसारी तेसंसारीनावेभेद एकअजोगी विजासजोगी तेसजोगीनावेभेद एकसजोगीकेवलीतेरमागुणठाणाना विजासजोगीसंसारी तेसजोगीसंसारीनावेभेद एकक्षिणमोहिवारमागुणठाणाना विजाउपसंतमोहि तेउपसंतमोहिनावेभेद एकअकखाइ विजासकखाइ अकखाइउपसंतमोहिअगियारमागुणठाणानाविजासकखाइ तेसकखाइनावेभेद एकसुक्ष्मकखाइ तेदशमागुणठाणाना विजाबादरकखाइ तेवादरकखाइनावेभेद अवेदीनेसवेदी अवेदीतेनवमागुणठाणानाविजासवेदी तेसवेदीनावेभेद एकश्रेणीप्रतिपन तेआठमागुणठाणानाविजाश्रेणीरहित तेश्रेणीरहितनावेभेद अप्रमादी तेसातमागुणठाणानाबीजाप्रमादीतेप्रमादीनावेभेद सर्ववर्ति तेछठागुणठाणाना विजादेशवर्ति तेदेशवर्तिनावेभेद एकदेशवर्ति तेश्रावकनेपांचमागुणठाणानाविजाअवर्ति तेअवर्तिनावेभेद एकसमकितीतेचोथागुणठाणानाविजामिथ्यात्वीतेमिथ्यात्वीना

बेभेदएकनव्यबिजाअनव्य तेनव्यनाबेभेद एकग्रंथीभेदी बिजाग्रंथीअभेदी इत्यादिकगतीप्रमुखचेतननाअनेकभेदथाय तथाअचेतनअरुपीनाच्यारभेद धर्मास्ती१ अधर्मास्ती २ आकास्ती ३ काल ४ तेनापणखंधादिकभेदे अनेकभेदथाय तथारुपीद्रव्यकहेतां पुद्गल तेनाबेभेद खंधतथाप्रमाणु तेनापणखंधादिकभेदकरतां अनेकभेद थाय इत्यादिककारजभेदे तेनेभेदमाने तेनेव्यवहारनय जाणवो. हवेकर्मभावीपर्यायनाबेभेदएकक्रियारुपबीजोअक्रियारुप एमवहेंचणसामर्थादिकगुणभेदेपण तेसर्वव्यवहारनयजाणवो जेपरमार्थविनाद्रव्यपर्यायनाविभागकरे तेव्यवहारभासजाणवो जेकल्पनायेकरीने भेदवहेंचेतेदुरनयजाणवो एच्यारवाकमतने व्यवहारनयदूरनयछे शामाटेजेच्यारवाकमतवालानुं कहेवुंएवुंछेके जिवतोलोकमांप्रत्यक्षद्रष्टीगोचरआवतोनथी तेमाटेजिवजगतमांछे नहि जेआजगतमांसर्वरुपमनुष्यादीछे तेसर्वपंचभुतनुंपुतलुछे पणकांइजिवछेनहि एवीखोटीकल्पनाकरीनेलोकोनेकुमार्गेपाडेछे पुन्यपापपरलोक सर्वउथापेछे माटेते मतवालाने व्यवहारनयदुरनयकहीये एटलेव्यवहारनयनुंस्वरुपकह्युं.

हवेरजुसुत्रादिकच्यारनयनुं स्वरुपकहियेछिये प्रथमरजुसुत्रकहेतां सरलअतितअनागतने अणगवेखतावर्तमा

नसमयेवर्ततो जेपर्यायमात्रप्रधानपणेसुतकहेतांगवेखे तेरजुसुत्रनयकहिये जेज्ञाननेउपयोगे वर्ततानेज्ञानीकहे दर्शननोउपयोगवर्ततानेदर्शनीकहिये कखायनोउपयोगवर्तताजिवनेकखाइकहिये समतानेउपयोगेवर्ततानेसमायककहिये अहियांकोइपुछशेजे एमकरतांरजुसुत्रतथाशब्दनयएवन्नेनयो एकथइजायछे तेनोउत्तरकहेछेजे विशेपावश्यकग्रंथमांकह्युंछेके कारणरजुसुत्र एटलेज्ञाननाकारणपणेवर्ततोरजुसुत्रग्रहेछे अनेज्यारेजाणपणारुपकारजपणेथाय त्यारेशब्दनयकहिये एफेरछे वर्तमानकालनेपणनग्रहे तेनेरजुसुत्रनासकहीये अनेछतान्नावत्रछताकहे अथवाविपरीतकहे अथवाजिवनेअजिवकहे अजिवनेजिवकहे इत्यांगतकहेतांबोधदर्शननोएमतछे शामाटेजेछतोसदावर्ततोजिवपदार्थ तेनेपर्यायपलटणनीहारेद्रव्यनुंपलटणकरावेछे शामाटेकेसमेसमे पर्यायनोविनाशथायछे तेथानके तेदर्शनवालाद्रव्यनोविनाशमानेछे तेकारणमाटे एदर्शनवालानेनिआन्नासजाणवाएटलेरजुसुत्रनयकह्यो.

हवेशब्दनयकहियेछिये एकपर्यायनेप्रगटदिसवेअन्यजे तेशब्दवाचकपर्यायनेनितिरोभावे अणप्रगटवेपणातेपर्यायनेग्रहे तेशब्दनयकहिये अथवाकालादिभेदेत्रणकाल वचनत्रण लिंगनेभेदे शब्दनेभेदतेपटेतेभेदअर्थनेकहे

तेशब्दनयकहीये जलाहरणादि सामर्थ्यनेघटकहे अने कहेतांकुंभादिकवचन पर्यायजेटलाछे तेटलानोअर्थवर्त तोनदिसेपणतेनामकहीबोलावे तेकारजसामर्थ्यवंतनेग्र हेतेशब्दनयकहीये पणमाटिनापिंडनेघटनकहे संग्रहनी गमवालोकहे तेनयवालासत्ताजोगताअंशनाग्राहकछे तथातत्वार्थटिकामध्येशब्दवसथीअर्थ पमीवजवतोशब्दे बोलातोहोयजेअर्थ तेवस्तुमांधर्मपणे प्रगटदिसेतेनेतेव स्तुमाने एनयशब्दअनुजाइअर्थे प्रणमतीजेवस्तुनेवस्तु कहेछे काललींगादिभेदेअर्थनोभेदछे तेभेदनेतेधर्मवस्तु माने तेशब्दनयकाहिये अनेतेअर्थविनातेवस्तुमध्येतेप णोवर्ततोदिसतोनथी तेनेवस्तुपणेसामर्थ्यकरे तेशब्दभा सकहिये एटलेशब्दनयकह्यो.५

हवेसंभिरुढनयकाहियेछिये एकपदार्थनेअवलंबीनेजे टलासरखानाम तेपर्यायनामजेटलाहोय तेटलानीरू ढिव्युत्पत्तिभिन्नहोयतेअर्थनेसंकहेतांसम्यकप्रकारेआरो हतोएटलेएटलासर्वे अर्थसंजुक्तजेतेसंभिरुढनयकहीये जेमइंद्राद्रीधातुपरमेश्वरनेअर्थेछेतेपरमेश्वर्यवंतनेइंद्रकाहि येतथाशकनकहेतांनवनवी संयुक्तनेशक्रकाहिये पुरके०द इतनेदलेके०विडारेतेपुरंदरसचीतेनोपतीकहेतां स्वामीते सचिपतीकाहिये एटलासर्वधर्मतेइंद्रजेदेवलोकनोधणीछे तेनेएनामेबोलावेछे विजांनामादिकइंद्रनेएनामनकहेए

टलेजेटलापर्यायनामछे तेनाजेअर्थथाय तेसर्वेनेभिन्न भिन्नअर्थकहे पणाकारजअर्थनजाणे तेसंभिरुढाभासक हिये एटलेएसंभिरुढनयकह्यो.

हवेएवंभुतनयकहियेछिये शब्दनीव्रतिनोनीमितभुत जोक्रियाते विसिष्टसंजुक्तजेअर्थ तेनेवाच्यजेधर्म तेने पोचतोजेएटलेतेकारणाकारजधर्मसहित तेएवंभुतनयक हिये तथाइश्वर्यासहिततेइंद्र शक्रुपसिंहासनेवेसे ते शक्रशचीनीसंगेवेठो तेसचीपतिएटलेजेशब्दना जेटला पर्यायनेसर्वतेमांपोहोचताभाव तेनामकहिनेवोलावे जे पर्यायपोहोचताभावने तेनामकहिनेवोलावेजेपर्यायपो होचतोनदिसे तेपर्यायनीनाकहे एकपर्यायउणासुधीसं भीरुढनयकहिये सकलवचनपर्यायनेपोहोचे तेवारेएवं भुतनयकहिये जेपदार्थनामभेदनोभेददेखीपदार्थनोभी न्नताकहे तेनयाभासकहिये नामभेदनेवस्तुनाभीन्न हाथी घोडा हरणा जेमभिन्नछे एमभिन्नपणुमाने तेएवं भुतनयनोदुरनयकहिये घटथीजेमपटभिन्न अर्थभिन्नमा टे तेमइंद्रपणाथीपुरंदरपणोभिन्नमाने तेदूरनयजाणवो एटलेघटथीजेमपटभिन्नअर्थभिन्नमाटेजे पणकइंद्रपणा थीपुरंदरपणोभिन्ननहि तेनेभिन्नमाने तेदूरनयजाणवो एटलेएवंभुतनयकह्यो ७ एटलेसातनयनीव्याख्याकही अवधारणाकहेतां चारनयनेअविशुद्ध छे माटेजेपदार्थ

जेद्रव्यसामान्यकेहेवानोअधिकारीछे क्यांएकअर्थनयए वुंनामछेअर्थशब्दद्रव्यलेवो तथाशब्दादिकत्रणनयछे ते शुद्धनयछेजेकारणेशब्दनाअर्थनीएनेमुख्यताछे धुरलाचा रनयभेदपणेवेहेचवानेचंछेछे शब्दादिकभेदजेलींगादिके अभेदवेहेचणेअभेदकहे अनेभिन्नवचनेभिनार्थकाहिमाने संभीरुढनयभिन्नशब्देतेवस्तुपर्यायमाने पणशब्दनाप र्यायमाने एवंभुतनयभिन्नगोचरपर्यायभिन्नाभिन्नमाने घ टनेचेष्टाकरतोघटकहे पणखुणेपड्योघटनकहे चीत्रामण करताउपियोगवंतनेचीत्रकारकहे तथासुताजमतानेचक्र कारनकहे तेउपियोगरहितछे तेमाटेएनयतोशब्दनेतथा अर्थनेअभेदपणुंमानेछे तेअर्थशुन्यशब्दनेप्रमाणनथी श ब्दनेप्रधानअरथद्रव्यने गोपणेवर्तताशब्दादिककह्याछे एसातनयनेविषेनिगमतेसामान्यछे विशेषवेनयमानेछे ने संग्रहनयतेसामान्यनेमानेछे व्यवहारनयतेविशेषनेमाने अनेद्रव्यार्थाअविलंबीछे नेरजुसुत्रविशेषग्राहकछे एचा रनयदुरलाद्रव्यार्थकनयमांछे नेशब्दादिकत्रणनयप्रजा यार्थकनयमांछे विशेषालंबीभावछे तथाशब्दादिकनयते त्रणनिक्षेपानेअवस्तुमानेछे

अत्रानिक्षेपानो विचारसंक्षेपथकी लखीयेछिये श्री विशेषावश्यकनी भाष्यमध्येकह्युंछे तेक हियेछिये चत्तारोवथूपजवीया एवचनछे तेमाटेस्वपर्याय

कहिये शामाटेजेवस्तुनासेहेजनाजेचारानिक्षेपाछे तेवस्तु मांजछे तेवस्तुनास्वपर्यायछे तथाश्रीअनुजोगद्वारसुत्र मध्येकह्युंछे जेज्यांजिवस्तुनानिक्षेपाजेटलाजाणीये आप णीबुद्धिशक्तिज्यांसुधीपोचेत्यांसुधीतेटलाजनिक्षेपाकरीय कदाचितवधतानिक्षेपाभापणमांनाआवेअथवाआपणीबु द्धिशक्तियटलीनफेलायतोयपणचारानिक्षेपाअवश्यकरवा.

हवेतेचारनिक्षेपानांनामकहियेछिये नामनिक्षेपो १ स्थापनानिक्षेपो २ द्रव्यनिक्षेपो ३ भावनिक्षेपो ४ त्यां नामनिक्षेपानाबेभेदछे एकसहेजनाम एकसंकेतीकनाम सहेजनामतेचेतन जिव आत्माइत्यादिक एनामकोइनां करेलांछेनाहि एनामज्यांजशे त्यांत्येगुनेत्येगुजछे एनाम नानाशकदापीकालेथवानोनथी माटेएसतनामछे बिजुसं केतिकनामते देवदतप्रमुख एटलेलोकनीबांधेलीसंज्ञाजे एनुनामदेवदत अथवाएनुंनामधर्मचंद्र इत्यादिकएलो कसंज्ञायेनामपाडेलांछे तेअसत्यकल्पनाछे शामाटेकेतेना मप्रमाणेगुणहोय अथवानहोय वलीतेनामकोइआगल चालेनहि तेमआभवमांपणएनुएनामरहे एवोनिश्चय नहि एबिजोभेद एटलेनामनिक्षेपोकह्यो.

हवेथापनानिक्षेपोकहियेछिये तेनाबेभेदछे एकसहेज थापना १ बिजोआरोपीतथापना हवेसहेजथापनानाबे भेद एकसहेजस्वभावीकथापना १ एकसहेजविभावीक

थापना हवेसहेजस्वभाविकथापनातेआत्मानाअसंख्या तप्रदेशरुपअवगाहनाथापना पुद्गलनोप्रमाणुरुपइत्यादि कस्वरुपअवगाहनाये सहिततेसहेजस्वभाविकथापना कहीयेतेभांगोअनादीअनंतछे हवेबिजोभांगोजेसहेज विभावीकथापनाकहेतां आपआपणाशरीरनीअवगाह नातेविभाविकथापनाछे अहियांकोइकहेशेके शरीरविभा विक तेनेतमेसहेजपदकेममेलवोछो तेनोउत्तरजे एसहेज जेजिवनोस्वभावसंसारीपणेवर्ते त्यांसुधीशरीरनोबांधना रोतेछे अंशग्राहीनेअमेसहेजपदजोड्योछे एनिगमनय नोपक्षछे पणरजुसुत्रनयेतो एवीभावीकथापनाकहेवाय अहियांसहेजपदलागुथायनहि पणएशरीरथापनासादी संतभांगेछे तेशरीरछे तेविभाविकछे नेमांहेचेतनरह्योतेस हेजस्वभावीकछे माटेएनेसहेजाविभावीकभांगोकहियेते नुंकांइदोपणछेनहि.

हवेजेआरोपितथापना तेचेतनरहितशरीरथकीभिन्न हरकोइवस्तुनेविषे हरकोइनामनीथापनाकरवी तेथाप नाकृतमकहेवाय एआरोपणथकीथायछे तेअसतकल्प नाछे पणबालजिवनेसमजाववारुपछे तेश्रीअनुजोगद्वा रमांदशप्रकारनीथापनाकहीछे कष्टकर्म चितकर्म इत्या दिकछे तेमध्येपांचआकारसहितछे पांचआकाररहितछे आकारसहित तेकाष्टनोघोडो हाथीप्रमुखअनेकछे ते

एटलेद्रव्यनिक्षेपोकह्यो.३
हवेभावनिक्षेपोकहियेछिये तेभावनिक्षेपानाबेभेदछे एकआगमीक विजोनोआगमीक हवेआगमीककहेतां जेआगमशास्त्रनोजाण वलीतेनाजउपियोगमांप्रवर्तेछे १ हवे नोआगमीकभावनिक्षेपोकहेतां जेरुपेआत्मातदवतजआत्मानेउपियोगेप्रवर्तेछे अथवाज्ञानितेज्ञाननेजउपियोगेप्रवर्तेछे दर्शनितेदर्शननेउपयोगेप्रवर्तेछे एमजेजेगुणतेगुणउपियोगसहितप्रवर्तेतदरुपहोय तेनेभावनिक्षेपोकहिये एटलेअनुजोगद्वारमांकह्युंछे उवीउगोभावो एटलेउपियोगतेजभावछे एटलेभावनिक्षेपोकह्यो.४
एजेचारनिक्षेपाकह्या तेमध्येत्रणनिक्षेपाधुरनाजेछेतेकारणरुपछे अनेभावनिक्षेपोतोकारजरुपछे एटलेकारजविनाकारणनिष्फलछे जेमचक्रदंडदोरो कुंभकार माटिनापंडविनाघटथायनहि माटेएकारजविनानिष्फल जोमाटीनोपंडहोयतो एकारणखपलागे तेमभावनिक्षेपाविनाधुरनात्रणेनिक्षपानिष्फलछे अनेभावनिक्षेपोनिपजतांप्रथमनात्रणेनिक्षेपाप्रमाणछे नहितरअप्रमाणछे धुरनात्रणेनिक्षेपाद्रव्यनयमांछे एकभावनिक्षेपो तेभावनयमांछेमाटेभावनयअणनिपजतांद्रव्यादि प्रवर्तीतेनिष्फलछे तेश्रीआचारंगजिनीटीकामध्येकह्युंछे तेलोकविजयनामाअध्ययननीटीकामध्येछे तेलखियेछिये.

फलमेवगुणफलगुण फलंचक्रियायाभवती सम्यगद्
र्शनज्ञानचारित्रक्रियायास्त्वैकांन्तिकनाबाधसुखारूपसि
द्धिगुणो॥आप्पतेएतद्रूक्तंभवतीसम्यग्दर्शनादिके॥वेक्रिया
सिद्धिफलगुण॥नफलवन्यपरानुंसंसारीकसुखफलाभ्यास
एवफलाध्यारोपानीफलेइत्यर्थ॥

एटलेज्ञानदर्शनचारीत्रनी प्रणमनविनाजेक्रियाकरवी
तेसर्वेफोकछे अथवाजेथकीसंसारीसुखप्राप्तथाय एटले
देवताइंद्रचक्रवर्ती वासुदेवराजाशेठसाहूकार पुत्रकल
त्रादीसुखनिपजे एवीजेक्रियातेसर्वेनिष्फलछे एवीरीतेए
पाठछे एटलेभावनिक्षेपानाकारणविनात्रणेनिक्षेपानिष्फ
लछे एटलेसंक्षेपमात्रानिक्षेपानोविचारकह्यो माटेआहियां
शब्दनयतेत्रणेनिक्षेपाने अवस्तुजमानेछे एकभावनिक्षे
पानेजवस्तुमानेछे तिनहं सदनियाणं अनथुएअनुजोग
द्वारनुंवचनछे तथाएकएकनयनासोसोभेदथायछे एमसा
तनयमलीनेसातसेंनयनाभेदथायछे एअनुजोगद्वारथकी
अधिकारकह्यो.

हवेपुर्वकहेतां पुठलोनयतेनेनोविषयपणोजाणवो अने
तेर्थीउपलयोनयतेपरीमीतविषयछे एटलेथोडोविषयछेम
त्तामात्रनोग्राहकसंग्रहनयछे एटलेत्रीसत्तानेसंग्रहनयग्र
हेअनेनेगमनेतत्ताभाव अथवासंकल्पपणु अथवाअग्रता
भावसर्वग्रहे अथवासामान्यविशेषवन्नेग्रहे एटलेएनयनु

कोइप्रमाणछेनहि अनेव्यवहारनयशक्तिविशेषनेजग्रहे तेमाटेसंग्रहनयथी व्यवहारनयनोविषयथोडोछे तथारजुसुत्रनयवर्तमानविशेषधर्मनोग्राहकछे अनेव्यवहारतर कालीधर्मनोग्राहकछे तेमाटेव्यवहारबहूविषयछेअने व्यवहारथीरजुसुत्रअल्पविषयछे नेरजुसुत्रनयवर्तमान कालीशब्दनयकालादी वचनलिंगथीवहेंचताअर्थनेग्रहे अनेरजुसुत्रवचनलिंगने भिन्नपाडतोनथी तेमाटेरजुसुत्रनयथीशब्दनयअल्पविषयछे अनेशब्दनयथीसर्वपर्यायनेएकग्रहे अनेसंभिरुढते जेधर्मवक्ततेवाचकपर्यायने ग्रहेतेमाटे शब्दनयथी संभिरुढनयनो अल्पविषयछे तथासंभिरुढ तेपर्यायनेवधोयेकालगवेखेछे अनेएवंभुत नयप्रतीसमीयेक्रियाभेदे भिनार्थपणेमानतोअल्पविपय छेतेमाटे एवंभुतअल्पविषइजाणवो एनयवचनछे तेपोतानानयनेस्वरुपेअस्तीपणुछे अनेपरनयस्वरुपेनास्तीपणुछे एमसर्वनयनीविधी प्रतीबंधेकरीने सप्तभंगीउपजेपणनयनी सप्तभंगीनउपजाववी एपुरवाआचारजियोये निखेदिछे.

तथारत्नाकरावतारीकायां विकलादेशस्वभावा दिन यसप्तभंगीवस्त्वंश मात्रपरुपकत्वात् सकलादेशस्वभावानुं प्रमाणसप्तभंगीसंपुर्ण वस्तुस्वरुप परुपकत्वात् एवचनछे.

एटलेजथाजोग्यपणेएनयअधिकारकह्यो हवेपुर्वउत्तर सामान्यसंग्रहनाछभेदकह्यानहोतातेकहियेछिये एटले एमुळसामान्यनाछभेद तेसर्वद्रव्यमांव्यापिकपणेरह्याछे तेनांनाम अस्तित्व १ वस्तुत्व २ द्रव्यत्व ३ परमेयत्व ४ सत्वं ५ अगुरुलघुत्वं ६ एवंछमुळस्वभावसर्वद्रव्यमध्येप्रणामिकपणेप्रणमेछे एधर्मनेकोइनोसाहायनथी ते केहेतां सर्वद्रव्यनेविषेउत्तरसामान्यस्वभावनीतत्व अनित्वादिक तथाविशेषस्वभावप्रणामिकत्वआदिक तेनोआधारभुतधर्म तेधर्मनेसामान्यस्वभावकहिये आस्तित्वरुपकहेछे तिर्थंकरदेवे तथागणधरेजेगुणपर्यायआधारवंत तेवस्तुपणेकहिये अर्थजेद्रव्यतेनीजाक्रियाजथाधर्मास्तिकायनीचलणसाहायक्रिया अधर्मास्तिकायनीस्थिरसाहायक्रिया आकाशद्रव्यनीअवगाहनाक्रिया जिवनीउपियोगलक्षणाक्रियापुद्गलनीमलवाविखरवानीक्रियाएक्रियानोकारीपणो अर्थक्रियाजेपर्यायनीप्रवृत्ति तेअर्थक्रियानोअधिकारीधर्म तेद्रव्यपणोकह्योछे तथावळीलक्षणांत्तरकहेछे उतपादपर्यायनोजनकप्रसवशक्तिआवीरभावलक्षणजेशक्ति तेनोव्ययभुतपर्यायनोतीरोभावथयो अथवाअभावथयो रुपजेशक्तितनोजेआधारभुतधर्मनेद्रव्यकहिये स्वनेपोतेआत्मपरजेपुद्गलादिक धर्मास्तिकायादिक अन्यतेनेजथार्थपणेजाणे तेनेज्ञानीकहिये तेज्ञानतापांच

भेदछे तेज्ञानउपियोगमांआवे एवीजेशक्ति तेनेप्रणमीये पणुंकहिये तेप्रणमीयेपणोसर्वद्रव्यनोमुलधर्मछे तेप्रमाणे मेव्यजेवस्तुतेप्रणमीयपणोकाहियेतेसर्वद्रव्यपर्यायप्रणमीयेछे अनेआत्मानोज्ञानगुणतेमांप्रमाणपणोप्रणमीयेपणो एवेधर्मछे पोतानोप्रमाणपणोपोतेजकरेछे दर्शनगुणनो प्रमाणज्ञानगुणकरेछे एकारणेदर्शनगुणतेअविशेषछे साव्येवछे जेसाव्येवहोय तेअविशेषजहोय जेविशेषतेज्ञान जाणीये दर्शनगुणतेसामान्यद्रव्यनोग्राहकछे पणप्रमाणनास्वव्येवह्या त्यांज्ञानजगृहेछे तेनुंकारणजेदर्शनउपियोगवक्तपंडतोनथी तेनेप्रमाणमांगवेख्योनथी.

हवेप्रमाणनाभेदलखियेछिये मुलप्रमाणनाबेभेद प्रत्यक्ष १ परोक्ष २

स्पष्टं पत्यक्षं परोक्ष मन्यवत् इतिस्याद्वादरत्नाकरवाक्यात्.

एटलेउतपादकेहेतांउपजवुंवयकेहेतांविणसवुंध्रुकेहेतां नित्यपणो वस्तुमांएकसमेएत्रणेगुणसदायसाथेप्रणमेछे एवोजेप्रणमनतेसत्यपणोकहिये सत्यपणानोभावतेसत्य पणेकहिये.

हवेखटगुणीहाणीवृद्धिकाहियेछिये अनंतभागहाणी १ असंख्यातभागहाणी२ संख्यातभागहाणी ३ संख्यात गुणीहाणी ४ असंख्यातगुणीहाणी ५ अनंतगुणीहा

णी एछप्रकारनीहाणी.

हवेछप्रकारनीवृद्धिकहियेछिये अनंतभागवृद्धि १ असंख्यातभागवृद्धि २ संख्यातभागवृद्धि ३ संख्यातगुणीवृद्धि ४ असंख्यातगुणीवृद्धि ५ अनंतगुणीवृद्धि ६ एटलेएहाणीवृद्धि सर्वद्रव्यनेसर्वप्रदेशेछे एनु नामअगुरुलघुस्वभावकहेवाय एअगुरुलघुपर्यायप्रणमे तेएकप्रदेशे वा अनेकप्रदेशेकोइसमे अनंतभागहाणीपणेप्रणमेछे कोइसमेअनंतभागवृद्धिपणेप्रणमेछे एवंबारे प्रकारेप्रणमेछे तेअगुरुलघुपर्यायनीप्रणमनशक्ति तेअगुरुलघुत्वंकहिये एटलेअगुरुलघुनोभावजाणवो तत्वार्थनीटिकानेविषे पंचमेअध्याये अलोकाकाशनोअधिकारछे त्यांकहयुंछे एछयेस्वभावसर्वद्रव्यनोविषेप्रणमेछे एछद्रव्यनोमुलस्वभावछे छद्रव्यतोप्रदेशनुभिन्नपणुअगुरुलघुनेभेदपणेथायछे तेमाटेएमुलसामान्यस्वभावछे एद्रव्यादिकधर्मछे एनो प्रणमनतेप्रजास्तीधर्मछे तथासामान्यस्वभाववस्तुमांअनंतारह्याछे तथाअनेकांतजयपताकाग्रंथने विषे सामान्य स्वभाव तेरकह्याछे तथा शास्त्रने विषे विशेषस्वभावपणअनेक प्रकारना कह्याछे अनेकग्रंथने विषेकह्याछे तथाधारनीकर्मसमुच्चयग्रंथश्रीहरीभद्रसुरीकृतमांप्रमाणस्वभावकह्याछे जिवनेजाणवापणानीशक्तिआपआपणीतेज्ञानलक्षणजिवनुंकहिये एव

चनउतराधेनजिमांछेतथाअवश्यकनीर्जुक्तिनेविषे जिवने ग्राहकशक्तिकहीछे एटलेकर्त्ता भोक्तापणुपणाजिवमांछे उक्तंच कर्त्तासएवभोक्ताइतिवचनात् लक्षणता १ व्यापकता २ आधाराधेयता ३ जिन्यजनकता ४ एत त्वार्थटीकामध्येकह्याछे तथाअगुरु १ लघुता २ विभुता ३ कारणता ४ कारजता ५ कारकता ६ एशक्तोयो नीव्याख्याविशेषावश्यकग्रंथमध्येछेभाउकतथाभाउक शक्तिनाग्रंथश्रीहरिभद्रसुरीकृतभाउक प्रकरणएमध्येछे एमकेटलीकशक्तियोजेनतरक अनेकांतजयपताका तथा सुमतिप्रमुखग्रंथनेविषेछे तथाउर्धप्रचीयेशक्ति१ तरीज गप्रचीयेशक्ति२ उघशक्ति ३ समुचीतशक्ति ४ एसु मतीग्रंथनेविषेछे इत्यादिकअनेकशक्ति तथाअनेकरुप जेआत्मानां तथाअनेकस्वभाव तथाअनेकलक्षण तथा अनेकगुणजेआत्मानाकह्याछे तेग्रंथादिकशास्त्रजोयार्थी समज्यामांआवे अथवाबहूश्रुतनीसेवाकरे तेनामुखथकी सांभलीनेसमज्यामांआवेतेकारणमाटेजेनेआत्मस्वरुपस मजवानीखपहोय नेधर्मरुचीहोय तेग्रंथजोवानीखपकर जो नेबहूश्रुतनीशेवाकरजो एटलेजेज्ञानाउपियोगीहोय स्वस्वभावनीरमणतावालोहोय मंदकखाइहोय परभाव त्यागीहोय एवागुणवानगुरुहोय तेनीशेवाकरजो तात मारुकारजथशे एटलेएनयअधिकारकह्यो एटलेअहि

यांशब्दनयवालोसुतज्ञानवंतउपयोगीने आत्मामानेछे माटेअहियांसमजवानुंएके शब्दादिकत्रणेनयसांधर्मरु हयुंछे अनेत्यांतोआत्मानागुणजेमजेमप्रगटथाय तेमतेम उपरलोनयवालोतेनेआत्मामाने माटेआत्मानोस्वस्वज्ञा वशुद्धउपयोगपणेग्रहणकरवो तेजधर्मछे एटलेअहियां ज्ञानगुणविसीष्टछे तेज्ञानस्वरूपसमजवावास्ते अहियां प्रमाणवतावीयेछियें तेप्रमाणनुंस्वरुपकहियेछियेसकलन यनुंस्वरुपतथासप्तभंगीनुंस्वरुप तथानिक्षेपानुंस्वरुपत थापक्षनुंस्वरुपइत्यादिक जेजेप्रकारशास्त्रमांकह्याछे तेते

तेनेछेडेसर्वार्थसिद्धनामाविमान तेविमाननीधजाथकीवा रजोजनउपरजइये त्यांसिद्धसलाफटकरत्नमयछे तेम ध्येआठजोजनजाडीछे छेडेउतरतीउतरतीमाखीनीपांख जेवीरहीछेजेवुंअधाकोठनुआकारतेआकारेछे अथवाजे वोआठमनोचंद्रमातेसरखेआकारेछे उपरपीसतालीसला खजोजनलांबीपुर्वपश्चिमेछे दक्षिणउत्तरेपीस्तालीसला खजोजनथीत्रणगणीझाझेरीप्रधीपणेछे उपरनुंतलीयुंघ सुंसरखुंसमरमणिकछेजेवुंघाघचरमखीलेलुंसरखुंहोय ते सरखुंछे अथवाजेवोजलनोभागउपरनोसरखोहोयअथ वाजेवुंमादलनुंपडुंसरखुंहोय अथवाकाचसरखोहोय ए वीरीतेउपरनोभागसमोरमणिकछे घणुनिर्मलछे तेतलाथ कीएकजोजनउंचोदआंगलनामापनुं एटलेउंचेअलोकछे तेजोजननातेविसभागनिचेनामुकीये त्यारेचोवीसमोभा गउपरलोरह्यो तेचोवीसमाभागध्येसिद्धपरमात्माछेतेअ लोकनेअडीनेरह्याछे शामाटेकेचोवीसमाभागे त्रणसेंते त्रीसधनुपनेबत्रीसआंगलनोछे अनेपांचसेंधनुपनीकाया वालाउभांउभांमोक्षजाय तेत्रिजाभागनीअवगाहनापो लारनाभागनीघटे त्यारेबेभागनीअवगाहनाघनरुपरहे तेअवगाहनायेसिद्धीवरे त्यारेतेबेभागनीअवगाहनाना त्रणसेंतेत्रीसधनुपनेबत्रीसआंगलरहे तेअवगाहनावा लोनेबीसभागउपरना आकाशप्रदेशनेचरणअवगाहना

फरसेनेमस्तकनी अवगाहनाउपरअलोकनेंफरसे एटले एचोवीसमोभागसर्वेसिद्धक्षेत्रछे.

हवेत्यांसिद्धीवरे तेनाशरीरनुंमानकहियेछिये उतकष्टो पांचसेंधनुषनीकायानोमानवालोसिद्धे जघन्यबेहाथनीकायानामानवालोसिद्धे मध्यस्थअवगाहनाबेहाथथीमांडीनेजावतपांचसेंधनुषथीउणीएकप्रदेशहोय त्यांसुधीमध्यस्थअवगाहनाकहियेतेअवगाहनावालासिद्धतेनेमध्यस्थ अवगाहनाकहिये.

हवेएसिद्धक्षेत्रमांकेवीरीतेअवगाहनायोरहीछे तेकहियेछिये जेअहियांउभांथकांमोक्षगयो तेनीअवगाहनासिद्धमांपणउभीछे बेठांगयोतेनीबेठीछे सुतांगयोतेनीसुतीछेकोइचतोसुतो तथाकोइउंधोसुतो तथाकोइपाशाभेरसुतो तेनीतेवीजअवगाहनाछे अथवाकोइविकटादिकआसनेहोय अथवाकोइविप्रीतआसनेहोय तेनीतेवीजअवगाहनात्यांहोय अथवाकोइखोडो पांगलो कांइखोडवालो होयतोतेनीतेवीजअवगाहनाहोय तेसर्वेउपरअलोकनेअडीनेरहे उंचीनीचीअवगाहना तेनिचलाभागमांरहेपणउपरनाभागमांनहोय अहियांकोइप्रश्नकरशेकेत्यांरे अवगाहनानेमानोछो त्यांरेरूपचाटसेंवसावुंतथावछे ते तोउत्तरजे कांइपुद्गलत्यांछेनहि केरूपचाटथाय एतोएक आत्मानाप्रदेश निराचर्णीजेअहिंनाशरीरनी अवगाहना

हती तेआत्मानाप्रदेश तेप्रमाणेविस्तारेहता पणआश रीरमध्ये एकभागनीपोलारछे तेपोलारनोभागघटाडीने घनपणेकरी तेनेअवगाहनाकहियेछिये पणअहियांकांइ रुपपणुछेनहि एतोअरुपी अमुर्तिजछे नेजोकदापीरुपक हियेतोमोटोविरोधआवे शामाटकेखटद्रव्यमां एकरुपीप दार्थतोपुद्गलछे नेपुद्गलमांतोमलवाविखरवानोस्वभावर ह्योछे तेस्वभावपणपामेसिद्धनेविषे लेवोपडे त्यारेमली नेविखरवुंशावेतथयुं त्यारेसिद्धपणेथीपाछुंसंसारमांआ ववुंथाय त्यारेसिद्धपणुनिष्फलथयुं माटेएमोटोविरोध आवे अथवाज्यांरुपरहें त्यांवर्णादिकपर्यायपणहोयत्यारे तेपर्यायनीतोसमेसमेहाणीथइजोइये त्यारेतोसिद्धनीप णसमेसमेक्षिणताथाय एपणमोटोविरोधआवे अहियां कोइप्रश्नकरशेजे सिद्धांतमांएवुंकह्युंछे दवठीयाए सासी याए पजवठीयाए असासीयाए माटेपर्यायथकीक्षिण थाय तेपर्यायतोअसाश्वताछे तेमांकांइदोपपणछेनहि तेनो उत्तरजे सिद्धपरमात्मानेपर्यायथकी असाश्वताकहेवा तेअपेक्षाथकीछे पणकांइस्वभावथकीछेनहिअनेजोकदा पीस्वभावथकीकहियेतो महाविरोधआवे शामाटेजेसि द्धनाज्ञानदर्शनादिकजेपर्याय तेनोशुंकांइनाशथाय अथ वाशुंकांइउत्पन्नथाय कदापीजोनाशकहियेतो आत्मभा वनोनाशथाय नेजडभावथइजाय त्यारेतोनास्तीकपणु

आवेंअथवा उंछुवतुकहियेतो शुएमनेकर्मपाठांवलग्यां केमकेआवर्णविनातोज्ञानादिकगुण उंगवत्ताथायनहिक दापी अहियांकोइतर्ककरशेके ज्ञानादिकतोगुणछे तेने तमेपर्यायमांकेमकहोछो तेनोउत्तर केसिद्धांतमांतोएने पर्यायकह्याछे ज्ञाननपजवाए दर्शनपजवाए इत्यादिक पाठछेमाटेज्ञानदर्शनादीकने पर्यायकहीने बोलाव्याछेअ नेजेद्रव्यगुणपर्याय कहीयेछीये तेभेदज्ञाननीअपीक्षा लेइने बालजीवनेसमजवावास्तेछे शामाटेंकेसीद्धांतत थासुमतीप्रमुखग्रंथनेविषे नयोबेकह्याछे द्रव्यार्थकतथा पर्यायार्थक पणकांइगुणार्थकनयकह्योनथी माटेपदार्थबे जछेएकद्रव्य नेबीजोपर्याय त्रिजोपदार्थछेनहि गुणपदा

वाअनेएजेवर्णादिकपर्याय तेतोसडणपडणस्वभावनाध र्णीछे तोतेपर्यायकांइसिद्धनेविषेछेनहि तेतोसंसारीनेवि षेरह्याछे माटेअहियांरुपीपणुमानतां महाविरोधआवेअ थवावलीविजेप्रकारेपणविरोधआवेछेतेसांभलोतेकहूंछुं.

हवेजेसिद्धछे तेअनादिअनंतभांगेछे एटलेएमसिद्धनी आद्यनथी केफलाणेदहाडेसिद्धथया तेमअंतपणनथी के अमुकेदहाडेसिद्धसंसारनेविषेआवशे माटेअनादिकेहेतां आगेअनंताअनंतपुद्गलपरावर्त्तनवहीगयां नेअकेकापुद्ग लपरावर्त्तनमांअनंता कालचक्रवहिगयां एमआगलना कालनुंकोइरीततुंप्रमाणबंधायनहि नेएककालचक्रनाबे भेद अवसर्पणी १ उसर्पणी २ तेअकेकाभेदेअकेकीचो वीशीगणाय तेएकचोवीशीनादशकोडाकोडसागरोपमव र्पजायछे तेमांपांचभरथ नेपांचअइरवर्त्ते एककोडाकोड सागरोपममांमुक्तिकहिछे पणपांचमहाविदेहमांतोसदा यकालनिरंतरमुक्तिछे अनेआदशक्षेत्रथइनेतोएकमाहा विदेहनीविजयजेटलुंतोछेनहिअनेत्यांमाहाविदेहमांतोस दायमुक्तिचालतीछे तोएवीरीतेमोक्षेजातांआगेअनंताअ नंतकालवहिगयोतेथीअनंताअनंतजिवमोक्षगया नेमोक्ष क्षेत्रतोएपिसतालिसलाखजोजनमांछे तेकेमकरीनेमाय ज्यांरुपकहिये त्यांतोपुद्गलादिकथयुंज त्यांतोसंकडाश थाय नेतेजिवमुक्तिमांमायनहि माटेएपणएकमोटोवि

रोधआवे माटेएअवगाहनाकहि तेअरुपिछे केहेवामात्र छे शामाटेकेएकअवगाहनाजोसावुतरुपहोय त्यांविजि अवगाहनापेशीशकेनहि अनेअहियांतोज्यांसिद्धपरमात्मानी एकअवगाहनाछे त्यांअनंतासिद्ध भगवाननी अवगाहनाछे कोइआडी कोइउभी कोइबेठी कोइसुती इत्यादिकरुपेरहीछे तेआकाशवत्छे एकजाणपणारुपलक्षणतेचेतनागुणछे तेथीसिद्धभगवानकहेवायछे पणत्यां कांइरुपादिकपदार्थएमनेविषेछेनहि एतोअरुपिपदार्थछे

हवेसिद्धनाजेगुणलक्षणछे तेकहियेछिये एटलेसिद्धपरमात्माअरागीछे एटलेरागकेहतांजे प्रेमदशातेथीरहित तेनाबेभेद एकप्रशस्तराग १ बिजोअप्रशस्तराग २ प्रशस्तकेहतां जेदेवगुरुधर्मसंबंधीराग तेअप्रशस्तकेहतां संसारादिकराग तेबंनेथकिरहितछे तथाअद्वेषीछे तेनापणबेभेद प्रशस्त १ बिजोअप्रशस्त प्रशस्तकेहतां देवगुरुधर्मउपरखेदकरतांदेखी तेनाउपरद्वेषआवे अप्रशस्तकेहतां पोतानासंसारादिक कारजपणामांखेदकरतांदेखी तेनाउपरद्वेषआवे एबाद्वेषथकिरहितछे अज्ञानपणाथकिरहितछे तथामोहदशाजेमारुमारुकरवुं तेथकिरहितछेतथाआश्रवपणाथकिरहितछे एटलेआश्रवकेहतां जेनवांकर्मसंचीने आत्मामनामांसंग्रहकरवो तेथकिरहितछेतथाअनंतुज्ञानछे अहीयांकोइ प्रश्नकरशेकेज्ञाननोप

कजछे नेतमेअनंतुकेमकोहोछो तेनोउत्तर जेज्ञेपदार्थअनंताछेतेप्रतेजाणेछे माटेअनंतुज्ञानकहीये तथालोकअलोकरुपीअरुपीसर्वपदार्थनेजाणे देखेछे तेअलोकपणअनंतोछेतथापुद्गलप्रमाणु तथापुद्गलीकखंधतेपणअनंताछेएवाअनंतपदार्थनेजाणे माटेअनंतुज्ञानकहियेछिये.

शिष्यवाक्य--स्वामीएतोपरअपेक्षावडे करीनेअनंतुज्ञानठरेछे पणस्वभावीकज्ञानतोठरतुंनथी जेमकोइएक चादरनेविषेराइप्रमुखवस्तु नागांसडोबांधीलाव्यो तेराइनादाणाअनेकछे तेथीएचादरपणअनेकठरेछे पणचादर जोतांतोएकजछे जेममनुष्यएकज तेअनेकपदार्थनेजाणे देखेछे तेथीतेमनुष्यनांकांइमनपणअनेकनथयां नेआंख्योपणअनेकनथइ तेमसिद्धपरमात्मानुज्ञान तेएकजठरेछे तेनोउतरजे आत्मानाअसंख्याताप्रदेशछे नेप्रदेशेप्रदेशेअनंतुज्ञानछे तेपरअनुजाइपणेछे स्वअनुजाइपणे सर्वप्रदेशेजाणवुंछे तेजाणवानोस्वभावजोतांएकजछेपण परअपेक्षावडेकरीने अनंतप्रकारनुंजाणवुंरह्युं तेथी अनंतुज्ञानकहिये तेसर्वेउपमावाचछे माटेअनंतुज्ञानज कहेवुं एटलेसिद्धपरमात्माअनंतज्ञानीछे तथासिद्धपरमात्माअनंतदर्शनीछे एटलेअनंतपदार्थनेदेखवेकरीनेअनंत दर्शनीकहिये तेसर्वेपुर्ववतजाणवुं अहियांकोइकहेशेकेचो थुज्ञानजेमनपरजवतेनेदर्शनछेनहि तोकेवलज्ञाननेदर्श

नक्यांथकीथयुं तेनोउत्तरजे मनपरजवज्ञानछे तेविशेष उपयोगीछे शामाटेकेएएकअवधीज्ञाननोभेदछे जेअवधी ज्ञानछे तेसर्वेपुद्गलीकभावरुपीपदार्थसंपुर्णनेजाणेदेखेअ लोकविशेलोकलोकजेवडांअसंख्याता खांडवांजाणेदेखे अनेमनपरजवज्ञानतो अढीद्विपप्रमाणे मनोवर्गणानापु द्गलद्रव्यनेजाणे माटेअवधीज्ञानकरतां मनपरजवज्ञान नोविषयअत्यंतअल्पछे अनेतेनेविशेषणरुपीपदार्थनुजाण पुदेखवुंछेनेएनेविशेषणरुपीपदार्थनुजाणवुंछे तथाअवधी ज्ञानीपणमननापर्यायनेजाणेदेखेछे एअधिकारभगवती जिमांछे ज्यांदेवताविमानीकेभगवानने मनथकीवांद्या पुज्याप्रश्नपुछ्यां भगवानेपणमनथकी उत्तरदीधा एवी रीतनो अधिकारछेतथाप्रत्यक्षपणेजेमनुष्यनीपासेदेवनुं आववुंथायछे तेमनुष्यमनथकीदेवनेसमरेछे अथवामनथ कीकोइवातपुछे तेनोउत्तरदेवआपेछे माटेएमजाणवामां आवेछेके मनोवर्गणानाप्रदेशदेवनाजोयामांसारीरीतेआ वेछे एवातप्रत्यक्षमांपणजाणवामांथायछे तथासिधांतमांपण लख्युंछे तेथीएमजाणीयेछिये केअवधीज्ञानसर्वरुपीपदा र्थनोविषयछेतेमध्येथीमनोवर्गणानोअल्पविषयमनपरज वज्ञानथीनामसंज्ञाकहिने जुदोभेदपाड्योछे तेथीतेनेदर्श नगण्युंनथीपरोक्षवनोज्ञाननामछे माटेमतिश्रुतसरखानेजे अनेतुदर्शनछे तेसामान्यउपयोगीछे अनेविशेषउपयोगी

तोज्ञानछे एजिनभद्रगणीक्षमाश्रमणनेमतेछे तथासिद्ध सेनदेवाकरनेमतेतोभिन्नउपयोगमान्योनथी त्यांतोएक समेबन्नेउपयोगकह्याछे तथासिद्धपरमात्मा अनंतचारी त्रनाधणीछे एटलेचारीत्रकहेतां जेज्ञानदर्शननेविषेथीर भावतेनेचारीत्रकहिये अहियांव्यवहारचारीत्रगवेखवुंन हि व्यवहारचारीत्रतोपुद्गलीकभावछे एटलेव्यवहारक हेतांजेपंचमहाव्रतादिकबहाजथकी पालवुंपलावववुंतेसर्वे पुद्गलीकभावछे तेनेविषेकांइआत्मानुंकल्याणछेनहि एपु द्गलीकभावनोनाशथयेजमुक्तिमले माटेआहियांनिश्चय चारीत्रलेवुं तेनिश्चयचारीत्रतेआत्मानोथिरभावजाणवो तेजचारीत्रसिद्धपरमात्मानेछे.

वलीसिद्धभगवानने अनंतुविर्यकह्युंछे विर्यकेहेतांजे आत्मानीशक्ति ज्ञानदर्शननेविषे स्थिरतापणोविस्तरेली जछे अहिंयांपुद्गलविर्यजाणवुंनहि एटलेपुद्गलीकविर्य थकिसिद्धभगवानरहितछे अनंतसुखमयकेहेतांजे ज्यां याधिकेहेतांजेमननी चिंता व्याधिकेहेतांजेशरीरनोरो गादिक तथाक्षुधावेदनी तथासातभयप्रमुखअनेकरितनां संसारमांदुखछे तेदुखथाकिरहितथयातेजसुख वलिसि द्धभगवानअनंततपनाधणीछे तेसदायकालज्ञानदर्शनमां रमणतारूपछे तथाअनंतउपियोगीछे एटलेज्ञानदर्शननो उपियोगअनंताज्ञेपदार्थनेविषे प्रवृत्तिरह्योछे तथाशुद्ध

छे अज्ञानभावप्रमुखअशुद्धतागइछे माटेशुद्धकहिये त
थाबुधकहिये एटलेबुधकेहेतांजेक्षायकभावे ज्ञानदर्शन
प्रगटलुंछे तथाअवनासिकहिये एटलेअवनासिकेहेतां
हवेकोइकालेसिद्धक्षेत्रयकिनाशथवानोछेनहि अजकहि
ये अजकेहेतांजे हवेकोइकालेजन्मलेवोछेनहि अनेत्यांप
णकांइजन्मलीधोछेनहि जेवाअहिंथीअसंख्यातप्रदेशनि
र्मलथइनेगया तेवाजत्यांप्रगटपणेस्थिरभावेरह्याछे त
थाअनादिछे एटलेआद्यजेनीछेजनहि तथासिद्धअनंतछे ए
टलेएकएवाअनंताछे तथाअक्षयछे एटलेकोइकालेसि
द्धपणानोक्षयथवानोछेजनहि तथाअक्षरछे एटलेकोइका
लेसिद्धपणामांथीखरवानाछेनहि तथाकोइप्रदेशपणख

कीरहितमाटेअवंधकहिये तथाअणउदयकहियेएटलेक र्मकांइछेनाहि माटेउदयशानोहोय तेथीअणउदयकहियें तथाअणउदारीककहिये एटलेकर्मविनाकांइउदीरणाक रवीहोयनाहि तथाअजोगीकाहिये एटलेमनजोग १ वच नजोग २ कायजोग ३ एत्रणेजोगना १५ भेदछेतेंसर्वे जोगथकीरहितछे माटेअजोगीकाहिये तथाअभोगीकहि येएटलेपांचइंद्रिना तवीशविषय तेमांहेलोएकेविषयत्यां छेनाहि तथाइंद्रियोपणत्यांछेनाहि तथामननोभोगपणछे नहितेथीरुपीपदार्थत्यांकोइछेनाहि तेथीअभोगीकहियेत थाअरोगीकाहिये रोगजेवातपितकफप्रमुखतेशरीरहोय

कहेछे तेनाआठभेदछे जातमद १ कुलमद २ बलमद ३ रुपमद ४ धनमद ५ इश्वरीयमद ६ ज्ञानमद ७ तप मद ८ इत्यादीकअनेकभेदएमदअहंकारनाछे तथामाया कहेतांजेकपटस्वअर्थेकरे परअर्थेकरे तथास्वभावेपणक पटमांजरम्याकरे लोभकहेतांजेतृष्ना धननी राजनी पु त्रनी स्त्रिनी जसकीर्तिनी आभवनी परभवनी एसर्वेनेतृ ष्नाकहिये एक्रोधादिकचारेनेकखायकहिये एचारेक खायथकीरहित तेनेअकखाइकहिये एटलेएसिद्धभगवा नअखाइजछे तथाअसखाइकहेतां जेसिद्धभगवान सखाइकहेतां कोइनीसाहाजकरेनहि एटलेजेमुक्तिग यातेनीकोइजिवआशाराखे जेमहारुकारजकरे तेसर्वमि थ्याछे सिधभगवानअहियांआवेपणनहि नेकोइनुंकारज करेपणनहि त्यांबेठापणकोइनुंकारजकरेनहि एनोपोता नास्वभावमांस्थीरभावेछे माटेएमनेअसखाइकहिये अथ वाबिजोअर्थजेअसखाइकहेतां एबिजाकोइनीसाहाजेसि ध्धरह्यानथी अनेकोइनीसाहाजथकीसिद्धथयानथी एतो पोतानीआत्मशक्तियेजसिध्धथयाछे नेपोतानीआत्मश क्तियेजस्थीरभावेसिध्धनेविपेरह्याछेअहियांकोइनीसाहा जथपत्यागर्नानथीकोइनीसाहाजथकीपुर्वेसिध्धथयानथी हमणांपणकोइनीसाहाजथकी कोइसिद्धथतानथी आवते कालेपणकोइनीसाहजथकीसिद्धथवानानथी अहियांनो

एकआत्मशक्तिखपवागेछे माटेअसखाइजकहिये वली अलेसीछे एटलेलेश्याकहेतां कृष्नलेश्या१ निललेश्या २ कापोतलेश्या३ तेजुलेश्या४ पद्मलेश्या५ शुक्कलेश्या ६ एछयेलेश्याथकीरहितछे माटेअलेसीकहिये तथाअश रीरीकहेतां उदारीक १ विक्रिय २ आहारक३ तेजस४ कारमण ५ एपांचेशरीरेकरीनेरहित माटेअशरीरीकहि येतथाअणाहारीकहेतां कवलहारकहेतां जेकोलियोवा लीनेमुखमांधरे १ रोमाहारकहेतां रोमरोमथकीग्रण से २ उजाहारकहेतां गर्भावासअमुखजाणवानुं इत्यादि कआहारेकरीनेरहित तेनेअणाहारीकहिये तथाअव्या बाधकहेतां जेबाधापीडारहित तथाअणअवगाहकहेतां जेअवगाहनाजेशरीरनीसंसारमांनोखीनोखीछे तेसंक्षेप थीकहियेछिये प्रथवीआदिकचार थावरनीआंगलनेअसं ख्यातमेभागेछे वनस्पतिनीहजारजोजननीछे बेरंद्रीनी बारजोजननी तेरंद्रीनीत्रणगाउनी चौरंद्रीनीचारगाउनी त्रिजंचपंचेंद्रीनीआंगलनोअसंख्यातमोभाग उतकष्टीह जारजोजननी नारकीनीपांचसेंधनुपनी देवतानीसातहा थनी मनुष्यनीत्रणगाउनी एवीचारपनवणासुत्रथकीजो इलेजोइत्यादिकअवगाहनायेकरीरहित तेनेनिरअवगा हनाकहियेआहियांकोइकहेशेकेसिद्धनीअवगाहनाजघन्य बत्रिशआंगलनीउतकष्टी त्रणसेंतेत्रिशधनुपनेबत्रिशआं

गलनीछे नेतमेअणअवगाहिकेमकहोछो तेनोउत्तर जे त्यांकांइपुद्गलीकअवगाहनाछेनहि नेत्यांजेछेतेनोआत्मी कअवगाहनाछे तेएकअवगाहनात्यांअनंतीअवगाहनाउ रहिछे माटेएअवगाहनातोकहेवामात्ररहीछे नेपुद्गलीकअ वगाहनामांएकमांबीजिसमायनहि अहियांकोइकहेशेजे मनुष्यतथाजनावरनाशरीरनेविपेकीडाप्रमुखपडेछे माटे विजिअवगाहनाउ समायकेनहि तेनोउत्तर जेमनुष्यत थाजनावरनेविपेकीडापडेछे तेतोअल्पशरीरीछे नेरोगा दिककारणेपडेछे माटेकांइमनुष्यमांमनुष्यपडतांनथी ने जनावरजनावरमांपडतांनथीनेस्त्रिआदिकगर्भधरेछे तेतो गर्भनोकोठान्यारोजछे गर्भस्थीतिपुरीथये प्रसवथायमा टेएअवगाहनामांअवगाहनाकहेवायनहि माटेएतोस्थी तियाभावछे माटेअहियांपुद्गलीकभावमां विजिअवगाह नासमातीनथी नेसिद्धभगवाननेतोएक सिद्धनीअवगाह नात्यांअनंतासिद्धनीअवगाहनारहीछे माटेएअवगाहना गणायनहि तेथीसिद्धभगवानअणअवगाहीछे तथावली अगुरुलघुकहेतां स्वटगुणीहाणवृधिअथवाहलवोभारे ए संबंधव्यवहारनयेकरीने सिद्धभगवाननेकाहियेछिये शामा टेकेम्चअपेक्षायेछेनहि परअपेक्षायेलाधेनेविचारसवेमु मनीग्रंथथकीजाणजो तथाअगमामीकहेतां कोइगतिआ दिकनिंगमणमवानोम्चभावछेनहि माटेअगमामीकहिये

तथाअतिंद्रियकहेतां श्रोतइंद्रि १ चक्षुइंद्रि २ घ्राणइंद्रि ३ रसइंद्रि ४ फरसइंद्रि ५ एइंद्रियोयेकरीनेरहिततेने अतिद्रियकहिये तथाअप्राणीकहेतां पांचजेइंद्रिपुर्वेकहीते मनोवल१ वचनवल२ कायवल३ स्वासोस्वास४नेआव खुं५एदशप्राणथकीरहिततेनेअप्राणीकहिये तथासिद्धभ गवाननेनोप्रजाप्तीकहिये एटलेप्रजाप्तीकेहेतां आहार प्रजाप्ती१शरीरप्रजाप्ती२ इंद्रीप्रजाप्ती३स्वासोस्वास प्रजाप्ती४ भाषाप्रजाप्ती५मनप्रजाप्ती६ एछप्रजाप्तीथ कीरहिततेनेनोप्रजाप्तीकहियेतथाअयोनीकेहेतांमनुषत्री जंचनीआंवलीपत्रतथाकाचवादिआकारेयोनी तथादेव तानारकीनीउतपातयोनी समुर्छमनीअनेकजातनीयोनी तेयोनीमांजेनेप्राप्तनथीथावुं तेनेअयोनीकहिये तथाअ संसारीकेहेतां संसारजेदेवतामनुष त्रीजंचनारकीएचा रगतीसंसारथकीरहित तेनेअसंसारीकहिये तथाअपर केहेतांसंसारस्वरुपथकीनोखा तथाअपरंपारकेहेतांजेनो पारनपामीये अव्यापीकेहेतां संसारादिकनेविषेव्यापे नहि अकंपकहेतांजेवायु प्रमुखेकंपेनहि अविरोधीकहेतां कोइजिवसाथेविरोधछेनहि अनाश्रवकहेतांजेशुभाशुभ पुन्यपापछेनहि अहिंशाप्रमुखपणआश्रवछेनहि तथाअ ढारेपापस्थानथकीरहीतथयाछे तेथीअनाश्रवकहिये असं गीकहेतां कोइपुद्गलादिकनोसंगछेनहि अनाकारकहेतां

परीमंफललप्रमुखस्वस्थानएकछेनहि इत्यादिकअनंतगुणे करीविराजमानएवेलक्षणेसहित तेनेसिद्धपरमात्माकहि येहवेअहिंथकीसिद्धजेथाय तकेवीरीतेथाय जेचौदमागुण ठाणानेअंतेउछिन्नक्रियाप्रतिपातीध्यांनकरतोसइलेसीक रणकरीनेसिद्धेएटलेपुर्वेआठगुणआत्माना तेआठकर्मे दाबेलाछे तेथकीछुटेतेनुंनाममुक्तिकहिये तेआठगुणनां नामकहियेछिये ज्ञानगुणतेज्ञानावर्णिकर्मेदाब्योछे १ द र्शनगुणतेदर्शनावर्णिकर्मेदाब्योछे २ अव्याबाधगुणतेवे दनीकर्मेदाब्योछे ३ भावचारीत्रक्षायकभावनुंतेगुणमोह नीकर्मेदाब्योछे ४ अवनाशीगुणतेआयुकर्मेदाब्योछे ५ अरुपीगुणतेनामकर्मेदाब्योछे ६ अगुरुलघुगुणतेगोत्र कर्मेदाब्योछे ७ वियीदिकगुणतेअंतरायकर्मेदाब्योछे ८ तेआठकर्मेआठगुणदाब्याछे तेआठकर्मनेद्रव्यकर्मकहि येतथारागद्वेपतेभावकर्मकहिये तेकर्मथकीछुटेतेनेमुक्ति कहिये तेजिवकर्मथकीमुकाइनेसिद्धक्षेत्रनांसिद्धथावरे.

शिष्यवाक्य—केस्वामी एजिवकर्मथकीमुकाणोत्यारेके नाजोरथकीसिद्धसुधीजाय केमकेअहियांतोजिवनेगती आदिकनेविषे आनपुरवीछे तेखेंचीजायछे अनेआहियां तोकोइतेरकछेनहि नेप्रेरकविनाआमानगानउंचोकेमकरीने चडे तेनोउत्तर केपुर्वप्रयोगकहेतां जेअनादीकालनो एजप्रयोगजवाआवयानोछे तेथकीकर्मनिजाय तथा वी

जेप्रकारेगतीप्रणमनकहेतां जेतेगतीमांजवुंछे जयाकुला
लचक्रवत एटलेकुंभारनोचाकरो प्रथमफेरवीनेपछीदंडप
डतोमुकेतोयपणतेचाकरोतेनीमेलेफरयाजकरे तेमजिव
संसारगतीआदिकथकीछुटोछे तोयपणगतीप्रणमननेली
धेचाल्योजाय तथात्रिजेप्रकारेबंधन छेदकहेतांजेबंधनथ
कीछेदाणो जेमएरंडानुंबीजएरंडानुंफलफाटेके एरंडानुं
बिजउंचुचाले तेमआहियांकर्मबंधथकीछुट्योएवोआत्मा
उंचोचाल्योजाय तथाचोथेप्रकारेअसंगक्रियाकहेतां जे
मअग्निनोधुमाडोछे तेवायुरहितसरखाबंधउंचोचाल्योज
जाय तेमजिवनेअनादिकालनी असंगक्रियायेउर्धगती
जवछनछे तेथीउंचोचाल्योजाय एरीतेसिद्धगतीमांजाय
शिष्यवाक्य--स्वामीचौदमुगुणठाणुअक्रियछे तोचौद
मेगुणठाणेथीएवीक्रियाकेमकरे केसातराजउंचोजाय ते
नोउत्तर जेसिद्धतोअक्रियजछे परंतुपुर्वप्रेरणायेजायछेजे
मतुंबडुंछे तेनीउपरबहुमातिकाप्रमुखनो लेपदेइनेदहाने
तलीयेनाखियेतोएलेपधोवाइजाय त्यारेतुंबडुपाणीनीउ
परजआवे एतुंबडानोस्वभावछे तेमआत्माकर्मनालेपथ
कीरहीतथयोतेथीमुलस्वभावआत्मानोउर्धगतीनोछेअने
जिवनेचालवानीशक्तिछेधर्मास्तीकायनेमाहाजकरवानी
शक्तिछेतेथीजिवकर्मरहितथयो तोपणजिवसिद्धक्षेत्रमांर
हेआहियांकोइकहेशेकेआगलअलोकमांएजिवकेमचाल्यो

नगयो तेनोउत्तर जेअलोकनेविषे धर्मास्तीकायछेनहि
त्यारेत्यांचालताने साहाजकोणआपे माटेप्रेरककोइनहि
तेथीनगयो अथवाकोइकहेशेके त्यारेनिचोकेमनपड्यो
तेनोउत्तर जेभारेहोयतेनिचुंआवे नेएतोआत्माकर्मरुप
भारथीरहितथयो एटलेहलकोथयो तेनिचोशाथकीआ
वे अथवाकोइकहेशेके त्यांडाभोजमणोत्रीछो आघोपा
छोकेमनजाय तेनोउत्तर जेएतोचेतनअकंपछे तेकांइवा
युथकीहालेचालेनहि अथवाकोइप्रेरणाकरतापणछेनहि
जोकर्महोततोप्रेरणाकरत अथवाअचलछे एटलेपोताना
आकाशप्रदेशजेफरसेलाछे त्यांथकीचालीनेआघोपाछो
जायनहि शामाटेकेसिद्धभगवानअक्रियछे माटेक्रियाव
नाएवधुकारणवनेनहि नेअहियांतोक्रियानोनाशकरीने
सिद्धीवरयाछे माटेएकामनबने अथवाकोइकहेशेकेसिद्ध
नेकर्मकेमनलागे तेनोउत्तर जेकर्मतोअज्ञानजोगथी
लागेछे अनेसिद्धभगवानेतोअज्ञानजोगनोक्षयकरयोछे ते
थीकरीनेकर्मकोइलागेनहि एटलेएवुंजेसिद्धक्षेत्रतेनेविषे
आत्मासिद्धपदनेपामे अनेएवाजसिद्धपरमात्मानागुणक
ह्यातेवाजसर्वनाआत्मानाछे तेआत्मीकगुणनुंस्मरणध्यान
जेकरेतेपोतेसिद्धपरमात्माथायध्यानमांसंदेहराखवोनही

॥ दुहा ॥ सुक्ष्मबोधविणाजियने नहिआत्मअनुभव॥ ते
कारणएवरणव्युं सुणीलेजोनसेभव्य॥ १ ॥ आत्मचिंताच

रणवी वरण्व्योसुक्ष्मबोध॥ हेज्ञेनेउपादेय एवणेनोक रीशोध॥२॥शुभाशुभदशावरणवी त्यागविकाहिनिरधार॥ शुद्धभावतेत्र्यादरो निजस्वरुपसुखकार॥३॥भेदज्ञानत्र्य हियांवरण्व्यो जडचेतनविभाग॥ गुणपर्यायतेमजाणि ये द्रव्यसंघातेजाग॥ ४ ॥नयोसातेवरणवी बहूग्रंथत्र्यनु सार॥दोयप्रकारएहमांकह्या समजोचतुरविचार॥ ५ ॥ बावनभेदतेभाखीया सातेनयनातेह॥एमत्र्यनेकभेदपक्ष थी वरण्व्यात्यांगुणगेह॥६॥लक्षणगुणस्वभावते प्रत्ये केप्रत्येकजोय॥साधारणरीतेवरण्व्या समजिलेजोसोय ॥७॥निक्षेपाचारभाखिया ग्रंथथकीनिरधार॥त्र्यर्थतेसवी धारजो पंडितमुखनिरधार॥८॥स्वरुपकह्युंजेसिद्धनुं भि न्नभिन्नकरीसार॥बहूहेतुबहूजुगतथी भाख्युंहरखत्र्यपार ॥९॥इत्यादिकबहूवारता भाखीग्रंथमोझार॥सुत्रग्रंथप्र करणथी एभाख्योत्र्यधिकार॥ १० ॥न्यायतर्कएमांघणो समजुनेसुखदाय॥भुख्यानेघेवरमले तेमएग्रंथचितलाय ॥११॥एग्रंथजेरुदियेधरे तेनेसिद्धपदसार॥पांमवानहिते आंतरो भाखुंछुंनिरधार॥१२॥एग्रंथथीत्र्यलगोरहे तेनेभव स्थीतिदूर॥जन्ममरणतेपामशे रहेसंसारभरपुर॥१३॥एह ग्रंथत्र्यविचलरहोसुरगिरिसमतेह।ज्यांलगीरवीशशीरहेत्यां लगीगुणनोगेह।१४।एहग्रंथमुखमुखहोवो वसुधामांविस्ता रानेलविंदुजमाविस्तरेभव्यजिवसुखकार।१५।उगणीसतसं

वछरे तेविसकारतगमास ॥ शुक्लत्रयोदशीजाणिये सोम वारसुखवास॥१६॥एहग्रंथपुरणहूवो संघनेअतिआनंद॥ सुजमनपणआणंदघणो प्रगट्योसुखनोकंद॥१७॥मोदी कपुरमोटकु वडुश्रावकनोवास॥ तेहतणेआग्रेहकरीकिधु अहियांचोमास॥१८॥श्रोताव्यक्तावहुवसे श्रावकपुन्यप वित॥तेहतणेआग्रहेकरी किधोग्रंथएनित॥ १९ ॥हूकम माथेचम्हाविये जिनवरकेरोसार॥तेहनांवचनअनुसारथी भाख्योएहविचार॥२०॥हूकममुनीनोमानशे आदरशेए ग्रंथ ॥ सुखशाश्वतापामशे होशेशिववधुकंथ॥ २१ ॥

॥ इतिश्रीआत्मचिंतामणीसंपुर्ण॥

श्री चिदानंद बत्रीशी.

नाथकेसेपरघररमणसोहायो एअचरिजमोयेआयो ॥नाथ० १॥ मिथ्याअव्रतकषायेकरीने जोगअशुद्धमिलायो॥बंधउदेउदिरणाकरीने श्रद्धाशुद्धनपायो॥ना०१॥ अवलीप्रणतीरागद्वेषनि वलीअचरणमनलायो॥ तेथीपरघररमणाकरीने निजस्वरुपनपायो ॥ना० २॥ बहुविधमरणअनंतकरीने त्रसथावरभमायो॥ अबश्रद्धाआगमसुलहीने हूकमनिजघरआयो ॥ना० ३॥ पदपेहेलुसंपूर्णः ॥१॥ नाथकेसेनिजघररमणसोहायो एअचरीजमनभायो॥नाथ०॥सदवुधमीत्रमल्योजबआई तेहनेस्वरुपसूणायो ॥ तबवृतंतमूलथीतेजाणी चीतचमत्कारपायो ॥ना० १॥ निंद्रापरमाददुरकरीने आपसुआपजगायो ॥ निजज्ञानदशालीधीसंभारी तबमिथ्यातदुरेजायो ॥ना० २॥ ओलीप्रणतिसोसबथईप्रणमी श्रद्धासेहेजसोहायो॥ तमहूकमशुशीवसूखलहिये सेहेजेनिजघरपायो ॥नाथ० ३॥पद२ संपूर्ण॥ तुहीहेतुहमारोअनूभव ॥चाल॥ अवधूएहीज्ञानहमारा जाणुअनुभवहेप्यारो ॥अवधु०॥ वस्तुगतेरह्याजेधर्म सोहीधर्महमारो॥ ओरकाजगोदीकरीरेउनमेंग्वेलेप्यारो ॥अ० १॥ बहिरअंतरनेवस्त्रोपमं आतमपरनिर्नान ॥ देहादीककोभरमरह्योजोहां सोवहीरा

तमदीनरे ॥अ० २॥ अंतरआत्मखेलेन्यारो ज्युंजलक मलदृष्टांते ॥ मुनीहूकमकहेनहीकर्मबंधन सोपरमात्म वृतंतरे ॥अ० ३॥ संपूर्ण ३ ॥ राग आशावरी ॥ में तोमेरीरेभोजाईकुसमरुं औरसूनहीमोयेकाज ॥ औरसू कछूगरजसरेनहीरे घरकेसाथेलाज॥अवधूऔरकुकुणसं भारे १ ॥ मेरीभोजाईमेरीपासे सोतोरहीछेमुन॥ अहो निशस्मरणकरतीमोरी वाकुछोभेकुण ॥अव० २॥ नी जभाभीकेरेपासेरेहेशुं करशुंआत्मकाज ॥ मुनीहुकम कहेसांभलोरे जेशुंशीवपुरराजरे ॥पद ४ संपूर्ण ॥

॥ पद ५ रागकल्याण ॥ चेतनक्युंखेलेतुंपरमें जोखेले तोखेलघरमें ॥चेतन०॥ तुंजाणेपरवुजवुंरे सोनहीतुज गुणभाग ॥ परउपदेशपरजोगथीरे परग्रहणेतुंलागरे ॥चेतन० १॥ सकलमनोरथपूरवेरे चीदानंदमहाराज ॥ जेथीभवभ्रमणमटेरे आपेशीवपूरराज ॥चेतन० २॥ ते माटेचेतनभजोरे काढीऔरबलाय ॥ हूकमकहेतुमेखेलो सहीरे निजघेरसेहेजसमायरे ॥चेतन० ३॥पद ५ संपूर्ण॥

॥ पद ६ रागप्रभाती ॥ अहीनेदुधपावेजेमाणस दु णुविखवधारेरे ॥ तेनेतेखावेसहीरे उलटोगुणतेजारेरे १ चेतनक्यातुंपरसमजावे निजघरनहीतुंपावेरे ॥चेतन०१॥ परममजावनआपकुखोवत निजचेतनआपसंभारेरे ॥ आपसमजावनहोयेवधीं जेहसुहोवेसुखकाररे॥ चेतन०

२ ॥ परमांपेसतसूखनहीपावत जेहथीवहुजंजाल ॥ आ
पसंभालतदीसेवीरला मुनीहूकमकहेतेधार ॥चेतन० ३
संपूर्ण ॥ ॥ पद ७ रागवेलावल ॥ क्यासुवेतुंजागवाव
रा जम्नताक्युंकहावेरे ॥ चेतनकहावतधरतउमेद तोसर
व्वाशुद्धसोहावेरे ॥क्या० १॥ पंचज्ञानखटद्रव्यकुजाणे गु
णपर्यायेमनआणेरे ॥ स्यादवादद्रष्टिसुदेखत नयनिक्षेप
प्रमाणेरे ॥क्या०२॥ पक्षप्रमाणखटकारकउनमां एमअ
नेकभंगतुरंगरे ॥ मुनीहूकमकहेजेएजाणत सोहीसरब्वा
सुरंगरे ॥क्या०३॥ पद७ संपूर्ण ॥

॥पद ८॥ रागविलास ॥ आजगइतिसमोवसरणमां
॥राग॥ चेतनक्यातुंपरसंभारे निजद्रव्यकुंसंभालोरे॥आं
कणी॥ निजघरवहेसोसजातिजाणो अनंतगुणेभरीयो
रे ॥ स्यादवादद्रष्टितेजोनां संभुरमणतदरीयोरे ॥ चेतन
क्या० २ ॥ द्रव्यभावनिश्चेव्यवहारो एमअनेकभेदव्यां
ह्नुनरे ॥ मुनिहूकमकहेजोएजाणत तेलहेपरमपदसंनरे॥
चेतन०३॥पद८संपूर्ण॥ ॥ पद ए ॥ रागभैरव ॥आ
जनोचधाइ ॥ एचाल ॥ चेतनक्यातुंकरेपरआशा छोडीद
एहवीपासारे ॥ चे० ॥ परआशामेंपुद्गलपेमत देखतको
कनमासा ॥ निजधर्णाकानामनजाणत एहीबडाउदासा
॥ चे० १ ॥ विजातितुंक्यारेविचारत एहीपुद्गलपासा ॥
निजस्वरूपरमताचेतनमां सोहंजेहानगुणवासा॥ चे० २ ॥

निजधणीकेपासेरहीके उरसुकहाकरनाबातां ॥ मनउ
लासप्रगट्योजेअनुभव सोतोनहिरहेछाता ॥ चेतन०३
चिदानंदकीमोजमचीजब उरकीकुंनकरेआशा ॥ मुनिहू
कमकहेनिजघर आपहिचिदानंदकरतुहेवासा ॥चे०४ ॥
पद९ संपूर्ण॥ ॥पद१०मुं॥ रागप्रभाति ॥ चेतनक्या
तुंपरमेंपेसे अल्पकालजाणतहेआपको ॥उरसुखकुंणले
शे ॥चे० १ ॥ जोचेतेतोकरलेसजाइ प्राश्चितआलोयण
पेली ॥ पछीसझायध्यानतेकरिये काउसगरसेसेहेली
॥ चे० २ ॥ जोचेतेतोएणीविधकरले उरसेनहिहेतुजका
ज ॥ सूनिहूकमकहेतेजनपामत सेहेजेशिवसुखराजरे ॥
चे०३॥पद१०संपूर्ण॥पद११मुं॥दूहो॥ एहीगुरुएहीचेला
एहीदेवनकादेव ॥ उरकाजगोम्फीकरी कीजेउनकीसेव॥१
॥ रागआशावरी ॥ अवधुक्यातुंअनुभवपुछे निजचिदा
नंदनहिबुजे ॥ अ० ॥ चिदानंदकीबातनजाणत उरकीक
रतहेआशा ॥ उरतेरेकुंक्याबतलावुं एहीबडाहेपासा ॥
अ०१ ॥ निजघटमेंचिदानंददीसे सर्वगुणेतेभरीयो ॥
भेदज्ञानकीकरेविविक्षा सेहेजेभवजलतरीयो ॥ अ०२॥
क्षयउपसमबडानहिजेहकुं पणजोएहनेभजशे ॥ मूनिहू
कमकहेतेहनेरे सेहेजेभवजलतरशे॥अ०३॥पद११संपूर्ण
॥पद १२ मुं॥वादलसेसुरजकुंढंकत॥ राग ॥हरेइहां
भवहिआहारकुंध्यावे सोभवपारनपावे ॥ह०॥सबहिआ

हारकिशातापुछे मोहेवसमनजेहनुं॥निजचिदानंदअंतर खेले तिहांआहारनचिनुं ॥ह० १॥ बाहाजआहारतेपुद्गल लेवे सोतोपुद्गलउपासी ॥ अंतरआहारचेतनलेवे सजा यध्यानमनवाशी ॥अ० २॥ याविधआहारविवीक्षाकरे जेलेशेएआहार ॥ मुनिहुकमकहेतेहनेरे सेजेभवजलपा र॥अ०३॥पद१२संपुर्ण॥ पद १३ मुं ॥ बादलसेंसुरजकुं ढंकत ज्युंकर्मचेतनकुंरे ॥ तेमतरियाजोगकुंसंमत ठेरलो केध्यानमनकुंरे॥१॥ ठेरलोकनसेध्याननहोवे ध्यानएकांते कहियुंरे ॥ ध्यानतणिजोकरेरेविवीक्षा तोभेगीमतकरस इयुंरे ॥ वा०२ ॥ कविपणएकांतराहिने करेकविताखडी रे॥ मुनिहूकमकहेसुणोभाइसंतो एमतनहिछेकुंडीरे ॥ वा०३॥पद१३संपुर्ण॥ ॥पद १४मुं ॥ रागगोडी॥चेत नक्यातुंमनदोडावे एसुदुरगतिपावे ॥चे०॥ एमनछेपु द्गलकाघरको सोहिविजातीजाणो॥विजातीकोसंगकरण सु काजअनादिगमाणो ॥ चे० १ ॥ तोपणतेरकुंलाजन आवत हजिमननसमारो ॥ अबमुंचुक्योफेरहिचेतन ज इसंसारभमारो ॥ चे०२ ॥ तेमाटेमनवशकरराखो ज्युं शीवसुखफलचाखो ॥ मुनिहुकमकहेसुणोभाइसंतो ए उपदेशमेंदाख्यो॥चे०३॥पद१४संपुर्ण॥ ॥पद १५मुं ॥ ॥रागगोडि॥चेतनक्यातुंमनदोडावे जेहसुंअपानपावे॥ ॥चे०॥ द्रव्यगुणपर्यायकुंजाणन भेदाभेदनवेध ॥ नयन

खेपप्रमाणतुंजाणत वलिस्याद्वादसबंध ॥ चे० १ ॥ पक्षखटकारकादिकसोजाणे निजबुद्धिनेअनुसारे ॥चे०॥ पणध्यानकरिसकेनहिरे तोमनकेसनवारे॥ चे०२॥ मनव शथीचिदानंदप्रगटे निजघटमेंहोयदिवो॥मुनिहूकमकहे सुणोन्नाइसंतो एहिअमृतकरीपीवो ॥चे०३॥१५संपुर्ण॥

॥पद १६ मुं ॥ रागकेरवो ॥ पीयाविनकेसेरहूमें अव लाएकलडीनार ॥ पियातुमजिसदिनगयाविदेसे फेरख वरनहिपाये ॥ पी०१ ॥ जुरतजुरतबहूकालवितो धीरज नहिरतकोइ ॥ पी० २ ॥ सखिहमारीहांसिकरति पीउ तुमकेमनबोलाय ॥ पी० ३ ॥ अबतुमनामसमरणकुबो मोये छतियाफीटफीटजाय ॥ पी० ४ ॥ सासरीयेमोये साजनकिधि पिउपणमनसुभुलाये ॥ पी० ५ ॥ मुनिहू कमकहेधीरजराखे अबतेरेकुंबोलाये ॥पी० ६॥ संपुर्ण॥

॥ पद १७ मुं ॥ पीउसेमेंकेसेकरुंरे नेरघरमेंजेजाय ॥ एकलमीमेंघरमेरहेति तरुणअवस्थापाय ॥ पी० १॥ वे रीरिदेखीछीदरदेखे॥रखेकुलमेंकलंकलगाय ॥पी० २ ॥ मोयेकंद्रपकासेपीमी ॥ विनअग्निततनमेंदाह्य ॥पी०३ ॥ रुपरंगचतुराइतेरीकोइ ॥ नेरसुंवातकेमथाय ॥ पी० ४ ॥ सुणोसखीएअरजहमारी॥जइमोयेपीउकुजनाय॥पी०५॥ मुनिहूकमसुंन्नाइकहूंरे॥चेतनघरआणाय॥पी०६॥संपुर्ण॥

॥पद १८ मुं ॥ जोबनमानीरागजेजवंती सुणएभमरवा

त ॥ कुंणछेतेरीजात कुंणतेरोमाततात तुनहिजाणेसोहि रे ॥०१॥ तुंतोबेठोपरघरमें पररमणितेरेदलमें ॥ सोहि मानतमुखमनमें एसमजनतोहिरे सु०२ ॥ तेरोवरहे सोदूजो अबतेरीनारकबुजो ॥ मुनिहूकमकहेअवमुझो सोहिपुछुतोहिरे ॥सु०३॥ पद १८ संपुर्ण॥ ॥पद १९ मुं॥ रागभुपालि ॥ भमरकहेसुणसखीहमारीबातरे तुमकहेघर दूजोसोतोकुणभ्रातरे ॥ सखीकहेसुणभमरएतोबिजिजातरे ॥ भ०१ ॥ तुंहेचिदानंदमइ तेरोरुपउरभ्रातरे ॥ नारीतेरिप्रतिव्रता सोतोजुवेवाटरे ॥भ० २ ॥ एतोनारिहे दुखदाइ तेरीकरेघातरे ॥ मुनिहूकमकहेअबजाणो ऐसो येअबदातरे ॥भ०३॥पद १९ संपुर्ण ॥ ॥ पद २० मुं ॥ चेतन तुंकांफरेभुला चेतनक्युंकातुंभरमाये॥ तेरारुपजाणलह्या जोराये ॥ चे० ॥ तेरीगतजाणलइघटमें भमियोहूंगतिप टमे ॥ चे० १ ॥ रागद्वेषबंधवहेतेरा एपरिवारनहिमेरा ॥चे०॥नेरिमगमेंसकहियो नानारुपगनिसंलहियो॥चे०२ नर्कादिकदुखमेंसहियो मोतोमेंजाणअबलहियो ॥चे०॥ मुनिहूकमकहेसुणभाइयो एहमुंअबलगानिनगहियो॥चे० ३ पद २० संपुर्ण ॥

॥ पद २१ मुं ॥ रागकाफि॥ मोहनहिगमनएबात॥अ बतोतुंमेरेपासनआवियो आविश्यनोग्याछगगाल ॥ मेरेकुं नेतुम्ययहुदिनो मेरेकुलकुंलगेनिचार ॥ मो० १ ॥ बहुत

तिनवभ्रमणकरायो जन्ममरणजंजाल ॥ कोमिनागअनं
तवेकायो कयाकहुंवारंवार ॥ मो०२ ॥ अबमेंतेरिसंगक
वहुंनकरसुं जोहशेमोहेलाज ॥ मेरेघेरहेंरमणिसुंदर हु
कमनेंएहिसुखकाज॥मो०३॥पद२१ संपुर्ण॥ ॥पद२२
मुं ॥ रागकाफि ॥अबन्नमरसोघेरआए॥एहिबातहुइसब
खोटि परघररह्याएभूलाये ॥ निजघरकितोखबरनहि
लिनि रह्योमायेअरूजाये ॥ अ० १ ॥एत्तोदिनघरनाहि
पीछानो परपोताकोठराये ॥ अबतोएहिविधकरिने नि
जघरजईखराये ॥अ० २॥ एसोविचारकरतहेन्नमर दे
खेजावनदाव॥ मुनिहूकमचिदानंदमये विचारतसुखपा
वे॥अ०३॥ पद२२॥ संपूर्ण॥ पद२३मुं रागमारुसरण॥
चेतनचेतोरेएचाल भमरएमचेतोरेनिजघटमांकरविचार
॥भ०॥ तववैराग्यतिहांप्रगटचो मनसुअथिरसंसार॥ उ
दासिनताघरहिपाचत तवथिरवरतिधार ॥न०१॥ ओ
गणिसओगणत्रिसअगनोतर खपावतहेतेणिवार ॥ एक
कोमाकोमसागररहियेहां सत्ततकर्मततकाल ॥न०२॥
आगेकटिहेअसंख्याता चढतामुरतखपावे ॥ मुनिहूकम
कहेचिदानंदमये अपुर्वकर्णतेथाये ॥न०३॥पद२३संपूर्ण॥
॥पद २४ मुं रागमायसयणि ॥ चेतनएमचेतोरे आई
मनउलास सखिइमबोलेरे ॥ सुणवेहेनिकहेसखिरे व
...मोयेदेराये तुमपीउकुंमेंजाईबोलावुं सबंधसबहिए

सूणाये ॥स० १॥ सोयपणततकालसमजत उनकुंदूरनिवार ॥ उनपरिवारसबकुंघाये अबआवणकितईयार ॥ स०२॥इसबिदबातकहितबहराखित रोमरोमउल्लासाये॥ मुनिहूकमकहेतेदिपवधाई बोहोतमोजएधकाये ॥ स० ३ ॥पद२४ संपूर्ण ॥ पद २५मुं रागनायका॥ अबभमर चेतनकुंरेधायो एआंकाणि॥ अपुरवमोगरहस्तधरतहे ल इगंठीकुधाउं अपुरववीरजकरतउदेरी थतिमूर्तफेरघाउं ॥अ० १॥ सत्तप्रकातितिहांउपसमाई त्रतियकरणतबजाये॥ असंखकष्टिकारितिहांआयो निजअंशस्वरुपदेखाये ॥अ०२॥तबसमकितप्रगटयो उपसमथातिमुरतसोहाये॥ मुनिहूकमकहेनिजघरआयो सुंदरिमोतिम्हेवधाये॥अ० ३॥ ॥पद २५ मुं संपूर्ण॥

॥पद २६ मुं रागरेखतो ॥ सुंदरिकहेसुणपियाएसिक्याकरी हमकुंछोडदुररहेखबरनलहि ॥ आंकणि ॥ पियाकहेसुणप्रीय खबरनपडी॥ नित्यअनित्यनहिजाणितिनसेंएठरी ॥ सु० १ ॥ तुमसखीयेआयकह्यो तबहिसबलहि ॥ आस्तिनास्तिजाणिमोये स्वपरसहि॥सु० २॥ एमस्वरुपजाण्योजब उनकुंदुरकरि ॥ मुनिहूकमकहेनारि आयोघरखरी ॥सु०३॥पद २६मुं संपुर्ण ॥पद२७मु रागजेरावि ॥ आंगणेकलपफल्योरी जबमुखदेखोपीउकोरी ॥ दुगधादुरेगयोरी चेतनमुमनादोउमेलो ॥ बन्नुंम्ब

भावलहोरि द्रव्यगुणपजार्यविचारत ॥ भेदाभेदकिहोरी अनुभवरसकुंएचाखतहैरमतसुमताघेरी॥ मुनिहुकमकहे सहिएपाम्योसहेजेसीवपुरशेरी॥आं०३॥पद२७संपुर्ण॥

॥ पद २८ मुं रागकानुडो ॥ साधुतुंनामधरावेछे पंचंद्रिमनवशनहितेरो ॥ विखयघेरोतेदेवेछे॥ सा०॥ अहो तुंस्मरणाकरविपेको साधुक्युंनामकहावेछे ॥ सा०१ ॥ अब्रह्मचारिथइनेतुंतो ब्रह्मचारिपायलगावेछे॥सा०॥यावि परीतदिसेछेखोटुं जेहथिदुरगतिजावेछे ॥ सा०२ ॥ ते जाणिविखेदूरनिवारो साधुपणुजोचाहेछे ॥ मुनिहूकमक हेसुणोभाइसंतो एकाढेसुखसाहेछे ॥सा०३॥पद२८मुं संपुर्ण ॥

॥पद २९ मुं॥ जबलगेमोहननिवार्योछे तबलगेसंजमकिरियाजुठी ॥ क्युंतुंतनकुंतपावेछे॥ज०॥ पुत्रकलत्रमनशुंसंभालत सत्रुमित्रुचितलावेछे ॥ज०१॥ जबलगेमनशुंमोहनानिवार्योतोचारित्रशुधीनहिपावेछे॥ एमोहछेबहूदुखदाइ चहूंगतिभ्रमणाकरावेछे ॥ज०२॥ ते माटेएमोहकुंनिवारो जेहथिसंजमखोवेछे॥ मुनिहुकमक हेचिदानंदभजतां मोहतेदूरेजावेछे ॥ज०३॥ पद२९ मुं संपुर्ण ॥

॥ पद ३० मुं रागमलार॥ एअनुभवहेप्यारो आपध्यानरमालोहे ॥ ए० ॥ निजघरखेलताचिदानंद महि पुद्गलग्बंधनजाचो ॥ नाणदरसणचारित्रअनंता एकपरदेशंछयाचो ॥ए०१॥ नाणादिपरदेशअनंतो लोका

लोकप्रकाशो ॥ ज्ञेयप्रमाणेज्ञानतेजाणो स्यादवादपक्ष थीवहुरासो ॥ए०२॥ नयनिक्षेपप्रमाणविचारत भेदाभेद तिहांआयो॥मुनिहूकमकहेएध्यानछे शुकलध्याननोपायो ॥ ए०३ पद३०मुं संपुर्ण ॥ ॥ पद ३१ मुं रागधनाश्री ॥ नटकतकुनफरेरे ॥ एदेशि ॥ सुणरेसैयांध्यानएछे साचो आपशीवसुखजाचोरे ॥सु०॥ एकत्वविचरकाविजे पाये अभेदज्ञानतेसाचो ॥ करमचारएघातिहणिने नीज चतुष्टीपदसाचोरे ॥सु०१॥ वादरसुक्षमजोगकुरोकिने हूवाअजोगितांही॥ प्रकृतिपंचासिसतानिहणिनेजिहांनहि छेवंधडाहिरे ॥ सु०२ ॥ पंचलघुअक्षररेकारणकारजक रीलोकअंतेपेठो॥मुनिहूकमकहेहेचिदानंदमय आपेथइने वेठोरे ॥सु०३॥पद३१मुं संपुर्ण ॥

॥ इति श्रीचिदानंदचरित्रसमाप्तः ॥

पद १॥रागवेहाग॥ स्वभावपुरपाटणमांहि वसेचिदानं दरायरे ॥ आपअभ्यासेनिहांराजकरतां सेहेजस्वरूपाया यरे॥स्वभाव०१॥स्वरूपप्रकाशनेहादिसे सेहेजानंदद्वाररे॥ उपयोगदरवाननिरमलसुंदर नहिमोहनोपिसाररे॥२॥ संसे

करवाईसुंदरजाणो गेरीगंजिरधार ॥ सेनपरायुंओलंगे नहि एसोगुणउद्वार॥३॥ ज्ञानिरजेपदएमतेपामि रम तोसमतासंग ॥ मुनिहूकमकहेचीदानंदमय दिनादिनअ धिकसोरंग॥४॥ पद१लुं संपूर्ण ॥ पद २॥ रागसोरठ॥ समजावमंदिरमांवेठो स्वभावमंडपसार ॥ अनुजवमित्र तिहांमल्योछे सुधानंदविचार ॥स०१॥ अशुद्वप्रणतिदु रनिवारी नहिसंकलेष्टलगार ॥ अध्यविसायशुद्वादिसे ए सेंनतणोपरिवार ॥स०२॥ रीपुसेनतिहांनविपेसे एअनु भवनोपसाय ॥ मुनिहूकमसमताशुंरमतां टालिपरउपा य ॥स०३॥पद२जुं संपूर्ण॥पद३॥ रागकानडो ॥ समता संगेरमणकरंता नारवीकुमतातोडी ॥ सुमतिसाथेसगा ईकीधी मोहरायेमदमोडि ॥ स० १ ॥ ज्ञानानंदआमं तकीनो अनुभवसेनापतिसार ॥ दरशणादिकसरदारते मोटा फोजतणोनहिपार॥स०२॥हूंदूरेरह्योमोहथरथरकं पे रागद्वेषपरिवार ॥ अहियांजोरचालेनहिवाको करेअ नेकउपचार ॥स०३॥ आमंतसेनापतिएकामिजलस स्वा मिनुंराजसमालुं ॥ इंपणदोयनेवशथईवेठो ध्यानवामी मांमालुं ॥स०४॥ अवजयनहिमुजकिंचितमात्र सुधानंद रुपपायो ॥ मुनिहूकमसुमताघेरआयो जोतनगारोवजा यो ॥स०५॥ पद३जुं संपूर्ण॥

अथसिद्धनीढालो.

॥ पंदरभेदेसिद्धथयातेनी ॥ ढालपहेली ॥ पांडवपांचमोक्षेगया ॥ एदेशी ॥ विरजिनेश्वरउपदेशे सांभलजो चितलाइरे ॥ समज्याथीसुखउपजे पन्नवणासुत्रमांहिरि ॥ १॥ विरजिनेश्वरउपदेशे ॥ एआंकणी ॥ जिवसंसारी सिद्धिया टालीरागनेद्वेषरे ॥ आश्रवआदिकारणतजी पामीगुरुउपदेशरे ॥ वि० २ ॥ मोहमच्छरदूरेकरी चारित्रपांचमुंपामेरे ॥ केवलपामीअजोगीथया सिलेसीकरणतेठामेरे ॥ वि० ३ ॥ ध्यानशुकलचउभेदथी पूर्णहोयतेठामेरे॥ एकसमेस्थितितेगया पूर्णसिद्धतेपामेरे ॥वि० ४ ॥ तेसिद्धबहूविधजाणीये पणपंचदशभेदभाखुंरे ॥स्वरुपतेनुंदाखशुं नामकहिनेदाखुंरे ॥वि०५॥ तिर्थअतिर्थ तिर्थंकरु अतिर्थंकरस्वयंअंगबोधभाख्यारे ॥ प्रत्येकबोधबुद्धबोहिकह्या त्रणलिंगेसिद्धदाख्यारे ॥वि० ६॥ स्वलिंगअणलिंगग्रहिलिंगे एकअनेकतेजाणोरे ॥ एपंदर भेदभाखीया सिद्धतणाचित्तआणोरे ॥ वि० ७ ॥ तेनुंस्वरुपआगेभाखशुं श्रोतागुणजोदइकानरे॥ मुनिहूकमस्वरुपसिद्धनुं जाणताहोयबहूमानरे ॥वि० ८॥ ढालपहेली संपुर्ण ॥ ढालबीजी ॥ आजनोबधाइराजानाभीकेदरबाररे ॥ एदेशी ॥ तिर्थंसिद्धनेपूजियेरे भावधरीनित्यावोरे

॥ तोसिद्धिपदपामीये जाणीहीरोजाचोरे ॥ तिर्थ० १ ॥ए आंकणी ॥ तिर्थचतुरविधसंगकह्योए थापनाकीधीसार रे ॥ तिर्थकरेउपदेशीनेए तेतिर्थसुखकाररे ॥ ति० २ ॥ संसारसागरअनित्यजाणी नित्यचेतनाधारोरे ॥ एति र्थजेनरसेवे तेपामेभवपारोरे ॥ ति० ३ ॥ जीवाजीवपदा र्थजाणी शुद्धपरुपकदेखोरे ॥ परमगुरुनीसेवाकीजे त्यां सिद्धपदलेखोरे ॥ ति० ४ ॥ वचनतेनुंनिराधारछे अवर आशरोनलेवेरे ॥ ज्ञानदर्शनचरणकेरो एकआशरोहोवे रे ॥ ति० ५ ॥ स्वस्वभावेतेनररमता तजीपरभावनेदुर रे ॥ निजसत्ताएरिद्धिदेखी पाम्याआणंदपुररे ॥ ति० ६ ॥ तेतिर्थसिद्धकोणछे गणधरप्रमुखजाणोरे ॥ साधुसाध वीश्रावकश्रावीका जेसिद्धांतेचित्तआणोरे ॥ ति० ७ ॥ तिर्थप्रवर्तंतापहेला जेकोइमोक्षेजायरे ॥ त्यांकोइतिर्थ करने वारेनकहेवायरे ॥ ति० ८ ॥ मरुदेवाप्रमुखजेसि द्धा तेअतिर्थसिद्धकहियेरे ॥ अथवासुवधीप्रमुखवारे ति र्थविछेदतेसद्दीयेरे ॥ ति० ९ ॥ आगलतिर्थप्रवर्त्तनपेला जे सिध्यातेजाणोरे ॥ जातिस्मरणादिकरणपामी जेसिध्याते चीतआणोरे ॥ ति० १० ॥ तसर्वनेअतिर्थकहिये सिध्या तेर्थासिद्धरे ॥ सुनीहूकमतेपदनेनमतां पामीयेअनुभवरि द्धरे ॥ ति० ११ ॥ ढालबीजिसंपुर्ण ॥

॥ ढालत्रीजी ॥ रुडुनेरलीआमणुसुरतगामजो ॥

ज्यांदीठीरेमेंमुरतसंभवतणीरे ॥ एदेशी ॥ तिर्थंकर
हवेसिद्धनाखुविचारजो जेतिर्थंकरथइनेमोक्षेगया ॥ त्रण
ज्ञानसंयुक्तगर्भेआवेजो पूर्वगतीप्रमाणेज्ञानीकह्या ॥१॥
जन्मसमेहरीप्रमुखउछवकर्त्ताजो तेमदिक्षासमेपणतेजा
णीये ॥ त्रिणनमस्काररेलहेचारीत्रसारजो मनपरजवना
णतेचीतआणीये ॥२॥ लइदिक्षाप्रभुशिक्षानवीआपेजो
केवलज्ञानउपन्यापाखीजाणीये ॥ केवलनाणप्रगटेप्रभु
नेज्यारेजो दरशणपणकेवलतारेचितआणीये ॥३॥ आवे
इंद्रचोसठमीलीत्यारेजो तेमअसंख्यकोडदेवनीकही ॥ समो
सरणनीरचनानीआवखाणजो परखदाबारेमीलीतेवेगेस
ही ॥४॥ जन्मअतिसेचारप्रभुनेहूताजो तेमअगीआरहवे
प्रभुनेथया ॥ कर्मनाशथीएजाणोविचारजो तेमउगणीसे
देवकरतकह्या ॥५॥ एचोत्रीसेअतिसेवंतभगवंतजो तरप
दीआपीनेशंथतेथापीयो ॥ द्रव्यखटमेत्रीपदीकहेवायजो
उत्पातवयनेध्रुवभाखीआपीयो ॥६॥ नीत्यअनीत्यनेएकअ
नेकनेजाणजो सतअसतनेवक्तावक्तनेकहो ॥ भेदअभेदने
भव्यअभव्यतेजोयजो आस्तीनास्तीप्रमुखशतभंगीलहो
॥७॥ नयनिक्षेपनेपरमाणवलिदोयजो ॥ खटकारकभारव्या
रेप्रभुमुखथी ॥ चउभंगी ॥ त्रिभंगीसतभंगीजाणजो एम
बहुभंगीसमजोतमेमुखथी ॥८॥ अनेकअनेकद्रव्यपरने
नेहोयजो स्याद्वादमतेनारवोनेथीजिनवरे ॥ इत्यादिकव

हुभेदतणोविचारजो गरुगमथीतेकारजसंरे ॥९॥ पंचद्र
व्यनेटालीशेवोअंकजो जेआत्मगुणज्ञानेभरो ॥ अविना
शीअकलंकजेहनुरुपजो एमअनेकथलथीसत्तावरो१०
इत्यादिकधमेयापीपोतासिद्धजो तेतिर्थंकरसिद्धरीतजा
णीये:मुनिह्रुकमकंइपुजेतेनापायजो गुणअनंताएमतेचि
तमांआणीये॥११॥इतोढालत्रीजिसंपुर्ण॥

॥ ढाल ४ थी ॥ ढोलेतिमुखनोमारु ॥ एदेशी ॥ अति
र्थंकरसिद्धजेह केवलीअवरछेतेहरे ॥ अरीहंतसुखकारी
आत्मघातीजेह कर्मचारहएयाछेतेहरे॥अरी०१॥ज्ञानगुण
नेहणता ज्ञानावरणीनेगणतारे ॥अरी०॥ दर्शनगुणजे
दावे दर्शनकरवानेआवेरे ॥अरी०२ ॥ तेदर्शनावरणीह
णीयो गुणवीजोत्यांजणीयोरे॥अरी०॥स्थीरतागुणतेजा
णो ॥ समकीतादिकतेचीतआणोरे ॥अरी०३॥ तेहनेजे
कोइरोके मोहमायामलधोकेरे ॥अरी०॥ तेहनेजेएहणी
यो जथाख्यायकचारीत्रजणीयोरे ॥अरी०४॥ विर्यअनंतु
भार दानादिकलवधीधाररे ॥अरी० ॥ अंतरायकरमते
काढुं गुणचोथोतेगुणवाधुरे ॥अरी० ५॥ आस्तीस्वभाव
तेआप पुरणथयोहवेजापरे॥अरी०॥ वस्तुत्वतेपांम्या गु
णअनंतानेशीरनाम्यारे ॥अरी० ६॥ अनंतचतुष्टपोता
नी दरागद्वेषनेसोटानीरे ॥अरी०॥ पामीसुखीयातेथा
य पछेअजोगीपदपायरे ॥अरी०७॥ प्रकृतिचोतेरहणीने

प्रकृतितेरजणीने ॥अरी० ॥ सलेशीकरणतेकरता प्रकृतितेरहणतारे ॥ अरी०८ ॥ भागदोयतेमंडी पोलारनो भागएकछंडीरे ॥अरी०॥ घनलेइसिद्धपोंता तेअक्षयपद्धी होतारे ॥अरी०९॥ अतिर्थंकरासिद्धएह भेदचोथोजाणो तेहरे ॥अरी०॥मुनिहूकमनीतपुजे भावअंतरमांहिवुजेरे अरीहंतसुखकारी॥ १० ॥इतिढालचोथीसंपुर्ण॥

॥ ढाल ५ मी देशीधनराधोलानी ॥ स्वयंवुधमुनीवणंवुंरे जेपाम्याआपेवोधअनुभवतेरसिया वोधलेइमुगतेगयारे करीआत्मनोशोधअनुभवतेरसिया॥१॥ श्रीओप्रगटयाजेहमुनीगुण पम्याअनुभवतेह॥मु०॥ सेजस्वभावसुखकार ॥अनुभव०॥ तेस्वयंवुधमुनीवरुरे विणकारणतेपाम्या॥ अनुभव०॥कारणदीठावीणतेसेजे सेजस्वरुपतेनाम्या॥अ०२॥ जातीसमरणादिकपामी वोधवीज तेलेइ ॥अ०॥ तेस्वयंवोधदोयभेदछेरे वीवरीनेतेकहिये ॥अ०३॥ तीर्थंकरजेजेहूआ तेस्वयंगवुधजाणो॥अ०॥ पूर्वअभ्यासेवोधलेइने शीवपोताचीनआणो ॥अ०४॥अवरस्वयंवुधवीजेभेदे विणतीर्थंकरकहिये ॥अ०॥ जेअनोवोधसेजथीपामी चारित्रगुणग्रहिये ॥अ०५॥ नहिउपदेशकोइगुरुकेरो तेमनहिकारणकोय ॥अ०॥ आपआपणासेजस्वभावे वोधवीजतेहोय ॥अ०६॥ तेस्वयंवोध दोयप्रकारे भावुनासविचार ॥अ०॥ जेनेश्रुतपूर्वअभ्या

सीत जोइआंखेउपसमधार॥अ०७॥ तेमहानीपुणमहाबु
द्धिवंतो पुर्वभवअभ्यासी ॥अ०॥ तेश्रुतनेपरभावे चारित्र
गुणआहीवासी॥अ०८॥ तेहनेलिंगदेवताआपे बोलता
एएमदीसे ॥अ०॥ अथवासुगुरुपासजइने वेषलेइमत
हीसे ॥अ०९॥ तेस्वयंबुद्धस्वइच्छाये एकाकीविचरता
॥ अ० ॥ जोसामर्थिहोयपोतानी तोगुणअनुभववरता
॥ अ० १० ॥ जोसामर्थिनहोयएकाकी विचरवासमरथ
॥अ०॥तोकोइगुरुपासेगच्छमांही लहेसुत्रनेअथ॥अ०११॥
जोइसुगुरुतेगच्छमेंरहेवे जेपूर्वसुतनाअभ्यासी॥अ०॥सुनि
हूकमएनिश्चेजाणो आगेभेदप्रकाशी अनुभवतेरसीया
॥१२॥इतिढालपांचमीसंपुर्ण॥

॥ढाल ६ ठी ॥देशीएकविसानी ॥ तेस्वयंबोधरे पूर्व
सुतअभ्यासीजे॥ तेगच्छमांहेरेनहिकोइकालेरहेवाशीजे
गुरुपासेरेसुत्रअर्थधारेनहि ॥ स्ववीरजेरपोतेविहारकरे
सही॥ टुटक ॥ स्ववीरजेपोतेविहारकरतां आत्मभावेजे
रहे ॥ रागद्वेषमोहत्यागी निजस्वभावतेएमग्रहे ॥१॥ ते
स्वयंबोधनारेचिन्हचारभाखुहवे॥नमेशुणजोरेभावधरीने
चीतसवे बोध॥१॥उपधीरे॥२॥सुतने॥३॥वलीलिंगये॥४॥
एचारनेरेअर्थजथारथकहूंये॥टुटक॥कहुविचारतेचउकेरो
बोधस्वभावेलहे कारणनेउपदेशपाखे स्वयंबोधतेएमग्रहे
॥ २ ॥ सुनपुर्वभवनुंरे पुर्वधरनेहनेकह्या ॥ तिर्थंकरनेरे

अथवाअवरनेतेवह्यां॥जघन्यथीअंगेरे ॥ अगीआरतेजा
णीये॥उतकृष्टेरे॥चउदपुर्वचीतआणीये॥टुटक॥ चउदपुर्वते
चीतआणी सुतअभ्यासतेकह्यो ॥ हवेउपधीविचारकहीशुं
पन्नवणावरतीयेलह्यो ॥३॥ उपगरणवाररे स्वयंबोधेभा
खीआ पात्रानारेसातकहिनेदाखीया॥कल्पकनारे त्रण
उपगरणतेजाणीये उगोमोपतीरे एवारेवखाणीये॥टुटक॥
एवारेउपगरणभाख्या स्वयंबोधनेजाणजो॥हवेलिंगपर
माणन्याखु पुर्वेकह्युंनेचीतआणजो ॥४॥ एवरतीरेअनुसा
रेजोतायका जातीसमर्णरेगुणथकीएकहीशकया॥नेविनारे
स्वयंबोधहोवेनहि उत्तराधेनरे अध्यनआठमेमही॥टुटक॥
अध्ययनआठमे कपीलकेवली॥विणजातीसमर्णलही बो
धविजनगुरुपाम्याचारित्ररंगेग्रहि॥५॥अध्ययनविसमेरे
उत्तराधेनमांकह्युं मुनीअनाथीरे जातीसमर्णविणलह्युंका
रणजेरे निजवेदनावपुतणी॥ तेथीपाम्यारेबोधविजएची
ततणी॥टुटक॥बोधविजनेएमपाम्या कपीलनाथकेव
ली कारणनेजातीस्मर्ण होयभिन्ननेएमभली॥६॥ नेमटा
णंगेरे स्वयंबोधभाख्यासही॥ नहिजातीस्मर्णरे एमअ
नेकशास्त्रवही ॥ एस्वयंबोधनारे भेदबणाशास्त्रेलह्या॥ने
आराधीरे जिवअनंतसिद्धलह्या॥टुटक॥जिवअनंतासिद्ध
पांता नेहनाचरणकमलनम् ॥ मुनीहुकमएकायहर्षीने
स्वयंबोधन्यावेरमु ॥७॥ ॥ इतिढालछठीसंपुर्ण ॥ ढाल

७ मी ॥ हजियांमुनीतोविभाडगीरीजइवंदीये ॥एदेशी॥
नवियांप्रत्येकबोधमुनीवंदियेजेसिध्याआगेअनेक॥ज्ञानी
मोराए नवीयांप्रत्येकबोधमुनिवंदिये ॥ एआंकणी ॥
प्रत्येकबोधमुनीतेकह्या जेपामीकारणनेक॥ ज्ञानीमोराए
॥नवी०१ ॥ भवीयांस्वयंबोधप्रत्येकबोधमां फरकछेभा
खुनेह ॥ ज्ञा० नवीयां चारेप्रकारेतेकह्यो बोधउपधी
सुतएह॥ज्ञानीमोराए न०२ ॥ नवी०लिंगप्रवरतनचोथो
कह्यो एचारेप्रकारेभिन्न ॥ ज्ञानीमोराए ॥ जेजेविशेषदो
यमांहोवे ॥ भास्युंछेवचनतेभिन्न ॥ ज्ञानीमोराए०३ ॥
नवीयांबाह्यकारणकोइपामीने लहेप्रतीबोधसार ॥ज्ञानी
मोराए ॥ रिषभजराकुलदेखीने करकंडुपाम्योउदार
॥ ज्ञानी० ४ ॥ चुडीथकीनमीराजियो इत्यादिकएचार
॥ज्ञानी०॥ आचोवीसीमांभाखिया जातीस्मर्णविचार
॥ज्ञानी०५॥ तेएकाकीयेविचरे निश्चेवनतेसार॥ज्ञानी०॥
बोधहोवेहवेतेहने जघन्यथीअंगअगियार ॥ ज्ञानी०६॥
उतकृष्टेनेजाणिये दसपुर्वतेधारज्ञानी॥पुर्वसुतनजनाक
हि एभाख्योसुतविचार॥ज्ञानी०७॥ उपधीविचारहवेना
खडुं तेमुणोधरीकान ॥ज्ञानी०॥ सातपात्रानाकह्या यो
गोमोपनिमान ॥ज्ञानी०८॥ एनवउपगरणजाणिये हवे
कहुंलिंगविचार॥ज्ञानी०॥ लिंगआपेदेवते अथवालिंग
रहितहोयसार ॥ज्ञानी०९॥ स्वयंबोधप्रत्येकबोधमां ए

भास्योभिन्नविचार ॥ ज्ञानी० ॥ प्रत्येकबोधमुनिराजने एचारप्रकारेधार ॥ज्ञानी०१०॥ वनविषेएकमंदिरा ना भिसुतनुंजाण ॥ज्ञानी०॥ चउमुखचउपरमेसरु चारदू वारवखाण ॥ज्ञानी०११॥ चउमुखथीचउआविया प्रत्ये कबोधमुनीराज ॥ज्ञानी० ॥ देखीकंचनखरपाप्रते कार णलेइयेसाज ॥ज्ञानी०१२॥ एकलभावचारेथया स्वस्व रुपसुखकार ॥ज्ञानी०॥घातिकर्मनेतेहणी केवलनाणउ दार ॥ ज्ञानी०१३॥ लइअजोगसिद्धिवरया तेचारेमुनी राज ॥ ज्ञानी० ॥ मुनीहूकचरणतेहना शेवतांआत्मकाज ज्ञानीमोराए भ०॥१४॥ इतिढालसातमीसंपुर्ण॥

॥ ढाल ८ मी ॥ आवीरुडीभगतिमंपहेलांनजाणी ॥ एदेशी ॥ सुगुरुचरणशेवनथकीए बोधबिजपामी॥बुध बोहितेहनेकह्या थयाशिवगामी॥सु०१ ॥ एआंकणी ॥ गुरुउपदेशबहूविधकह्योने मुख्यपणेतेदोय॥वेरागसंसार नोकह्योए बिजोअध्यात्मजोय ॥सु०२॥ संसारवेरागथी मुणीने मोहस्वरुपजाणो॥कालअनादिसंसारमांए जन्म मरणठाणो ॥सु०३॥ रागद्वेषएमोहछेने शुभाशुभकहिये तेसर्वेनेदूरकरीने॥चारीत्रलेइये ॥सु०४॥ पंचमहाव्रतमु धांपाले निग्रंथपदकहिये ॥ पछेअध्यात्मसांभलीने आ त्मगुणवहिये ॥सु०५ ॥ तेहनापणदोयभेदछे भाखुतेसु णो द्रव्याणुजोगप्रथमकह्योए पछेअध्यात्मजाणो॥सु०६॥

मुक्तीनतेह ॥भे० ५॥ ज्ञानदर्शनगुणचारीत्रनारे एहनुं
द्धमहोय॥ तेहथीमुक्तीएपामेनहीरे पामेशुद्धतेजोय ॥भे०
६॥ हवेगुरुउत्तरतेहनोभाखेसहीरे स्त्रीमुगतेरेजाय॥ लीं
गप्रयोजनम्रहींकंइछेनहीरे तेतोस्वभावेरेथाय ॥भे०
७॥ ज्ञानदर्शनचरणगुणतेहनोरे तेसवलीपुरुषनोजोय॥
तेहमांफरककांइहोयनहीरे तेतोस्वभावीकसोय ॥भे०८॥
समकीतशुद्धतपामेसहीरे पढेसीद्धांतअनेक ॥ ब्रह्मचर्य
तेपालेरआकरुरे तेमवलीतपविवेक ॥भे० ९॥ संज
मपालेसत्रप्रकारथीरे एमनिश्चेव्यवहार ॥ तोमुक्तिके
मनीजायेनहिरे करोनमोमनशुंविचार ॥भे०१०॥ तवदि
गंवरमतवादीकहेरे भिनेजेफेर ॥ ज्ञानदर्शणशुद्धहोवे
सहीरे पणशुद्धचारीत्रनमेल ॥भे०११॥ स्त्रिवस्त्रप्रमुखरा
खतीरे तेतोपरिग्रहकहेवाय ॥ निर्ग्रंथविनातोमुक्तिहोय
नहिरे एतोअनिर्ग्रंथथाय ॥भे०१२॥ वस्त्रविनास्त्रिशोभेन
हिरे होयेविकलाचार ॥ पुरुषवस्त्रविनानेशोभतोरे उपस
र्गनवीहोवेधार ॥भे०१३॥ ज्यांपरीग्रहत्यांचारीत्रनाहिरे
इत्यादिकवोलोनेह ॥ मुनीहृकमउत्तरहवेआगलेरे सांभ
लजोगुणगेह ॥भे०१४॥ ढाल९मीसंपूर्ण॥

॥ ढाल १० मी ॥ चोमासीपारणुआवे ॥एदेशी॥ हवे
उत्तरतेहनेदिजे न्यायजुगतीथीलीजे ॥ सुत्रशास्त्रथीकीजे
तेहजहृदयधरीजे॥ जेदआठमोमोसेकीजे हवेउत्तरतेह

नेदिजेरे॥आंकणी॥ १ ॥जेवस्त्रपरीग्रहमानीजे मुक्तिनो न्यायभणीजे ॥ एवीदेशनाकेमसुणीजे एतोधर्मपोतानो खणीजेरे॥ हवेउत्तर २ ॥ भगवतिसारग्रंथभाखु तुमचा घरमांहितेदाखु ॥ वस्त्ररावखवानीसाखु तेमाटेपरीग्रहन आखुरे॥हवेउत्तर ३ ॥ परीग्रहतेमुरछाकहिये साधसाध विनेतेनलहिये ॥ समभावसदातेवहिये शुद्धस्वभावमां रहियेरे ॥ भे० ४ ॥ वस्त्रादिकउपग्रहणजेह तेतोधर्मना भाख्याएह ॥ नहितोचमरीआदिकतेह परीग्रहथावे सुणएहरे ॥भे०५॥ तवद्गिंबरमतिवोले रुदियेपोताने खोले॥कर्मआकरुतेनतोले स्त्रिसातमीएनजोवेरे॥भे०६॥ जोसातमीनर्कनजावे तोमोक्षक्यांथीथावे ॥ विर्यशक्ति कहोकेमआवे चक्रवर्तितेनहिथावेरे ॥भे०७॥ वासुदेवब लदेवनथावे विद्याचारणपद्विनपावे ॥ झंघाचारणशक्ति नआवे तोमोक्षेकेमजावे ॥भे०८॥ हवेउत्तरएहनोदिजे आगलढालमांकीजे ॥ रागद्वेषत्यांनवीलिजे संभावरहि ममजिजेरे ॥भे०९॥ मुनीह्रकमउपगारवुद्धि भवीजिव नेकाजेशुद्धी ॥ परुपेविभावनेरुंधी पांमेतेपदशुद्धीरे ॥भे०१०॥ इतिढालदशमीसंपुर्ण॥

॥ढाल११मी ॥आदिनवारेदेवदर्शणकारियेरे॥एदेशी॥ सुधुधारोएमभवीतनेदिलमांरे कहामांमिथ्यातदूर॥चित नहिमलमेरे॥ग०१आंकणी॥ सातमियेनवीजाये तेथीमु

क्तिवारोरे ॥ तोसुमीनमुगतेजाय गतिसातमीएधारोरे ॥ सु०२ ॥ एवोनदिसेनेम सातमीजावेरे ॥ तेहिजमुगते जाय एमनिश्चेनथावेरे ॥ सु०३ ॥ नहिसंग्रामादिकतेह पातिकमोटुंरे ॥ तेमांकृपीकर्मदेख इत्यादिकनहिखोटुंरे ॥सु०४॥ तेथीनर्केनजाय स्त्रितेजाणोरे॥ पणतेमोक्षेजाय चितमांआणोरे ॥सु०५॥ जोगतिथीलेइयेपरीमाण तोत मेसुणजोरे ॥ भुजपरीदुजीएजाय त्रिजियेपखीजणजोरे ॥सु०६॥ चतुःपदचोथियेजाय उरपरीजाणोरे ॥ पांचमी नर्केतेह एमचितआणोरे ॥सु०७॥ एमअधोगतिनुंमान भिन्नभिन्नकहियेरे ॥ उर्धगतियेअंक आठमेसर्गलइयेरे ॥सु०८॥ अधोगतिनोनेम उर्धनबाधेरे ॥ ज्ञानादिकगु णजेह मुक्तितेसाधेरे॥सु०९॥ चक्रीअरीबलजेह स्त्रिनथि थावेरे ॥ तेसुणजोअधिकार आगलकेहेवेरे ॥ सु०१० ॥ मुनीहूकमभाखेएम दिलमांधरजोरे ॥ स्त्रिमुक्तजाय शं कामतकरज्योरे ॥ सु०११॥ इतिढाल ११ मीसंपुर्ण ॥

॥ढाल१२मी॥ अजिनजिनेश्वरचरणनिशेवा ॥एदेशी॥ सुधीरेसरधाभवीनमेकरजो टालोमतपक्षदुर ॥ मुक्तिन गुणकारणभाखु ज्ञानगुणनेभुर ॥ जचितमेसमजोग एह वचनछेसाचु ॥१॥ एआंकणी ॥ पद्मिपामेतच्यांइजमुक्तिन एवचनछेअप्रमाण ॥ तोयामुदेवनेमहानर्के चक्रिपणन स्त्राण ॥स०२॥ बलदेवनोनर्केनजाय तोयनर्नीनस्त्रामी

चक्रीपणचारीत्रलेतो दोहगतितसन्नाखी ॥न०३॥ तेथी पद्मिमांसमपणुए दिसेनहितेकांइ॥ मुक्तिकारणतोसहेज स्वन्नावे आत्मशक्तिमांइ ॥न०४॥ अथवागोमतसारग्रं थे स्त्रिमुक्तियेजाय॥एकसमेचालीसन्नाखी तोकेमजुठुथाय ॥ न०५॥ अथवासिद्धपनरन्नेदे नाख्याश्रीजिनवरे ॥ तोचउदभेदजकहिये असत्यवचनतेठरे॥न०६॥ तेकार णमतपक्षनेछंडी सत्यवचनचितधारो ॥ स्त्रिमुक्तेजायते साचु एमअनेकविचारो ॥न०७॥ चेतनमांनवीलिंगपणु छे त्रणेवेदनोजाणो ॥ अवेदीचेतनकहेवाये तेथीमुक्तिव खाणो॥ न०८ ॥ अरुपीअमुर्तिचेतन तेहनेनन्नडेलिंग ॥ स्वस्वरुपरहेतातेहने॥ पांमेशीवपुररंग॥ न०९ ॥ आ रतीस्वन्नावग्रहिनेपोतानो कर्मसर्वीखपावे॥ मुनीह्रकमते सुखसाश्वता शिवरमणीघरपावे ॥न०१०॥ इतिढाल१२ मी संपुर्ण ॥

॥ढाल १३ मी॥ घरआंगणसुरतरुफलो ॥एदेशी॥ पुरुषवेदासिधीयाजी करीपुरुषाकारउदार ॥ तेपुरुषाकार द्विविधेजी नाखुतासविचार॥१॥ नवमोभेदएसिद्धनोजी कह्योश्रीजिनराय॥एआंकणी॥ द्रव्यभावदोयजाणियेजी निमित्तउपादानदेख॥कालअनादिनोविसरयोजी प्रगटयो तेगुणपेख ॥न०२॥ उलीपरणतीजेहनीजी परन्नावमांजा ण॥तेपरणतीउलीथइजी निजस्वन्नावेचितआण॥न०३॥

ज्ञानथकीशुद्धउलखीजी भेदकीधादोय ॥ परवस्तुजेजेक हिजी टालणप्रगटथोरेसोय॥न०४॥ध्यानअग्नीजगावीने जी करीपरनोनाश ॥ स्वगुणस्वसत्ताग्रहिजी पोंताशीव पुरवास ॥न०५॥ नपुशकवेदेसाहिजी सिध्याछेजेजीव॥ जातीनपुशकनवीलहेजी लहेकृत्रिमशीव ॥न०६॥ एक समेमेंविसनोजी एहनोभाख्योनेम ॥ एनपुशकजाणिये जि सिध्यातेथीप्रेम ॥न०७॥ स्वलिंगेजेसिधीयाजी भा खुतासविचार ॥ जिनशासनअनुसारनोजी पामिलिंग उदार ॥न०८॥ उघोमोपतितेग्रहेजी चरणराखणएधार लोचमुंडशीरकरेजी एजिनलिंगविचार ॥न०९॥ एलिंग ग्रहेसिधियाजि तेस्वलिंगकहाय ॥ तेथीविपरीतजेरह्या जि तेअन्यलिंगथाय ॥ न०१०॥ अवरदर्शणमांसहिजि जोगीसन्यासीआद॥ सर्वेदर्शणमांहिथीजि सर्वेभेखयाद ॥न०११॥ तेतेभेखेसिधियाजी तेअन्यलिंगकहेवाय ॥ बारमोभेदएसिद्धनोजी मुनीहुकमजेथाय ॥न०१२॥इति ढाल १३ मो संपुर्ण॥

॥ ढाल १४ मी ॥ पंचमीतपविधिसांभलो॥ एदेशी ॥ नपुशकलिंगेसिधिया गंगीलमुनीधाररे ॥ इत्यादिकबहु जाणिये नपुशकसिद्धविचाररे सिद्धपदनमोभावथी ॥१॥ ॥ एआंकणी ॥ अन्यलिंगेसिद्धनेकह्या वक्कचुरीप्रमुखरे आरजअनारजमांहिथी पाम्याअनंतासुखरे ॥ सि०

॥२॥ हवेग्रस्थिलिंगेकहूं ॥ द्रव्यचारीत्रनपाम्यारे वेषन्नेखनवीआदरे ॥ नहिसाधुपदनाम्यारे ॥ सि० ३ ॥ गृहवासवस्तेथके केवललेइजेसिद्धरे ॥ तेग्रहस्थिसिद्धन्नाखिया रीद्धअनंतीलीधरे ॥ सि० ४ ॥ मरुदेवाप्रमुखजाणिये ग्रहस्थिलिंगेसिद्धरे ॥ स्वस्वन्नावमांजे रम्या तेपाम्याअनंतीरिद्धरे ॥सि० ५॥ एकसमेजेएकला मुक्तिसुखनेवरियारे ॥ गयसुकुमारप्रमुखसहि एकसिद्धतेठरियारे ॥सि०६॥ अनेकसिद्धहवेवरणवुं सुणजोतासविचाररे ॥ एकसमयदोयतिनचार अठोतरसतधाररे॥सि०७॥ किंचितविवरोतसकहूं श्रोतासुणजोउदाररे॥ प्रथमसमेतेजघन्यथी एकथीवात्रिसधाररे ॥सि०८॥ एउत्कृष्टपदेकह्यो एमविजेसमेविचाररे॥ एकवेअथवाधुतिरस जघन्यउत्कृष्टधाररे ॥सि०९॥ एमआठमेलगे जो सिद्धेएसिद्धरे तोत्रेहेकालआवेसहि ॥ वंधमार्गमोक्षकाधिरे ॥सि० १०॥ एमसिद्धअनेकपरे कहिशुंआगेतेजाणोरे ॥ मुनिहूकमएसिद्धना भेदघणावखाणोरे सिद्धपदनमोभावथी ॥११॥ इतिढाल १४ मी संपुर्ण ॥

॥ ढाल १५ मी ॥ रागधनाश्री धनधनासिध्धमहाराजने जेसर्वकर्मनिवारीरे ॥ आतमसत्ताप्रगटी हूआनीजगुणधारीरे ॥ धनधनासिध्धमहाराजने ॥ एआंकणी ॥ प्रथमसमयेएकने सिध्याजघन्यथीजाणोरे॥ तेत्रिसलगी

तेभाखियुं उत्कृष्टेअष्टतालीसमानोरे॥ध०२॥ एमद्वितीये त्रतियेसमे जावतमातमेकहियेरे॥ एमसंख्यायेजेसिध्धवरे पछेविरहकालजहियेरे ॥ ध० ३ ॥ अथवाओगणपचासजे जघन्यथीसमयेसिध्येरे ॥ उत्कृष्टेसाथथजे एमखटसमय किजेरे॥ध०४॥ सिध्यतेउपरविरहेकालजे निश्चेथीतेहोयरे अथवाएकसतजघन्यथी उत्कृष्टेवोतेरजोयरे ॥ ध०५ ॥ पंचसमेलगेजाणिये पछेविरहकालजाणोरे ॥ जघन्यथी तोतेरएकसमे उत्कृष्टेचोरासीवखाणोरे॥ध०६॥ चारसमे लगेजेसिध्यशे अथवापंच्याशीजाणोरे॥ उत्कृष्टेछनुकह्या तेत्रणसमयेलगीवखाणोरे ॥ध०७॥ अथवासताणुसिद्धे जघन्यथीएपदकहियेरे ॥ एकसतदोयउत्कृष्टथी एमदोय समेलगेलहियेरे॥ध०८॥ एपदसर्वेभाखिया जघन्यउत्कृष्टमानरे॥विरहकालतेपछेखरो एसिद्धतणोसानरे।ध०९। जघन्यथीएकसोत्रणथी उत्कृष्टएकसोआठरे॥ तेतोएकज समेसिध्धिया जेहनांकर्मसर्वानाठरे ॥ ध० १०॥ त्यांविरहे कालजाणिये खटमासनोधारोरे॥एअनेकासिध्धवरणव्या संक्षेपएहविचारोरे ॥ध०११॥ सिध्यस्वरूपभाखीयुं तमे धरजोचितमांप्राणीरे ॥ जेध्यावेतेहिजलहे एविजिननी वाणीरे ॥ध०१२॥ तेसिध्धसहजस्वभावमां निश्चेथीनिद एकरे॥व्यवहारथीपंदरकह्या अथवानिदअनेकरे॥ध०१३॥ सदगुरुसमर्थाधारजो जेज्ञानगुणजरियारे ॥ नर्नीहरन

॥२॥ हवेग्रस्थिलिंगेकहूं ॥ द्रव्यचारीत्रनपाम्यारे वेपन्नेखनवींग्रादरे ॥ नहिसाधुपदनाम्यारे ॥ सि० ३ ॥ गृहवामवस्तेथके केवललेइजेसिद्धरे ॥ तेग्रहस्थिसिद्धनाखिया रीद्धअनंतीलीधरे ॥ सि० ५ ॥ मरुदेवाप्रमुखजाणिये ग्रहस्थिलिंगेसिद्धरे ॥ स्वस्वन्नावमांजेरम्या तेपाम्याअनंतीरिद्धरे ॥सि० ५॥ एकसमेजेएकला मुक्तिसुखनेवरियारे ॥ गयसुकुमारप्रमुखसाहि एकासिद्धतेठरियारे ॥सि०६॥ अनेकासिद्धहवेवरणवुं सुणजोतासविचाररे ॥ एकसमयदोयतिनचार अठोतरसतधाररे॥सि०७॥ किंचितविवरोतसकहूं श्रोतासुणजोउदाररे॥ प्रथमसमेतेजघन्यथी एकथीवात्रिसधाररे ॥सि०८॥ एउत्कृष्टेपदेकह्यो एमविजेसमेविचाररे॥ एकवेअथवाधुतिरस जघन्यउत्कृष्टधाररे ॥सि०९॥ एमआठमेलगे जो सिद्धएसिद्धरे तोव्रेहेकालआवेसहि ॥ बंधमार्गमोक्षकीधरे ॥सि० १०॥ एमसिद्धअनेकपरे कहिशुंआगेतेजाणोरे ॥ मुनिहूकमएसिद्धना भेदवणावखाणोरे सिद्धपदनमोभावथी ॥११॥ इतिढाल १४ मी संपुर्ण ॥

॥ ढाल १५ मी ॥ रागधनाश्री धनधनासिध्धमहाराजने जेमर्वकर्मनिवारीरे ॥ आतमसत्ताप्रगटी हूआनीजगुणधारीरे ॥ धनधनासिध्धमहाराजने ॥ एआंकणी ॥ प्रथमसमयेएकजे सिध्धाजघन्यथीजाणोरे॥ तेत्रिसलगी

तेनाखियुं उत्कृष्टेअम्तालीसमानोरे॥ध०२॥ एमद्वितीये
त्रातियेसमे जावतसातमेकहियेरे॥ एसंख्यायेजेसिध्धवरे
पछेविरहेकालजहियेरे ॥ ध० ३ ॥ अथवाउगणपचासजे
जघन्यथीसमयेसिध्धेरे ॥ उत्कृष्टेसायथजे एमखटसमय
किजेरे॥ध०४॥ सिध्धतेउपरविरहेकालजे निश्चेथीतेहोयरे
अथवाएकसतजघन्यथी उत्कृष्टेवोतेरजोयरे ॥ ध०५ ॥
पंचसमेलगेजाणिये पछेविरहकालजाणोरे ॥ जघन्यथी
तोतेरएकसमे उत्कृष्टेचोरासीवखाणोरे॥ध०६॥ चारसमे
लगेजेसिध्धशे अथवापंच्याशीजाणोरे॥ उत्कृष्टेछनुकह्या
तेत्रणसमयेलगीवखाणोरे ॥ध०७॥ अथवासताणुसिद्धे